Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ПРАЦЫ БЕЛАРУСКАГА НАВУКОВА-ДАСЬЛЕДЧАГА ІНСТЫТУТУ СЕЛЬСКАЕ і ЛЯСНОЕ ГАСПАДАРКІ імя Ў. І. ЛЕНІНА пры СНК БССР
АДДЗЕЛ С.-Г. ЭКАНОМІІ і АГРАРНАЙ ПАЛІТЫКІ

ТОМ VII. ВЫП. 5.

М. П. МАКАРАЎ

СПРОБА
ВЫВУЧЭНЬНЯ ЭФЭКТЫЎНАСЬЦІ ФОРМ ЗЕМЛЯКАРЫСТАНЬНЯ Ў БССР

Беларусский Научно-Исследовательский Институт Сельского и Лесного Хозяйства имени В. И. Ленина при СНК БССР

ОТДЕЛ С.-Х. ЭКОНОМИИ И АГРАРНОЙ ПОЛИТИКИ

ОПЫТ ИЗУЧЕНИЯ ЭФЕКТИВНОСТИ ФОРМ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ В БССР

М. П. МАКАРОВ

Belarussisches Institut für Wissenschaftliche Forschungen in der Land-und Forstwirtschaft auf den Namen von W. I. Lenin beim Rate der Volkskommissare von der BSSR

ABTEILUNG FÜR LDW. OEKONOMIE UND AGRARPOLITIK

VERSUCHE ZUR ERFORSCHUNG DER BRAUCHBARKEIT VERSCHIEDENER ARTEN VON LANDNUTZUNG IN BSSR

M. P. MAKAROW

МЕНСК—MINSK
1929

Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ПРАЦЫ БЕЛАРУСКАГА НАВУКОВА-ДАСЬЛЕДЧАГА ІНСТЫТУТУ СЕЛЬСКАЕ і ЛЯСНОЕ ГАСПАДАРКІ імя У. І. ЛЕНІНА пры СНК БССР

АДДЗЕЛ С.-Г. ЭКАНОМІІ і АГРАРНАЙ ПАЛІТЫКІ

ТОМ VII. ВЫП. 5.

М. П. МАКАРАЎ

СПРОБА
ВЫВУЧЭНЬНЯ ЭФЭКТЫЎНАСЬЦІ ФОРМ ЗЕМЛЯКАРЫСТАНЬНЯ Ў БССР

Беларусский Научно-Исследовательский Институт Сельского и Лесного Хозяйства имени В. И. Ленина при СНК БССР

ОТДЕЛ С.-Х. ЭКОНОМИИ И АГРАРНОЙ ПОЛИТИКИ

ОПЫТ ИЗУЧЕНИЯ ЭФЕКТИВНОСТИ ФОРМ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ В БССР

М. П. МАКАРОВ

Belarussisches İnstitut für Wissenschaftliche Forschungen in der Land-und Forstwirtschaft auf den Namen von W. İ. Lenin beim Rate der Volkskommissare von der BSSR

ABTEİLUNG FÜR LDW. OEKONOMİE UND AGRARPOLİTİK

VERSUCHE ZUR ERFORSCHUNG DER BRAUCHBARKEİT VERSCHİEDENER ARTEN VON LANDNUTZUNG IN BSSR

M. P. MAKAROW

МЕНСК—MİNSK
1929

Галоўлітбел № 2246—Зак. № 118—1000
Горкі, Друкарня Акадэміі

АД АЎТАРА

Гэта дасьледваньне ўзьнікла па ініцыятыве Кіраўніцтва Мэліярацыі і Земляўпарадкаваньня Наркамзема Беларусі, прапанаваўшага аўтару ўзяць на сябе распрацоўку пытаньня аб формах землякарыстаньня у БССР, оптымуме пасёлкаў і г. д. па маючыхся ва ўстановах матар'ялах. У сваім адказе НКЗБ аўтар паказаў на мэтазгоднасьць дыфэрэнцыяцыі пытаньня на паасобныя тэмы, адзначыўшы, што апрацаваньне іх патрэбуе значнай падрыхтоўкі і экспэдыцыйнага дасьледваньня на мясцох. У рэзультаце шэрагу нарад па гэтаму пытаньню, пры Інбелкульце (цяпер Беларуская Акадэмія Навук) пры старшыні Я. А. Кісьлякову была ўтворана спэцыяльная камісія (існаваўшая да заснаваньня Навукова-Дасьледчага Інстытуту), якая выдзеліла тры наступных тэмы: „Пасёлкавая форма землякарыстаньня“, „Тэхнічны эфэкт земляўпарадкаваньня“ і „Рэнтабельнасьць розных форм землякарыстаньня“. (Меркавалася выдзеліць чацьвёртую тэму, па вывучэньню геаграфіі і дынамікі форм землякарыстаньня, але яна канчатковага афармленьня не палучыла.

Апошняя з названых трох тэм была даручана мне і зьяўляецца зьместам данай работы. Адсутнічаньне распрацаванай мэтадалёгіі і мэтодыкі па вывучэньню падобных пытаньняў і нестатак адпаведаючай літаратуры ня спрыялі выкананьню заданьня і пэўна павялічылі лік недахопаў, якіх і без таго ўдосталь у кожнай рабоце. Не мала сумненьняў не толькі ў рацыянальнасьці вырашэньня тых або іншых пытаньняў, але і ў пастаноўцы самой тэмы паўстане ў уважлівага чытача пры азнаямленьні з работай, як яны паўставалі і ў аўтара ў працэсе дасьледваньня. Трэба толькі пажадаць, каб гэтыя сумненьня і нязгоды вызвалі здаровую крытыку работы ў інтарэсах тэарэтычнага і практычнага „асваеньня“ прадмету.

Работа складаецца с двух частак: тэксту і табліц. У тэксьце найбольш поўна прааналізавана эфэктыўнасьць асноўных індывідуальных форм землякарыстаньня ў БССР (вёсак, пасёлкаў і хутароў). З прычыны абмежаванасьці матар'ялу, разьмеру тэксту і часу паасобныя моманты эфэктыўнасьці апрацаваны неаднолькава падрабязна і глыбока, а некаторыя больш далёкія, зусім не закрануты; значная частка таблічнага матар'ялу тэкстуальна не апрацавана.

Шчыра дзякую студэнтам Беларускай С. Г. Акадэміі, прымаўшым удзел у Экспэдыцыйным дасьледваньні і распрацоўцы матар'ялу, асьпірантам катэдры с.-гасп. Эканоміі В.С. Пудаву і ў асаблівасьці І. Ц. Байкову, спэцыялістаму НКЗБ тав. Л. Г. Опра, а таксама ўсім дапамагаючым рабоце супрацоўнікам Навукова-Дасьледчага Інстытуту, у асобе дырэктара яго Г. І. Гарэцкага.

Аўтар

МЭТАДАЛЁГІЯ І МЭТОДЫКА

Агульнае абаснаваньне

1.

Навуковае дасьледваньне якога-б то ні было зьяўленьня перш за ўсё патрабуе ўстанаўленьня мэты дасьледваньня і мэтада, пры дапамозе якога дасьледчык мяркуе зрабіць вывучэньне. Устанаўленьне мэты або задачы дасьледваньня іначай можа быць вызначана як ўстанаўленьне самога прадмету дасьледваньня, разумеючы пад словам прадмет ня ўсю злучнасьць належачых данаму аб'екту (напр. формам землекарыстаньня) пытаньняў, а толькі тую частку іх, якая будзе падлягаць вывучэньню. Вызначэньне прадмету дасьледваньня, вызначэньне кута погляду, пад якім вывучаецца аб'ект і ўстанаўленьне сыстэмы тых меркаваньняў, пры дапамозе якіх будзе вывучацца прадмет і якія будуць служыць прадпасылкай для чарговых дзеяньняў па дасьледваньню, зьяўляецца першачарговай задачай.

З усяго комплексу пытаньняў, з пункту погляду якіх можна вывучаць формы землекарыстаньня, нас цікавіць круг пытаньняў, належачых да выяўленьня эфэктыўнасьці форм, выяўленьня таго ўплыву, які робяць розныя формы землякарыстаньня на разьвіцьцё вытворчых сіл с. гаспадаркі ў БССР. Выкажам некалькі агульных меркаваньняў аб характары гэтага ўплыву. Формы землякарыстаньня вызначаюцца тым тэхнічным і прававым становішчам зямельнага вучастку, пры якім землякарыстальнік будуе і накіроўвае сваю с.-гаспадарчую вытворчасьць. Як з тэхнічнага, так і з прававога боку становішча зямельнага вучастку будзе рознае пры розных формах землякарыстаньня. З тэхнічнага боку зямельное карыстаньне можа быць у большай ці меншай ступені раздроблена або комасіравана ў межах індывідуальных гаспадарак, або аб'еднана з другімі, з прававога пункту таксама можа быць цалкам або часткова індывідуалізаванага або аграмаджана.

Антыподамі ў гэтых адносінах зьяўляюцца хутарская і калектыўная формы, якія знаходзяцца на процілеглых канцавосьсях сацыяльна-тэхнічных станаў, ствараемых пры арганізацыі зямельнай тэрыторыі з мэтаю с.-гаспадарчага скарыстаньня. Пры хутарской форме землякарыстаньня і тэхнічны і прававы бок індывідуалізаваны. Зямельное карыстаньне кожнага землякарыстальніка тут, у ідэальным выпадку, зьведзена да аднага адасобленага вучастка с.-гаспадаркі, распараджэньне якім па-за кантролем і прымусам з боку сумежных землякарыстальнікаў. Свабода дзеяньняў на хутарох абмяжоўваецца толькі агульным для ўсіх дзяржаўным парадкам. Дыямэтральна адваротнае становішча маем ў поўнай калактыўнай форме, дзе і тэхнічны і прававы бакі аграмаджаны. З разглядаемага пункту погляду абедзьве формы хутарская і калактыўная зьяўляюцца гарманічна пабудованымі, у іх абодва бакі, тэхнічны і прававы, дапасованы і вытрыманы ў пэўным напрамку. Але акрамя гэтых гарманічных форм, мы знаем цэлы шэраг другіх, якія адрозьніваюцца большым

ці меншым разьвіцьцём індывідуальнага або аграмаджанага начала. Тыповым „старым“ прадстаўніком нагарманізаваных форм зьяўляецца грамадаўская.

Пры грамадаўскай форме тэхнічнае становішча індывідуальнага землякарыстаньня такое, што яно зьяўляецца раздробленым на дзесяткі, а іншы раз і сотні цераспалосных вучасткаў, а прававое становішча з аднаго боку дае індывідуальную свабоду кожнаму землякарыстальніку будаваць сваю с.-гаспадарчую вытворчасьць, а з другога абмяжоўвае гэту свабоду цэлым шэрагам унутры грамадаўск. абавязкаў, у выглядзе сумеснай пасьбы жывелы, прымусовага севазвароту і інш. Такім чынам пры грамадаўскім землякарыстаньні мы бачым рознае становішча абодвух бакоў, характарызуючых форму землякарыстаньня: тэхнічнага і прававага. Калі першы да абсурднай граніцы індывідуалізаван, так што кожны землякарыстальнік атрымоўвае належачую яму зямельную плошчу з падлікам усяй рознастайнасьці і асаблівасьцяй гаспадарчых уласьцівасьцяй агульнага зямельнага вучастку, дык прававы бок зьяўляецца зьмешаным: індывідуалізаваным у адносінах няпэўнасьці вытворчасьці права на прадукт і г. д., але „аграмаджаным“ у адносінах некаторых момантаў арганізацыі с.-гаспадарчай вытворчасьці.

Акрамя грамадаўскай, як ведома, маецца цэлы шэраг іншых форм землякарыстаньня, з іншым складам тэхнічных і прававых момантаў (падворна-цераспалосная, пасялковая, атрубная), але ўсе яны галоўным чынам адрозьніваюцца ўзмацненьнем альбо памяншэньнем індывідуальнага начала, і з гэтага пункту погляду многа бліжэй адна да другое, чым да калектыўных форм.

Указаныя адзнакі прававога і тэхнічнага характару ў розных формах землякарыстаньня, само сабою зразумела, уплываюць на структуру с.-гаспад. вытворчасьці, яе эфэктыўнасьць, вытворчыя адносіны і культурна-бытавы бок.

Перш за ўсё вызначым прынцыповы бок гэтага ўплыву. Пры ўсім сваім значэньні для арганізаванага парадку вытворчасьці, форма землякарыстаньня сама па сабе не вырашае пытаньня аб напрамку с.-гаспадаркі, яе рэзультатыўнасьці і сацыяльным становішчы земляроба. Прымат тут, вядома, за больш магутнымі фактарамі, ствараемымі ўсёй сыстэмай вытворчых адносін данай грамады і ступеньню разьвіцьця вытворчых сіл краю.

У. І. Ленін (том IX. стар. 89) кажа: „Амэрыка наглядна пацьвярджае тую ісьціну, якую падкрэсьліў К. Маркс у III томе „Капіталу“, менавіта, што капіталізм у земляробстве не залежыць ад форм земляўладаньня і землякарыстаньня“. Адсюль бачна падлеглае значэньне формы землякарыстаньня. Пашыраючы выказанае У. І. Леніным, можна сказаць, што як капіталістычны спосаб вытворчасьці ў земляробстве не залежыць ад форм землякарыстаньня, якія зьяўляюцца выводнымі ад разьвіцьця вытворчых сіл і вытворчых адносін, так і сацыялістычны лад, які ідзе на зьмену капіталізму не будзе залежаць ад форм землякарыстаньня, а сам створыць уласьцівыя гэтаму спосабу вытворчасьці эканамічныя формы. Адсюль усё адпавядаючае новаму ладу, сацыялістычнаму, у тым ліку характар і напрамак разьвіцьця с.-гаспадаркі ня будзе залежаць ад форм землякарыстаньня.

Сказаным вызначаецца наогул тое месца, якое мае форма землякарыстаньня ў пытаньні ўплыву на разьвіцьцё сельскай гаспадаркі. Прынцыпова форма землякарыстаньня сама ствараецца вытворчым ладам, але як бы не залежала яна ад спосабу вытворчасьці, усе-ж, існуючы in natura, форма землякарыстаньня бяз сумненьня робіць той ці іншы ўплыў

на разьвіцьцё сельскае гаспадаркі, хаця-бы ў парадку большага альбо меншага спрыяньня пэўнаму спосабу вытворчасьці. Уплыў гэты можа быць разглядаем, як уплыў надбудоўкі на базіс. У гэтым сэнсе формы землякарыстаньня могуць быць прыдатны для мэт далейшага і больш хуткага разьвіцьця вытворчых сіл сельскай гаспадаркі не ў аднолькавай ступені.

Адна і тая жа форма ў адных умовах спрыяе разьвіцьцю, у другіх тармазуе яго. Напрыклад эканамічнае землякарыстаньне ў Заходняй Сібіры, узьнікшае на свабодных казённых землях, пры няздольнасьці дзяржавы плянава асвоіць прыдатныя для с.-гасп. вытворчасьці тэрыторыі, дапамагала да часу разьвіцьцю сіл с.-гасп. у гэтай гістарычна адасобленай мясьцовасьці. Але тая-ж самая форма землякарыстаньня з пэўнай ступені разьвіцьця вытворчых сіл пачынае тармазіць далейшае іх разьвіцьцё, настае супярэчнасьць, якая заўсёды закончваецца, ў канчатковым выніку, ломаньнем старой формы і стварэньнем новай.

Такім чынам самы факт ламаньня старых форм паказвае на тое, што з пэўнага моманту форма пачынае перашкоджаць нарастаньню вытворчых сіл. Учыняючы перашкоду, форма землякарыстаньня праяўляе ступень і сілу ўплыву, якія выражаюцца ў большай ці меншай прыстасавальнасьці да новых спосабаў вытворчасьці. Чым вышэй гэта сіла супраціўленьня, тым больш павінна намножыцца колькасьці процілеглай сілы, у даным выпадку супярэчнасьцяй з новым спосабам вытворчасьці, каб зламаць старую форму. Але зламаўшы яе, вытворчыя сілы не застаюцца бясформеннымі, а прыймаюць новую форму, найбольш адпаведаючую ім. Калі так, дык гэтыя новыя формы, магчыма, у пэўнай меры і да пэўнага моманту будуць спрыяць далейшаму разьвіцьцю сіл, пасьля чаго ізноў настане момант, калі яны зьвяцца неадпавядаючымі ўнутранаму зьместу, і ізноў будуць зломлены, зьменены. Так гістарычна і адбываецца зьмена форм землякарыстаньня, але само сабою зразумела, што яна не адбываецца ізалявана, без зьмены форм на іншых вучастках сацыяльна-гаспадарчага ладу, а ідзе сумесна з імі.

Гэта зьмена форм, як ведома, пры капіталістычным ладзе адбываецца стыхійна, падпарадкоўваючыся сваёй уласнай стыхійнай законамернасьці. У сацыялістычным ладзе яна будзе адбывацца плянава, пры чым плянавасьць будзе зьмяшчацца ня толькі ў простым прадбачаньні будучай формы і сваечасовай замене старое аджыўшае формы землякарыстаньня новай, адпаведаючай данай ступені разьвіцьця вытворчых сіл сельскай гаспадаркі. Гэта зводзіла бы ўсю плянавасьць да „тэхнікі" прышуканьня больш адпаведных форм да працэсу разьвіцьця вытворчых сіл, які ідзе як-бы самастойна. Плянавае будаўніцтва ставіць пытаньне ня толькі „тэхнічна", але і прынцыпова: вясьці самы працэс разьвіцьця вытворчых сіл с.-гасп. ў пэўным мэтавым сацыялістычным напрамку і змагацца супроць стыхійна-капіталістычных тэндэнцый, маючыхся яшчэ ў індывідуальным сэктары с.-гасп. Такім чынам ня проста разьвіцьцё вытворчых сіл, незалежна ад сацыялістычных шляхоў і мэт, а разьвіцьцё ў сацыялістычным напрамку. І з гэтага пункту погляду розныя формы землякарыстаньня будуць неаднолькава прыдатны, чаму пры ацэнцы эфэктыўнасьці форм гэты момант павінен быць прынят пад увагу.

2.

Вызначыўшы агульны характар нашага разуменьня эфэктыўнасьці форм землякарыстаньня і прынцыповы бок яе, установім: 1) асноўныя паказальнікі і прыметы эфэктыўнасьці і 2) мэтад атрыманьня іх.

Эфэктыўнасьць форм землякарыстаньня вызначаецца тым уплывам, які робяць яны на стан і разьвіцьцё сельска-гаспадарчай вытворчасьці і вытворных адносін Гэты уплыў можа праявіцца ў тым, што адны і тыя-ж моманты вытворчасьці (арганізацыя тэрыторыі, сродкаў вытворчасьці, працы і г. д.) і вытворных адносін (наймы працсілы, дыффэрэнцыяцыя, кааперавансьць і інш.) пры розных формах землякарыстаньня будуць мець наднолькавы колькасны выраз.

Розьніцы ў становішчы гэтых момантаў у розных формах, напрамак, у якім яны зьмяняюцца, вызначэньне тэмпу зьмены і г. д., зьяўляюцца асноўнымі прыметамі, з якіх належыць выходзіць пры вызначэньні эфэктыўнасьці форм.

Але на становішча і на разьвіцьцё сельскай гаспадаркі ўплываюць ня толькі формы землякарыстаньня, а адначасова з імі іншыя, больш магутныя фактары і умовы.

Адсюль заходзіць асноўнае і коордынальнае пытаньне мэтадалёгіі тэмы: як выявіць з агульнай масы перакрыжоўваючыхся і перакрываючых адзін другога уплываў тое, што адносіцца да форм землякарыстаньня Якія асаблівасьці з таго, што мы будзем мець у розных вытворчых злучнасьцях, належыць прыпісаць уплыву форм землякарыстаньня. Цяжкасьць гэтай задачы сама сабою відавочна. Перш за ўсё трэба адзначыць, што тут можа ісьці гутарка толькі аб адносным выяўленьні ўплыву форм землякарыстаньня, большай або меншай праўдападобнасьці таго, што можа быць прыпісана ім. Пасільнае вырашэньня задач належыць шукаць:

1) у аналітычным разгляданьні ўплыву форм землякарыстаньня на розныя бакі сельскай гаспадаркі і 2) у дапасаваньні мэтаду ізаляцыі.

Уплыў форм землякарыстаньня на розныя бакі сельскай гаспадаркі неаднолькавы: на адны ён большы, на другія меншы.

Беспасярэдным прадстаўніком форм землякарыстаньня зьяўляецца становішча тэхнічнай арганізацыі тэрыторыі (шмат-дробна-узка-далёкапалосіцы). Але і гэты прадстаўнік больш ці менш бяспрэчны толькі пры параўнаньні розных форм у адных і тых жа прыродных і эканамічных умовах. Адна і тая-ж форма ў розных умовах будзе мець розны колькасны выраз паказаных паказальнікаў тэхнічнай арганізаванасьці тэрыторыі. За гэтым момантам, па ступені ўплыву форм землякарыстаньня, належыць паставіць арганізацыю земляробства і жывёлагадоўлі, у адносінах складу культур, тэхнікі, кормадабываньня і г. д. Тут уплыў форм больш перакрыжоўваецца з уплывам іншых фактараў, але ўсё-ж даволі яўны і мала ўскладнёны. Найбольш зьмешаны ўплыў форм з другімі фактарамі ў агульным рэзультаце гаспадарчай дзейнасьці.

Выяўленьне ўплыву форм на вытворчыя адносіны таксама ўскладняецца з прычыны адначасовага ўплыву на гэта іншых момантаў.

Аналітычнае разгляданьне прымет, па якіх можна меркаваць аб эфэктыўнасьці форм землякарыстаньня дае магчымасьць расьцэньваць іх з пункту погляду большай ці меншай залежнасьці іх ад форм.

Дапасаваньне мэтаду ізаляцыі ўплыву іншых фактараў, акрамя форм землякарыстаньня, мае асабліва важнае значэньне. Калі-б было магчыма зраўнаць усе іншыя фактары і умовы ў раўняемых аб'ектаў, дык усе адмены ў становішчы вытворчасьці і вытворчых адносін у розных формах можна-б было прыпісаць іх уплыву. Але зразумела, што аб дапасаваньні мэтаду ізаляцыі пры эмпірычным дасьледваньні эканамічных зьявішч можна гаварыць вельмі абмежавальна і, само сабою зразумела, не можа быць і гутаркі аб поўным раўнаньні ў вывучаемых аб'ектаў усіх, акрамя форм землякарыстаньня, умоў і фактараў. Аднак у адносінах цэлага

шэрагу апошніх гэта, у некаторай ступені, дасягальна альбо пры выбары аб'ектау, альбо пры распрацоўцы сабранага матар'ялу.

Пры выбары аб'ектаў, першай прадпасылкай некаторай роўнасьці умоў, зьвязаных з прасторам (гал. чын кліматычных умоў, адлегласьці ад рынку і г. д.), зьяўляецца іх тэрытарыяльная блізкасьць. Адсюль вынікае неабходнасьць гнездавога разьмяшчэньня аб'ектаў. Чым бліжэй разьмяшчаны аб'екты, тым больш могуць лічыцца ізаляванымі прыродныя і эканамічныя макро-умовы і фактары. Але таму што самае месцапалажэньне гнязда вызначаецца тыповасьцю яго для сельска-гаспадарчага раёну (гл. ніжэй), а тэрытарыяльная блізкасьць вывучаемых аб'ектаў ня можа быць створана штучна, то выкананьне выказанага вышэй палажэньня не ва ўсіх выпадках магчыма з аднолькавым посьпехам.

Затым, апроч магчымага раўнаньня макроумоў і фактараў, пры выбары аб'ектаў можна, зноў такі ў некаторай ступені, зраўнаць глебавыя адмены, адмены рэльефу, суадносіны абсалютных угодзьдзяў і рэзьмер землякарыстаньня.

Ідучы па лініі выяўленьня момантаў ізаляцыі, неабходна спыніцца на ўзросьце аб'ектаў. Само сабой зразумела, што афармленьне гаспадаркі, перацярпеўшай карэннае арганізацыйнае ламаньне пры пераходзе да новай формы землякарыстаньня, звычайна зьвязанае з утварэньнем новай сядзібнай аселасьці, і выяўленьне асноўных асаблівасьцяй, уласьцівых форме, патрабуе пэўнага часу. Мінімальным тэрмінам дзеля гэтага можна лічыць 5—6 год. У межах-жа 5—6 гадовага тэрміну можна гаварыць толькі аб тэндэнцыях першых крокаў выяўленьня асаблівасьцяй.

Праяўленьне-ж і замацаваньне ўсіх асаблівасьцяй, уласьцівых новай форме, патрабуе большага тэрміну. Хаця трэба мець на ўвазе, што ўзрост неаднолькава ўплывае на ўсе моманты вытворчасьці. Так напр., для арганізацыі тэрыторыі ён мае мінімальнае значэньне, прынамсі ў межах тэрміну сямейных падзелаў.

Ізаляваць поўнасьцю гэты момант ў вывучаемых аб'ектаў, відочна, магчыма, чаму пры параўнальнай ацэнцы паказальнікаў эфэктыўнасьці форм належыць уводзіць карэктыў на ўзрост.

Пры распрацоўцы сабранага матар'ялу асноўнай мэтадычнай прадпасылкай ізаляцыі зьяўляецца агульнае групаваньне для ўсіх форм землякарыстаньня. Гэта дае паставу лічыць тую прымету, па якой зроблена дагрупаваньне, ізаляванай. Акрамя таго, пры распрацоўцы можа быць дапасован цэлы шэраг карэляцыйных і інш. вылічэньняў, якія даюць магчымасьць разважаць аб залежнасьці між тымі ці іншымі прадпасылачнымі і рэзультатыўнымі паказальнікамі эфэктыўнасьці.

3.

Пасьля агульнай устаноўкі адпраўных палажэньняў мэтадалёгіі і мэтодыкі вывучэньня, вырашым канкрэтна тры асноўных пытаньні:

1) Эфэктыўнасьць якіх форм будзе вывучацца; 2) у якіх мясцовасьцях БССР будуць выбірацца гнёзда — комплексы форм і 3) для якіх сацыяльна-эканамічных груп будзе зроблена вывучэньне эфэктыўнасьці форм землякарыстаньня.

Формы землякарыстаньня не маюць цьвёрда ўстаноўленага і ўсімі прызнанага азначэньня; адсюль клясыфікацыі іх, даваемыя паасобнымі аўтарамі, не супадаюць, вызываюць цэлы шэраг супярэчаньняў, папраўак і г. д.

Няма адзінай думкі аб форме землякарыстаньня, форме расьсяленьня, парадку землякарыстаньня і г. д.

Не паглыбляючыся ў тэаратычны разгляд гэтага пытаньня, адзначым, што пад формай землякарыстаньня мы разумеем такую злучнасьць сацыяльна-прававых і тэхнічных асаблівасьцяй арганізацыі тэрыторыі зямельнага вучастка, здаваемага землякарыстальніку для вядзеньня сельскай гаспадаркі, у якой колькасьць асаблівасьцяй паказанага парадку выстарчаюча для наданьня ёй новай якасьці (формы). Мы ведаем, што ўсё зьмяняецца і „ўсё цячэ“. Кожная канкрэтна існуючая форма землякарыстаньня ёсьць таксама вучастак працэсу, у якім колькасныя зьмены не настолькі яшчэ вялікія, каб перайсьці ў новую якасьць, у новую форму. У адной і той-жа форме землякарыстаньня, але ўзятай у розных стадыях разьвіцьця, мы знойдзем рознае сацыяльна-прававое і тэхнічнае становішча землякарыстаньня. Яскравым прыкладам гэтаму служыць „эвалюцыя“ хутароў, аб чым сказана ніжэй (разьдзел — арганізацыя тэрыторыі).

З канкрэтна існуючых у БССР форм землякарыстаньня найбольш пашыраны: неземляўпарадкаваныя вёскі, пасёлкі і хутары, у меншай ступені атрубы і ваколіцы. Адпаведна гэтаму найбольш падрабязнаму ў адносінах колькасьці аб'ектаў вывучэньню падлягалі першыя тры формы, якія ўзяты ва ўсіх чатырох гнёздах (гл. ніжэй). Атрубы і ваколіцы вывучаны толькі ў двух гнёздах, бо таму што ў другіх іх ня стала.

Акрамя ўказаных індывідуальных форм землякарыстаньня, вывучаны калектыўныя гаспадаркі (камуны і арцелі) у тых гнёздах, у якіх яны апынуліся паблізу індывідуальных форм. Вывучэньне іх зьяўляецца дапамагаючым і мела мэтай атрымаць матар'ял для некаторых параўнаньняў і больш рэльефнага адцяненьня эфэктыўнасьці індывідуальных форм. Само сабою зразумела, што спэцыяльнае вывучэньне калгасаў, як гэтакіх, патрабуе зусім іншага мэтаду і праграм, паскольку калгасы маюць шмат рэзкіх прынцыповых і тэхнічных адзнак ад індывідуальных гаспадарак.

Эфэктыўнасьць адной і той жа формы землякарыстаньня ў розных прыродных і эканамічных умовах неаднолькава, чаму для дэталёвага выяўленьня параўнальнай эфэктыўнасьці і ўстойлівасьці асаблівасьцяй форм неабходна вывучэньне іх па сельска-гаспадарчых раёнах.

Вывучэньне эфэктыўнасьці ва ўсіх раёнах БССР не ўяўлялась магчымым, таму намі выбраны чатыры рэзка адрозьніваючыяся і антыподна разьмешчаныя раёны: на поўначы—поўдні і захадзе—усходзе, выдзеленыя пры с.-гаспад. раёнаваньні БССР загадчыкам аддзелу с.-г. эканоміі пры НКЗ Беларусі Л. Г. Опра пад назваю: 1) Віцебска-Гарадзецкі, 2) Менска-Слуцкі, 3) Рагачоўскі (ст. Бабруйская акруга) і 4) Палескі (Мазырская акруга). Раёны ахопліваюць асноўныя вытворчыя тыпы сельскай гаспадаркі БССР.

Вывучэньне якіх бы то ні было пытаньняў, зьвязанных з сялянскай гаспадаркай, як вядома, павінна мець на ўвазе пэўную сацыяльна-эканамічную групу.

Гэта пытаньне не зьяўляецца толькі пытаньнем мэтадалёгіі распрацоўкі матар'ялу, куды яго звычайна адносяць, а павінна быць асноўным прынцыповым пытаньнем мэтавай устаноўкі: у адносінах якіх сацыяльна-эканамічных груп праводзіцца вывучэньне прадмету. Мы вядзём вывучэньне эфэктыўнасьці форм землякарыстаньня для трох груп, на якія ўмоўна падзяляем усе сялянскія гаспадаркі па эканамічнай прымеце: разьмеру (па вартасьці) с.-гасп. асноўных сродкаў вытворчасьці на 1-ну гаспадарку. Гэта прымета, хоць сама па сабе ня зьмяшчае сацыяльных момантаў, але яна шчытна зьвязана з імі, што зьяўляецца адным з най-

больш дакладных пабочных паказальнікаў сацыяльнай сутнасьці гаспадаркі, з якою заўсёды карэлююць простыя сацыяльныя прыметы (наём працсілы і інш.). Таму ў некаторай ступені выдзеленыя групы могуць лічыцца прадстаўнікамі: 1) — бядняцкай часткі вескі: 2) — серадняцкай і 3)—заможнай.

Выдзяленьне груп зроблена мэханічна, па вясковай форме землякарыстаньня, з мэтаю мець магчымасьць параўнаньня груп ва ўсіх новых формах землякарыстаньня з „матчынскай“ формай.

Пасьля акругленьня, устаноўленыя па вясковай форме інтэрвалы амаль што прышліся да інтэрвалаў, якія атрымліваюцца пры выдзяленьні груп па злучанасьці гаспадарак усіх форм гнязда.

У групы ўвайшлі гаспадаркі, маючыя с.-гасп. асноўных сродкаў вытворчасьці (руб.):

	I	II	III
У Віцебскім гнязьдзе . . .	до 450 руб.	450—1000	звыш 1000 (максімум 2065 р.)
У Менска-Слуцкім гнязьдзе .	„ 500 „	501—1000	1000-2000 (выдзелена чацьвёрт. група звыш 2000 р.)
У Бабруйскім „ .	„ 350 „	351— 800	зв. 800 (максімум 1863 р.)
У Мазырскім „ .	„ 300 „	301— 700	„ 700 (максімум 1657 р.)

Апрача паказаннага групаваньня для некаторых супастаўленьняў і вывадаў, выдзелены таксама 3 групы па с.-гасп. плошчы на 1 гаспадарку з наступнымі інтэрваламі (га):

	I	II	III
У Віцебскім гнязьдзе	да 6,0	6,01—13,0	зв. 13,0
У Менска-Слуцкім гнязьдзе . . .	да 5,5	5,51—11,00	„ 11,0
У Бабруйскім „ . . .	да 6,0	6,01—12,0	„ 12,0
У Мазырскім „ . . .	да 5,5	5,51—10,0	„ 10,0

Плян і мэтодыка дасьледваньня

I.

Матар'ял сабран экспэдыцыйным шляхам улетку 1927 г. Адзінкамі дасьледваньня ў кожнай форме землякарыстаньня зьяўляліся:

1) Селішча альбо група хутароў і 2) паасобныя двары ў межах. селішча. Дасьледваньне (апытаньне) рабілася па трох фармулятарах: 1) „паселішчнай манаграфіі“, 2) падворнай картачцы і 3) аграрна-бюджэтнаму блянку. Усе фармуляры складзены аўтарам, зумесна з дацэнтам. Я. А. Кісьляковым, праводзіўшым у тым-жа годзе спэцыяльнае вывучэньне пасёлкаў (оптымум тэрыторыі і эфэкт земляўпарадкаваньня).

Не кранаючы зьместу фармуляраў адзначым, што агулам яны займаюць каля 50 стар. і па грунтоўных разьдзелах (а падворка цалкам)

пабудаваны ў дынамічным разрэзе, г. зн. ахопліваюць момант да пераходу да новай формы землякарыстаньня і цяпер, у год дасьледваньня. Асноўнай мэтадычнай умовай пры выбары паселішч (альбо груп хутароў) усяго комплексу форм у кожным з намечаных с.-гасп. раёнаў зьяўлялась іх тэрытарыяльная блізкасьць (гнездавое разьмяшчэньне). Гэта з аднаго боку, з другога,—відочна, гнёзды павінны былі быць выбраны ў мясцовасьцях тыповых для с.-гасп раёнаў, з найбольш яскрава выяўленымі вытворчымі тыпамі, каб мець некаторую падставу пашыраць атрыманыя пры дасьледваньні вывады на большы лік аб'ектаў. З гэтай мэтай намі загадзя быў вывучан маючыйся статыстычны матар'ял і матар'ял па с.-гасп. раёнаваньню (валастныя паказальнікі).

На аснове гэтага вывучэньня былі выдзелены наступныя адміністрацыйныя рэёны для дасьледваньня: 1) У Віцебска-Гарадзецкім с-гасп. раёне—Сіроцінскі (быўш. Мішневіцкая валасьць), 2) у Менска-Слуцкім—Грэскі (часткі быўш. валасьцяй Ленінскай, Грозаўскай і Пукаўскай), 3) у Рагачоўскім—Гарадзецкі (б. Перкулевіцкая вол.) і 4) Палеска-Петрыкоўскі раён (быўш. Грабаўская, Камаравіцкая і Петрыкоўская вол.).

Пасьля экспэртнай ацэнкі выбраных пунктаў, на месцы былі пасланы спэцыяльныя асобы для папярэдняга збору матар'ялаў (падатковых сьпісаў, зьвестак аб разьмяшчэньні паселішч з рознымі формамі землякарыстаньня, схэматычных глебавых рысункаў і г. д.) і праверкі зробленых меркаваньняў праз мясцовых спэцыялістых. Сабраны такім чынам матар'ял, дапоўнены маючыміся ў С.-Г. Акадэміі пры габінэце статыстыкі зьвесткамі, даў магчымасьць намеціць больш-менш дакладна тыя паселішчы, якія павінны былі падпасьці дасьледваньню. Паселішчы выбіраліся з магчымым захаваньнем роўнасьці адлегласьці ад рынку, глебавых асаблівасьцяй і тыповыя для раёну па ліку двароў, землякарыстаньню і суадносінам абсалютных угодзьдзяў. Пры гэтым асаблівая перавага аддавалася формам, утвораным з аднаго „матчынскага“ паселішча, напр., вёска з пасёлкамі і хутарамі, якія выйшлі з яе і г. д. Пасьля выезду на месцы, выбраныя пункты яшчэ раз узгадняліся з мясцовымі зямпрацаўнікамі. Пры дасьледваньні ў натуры частка намечаных паселішч прышлося замяніць новымі, таму што іх тыповасьць, а іншы раз і форма землякарыстаньньня не адпаведалі таму, што лічылася ў папярэдніх сабраных матар'ялах. Тэрыторыі (гнёзда) дасьледваньня не перавышалі: у Віцебскім пункце 10 $\times$ 5 км, Менска-Слуцкім 26 $\times$ 10 км., Бабруйскім 8 $\times$ 4 км. і Мазырскім 50 $\times$ 10 км.

Для агра-бюджэтнага апісаньня двары выбіраліся ў кожнай эканамічнай групе тыповыя па разьмеру с.-гасп. асноўных сродкау вытворчасьці на 1 гасп., землязабясьпечанасьці і ліку едакоў. Акрамя таго прыймалася пад увагу ўстойлівасьць гаспадаркі, адсутнічаньне гаспадарчых узрушэньняў за апошнія 2—3 гады, магчымасьць атрымаць зьвесткі і інш. другародныя прыметы. Бюджэтны год лічыўся з красавіка 1926 па красавік 1927 г. Разьбіўка на сацыяльна-эканамічныя групы і выбар бюджэтных гаспадарак рабіліся пасьля падворнага дасьледваньня.

2.

Колькасьць аб'ектаў дасьледваньня намечалась наступная: 1) меркавалася браць у кожным гнезде па 2 паселішчы кожнай формы землякарыстаньня, з складаньнем на іх манаграфій, 2) у межах узятых паселішч дасьледваць скрозь усе двары па падворцы (за выключэньнем вёса Бабруйскага і Мазырскага гнёзд, дзе з прычыны многадворнасьці ўзяць толькі 50% двароў і 3) у вёсках, пасёлках і хутарох кожнага

гнезда скласьці па 6 аграбюджэтных апісаньняў, па 3 з кожнай сацыяльна-эканамічнай групы; для атрубоў скласьці па 4 апісаньні (2 на сярэднія гасп. і па 1 на крайнія) і для ваколіц па 2 апісаньні (на сярэднія гаспадаркі). У адносінах падворак і аграбюджэтных апісаньняў намечаныя меркаваньні больш-менш выкананы, толькі ў колькасьці бюджэтаў для Мазырскіх хутароў зроблена вялікае адступленьне, узята бюджэтаў больш, чым меркавалася, што тлумачыцца тэрытарыяльнай раскіданасьцю хутароў, якая патрабавала для ўтварэньня тыповай злучанасьці большага ліку аб'ектаў. Што-ж датычыцца ліку паселішч, то ў многіх выпадках яго прышлося павялічыць, таму што разьмер паселішч у асаблівасьці пасёлкаў і хутарскіх груп, па ліку двароў быў іншы раз настолькі малы, што два паселішчы было-б занадта недастаткова для аналізу.

Усяго сабрана матар'ялу

Табліца 1.

ГНЁЗДЫ	Селішчных манаграфій						Падворак					
	Вёскі	Ваколіцы	Пасёлкі	Хутары	Калгасы	Усяго	Вёскі	Ваколіцы	Пасёлкі	Атрубы	Хутары	Усяго
Віцебскае	2	—	4	2	2	10	65	—	34	28	72	199
Менска-Слуцкае . .	2	2	3	2	2	11	104	25	54	20	56	259
Бабруйскае	2	—	—	3	—	5	72	—	29	—	83	184
Мазырскае	2	1	2	2	2	9	63	16	28	—	90	197
Разам	8	3	9	9	6	35	304	41	45	48	301	839

ГНЁЗДЫ	Бюджэтаў						
	Вёскі	Ваколіцы	Пасёлкі	Атрубы	Хутары	Калгасы	Усяго
Віцебскае	7	—	6	4	6	2/6	25/6
Менска-Слуцкае . .	6	2	6	4	6	2/6	26/6
Бабруйскае	7	—	4	—	7	—	18
Мазырскае	5	2	7	—	13	2/6	29/6
Разам	25	4	23	8	32	6/18	98/18

Увага: 1. У бюджэтах калгасаў паказаны ў лічніку поўныя бюджэты, узятыя для ўсяго калгасу, у назоўніку кароткія—для членаў.
2. Матар'ял па Бабруйскіх пасёлках сабран экспэдыцыяй Я.А. Кісьлякова.
3. Падрабязныя дадзеныя аб матар'яле дасьледваньня прыведзены ў табл. № 1 і 15 дадаткаў.

Асобна належыць прывесьці дадзеныя аб колькасьці дынамічных падворак, у новых індывідуальных формах землякарыстаньня. Атрымаць зьвесткі аб тым становішчы, якое было ў гаспадарцы перад выхадам з вёскі на пасёлак, отруб альбо хутар, удалося толькі ў частцы дасьледваных гаспадарак і то з вялікай цяжкасьцю, і, магчыма, нявысокай дакладнасьцю, асабліва ў дарэвалюцыйных хутарох і атрубох.

Табліца 2.

ГНЁЗДЫ	Пасёлкі					Хутары					Атрубы	
	I	II	III	Усяго	Узрост год	I	II	III	Усяго	Узрост год	II	Узрост год
Віцебскае . . .	5	20	7	32	2	—	18	3	21	9	6	13
Менскае	11	12	3	26	2,5	2	3	11	16	14	4	13
Бабруйскае . .	—	10	6	16	3,5	3	23	12	38	7,5	—	—
Мазырскае . . .	4	7	—	11	4,0	—	—	—	—	—	—	—
Разам . . .	20	49	16	85	3	5	44	26	75	10	10	13

Гэткая наяўнасьць дынамічнага матар'ялу прымушае быць вельмі асьцярожным у спасыланьні на яго; самая-ж выпадковасьць савакупнасьцяй дазваляе браць толькі простыя сярэднія.

Адзначым узрост вывучаемых аб'ектаў. Па зусім зразумелым прычынам узяць для дасьледваньня ўсе аб'екты аднолькавага ўзросту не ўяўлялася магчымым. Вёскі і ваколіцы маглі быць толькі старыя, пасёлкі і калгасы пасьлярэвалюцыйнага пахаджэньня. Атрубы і хутары абодвых пэрыядаў; з мэтаю мець матар'ял з ізаляцыяй узростнага моманту па асноўных новых індывідуальных формах, пасёлках і хутарох, апошнія вывучаліся двух пэрыядаў: да і пасьля-рэвалюцыйныя. Але, на жаль, апошніх удалося ўзяць нямнога, чаму нельга было скарыстаць для ўсіх момантаў аналізу.

Падрабязна ўзрост усіх форм землякарыстаньня паказан у табл. 1.

Наогул-жа адзначым наступнае: пасёлкі маюць ад 2 да 5 год, у сярэднім-жа, па ўсіх чатырох гнёздах, некалькі вышэй 3 год. Такі-ж сярэдні ўзрост маюць калгасы. Атрубы ўсе дарэвалюцыйнага пахаджэньня (1912—13 г.г.). Хутары на 70% таксама дарэвалюцыйнага пахаджэньня; сярэдні ўзрост іх каля 12 гадоў (для бюджэтных хутароў=10 г.). Пасьлярэвалюцыйныя хутары маюць у сярэднім каля 4 год (1922 — 24 г.г.). Вялікі процант „маладых“ узят у Бабруйскім гнязде (каля 60%).

У час дасьледваньня на месцох увесь матар'ял падлягаў крытыцы з боку кіраунікоў груп; за тым перад распрацоўкай ён зноў быў падлеглы фармальнай крытыцы і параўнаваньню аналягічных даных у манаграфіі, падворцы і бюджэтцы. Акрамя таго бюджэты дакладна былі выверaны па цэламу шэрагу момантаў вытворчасьці (высяву, кармленьню, выдатках працы і інш.) з нарматыўнымі дадзенымі для ўстанаўленьня яўна сапсутых запісаў. У канчатковым рэзультаце былі забракаваны 9 падворак і 3 бюджэты. Астатні матар'ял палічан здавальняючым і пайшоў у распрацоўку.

Распрацоўка матар'ялу

Падробнай распрацоўцы падпалі падворкі і бюджэты; паселішчныя манаграфіі спэцыяльна не распрацоўваліся, але іх даныя скарыстованы для характарыстыкі і падмацаваньня шэрагу палажэньняў.

Распрацоўка вялася паасобна па кожнаму гнязду, у межах гнязда па формах землякарыстаньня, а ў межах форм па сацыяльна-эканамічных групах і часткова па асобных паселішчах. Сацыяльна эканамічных груп, як адзначана вышэй, выдзелена тры, па двух прыметах: с.-гасп. асноўных сродках вытворчасьці і с.-гасп. плошчы; акрамя таго ў Менскіх хутарох па першай прымеце выдзелена чацьвёртая група, маючая звыш 2000 р. на 1 гаспадарку.

Матар'ял падворных фармуляраў апрацован у выглядзе 14 табліц, якія дадзены ў канцы тэксту.

Спынімся на паясьненьні некаторых паасобных табліц. Таб 2—элемэнты абагульненьня, і I частка таб. 3 — элемэнты дыфэрэнцыяцыі, I-я частка таб. 7—арганізацыя тэрыторыі і табл. 8—выдаткі па земляўпарадкаваньню, складзены па дадзеных, распрацаваных быўш. асьпірантам пры катэдры с.-гасп. Эканоміі Беларуск. С.-Гасп. Акадэміі Б. С. Бойка, прарабіўшым распрацоўку часткі матар'ялу па спэцыяльнаму даручэньню Наркамзема БССР, прычым па пасёлках Бабруйскага гнязда ім скарыстаны былі ўсе падворкі, сабраныя экспэдыцыяй дацэнта Я.А. Кісьлякова.

У табл. 4—наём працоўнай сілы, перавод ва ўзрослых едакоў і працаўнікоў (мужчын „М") зроблен па каэфіцыентах прынятых у Цэнтральн. Стат. Упр. (ЦСУ).

Табл. 9-а, 11-б, 13-в і 14-б складзены па дынамічных падворках (гл. вышэй плян і мэтодыка дасьледваньня). У іх прыведзены толькі розьніцы паміж тым, што было ў момант пераходу да новай формы землякарыстаньня і сучасным становішчам.

Пры складаньні табл. 12-а і 12-б, прадукцыйнасьць земляробства, „валавы збор у руб." вылічан па тых жа цэнах, якія былі прыняты пры распрацоўцы бюджэтаў (гл ніжэй).

Матар'ял бюджэтных фармуляраў распрацован па рахункаводнаму мэтаду; прынятыя пры распрацоўцы цэны на с.-гасп. прадукты (таб. 23) устаноўлены па матар'ялах данага дасьледваньня (паселішчных манаграфіях і бюджэтных дадзеных) і пракарэктаваны па дадзеных ЦСУБ за 1926—27 г. Падзённая цана на працоўную сілу ўстаноўлена па сярэдняй рыначнай цане (наём у саўгасах і сялянскіх гаспадарках) у адзін руб. за працоўны дзень дарослага працаўніка („М"). Гной ацэнен 15 кап. за 1 цэнтнер.

Увесь бюджэтны матар'ял падрахован у табл. №№ 15—22, у якіх зьвесткі даны па кожнаму бюджэту асобна. Растлумачым складаньне некаторых табліц: у табл. № 15 у графах „групы па разьмеру" паказаны групы па агульнаму групаваньню, устаноўленаму пры распрацоўцы падворак, для групаваньня-ж бюджэтаў, у межах форм, патрэбна зьвярнуцца да табл. 18 (сродкі вытворчасьці) і табл. 20 (зямельная плошча ў бюджэтным годзе).

У табл. 18 перавод у дарослых працаўнікаў зроблен па каэфіцыентах ЦСУ.

Табл. 21 (прыбытак ад сельскай гаспадаркі: а) арганізацыйна вытворчая структура): вызначэньне „валовай прадукцыі брутто" дадзена ў разьдзеле тэксту „Агульны эфэкт вытворчасьці". Там жа дадзена вызначэньне „чыстай астачы". Сельска-гасп. прыбытак сям'і ад земля-

робства, жывёлагадоўлі і ўсей сельскай гасп. вылічан як сума „чыстай астачы“ і каштоўнасьць аплаты свае працоўнае сілы. Табл. 21 [б) „Народна-гаспадарчая структура“] складзена так: У валавую прадукцыю брутто ўвайшла валавая прадукцыя земляробства і жывёлагадоўлі (з табл. 21-а) і прадукцыя працоўнай жывёлы (з табл. 19). Адымаючы ад „валавай прадукцыі брутто“ выдаткі ўнутры-гаспадарчага звароту, атрымоўваем „валавую прадукцыю нэтто“; адымаючы ад яе ўсе іншыя выдаткі (акрамя аплаты працоўнай сілы) атрымоўваем „валавы прыбытак“. Выключаючы з апошняга зарплату свае і найманай працоўнай сілы маем „чысты прыбытак“, з якога адыманьнем арэнднай платы і падаткаў атрымоўваем чыстую астачу (табл. 31-а).

Табл. 22 (сярэдняя паказальнікі): „зямельная рэнта“ на 1-га вылічана як розьніца паміж „чыстым прыбыткам“ (табл. 21-б) і % на завязаныя ў сельскай гаспадарцы сродкі вытворчасьці. „Рэнта вытворчасьці“ на 1 гасп. вылічана так: „чыстая астача“ мінус % на завязанныя сродкі вытворчасьці. Пры вылічэньні ўсюду бралася 6%. Вызначэньне паняцьцяў як па табл. 21-б, так і табл. 22 дадзена ў разьдзеле тэксту „агульны эфэкт вытворчасьці“.

СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧАЯ ВЫТВОРЧАСЬЦЬ

Арганізацыя тэрыторыі

1.

Найбольшы ўплыў формы землякарыстаньня робяць на арганізацыю тэрыторыі. Гэты бок агульнай арганізацыі с.-гасп. вытворчасьці зьяўляецца як-бы непасрэдным прадстаўніком форм, чаму вытворчая эфэктыўнасьць арганізацыі тэрыторыі (яе тэхнічнага боку) можа з найбольшай падставай лічыцца эфэктыўнасьцю форм землякарыстаньня.

Разгледзім уплыў форм на арганізацыю тэрыторыі с наступных бакоў: 1) тэхнічнай арганізаванасьці тэрыторыі і 2) складу ўгодзьдзяў.

У тэхнічнай арганізаванасьці тэрыторыі найбольш важнае значэньне маюць наступныя моманты:

1. Раздробленасьць тэрыторыі (цераспалосіца);
2. Працяжнасьць тэрыторыі (дальназямельле).

Раздробленасьць тэрыторыі можна ахарактарызаваць двума паказальнікамі: а) колькасьць палос на адну гаспадарку (шматпалосіца) і б) разьмерам палос (дробнапалосіца).

Раздробленасьць тэрыторыі

Табліца 3.

ПУНКТЫ	Лік палос на 1 г-ку				Лік палос на 1 га			
	Вёскі	Пасёлкі	Атрубы	Хутары	Вёскі	Пасёлкі	Атрубы	Хутары
Віцебскі	101	15	7	12	14	2	2,2	1,5
Менскі	18	12	7	3	3,1	2	0,5	0,4
Бабруйскі . . .	51	25	—	4	6,4	2,9	—	0,5
Мазырскі . . .	16	9	—	8	4	1,3	—	1,4

Пры вывучэньні раздробленасьці тэрыторыі належыць адрозьніваць раздробленасьць двух відаў: а) знадворную і б) унутраную. Пад знадворнаю раздробленасьцю разумеецца намі такая раздробленасьць, калі палосы (вучасткі) аднаго землякарыстаньня цераспалосны з вучасткамі другіх угодзьдзяў у межах аднаго і таго-ж землякарыстаньня. Нас у даным выпадку цікавіць знадворная раздробленасьць. Падрабязныя дадзеныя прыведзены ў табл. № 7 (дадат). Тут жа пакажам адносную зьмену шматпалосіцы па пунктах гнёздаў.

Перш за ўсё патрэбна адзначыць даўно назіраемы і звычайны факт: вельмі высокую шматпалосіцу ў вёсках, значна меншую ў пасёлках, яшчэ меншую ў атрубох і мінімальную на хутарох. Зварочвае на сябе

ўвагу тая акалічнасьць, што ў Віцебскім і Мазырскім пунктах хутары ўладаюць большай шматпалосіцай і мелкапалосіцай.

На гэтым зьявішчы, ўяўляючым вялікую цікавасьць з пункту погляду працэсу ўтварэньня форм землякарыстаньня, належыць застанавіцца. Пры дасьледваньні форм у Віцібскім гнязьдзе быў выяўлен цэлы шэраг старых хутароў, якія ўтварыліся яшчэ ў дарэвалюцыйны час і якія зрабілі некалькі гадоў таму назад сямейныя падзелы. Пры падзеле зямельны вучастак дзяліўся па тыпу абшчынных перадзелаў, г. зн. было зроблена раўнаньне якасьці зямлі ў натуры, і новыя гаспадаркі карыстаюцца зямлёю церасьпалосна. Такім чынам „адзіныя і цэльныя" да гэтага часу хутары абярнуліся як бы ў маленькія пасёлкі, паўтарыўшы на нашых вачох дапушчальную гісторыю расьсяленьня ў цэлым шэрагу паўночных і паўночна-заходніх вобласьцяй эўрапэйскай часткі СССР. Асабліва цікава адзначыць у гэтым факце тое, што падзелы хутароў пайшлі па даўнейшаму, „гістарычнаму" шляху ўтварэньня церасьпалосных гаспадарак, а не па лініі ўтварэньня хутарскіх-жа вучасткаў альбо сумеснага землякарыстаньня па тыпу калякатыўных гаспадарак.

Апошняе, здавалася, можна было-б чакаць скарэй, бо таму што немалаважным стымулам для падзелу зьяўлялася падатковая палітыка, стварыўшая ў некаторых выпадках форму падзелаў для „знадворнага" дапасаваньня, але ў даным выпадку сама тэхніка падзелу паказвае, што гэтакі зроблен „сур'ёзна" і надоўга.

Намножаныя „сямейныя вытворчыя сілы" зламалі цесную для іх форму землякарыстаньня, але нічога прагрэсыўнага, новага не ўнясьлі ў гэтае перабудаваньне, а пашлі па стараму шаблённаму рэгрэсыўнаму шляху. Гэта надзвычайна паказальна для хутарской формы землякарыстаньня, маючай вельмі блізкія прадзелы свайго прагрэсыўнага разьвіцьця. Хутарская форма дала тут усё, што яна магла даць разьвіваючымся ў сям'і сілам, больш яна нічога не магла даць і ў рэзультаце шуканьне новых форм, якое пры наяўнасьці адпавядаючых умоў, накіроўваецца па стараму шаблённаму шляху.

Тут, у Віцебскім с.-гаспад. раёне, старым хутарскім гнязьдзе, утварыўшымся яшчэ ў 70 г. г. мінулага стагодзьдзя, мы бачым канчатковую фазу хутарскога разьвіцьця, „натуральную сьмерць" формы—дэхутарызацыю. Дыямэтральна процілеглы момант аднаго і таго-ж працэсу „эвалюцыі хутароў" установлен намі ў больш маладым у хутарскіх адносінах раёне — Палескім. Тут пры дасьледваньні намі таксама знойдзены церасьпалосныя хутары, якія разьвіліся ў рэзультаце „самацечнай хутарызацыі" у рэвалюцыйны час і няскончыўшыя яшчэ працэсу зьбіраньня церасьпалосных вучасткаў да аднаго месца. Высяліўшыйся на свой найбольш буйны і удобна разьмешчаны вучастак, землякарыстальнік камасіруе астатнія належачыя яму вучасткі шляхам абмену куплі (ў мінулы час) і інш. Такім чынам гэтае зьявішча можа быць названа пачатковай стадыяй хутарызацыі. Церасьпалосныя хутары сустракаюцца і ў Менскім гнязьдзе, але тут яны зьяўляюцца рэзультатам зьмешанага працэсу; з аднаго боку распаду, з другога—утварэньня хутароў.

Як вялікія гэтыя працэсы па ліку захопленых імі аб'ектаў. Да некаторай ступені аб гэтым можна судзіць па таму, які процант ад ўсіх дасьледваных намі хутароў, складаюць так званыя церасьпалосныя хутары. да якіх аднесены хутары. маючыя больш 3-х вучасткаў (гл. табл. 7 дадатак). Церасьпалосныя хутары складаюць ад усіх дасьледваных хутароў: 1) у Віцебскім с.-гасп. раёне 24%, 2) Менска-Слуцкім—28% і 3) Палескім 59%.

Вясковая шматпалосіца найбольш яскрава выяўлена ў Віцебскім с.-г. раёне, у напрамку на поўдзень, яна паменшаецца. Гэта зьявішча павінна было бязумоўна адбіцца як на тэмпе пераходу да новых форм землякарыстаньня так і на выбары саміх форм землякарыстаньня па с.-г. раёнах.

Землякарыстальнік, зусім разумеючы гаспадарчую шкоднасьць шматпалосіцы будзе тым больш імкнуцца збавіцца ад яе, чым яскравей яна выяўлена. Гэта імкненьне будзе праяўляцца ва ўзмоцненай комасацыі землякарыстаньня, якая знойдзе свае выяўленьне ў ліку земляўпарадкаваных гаспадарак (колькасны момант) і ў выбары такое формы землякарыстаньня, якая найбольш адрозьніваецца ў адносінах шматпалосіцы ад неземляўпарадкаванай вёскі (якасны момант), якою ва ўмовах дарэвалюцыйных зьяўлялася хутарская форма.

Гэты момант часткова аб'ясняе „староннасьць“ Віцябчан да хутароў.

Па асобных сацыяльна-эканамічных групах, у межах адной і той-жа формы землякарыстаньня, шматпалосіца мае розныя хістаючыяся паказальнікі і не праяўляе ўстойлівай тэндэнцыі: у адных выпадках яна павялічваецца з узбуйненьнем гаспадаркі, у другіх наадварот памяншаецца (табл. 7 дадат.).

Шматпалосіца асноўных угодзьдзяў, пахаці і сенажаці розна. Як правіла, ва ўсіх формах землякарыстаньня ўсіх гнёздаў (за выключэньнем 1—2 выпадкаў) паказальнік шматпалосіцы сенаж. ніжэй паказальніка пахаці; найбольш часта сустракаючыйся стасунак паміж імі=1:0,4 — 07, г. з. лік вучасткаў сенажаці на 1 гасп. ў $1^1/_2$—2 разы меншы пахаці.

Дробнапалосіца, вымераемая лікам палос на 1 гэктар, наагул для сярэдняй сялянскай гаспадаркі па с.-гасп. раёнах паўтарае амаль поўнасьцю малюнак шматпалосіцы, за вельмі невялікімі выключэньнямі. Гэта зусім зразумела, паскольку зямельная плошча сярэдніх гаспадарак у розных формах мала адрозьніваецца адна ад другое. Па ўгодзьдзях, пахаці і сенажаці таксама адтрымліваюцца пахатныя на шматпалосіцу паказальнікі, г. зн. лік вучасткаў пахаці і сенажаці на 1 гэктар знаходзіцца прыкладам у тых-жа суадносінах, як і на 1 гаспадарку.

Але зусім іначай ідзе справа пры разгляданьні дробнапалосіцы па эканамічных групах. Пры адсутнічаньні ўстойлівага становішча з шматпалосіцай, у розных эканамічных групах, мы бачым зусім вызначаную тэндэнцыю ў адносінах да дробнапалосіцы. Як правіла, яна паменшаецца з узбуйненьнем гаспадаркі.

Адносіны ліку палос на 1 гэкт.

Табліца 4.

	Вёска		Пасёлак		Хутар	
	Пахаць	Сенажаць	Пахаць	Сенажаць	Пахаць	Сенажаць
I. Дробныя г—кі . .	195	170	150	215	170	275
II. Сярэднія „ . .	130	125	125	135	110	245
III. Буйныя „ . .	100	100	100	100	100	100

З памяншэньнем разьмеру гаспадаркі паменшаецца і разьмер паасобных вучасткаў—палос ва ўсіх формах землякарыстаньня. У вёсцы дробныя гаспадаркі знаходзяцца ў лепшым становішчы ў параўнаньні з

буйнымі ў адносінах сенажацяй, чымся ў пасёлках, а тым больш у хутарох, дзе асабліва рэзка адасобілася буйная група.

У адносінах пахаці хістаньні значна меншыя. Такім чынам „дыфэрэнцыяцыя" ў гэтым моманце арганізацыі тэрыторыі больш праявілася на хутарох, дзе буйныя гаспадаркі маюць яўна спрыяючае становішча. Паказальнік дробнапалосіцы важны ў тых адносінах, што ён выкрывае нам запраўднае становішча і значэньне раздробленасьці тэрыторыі ў розных эканамічных групах сялянскіх гаспадарак. Разгляданьне адной толькі шматпалосіцы без падліку разьмеру землякарыстаньня яшчэ мала гаворыць аб велічыні той гаспадарчай страты, якую ўчыняе раздробленасьць тэрыторыі.

Шматпалосіца асабліва шкодна ў злучэньні з дробнапалосіцай, калі кожны вучастак настолькі малы, што пры адным выезьдзе ў поле, ня можа запоўніць усяго часу да звычайнага (у абед альбо ўвечары) звароту да двору, што прымушае траціць час на пераезды з вучастка на вучастак альбо дачасныя перапынкі працоўнага дня і зварот да двору. Само сабою зразумела, што шматпалосіца і без паказанага моманту мае свае, уласьцівыя ёй „абсалютныя" недахопы, асабліва пры дапасаваньні буйных машын, трактароў і пры такой арганізацыі работ, калі палявая работа ня моцна зьвязана з сядзібай і не патрабуе штодзённага звароту да яе (напр. арганізацыя па тыпу машына-трактарных станцый, зерневых саўгасаў з палявымі шатрамі і гэтак далей), але гэта ўжо другі бок пытаньня.

Ва ўсякім выпадку ў дробнапалосіцы ў большай ступені захован момант эканамічнай перавагі буйных заможных гаспадарак над бедняцкімі, чымся ў шматпалосіцы, што бачна з прыведзеных даных.

2.

Працягласьць тэрыторыі характарызуецца намі: 1) вузкапалосіцай[1]) вымераемай суадносінамі даўжыні да шырыні і 2) дальназямельлем г. з. адлегласьцю зямельных угодзьдзяў ад гаспадарчага цэнтру, сядзібы. Паказальнікам гэтага моманту зьяўляецца сярэдняя адлегласьць, вызначаемая як дзель ад дзяленьня на лік вучасткаў сумы ўсіх адлегласьцяй, на якой знаходзяцца цэнтры асобных вучасткаў, што ўваходзяць у землякарыстаньне, ўзважанай на велічыню перасоўваемага да іх і ад іх цяжару.

Становішча гэтых паказальнікаў бачна з наступнай табліцы (дальназямельле па бюджэтных фармулярах).

Табліца 5.

ПУНКТЫ	Дальназямельле у кілёмэтрах				Вузкапалосіца			
	Вёскі	Пасёлкі	Атрубы	Хутары	Вёскі	Пасёлкі	Атрубы	Хутары
Віцебскі	0,64	0,22	0,62	0,16	42	6	3	3,0
Менскі	0,70	0,39	1,08	0,24	195	11	6	3
Бабруйскі . . .	1,70	0,97	—	0,55	60	16	—	4
Мазырскі . . .	1,21	1,15	—	0,83	12	7,0	—	4,0

[1]) У адносінах паказальніка вузкапалосіцы неабходна адзначыць, што ён зьяўляецца мала надзейным, бо таму што атрыман з вельмі абмежаванай колькасьці матар'ялу (часткаю з паселішчных манографій, часткаю з бюджэтаў) і праводзіцца намі з ілюстрацыйнай мэтай бяз усякай прэтэнзіі на якія-небудзь агульныя вывады.

Па дальназямельлю рэзка выдзеляюцца дзьве групы: 1) Мазырскае і Бабруйскае гнёзда з высокім паказальнікам дальназямельля ва усіх асноўных формах (вёсцы, пасёлку і хутары) і 2) Віцебскае і Менскае з больш спрыяючым становішчам рэчаў. Сярэднія паказальнікі па агульных групах гнезд раўняюцца:

у вёсках 1,4 км. і 0,67 км. стасунак 1:2
у пасёлках 1,1 км.—0,30 км. „ 1:4
у хутарох 0,7 км.—0,20 км. „ 1:23,5

Такім чынам эфэктыўнасьць новых форм землякарыстаньня ў інтэнсыўных раёнах (Віцебскім і Менскім) у адносінах гэтага паказальніка вышэй, чымся у экстэнсыўных.

Тлумачэньне становішчу дальназямельля трэба шукаць з аднаго боку ў асаблівасьцях таго працэсу ўтварэньня новых форм землякарыстаньня, які мы застаем зараз у розных с.-г. раёнах, а з другога і, галоўным чынам, у натуральна-гістарычных умовах, зрабіўшых уплыў на спосаб расьсяленьня і асьваеньня выгодных зямель. Першыя: г. зн. асаблівасьці ўтварэньня форм даюць нам тлумачэньне адносна становішча хутарской формы ў разглядаемых намі раёнах. У Віцебскім і часткова ў Менска-Слуцкім раёнах хутары большаю часткай „нармальныя" альбо-ж распаўшыяся, але ў межах вузкіх мерак нармальнага хутарскога вучастку, што, пагоршыўшы становішча іх у адносінах шмат-дробна-вузкапалосіцы, ні чуць не зрабіла ўплыву на павялічэньне дальнапалосіцы г. значыць палёў ад сядзібы.

У Мозырскім-жа гнязьдзе мы маем большаю часткаю цераспалосныя хутары, зьявіўшыяся рэзультатам не канчатковай стадыі, „эвалюцыі" хутара, а пачатковай, чаму ў іх і ў адносінах дальназямельля больш сходнасьці з вёскамі, сваею мацярынскаю формаю.

Прыродна-гістарычныя умовы зрабілі ўплыў на гэты момант арганізацыі тэрыторыі перш за ўсе праз разьмер паселішч (вёсак), які вельмі розны у розных сельска-гаспадарчых раёнах і бязумоўна адбіўся на разьмеры новых утварэньняў—пасёлкаў. Відочна, што чым большы разьмер паселішча і агульная плошча яго зямельнага вучастку, тым далей будуць аддалены палі ад сядзібы пры іншых роўных становішчах арганізацыі тэрыторыі.

Сярэдні разьмер вёсак і пасёлкаў па маючыхся ў нас зьвестках у раёнах абслугоўваньня прыкладам наступны:

Табліца 6.

Р А Ё Н Ы	Двароў у вёсцы	У пасёлку	
		Двароў	Гэктараў
Віцебскі	18	7	50
Менскі	53	14	100
Бабруйскі	85	15	125
Мазырскі	120	16	140

Табліца пацьвярджае агульнае палажэньне аб сувязі разьмеру паселішча і вучастка з дальназямельлем.

Прыродна-гістарычныя умовы зрабілі ўплыў ня толькі на разьмер паселішч, але і на спосаб і форму ўсваеньня неабжытых зямель. Дзеля таго, каб уявіць, як вяліка тут розьніца, даволі ўспамянуць Палескае „джунглі" з непраходнымі балотамі, перашкаджаючымі іншы раз ня толькі прамым, але і ўсякім зносінам і параўнаць іх з больш ці менш адкрытымі і прыступнымі для зносін, хаця і маладымі ў геалягічных адносінах прасторамі Віцебшчыны.

Для характарыстыкі становішча дальназямельля па эканамічных групах мною ўзяты сярэднія з падлікаў па табл. 7 (дадат.) (групаваньне па асноўных сярэдніх вытвор.) блізкіх і дальніх адлегласьцяй па групах і формах землякарыстаньня, пры чым зьявілася наступная адлегласьць ад сядзібы ў кілём. (сярэднее для усіх гнезд).

Табліца 6.

ФОРМЫ	Пахаці			Сенажаці		
	I	II	III	I	II	III
Вёскі	1,09	1,22	1,86	3,2	3,8	3,3
Пасёлкі	0,37	0,34	0,28	5,5	6,2	5,7
Хутары	0,54	0,37	0,32	3,2	2,7	1,9

Табліца толькі да некаторай ступені адбівае становішча дальназямельля ў розных эканамічных групах, таму што цыфры атрыманы простым сумаваньнем бяз вучоту ліку і разьмеру блізкіх і дальніх палос. Як бачым, найбольшая дыфэрэнцыяцыя ў адносінах дальназямельля, дакладна таксама, як і дробнапалосіцы назіраецца на хутарох.

Тут буйныя гаспадаркі маюць яўную перавагу перад дробнымі, якія як у адносінах сенажаці, так і пахаці знаходзяцца ў менш спрыяючым становішчы.

У заканчэньне аналізу дальназямельля нельга не адзначыць, што атрубы ў адносінах гэтага паказальніка ў Віцебскім гнязьдзе раўнаюцца з вёскамі, а ў Менскім маюць нават горшы паказальнік, чымся вёскі.

Для вызначэньня колькаснага выразу таго эфэкту, які прыносіць лепшая тэхнічная арганізаванасьць тэрыторыі, намі зроблен наступны разьлік:

Табліца 7.

РАЁНЫ і ФОРМЫ	Лік выхадаў на 1 га	Сярэдняя адлегласьць у кілёмэтрах	Пройдзена гэкт. кілёмэтр.	Коштоўнасьць часу, патрачанага на пераходы	Патрачана гэктараў на межнікі	Недапалучанага прыбытку	Агульная сума выдаткаў на 1 гэкт. (руб.)	Эфэктыўнасьць у параўнаньні з вёскай (руб.)
Віцебскі с.-г. раён								
Вёска	200	0,64	256	5,12	0,48	9,96	15,08	—
Пасёлак . . .	200	0,22	88	1,76	0,13	2,60	4.36	10,72
Отруб . . .	200	0,62	248	4,96	0,10	2,00	6,96	8,12
Хутар . . .	200	0,16	64	1,28	0,08	1,60	2,88	12,20
Менска-Слуцкі с.-г. раён								
Вёска	210	0,70	294	5,88	0,49	14,70	20,58	—
Пасёлак . . .	210	0,39	164	3,28	0,15	4,50	7,78	12,80
Отруб . . .	210	1,08	452	9,04	0,10	3,00	12,09	8,54
Хутар . . .	210	0,24	100	2,0	0,10	3,00	5,00	15,58

Для вылічэньня намі ўзяты толькі два раёны, па якіх меліся найбольш пэўныя дадзеныя. Тут падлічан уплыў дальназямельля праз сярэднюю адлегласьць і іншых момантаў раздробленасьці і працягласьці тэрыторыі праз страту зямлі на межнікі.

Мэтодыка вылічэньня: 1) лік выхадаў узят аднолькавы для ўсіх форм (сярэднее з бюджэтаў); усе дні пераведзены на пешыя мужчынскія, прычым для пераводу конных узят стасунак каштоўнасьцяй пешага і коннага рабочага 1:3. 2) Пры вылічэньні каштоўнасьці выдаткаў на пераходы прынята шпаркасьць у 1 гадз.=5 кілём., каштоўнасьць 10-ці гадз. працоўнага дня=1 руб. 3) Страта на межнікі ўстаноўлена з разьліку: а) даўжыні абводу межных ліній у Віцебскім і Менскім гнёздах: для вёсак=14,5 і 14,7 км, пасёлкаў 3,8 і 4,6 км., атрубоў 1,5 і 1,6 км. і хутароў 1,1 і 1,5 км. (даныя бюджэтаў) і б) шырыні: для вёсак і пасёлкаў 1/3 м., хутароў і атрубоў 2/3 м. Шырыня ўстаноўлена ўмоўна, з прыняцьцем пад увагу церараспалоснасьці хутароў і атрубоў. 4) Пры вылічэньні недапалучанага прыбытку узят с.-г. прыбытак ад земляробства (табл. 21-а дадат.) з разьліку: па Віцябскаму гнязду 20 руб. і Менскаму 30 руб. на 1 га.

Разьлік дае ўяўленьне аб адносным разьмеры выдаткаў або страт, якія падаюць на рахунак вывучаемых момантаў арганізацыі тэрыторыі. Мы бачым, што суадносіны выдаткаў паміж формамі землякарыстаньня ў абодвух раёнах вельмі блізкія.

Памяншэньне страт можна цалкам прыпісаць формам землякарыстаньня ў тым іх выглядзе, як яны склаліся. У сярэднім па абодвух гнёздах рэнтабельнасьць форм па разьліку на 1 га раўняецца (у рублёх з акругленьнем): пасёлкаў=11,5 руб., атрубоў=8,5 руб., хутароў=14,0 руб.

3.

Арганізацыю тэрыторыі ў адносінах да угодзьдзяў разгледзім з наступных пунктаў погляду: 1) якія суадносіны угодзьдзяў зьяўляюцца тыповымі для тых ці іншых форм землякарыстаньня, 2) наскользі яны зьвязаны з формай землякарыстаньня і 3) які уплыў формы на зьмену суадносін угодзьдзяў.

Склад угодзьдзяў па формах землякарыстаньня і раёнах падрабязна паданы ў табл. 9 (дадат.). З разгляду яе можна азначыць толькі наступную, больш-менш устойлівую тэндэнцыю: большую ўдзельную вагу ў новых формах землякарыстаньня маюць сядзібныя зямлі і часткова выганы на хутарох.

Аднолькавая тэндэнцыя, назіраемая ў зьмене угодзьдзяў, што стаяць на розных канцавосьсях інтэнсыўнасьці, можа быць растлумачана агульнай прычынай, якая месьціцца ў тым, што ў вёсках гэтыя угодзьдзя звычайна найбольш дэфіцытныя, г. з. у іх адчуваецца найбольшая патрэба, затым пры пераходзе да новых форм землякарыстаньня яны ў першую чаргу і павялічваюцца. Ламаньне старых сыстэм скарыстаньня зямлі і старых способаў тэхнікі адбываецца з большаю цяжкасьцю, чымся зьмена форм землякарыстаньня Пры перамене форм землякарыстальнікі стараюцца стварыць такія умовы, якія пагаджалі-б насьпелыя вытворчыя патрэбы з старымі тэхнічнымі спосабамі вядзеньня гаспадаркі. Патрэба інтэнсыфікаваць скарыстаньне зямлі з аднаго боку вымагае набліжэньня палёў да сядзібы, а з другога сустракаецца з кансэрватызмам селяніна, які ня зусім ахвотна ідзе на рэзкую зьмену прапорцыі палявых культур, што вядома, у сваю чаргу, зьяўляецца рэзультатам галоўным чынам аб'ектыўных умоў, а ня злое волі землякарыстальніка.

Абодва моманты находзяць задавальненьне ў адбіўцы большых, чымся было ў вёсцы, сядзібных вучастках. Што датычыцца выгану, то пры звычайным яго недахопе ў вёсках зусім натуральна імкненьне вызначаць большую плошчу пад выган, што нарэшце ізноў-такі дазваляе на некаторы час не зьмяняць рэзка старой тэхнікі ўтрыманьня жывёл. Акрамя таго на хутарох, у якіх назіраецца падвышаны процант выгану, гэта тлумачыцца і другімі меркаваньнямі, непасрэдна зьвязанымі з асаблівасьцямі формы землякарыстаньня, менавіта: адсутнічаньнем грамадзкіх выганаў і замена іх індывідуальнымі. Хаця трэба адзначыць, што гэта пытаньне, пытаньне аб пасьбе жывёлы не заўсёды вырашаецца такім чынам. У іншых выпадках яно мае свае асаблівае вырашэньне, жывёла асабліва дробная (авечкі) прадаецца на пасьбу на ўзбочча.

Іншых устойлівых тэндэнцый у суадносінах угодзьдзяў па формах землякарыстаньня, узятых сумарна, не назіраецца.

Пры разглядзе зьмен у складзе ўгодзьдзяў з пераходам да новых форм землякарыстаньня (табл. 9 дад.) бачым наступнае:

1. Плошча сядзібных угодзьдзяў узрастае.

2. Плошча пахаці наадварот, адносна падае, што тлумачыцца з аднаго боку пераходам часткі пахаці ў сядзібу, а з другога больш шпаркім, чымся рост пахаці, абсалютным павялічэньнем выгоднай зямлі пры пераходзе да новых форм землякарыстаньня.

3. Сенажаць у большасьці выпадкаў, адносна павялічваецца, г. з. зьмяняецца адваротна пахаці, што зьяўляецца звычайным узаемадзеяньнем гэтых угодзьдзяў.

З аналізу складу ўгодзьдзяў у сацыяльна-эканамічным разрэзе можна констатаваць наступнае:

1. Садова-гародная плошча павялічваецца ня толькі абсалютна, але і адносна ад дробных груп да буйных, пры чым гэтае павялічэньне ў буйных гаспадарках вышэй пры хутарской форме, чымся пасялковай. На 100 гэкт. выгоднай зямлі, у сярэднім па трох раёнах (без Бабруйскага) садова-гароднай плошчы прыходзіцца:

у пасёлках—1 групу 0,9 га III групу 1,20 га
у хутарох— 1 „ 1,1 „ III „ 1,8 „

2. У адносінах пахатной зямлі ва ўсіх формах землякарыстаньня назіраецца найменшая распаханасьць у буйных гаспадарках, найбольшая ў сярэдніх або ў дробных. У цыфрах гэта выражаецца так: (на 100 га с.-гасп. плошчы пахаці).

Табліца 8.

	I група	II група	III група	Усяго
а) по формах землякарыстаньня				
Вёскі	58	58	57	58
Пасёлкі	54	54	52	53
Хутары	57	58	55	57
б) по раёнах				
Віцебскі	55	56	52	54
Менска-Слуцкі	61	63	60	62
Бабруйскі	64	64	62	63
Мазырскі	46	42	41	43

Хістаньні па формах землякарыстаньня і групах незначны. Шмат больш хістаньня па с.-гасп. раёнах: цэнтральныя раёны – Менска-Слуцкі і Бабруйскі зьявіліся найбольш распаханымі, тады як антыподы менш, пры чым паўночны антыпад, Віцебскі раён, больш паўднёвага, Мазырскага.

3. Сенажатныя угодзьдзя адбіваюць суадносіны пахаці ў адваротным парадку і ўплыў форм землякарыстаньня на гэта ў розных эканамічных групах мала заметны.

4.

З мэтаю даць сумарную характарыстыку суадносін угодзьдзяў у розных формах землякарыстаньня намі вызначана сярэдняя працаёмістасьць 1 гэкт. с.-гасп. плошчы.

Гэты паказальнік пры ўмове дапасаваньня аднолькавых каэфіцыентаў для ўсіх форм землякарыстаньня павінен адбіць агульныя суадносіны ўгодзьдзяў, паскольні яны розьняцца адно ад другога па ступені інтэнсыўнасьці.

Такім чынам працаёмістасьць асобных угодзьдзяў для ўсіх форм землякарыстаньня ў межах кожнага раёну ўзята аднолькавая, хаця ў сапраўднасьці тут, як мы ўбачым пазьней, назіраецца вялікая рознастайнасьць.

Гэтае дапушчэньне такім чынам будзе супярэчыць фактычнаму становішчу рэчаў, але для нашай мэты яно зьяўляецца мэтадалёгічна правільным і неабходным, таму што дае магчымасьць ізалявацца ад асаблівасьцяй скарыстоўваньня ўгодзьдзяў і характарызаваць той момант, які мы і хочам, г. з. суадносіны ўгодзьдзяў.

Працаёмістасьць 1-га ўгодзьдзяў у мужчынскіх днёх (перавадных)

Табліца 9.

Угодзьдзя \ Раёны	Віцебскі	Менскі	Бабруйскі	Мазырскі	Сярэднее
Сад і гарод . . .	110	129	138	108	120
Пахаці	24	38	27	36	30
Сенажаці . . .	9	11	12,5	8,5	10

Працаёмістасьць 1 гэктара сельска-гасп. плошчы

Табліца 10.

Формы земля-карыстаньня \ Раёны	Па раён. працаёміст.				Па сярэдняй			
	Віцебскі	Менскі	Бабруйскі	Мазырскі	Віцебскі	Менскі	Бабруйскі	Мазырскі
Вёска	18,7	32,2	22,3	25	22,7	26,3	23,1	22,5
Пасёлак . . .	20,2	28,7	26,3	20,3	24,7	23,6	27,3	19,6
Отруб . . .	18,7	29,0	—	—	22,8	24,9	—	—
Хутар .	17,5	30,0	23,2	25,6	21,1	24,2	24,3	22,4

Уплыў форм землякарыстаньня на суадносіны угодзьдзяў, выражаны праз працаёмістасьць, нязначны. Вызначаных тэндэнцый, устойлівых для кожнай формы ў розных гнёздах не выяўляецца.

Тыя хістаньні, што маюцца ў працаёмістасьці угодзьдзяў розных форм у межах гнязда залежаць не ад формы землякарыстаньня, але ад разьмеру землякарыстаньня. Гэта залежнасьць зусім устойліва і вызначана, што бачна з наступнай табліцы, дзе формы землякарыстаньня разьмешчаны па працаёмістасьці ў спадаючым парадку і ўзяты адносіны паміж імі па працаёмістасьці і землязабясьпечанасьці на 1 душу.

Табліца 11.

ФОРМЫ	Праца-ёмістасьць	Разьмер землякарыстаньня	ФОРМЫ	Праца-ёмістасьць	Разьмер землякарыстаньня
Віцебскі			Менскі		
Пасёлкі . . .	100	100	Вёскі . . .	100	100
Вёска	93	127	Хутары . . .	93	152
Хутары . . .	87	162	Пасёлкі . . .	89	90
Бабруйскі			Мазырскі		
Пасёлкі . . .	100	100	Хутары . . .	100	100
Хутары . . .	88	100	Вёскі	98	102
Вёскі	85	95	Пасёлкі . . .	80	109

За выключэньнем Бабруйскіх вёсак і Менскіх пасёлкаў усюду назіраецца адваротная залежнасьць паміж працаёмістасьцю ўгодзьдзяў і і землязабясьпечанасьцю.

З аналізу матар'ялу можна зрабіць вывад, што форма землякарыстаньня, як гэткая, ня робіць настолькі вялікага ўплыву на суадносіны асноўных угодзьдзяў (пахаці і седажаці), каб яго можна было заўважыць. Перавага тут за другімі фактарамі, зьяўляючыміся агульнымі для усіх форм кожнага гнязда. Стракатасьць у суадносінах угодзьдзяў у розных форм землякарыстаньня пры адсутнічаньні агульных тэндэнцый ёсьць вынік земляўпарадкаваньня, а на пазьнейшага ўплыву форм землякарыстаньня.

Арганізацыя сродкаў вытворчасьці.

1.

Разгледзім арганізацыю гэтай часткі с. г. вытворчасьці па формах землякарыстаньня ў адносінах разьмеру сродкаў вытворчасьці, структуры іх і якаснага боку.

Пачнем з разьмеру, які прааналізуем у адносінах трох паказальнікаў: 1) на 1 гаспадарку, што будзе служыць характарыстыкай буйнасьці вытворчасьці, 2) на 1 га—паказальнік нагружанасьці зямлі, інтэнсыўнасьці гасп. (часткова) і 3) на 1 душу—прыняты намі, у мэтах

спрашчэньня разьліку, для характарыстыкі ўзброенасьці працаўніка. Само сабою зразумела, што ён не зьяўляецца непасрэдным паказальнікам гэтага моманту, таму што працаўнікі (перавадныя) ад ліку душ складаюць звычайна толькі 55—56%, але для адноснага параўнаньня паказальнік на 1 душу цалкам прыгодны; хістаньне адносін паміж душамі і працаўнікамі ў масе вельмі ўстойліва і па формах землякарыстаньня не перавышае 1—2%.

Разьмер асноўных сродкаў с.-г. вытворчасьці

Табліца 12.

Формы землякарыст.	Рублёў			Суадносіны (вёска = 100)		
	На 1 гасп.	На 1 га	На 1 душу	На 1 гасп.	На 1 га	На 1 душу
Вёскі	543	70	99	100	100	100
Пасёлкі . . .	583	77	106	108	110	107
Хутары . . .	762	82	130	140	117	131

Новыя формы землякарыстаньня па разьмеру усіх 3-х паказальнікаў стаяць вышэй вёсак, пры чым на першым месцы стаяць хутары, а на другім—пасёлкі. Суадносіны паказальнікаў унутры новых форм неаднолькавы. Пасёлкі маюць амаль роўнамернае (на 7—10%) падвышэньне ўсіх трох паказальнікаў, у параўнаньні з вёскамі, тады як хутары, маючы павялічэньне сродкаў вытворчасьці на гаспадарку ў 40% на 1 га, дасягнулі толькі 17%, а на 1 душу перавышаюць вёскі на 31%. Гэта сьведчыць аб тым, што на хутарох павьлічэньне разьмеру сродкаў вытворчасьці на 1 гасп. галоўным чынам абумоўлена павялічэньнем разьмеру землякарыстаньня, а не інтэнсыфікацыяй гаспадаркі. У пасёлках разьмер землякарыстаньня амаль роўны вясковаму, нават некалькі ніжэй яго (Вяск.=7,7 га, П=7,6 га, Х=9,5 га), чаму тыя 8% перавышкі сродкаў вытворчасьці ў пасёлках супроць вёсак падвышаюць у такой жа ступені і інтэнсыўнасьць гаспадаркі. Суадносіны паказальнікаў на хутарох найбольш спрыяючыя для вытворчага эфэкту; пры высокай узброенасьці працаўніка і яшчэ больш высокім (адносна) разьмеры гаспадаркі па сродках вытворчасьцяй і зямельнай плошчы можна чакаць найбольшай прадукцыйнасьці працы, што мы і ўгледзім у далейшым (гл. агульны эфэкт вытворчасьці).

Па раёнах становішча зусім неаднолькава, што бачна з наступнай табліцы, дзе прыведзены суадносіны па тых жа паказальніках (вёска прынята за 100. Абсалютныя вялічыні у табл. 13-а дадат.)

Табліца 13.

ПУНКТЫ / Формы землякарыстаньня	Віцебскі			Менскі			Бабруйскі			Мазырскі		
	1 гасп.	1 гэкт.	1 душу	1 гасп.	1 гэкт.	1 душу	1 гасп.	1 гэкт.	1 душу	1 гасп.	1 гэкт.	1 душу
Вёска	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Пасёлак . . .	133	147	111	85	92	95	114	107	112	98	109	112
Хутар . . .	161	123	149	157	125	140	110	107	112	119	125	117

Новыя формы землякарыстаньня ва ўсіх раёнах, за выключэньнем Менскіх пасёлкаў, маюць больш высокія паказальнікі ў параўнаньні з вёскамі, пры чым ў інтэнсыўных раёнах розьніца значна большая, чымся ў экстэнсыўных. Асабліва далека стаяць ад вёсак новыя формы ў Віцебскім гнязьдзе. Апрача ўсіх іншых умоў эканамічная разьвітнасьць раёну стымулюе разьвіцьцё гаспад. у новых формах. У раёнах экстэнсыўных, мала разьвітых эканамічна, перавага новых форм праяўляецца ў меншай ступені.

Пасёлкі найбольш спрыяючае становішча маюць у Віцебскім і Бабруйскім гнёздах, дзе яны ў адносінах некаторых паказальнікаў стаяць вышэй хутароў. Няспрыяючае становішча ў іх у Менскім гнязьдзе, дзе пасёлкі маюць паказальнікі ніжэй вяковых. Тлумачыцца гэта тым, што на пасёлкі тут вышлі нямоцныя і бядняцкія гаспадаркі, якія ўсё-ж за тры гады амаль дагналі сярэднія сялянскія гаспадаркі ў вёсках, павялічыўшы сваі асноўныя сродкі амаль што ня ў тры разы (гл. ніжэй разьдзел аб дынаміцы). Такім чынам у дынамічным разрэзе няспрыяючае становішча пасёлкаў у Менскім гнязьдзе выглядзіць зусім іначай. Калі ўзяць сярэдняе з трох гнезд, без Менскага раёну, дык розьніца паміж пасёлкамі і хутарамі зьяўляецца яшчэ менш значнай і незаўсёды ў карысьць хутароў, менавіта:

	на 1 гасп.	1 га	1 душу
пасёлкі (прыняты за 100)	100	100	100
хутары	113	102	112

Хутары строга ідуць сьледам за інтэнсыўнасьцю раёну і маюць найбольш высокія паказальнікі у Віцебскім і Менскім гнездах, у Бабруйскім і Мазырскім яны значна менш ухіліліся ад вёскі.

2.

Структура сельска-гаспадарчых асноўных сродкаў вытворчасьці па формах землякарыстаньня (у $^0/_0{}^0/_0$) наступная:

Табліца 14.

ПУНКТЫ / ФОРМЫ	Віцебскі			Менскі			Бабруйскі			Мазырскі		
	Будынкі	Мёртвы інвэнт.	Жывы інвэнт.	Будынкі	Мёртвы інвэнт.	Жывы інвэнт.	Будынкі	Мёртвы інвэнт.	Жывы інвэнт.	Будынкі	Мёртвы інвэнт.	Жывы інвэнт.
Вёскі	34	14	52	33	18	49	33	13	54	23	15	62
Пасёлкі . . .	32	12	56	32	15	53	36	11	53	22	15	63
Атрубы . . .	36	13	51	41	10	49	—	—	—	—	—	—
Хутары . . .	33	15	52	33	19	48	32	13	55	24	13	63
Калгасы . . .	42	16	42	38	15	47	—	—	—	41	14	45

У індывідуальных формах структура даволі аднастайна. Розьніца ў межах аднаго раёну не перавышае 1—3%, за выключэньнем атрубоў у Менскім гнязьдзе, у якіх будынкі пашырыліся за кошт мертвага інвэнтару на 7—8%. Некаторыя вельмі нясмелыя адзнакі ў паасобных гнездах назіраюцца таксама ў памяншэньні % мертвага інвэнтару ў пасёлках і і жывога інвэнтару на хутарох і атрубох, але яны не даюць падстаў для

вываду заключэньняў аб ўстойлівых тэндэнцыях. Такая аднастайнасьць сьведчыць аб тым, што на цэннастную структуру сродкаў вытворчасьці індывідуальныя формы землякарыстаньня уплыву амаль ня маюць.

Кідаецца ў вочы таксама вялікая аднастайнасьць суадносін у першых трох раёнах па ўсіх відах сродкаў вытворчасьці і ва ўсіх чатырох па мертваму інвэнтару. Толькі рэзка дзяліўся Мазырскі раён суадносінамі будынкаў і жывога інвэнтару. Апошні тут адваеваў у будынкаў 10—14%.

Уплыў прыродных умоў (паўднёвы раён), лясістасьць і яскрава выяўлены мясны напрамак з валінай збруяй зрабілі сваю справу. Калі выключыць % працоўнай жывёлы ў Мазырскім гнязьдзе, дык % прадукцыйнай жывёлагадоўлі будзе вельмі блізкі да другіх раёнаў.

Іншае становішча бачым у аграмаджаных формах, у калгасах. Тут будынкі займаюць большы процант сродкаў за кошт жывога інвэнтару. Такі склад трэба прызнаць менш спрыяючым і тлумачыцца ён у адносінах да будынкаў галоўным чынам тым, што калгасы арганізаваны на быўшых абшарніцкіх сядзібах, чаму будынкі не заўсёды адпавядаюць па свайму разьмеру і каштоўнасьці запатрабаваньням гаспадаркі.

Што-ж датычыцца жывога інвэнтару, дык на гэтым варта застанавіцца больш падрабязна. Разгледзім суадносіны працоўнай і прадукцыйнай жывёлы.

Табліца 15.

ФОРМЫ	% каштоўнасьць у агульнай структ.		На 1 га с.-г. плошчы рублёў ў		На 100 га с.-г. плошчы		На 100 га пахаці дарослай прац. жывёлы гал.
	Працоўн. жывёлы	Прадукц. жывёлы	Працоўн. жывёле	Прадукц. жывёле	Працоўн. жывёлы	Прадукц. жывёлы	
Вёскі . . .	27	28	20	18	21	45	30
Пасёлкі . . .	27	29	20	23	18	40	25
Хутары . . .	27	28	23	22	16[1])	42	20
Калгасы . .	21	24	12	14	6	16	10

Такім чынам зьніжэньне % жывога інвэнтару ў калгасах адбылося пагалоўным чынам за кошт працоўнай жывёлы, якая, будучы паўней нагружана і скарыстана, складае меншы % ад ўсіх асноўных сродкаў вытворчасьці. Гэта зьяўляецца бяспрэчнай перавагай калгасаў і ўяўляе адну з вытворчых прадпасылак іх эфэктыўнасьці, якая дзейнічае ў двух напрамках. Скарачэньне працоўнай жывёлы, пры ўмовах сваечасовага выкананьня работ, дае магчымасьць з аднаго боку ўкласьці сродкі ў другі від інвэнтару, а з другога штогод эканоміць на ўтрыманьні жывёлы. Праўда, эканомія ад колькаснага памяншэньня ліку галоў звычайна скарачаецца павялічэньнем каштоўнасьці галавы, што мы бачым і ў даным выпадку.

Такім чынам гэты працэс унутры сябе антаганістычны, але ўсё-ж першая частка яго, памяшаньне колькасьці, ідзе шпарчэй, а якасьць нарастае павальней, таму што вытворчыя прадпасылкі для першай часткі ў калгасах значна большыя, чымся патрэба ў другой, чаго няма ні ў

[1]) Памяншэньне ліку галоў з разьліку на 100 га на хутарох тлумачыцца часткова памяншэньнем ліку двароў; на 100 га прыходзіцца ў хутарох 10,5 дв. у вёсках і пасёлках 13 двароў.

аднэй з індывідуальных форм землякарыстаньня. На 100 га с-г. плошчы каштоўнасьць працоўнай жывёлы ў калгасах амаль ў два разы меней вёсак, тады як колькасьць галоў менш у 4 разы.

У новых індывідуальных формах землякарыстаньня справа ідзе іначай; там таксама маецца памяншэньне колькасьці коняй у параўнаньні з вёскамі (на 100 га с.-г. плошчы ў пасёлках на 3 і хутарох на 5 гал.), але па каштоўнасьці гэтай эканоміі няма і, нават наадварот, хутары на 100 га маюць працоўнай жывёлы па каштоўнасьці больш, чымся ў вёсках. Такім чынам тут працэс якаснага паляпшэньня кожнай галавы жывёлы абганяе памяншэньне колькасьці галоў.

З паляпшэньнем якасьці жывёлы падаражаецца таксама яго гадавое ўтрыманьне, але гэта падаражаньне не пакрывае ўсей эканоміі, атрымоўваючайся ад скарачэньня колькасьці галоў. Выдаткі на гадавое ўтрыманьне жывёлы з разьліку на 100 га с.-гасп. плошчы могуць быць выражаны ў наступным выглядзе:

Табліца 16.

ФОРМЫ	Галоў на 100 га	Утрыманьне 1 галавы ў год руб. па бюджэтных даных	Усяго руб.	Эфэктыўнасьць у параўнаньні з вёскай руб.
Вёскі . . .	21	120	2520	—
Пасёлкі . . .	18	138	2484	36
Хутары . . .	16	150	2400	120
Калгасы . . .	6	202	1212	1308

Такім чынам эфэктыўнасьць пасёлкаў і хутароў адносна гэтага моманту блізка, колгасы ж перавышаюць іх у многа раз.

Адносна прадукцыйнай жывёлы ў калгасах трэба адзначыць, што не гледзячы на блізкую да індывідуальных форм пазыцыю яе ў агульнай структуры сродкаў вытворчасьці, абсалютны разьмер прадукцыйнай жывёлы недастатковы. Па ліку галоў на 100 га с.-г. плошчы яна у 2-3 разы ніжэй, чымся ў індывідуальных формах землякарыстаньня. Праўда, па каштоўнасьці прадукцыйная жывёла адстае значна менш, усяго ледзь на 20-30%, але ўсё-ж, відочна, першачарговай задачай зьяўляецца насычэньне прадукцыйнай жывёлай.

Па новых індывідуальных формах землякарыстаньня становішча прадукцыйнай жывёлы з разьліку на 100 га мяняецца таксама, як працоўнай: за кошт колькасьці расьце якасьць. Але тут якасьць (каштоўнасьць адной галавы) расьце хутчэй, чаму ў канечным выніку гаспадаркі пасёлкаў і хутароў па каштоўнасьці насычаны жывёлаю больш, чымся вёскі. Гэта становішча правільна амаль для ўсіх відаў прадукцыйнай жывёлы. Суадносіны паміж формамі землякарыстаньня жывёлы з разьліку на 100 га с.-г. зямлі (вёска прынята за 100).

Табліца 17.

ФОРМЫ	Буйн. рог. жывёла		Авечкі		Свіньні		Птаства	Свіньні без Мазырск. гн.	
	Па ліку галоў	Па каштоўнасьці	Па ліку галоў	Па каштоўнасьці	Па ліку галоў	Па каштоўнасьці	Па каштоўнасьці	Па ліку галоў	Па каштоўнасьці
Вёскі . . .	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Пасёлкі . . .	97	122	95	130	78	126	146	85	133
Хутары . . .	93	126	97	127	82	96	202	70	87

Некаторым выключэньнем зьяўляюцца толькі сьвіньні на хутарох, адстаўшыя ня толькі па колькасьці, але і па каштоўнасьці. Гэта зьявішча нельга лічыць выпадковым, таму што яно назіраецца ў трох гнёздах: Віцебскім, Менскім і Бабруйскім. Толькі ў Мазырскім гнязьдзе хутары „асьвінены" ня ніжэй другіх форм, але гэта тлумачыцца тым, што там хўтары знаходзяцца яшчэ ў стадыі „станаўленьня" і мала чым адрозьніваюцца ад матчынскай формы вёсак. Калі-ж узяць сярэднее з 3 першых гнезд, дык асаблівае становішча сьвінагадоўлі на хутарох будзе яшчэ яскравей.

Але з памяншэньня сьвінагадоўлі на хутарох нельга яшчэ рабіць вываду аб „уласьцівай хутарам тэндэнцыі" да скарачэньня жывёлагадоўлі наогул, тым больш, што якасны склад сьвіньней тут шмат вышэй вясковага.

Можна мяркаваць, што на хутарох адбываецца агульнае для ўсей прадукцыйнай жывёлы паляпшэньне якасьці за кошт колькасьці, але відочна, для сьвінагадоулі апошні працэс (памяншэньне колькасьці) ідзе хутчэй першага (павялічэньне якасьці).

Памяншэньне колькасьці жывёл (па галовах) у хутарской форме неаднакроць адзначалася ў літаратуры, але рэдка хто аддаваў належную ўвагу таму, што адначасова з гэтым ідзе больш шпаркі рост каштоўнасьці. З прыведзенай табліцы зусім яскрава, як неабачліва грунтавацца толькі на натуральным рахунку.

Па тэмпу жывёлагадоўлі з новых індывідуальных форм першынство трэба аддаць пасёлкам, якія не гледзячы на больш малады ўзрост абагналі ў некаторых адносінах нават хутары. Апошнія асабліва адсталі з сьвінагадоўляй. Затрымаеся некалькі на якасным баку жывёл. Падрабязны цыфравы матар'ял па гэтаму пытаньню паказан у табл. 14-а дадаткаў.

Прыведзем тут сумарна таблічку некаторых паказальнікаў па формах землякарыстаньня.

Кашт. даросл. жывёлы ў рублёх

Табліца 18.

ФОРМЫ	Кашт. даросл. жывёлы ў рублёх				Вышэйш. дзён. удой у літр.	Вага адкорм. кабана (клгр.)
	Каня	Каровы	Авечкі	Сьвіньні		
Вёскі	102	56	3,8	15	3,2	90
Пасёлкі . . .	110	77	4,5	25	5,6	97
Хутары . . .	150	77	5,2	21	6,6	99
Калгасы . . .	204	66	4,5	21	—	—

Па эканамічных групах агульны разьмер сродкаў вытворчасьці ў розных формах землякарыстаньня мяняецца ў тым напрамку, што ад дробных груп да буйных расьце разьмер іх на 1 гасп., 1 гэкт і 1 душу. Выключэньня ні ў адной формы і ні ў адным раёне з гэтага становішча няма. Нас цікавіць тут наступнае пытаньне: у якіх формах землякарыстаньня разьмер сродкаў вытворчасьці больш рэзка адрозьніваецца па эканамічных групах, альбо іначай сказаць, якім групам найбольш спрыяе тая ці іншая форма ў гэтых адносінах.

Суадносіны разьмеру сродкаў вытворчасьці на 1 гасп.

Табліца 19.

ПУНКТЫ / ФОРМЫ	Віцебскі			Менскі			Бабруйскі			Мазырскі		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Вёскі	100	208	362	100	207	363	100	220	471	100	156	405
Пасёлкі . . .	100	160	333	100	178	303	100	236	400	100	246	386
Хутары . . .	100	219	503	100	186	308	100	282	500	100	211	465

Найбольш „дэмакратычнай“ формай землякарыстаньня, у якой крайнія групы знаходзяцца на самай блізкай адлегласьці зьяўляюцца пасёлкі. За імі ідуць вёскі, у якіх эканамічная дыфэрэнцыяцыя глыбей, а затым хутары, маючыя найбольш рэзка адрозьніваючыяся групы. У сярэднім, па ўсіх раёнах, адносіны па формах землякарыстаньня будуць наступныя.

ФОРМЫ	I група	II група	III група
Вёскі	100	198	400
Пасёлкі	100	205	355
Хутары	100	225	444

Два другіх паказальніка па эканамічных групах выглядзяць так:

Сродкі вытворчасьці ў рублёх

Табліца 20.

ФОРМЫ	На 1 га			На 1 душу		
	I	II	III	I	II	III
Вёскі	49	73	107	62	103	185
Пасёлкі	50	81	116	75	115	146
Хутары	54	71	103	60	112	182

У адносінах нагружанасьці зямлі (на 1 га) вялікай розьніцы паміж групамі ў розных формах няма. Можна толькі адзначыць, што буйная група на хутарох мае зьніжаную інтэнсыўнасьць, тады, як у першай наадварот (павышаную) у параўнаньні з іншымі формамі землякарыстаньня. Больш рэзка выяўляецца розьніца паміж пасёлкамі і хутарамі у „дыфэрэнцыяцыі“ па узброенасьці працаўніка. У буйных хутарскіх гаспадарках працаўнік выходзіць на работу ў 3 разы мацней узброены сродкамі вытворчасьці, чымся ў дробных, тады як у пасёлках, гэта розьніца паменшаецца да 2-х раз.

Суадносіны розных відаў сродкаў вытворчасьці па эканамічных групах наступныя: (сума = 100)

Табліца 21.

ФОРМЫ	I				II				III			
	Будынак	Мёртвы інвэнт.	Працоўн. жыв.	Прадукц. жыв.	Будынак	Мёртвы інвэнт.	Працоўн. жыв.	Прадукц. жыв.	Будынак	Мёртвы інвэнт.	Працоўн. жыв.	Прадукц. жыв.
Вёскі	29	14	27	29	32	13	27	28	30	21	27	22
Пасёлкі . . .	26	13	28	33	31	13	26	30	35	12	26	27
Хутары . . .	30	13	22	35	30	13	24	31	33	15	26	26

У межах кожнай формы землякарыстаньня назіраюцца агульныя тэндэнцыі, 1) з павялічэньнем гаспадаркі паменшаецца адносная вага прадукцыйнай жывёлы, пры чым найбольш яскрава гэта памяншэньне выявілася на хутарох, а менш за ўсё у пасёлках. 2) Будынкі маюць адваротную тэндэнцыю г. з. з узбуйненьнем гаспадаркі павялічваецца % пад будынкамі. Гэта тэндэнцыя асабліва прыметна ў пасёлках, дзе ў першыя гады высяленьня дробныя групы, не ўладаючы дастатковай колькасьцю сродкаў, ня могуць выставіць усіх патрэбных будынкаў і безумоўна маюць некаторую нужду ў іх, лічачы за лепшае ўсё-ж у першую чаргу ісьці па лініі павялічэньня больш энэргэтычных сродкаў вытворчасьці.

Пры параўнаньні структуры сродкаў вытворчасьці ў розных формах землякарыстаньня па эканамічных групах можна прыйсьці да вываду, што хаця вельмі рэзкіх розьніц тут не назіраецца, але ўсё-ж структура не ва ўсіх формах для адных і тых жа эканамічных груп аднолькава спрыяючая з гаспадарчага пункту погляду. У I групы найбольш спрыяючая структура ў пасёлках, дзе маецца высокі процант прадукцыйнай жывёлы і самы нізкі процант будынкаў; за пасёлкамі трэба паставіць хутары, а затым ужо вёскі. У другой групы (сярэдней) структура прыкладам аднолькава ў новых формах і хужэй у вёсках. У III-яй групе лепшае становішча на хутарох.

Прыведзём некаторыя дадзеныя аб якасным боку сродкаў вытворчасьці па групах:

Табліца 22.

ФОРМЫ	Каштоўнасьць 1 дарослай галавы (руб.)						Вышэйш. дзённы ўдой у літрах		
	Каня			Каровы					
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Вёскі	65	105	157	36	43	52	2,6	3,4	3,6
Пасёлкі . . .	86	123	166	50	58	67	5.5	5,5	7,0
Хутары . . .	70	129	179	49	57	62	5,5	6,2	7,6
	Свіньні			Авечкі			Вага адкормлен. кабана (клгр)		
Вёскі	13	16	18	3,5	3,8	4,0	74	93	113
Пасёлкі . . .	22	23	25	4,4	3,8	5,1	75	95	112
Хутары . . .	15	22	23	4,9	5,1	5,6	72	100	112

Агульнае становішча—з павялічэньнем разьмеру гаспадаркі павялічваецца якасны склад жывёлы, мае па формах землякарыстаньня тую асаблівасьць, што ў пасёлках розьніца паміж дробнымі і буйнымі гаспадаркамі меншая, чымся ў вёсках і хутарох. У асаблівасьці гэта рэльефна выявілася на конях і сьвіньнях.

Такім чынам і ў гэтым выпадку праявілася „дэмакратычнасьць" пасёлкаў і паглыбеньне „дыфэрэнцыяцыі" на хутарох.

Тое самае назіраецца і ў іншых момантах арганізацыі сродкаў вытворчасьці. Так, напрыклад, адносіны паміж эканамічнымі групамі па каштоўнасьці земляробчых машын (складаных) у розных формах землякарыстаньня наступныя: (1 група прынята за адзінку)

	I	II	III
вёскі	1	3	39
пасёлкі	1	3	23
хутары	1	18	58

У хутарох III-ья група мае ў 58 раз больш земляробчых машын, тады як у вёсках у 39 раз, а ў пасёлках толькі ў 23 разы.

4.

Прааналізуем зьмену сродкаў вытворчасьці па формах землякарыстаньня ў працягу часу. Прыведзем даныя, характарызуючыя дынаміку сродкаў вытворчасьці з разьліку на 1 гаспадарку. Разам з гэтым пакажам зьмену с.-гасп. плошчы, пакольні паміж разьмерамі плошчы і сродкаў вытворчасьці існуе высокая карэляцыйная сувязь.

ФОРМЫ	I група			II група			III група			Сярэдняе		
	Сродкаў вытворчасьці ў рублёх											
	Да пераходу	Цяпер	% прыросту	Да пераходу	Цяпер	% прыросту	Да пераходу	Цяпер	% прыросту	Да пераходу	Цяпер	% прыросту
Пасёлкі . . .	176	305	73	416	558	35	880	1250	42	483	704	46
Атрубы . . .	—	—	—	643	716	12	—	—	—	—	—	—
Хутары . . .	293	449	51	495	628	27	1005	1300	29	598	792	33
	С.-г. плошча ў га											
Пасёлкі . . .	2,40	5,78	140	4,50	6,75	42	6,60	9,37	36	4,50	7,30	62
Атрубы . . .	—	—	—	5,12	5,72	12	—	—	—	—	—	—
Хутары . . .	3,85	4,40	14	6,80	7,45	10	11,12	12,32	11	7,26	8,06	—

Пры ацэнцы прыведзенага ў дынаміцы матар'ялу трэба мець на ўвазе, што колькасьць „дынамічных" падворак не вялікая, значна меншая „статычных" (гл. разьдзел „Плян і мэтодыка дасьледваньня"). (Даныя для II і III груп узяты па Віцебскаму і Менскаму гнездах, для I групы—толькі па Менскаму, усюду сярэднія простыя).

Тэмп дынамікі сродкаў вытворчасьці ў розных групах землякарыстаньня далёка неаднолькавы. Пасёлкі па усіх эканамічных групах маюць

найвышэйшы прырост. Само сабою зразумела, што прыпісаць гэта ўплыву форм землякарыстаньня нельга, таму што адначасова з пераходам да новых форм землякарыстаньня, павялічваўся і разьмер зямельнай плошчы. Карэляцыя між гэтымі абодвума працэсамі павялічэньнем с.-г. плошчы і сродкаў вытворчасьці, устаноўленая намі для усей злучнасьці, прадстаўленай у табліцы, без адрозьніваньня форм землякарыстаньня, стала вельмі высокай. Каэфіцыент між $^0/_0$ $^0/_0$ прыросту атрымаўся $r = +0{,}81 \mp 0{,}13$. Затым каэфіцыенты карэляцыі, вылічаныя паміж разьмерам сродкаў вытворчасьці і плошчаю для гаспадарак да пераходу к новым формам землякарыстаньня і пасьля пераходу у паасобнасьці, сталі яшчэ большыя:

$$r = +0{,}87 \mp 0{,}09 \text{ і } r = +0{,}90 \mp 0{,}07.$$

Такім чынам ва ўсіх формах землякарыстаньня дзейнічала адна тэндэнцыя: устанавіць вызначаныя адносіны між асноўнымі сродкамі і ўмовамі вытворчасьці, адпаведаючыя ступені інтэнсыўнасьці сельскай гаспадаркі. Для нас важна адзначыць, што пасёлкі, не гледзячы на самы малады ўзрост, здалелі ажыцьцявіць гэту тэндэнцыю ня хужэй другіх, больш дарослых сваіх суседзяў. Яны праявілі максымальны тэмп і за якія-небудзь 2—3 гады амаль зьнішчылі дыспрапорцыю паміж разьмерамі зямлі і сродкаў вытворчасьці. Пасёлкі у сярэднім, па ўсіх трох групах, маюць цяпер сродкаў вытворчасьці на 1 га столькі-ж, колькі і хутары. Праўда, зьнішчыць дыспрапорцыю, атрымаўшуюся ад прырэзкі зямлі альбо іначай сказаць інтэнсыфікаваць гаспадарку, ім прышлося пры наяўнасьці другой дыспрапорцыі адваротнай, якая складаецца з таго, што сялянскія гаспадаркі, вышаўшыя ў пасёлкі, цярпелі ад малазямельля ў большай ступені, чымся перайшоўшыя на хутары, а таму не гледзячы на прымітыўнасьць абсталяваньня, ўсё-ж мелі збытак сродкаў вытворчасьці. Тут дыспрапорцыя выражалася ў тым, што называюць „псэўдаінтэнсыўнасьцю". Пры гэтакіх акалічнасьцях „асваеньне" ізноў прырэзаных земель з гэтага пункту погляду некалькі палягчалася, але само сабою зразумела, што гэта было невялікай „перавагай" у асаблівасьці ў момант фармаваньня новай гаспадаркі, зьвязанай з перасяленьнем і іншымі выдаткамі. Важна адзначыць, што і пры падліку паказанай акалічнасьці пасёлкі маюць з разьліку на 1 га большыя дасягненьня, чымся хутары. У сярэднім, для ўсіх эканамічных груп сялянскія гаспадаркі да пераходу на пасёлкі мелі на 1 га 108 руб. асноўных с.-г. сродкаў вытворчасьці (483 : 4,50). Па разьліку на ўсю зямельную плошчу, атрыманую пры выхадзе на пасёлкі, гэта складае 66 руб. на 1 га (483 : 7,30). Зараз яны маюць 96 руб. на 1 га (704 : 7,30), г. зн. маюць прырост каля 30 р. альбо 45—46$^0/_0$. Хутары па такому-ж разьліку мелі на 1 га да выхаду 82 руб., пры выхадзе 74 руб., і зараз 98 руб. г. зн. прырост 24 руб. або 32—33$^0/_0$.

Пры ацэнцы прыведзеннага прыросту, акрамя зьмены разьмеру землякарыстаньня неабходна мець на ўвазе і тэрмін пераходу да новых форм. Па раёнах $^0/_0$ прыросту ў II эканамічнай групе (дынамічнай злучнасьці) наступны: (разьмер да пераходу к новай форме ўзят за 100).

Табліца 23.

ФОРМЫ	Віцебскі		Менскі		Бабруйскі		Мазырскі	
	Сродкаў вытзорч.	Зямлі	Сродкаў вытворч.	Зямлі	Сродкаў вытворч	Зямлі	Сродкаў вытворч.	Зямлі
Пасёлкі . . .	104	107	187	295	128	154	143	181
Атрубы . . .	86	109	147	114	—	—	—	—
Хутары . . .	97	108	179	115	150	179	—	—

У Віцебскім раёне ўсе формы палучылі амаль аднолькавую прырэзку зямлі, але тэмп прыросту сродкаў вытворчасьці розны: паселкі стаяць уперадзе хутароў і атрубоў. Калі дапусьціць, што розьніца паміж пасёлкамі і хутарамі ў межах памылкі, і яны маюць аднолькавае становішча, дык ўсё-жа гэта зьяўляецца вялікім дасягненьнем для 2—3-х гадовых пасёлкаў. Яны яўна маюць больш устойлівую тэндэнцыю да шпаркага росту, чымся нават хутары на сваёй „гістарычнай радзіме“.

Яшчэ больш шпаркі рост пасёлкі праявілі ў Менскім гнязьдзе, дзе зноў-такі яны ідуць упороч з хутарамі і значна ўперадзе атрубоў Праўда, тут пасёлкі маюць важную прадпасылку ў выглядзе вялізарнай прырэзкі зямлі, але ўсё-жа нельга не адзначыць того шпаркаго тэмпу, якім ішло накапленьне і разьвіцьцё іх сродкаў для ліквідацыі дыспрапорцыі. Гэта тым больш важна адзначыць, што пасёлкі былі ўтвораны маламоцнымі гаспадаркамі. У момант выхаду на пасёлак сярэдняя група (II) мела ледзь 2.2 га зямлі і каля 270 руб. асноўных сродкаў вытворчасьці, тады як у хутарскіх гаспадарках яна мела 3,6 га і 360 руб. сродкаў вытворчасьці, а атрубных—зямлі 5,4 га і сродкаў вытворчасьці каля 550 руб.

Зробім разьлік прыросту сродкаў вытворчасьці ў Бабруйскім гнязьдзе, дзе пасёлкі і хутары, вывучаныя ў дынаміцы, адносяцца да пасьлярэвалюцыйных утварэньнях і маюць узрост першыя 3,5 г., другія 4,5 г. Прырэзка зямлі пры пераходзе да новых форм у абсалютных вялічынях была аднолькава па 3,5 га. Прырост асноўных сродкаў ў момант дасьледваньня = у пасёлках 143 р., хутарох 193 руб. На 1 год прыходзіцца прыросту ў пасёлках 41 руб. і хутарох 43 руб.

Па розных эканамічных групах прырост неаднолькавы. Найбольшы назіраецца ў бядняцкай групе пасёлкаў і хутароў; сярэднія і буйныя гаспадаркі адрозьніваюцца значна менш адно ад другога.

Структура сродкаў вытворчасьці зьмянілася вельмі мала і большменш аднастайна; зьмена % сродкаў вытворчасьці:

ФОРМА	Будынкі	Мёртвы інвэнтар	Працоўная жывёла	Прадукцыйн. жывёла
Пасёлкі . . .	— 0,2	+ 2,4	+ 1,4	— 3,6
Хутары . . .	— 3,4	+ 3,1	+ 3,1	— 2,8

Будынкі і прадукцыйная жывёла адносна скараціліся, працоўная жывёла і мёртвы інвэнтар павялічыліся.

Павялічэньне разьмеру землякарыстаньня, які мы бачылі ў папярэдняй табліцы ў першую чаргу прымушае клапаціцца аб земляробчых машынах і цягавай сіле.

Прыведзём дадзеныя аб зьмене сродкаў вытворчасьці ў бюджэтным 1925-26 годзе. У табліцы паказаны адносіны канчатку году да начала, прынятаму за 100.

Табліца 24.

ФОРМЫ	Будынкі	Мёртвы інвэнтар	Жывы інвэнт.	Запасы	Усяго
Вёскі	96	90	107	106	101
Пасёлкі . . .	104	89	109	103	104
Атрубы . . .	98	92	101	99	101
Хутары . . .	97	94	101	92	97
Калгасы . . .	95	114	105	113	116

Найбольш спрыяючыя рэзультаты гаспадарчага году аказаліся ў калгасах, якія далі максымальны прырост (16%) у параўнаньні з іншымі формамі, за імі ідуць сьледам пасёлкі, павялічыўшыя сваі сродкі на 4%, а затым атрубы і вёскі (0,1%); хутары правялі гаспадарчы год менш спрыяюча, з памяншэньнем сродкаў на 3%.

Структурная зьмена за год мала розьніцца па формах землякарыстаньня; павялічэньне ішло галоўным чынам па лініі росту найбольш энэргетычных сродкаў вытворчасьці: запасаў і жывога інвэнтару. У межах раёнаў асобныя формы землякарыстаньня падлягаюць агульнаму правілу за выключэньнем хутароў у Віцебскім гняздзе, якія структурна пагоршылі свой склад.

Арганізацыя працы

1.

Форма землякарыстаньне не магла не зрабіць уплыву на агульны разьмер скарыстаньня працы ў сялянскіх гаспадарках, на разьмеркаваньне работ паміж паасобнымі катэгорыямі працаўнікоў (мужчынамі, жанчынамі, дзяцьмі) на разьмеркаваньне работ па галінах і відах работ, на вялічыню выдаткаў, напр. на 1 гэктар і г. д.

Разгледзім спачатку агульны разьмер і арганізацыйна-вытворчую структуру скарыстаньня працы. Для характарыстыкі гэтага боку пытаньня прыдзецца скарыстаць галоўным чынам даныя бюджэтных формуляраў (табл. 17 дадатк.).

Ступень скарыстаньня труда ў % да гадавога запасу.

Табліца 25.

Формы землякар.	Сярэднее		Віцебскі		Менскі		Бабруйскі		Мазырскі	
	Усяго	На вытворч.	Усяго	На вытворч.	Усяго	На вытворч.	Усяго	На вытворч.	Усяго	На вытворч.
Вёскі	76	63	80	69	57	46	83	68	82	66
Пасёлкі . . .	73	60	72	60	59	49	82	66	78	64
Атрубы . . .	65	55	71	60	60	49	—	—	—	—
Хутары . . .	70	58	73	60	61	52	74	58	72	61
Калгасы . . .	52	49	59	53	51	49	—	—	47	45

Як відаць з табліцы вышэйшая ступень скарыстаньня працы належыць вёскам, у новых жа формах яна паніжаецца, пры чым найменшае скарыстаньне аказваецца ў калгасах

Гэта зьявішча сьведчыць аб больш рацыянальным скарыстаньні працы ў новых формах землякарыстаньня. У то жа час яно паказвае, што форма і разьмер с.-гасп. вытворчасьці ў новых формах землякарыстаньня параўнаўча мала зьмяніліся, чаму экономія ў працы, атрымаўшаяся ў рэзультаце больш рацыянальнай арганізацыі працы, не знаходзіць сабе прыстасаваньня і застаецца нескарыстанай.

Гэты факт асабліва важны з пункту погляду агульнай арганізацыі найбольш важных для нас форм,—калгасаў і пасёлкаў

Безумоўная перавага пасёлкаў і асабліва калгасаў у параўнаньні з неземляўпарадкаванай вёскай у адносінах арганізацыі працы ў наяўнасьці.

Але адна рацыяналізацыя форм землякарыстаньня без карэннай рэканструкцыі ўсяй с.-г. вытворчасьці, хоць і зьмяншае выдаткі працы, і такім чынам пераводзіць „скрытае беспрацоўе" ў яўнае, ствараючы тым самым свабодны фонд працы для інтэнсыфікацыі с.-г., але ў той жа час памяншае % скарыстаньня працсілы, г. зн. вырашае пытаньне толькі часткова.

Зусім ясна, што адначасова з пераходам да новых форм землякарыстаньня неабходны і іншыя мерапрыемствы рэканструкцыйнага характару, якія далі-б магчымасьць прадукцыйна затрачваць працу, растрачваемую раней дзякуючы неарганізаванасьці тэрыторыі, адносін і г. д.

Абсалютна правільнае палажэньне У. І. Леніна: „удвое і ўтрое паднялася-б прадукцыйнасьць працы, удвое і ўтрое была-б ашчаджана людзкая праца для земляробства і людзкое гаспадаркі, калі-б ад гэтай раздробленай дробнай гаспадаркі зрабіўся-б пераход да гаспадаркі грамадзкай" (Збор твораў т. XV стар. 593-594), патрабуе ашчады працы не наогул для ашчады, а для „людзкое гаспадаркі". На гэтым неабходна асабліва завастрыць сваю ўвагу, і гэта задача бадай ці не больш цяжкая, чымся эканомія працы. Пакуль-жа скарыстаньне „вызваленай працы" знаходзіцца ў мінімуме не толькі ў Беларускіх калгасах, але і ў РСФСР, аб чым сьведчаць наступныя даныя. (На шляхох да буйнай каляктыўнай с.-г. вытворчасьці, стар. 81-82).

% скарыстаньня працы ў с.-гасп.:

у камунах Маскоўскай губ	59,4%
у калгасах Уральскай вобласьці і Вяцкай губ. .	57,8%
„ Ленінградзкай губ.	51,9%
„ Тульскай і Смаленскай губ.	40,4%

Па раёнах суадносіны скарыстаньня працы ў розных формах землякарыстаньня неаднолькавы. Найбольш рэзкая розьніца назіраецца ў Мазырскім раёне, дзе суадносіны скарыстаньня працы ў індывідуальных формах і калгасах асабліва моцна адрозьніваюцца. Гэта становіцца зразумелым, калі ўспомніць разьмер селішч, аддаленасьць палёў і цераспалоснасьць хутароў у Палесьсі. Тут пераход да форм землякарыстаньня, найбольш акругляючых гаспадарчую тэрыторыю, павінен даць найбольшы эфэкт у адносінах эканоміі выдаткаў працы. З другога боку ашчаджаную працу ў Мазырскім раёне цяжэй дапасаваць у вытворчасьці, таму што ў гэтым, мала разьвітым ў эканамічных адносінах раёне, темп пераарганізаваньня с. гаспадарчай вытворчасьці найбольш павольны.

Пры іншым эканамічным становішчы, аслабнiўшаяся праца была-б затрачана на інтэнсыфікацыю гаспадаркі, разьвіцьцё новых альбо ўзмац-

ненньне старых галін, і тады розьніца ў скарыстаньні працы паміж формамі не была-б гэтак рэзка; яна магла-б і зусім ня быць альбо мець адваротныя суадносіны. З паказанага пункту погляду становіцца зусім зразумелым вельмі малая розьніца ступеней скарыстаньня працы па формах землякарыстаньня ў Менскім гнязьдзе, і, што асабліва важна адзначыць, падвышэньне яе ў новых формах.

Гэты раён найбольш разьвіты ў таварных і наогул эканамічных адносінах, а таму праца, ашчаджаная тут пры пераходзе да новых форм землякарыстаньня хутчэй стварыла рэарганізацыю с.-гасп. вытворчасьці і знайшла сабе новае прыстасаваньне нават у большым разьмеры, чымся была ашчаджана, таму што новыя формы ў Менскім гнязьдзе маюць вышэйшы % скарыстаньня гадавога запасу працы, чымся вёскі. Гэты адносны збытак выдаткаў працы, пэўна, рацыянальны, таму што адна адзінка яго ў новых формах больш прадукцыйна (гл. табл. 22 дадатк. і разьдзел „Агульны эфэкт вытворчасьці“).

Разглядаючы суадносіны ўсіх выдаткаў працы і выдаткаў на вытворчасьць (табл. -) мы бачым, што ў калгасах выдаткі працы на вытворчасьць складаюць большы процант ад агульных выдаткаў, чымся ў іншых формах. У сярэднім для ўсіх раёнаў % вытворчых выдаткаў ад усяй нескарыстанай працы складае: ў вёсках 83%, пасёлках 82%, атрубох 83%, хутарох 82% і калгасах 94%.

Індывідуальныя формы землякарыстаньня ня маюць у гэтым маманце ніякіх пераваг адна перад другою. у калгасах-жа існуюць больш рацыянальныя суадносіны. Эканомія працы, ашчада яе ідзе тут па лініі скарачэньня невытворчых выдаткаў, што зьмяншае розьніцу ў вытворчых выдатках паміж калгасамі і індывідуальнымі формамі, даводзячы яе ў іншых выпадках нават да адмоўнай велічыні як напрыклад у Менскім гнязьдзе.

Адзначым скарыстаньне працы па ўзростных групах працаўнікоў:

Табліца 26.

ФОРМЫ	% скарыстаньня				% запасу і нагрузкі						
	Працаўн.	Паўпрац.	Дзяцей	Усяго	Працаўнікі		Паўпрацаўнікі		Дзеці		Усяго
					Запас	Нагр.	Запас	Нагр.	Запас	Нагр.	
Вёска . . .	79	50	13	75	86	91	8	7	6	2	100
Пасёлкі . . .	75	40	35	73	85	92	7	4	8	4	100
Хутары . . .	73	60	48	70	86	88	7	7	7	5	100

% скарыстаньня па ўзростных групах найменш спрыючы на хутарох, дзе паўпрацаўнікі і дзеці нагружаны больш, чымся ў іншых формах. Тут немалы процант нагрузкі на дзяцей і паўпрацаўнікоў падае па пасьбе жывёлы. Факт неаднакроць адзначаны ў спэцыяльнай літаратуры. Якую адносную вагу маюць узростныя групы працаўнікоў у агульным запасе працы і ў агульным выдатку (нагрузцы) відаць з другой часткі табліцы. Дарослыя працоўнікі ва ўсіх формах землякарыстаньня адносна нагружаны больш свайго запасу, тады як маладшыя ўзросты наадварот. Адзначаная вышэй для хутароў тэндэнцыя да большай, адносна з іншымі формамі, нагрузкі паўпрацаўнікоў і дзяцей пацьвярджаецца і тут.

2.

Разгледзім выдаткі працы на сельскую-гаспадарку

% ад агульнага запасу працы

Табліца 27.

Формы землякарыстан.	Сярэднее			Віцебскі			Менскі			Бабруйскі			Мазырскі		
	С.-гаспадарка	З іх		С.-гаспадарка	З іх		С.-гаспадарка	З іх		С.-гаспадарка	З іх		С.-гаспадарка	З іх	
		Земляробст.	Жывёлагад.		Земляробст.	Жывёлагад.		Земляробст.	Жывёлагад.		Земляробст.	Жывёлагад.		Землябробст.	Жывёлагад.
Вёскі . . .	44	22	22	51	24	27	33	18	15	46	22	24	47	25	22
Пасёлкі . . .	41	19	22	40	16	24	37	19	18	43	20	23	45	19	29
Атрубы . . .	—	—	—	39	19	20	36	18	18	—	—	—	—	—	—
Хутары . . .	41	20	21	43	21	22	38	19	19	38	18	20	47	22	25
Калгасы . . .	41	24	17	44	22	22	38	25	13	—	—	—	41	24	17

Перш за ўсе кідаецца ў вочы наогул малы працант выдаткаў працы на сельскую гаспадарку. Ад агульнага запасу ён не дасягае і паловы. Нялішняе ў інтарэсах характарыстыкі матар'ялу дасьледваньня, а галоўным чынам, каб падкрэсьліць устойлівасьць выдаткаў працы на сельскую гаспадарку штогодна, прывесьці для параўнаньня даныя іншых дасьледваньняў БССР.

% выдаткаў працы ад гадавога запасу

Табліца 28.

Крыніца дадзеных	Усяго	На с.-гасп.	На земляроб.	На жывёлагадоўлю
З Штогодніка ЦСУБ за 1924/25 г.	80	45	24	21
Пэрспэктыўны плян НКЗБ 1925/26 г.	75	42	21	21
Гэтае дасьледваньне	75	43	22	21

Як бачым, даныя ўсіх трох дасьледваньняў вельмі блізкія, што дае падставу прыдаць ім больш агульнае значэньне.

Выдаткі працы на ўсю сельскую гаспадарку ў сярэднім для ўсіх 4-х гнезд аднолькавы ў новых формах землякарыстаньня і некалькі вышэй у вёсках. Суадносіны паміж выдаткамі на землеробства і жывёлагадоўлю таксама прадстаўляюць мала рознастайнасьці: усюды адносная вага абодзьвюх галін імкнецца да паловы, толькі у калгасах прыметна некалькі большае адхіленьне ў бок землеробства.

Значна больш рознастайнасьці па раёнах. У Віцебскім гнязьдзе новыя формы землякарыстаньня маюць выдаткі працы на с. гасп. ніжэй вёсак на 7—12%. Гэта зьніжэньне падае прыкладам роўнымі часткамі на землеробства (2—8%) і жывёлагадоўлю (3—7%). Тут, відочна, эканомія працы, атрымаўшаяся пасьля пераходу да новых форм землякарыстаньня

не знайшла яшчэ новага дапасаваньня. Іншае становішча ў Менскім гнязьдзе, дзе наадворот, новыя формы абагналі ўжо вёскі па працаёмістасьці с.-гасп. на 4—5%. Цікава адзначыць, што працаёмістасьць ў новых індывідуальных формах павялічылася амаль выключна па лініі жывёлагадоўлі (3—4%). Толькі ў калгасах яна пайшла па лініі земляробства, на якое наогул затрачана тут значна больш, чымся на жывёлагадоўлю. Прычына: высокая зямельная забясьпечанасьць працаўніка. У Бабруйскім гнязьдзе ў меншым выглядзе паўтараецца Віцебскае становішча: у новых формах зьніжэньне на 3—8% па лініі абодзьвюх галін.

У Мазырскім таксама зьніжэньне, але яшчэ менш яскрава выражанае і якое ідзе ў індывідуальных формах па лініі земляробства, тады як жывёлагадоўля наадворот некалькі падвысілася (на 3—4%).

Выдаткі працы на земляробства па разьліку на 1 гэктар с.-г. плошчы г. зн. працаёмістасьць землякарыстаньня наступная:

Табліца 29.

ФОРМЫ	Сярэдняе	Віцебскі	Менскі	Бабруйскі	Мазырскі
Вёскі	23	18	28	22	22
Пасёлкі . . .	23	19	29	24	18
Атрубы . . .	-	21	27	—	—
Хутары . . .	23	29	30	20	24
Калгасы . . .	14	15	14	—	14

У сярэднім па ўсіх чатырох гнездах працаёмістасьць у індывідуальных формах землякарыстаньня аднолькавая. Вельмі рэзка адрозьніваюцца калгасы, маючыя больш нізкую працаёмістасьць. Гэта акалічнасьць не зьяўляецца вынікам толькі высокай землязабясьпечанасьці калгасаў, але безумоўна ёсьць рэзультат больш рацыянальнай арганізацыі працы ў гэтай форме землякарыстаньня, што пацьвярджаецца ніжэйпрыведзенымі данымі аб выдатках рабочых на 1 адзінку прадмету працы (га пасеву).

У сярэднім на 1 га пасеўнай плошчы выдаткі працы наступныя: у вёсках 37 дзён, у пасёлках і хутарох па 36 дзён і калгасах 18 дзён.

Такім чынам толькі ў калгасах рэзка выявілася эканомія ў працы на 1 га, іншыя-ж формы маюць амаль аднолькавую працаёмістасьць. Само сабою зразумела, што эфэктыўнасьць формы не можа быць вымерана толькі гэтымі паказальнікамі, таму што эканомія ў працы ад лепшай арганізацыі тэрыторыі, як адзначана вышэй, можа быць паглынута большай інтэнсыфікацыяй паляводзтва, што адаб'ецца на прыбытку гаспадаркі, які і павінен выявіць сапраўдную цану эканоміі.

Па асобных раёнах працаёмістасьць у розных індывідуальных формах вар'іруе, але ў вельмі вузкіх межах і без вызначаных тэндэнцый. У калгасах няма раённых адхіленьняў ад сярэдняй. У параўнаньні з індывідуальнымі формамі ў калгасах найбольшае адхіленьне аказалася ў Менскім раёне і найменшае у Віцебскім. Гэтыя варыяцыі ў большай ступені залежаць ад землязабясьпечанасьці.

У Менскім раёне землязабясьпечанасьць 1 працаўніка ў калгасах амаль у 2,8 разы больш індывідуальных форм, тады як у Віцебскім прыкладам ў 1,5—1,8 раз.

З павялічэньнем-жа землязабясьпечанасьці працаёмістасьць земляробства звычайна паніжаецца, карэляцыя паміж землязабясьпечанасьцю працаўніка і працаёмістасьцю вельмі значна і раўнаецца у сярэднім $r = -0{,}89 \pm 0{,}09$.

Выдаткі працы на 1 гэктар розных культур зьмяняюцца наступным чынам:

Табліца 30.

Формы	Жыта			Аўса			Ячменю		
	Прац. дзён (пер.) „М“	Конскіх дзён	Валав. прад. (руб.)	Прац. дзён (пер.) „М“	Конскіх дзён	Валав. прад. (руб.)	Прац. дзён (пер.) „М“	Конскіх дзён	Валав. прад. (руб.)
Вёскі . . .	30,4	14,0	81	25,8	12,4	85	31,0	14,9	74
Пасёлкі . . .	29,1	11,2	82	22,8	9,9	78	30,0	14,7	70
Хутары . . .	27,8	11,6	81	23,7	10,9	90	31,8	13,0	79
Калгасы . . .	18,4	12,7	89	15,0	9,2	101	19,6	14,3	96
	Бульбы			Ільну			Сенажаці		
Вёскі	62,0	30,8	216	125	14	111	8,0	1,6	42
Пасёлкі . . .	67,5	30,9	213	110	12	80	8,8	1,9	41
Хутары . . .	60,0	24,8	227	115	12	107	10,9	2,0	42
Калгасы . . .	58,8	22,5	322	—	—	—	9,0	1,1	47

Як агульнае правіла—у калгасах выдаткі працы на 1 га культур менш, а прадукцыйнасьць вышэй, чымся ў індывідуальных формах землякарыстаньня.

Па зерневых культурах выдаткі працы менш на 35—40% у параўнаньні з вёскамі, для бульбы-ж розьніца ўсяго каля 5%. У адносінах-жа прадукцыйнасьці як раз наадварот: па зерневых культурах калгасы абагналі вясковыя гаспадаркі прыкладам на 10—25%, тады як бульба на 50%.

Відочна бульбянае поле хутка і лягчэй паддаецца інтэнсыфікацыі, чымся зерневыя культуры, патрабуючыя для рацыянальнай інтэнсыфікацыі больш рэзкай зьмены тэхнікі.

У адносінах расходу конскай цягі розьніца паміж калгасамі і індывідуальнымі формамі значна менш і не заўсёды ў карысьць калгасаў.

Розьніцы ў выдатках працы на 1 га культур у індывідуальных формах невялікія: яны не перавышаюць 10% і не заўсёды ў карысьць новых форм. Так, напрыклад, у пасёлках на 1 га бульбы і сенажаці затрачваецца % на 9 больш працоўных дзён, чымся ў вёсках, таксама для ячменю і сенажаці. У адносінах да іншых культур, новыя формы даюць эканомію працы.

3.

Іншае становішча маем з выдаткамі працы на 1 галаву жывёлы ў год.

Затрачана дзён на 1 галаву дарослай жывёлы

Табліца 31.

ФОРМЫ	Коні		Буйн. рагат. жывёла		Авечкі		Сьвіньні		У сярэднім на 1 жывёлу ад усяй жывёлы		У сярэднім на 1 жывёлу ад прадукц. жыв.	
	У двору	Усяго с пасьбай	У двору	Усяго с пасьбай	У двору	Усяго с пасьбай	У двору	Усяго с пасьбай	У двору	Усяго с пасьбай	У двору	Усяго с пасьбай
Вёскі . .	17,8	47,8	22,3	26,5	1,9	2,5	12,4	13,4	23,5	36,7	26,6	31,1
Пасёлкі .	20,6	59,0	18,8	27,5	2,1	2,9	12,6	13,9	24,0	40,5	25,9	33,8
Хутары .	21,4	49,1	21,5	38,3	1,9	3,3	13,2	14,2	24,8	42,9	26,2	40,0
Калгасы .	20,0	39,6	20,9	27,1	1,0	2,5	—	—	22,0	30,9	21,0	27,0

Як і трэба было чакаць выдаткі працы па разьліку на 1 жывёлінную адзінку вышэй на хутарох, некалькі менш у пасёлках і вёсках і яшчэ менш у калгасах.

Галоўную ролю ў гэтым адыграла летняе ўтрыманьне жывёлы, выдаткі працы на якое і стварылі паказаныя розьніцы па формах землякарыстаньня, таму што догляд за жывёлай у дворы амаль аднолькаў ва ўсіх формах землякарыстаньня. У параўнаньні з вёскамі пасёлкі трацяць на пашу лішніх тры дні на 1 жывёлінную адзінку, хутары цэлых 5 дзён, калгасы-ж эканомяць 4 дні. Гэта для ўсяй жывёлы (прадукцыйн. і працоўнай).

Па асобных-жа відах жывёлы найбольшую розьніцу выдаткаў працы прадстаўляе летняе ўтрыманьне коняй. Яна асабліва вялікая ва ўсіх індывідуальных формах наогул, а ў прыватнасьці ў пасёлках. Догляд у дворы за канём адрозьніваецца вельмі мала. Па іншых відах жывёлы рэзка выдзеляюцца выдаткі хутаран на пасьбу буйнай рагатай жывёлы. У гэтым моманце асабліва яскрава выяўляецца тая растрата працы, якая ўласьціва гэтай форме (а таксама атрубной) пры арганізацыі летняга ўтрыманьня жывёлы.

Наогул, калі ўзяць толькі адну прадукцыйную жывёлу, то лішак выдаткаў на 1 жывёлінную адзінку на хутарох, у параўнаньні з вёскамі =9 дням (на атрубох=12 дням) пры чым весь лішак падае на пасьбу.

Такім чынам летняе ўтрыманьня жывёлы найбольш рацыянальна пастаўлена ў калгасах, хужэй у вёсках і пасёлках; на апошнім месцы стаяць хутары. Рацыянальная эканомія працы на хутарох у земляробстве перакрываецца нерацыянальнымі выдаткамі па догляду за жывёлай.

Праўда аб эканоміі працоўных выдаткаў можна гаварыць наогул вельмі умоўна, таму што яны залежаць ад цэлага шэрагу прычын, дзейнічаючых дыямэтральна процілегла.

Пры пераходзе да новых форм землякарыстаньня зьменяюцца сацыяльна-тэхнічныя ўмовы, дапамагаючыя ня толькі эканоміі працы ў адной частцы (земляробстве) і растраце яе ў другой (жывёлагадоўлі), але і умовы дапамагаючыя рацыянальнай інтэнсыфікацыі гаспадаркі, падвышэньню яе тэхнікі, што прыводзіць альбо павінна прывесьці да новых выдаткаў працы, але больш прадукцыйных.

Такім чынам, як адзначана вышэй, сам па сабе большы ці меншы выдатак працы на адзінку прадмету працы характарызуе становішча рэчаў, але яшчэ мала гаворыць аб рацыянальнасьці альбо рэнтабельнасьці. Гэта, як у фокусе, павінна выявіцца ў аплаце працы, яе прадукцыйнасьці.

Адзначым некаторыя моманты з арганізацыі цягавай сілы, а менавіта: ступень скарыстаньня і сабекошт конскай цягі.

Табліца 32.

ФОРМЫ	Віцебскі і Менскі			Бабруйскі і Мазырскі		
	Працоўных дзён на 1 каня	У тым ліку на земляробства	Сабекошт 1 дня (кап.)	Працоўных дзён на 1 каня	У тым ліку на земляробства	Сабекошт 1 дня (кап.)
Вёскі	91	58	195	64	42	125
Пасёлкі . . .	100	61	147	70	41	161
Атрубы . . .	103	56	172	—	—	—
Хутары	79	55	238	78	45	142
Калгасы . . .	127	90	210	110	99	130

Пры агульным вельмі нізкім скарыстаньні конскай цягі, найбольшая нагрузка назіраецца ў калгасах, чаго і трэба было чакаць. У новых індывідуальных формах землякарыстаньня скарыстаньне вышэй, чымся у вёсках (за выключэньнем Віцебско-Менскіх хутароў), але цікава адзначыць, што выдаткі конскіх дзён на земляробства амаль аднолькавы ва ўсіх індывідуальных формах.

Такім чынам лішак скарыстаньня коняй належыць прыпісаць па-за с.-г. працам, якіх значыць больш у новых формах землякарыстаньня. У калгасаў розьніца паміж выдаткамі на земляробства і іншымі найменшая. Тут конская цяга ў большай ступені скарыстоўваецца па свайму непасрэднаму прызначэньню, тады як у дробных формах прыходзіцца адшукваць для яе іншыя працы і тым падзешаўляць сабекошт.

Па раёнах можна ўстанавіць наяўнасьць гэтакой тэндэнцыі: у інтэнсыўных раёнах ступень скарыстаньня цягавай сілы, і сабекошт дня вышэй. Відочна, тут павялічэньне скарыстаньня не пакрывае росту выдаткаў на ўтрыманьне, чаму ў экстэнсыўных раёнах, пры меншай нагрузцы, цягавая сіла каштуе дзешавей.

Упад скарыстаньня цягавай сілы ў экстэнсыўных раёнах больш праявіўся ў індывідуальных формах.

У калгасах упад менш значны, і ён не адбіўся на выдатках на земляробства, чаму ў калгасах скарыстаньне коняй у земляробстве вышэй у інтэнсыўных районах у 1,5 разы, а ў экстэнсыўных у 2 разы ў параўнаньні з індывідуальнымі формамі.

Вытворчыя тыпы сельскай гаспадаркі.

1.

Як адзначана вышэй, (у разьдзеле—мэтадалёгіі і мэтодыкі) форма землякарыстаньня сама па сабе не можа стварыць той ці іншы напрамак

сельскай гаспадаркі, але яна можа палегчыць альбо затрудніць нараджэньне і разьвіцьцё таго ці іншага тыпу гаспадаркі, ствараючагося больш магутнымі фактарамі вытворча-тэхнічнага, эканамічнага і сацыяльнага характараў. Само сабою зразумела, што і формы землякарыстаньня, паколькі яны зьяўляюцца катэгорыямі сацыяльна-тэхнічнага парадку, таксама ўдзельнічаюць ў афармленьні таго ці іншага напрамку, таго ці іншага тыпу сельскай гаспадаркі, але прымат не за імі.

Наша задача ў гэтым разьдзеле высьвятліць, пры якой форме землякарыстаньня раённы тып, устаноўлены на падставе вывучэньня эвалюцыі сельскай гаспадаркі і намечаны, як прагрэсыўны, пэрспэктыўным плянам Наркомзема Беларусі, зьяўляецца найбольш яскрава выражаным.

Такім чынам само вывучэньне тыпаў па формах землякарыстаньня будзе насіць характар параўнаўчы, характар выяўленьня розьніц у выражанасьці ўжо ўстаноўленага зараней тыпу. Гэткая пастаноўка па-першае, пазбаўляе даны аналіз самастойнасьці ў адносінах адшуканьня новых тыпаў сельскай гаспадаркі, па-другое, прымушае зьвярнуць увагу на колькасную выражанасьць тыпу і па-трэцяе, прымушае ў інтарэсах колькаснага параўнаньня скарыстаць тыя паказальнікі тыпаваньня, якія былі ўжо пакладзены ў аснову пры ўстанаўленьні сельска-гаспадарчых раёнаў.

Пры выбары гнёсд дасьледваньня, тыповасьць іх у адносінах напрамку сельскай гаспадаркі ўстанаўлівалась намі па паказаньнях с.-гасп раёнаваньня, зробленага Загадчыкам Аддзелу Эканомікі і Статыстыкі НКЗ Беларусі Л. Г. Опра.

У аснову раёнаваньня ім былі пакладзены натуралістычныя паказальнікі, подобныя да прынятых А. Н. Чалінцавым.

У сваім параўнаўчым аналізе, мы прымушаны будзем выходзіць з іх, але дабавім паказальнікамі валавой прадукцыі і таварнасьці.

Савецкая Беларусь, не гледзячы на сваю параўнаўча малую тэрыторыю, прадстаўляе вялікую рознастайнасьць у адносінах вытворчых тыпаў с.-гаспадаркі. Тэрытарыяльная працяжнасьць рэспублікі ў 400—500 вёрст з поўначы на поўдзень і нямнога менш з захаду на ўсход вызначае яе кліматычную рознастайнасьць, а геотэктоніка краю з пазьнейшымі ледавіковымі і пасьляледавіковымі напластаваньнямі, якія абумовілі нізінныя Палескія балоты з лёгкімі аморфнымі глебамі на поўдні (Мазырская акруга) і бальш павышаныя масывы ў цэнтры і паўночнай частцы (Віцебская акруга) рэспублікі, з параўнаўча слаба разьвітым „маладым“ рэльефам і глебавым насьцілам (з прычыны больш пазьняга вызваленьня ад ледавікоў), ствараюць тую стракатную мазаіку тапаграфічных і глебавых адзнак, якімі слаўна Савецкая Беларусь.

Няроўнай меры ахоп ўсіх акруг паравым транспартам, разьвіцьцё асноўных, маючых шырокае эканамічнае значэньне ліній якога ў межах Беларусі абумоўліваліся агульнымі інтарэсамі ўсяй дзяржавы, пракладваўшай шляхі да паўночна-заходніх партоў у 60—70 г. г. мінулага ста годзьдзя на Лібаву праз Менск і Рыгу праз Віцебск (і пазьней да паўночных) на Ленінград, стварыў разам з прыроднай рознастайнасьцю і цэлым шэрагам іншых момантаў, свой асаблівы эканамічны ланшафт, стракатасьць якого заключаецца ня столькі ў якаснай рознастойнасьці тыпаў с.-гасп. вытворчасьці, сколькі ў інтэнсыўнасьці праяўленьня іх, у асаблівасьці ў мясьцовасьцях, якія падпалі пад перакрыжованы ўплыў двух асноўных жал. дор. напрамкаў: на паўнач-захад і на поўнач (усходнія раёны Бабруйскае акругі і цэнтральныя Віцебскае).

Паказаным вышэй с.-гасп. раёнаваньнем у Беларусі выяўлена тры асноўных тыпа с.-гасп. вытворчасьці: 1) бульбяна-травапольна-сьвінаводна-малочны, 2) **ільняна-травапольна-малочны** і 3) **зернева-мясны.**

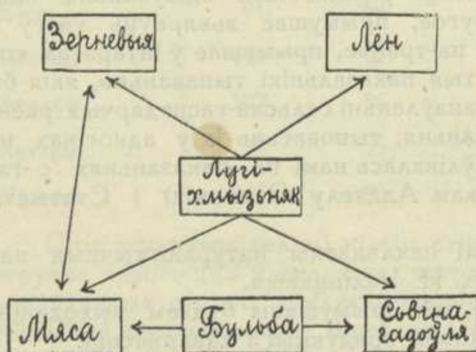
Вывучаныя намі гнезды, як паказана вышэй, маюць: Віцебскае—другі тып. Менскае—першы, Бабруйскае—зьмешаны (першы і другі) і Мазырскае—трэці.

2.

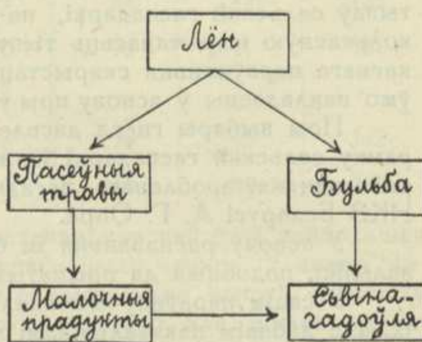
Перайдзем да гнездавога разгляданьня і начнем з Віцебскае акругі. „Вытворчы тып гаспадаркі, як напрамак разьвіцьця апошняга і вызначаецца тым, якая сыстэма (вытворчая М) у сваім нарастаньні выціскае папярэднюю ёй аджываючую сыстэму, а ступень выражанасьці тыпу вызначаецца дасягнутай ступеньню разьвіцьця перамагаючай сыстэмы"[1]).

Якія вытворчыя сыстэмы гасп. ў Віцебскім с.-гасп раёне зьяўляюцца рэгрэсыўнымі, аджываючымі і якія ідуць ім на зьмену? Гэта можна прадставіць у наступным выглядзе:

I. Аджываючая

II. Прагрэсыўная

Аджываючая вытворчая сыстэма характарызуецца наступнымі комплексамі сувязяй складаючых компонэнтаў (паказаны стрэлкамі): 1) зерневыя разьвіваліся за кошт поцерабу леса-хмызьнякоў і, магчыма, часткова за кошт разворкі лугоў, хоць апошнія, відочна, былі асновай мясному жывёлаводзтву, у сваю чаргу злучанаму з зерневымі ўзаемнай сувязью (сымбіоз) праз гной і гуменныя кармы.

У пытаньні луга-хмызьнякоў буйная рагатая жывёла і зерневыя зьяўляюцца антаганістымі, паскольі абодва прэтэндуюць на занятыя імі плошчы, але яны сваі супярэчныя інтарэсы прымірають пакуль што непасрэднымі компэнсацыямі адно другому. Гістарычна мы тут назіраем найбольш, у параўнаньні з другімі раёнамі БССР, шпаркую расчыстку леса-хмызьнякоў (за 30 год, 1887—1917 г. г. на 43%), высокі рост пашні і вялізарны рост сенажатных плошчаў.

2) Экстэнсыўнае разьвіцьцё свінагадоўлі адбываецца з аднаго боку на леса-хмызьняковых пашах (сувязь найбольш раньняя), з другога на бульбе, пазыцыя якое, у сваю чаргу, падмацоўвалася буйнай рагатай жывёлай, а галоўным чынам, ведома, спажывецкімі запытамі 3) Лён меў асноўную базу на поцерабах і разворках леса-хмызьнякоў, а позьней, відочна, ішоў часткова па бульбе, паскольі тэхнічна гэта ўвязваецца з запытам ільну на чыстыя ад пустазельля зямлі, але гэта можа адносіцца ўжо да прагрэсыўнай сыстэмы.

Усё злучэньне элемэнтаў прагрэсыўнай вытворчай сыстэмы больш простае і компактнае: лен на інтэнсыўнай аснове (пасеўныя травы і

[1]) Проф. Н. Н. Кажанов.—Сельско-хозяйственная экономия стр. 126.

бульба), малочныя прадукты на аснове пасеўных траў і інтэнсыўная сьвінагадоўля на водкідах перапрацоўкі малака і бульбы.

Паглядзім, якава колькасная выражанасьць сыстэмы гаспадаркі па формах землякарыстаньня.

Табліца 33.

Формы землякар.	На 100 кароў галоў маладняка	На 100 гасп.: Авечак дарослых	На 100 гасп.: Сьвіней ад 4 мес. і ст.	На 100 дарослых сьвіней маладняка да 1 г.	На 100 авечак сьвіней	На 100 га пасеву—га: Травы	На 100 га пасеву—га: Ільну	На 100 га пасеву—га: Бульбы	На 100 га пасеву—га: Усяго яравых	На 100 га пасеву—га: Азімых культур
Паказальнікі с.-г. раёнаваньня:										
Сярэдн. па раёну	47	203	149	170	73	7,7	6,5	8,3	22,5	36,9
„ па вол. гнёзда	50	196	152	174	77	6,0	9,3	8,2	23,5	35,0
Вёскі	56,0	215	134	339	62	3,1	6,9	11,7	21,7	39,4
Пасёлкі . . .	50,0	311	138	456	44	6,9	7,2	13,0	27,1	30,5
Атрубы . . .	45	90	82	570	91	3,8	2,0	20,7	26,5	34,6
Хутары . . .	70	288	162	380	56	9,1	8,3	11,6	29,0	31,9

Формы землякар.	% валавой прадукцыі ад усей: Ільну	Бульбы	Малака	Сьвініны	Мяса	% валавой таварнасьці ад усей: Ільну	Бульбы	Малака	Сьвініны	Мяса
Вёскі	4,6	8,0	80	13	6	22	1	—	7	37
Пасёлкі . . .	2,3	13,2	14	12	9	16	9	—	17	28
Атрубы . . .	0,4	13,3	11	12	4	—	17	—	16	33
Хутары . . .	3,1	18	14	9	6	19	5	5	5	23

Раўнаючы паказальнікі раёнаваньня, устаноўленыя па перапісу 1917 году з паказальнікамі па формах землякарыстаньня, якія адносяцца да 1927 г., а таксама паказальнікі форм паміж сабою, мы можам констатаваць наступнае: вёскі па малочнаму напрамку стаяць ніжэй раёну, але далёка абагналі яго па „абмаложваньню“ сьвінога статку, што трэба адзначыць—зьяўляецца агульным для ўсіх форм.

Апошняе часткова можна растлумачыць зрушэньнем у бок скораспеласьці сьвіней, але галоўным чынам тут адбываецца працэс прымнажэньня статку, таму што агульная колькасьць дарослых сьвіней на 100 гасп ва ўсіх формах землякарыстаньня (за выключэньнем хутароў) зьнізілася, дакладна таксама, як і становішча іх у адносінах авечак. Авечкі моцна ўмацаваліся за разглядваемы прамежак, асабліва ў пасёлках і хутарох. У адносінах культур у вёсках, панізіўся % траў, ільну, ўсяго

незерневых культур і ўзрос $^0/_0$ пад азімымі культурамі, але падвысіўся $^0/_0$ бульбы. Наогул далека ня ўсе зьмены спрыяючыя для разьвіцьця прагрэсыўнай сыстэмы вытворчасьці. Моцная яшчэ пазыцыя аджываючай сыстэмы тут характарызуецца вышэйшым $^0/_0$ азімых культур і вышэйшым $^0/_0$ таварнага мяса, сярэднім сенажаці і выгану (табл. 9-б дадатак).

Пасёлкі даюць іншы малюнак. Тут мы бачым больш вызначана і яскрава выражаны вытворчы тып раёну.

Малочнасьць па натуралістычнаму паказальніку ўступае толькі атрубам і па валавой прадукцыі роўна з хутарамі.

У адносінах сьвінагадоўлі пасёлкі зрабілі дадатнае зрушэньне, больш ярка выяўленае з якаснага боку. Па маладняку статку яны ўступаюць толькі атрубам, па валавой прадукцыі раўняюцца з імі, а па таварнасьці вышэй ўсіх форм. Якасны склад статку ў пасёлках таксама вышэй іншых (табл. 14-а дадатк.) так напр., сярэдняя вага сьвіньні ў пасёлках = 70 клг. пры 56—64, у іншых формах вага адкормленага кабана = 94 клг. супроць 76—88 і цана адной сьвіньні 30 руб супроць 19—25 у вёсках, атрубох і хутарох. Пэўна, гэты напрамак у пасёлках перайшоў на вышэйшую інтэнсыўную ступень і больш рэзка парваў з экстэнсыўным спосабам вядзеньня сьвінагадоўлі, чымся гэта зрабілі іншыя формы землякарыстаньня. Першачарговай задачай у адносінах свінагадоўлі тут зьяўляецца колькаснае павялічэньне статку за кошт аўчарства. Пропорцыя культур у пасёлках таксама носіць больш яркія рысы выражанасьці прагрэсыўнай сыстэмы, чымся ў іншых формах.

Па $^0/_0$ траў, ільну і незерневых, яны ўступаюць толькі хутаром, па бульбе займаюць першае месца, а $^0/_0$ азімых у іх найменшы (прымета для ўмоў Беларусі дадатная). Тэмп нарастаньня прагрэсыўных культур пасьля пераходу да новай формы землякарыстаньня (табл. 10 дадат.) таксама сьведчыць аб большай успрыймальнасьці пасёлкаў, у асаблівасьці, калі прыняць пад увагу розьніцу ва ўзросьце параўнаемых форм: пасёлкі ўзятыя ў дынаміцы маюць 2-х гадовы ўзрост, тады як атрубы 13—14г., хутары ў сярэднім каля 9 год. Ураджаі (табл. 12-а і б дадатк.) і тэхніка паляводзтва не заўсёды ў пользу пасёлкаў, што зусім зразумела, паскольки пасёлкі знаходзяцца зараз у стадыі колькаснага прымнажэньня элемэнтаў прагрэсыўнай вытворчай сыстэмы гаспадаркі. Яны пераўжываюць зараз пэрыяд фармальнага выражаемага колькасьцю і разьмерам прымет замацаваньня якасна новай сыстэмы. Гэта, як кажуць, экстэнсыўны пэрыяд інтэнсыўнай сыстэмы гаспадаркі. Але і гэты першапачатковы рэканструкцыйны пэрыяд для саміх пасёлкаў, у параўнаньні з іх станам у матчынскай формы (у вёсцы) праваджаецца высокімі і вытворчымі дасягненьнямі. Так напр., процант прыросту валавой прадукцыі земляробства па разьліку на 1 га пасьля пераходу да новай формы землякарыстаньня ровен у пасёлках 17, атрубох 9 і хутарох 13 (табл. 12-а дадаткаў) Гэта сьведчыць аб найвышэйшым тэмпе росту ў пасёлках. Затым $^0/_0$ незанятага папару ў пасёлках 21,7$^0/_0$ ад пахаці, атрубох 22,2$^0/_0$ хутарох 25$^0/_0$ і вёсцы 33$^0/_0$.

Выкладзеным у значнай меры ахарактарызавана становішча атрубоў і хутароў. Найбольш яркай рысай у атрубох зьяўляецца самы высокі паказальнік малочнага напрамку ў статку, але $^0/_0$ малака ў валавой прадукцыі сярэдні, дакладна таксама, як $^0/_0$ траў.

Гэта паказвае на малы разьмер галіны, якасна пастаўленай вельмі высока. Ня менш характэрнай прагрэсыўнай рысай у атрубох зьяўляецца самы малады склад сьвіней, высокі (роўны з пасёлкамі) $^0/_0$ валовой прадукцыі сьвінагадоўлі і высокі процант таварнай сьвініны. Гэта правад-

джаецца найвышэйшым % бульбы. Але якасныя бакі сьвінога складу, па вазе, каштоўнасьці галавы і г. д. ніжэй пасёлкаў і нават хутароў. Такім чынам па лініі прагрэсыўнай жывёлагадоўлі вытворчы тып у атрубох выражан ясна, але нельга таго-ж сказаць аб земляробстве. Тут мы бачым самы нізкі процант траў, ільну, высокі % азімых, ўсё гэта гаворыць аб дыспрапорцыі ў разьвіцьці паасобных частак прагрэсыўнай сыстэмы гаспадаркі. Аджываючая сыстэма прадстаўлена яшчэ высока, усе компонэнты % азімых, таварнасьць мяса і % лугу і выгану ідуць непасрэдна за вёскамі.

Аб хутарох мала што застаецца дабавіць. Жывёлагадоўля тут таксама носіць рысы прагрэсыўнага напрамку, але ледзь-ледзь можа пратэндаваць на сярэдняе месца. Натуралістычныя паказальнікі не ў карысьць хутароў: колькасьць маладняка на 100 кароў найбольшая, а ў сьвіным статку наадварот—найменшая (выключая вёскі).

З валавой прадукцыяй малака справа ідзе ляпей, але па прадукцыі сьвінагадоўлі хутары зноў спускаюцца на апошняе месца, дакладна таксама, як і па таварнасьці. Наогул сьвінагадоўля на хутарох стаіць значна ніжэй малочнага напрамку, які хаця і больш яскрава выражаны, але уступае пасёлкам. Інакш ідзе справа з паляводзтвам. Тут хутары займаюць першае месца па травах, ільну, агульнаму % незерневых. % валавой прадукцыі бульбы на хутарох найвышэйшы, лён па валавой прадукцыі і таварнасьці вышэй пасёлкаў і атрубоў.

Такім чынам можна адзначыць, што цэлы шэраг прымет гаворыць аб лепшай пастаноўцы земляробства на хутарох (склад культур, тэхніка і ўраджайнасьць), але наогул гэтыя дасягненьня ня вельмі вялікі, прынамсі валавая прадукцыя земляробства па разьліку на 1 га раўняецца пасялковай—41 руб. (Табл. 12-б дадатку).

Затым некаторыя элемэнты аджываючай сыстэмы яшчэ моцныя, як напр. разьмер выгану ў складзе угодзьдзяў, які дасягае да 11% пры—0,2—3,0 у іншых формах.

Наогул ўсё-жа належыць палічыць, што хутары аказваюцца больш успрыймальнымі ў земляробстве, што часткова тлумачыцца цэлым шэрагам пераваг у арганізацыі тэрыторыі і зьвязаных з гэтым асаблівасьцяй вытворчага і асабістага характараў, у арганізацыі тэрыторыі, якія пакуль што даволі было дзеля таго, каб стымуляваць рух уперад, нават, у індывідуальным парадку.

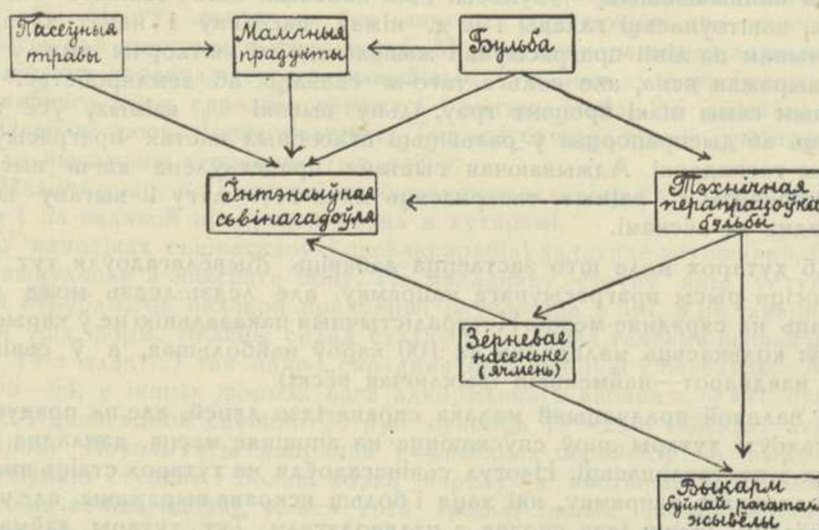
Такім чынам формы землякарыстаньня могуць быць пастаўлены ў наступны рад па інтэнсыўнасьці выяўленьня асноўных прымет вытворчага тыпу:

Тып с.-г. раёна: ільняна—траваполна—малочны—сьвінаводны

пасёлкі:	лён—	трава—	малако—сьвініна
хутары:	лён—	трава—	малако— —
атрубы:	—	—	малако—сьвіньні
вёскі:	лён—	—	малако— —

3.

Прагрэсыўная вытворчая сыстэма ў Менска-Слуцкім сельска-гаспадарчым раёне можа быць прадстаўлена ў выглядзе наступных галоўнейшых тэхнічна зьвязаных зьвеньняў:

З галін жывёлагадоўлі асабліва моцна пазыцыя сьвінагадоўлі, малочныя прадукты на другім месцы, а адкорм мае ўжо спэціфічны характар. З прагрэсыўных культур асноўнымі зьяўляюцца бульба і пасеўныя травы, зерневыя маюць спэцыфічны характар (ячмень, насеньне) і колькасна нявысокую адносную вагу.

Якавы колькасныя паказальнікі вытворчага тыпу:

Табліца 34.

Формы землякарыстаньня	На 100 кароў галоў маладняка	На 100 гасп.: Авечак дарослых	На 100 гасп.: Сьвіней ад 4 мес. і ст.	На 100 дарослых сьвіней маладняка да 1 году	На 100 авечак сьвіней	На 100 га пасеву—га: Травы	На 100 га пасеву—га: Ільну	На 100 га пасеву—га: Бульбы	На 100 га пасеву—га: Усяго нязерневых	На 100 га пасеву—га: Азімых культур
Паказальнікі с.-г. раёнаваньня:										
Сярэдн. па раёну	53,3	131	137	172	104	6,7	2,2	8,7	17,6	39,8
„ па вол. гнёзда	44	127	111	164	86	7,2	2,0	9,8	19,2	40.2
Вёскі	36,9	250	164	144	66	13,7	3,6	12,6	29,9	34,1
Пасёлкі . . .	47,0	184	123	209	66	11,8	3,6	14,0	29,4	33,8
Атрубы . . .	61	200	185	152	92	1,4	3,0	17,8	22,2	42,0
Хутары . . .	68	314	193	269	60	17,4	2,7	12,1	32,2	38,4

Формы землякарыстаньня	% валавой прадукцыі ад усей: Ільну	% валавой прадукцыі ад усей: Бульбы	% валавой прадукцыі ад усей: Малака	% валавой прадукцыі ад усей: Сьвініны	% валавой прадукцыі ад усей: Мяса	% валавой таварнасьці ад усей: Ільну	% валавой таварнасьці ад усей: Бульбы	% валавой таварнасьці ад усей: Малака	% валавой таварнасьці ад усей: Сьвініны	% валавой таварнасьці ад усей: Мяса
Вёскі	1,3	13.4	11,7	8,8	4,5	1	1	15	11	33
Пасёлкі . . .	1,6	12.4	18,0	13,0	5,2	—	1	11	15	43
Атрубы . . .	1,0	17,7	23,6	9,2	6,9	—	—	—	19	37
Хутары . . .	1,2	12,4	14,9	11,7	5,1	—	1	10	19	12

Пры параўнаньні пакавальнікаў раёнаваньня (1917) з данымі нашага дасьледваньня заўважваецца агульная для ўсіх форм землякарыстаньня тэндэнцыя, адзначаная і ў Віцебскім гнязьдзе: абсалютнае і адноснае (у адносінах да сьвіньней) павялічэньне авечак, але тут яно праваджаецца абсалютным ростам свінога статку, чаго няма ў Віцебскім раёне, пэўней, што знаходзіцца там яшчэ ў першай стадыі працэсу (намнажэньне маладняка). Затым агульным таксама зьяўляецца высокі рост травянога кліну, бульбы і усіх нязерневых.

Такім чынам палявая гаспадарка тут зьмяняе сваю структуру ў прагрэсыўным напрамку, чаго нельга сказаць у адносінах да мелкай жывёлагадоўлі, дзе ўзмацненьне ролі аўчарства павінна расьцэньвацца як узмацненьне замыканьня гаспадаркі ў самой сабе. Наогул жа тэмп нарастаньня новай сыстэмы у гэтым гнязьдзе больш высокі, хоць неабходна адзначыць, што прыведзенае параўнаньне, пачатку і канца дзесяцігодзьдзя 1917—27 г. можа быць зроблена толькі з вялікімі абмоўкамі, таму што колькасьць параўнаемых матар'ялоў мэтад іх дабываньня і распрацоўкі розныя.

Малочны напрамак па натуралістычнаму паказальніку і па таварнасьці больш яскрава выражаны ў вёсках, за імі па абодвух гэтых паказальніках ідуць пасёлкі, а затым ўжо хутары і атрубы (у апошніх таварнасьць малака=0). Па валавой прадукцыі пасёлкі ўтрымліваюць свае другое месца, (першае займаюць атрубы), а вёскі становяцца на апошняе. Па сваёй якасьці, дзённаму ўдою, жывой вазе і да т. п. каровы вышэй на хутарох (табл. 14-а дадатк.), але хутары не займаюць першага месца па малочнаму напрамку з прычыны таго, што ў іх самы высокі % маладняка, што часткова можна вытлумачыць намнажэньнем статку, таму што мяса на хутарох складае нявысокі % таварнасьці. Затым па якасьці кароў ідуць ў зьніжаючымся парадку: атрубы, пасёлкі, вёскі. У гэтым гнязьдзе мы зноў бачым, што пасёлкі ўладаюць найбольш шырокім колькасным абхопам прагрэсыўнага малочнага напрамку, якасна-ж яно выяўлена яшчэ недастаткова для займаньня першага месца.

Сьвінагадоўля найбольш яскрава выражана на хутарох. Тут мы маем найбольшую абсалютную колькасьць сьвіней на 1 гасп., самы малады склад сьвінога статку і высокую адносную вагу таварнай сьвініны. Але па валовай прадукцыі хутары ўступаюць пасёлкам, якія могуць быць пастаўлены па гэтай прымеце, а таксама па моладасьці статку і таварнасьці на другое месца, у адносінах-жа авечак і сьвіней на першае. Пасёлкам нехапае для поўнага першага месца, галоўным чынам, якасных момантаў у арганізацыі адкорму (мае самую нізкую вагу адкормліваемага кабана—табл. 14-а дадаткаў).

Атрубы, хоць і маюць высокую таварнасьць сьвініны, і якасна сьвіньні не ўступаюць хутарам, але доля валовае прадукцыі нізкая, толькі немногім перавышае вёскі, склад статку таксама найбольш дарослы і суадносіны паміж авечкамі і сьвіньнямі неспрыяючыя.

Па прапорцыі культур найбольш цяжка вызначыць, якой форме землякарыстаньня трэба аддаць перавагу. Калі па травах хутары па-за канкурэнцыяй і маюць высокі % нязерневых наогул, дык у адносінах бульбы ўступаюць усім формам і захавалі вельмі высокі % азімых культур. Пасёлкі высоўваюцца на першае месца толькі ў адносінах % азімых культур, у іншым займаюць другое альбо трэцяе месца. Атрубы маюць толькі найвышэйшы % бульбы (але не вышэйшую ўраджайнасьць), па другіх жа прыметах яны стаяць на апошнім месцы, прычым катастрафічна нізкі % траў. Калі мы ўспомнім, што ў Віцебскім гнязьдзе ў ат-

рубох выявілася гэтакая-ж тэндэнцыя ў прапорцыі культур (высокі % бульбы і нізкі траў) і паставім гэта ў сувязь з параўнаўча высокім становішчам сьвінагадоўлі, дык ёсьць падстава зрабіць вывад аб наяўнасьці ў атрубох такіх умоў, якія спрыяюць бульбяна-сьвінаводнаму напрамку ў большай ступені, чымся іншыя формы. Тэрыторыяльная падзельнасьць сядзібы і галоўнага палявога вучастку затрудняе ўтрыманьне буйнай рагатай жывёлы і культуру пасеўных траў на палявым вучастку, які знаходзіцца ў ізаляванай „чужой сфэры ўплыву". Такое становішча стымулюе інтэнсыфікацыю прысядзібных галін, менш патрабуючых на данай ступені разьвіцьця шырокага палявога прастору, да ліку якіх належыць аднесьці сьвінагадоўлю.

Не апэшняе месца па культурах займаюць вёскі і наогул інтэнсыўнасьць земляробства ў іх высокая, што відаць па валовай прадукцыі земляробства па разьліку на 1 га (табл. 12-а дадатку): у вёсках—73 р., пасёлках 67 руб., атрубох—63 руб., хутарох 63 руб. Потым % незанятога папару тут таксама найменшы (табл 9-б дадатк). Але тэхніка паляводзтва ўсё-ж носіць больш рысаў аджываючай сыстэмы гаспадаркі, так напрыклад, больш інтэнсыўна ўгнойваюцца азімыя культуры і менш бульба (уносіцца цэнтнераў на 1 га жыта: у вёсках 8,8, пасёлках 7,5, атрубох 2,8, хутарох 5,4; бульбы: у вёсках 12,0, пасёлках 17,0, атрубох 17,0, хутарох 19,4) і г. д. Самая інтэнсыфікацыя тут ідзе па лініі ўзмоцненай працаёмістасьці культур, не заўсёды апраўдываемай атрымліваемым эфэктам, дзякуючы чаму мы бачым у вёсках паніжаную рэнтабельнасьць вытворчасьці і прадукцыйнасьці працы і зямлі (гл. агульную эфэктыўнасьць вытворчасьці).

Прыведзём для большай ілюстрацыі даныя аб зьмене некаторых паказальнікаў пасьля пераходу да новых форм землякарыстаньня.

Табліца 35.

Формы землякарыстаньня	% прыросту на 1 гасп.				Прырост на 100 галоў			% прыросту ўраджаю на 1 га	
	Буйн. раг. жыв.		Сьвіней						
	Галоў	Кошт 1 гал.	Галоў	Кошт 1 гал.	Кароў маладняка	Дарослых сьвіней, падсьвін.	Авечак сьвіней	Бульбы	Жыта
Пасёлкі . . .	13	39	80	39	—15	50	5	15	—34
Атрубы . . .	—16	26	25	54	82	47	— 1	18	—20
Хутары . . .	60	80	121	66	61	230	—	70	—15

Дынаміка наогул пацьвярджае зробленыя вышэй вывады [1]): колькасьць маладняка на 100 кароў павялічылася на хутарох і атрубох, тады як у пасёлках паменшылася. Сьвіны статак у большай ступені „абмаладзіўся" на хутарох і ў пасёлках; якасна буйная рагатая жывёла і сьвіньні палепшыліся ва ўсіх формах, але буйная рагатая жывёла. ў атрубох палепшылася менш, чымся ў пасёлках, тады як сьвіньні наадварот, што таксама да вядомай ступені пацьвярджае сымпатыі атрубоў да сьвінагадоўлі, выкліканыя асаблівасьцямі самой формы землякарыстаньня; ураджайнасьць аджываючай культуры жыта ўпала, тады як прагрэсыўная куль-

[1]) Усе дадзеныя дынамікі прыведзены для II эканамічнай групы, за выключэньнем % прыросту сьвіней на хутарох, па якому прыведзена сярэдняя. Знак — азначае памяншэньне ў параўнаньні з выходным становішчам у матчынскай форме.

тура бульба ўзрасла, што да вядомай ступені згодна з прыведзенымі вышэй дадзенымі аб угнаеньні і характарызуе адносіны гаспадаркі да менш „цікавых“ культур.

Але неабходна адзначыць, што ўпад ураджаю жыта занадта вялік дзеля таго, каб тлумачыць яго толькі паказанымі момантамі; тут бязумоўна зрабіла ўплыў і тая акалічнасьць, што гаспадарчы год, за які было зроблена дасьледваньне (1926—27 г.), наогул адзначаўся зьніжаным ураджаем зерневых культур.

Такім чынам прыведзеныя дадзеныя даюць падставу паставіць ўсе формы землякарыстаньня ў наступны рад па выражанасьці ў іх прагрэсыўнага напрамку:

Тып сельска-гаспадарчага раёну: бульбяна-травапольна-сьвінаводна-малочны.

Пасёлкі: бульба—трава—сьвінагадоўля—малочныя прадукты.

Хутары: трава—бульба—сьвінагадоўля—малочныя прадукты.

Вёскі: трава—бульба—малочныя прадукты—сьвінагадоўля.

Атрубы: бульба—сьвінагадоўля—малочныя прадукты.

4.

У Бабруйскім гнязьдзе вытворчы тып сельскай гаспадаркі мае рысы двух папярэдніх тыпаў і зьяўляецца наогул менш выяўленым. Тэрытарыяльнае становішча гэтага гнязда, разьмешчанага на скрыжаваньні двух неадначасова зьявіўшыхся ж.-д. гандлёвых шляхоў, на поўнач (у Ленінград) і на захад (у Лібаву), зусім вытлумачвае неазначанасьць вытворчага тыпу, а малая агульная развітасьць усяго с.-гасп раёну паслужыла прычынай слабай выяўленасьці яго. Прагрэсыўнымі паказальнікамі тут будуць: бульба, лён, пасеўныя травы, сьвіньні, каравячае масла. Паглядзім якава інтэнсыўнасьць іх праяўленьня ў розных формах землякарыстаньня.

Табліца 36.

Формы землякарыстаньня	На 100 кароў гаўоў маладняка	На 100 гасп.: Авечак дарослых	На 100 гасп.: Сьвіней ад 4 мес. і ст.	На 100 дарослых сьвіней маладняка да 1 году	На 100 авечак сьвіней	На 100 га пасеву—га: Травы	Ільну	Бульбы	Усяго незерневых	Азімых
Паказальнікі с.-г. раёнаваньня:										
Сярэдн. па раёну	61,5	188	224	141	119	1,7	3,9	11,1	16,7	42,2
„ па вол. гнёзда	67,5	126	216	216	171	1,1	4,0	11,8	16,9	43,5
Вёскі	64	330	328	208	100	1,6	3,1	14,4	19,1	43,7
Пасёлкі . . .	44,7	323	300	100	96	2,4	3,7	16,7	22,8	30,4
Хутары . . .	42	263	170	195	65	3,9	3,0	14,9	21,8	42,4

Формы землякарыстаньня	% валавой прадукцыі ад усей: Ільну	Бульбы	Малака	Сьвініны	Мяса	% валавой таварнасьці ад усей: Ільну	Бульбы	Малака	Сьвініны	Мяса
Вёскі	1,3	16,2	16,1	12,4	5,7	2	4	—	21	31
Пасёлкі . . .	1,3	16,8	7,5	13,5	2,9	—	3	—	10	44
Хутары . . .	1,3	16,2	10,6	9,2	4,4	1	12	—	5	27

У адносінах выяўленасьці жывёлаводных паказальнікаў за першае месца змагаюцца ўсе тры формы землякарыстаньня. Калі вёскі маюць нізкія паказальнікі малочнасьці, дык яны кампэнсуюць іх высокім становішчам сьвінагадоўлі, якая як па абсалютнаму насычэньню гаспадаркі, так і па ўзростнаму складу і таварнасьці займае ў іх першае месца, але па маладосьці сьвінога статку, яны на многа ўступаюць вёскам і хутарам, а па % таварнай сьвініны вёскам. Хутары рэзка выяўляюць свой малочны напрамак і адсталасьць сьвінагадоўлі. Якасны бок справы (табл. 14-а дадатку) пацьвярджае гэтае становішча: на хутарох мы маем вышэйшы дзённы ўдой, вышэйшую вагу і каштоўнасьць каровы, тады як у адносінах да сьвіней яны абагналі толькі вёскі і ўступаюць пасёлкам, якія па якаснаму складу сьвіней стаяць на першым месцы.

У адносінах да кароў пасёлкі займаюць сярэднее месца, паміж хутарамі і вёскамі, але бліжэй да першых, так напр., вышэйшы дзённы ўдой у пасёлках 4,3 літра, хутарох 4,9, а ў вёсках толькі 2,2.

Прапорцыя культур узгадняецца з тэндэнцыямі жывёлагадоўлі: хутары маюць большы % траў, але меншы бульбы, пасёлкі наадварот. У адносінах-жа агульнай колькасьці пасеву нязерневых, пасёлкі займаюць першае месца, дакладна таксама, як і ў адносінах зьніжэньня пасеву азімых. Праўда, апошняя акалічнасьць для данага выпадку ня можа цалкам расцэньвацца, як устойліва-прагрэсыўная, таму што ў замену азімых у пасёлках мы бачым большы % грэчкі (17% супроць 9,7% у вёсках і 10,4% на хутарох), але ўсё-ж ламаньне азімых тут найбольшае. Якасныя паказальнікі паляводзтва не ў карысьць пасёлкаў: па ўраджаях культур яны адсталі ад хутароў і вёсак (табл. 12 дадатк.) дакладна таксама па ўгнойваньні і другіх захадах тэхнікі (напр., % машынавай малацьбы ў пасёлках = 20, тады як на хутарох і вёсках = 30). Але гэта акалічнасьць яшчэ ня сьведчыць аб адсутнічаньні вытворчых дасягненьняў у пасёлках, наадварот яны значна ішлі наперад з моманту выхаду з матчынскай формы, што відаць хоць-бы па прыросту валовай прадукцыі пасьля землеўпарадкаваньня (табл. 12 дадатку). Адсталасьць пасёлкаў можа быць вытлумачана галоўным чынам узростам, які тут меў для паляводзтва, відочна, больш вырашаючае значэньне, чымся ў іншых гнёздах.

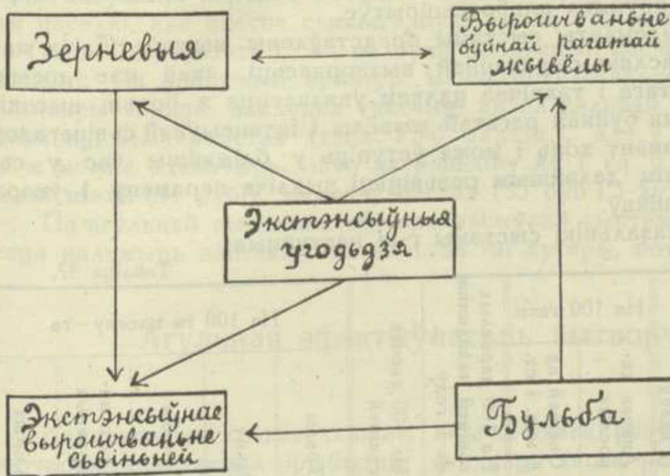
Такім чынам у адносінах выражанасьці напрамкаў у гэтым гняздзе па формах землякарыстаньня, мы бачым, што неўстанавіўшыйся пераходны характар данага с.-г. раёну не дае магчымасьці паставіць формы ў вызначаны рад, але ўсё-ж можна канстатаваць, што паасобныя формы наогул пацьвярджаюць сваі тэндэнцыі, устаноўленыя ў Віцебскім і Менскім гнёздах: вытворчы тып пасёлкаў утрымлівае ў сабе шырокі абхоп асноўных прагрэсыўных напрамкаў (малочнасьць, сьвінагадоўля) з іх кампанэнтамі. Вытворчы тып хутароў характарызуецца больш спэцыялізаваным, малочным напрамкам.

5.

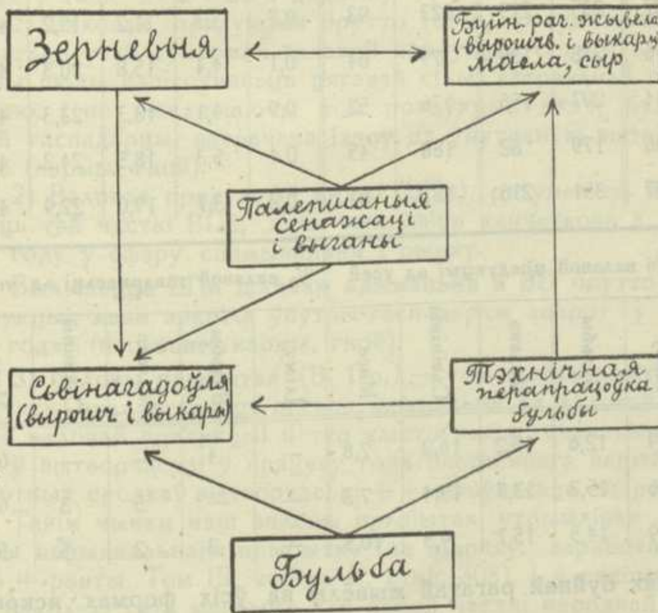
Вытворчы тып с. гасп. у Мазырскай акрузе больш рэзка адрозьніваецца ад папярэдніх, чымся тыя адзін ад другога. Прыродныя ўмовы Палесься і агульная эканамічная неразьвітасьць раёну затрымалі разьвіцьцё с.-гаспадаркі, і яна знаходзіцца тут на самым нізкім узроўні. Змагаючыяся сыстэмы гаспадаркі могуць быць прадстаўлены ў выглядзе наступных схэм (стар. 53).

Аджываючая вытворчая сыстэма гасп. галоўным чынам была заснована на скарыстаньні маючайся вялікай колькасьці экстэнсыўных угодзьдзяў (балоцістых лугоў, выганаў. хмызьнякоў, лясоў) у якасьці кармавое базы для вырошчваньня буйнае рагатае жывёлы, сьвіней і трохі авечак, а таксама часткова для вядзеньня пераложнае палявое гаспадаркі на аддаленых ад сядзібных мясц вучастках. Паблізу селішч палявыя гаспадаркі вядуцца на пастаяннай пахаці і носяць больш інтэнсыўны характар, але ўсё-ж ня выходзяць з рамак натуральна-спажывецкага запросу.

Аджываючая:

Прагрэсыўная:

Барацьба палявой гаспадаркі з жывёлагадоўляй за валаданьне экстэнсыўнымі ўгодзьдзямі мае тут больш мірны характар, абумоўліваемы з аднаго боку дрэннай якасьцю глеб, патрабуючых узмоцненага ўгнойваньня пры звароце іх у пастаянную пахаць, штоўзмацняе пазыцыю экстэнсыўнай жывёлагадоўлі і стрымлівае наступальны тэмп інтэнсыўнага паляводзтва, якое звычайна гістарычна застаецца пераможнікам у гэтай барацьбе; з другога боку вялікая наяўнасьць, так званых „няўдобных" зямель і лясоў зьяўляецца крыніцаю новага намнажэньня экстэнсыўных с.-гасп. угодзьдзяў, зьяўляецца агульным аб'ектам наступленьня паляводзтва і жывёлагадоўлі, дзейнічаючых у гэтым выпадку сумесна, а не адно супроць другога. Бліжэйшая прагрэсыўная вытворчая сыстэма тут, па нашай думцы, будзе мець наступныя асноўныя моманты: 1) вы-

рошчваньне і адкорм буйнай рагатай жывёлы і сьвіней на больш высокім, чымся раней земляробстве: палепшаных лугох, штучных выганох, адкідах зерневай гаспадаркі, наагул застаючайся нярыначнай і адкідах тэхнічнай перапрацоўкі бульбы. Адпаведна больш высокаму земляробству мясная прадукцыя інтэнсыфікуецца і якасна палепшаецца. 2) Перапрацоўку бульбы ў крухмал альбо сьпірытус.

Складальныя элемэнты сыстэмы прадстаўлены вышэй. Да іх магчыма далучэньне масляна-сыраварнай вытворчасьці, якая мае досыць прадпасылак для гэтага і тэхнічна цалкам увязваецца з больш высокім узроўнем утрыманьня буйнай рагатай жывёлы і інтэнсыўнай сьвінагадоўляй, але гэты кампанэнт хоць і можа ўступіць у бліжэйшы час у сыстэму, але пры сваім далейшым разьвіцьці выкліча перамену і ўкараненьне новых складнікаў.

Колькасныя паказальнікі сыстэмы г-кі наступныя:

Табліца 37.

Формы землякарыстаньня	На 100 кароў гадоў маладняка (і валоў)	На 100 гасп.		На 100 дарослых сьвіней маладняка да 1 году	На 100 авечак сьвіней	На 100 га пасеву—га				
		Авечак дарослых	Сьвіней ад 4 мес. і ст.			Травы	Ільну	Бульбы	Усяго нязерневых	Азімых
Паказальнікі с.-г. раёнаваньня:										
Сярэдн. па раёну	137	235	219	122	93	0,7	3,3	11,2	15,2	45,0
„ па вол. гнёзда	116	218	139	79	64	0,1	4,4	15,8	20,3	49,5
Вёскі	144	297	155	176	52	0,9	4,1	18,3	23,3	45,6
Пасёлкі . . .	136	179	82	188	45	0,4	5,3	18,5	24,2	48,1
Хутары . . .	137	351	216	181	61	0,2	3,7	19,0	22,9	47,9

Формы земляўкарыстаньня	% валавой прадукцыі ад усей					% валавой таварнасьці ад усей				
	Ільну	Бульбы	Малака	Сьвініны	Мяса	Ільну	Бульбы	Малака	Сьвініны	Мяса
Вёскі	1,9	12,6	15,2	10,2	7,8	—	4	—	—	66
Пасёлкі . . .	1,6	15,3	13,7	15,4	7,3	—	—	5	3	63
Хутары . . .	1,9	14,5	15,7	9,5	10,5	—	3	2	5	57

Мясны напрамак буйнай рагатай жывёлы ва ўсіх формах яскрава выражаны.

Па адноснай вазе буйнай рагатай жывёлы ў таварнасьці на першым месцы стаяць пасёлкі (сума таварнасьці мяса і малака). Якасна каровы ў пасёлках таксама на многа вышэй іншых форм (табл. 14-а дадат). Тут найвялікшая жывая вага і каштоўнасьць 1 галавы, а таксама і дзённы ўдой. З прычыны гэтага, негледзячы на тое, што насычанасьць пасёлкаў буйнай рагатай жывёлай па ліку галоў ніжэй іншых форм

$^0/_0$ на 40, па каштоўнасьці яны раўняюцца ім. У пасёлках буйная рагатая жывёла мае тэндэнцыю да малочнага напрамку. За пасёлкамі па буйнай рагатай жывёле ідуць хутары, за імі вёскі. Па колькасных паказальніках сьвінагадоўлі на першым месцы стаяць хутары, за імі ідуць вёскі, потым пасёлкі, але якасна сьвінагадоўля амаль у 2 разы вышэй у пасёлках (табл. 14-а дадатк.), па валовай прадукцыі пасёлкі таксама стаяць першымі. Па прадукцыі культур менш рознастайнасьці паміж формамі землякарыстаньня, дакладна таксама, як па валовай прадукцыі і прадукцыйнасьці земляробства (табл. 12-б дадатк.), але ў адносінах апошняй ўсё-ж можна адзначыць, што па разьліку на 1 га ў пасёлках яна некалькі ніжэй (31 руб.), чымся ў вёсках (35 руб.) і хутарох (38 руб.)

Па агульнай выражанасьці прагрэсыўнай сыстэмы гасп. на першае месца належыць паставіць пасёлкі, за імі хутары, потым вёскі.

Агульная эфэктыўнасьць вытворчасьці.

1.

Канчатковым паказальнікам эканамічнага рэзультату ўсякай вытворчасьці зьяўляецца прыбытак, паняцьце якога рознастайна, таксама як і спосабы яго вызначэньня.

Застановімся для нашых мэт на наступных відах прыбытку (вылічаных у табл. 21-а і 21-б дадатк.).

1) Валовая прадукцыя брутто (ВПб) разумеючы пад гэтым каштоўнасьць усей сумарнай гадавой прадукцыі с.-гасп. вытворчасьці, уключаючы сюды каштоўнасьць цягавай сілы, затрачанай па-за сваёю гаспадаркаю, і не выключаючы той прадукцыі, якая, будучы вытворана ў сваёй гаспадарцы, затрачана ізноў на ўнутраную вытворчасьць у тым-жа годзе (кармы, гной).

2) Валовая прадукцыя нэтто (ВПн), разумеючы пад гэтым каштоўнасьць тэй часткі ВПб, якая выходзіць канчаткова з вытворчасьці данага году ў сфэру спажываньня і рынку.

Вылічаецца ВПн шляхам адыманьня з ВП брутто каштоўнасьці той прадукцыі, якая зрабіла ўнутры-гаспадарчы зварот у даным гаспадарчым годзе (насеньне, кармы, гной).

3) Валовы прыбытак (В. Пр.) — тая частка каштоўнасьці гатовага прадукту, якая застаецца пасьля адыманьня ад валовай прадукцыі брутто альбо валовай прадукцыі нетто каштоўнасьці авансаванага і спажыўленага ў вытворчасьці ў працягу года пастаяннага капіталу (каштоўнасьць зваротных сродкаў вытворчасьці + каштоўнасьць амартызацыі асноўных).

Такім чынам наш валовы прыбытак утрымлівае ў сабе ўсе элемэнты нацыянальнага прыбытку (па Марксу: заработную плату + прыбыль + рэнты. Том III, частка II, стар. 308), і ў вядомай ступені адбівае яго, паколькі гэта магчыма для адной часткі народнай гаспадаркі, якавою зьяўляецца с. гаспадарка.

4) Чысты прыбытак (альбо астача) = чП, разумеючы пад гэтым прыватна-гаспадарчы прыбытак прадпрыемца, г. зн., ту частку „ВП“, якая застаецца ў распараджэньні прадпрыемца пасьля аплаты найманай працсілы, працы свае сям'і (па сярэдняй зарплаце), падаткаў арэнднай платы і $^0/_0$ на заняты „капітал“.

Для выразу эфэктыўнасьці гаспадарак у розных формах землякарыстаньня высунем наступных паказальнікаў,

1) Прадукцыйнасьць працы (ПП), вылічаючы яе па формуле $\frac{ВП}{чД}$, дзе „ВП“ = валавы прыбытак (табл. 21-б дадатк.), а чД = лік дзён патрачаных для вытворчасьці гэтага прыбытку. „ПП“ выражае ўсю каштоўнасьць гадавога прадукту, у якой прадстаўляецца праца, ізноў далучаная ў працягу году, аднесеную да 1 працоўнага дня. Зусім не прыходзіцца гаварыць аб азначэньні гэтага паказальніка для нашай сацыялістычнай гаспадаркі. Досыць спамянуць словы В. І. Леніна аб тым што: „прадукцыйнасьць працы, гэта на рэшце самае важнае, самае галоўнае для перамогі новага грамадзкага ладу“ („Вялікі пачын“).

2) Прадукцыйнасьць зямлі (ПЗ), вылічаючы яе па формуле $\frac{ВП}{S}$, дзе ВП мае тое-ж значэньне, што і вышэй, а „S“=с.-г. плошча.

Гэты паказальнік з народна-гасп. пункту погляду зьяўляецца асабліва важным пры наяўнасьці так званага „аграрнага перанасяленьня“, якое, будучы атрымана ў спадчыну ад дарэвалюцыйнага часу мае яшчэ месца ў БССР, ўладаючай высокай шчытнасьцю с.-гасп. насельніцтва для тэй ступені разьвіцьця вытворчых сіл, якое маецца зараз у с. гаспадарцы рэспублікі.

„ПЗ“ выражае каштоўнасьць таго гадавога прадукта, аднесеную да адзінкі плошчы, у якой прадстаўлена праца, зноў далучаная ў працягу гаспадарчага году і якая бяз страты для існуючага разьмеру вытворчасьці можа быць вынята з яго і накіравана на спажываньне альбо пашырэньне вытворчасьці. Чым вышэй „ПЗ“, тым больш ёмістасьць тэрыторыі ў адносінах да насельніцтва.

Адначасовае падвышэньне прадукцыйнасьці працы (ПП) і прадукцыйнасьці зямлі (ПЗ) характарызуе высокае разьвіцьцё вытворчых сіл сельскай гаспадаркі і тым самым зжываньне „аграрнага перанасяленьня“ ў нашых умовах.

3. Рэнтабельнасьць гаспадаркі (РГ). Гэты паказальнік вызначаецца па формуле $\frac{ВПб}{C+V}$, дзе „ВПб“—ёсьць сумарная каштоўнасьць усяй гадавой валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі, „C“=каштоўнасьць пастаяннай часткі гадавых выдаткаў (зваротныя сродкі вытворчасьці + скарыстаная частка асноўных) і „V“=каштоўнасьць зьменнай часткі гадавых выдаткаў (зарплата, прынятая ва ўсіх формах, аднолькава па сярэдняй каштоўнасьці працоўнага дня для БССР у 1 рубель)

Рэнтабельнасьць гаспадаркі паказвае сколькі (па каштоўнасьці) атрымана прадукцыі на кожны затрачаны ў вытворчасьці рубель.

4. Рэнтны каэфіцыент (РК), разумеючы пад гэтым процантны стасунак чыстага прыбытку прадпрыемца (ЧП) без процантаў на завязаны ў вытворчасьці капітал (% К) к валавой прадукцыі нетта (ВПн). Формула для вылічэньня $РК = \frac{ЧП - \%К \cdot 100}{ВПн}$

Рэнты каэфіцыент паказвае, колькі капеяк на рубель валавой прадукцыі нетта атрымоўвае прадпрыемец чыстага прыбытку звыш звычайных % на капітал альбо ў іншай пастаноўцы[1]), на сколькі % прадажная сабекаштоўнасьць канчатковай прадукцыі с.-гасп. вытворчасьці, выпускаемай у сфэру рынку і спажываньня вышэй альбо ніжэй яе рыначнай каштоўнасьці (ВПн).

[1]) Падобнай да пастаноўкі Е. Ляура, які прыкладам гэткую-ж вялічыню, як напр. „РК“ вызначае процантным стасункам розьніцы чыстага прыбытку к валавому прыбытку „Введение в экономию с. х-ва стр. 174).

Становішча гэтых паказальнікаў па формах землякарыстаньня, у сярэднім для ўсіх чатырох гнезд, наступнае:

Табл. 38.

Формы	Прадукцыйнасьць працы	Прадукцыйнасьць зямлі	Рэнтабельнасьць гаспадаркі	Рэнтны каэфіцыент
Вёскі	1,04	50,3	1,00	—10,1
Пасёлкі	1,01	53,6	1,01	—15,3
Хутары	1,17	61,4	1,03	— 8,1
Калгасы	2,17	51,8	1,29	+36,3

Перш за ўсё трэба адзначыць высокае становішча калгасаў, якія па ўсіх паказальніках, акрамя прадукцыйнасьці зямлі, аставілі далека адзаду сябе індывідуальныя формы землякарыстаньня.

Прадукцыйнасьць працы ў калгасах амаль у 2 разы вышэй, чымся ў іншых формах.

Паказальнік рэнтабэльнасьці гаспадаркі ў калгасах раўняецца 1 р. 29 кап. Гэта значыць, што на кожны затрачаны ў вытворчасьці рубель атрымоўваецца 1 р. 29 кап. Тады як у іншых формах мы бачым паказальнікі амаль не перавышаючыя адзінкі.

Рэнтны каэфіцыент паказвае, што толькі калгасы могуць прадаваць сваю прадукцыю ніжэй існуючых рыначных цэн на 36,3%, г. зн. больш чым на $^1/_3$, тады як іншыя формы землякарыстаньня гаспадаркі не пакрываюць нават цаны вытворчасьці і маюць патрэбу ў падвышэньні існуючай рыначнай цаны на 8—15%. З рэнтабельнасьці гаспадаркі ў індывідуальных формах відаць, што яны ледзь пакрываюць выдаткі вытворчасьці і на выплату % на завязаныя сродкі вытворчасьці не застаецца нічога.

Такім чынам эфэктыўнасьць вытворчасьці ў калгасах па пералічаных паказальніках настолькі рэзка адрозьніваецца ад індывідуальных гаспадарак, што не вызывае ніякага сумненьня ў высокіх вытворчых перавагах гэтай формы. Некалькі іначай ідзе справа з прадукцыйнасьцю зямлі. „ПЗ" у калгасах некалькі перавышае гэтакую-ж у вёсках на 1,5 р. на 1 га, але ніжэй чымся у пасёлках на 1,8 р. на 1 га, а ў параўнаньні з хутарамі, розьніца дасягае ўжо 9,6 руб.

Тлумачыцца гэта высокай землязабясьпечанасьцю калгасаў, не пасьпеўшых яшчэ за 2 гады свайго існаваньня настолькі інтэнсыфікаваць вытворчасьць, каб і ў адносінах „ПЗ" стаяць уперадзе, як і па другіх паказальніках.

Цяпер застановімся на індывідуальных формах землякарыстаньня. Прадукцыйнасьць працы пасёлкаў і вёсак амаль аднолькава, тады, як хутары падняліся на некалькі больш высокую ступень. У адносіны прадукцыйнасьці зямлі формы могуць быць пастаўлены у наступны рад: (адносны): вёскі = 100, пасёлкі = 107 і хутары = 121. Па рэнтабельнасьці гаспадаркі ўсе формы стаяць прыкладам на адным узроўні, розьніца ў 1—2 кап., вядома, не мае значэньня. Рэнтны каэфіцыент паказвае, што ў індывідуальных формах прадажная сабекаштоўнасьць вышэй рыначных

цэн. Для пакрыцьця цэн вытворчасьці, хутары патрабуюць падвышэньня існуючых рыначных цэн на 8,1%, вёскі на 10,1% і пасёлкі на 15,3%.

Такім чынам з разгляданьня ўсіх рэзультатных пвказальнікаў індывідуальных форм, мы бачым, што розьніца між імі хоць і маецца, але куды менш, чымся між імі і калгасамі. Усе яны церпяць ад агульнага недахопу, дробнасьці вытворчасьці, пад прэсам якое мала месца для шырокіх вытворчых дасягненьняў. У межах таго вузкага размаху, які наогул толькі і прыступны дробнай гаспадарцы, першае месца займаюць хутары, перавышаючыя вёскі і пасёлкі, ад 2 да 20% па розных паказальніках. Але як нізка гэтае першае месца славутай хутарской ініцыятывы ў параўнаньні з калгасамі, перавышаючымі тыя-ж формы па некаторых паказальніках вышэй, чым на 200%.

Пры параўнаньні пасёлкаў і хутароў неабходна прыймаць пад увагу іх узрост. Як паказвалася вышэй хутары ў сярэднім маюць 10-гадовы ўзрост, а пасёлкі 2—5 год. Пасёлкі, як больш маладая форма, не пасьпелі яшчэ настолькі сфармавацьусе часткі сваей вытворчасьці і прывесьці іх да належнай гармоніі, каб у даны момант выявіць гэтакую-ж эфэктыўнасьць вытворчасьці, як і хутары. У той жа час пасёлкі не ўладаюць такімі вытворчымі перавагамі, якія маюць калгасы, каторыя ня гледзячы на тое, што зьяўляюцца таксама формамі маладымі, аднаго ўзросту з пасёлкамі, усё-ж пасьпелі абагнаць хутары.

2.

Вышыня толькі што разгледжаных намі рэзультатных паказальнікаў павінна адпаведаць так званым прадпасылачным паказальнікам, характарыстыка якіх для паўнаты агульнага аналізу зьяўляецца неабходнай. Застановімся на разгляданьні наступных паказальнікаў:

1) Разьмер вытворчасьці, зьмяняючы яго: а) сумаю валавой прадукцыі брутто, б) сумаю асноўных і зваротных сродкаў вытворчасьці і в) с.-г. плошчаю. Зусім не прыходзіцца гаварыць аб тым значэньні, якое мае гэты паказальнік для эфэктыўнасьці вытворчасьці. Праваджаемае ўсялякаю эканоміяй працы, зямлі і сродкаў вытворчасьці, павялічэньне разьмеру зьяўляецца асноўнай прадпасылкай, падвышаючай прадукцыйнасьць гаспадаркі

2) Інтэнсыўнасьць гаспадаркі, вызначаючы яе разьмерам гадавых выдаткаў на адзінку плошчы па формуле $J = \frac{C - V}{S}$ —азначэньня тыя-ж што і ў рэзультатных формулах.

3) Арганічная будова капіталу, пад якою, як вядома, разумеецца стасунак усяго пастаяннага капіталу (С) да аьменнага (V) $= \frac{C}{V}$. Паколькі склад (будова) капіталу па каштоўнасьці („с“ і „v“) „вызначаецца яго тэхнічным складам і адбівае гэты апошні“. (К. Маркс т. III-й р. 8 стар. 126).

З арганізацыйнага вытворчага боку стасунак $\frac{C}{V}$ можна разглядаць як паказальнік узброенасьці працы матар'яльнымі сродкамі вытворчасьці, Падвышэньне-ж узброенасьці працы (пры захоўваньні, вядома, прынцыпу найменшых выдаткаў) звычайна праваджаецца павялічэньнем яго прадукцыйнасьці і падвышэньнем рэнтабельнасьці гаспадаркі.

4) Тэхнічны ўзровень інтэнсыўнасьці. Пад гэтым паказальнікам мы разумеем здабытак паказальніка інтэнсыўнасьці і паказальніка арганіч-

нага складу капіталу. Яго прызначэньне ўстанавіць сувязь паміж інтэнсыўнасьцю і ўзброенасьцю працаўніка. Як, вядома, у сялянскіх гаспадарках, інтэнсыўнасьць часта павялічваецца пры адным і тым жа тэхнічным абсталяваньні за кошт павялічэньня выдаткаў працы пры гэтым затрачаная праца палучае зьніжаную аплату, г. зн. прадукцыйнасьць яе падае.

Пры недахопе зямлі і сродкаў вытворчасьці пры наяўнасьці збыткоўнай працоўнай сілы ў вёсцы, што звычайна бывае ў умовах, так званага „аграрнага перанасяленьня“ сялянства ідзе на гэта, і паказальнік інтэнсыўнасьці гасп. павялічваецца пры адначасовым упаду прадукцыйнасьці працы і інш. паказальнікаў, характарызуючых эканамічную рацыянальнасьць гаспадаркі.

Такім чынам атрымоўваецца супярэчнасьць паміж унутраным зьместам паняцьця інтэнсыфікацыі, якае заключаецца ў тым, што падвышэньне інтэнсыўнасьці вытворчасьці ў вызначаных умовах месца і часу разумеецца намі як павялічэньне яго рацыянальнасьці, праяўляючайся ў падвышэньні прадукцыйнасьці працы і г. д., што ў сваю чаргу зьвязана з зьменай тэхнічных умоў працы.

Такое разуменьне заснована на тым, што разьвіцьцё с.-гаспадаркі адбываецца ў напрамку яго інтэнсыфікацыі і кожная наступная форма с. г. інтэнсыўней папярэдняй.

На гэтай падставе можна дапусьціць, што з дзьвёх гаспадарак, разглядаемых у аднолькавых умовах месца і часу, больш прадукцыйнай будзе тая, якая пабудавана і вядзецца больш інтэнсыўна, таму што яна хутчэй пасьпявае прыстасавацца да зьмяняючыхся ўмоў, а гэтакія зьмяняюцца ў напрамку стымулюючым інтэнсыўнасьць. Для грамадзка-гістарычнага працэсу гэта безумоўна верна, але для канкрэтных выпадкаў, узятых у „статыцы“, г. зн. па стану ў вывучаемы момант фіксацыі, інтэнсыўнасьць вымераемая звычайным спосабам (сумай гадавых выдаткаў на адзінку плошчы), часта губляе свой унутраны зьмест, г. зн. і губляе свае значэньне для ацэнкі гаспадаркі. Дзеля гэтага неабходна зьвязаць яе з тэхнічнымі умовамі гаспадаркі, вернуць ёй страчваемае пры статычным дапасаваньні значэньне паказальніка, характарызуючага прагрэсыўнасьць разьвіцьця; апошняе-ж, г. зн. прагрэсыўнае разьвіцьцё магчыма ледзь пры паляпшэньні тэхнічных умоў працы, большай узброенасьці працы. Паколькі арганічная будова капіталу адбівае гэты момант, пастолькі запладненьне голага паказальніка інтэнсыўнасьці гэтым паказальнікам прадстаўляецца мэтазгодным, для данага выпадку арганічная будова пераламляе фармальную інтэнсыўнасьць праз прызму тэхнічных ўмоў працы, і паколькі апошнія больш устойліва вызначаюць прадукцыйнасьць працы, пастолькі гэта іх уласьцівасьць адбіваецца на паказальніку тэхнічнага ўзроўня, які зьяўляецца для фармальнага паказальніка інтэнсыўнасьці як-бы новай формай, пры якой ён набывае ўтрачваемы ў канкрэтным „статычным“ дапасаваньні зьмест прагрэсыўнага паказальніка.

5) Разнабочнасьць гаспадаркі. Пад гэтым паказальнікам разумеецца рознастайнасьць, шматграннасьць гаспадаркі. Індэкс яе вымераецца наступным чынам: „усе сумы паступленьняў падзеляюцца на лік крыніц прыбытку; кожная крыніца, якая дае прыбытак большы, чым сярэдні прыбытак на адну крыніцу, лічыцца за адзінку; сумы менш сярэдніх вялічынь складваюцца і пераводзяцца ў індэкс шляхам дзяленьня на сярэднюю велічыню паступленьня ад адной крыніцы“ (Н. П. Макаров: „Организация с. хозяйства“). Рознабочнасьць гаспадаркі вядзе да найбольш поўнага скарыстаньня фактараў с.-гаспад. вытворчасьці, з прычыны чаго паніжа-

ецца затрата іх па разьліку на 1 адзінку прадукта, а значыцца падвышаецца эфэктыўнасьць гаспадаркі. Само сабою зразумела, што рознабочнасьць не выключае спэцыялізацыі вытворчасьці ў вызначаным напрамку. Галіны, характарызуючыя напрамак, зьяўляюцца асноўнымі, іншыя-ж гаспадаркі будуць дапаможнымі, як бы падзеляючымі з мі агульныя выдаткі і спрыяючыя атрыманьню найменшага сабекошту.

Колькасны выраз прадпасылачных паказальнікаў па формах землякарыстаньня наступны:

Табл. 39.

Формы	Разьмер с.-гас. вытворчасьці			Інтэнсыўнасьць гаспадаркі (руб.)	Арганічная будова капіталу (р.)	Тэхнічны ўзровень інтэнс.	Рознабочн.
	Па В. П. б. (Руб.)	Па асноўн. і зваротных сродках вытворч. (руб.)	Па с.-г. плошчы (га)				
1	2	3	4	5	6	7	8
Вёскі	851	796	8,84	98	1,97	1,93	4,4
Пасёлкі . . .	828	796	8,40	100	1,90	1,90	4,4
Хутары . . .	943	828	8,80	103	1,98	2,04	4,3
Калгасы . . .	13948	8926	133,1	82	3,62	2,97	4,9

Прадпасылачныя паказальнікі ў асноўным суладзяць з рэзультатнымі. Паміж калгасамі і індывідуальнымі формамі землякарыстаньня рэзкая розьніца ў разьмеры вытворчасьці, інтэнсыўнасьці гаспадаркі, арганічнай будове капіталу, тэхнічным узроўні інтэнсыўнасьці. Усе гэтыя прадпасылкі гавораць аб больш рацыянальнай пабудове вытворчасьці ў калгасах рэзультатам чаго атрымалася іх высокая вытворчая эфэктыўнасьць.

Рознабочнасьць амаль аднолькава ва ўсіх формах, толькі у калгасах ёсьць некаторая тэндэнцыя да дыверсыфікацыі, канкрэтна выяўляючаяся ў разьвіцьці маслабойна-сыроваранай вытворчасьці.

Індывідуальныя формы землякарыстаньня маюць наогул вельмі блізкія разьмеры вытворчасьці і такім чынам гэты момант зьяўляецца як бы ізаляваным. Агульная інтэнсыўнасьць і арганічная будова капіталаў—таксама мала розьніцца. Найбольшую розьніцу прадстаўляе тэхнічны ўзровень інтэнсыўнасьці вёсак і пасёлкаў з аднаго боку і хутароў з другога. У ім, як у фокусе, сабраліся ўсе маленькія адзнакі і стварылі заметную розьніцу паказальнікаў, праўда, непараўнальна меншую, чымся паміж калгасамі і індывідуальнымі формамі, але ўсё-ж здавальняючую, каб стварыць тую розьніцу ў эфэктыўнасьці, аб якой гаварылася вышэй. Перавышка прадукцыйнасьці працы і зямлі на хутарох у параўнаньні з вёскамі і пасёлкамі на 11—15% цалкам суладзяць з перавышкай іх тэхнічнага ўзроўню інтэнсыўнасьці на 6—8%.

Разгледзім стан рэзультатных паказальнікаў па с.-гаспад. раёнах. Абсалютныя вялічыні іх прыведзены ў табліцы 22 дадатку тут дамо адносіны паказальнікаў. (Вёскі прыняты за 100).

Табл. 40

Формы	Віцебскі			Менскі			Бабруйскі			Мазырскі		
	РГ	ПП	ПЗ	РГ	ПП	ПЗ	РГ	ПП	ПЗ	РГ	ПП	ПЗ
Вёскі . .	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Пасёлкі .	105	109	129	105	104	124	93	88	102	85	77	72
Хутары .	113	127	123	116	142	167	100	107	100	83	69	85
Калгасы	139	262	174	114	173	88	—	—	—	138	193	65

Агульнае становішча для новых індывідуальных форм землякарыстаньня тое, што ў экстэнсыўных раёнах рэзультатныя паказальнікі іх ніжэй вясковых, альбо роўныя ім, пры чым заўважваецца некаторая паступовасьць у пераходзе ад Віцебскага і Менскага гнезд праз Бабруйскі раён, дзе паказальнікі зьніжаюцца, але менш значны і наагул хістаюцца каля вясковых, да Мазырскага—з моцна зьніжанай эфэктыўнасьцю пасёлкаў і хутароў, дасягаючай да 30% па асобных паказальніках. Гэты момант горшага стану пасёлкаў і хутароў у экстэнсыўных раёнах ужо быў адзначан раней, і можа быць вытлумачан, апрача прыватных прычын, меншым тэмпам рэалізацыі арганізацыйна-вытворчых пераваг новых форм землякарыстаньня ў экстэнсыўных мала разьвітых раёнах.

У інтэнсыўных раёнах (Віцебскім і Менскім) па усіх трох паказальніках выявілася перавага новых форм землякарыстаньня. Рэнтабельнасьць гаспадаркі (Р. Г.) паказвае, што на кожны затрачаны руб. пасёлкі даюць на 5 кап. больш вёсак, хутары—на 14—15 кап., калгасы-ж на 25—26 к. Прадукцыйнасьць працы (П. П.) ў пасёлках вышэй на 6—7%, на хутарох на 35%, у калгасах на 118%

Асабліва важна адзначыць, што падвышэньне прадукцыйнасьці працы павялічваецца адначасова з прадукцыйнасьцю зямлі, г. зн. з разьмерам прыбыткаў на 1 га. Такое адначасовае падвышэньне ПЗ і ПП паказвае на высокую форму разьвіцьця прадукцыйных сіл сельскай гаспадаркі.

Пасёлкі ў адносінах ПЗ стаяць на 25—26% вышэй вёсак, хутары на 45% і калгасы на 31%; на зьніжэньне % зрабілі ўплыў Менскія калгасы з паніжанай ПЗ. Можна сабе ўявіць тую вялізарную зьмену балянса ўсей народнай гаспадаркі БССР, якая выклікае новыя формы і ў асаблівасьці калгасы.

3

Для аналізу эфэктыўнасьці вытворчасьці па эканамічных групах намі зроблена зборная табліца па двух гнездах: Віцебскаму і Менскаму.

Табл. 41.

Формы	Рэнтабельнасьць гаспадаркі (кап.)				Прадукцыйнасьць працы (кап.)				Прадукцыйнасьць зямлі (руб.)			
	I	II	III	Сярэднее	I	II	III	Сярэднее	I	II	III	Сярэднее
Вёскі . . .	95	90	113	100	90	81	123	98	45	45	45	46
Пасёлкі . .	96	101	115	104	95	99	126	107	58	51	66	59
Хутары . .	110	113	119	114	129	131	140	134	81	66	64	71

Тут мы бачым зусім вызначаную плаўную зьмену паземных і старчаковых радоў, нарушаемую ў немногіх выпадках. Рэнтабельнасьць гаспадаркі і прадукцыйнасьць працы павялічваецца ад дробных гаспадарак к буйным у адным напрамку і ад вёсак к хутарам у другім. Прадукцыйнасьць зямлі вядзе сябе няўстойліва ў паземным напрамку, але ў старчаковым дакладна таксама, як РГ і ПП, г. зн. павялічваецца з пераходам ад вёсак к хутарам. Пераход да новых форм землякарыстаньня як бы азначае пераход да вышэйшай эканамічнай групы.

Павялічэньне паказальнікаў суладзіць з узбуйненьнем гаспадарак, вымераемым валавою прадукцыяй брутто і разьмерам сродкаў вытворчасьці.

На 1 гаспадарку

Табл. 42

Формы	ВПб (у руб.)			Асноўн. і зварот. сродк. вытв. (у р.)			С.-г. плошчы (гэк.)		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Вёскі	515	876	1142	380	695	1348	5,80	8,13	13,08
Пасёлкі	631	917	1465	440	996	1501	5,50	8,38	11,88
Хутары	736	1097	1734	605	1427	2210	4,91	8,05	12,84

Як мы бачым разьмер гаспадарак па с.-г. плошчы зьмяняецца толькі па эканамічных групах у межах адной і той-жа формы землякарыстаньня. Разьмер адной і той жа эканамічнай групы ў розных формах амаль аднолькавы з некаторым памяншэньнем ад вёсак к хутарам.

Такім чынам разьмер землякарыстаньня не мог зрабіць уплыву ў напрамку павялічэньня эфэктыўнасьці пасёлкаў і хутароў, наадварот гэты момант павінен быў дзейнічаць паменшаючым спосабам, паколькі разьмер с.-г. плошчы мае некаторую тэндэнцыю паменшацца ад вёсак к хутарам. Ва ўсякім выпадку разьмер землякарыстаньня можна лічыць ізаляваным. Гэтая акалічнасьць зьяўляецца вельмі важнаю і дае магчымасьць высказаць наступныя меркаваньні аб эфэктыўнасьці ўсяй злучнасьці асаблівасьцяй для с.-гасп. вытворчасьці, якую прадстаўляе тая ці іншая форма землякарыстаньня.

Аднолькавы разьмер землякарыстаньня паказвае на аднолькавую магутнасьць гаспадарак у момант іх утварэньня.

Мы ведаем як блізка карэляцыйная сувязь між разьмерамі землякарыстаньня і сродкаў вытворчасьці ў межах адной формы. Па усіх формах у сярэднім яна, па нашых вылічэньнях, роўна $r = +0,88 \pm 0,08$. Дакладна таксама высока карэляцыя с. г. плошчы з валавою прадукцыяю брутто. Калі-ж мы возьмем не ў межах адной і той жа формы землякарыстаньня, а ў розных формах, але для адной і той жа эканамічнай групы, то гэтакай сувязі няма паміж разьмерам землякарыстаньня з аднаго боку, а з другога разьмерамі сродкаў вытворчасьці, валавой прадукцыяй і рэзультатнымі паказальнікамі.

Тут, як адзначана вышэй, плошча зямлі вымяраецца мала, неўстойліва і скарэй ў адваротны бок, чымся іншыя паказальнікі, г. зн плошча падае, а іншыя паказальнікі павялічваюцца. Гэта акалічнасьць дае падставу лічыць, што разьмеры сродкаў вытворчасьці і ВПб, ў гаспадарках адной і той жа формы землякарыстаньня, узятых у аднолькавых умовах

месца і часу, залежны ад разьмеру землякарыстаньня; тыя-ж моманты, г. зн. разьмеры сродкаў вытворчасьці і ВПб, у гаспадарках розных форм землякарыстаньня, узятых у адных і тых-жа умовах месца і часу, мала залежаць ад разьмеру зямельнай плошчы. На іх больш уплываюць іншыя умовы, ў ліку якіх. пасколькі ўсе больш важныя моманты больш ці менш зраўнаны, выступаюць формы землякарыстаньня як злучнасьці асаблівасьцяй арганізацыйна-вытворчага характару. Пакалькі-ж з разьмерам сродкаў вытворчасьці і ВПб, беспасрэдна і ў высокай ступені корэлююць рэнтабельнасьць гаспадаркі і іншыя рэзультатныя паказальнікі, пастолькі ёсьць падстава лічыць гэтыя апошнія залежнымі ад арганізацыйна-вытворчых асаблівасьцяй, уласьцівых тым ці іншым формам землякарыстаньня ў іх запраўдным выглядзе. Зьвяртаючыся да лічбавых паказальнікаў мы бачым, што ў новых формах хутчэй павялічваецца рэзультатыўнасьць дробных і сярэдніх эканамічных груп. Буйныя гаспадаркі пры параўнаньні іх у розных формах землякарыстаньня маюць меншую розьніцу як у адносных так і ў абсалютных вялічынях.

Эфэктыўнасьць землякарыстаньня ў сярэднім павялічваецца ад вёсак к хутарам, пасёлкі займаюць сярэднее месца. Але калі прыняць пад увагу ўзрост, і разьлічыць прырост эфэктыўнасьці на год, то становішча мяняецца. Бюджэтныя хутары маюць узрост у сярэднім 10 год, пасёлкі 2—5 год. Па разьліку на 1 год маем наступны прырост.

	Пасёлкі	Хутары	
рэнтабельнасьць гаспадаркі . .	1,6 к.	1,4 к.	на 1 руб.
прадукцыйнасьць працы . . .	4 „	3,6 „	на 1 дзень
прадукцыйнасьць зямлі . . .	5,2 „	2,7 „	на 1 га

Не прыходзіцца гаварыць аб умоўнасьці і малай доказнасьці гэтага разьліку, але калі ўзяць іншыя больш пэўныя дадзеныя, дык мы атрымаем пацьвярджэньне таго, што тэмп прыросту пасёлкаў ня ніжэй хутароў, а ў адносінах прадукцыйнасьці зямлі яны нават маюць некаторую перавагу. Намі вылічаны паказальнікі для хутароў і пасёлкаў аднаго ўзросту (4 год) па Бабруйскаму і Мазырскаму гнездах. Узята па 3 бюджэты з сярэдняй (II) эканамічнай групы для кожнай формы ў абодвух гнездах (у Бабруйскім—№№ бюджэтаў 8, 9, 11, 13, 14, 15, і ў Мазырскім №№ 10. 11, 14, 20, 21, 22; (гл. табліцу 21-б дадатк).

Табл. 43

Гнёзда	Прадукцыйн. працы (руб.)		Прадукцыйн. зямлі (руб.)		Рэнтабэльн. гасп-кі (руб.)		На 1 гаспадарку			
							Асноўных сродкаў вытворчас. (руб.)		С.-г. плошчы (га)	
	Пасёлкі	Хутары	Пасёлкі	Хутары	Пасёлкі	Хутары	Пасёлкі	Хутары	Пасёлкі	Хутары
Бабруйскае . . .	0,95	1,00	51,0	44,0	0,98	0,99	717	675	9,0	10,8
Мазырскае . . .	1,02	1,02	50,0	48,0	1,00	1,01	513	343	8,6	8,6
Сярэдняя .	0,98	1,01	50	46	0,99	1,00	615	509	8,8	9,7

Застановімся коратка на таварнасьці с. гасп. у розных формах землякарыстаньня. Гэтае пытаньне часткова закранута ў разьдзеле „Вытворчыя тыпы“.

Разьмер таварнасьці зьяўляецца паказальнікам эканамічнай сувязі вытворчасьці з усей сыстэмай народнай гаспадаркі. Звычайна адрозьніваюць два віды таварнасьці: валавую і чыстую.

Пад першай разумеецца ўся сума прадуктаў свае вытворчасьці, прададзеная на рынак, пад другою—розьніца паміж валаваю рыначнасьцю і колькасьцю тых-жа прадуктаў, купленых на рынку назад. Для сялянскіх гаспадарак, звычайна маючых патрэбу ў зваротных сродках, розьніца паміж валаваю і чыстаю рыначнасьцю часта паказвае на ступень напружанасьці сродкаў і наяўнасьць свайго „крэдытаваньня" на рынку, калі селянін прадае неабходную дзеля сябе частку свае прадукцыі дзеля таго каб „зьвярнуцца" і ў далейшым купіць прададзенае назад. Адносіны валавой і чыстай таварнасьці да валавой прадукцыі свае вытворчасьці служыць каэфіцыентам таварнасьці. Таварнасьць падрабязна паказана ў табл. 5 і 22 дадат.

Прыведзем тут сумарныя дадзеныя па формах:

Табл. 44

Формы	Каэфіцыент таварнасьці		Таварнасьць на 1 га (руб.)	
	Валавой	Чыстай	Валавой	Чыстай
Вёскі	8,1	5,3	5,5	1,8
Пасёлкі	6,9	2,5	6,0	1,4
Хутары	11,7	7,6	10,1	4,8
Калгасы	30,0	20,5	23,0	17,0

Каэфіцыент таварнасьці ўзят з бюджэтных дадзеных, а таварнасьць на 1 га з падворак. Між імі ёсьць расхаджэньне ў асаблівасьці ў пасёлках, але тэндэнцыя зьмены таварнасьці па фармах у абодвух выпадках адна і тая-ж.

Найбольшую таварнасьць маюць калгасы, перавышаючыя індывідуальныя формы ў 3—4 разы. З індывідуальных форм на першым месцы стаяць хутары, затым ідуць вёскі і пасёлкі, але розьніца ў каэфіцыенце валавой таварнасьці між імі невялікая. Многа больш яны адрозьніваюцца па чыстай таварнасьці. Гэты паказальнік асабліва нядобры ў пасёлках. Па падворных матар'ялах ён мае нават адмоўную велічыню, г. зн. паказвае на тое, што ў канчатковым рэзультаце пасёлкі купляюць больш с. г. прадуктаў, чымся прадаюць.

Праўда, абсалютная цыфра нязначна і ў межах памылкі, але ўсе-ж паказвае на адносна больш вострае становішча з зваротнымі сродкамі ў пасёлках. Роля „крэдытнага" тавару, г. зн. такога, які зварочваецца ў грошы у момант вострай нужды і выкупляюцца назад па мінаньні і зьяўляюцца прадукты земляробства. З табл. 5 дадатк. відаць, што іх „пазычаюць" ва ўсіх формах землякарыстаньня. Па с.-г. раёнах таварнасьць вар'іруе. Таварнасьць ў інтэнсыўных раёнах ва ўсіх індывідуальных формах больш у 1 і 2 разы, калгасы-ж паказалі больш рэзкую розьніцу—звыш 3-х раз.

ВЫТВОРЧЫЯ АДНОСІНЫ

Дыфэрэнцыяцыя і каапэраванасьць

1.

Для сацыяльна-эканамічнай характарыстыкі розных форм землякарыстаньня прааналізуем наступныя моманты:

1) Эканамічную дыфэрэнцыяцыю гаспадарак.
2) Аграмаджаньне сродкаў вытворчасьці.
3) Каапэраванасьць.
4) Наём і продаж працоўнай сілы.
5) Арэнду зямлі.

Элемэнты эканамічнай дыфэрэнцыяцыі прадстаўлены на табл. 3 і інш. дадатку. Намі, як паказана вышэй, зроблены групаваньні па разьмеру асноўных сродкаў вытворчасьці і с.-гасп. плошчы. $^0/_0$ гаспадарак у эканамічных групах па формах землякарыстаньня наступны:

Табліца № 45

ФОРМЫ	$^0/_0$ гаспадарак у групах по сродках вытворчасьці			$^0/_0$ гаспадарак у групах па землякарыстаньню		
	I	II	III	I	II	III
Вёскі: сярэдн.	38	51	11	31	55	13
Інтэнсыўны раён [1])	42	47	11	35	55	10
Экстэнсыўны	34	55	11	28	56	16
Пасёлкі: сярэдн.	29	56	15	22	68	10
Інтэнсыўны раён	31	54	15	31	66	3
Экстэнсыўны „	26	59	15	13	70	17
Хутары: сярэдн.	18	49	33	21	54	25
Інтэнсыўны раён	12	43	45	17	52	31
Экстэнсыўны „	23	56	21	25	57	18

Як пры групаваньні па сродках вытворчасьці, так і па зямлі, $^0/_0$ дробных гаспадарак падае ад вёсак к хутарам, а $^0/_0$ буйных гаспадарак расьце. Значыцца становішча крайніх груп зьмяняецца дыямэтральна процілегла. Паскольку ў новых формах у тым ліку і хутарох памяншаецца $^0/_0$ дробных, па сутнасьці, бядняцкіх гаспадарак, гэта зьявішча трэба

[1]) Да інтэнсыўных раёнаў аднесены Віцебскі і Менскі, а да экстэнсыўных—Бабруйскі і Мазырскі.

прызнаць дадатным. Рост на другім канцавосьці буйнай групы таксама сам па сабе гаворыць толькі аб большым $^0/_0$ гаспадарак, якія выйшлі з сярэдняга вясковага ўзроўня, г. зн. аб павялічэньні ліку эканамічна больш моцных гаспадарак у пасёлках і хутарох. Якава сацыяльная прырода гэтай моцнасьці будзе прааналізавана намі ніжэй пры характарыстыцы найму прац. сілы і інш. момантаў.

Раўнаючы $^0/_0$ разьмяшчэньня гаспадарак па абодвух групаваньнях (сродках вытворчасьці і зямлі) у адных і тых-жа формах землякарыстаньня, нельга не зьвярнуць увагі на тое, што $^0/_0$ гаспадарак у I групах па зямлі, у вёсках і пасёлках менш, а ў хутарох больш, чымся ў I групе па сродках вытворчасьці. Гэта акалічнасьць паказвае на тое, што ў вёсках і пасёлках частка гаспадарак з II групы па зямлі, а можа быць нават з III пераважна правалі ў I групу па сродках вытворчасьці, што сьведчыць аб адмоўнай дыспрапорцыі зямлі і сродкаў вытворчасьці. Іначай сказаць ня ўсе гаспадаркі вышэйшых груп па зямлі здолелі ахапіць і насыціць землі сродкамі вытворчасьці. На хутарох у гэтых адносінах больш спрыяючае становішча: тут частка гаспадарак (праўда незначная) з дробнай зямельнай групы паднялася ў сярэднюю групу, дробная група паменшылася. З другога боку на хутарох павялічылася буйная група па сродках вытворчасьці. Наогул адбылася перасоўка ў бок інтэнсыўнага ўзбуйненьня, якім можа лічыцца ўзбуйненьне па сродках вытворчасьці.

Разглядаючы дыфэрэнцыяцыю па раёнах, мы бачым, што ў экстэнсыўных раёнах $^0/_0$ дробных гаспадарак у вёсках і пасёлках ніжэй, а на хутарох вышэй у параўнаньні з інтэнсыўнымі. У адносінах-жа другой крайняй групы III, у вёсках і пасёлках раёны не зрабілі ніякога уплыву, а на хутарох III група ў інтэнсыўным раёне аказалася больш амаль у 2 разы III групы экстэнсыўных акруг. Такім чынам у экстэнсыўных раёнах дыфэрэнцыяцыя па формах землякарыстаньня бліжэй падыходзіць адна да другое, тады як у інтэнсыўных яна рэзка разыходзіцца і не ў карысьць вёсак і пасёлкаў, таму што ў іх павялічваецца дробная група. Для вясковай формы гэта гаворыць аб больш хуткім падрабненьні гаспадарак у інтэнсыўных раёнах, што не супярэчыць агульнаму ўяўленьню аб тэмпе дыфэрэнцыяцыі ў эканамічна больш разьвітых мясцовасьцях. Для новых форм гэта становішча можна разглядаць з двух пунктаў погляду:

1) Прызнаць данае становішча выходным, (статычным), г. зн. стварыўшымся пры ўтварэньні форм, тады трэба зрабіць такі вывад, што ў інтэнсыўных раёнах у пасёлкі ідзе большая частка дробных гаспадарак, чым у экстэнсыўных, а на хутарох наадварот, цяга да хутароў дробных гаспадарак у інтэнсыўных раёнах ніжэй

2) Разглядаць его як рэзультат таго працэсу, які адбываецца ў саміх новых формах, і, дапусьціўшы, што выходнае становішча ў пасёлках і хутарох было аднолькавым, прадпаложым аналёгічна вясковым, паколькі вёска зьяўляецца мацярынскай формай, зрабіць вывад аб большым уздыме ўсіх груп, у тым ліку і дробных на хутарох інтэнсыўных раёнаў.

У сапраўднасьці, пэўна, мелі месца абодва становішчы. Аб наяўнасьці першага становішча сьведчыць тое, што $^0/_0$ дробных гаспадарак па зямельнаму групаваньню на хутарох інтэнсыўных раёнаў меншы, а буйных большы, чымся ў экстэнсыўных, а ў пасёлках наадварот; паколькі-ж зямельная тэрыторыя ўладае меншай мобільнасьцю, можна дапусьціць, што яе разьмер у большай ступені адбівае выходнае становішча, перайшоўшых на хутары і пасёлкі гаспадарак.

Другое становішча (большы ўздым гаспадаркі на хутарох інтэнсыўных раёнаў), таксама дапусьціма, таму што больш хуткі тэмп уздыму ў інтэнсыўных раёнах назіраецца не толькі па хутарох, але і ў пасёлках, аб чым сьведчыць тая акалічнасьць, што ў пасёлках інтэнсыўных раёнаў % дробных гаспадарак па зямлі раўняецца % дробных гаспадарак па сродках вытворчасьці, а % буйных гаспадарак падвышаецца, чаго няма ў выходнай мацярынскай форме (вёсках). Значыцца, калі выходзіць з прадпасылкі ўстойлівасьці зямельнай прыметы і падабенства выходнага становішча з мацярынскай формай, то пасёлкі ў інтэнсыўных раёнах таксама зрабілі большае зрушэньне ў бок падвышэньня эканамічнай магутнасьці ўсіх груп, чымся ў экстэнсыўных, дзе наадварот некаторая частка гаспадарак перайшла ў больш дробныя групы. У лычбах гэта выглядзіць так: розьніца між колькасьцю процантаў у кожнай групе ў параўнаньні з вёскамі:

	У інтэнсыўных раёнах			У экстэнсыўных раёнах		
	I	II	III	I	II	III
У пасёлках:						
1. па сродках вытворчасьці .	−11	+ 7	+ 4	− 8	+ 4	+ 4
2. па зямлі	− 4	+11	− 7	−15	+14	+ 1
У хутарох:						
1. па сродках вытворчасьці .	−30	− 4	+44	−11	+ 1	+10
2. па зямлі	−18	− 3	+21	− 3	+ 1	+ 2

У інтэнсыўных раёнах: у пасёлках дробная група паменшылася на 7%, сярэдняя на 4%, а буйная павялічылася на 11%; на хутарох дробная група паменшылася на 12%, сярэдняя на 1% і буйныя павялічыліся на 13%.

У экстэнсыўных раёнах у пасёлках: дробная група павялічылася на 7%, сярэдняя паменшылася на 10%, а буйная павялічылася на 3%. На хутарох-жа і тут зрушэньне спрыяючае: паменшылася дробная група на 8% і павялічылася буйная на 8%.

Вялікае зрушэньне на хутарох тлумачыцца іх узростам. Але цікава адзначыць, што ў інтэнсыўных раёнах тэмп перасоўваньня груп у пасёлках больш хуткі і яны за кароткі тэрмін амаль пасьпелі дагнаць хутары, тады як у экстэнсыўных раёнах пасёлкі павальней фармуюцца і ў першая часы зьніжаюць некалькі свае эканамічнае групаваньне. Хутары тут таксама праяўляюць меншы тэмп, чымся ў інтэнсыўных раёнах, але ўсё-ж, будучы больш дарослымі і зусім сфармаваўшыміся, маюць у гэтых адносінах больш дасягненьняў. Але хутары, падвышаючы эканамічнае групаваньне, ўносяць сюды свой карэктыў у тых адносінах, што дыфэрэнцыяцыя пры гэтай форме землякарыстаньня ўзмацняецца не колькасна (павялічэньне ліку дробных гаспадарак), а якасна,—(павялічэньне глыбіні разрыву паміж групамі), што было ўжо адзначана ў адносінах сродкаў вытворчасьці і можа быць дадаткова ілюстравана наступнымі лічбамі: стасунах ўсіх сродкаў вытворчасьці на 1 гасп. у буйнай гаспа-

дарцы (III) к дробнай (I), прынятай за 100 у экстэнсыўным раёне: у вёсках 426, хутарох 444; у інтэнсыўным: у вёсках 346, у хутарох 403.

Асабліва-ж рэзка выявілася розьніца ў глыбіні дыфэрэнцыяцыі ў розных формах па с.-г. плошчы на 1 гаспадарку.

Табліца 46.

ФОРМЫ	Пры групаваньні па сродках вытворчасьці				Пры групаваньні па с.-г. плошчы		
	I	II	III	Сярэдняе	I	II	III
Вёскі:							
Га на 1 гаспад.	5,9	8,2	11,5	7,7	4,7	8,0	13,4
Адносна	100	137	195	—	100	170	285
Пасёлкі:							
Га на 1 гаспад.	6,1	7,4	9,5	7,6	5,0	7,5	—
Адносна	100	121	155	—	100	157	—
Хутары:							
Га на 1 гаспад.	5,3	8,7	11,8	9,2	4,4	8,8	15,1
Адносна	100	164	223	—	100	200	343

Па абодвух групаваньнях бачым, што пасёлкі пайшлі ад свае мацярынскае формы ў бок нівэляваньня разьмеру гаспадаркі, набліжэньня крайніх груп, хутары-ж наадварот—у бок далейшага разрыву.

Для далейшай характарыстыкі эканамічнай дыфэрэнцыяцыі прыведзем % гаспадарак, немаючых асноўных відаў жывёл.

Табліца 47.

ФОРМЫ	Інтэнсыўныя раёны			Экстэнсыўныя раёны			Сярэдняе		
	бяз коняй	бяз короў	бяз сьвін.	бяз коняй	бяз короў	бяз сьвін.	бяз коняй	бяз короў	бяз сьвін.
Вёскі	2,2	3,7	5,8	5,4	1,5	5,4	3,8	2,6	5,6
Пасёлкі	2,8	2,8	14,1	6,1	5,3	8,9	4,5	4,0	11,5
Хутары	3,2	0,0	8,5	5,8	1,3	13,4	4,5	0,7	11,0

Табліца не выяўляе вызначаных тэндэнцый па формах землякарыстаньня. Можна канстатаваць хужэйшае становішча ў пасёлках у сярэдніх лічбах, але па раёнах лічбы супярэчныя, чаму гэты вывад можа быць зроблен толькі для данага выпадку.

2.

Перайдзем да характарыстыкі элемэнтаў аграмаджаньня (табл. 2 дадатку). У адносінах зямельных угодзьдзяў агульнае карыстаньне наглядаецца толькі выганам і, галоўным чынам, толькі ў вёсках і пасёлках.

Аграмаджаньне сродкаў вытворчасьці відаць у наступнай табліцы (сярэднее для ўсіх 4-х гнезд).

Табліца 48.

ФОРМЫ	Машыны: % гасп.	Машыны: % каштоўнасьці	Жывёла: % гасп.	Жывёла: % каштоўнасьці	Будынкі: % гасп.	Будынкі: % каштоўнасьці	% усей каштоўнасьці агульнага карыстаньня	% усяго аграмадж. па каштоўнасьці: У інтэнсыўных раёнах	% усяго аграмадж. па каштоўнасьці: У экстэнс. раёнах
Вёскі	16	7,2	6	0,7	12	3,5	2,7	4,2	1,3
Пасёлкі	16	9,2	1,5	0,2	10	2,2	1,5	2,3	0,9
Хутары	23	4,3	10	0,1	18	4,0	1,9	2,2	1,5

Ва ўсіх формах землякарыстаньня маюцца сродкі вытворчасьці агульнага карыстаньня. Найбольшы процант іх аказаўся ў вёсках, некалькі ніжэй на хутарох і пасёлках. Па раёнах агульнае карыстаньне сродкамі вытворчасьцяй больш у інтэнсыўных і менш у экстэнсыўных раёнах. У інтэнсыўных раёнах з больш разьвітаю тэхнікаю і ўкараненьнем больш складаных машын і іншых сродкаў вытворчасьці шпарчэй узьнікаюць умовы і патрэбы сумеснага карыстаньня. У разьвіцьці калектыўных форм земляробства назіраецца такая-ж тэндэнцыя. Вытворчыя прадпасылкі тут адны і тыя-ж: дробныя раздробленыя сялянскія гаспадаркі не здолеюць у паасобку кожнае набываць удасканаленыя машыны, заводзіць завадзкую жывёлу і г. д., чаму яны самімі вытворчымі умовамі таўхаюцца на шлях агульнага карыстаньня.

Уплыву агульных умоў с.-г. раёну падлягаюць усе індывідуальныя формы землякарыстаньня. Мы бачым, што ў інтэнсыўных раёнах % агульнага карыстаньня вышэй ня толькі ў вёсках і пасёлках, але і на хутарох. Але трэба адзначыць, што на хутарох розьніца між экстэнсыўнымі і інтэнсыўнымі раёнамі менш, чымся ў вёсках і пасёлках. Яны павальней павялічваюць % сродкаў вытворчасьці агульнага карыстаньня, зьвяртаючыся да гэтага відочна, у самых крайніх выпадках і пры асобна спрыяючых умовах. Гэта асабліва наглядна пацьвярджаецца % сумеснага карыстаньня машынамі. Машыны наогул лягчэй усяго аграмаджваюцца, але хутаране ідуць на гэта ў апошнюю чаргу, аддаючы перавагу індывідуальнаму забясьпечаньню, чаму % сумесных машын па каштоўнасьці тут ніжэй. Высокі % сумеснага карыстаньня будынкамі на хутарох не характэрны, таму што сюды ўвайшлі будынкі недаўна падзяліўшыхся хутаран у Віцебскай акрузе, аставіўшых у агульным карыстаньні частку будынкаў, можа быць часова, да выстаўленьня новых. Наогул на цераспалосных хутарох Віцебшчыны высок ня толькі % сумеснага карыстаньня будынкамі, але таксама машынамі і сумарны % вартасьці агульнага карыстаньня, а менавіта: вартасьць агульных машын = 21,6%, будынкаў = 14,8% і сумарная вартасьць = 7,4%.

Тут мы маем справу з своеўласьцівымі, гэтак сказаць, сямейнымі калгасамі, які атрымаліся ў выніку канчатковага працэсу хутарызацыі, аб чым было сказана вышэй. Такі-ж малюнак і ў Менскай акрузе, з цераспалоснымі хутарамі, толькі некалькі менш яскрава выражаны. Па відах сродкаў вытворчасьці, сумеснае карыстаньне ва ўсіх формах зем-

лякарыстаньня вышэй усяго праявілася ў адносінах машын, затым будынкаў і потым ужо жывёлы. Гэта тэндэнцыя, а таксама адзначаны вышэй уплыў інтэнсыўнасьці с.-г. раёну на % сумеснага карыстаньня напамінаюць у некаторай меры тэндэнцыю разьвіцьця калгаснага руху па раёнах і аграмаджаньня паасобных відаў сродкаў вытворчасьці ў калгасах. Па маючыхся дадзеных можна зрабіць вывад, што калгасны рух хутчэй разьвіваецца ў рынчных, эканамічна разьвітых раёнах. Гэтае становішча пацьвярджаецца разьвіцьцём калгасаў у тых раёнах, дзе намі вывучаліся формы землякарыстаньня. Так па дадзеных Калгасцэнтра БССР колькасьць калгасаў розных відаў у цікавячых нас акругах па гадох была наступная:

Табліца 49.

А К Р У Г І	Па 1/X 1927 г.	Па 1/X 1928 г.	Па 15/IV 1929 г.	Усяго на 15 красавіка 1929 г.
У Віцебскай і Менскай (інтэнсыўны раён)	104	348	80	532
У Мазырскай і Бабруйск. (экстэнсыўны р.)	88	164	112	364

Параўноўваючы гэту табліцу з папярэдняй, мы бачым, што умовы раёнаў вызначаюць тэмпы разьвіцьця арганізаванага аграмаджаньня і неарганізаванага „самоцякучага“ сумеснага карыстаньня.

Такім чынам, паколькі эканамічная разьвітасьць сельска-гаспадарчага раёну стымулюе прагрэсыўную рэарганізацыю с.-гасп. вытворчасьці, пастолькі ў пошуках шляхоў гэтай рэарганізацыі, насельніцтва стыхійна ідзе на аграмаджаньне і на сумеснае набыцьцё і карыстаньне сродкамі вытворчасьці.

Для ілюстрацыі сходнасьці тэндэнцый ў ступені аграмаджаньня розных відаў сродкаў вытворчасьці у калгасах і % сумеснага карыстаньня ў індывідуальных гаспадарках прыведзем наступныя дадзеныя: % аграмаджаньня ў калгасах мертвага інвэнтару каля 68%, будынкаў—23% і жывога інвэнтару каля 16%. („На путях к крупному коллективному с.-хоз. производству“). Раўнаючы гэтыя дадзеныя з табл. 48 мы бачым поўную сходнасьць тэндэнцый арганізаванага і „выпадковага“ неарганізаванага аграмаджаньня.

3.

Разгледзім каапэраванасьць насельніцтва па формах землякарыстаньня. Сярэдні % каапэраваных гаспадарак ад агульнага ліку дасьледваных па ўсіх 4 гнездах наступны:

Табліца 50.

ФОРМЫ	Інтэнсыўныя раёны				Экстэнсыўныя раёны				Сярэдняе			
	Спажывец. кааперац.	С.-Г.	Крэдыт.	Разам	Спажывец. кааперац.	С.-Г.	Крэдыт.	Разам	Спажывец. кааперац.	С.-Г.	Крэдыт.	Разам
Вёскі	26	19	4	47	15	4	8	27	22	12	6	37
Пасёлкі	15	36	26	76	52	3	5	55	33	20	15	65
Хутары	39	13	39	78	27	11	14	50	33	12	26	64

Сума $^0/_0$ паасобных відаў не супадае з сярэдняй каапераванасьцю таму, што некаторыя гаспадаркі знаходзяцца ў 2-х альбо 3-х відах каапэрацыі.

Па ўсіх формах землякарыстаньня ў інтэнсыўных раёнах каапэраванасьць вышэй, чымся ў экстэнсыўных. Потым каапераванасьць у новых формах (пасёлках і хутарох) ва ўсіх выпадках таксама значна вышэй каапэраваньня вёсак.

Гэтыя палажэньні зусім узгадняюцца з агульным уяўленьнем па дадзенаму пытаньню.

Няма ніякіх сумненьняў у тым, што эканамічная разьвітасьць раёну ёсьць асноўная вытворчая прадпасылка для каапэраваньня насельніцтва.

З другога боку, пераход да новых форм землякарыстаньня аслабаняе разьвіваючыяся вытворчыя сілы ад ранейшых кансэрватыўных акоў і стварае больш спрыяючую навонкавую абалонку для далейшага разьвіцьця. Паскольki-ж унутраныя сілы, стварыўшыя і ўліўшыяся ў гэту абалонку, прадстаўляюць больш энэргэтычную групу насельніцтва, пастолькі гаспадаркі гэтых форм паўней выкарыстаўваюць усе эканамічныя (і сацыяльныя) умовы свайго існаваньня.

Пасёлкі і хутары маюць аднолькавы $^0/_0$ каапэраванасьці ў сярэднім. Высокі процант каапэраванасьці пасёлкаў трэба лічыць дасягненьнем нашай пасьлярэвалюцыйнай каапэрацыі. У дарэвалюцыйны пэрыяд каапэрацыя больш разьвівалася ў мясцовасьцях моцнага распаўсюджаньня хутарскіх і атрубных форм землякарыстаньня. Наогул Сталыпінская аграрная рэформа была адным з відных фактараў росту сялянскай каапэрацыі. Яна пэўна садзейнічала разьвіцьцю тавараз вароту з вёскай і гэтым самым дапамагала каапэраваньню, паскольkі аб'яднаньне для збыту, зьвязанага з перапрацоўкай, а таксама для крэдытаваньня было выгодна разьвіваючымся сялянскім гаспадаркам. Само сабою зразумела, што гэта касалася такіх гаспадарак, якім наогул было што збываць, г. зн. гаспадарак, так званых „моцных мужыкоў" хутаран, асабліва садзейнічаўшых дарэвалюцыйнаму росквіту каапэрацыі. Пасьля рэвалюцыі роля і сацыяльны склад каапэрацыі, як ведома, дыялектычна зьмяніліся. Каапэрацыя, якая абарачвалася пры капіталістычным ладзе ў прыдатак да капіталізму, пасьля заваёвы ўлады пралетарыятам, у пэрыяд дыктатуры пралетарыяту, зьяўляецца магутным сродкам сацыялістычнага будаўніцтва. У гэтай ролі каапэрацыя ў сельскай гаспадарцы апіраецца на бядняцка-серадняцкія масы сялянскага насельніцтва.

Сацыяльны склад пасёлкаў, зьяўляючыхся прадуктам рэвалюцыйнага земляўпарадкаваньня, ня носіць тых адмоўна тэндэнцыёзных рыс, якімі адзначаліся даўнейшыя хутары. Таму каапэраванасьць пасёлкаў на нашых вачох, наогул кажучы, больш каштоўна, чымся хутароў, паскольkі $^0/_0$ бядняцка-серадняцкіх гаспадарак у пасёлках вышэй (таб. 51). Але на жаль, мэтавая плянавая ўстаноўка каапэрацыі, якая арыентуецца на бядняцка-серадняцкае насельніцтва на месцох, іншы раз уступае напору вытворча больш моцных гаспадарак, можа быць нават чуждых па свайму сацыяльнаму зьместу агульнаму будаўніцтву.

Мы гаворым аб ступені каапэраванасьці розных эканамічных груп (групаваньне па зямлі).

Табліца 51.

ФОРМЫ	% каапэраванасьці			Адносіны % каапэраван.		
	I	II	III	I	II	III
Вёскі	29	39	41	100	134	141
Пасёлкі	57	67	85	100	117	149
Хутары	44	65	68	100	148	155

Больш моцныя групы ахоплены каапэрацыяй шырэй, а значыцца яны больш поўна карыстаюцца ўсімі перавагамі каапэратыўнага аб'яднаньня.

Паколькі ў склад буйных груп увайшлі быўшыя раней дробныя гаспадаркі, павялічыўшыя сваю вытворчасьць у рэзультаце нармальнага для нашых умоў эканамічнага росту (без адмоўных сацыяльных момантаў), пастолькі вялікая каапэраванасьць буйных груп не зьяўляецца недахопам, наадварот, гэта вартасьць пасьля-рэвалюцыйнай каапэрацыі, жывыя сьведкі яе правільнай работы. Паколькі-ж няма гэтага становішча і буйныя гаспадаркі ёсьць рэзультат капіталістычнай дыфэрэнцыяцыі, большая іх каапэраванасьць говорыць аб тым „напоры" эканамічна моцных гаспадарак, перад якімі ня можа іншы раз устояць каапэрацыя.

Разгледзім каапэраванасьць па відах каапэрацыі. У сярэднім па ўсіх раёнах спажывецкая каапэрацыя аднолькава разьвіта ва усіх формах землякарыстаньня, аб'яднаючы каля 50—60% усіх гаспадарак. % с.-гасп. тав-ва прадстаўляе некалькі большую рознастайнасьць, прычым першае месца тут займаюць пасёлкі і вёскі, апошнее хутары. Але асабліва рэзкая розьніца наглядаецца ў разьвіцьці крэдытнай каапэрацыі. Хутары тут займаюць першае месца (40% ад усіх каапэраваных гаспадарак), за імі ідуць пасёлкі (23%) потым вёскі (17%). Асабліва-ж высок % крэдытнікаў у хутарскіх гаспадарках інтэнсыўных раёнаў.

Крэдытная каапэрацыя, апэруючы сродкамі ў найбольш элястычнай, часта грашовай форме, больш астаўляла свабоды індывідуальнаму гаспадараваньню, спрыяючы гэтым самым хутаранам і гарманічна ўвязваючыся з агульнам ладам іх матар'яльна і сацыяльна адасобленай гаспадаркі.

Закончым гэты разьдзел разгледжаньнем некаторых іншых бакоў вытворча-культурнай актыўнасьці насельніцтва ў розных формах землякарыстаньня.

Табліца 52.

ФОРМЫ	З 100 гасп. састаяць сябрамі камітэту ўзаемадапам.	На 100 гасп. зьвярн. да		Інтэнсыўн. зьвярнан. да		На 100 душ кожнай узроставай групы				
						Дарослых		Паўпрацаўнікоў і падросткаў		
		Агранома	Вэтэрынара	Агранома	Вэтэрынара	Пісьменн.	Няпісьм.	Пісьменн.	Вучн.	Няпісьм.
Вёскі . . .	36	18	36	5,2	2,3	46	54	50	22	28
Пасёлкі . . .	23	34	34	4,2	2,7	53	47	31	37	32
Хутары . . .	27	21	29	4,3	2,4	59	41	32	44	24

Як бачым удзел у камітэце ўзаемадапамогі ў новых формах землякарыстаньня ніжэй. Такім чынам гэта форма сацыяльна-вытворчага аб'яднаньня с лянскай гаспадаркі разьвілася мала ў пасёлках і хутарох. У адносінах агранамічнай актыўнасьці, выражаемай % гаспадарак, зварочваючыхся да агранома, новыя формы стаяць уперадзе, асабліва выдзеляюцца пасёлкі. Але інтэнсыўнасьць звярненьня, вымераемая лікам зваротаў адной гаспадаркі ў год вышэй у вёсках. Такім чынам у вёсках наглядаецца меншы круг кліентаў агранамічнай дапамогі, але кліентаў больш устойлівых, тады як у пасёлках і хутарох наадварот, большы круг кліентуры, але з меншай сувязью. Цікава сувязь з вэтэрынарнай дапамогай. Тут у адносінах круга гаспадарак па формах землякарыстаньня мы бачым менш розьніцы, і мае яна адваротную тэндэнцыю, у параўнаньні з аградапамогай. Можна дапусьціць па гэтай ускоснай прымеце, што ў вёсках больш патрэбы ў вэтэрынарах з прычыны горшага ўтрыманьня жывёлы пры масавым яго зграмаджэньні. Інтэнсыўнасьць зьвярненьня да вэтэрынара ва ўсіх амаль формах аднолькавая. Актыўнасьць к пісьменнасьці павялічваецца ад вёсак к хутарам; тое-ж самае наглядаецца у адносінах вучняў паўпрацаўнікаў і падросткаў.

Апошняе некалькі супярэчыць сустракаючамуся іншы раз у спэцыяльнай літаратуры ўказаньню на тое, што % вучняў на хутарох ніжэй, прычым гэта тлумачылася галоўным чынам тэрыторыяльнай расківанасьцю хутароў і цяжкасьцю зносін у асаблівасьці ў зімовы час.

На нашым матар'яле гэта не пацьвердзілася, да бадай ці можа быць прынята, як агульнае становішча. Цяжка дапусьціць, каб хутаране, больш магутныя эканамічна і больш актыўныя ў іншых адносінах, не знайшлі выхаду з той нявыгоды зносін са школай, якая запраўды стварэецца тэрыторыяльнаю раз'яднасьцю іх гаспадарак.

Дадзім характарыстыку пісьменнасьці па эканамічных групах.

Пісьменных на 100 душ кожнай катэгорыі — Табліца 53.

ФОРМЫ	I			II			III		
	мужч.	жанч.	падр.	мужч.	жанч.	падр.	мужч.	жанч.	падр.
Вёскі	64	23	72	64	29	73	87	24	81
Пасёлкі	76	24	65	71	26	68	82	29	92
Хутары	72	38	69	78	36	81	86	42	87

Агульная тэндэнцыя ва ўсіх формах:

З павялічэньнем магутнасьці гаспадаркі павялічваецца і лік пісьменных усіх катэгорый. Па формах землякарыстаньня вызначанай выяўленай тэндэнцыі па эканамічных групах няма, за выключэньнем пісьменнасьці жанчын, якая на хутарох ва усіх групах вышэй.

Наём і продаж працоўнай сілы

Разгледзім разьмер, віды і аплату найму і продажу працоўнай сілы па формах землякарыстаньня. Перш за усе трэба адзначыць, што забясьпечанасьць гаспадарак сваімі працаўнікамі па формах землякарыстаньня мала адрозьніваецца, а менавіта: на 1 гаспадарку ў сярэднім прыходзіцца: у вёсках 3,12, пасёлках 3,02, атрубох 2,94, і хутарох 3,09.

Агульны разьмер найму і продажу працсілы ў рублёх наступны:

Табліца 54.

Формы	На 1 гаспадарку						На 1 душу ў сярэдн.		На 1 га ў сярэдн.	
	Інтэнсыўн.		Экстэнсыўн.		Сярэдняе					
	Прададзена	Куплена	Прададзена	Куплена	Прададзена	Куплена	Прададзена	Куплена	Прададзена	Куплена
Вёскі	26,5	2,5	36,2	3,03	31,3	2,8	5,87	0,6	4,6	0,4
Пасёлкі	19,4	6,0	48,5	2,6	34,0	4,3	6,3	0,9	4,9	0,7
Атрубы	45,5	13	—	—	—	—	9,0	2,7	10,2	2,8
Хутары	49,1	13,3	58,5	5,5	53,8	9,3	9,3	1,6	6,4	1,0

Усе тры паказальнікі (на 1 гасп., на 1 га і 1 душу) зусім узгоднена высоўваюць хутары і атрубы на першае месца па найму і продажу працсілы. Прычым гэтае становішча зусім устойліва, як у інтэнсыўных так і ў экстэнсыўных раёнах, дарэчы сказаць, моцна адрозьніваючыхся па рыначнаму звароту працсілы.

Само сабою зразумела, што сярэднія даныя аб разьмеры куплі і продажу працсілы вельмі мала яшчэ гаворaць аб сацыяльнай сутнасьці гэтых адносін. Важна ўстанавіць, якія эканамічныя групы ўдзельнічаюць у рыначным звароце працсілы, якавы віды найму і г. д.

Наступная табліца, складзеная па падворных формулярах дае некаторае ўяўленьне аб гэтым.

Па разьліку на 1 гаспадарку (раб.)

Табліца 55.

Віды найму / Формы і групы	Прададзена працсілы						Куплена працсілы				
	Пастаян.	Сэзонны (пасьба)	Падзённы	Зьдзельны	Усяго	Плата за 1 дзень пры падз. найму	Тэрміновы	Падзённы	Зьдзельны	Усяго	Плата за 1 дзень пры падз. найму
Вёскі:											
I . . .	5,2	2,8	3,4	7,4	18.8	1,00	0,1	0,7	0,5	1,3	1,13
II . . .	11,5	2,0	2,5	10,2	26,2	1,43	0,5	2,3	0,1	2,9	0,80
III . . .	68,1	—	3,6	21,1	92,8	1,73	2,0	5,5	—	7,5	0,97
Сярэдняе . . .	15,5	2,3	3,1	10,3	31,3	1,32	0,5	2,1	0,2	2,8	0,96
Пасёлкі:											
I . . .	7,4	5,5	4,2	12,2	39,3	1,33	—	1,7	2,5	4,2	1,25
II . . .	3,0	2,2	4,5	20,8	30,5	0,85	—	2,8	2,3	5,1	1,10
III . . .	—	—	3,6	26,7	30,3	0,93	—	1,4	—	1,4	1,00
Сярэдняе . . .	6,3	3,5	4,3	19,8	34,0	1,00	—	2,4	1,9	4,3	1,15
Хутары:											
I . . .	3,3	1,4	4,9	18,2	27,8	1,25	—	3,9	2,5	6,4	2,00
II . . .	6,8	4,1	10,0	10,5	31,4	1,35	2,4	2,9	4,9	10,2	1,00
III . . .	71,5	—	5,4	28,5	105,4	2,00	2,7	5,1	4,5	12,3	1,02
Сярэдняе . . .	26,7	2,8	5,4	17,9	52,8	1,48	1,8	3,8	3,2	9,3	1,07

У сярэднім па формах найбольш ажыўлёны рыначны зварот працсілы на хутарох, дзе ён перавышае вёскі на 85% і пасёлкі на 65%.

Разлядаючы продаж працсілы па відах найму, можна констатаваць наступнае:

Зьдельны наём ва ўсіх формах землякарыстаньня павялічваецца з павялічэньнем разьмеру гаспадаркі, ад дробных да буйных гаспадарак. Тое-ж можна сказаць аб хутарох і весках адносна пастаяннага найму.

Падзённы наём у абсалютных лічбах мае больш нэйтральны характар, а адносна падае з павялічэньнем разьмеру гаспадарак. Сэзонны-ж, галоўным чынам зьяуляецца „маёмасьцю“ дробных гаспадарак.

Прааналізуем гэтыя факты. Зьдзельная форма найму ў большасьці выпадкаў дапасоўваецца на работы з коньмі з с.-гасп. інвэнтаром. Буйныя гаспадаркі больш забясьпечаны сродкамі вытворчасьці, чаму яны ахвотна ідуць на гэтыя работы, тым больш, што зьдзельшчына часта прыпадае на свабодны ад с.-гасп работ час наогул аплачваецца высока. Другая справа з падзённымі альбо сэзоннымі відамі найму. Тут галоўным чынам прадаюцца голыя рукі, няўзброеная працоўная сіла і момант найму больш жорстка локалізаван у часе. Гэты від продажу працсілы не прыцягвае буйныя гаспадаркі, у асаблівасьці сэзонны наём, куды ўвайшоў галоўным чынам наём на пасьбу. Яны ідуць на яго ледзь у выпадках высокай платы і ў свабодны ад с.-гаспадарчых і іншых больш выгодных работ час. Гэта пяцьвярджаецца і разьмерам падзённага заробку. Мы бачым як правільна ўзростае падзённая плата за дзень з павялічэньнем магутнасьці гаспадарак у вёсках і хутарох.

У пасёлках 1 група прадстаўляе выключэньне з гэтага становішча, якое тлумачыцца тым, што тут было некалькі больш выпадкаў падзённага найму з канём. Наём на пастаянную працу у буйных гаспадарках зарэгістраван у невялікай колькасьці выпадкаў і зьўляецца наймам на службу больш ці менш добра аплачваемую. Тут зноў-такі мы маем зусім пэўную тэндэнцыю буйных гаспадарак рэалізаваць свабодную працоўную сі у выгоднейшым шляхам, што для іх зьяўляецца больш даступным з прычыны большай граматнасьці (таб. 53) і агульнай актыўнасьці.

Такім чынам эканамічныя групы, незалежна ад таго, у якой форме землякарыстаньня яны знаходзяцца, маюць цэлы шэраг агульных рыс і тэндэнцый, зьяўляючыхся так сказаць „надформеннымі“. Колькасная выражанасьць гэтых „надформеных“ тэндэнцый неаднолькава: усё больш яскрава выражана на хутарох. Калі ўзяць сярэднія дадзеныя па формах землякарыстаньня, то хутары ўстаюць у адносінах да іншых форм у такое-ж становішча, у якое ў межах вёсак і хутароў стаяць буйныя гаспадаркі (III) у адносінах да дробных. Адсюль зусім натуральна, што тыя адмоўныя рысы сацыяльна-эканамічнага характару, якія ўласьцівы буйным сялянскім гаспадаркам, таксама больш яскрава выражаны на хутарох. Асабліва гэта выяўляецца на куплі працсілы.

У гэтым пытаньні перш за ўсё адзначым тую-ж „надформеную“ тэндэнцыю, што і пры продажу працсілы, чым мацней гаспадарка, тым больш яна наймае. Наём для свае гаспадаркі таксама як і продаж на сторану мае рознае сацыяльнае значэньне ў залежнасьці ад таго, хто яго прыстасоўвае. Дробныя гаспадаркі, выступаючы у якасьці нанімацеляў часта аказваюцца ў яшчэ больш горшым становішчы, чымся тады, калі яны выступаюць, як прадаўцы працоўнай сілы. Наймаючы работніка эканамічна больш моцнага, бядняк няўхільна пападае ў залежнае ад яго становішча і расплачваецца ня толькі тым, што належало-б аддаць як нармальную зарплату, але і часта сваім уласным заробкам. Наадварот,

буйныя гаспадаркі ў абодвух становішчах пры куплі і продажы працсілы аказваюцца у больш выгодным становішчы, што і скарыстоўваюць у поўнай меры ў інтарэсах індывідуальнага накапленьня. Мы бачылі, што пры продажу працсілы падзённая плата падвышалася з павялічэньнем моцнасьці гаспадаркі, тут-жа пры пакупцы дзеля сябе наадварот, падзённая плата падае ад дробных гаспадарак к буйным. Калі дробныя гаспадаркі прадаюць працсілу па цане ніжэй той, па якой самі наймаюць, то буйныя наадварот,—прадаюць па цане значна вышэйшай, чымся купляюць. Асабліва вяліка розьніца ў неспрыяючы дзеля прадаўца бок паміж падзённай платай пры пакупцы і пры продажу працсілы рознымі эканамічнымі групамі на хутарох. Некаторым выключэньнем тут зьяўляюцца пасёлкі. Тэндэнцыя памяншэньня падзённай платы пры пакупцы працсілы ад дробных к буйным гаспадаркам маецца і тут, але пры параўнаньні з абсалютнымі цыфрамі аплаты працы пры продажу, мы бачым, што дробная група прадае па больш даражэй цане, чымся купляе, больш-жа буйныя наадварот. Тлумачэньне падвышанай аплаты ў I групе дано вышэй, але неабходна адзначыць, што наогул пасёлкі ўносяць некаторы дысонанс ва ўзгодненае трыманьне эканамічных груп у вёсках і хутарох. Гэта акалічнасьць і цэлы шэраг іншых меркаваньняў дае падставу меркаваць, што ў пасёлках, гэтых новых формах пасьлярэвалюцыйнага землякарыстаньня, складаюцца іншыя вытворчыя адносіны, больш адпаведаючыя сучаснаму напрамку, чымся ў вёсках, а асабліва на хутарох. Пры аналізу арганізацыі сродкаў вытворчасьці намі ўжо адзначалася большая дэмакратычнасьць пасёлкаў, маючых меншы інтэрвал паміж разьмерам сродкаў вытворчасьці ў меншай і буйнай групах.

Тое-ж канстатавалася ў разьдзеле аб дыфэрэнцыяцыі і г. д. На хутарох жа наадварот цэлы шэраг раней і тут адзначаных момантаў паказвае на больш яскрава выражаныя, чымся ў іншых формах, адмоўныя рысы сацыяльнага характару.

Для характарыстыкі разьмеру арэндных адносін па форме землякарыстаньня прыведзем наступную табліцу:

Табліца 56.

ФОРМЫ	% гаспадарак		На 100 га удобнай зямлі				Адлегласьць, на якой здымалі		Га удобнай зямлі на гаспадарку
			Здымалі		Здавалі				
	Здымалі	Здавалі	Пахаці	Сенажаці	Пахаці	Сенажаці	Пахаці	Сенажаці	
Вёскі	9,1	1,6	0,4	1,5	0,6	0,1	1,5	6,0	7,7
Пасёлкі . . .	26,0	7,2	3,8	2,1	1,6	0,2	2,0	5,3	7,6
Хутары . . .	17,8	2,0	1,6	1,9	0,3	0,1	1,3	7,0	9,5

Найбольш ажыўлены арэндныя адносіны ў пасёлках. У іх найбольшы % гаспадарак уцягнут у арэнду і па разьмеру зямельнай плошчы пасёлкі здаюць і здымаюць больш іншых форм. Праўда, абсалютныя разьмеры арандуемай плошчы наогул невялікія ад 2% у вёсках да 6% у пасёлках. „Выдатнае“ становішча пасёлкаў у адносінах здачы зямлі трэба тлумачыць тым, што здатчыкі, дробныя бедняцкія гаспадаркі павялічыўшы землякарыстаньне пры выхадзе на пасёлкі ня пасьпелі яшчэ за тыя 2—3 гады, якія прайшлі з моманту іх рэарганізацыі, гаспадарча асвоіць цалкам адданыя ім землі, здыманьне-ж зямлі ў арэнду ў пасёлках

робяць галоўным чынам буйныя гаспадаркі (III група), зямельная тэрыторыя якіх значна менш ў параўнаньні з III групай іншых форм Для ілюстраваньня гэтых палажэньняў прыведзем наступныя дадзеныя:

здаюць зямлю на 100 га:	1 група = 4,9 га	III = — га
здымаюць „ „ „	1 група = 1,8 га	III = 11,3 га

За пасёлкамі па ступені ажыўленьня арэнды ідуць хутары. Але тут становішча дыямэтральна процілеглае: здымаюць больш дробныя гаспадаркі:

На 100 га 1 група здымае 6,2 га, а III толькі 4,1 га. Прычына тая, што тут дробныя гаспадаркі адносна менш землязабясьпечаны. Здача-ж зямлі ў арэнду на хутарох, таксама як і ў вёсках нязначна.

АСНОЎНЫЯ ПАЛАЖЭНЬНІ

I. Метадалёгія і мэтодыка

1. Асноўнай адзнакай форм землекарыстаньня адной ад другое зьяўляецца рознае сацыяльна-прававое і тэхнічнае становішча зямельнага вучастка, зданага землякарыстальніку для вядзеньня сельска гаспадарчай вытворчасьці. Уплыў форм землякарыстаньня на вытворчыя адносіны і тып вытворчасьці можа разглядацца, як уплыў надбудоўкі на базіс, у парадку ўзаемаадносін, і прынцыпова можа быць ацэньваема толькі з пункту погляду большай альбо меньшай адпаведнасьці форм землякарыстаньня разьвіцьцю прагрэсыруючай сыстэмы гаспадаркі і жаданых вытворчых адносін, у асноўным залежным ад іншых больш магутных фактараў і прадпасылак.

2. Выяўленьне эфэктнасьці форм землякарыстаньня можа быць зроблена шляхам параўнаньня паказальнікаў, характарызуючых становішча і рух сельска-гасп. вытворчасьці і вытворчых адносін, пры розных формах землякарыстаньня. Таму што адначасова з формамі землякарыстаньня на вытворчасьць і вытворчыя адносіны уплываюць і іншыя фактары і умовы, то неабходна: 1) аналітычнае разгляданьне уплыву форм і 2) дапасаваньне мэтаду ізаляцыі.

3. Аб дапасаваньні мэтаду ізаляцыі пры эмпірычным дасьледваньні эканамічных зьявішч можнага варыць вельмі абмежавальна і, само сабою зразумела, ня можа быць і гутаркі аб поўным раўнаньні ў вывучаемых аб'ектах усіх, акрамя форм землякарыстаньня, умоў і фактараў. Але ў адносінах цэлага шэрагў апошніх гэта ў вядомай ступені дасягальна альбо пры выбары аб'екта або пры распрацоўцы.

Пры выбары аб'ектаў, першай прадпасылкай некаторага равенства ўмоў, зьвязаных з прасторам (галоўным чынам, кліматычных асаблівасьцяй, адлегласьці ад рынку і г. д.), зьяўляецца іх тэрыторыяльная блізкасьць) адсюль выцекае неабходнасьць гнездавога разьмяшчэньня аб'ектаў. Затым у межах гнязда, выбар аб'ектаў павінен быць зроблен з магчымым раўнаньнем глебавых асаблівасьцяй. суадносін абсалютных угодзьдзяў, разьмеру землякарыстаньня і г. д. З мэтаю раўнаньня раўнаемых аб'ектаў павінна быць дапасавана адзінае групаваньне для ўсіх вывучаемых аб'ектаў гнязда.

4. Эфэктыўнасьць адной і той-жа формы землякарыстаньня ў розных прыродных і эканамічных умовах неаднолькава, таму для дэталёвага выяўленьня параўнаўчай эфэктыўнасьці і ўстойлівых асаблівасьцяй форм неабходнага вывучэньня іх у розных сельска-гаспадарчых раёнах.

Данае дасьледваньне зроблена ў чатырох раёнах, выдзеленых пры с.-г. раёнаваньні БССР загадч. аддзелам с.-г. эканомікі Земпляну Л. Г. Опра: 1) Віцебска-Гарадецкім, 2) Менска-Слуцкім, 3) Рагачоўскім (Бабруйскае акр.) і 4) Палескім (Мазырская акруга). Раёны выбраны такім чынам, што ахопваюць асноўныя вытворчыя тыпы сельскай гаспадаркі,

тэрыторыяльна разьмешчаныя ў антыподных частках БССР: на поўначы-поўдні, захадзе-усходзе.

5. Асноўнымі аб'ектамі вывучэньня зьяўляюцца індывідуальныя формы працоўнага землякарыстаньня, найбольш пашыраныя ў БССР: 1) неземляўпарадкаваная вёска, 2) пасялковая і 3) хутарская. Затым у залежнасьці ад наяўнасьці ў гняздзе, вывучаны атрубная форма і вадоліцы.

Апрача індывідуальных форм здмлякарыстаньня ў трох гнездах (Віцебскім, Менскім, і Мазырскім) узяты калектыўныя гаспадаркі (арцелі і камуны) для параўнаўчых супастаўленьняў з імі адноасабовых форм з мэтаю больш рэльефнага выяўленьня некаторых момантаў эфэктыўнасьці.

6. Асновы мэтодыкі дабываньня і распрацоўкі матар'ялу наступныя:

а) матар'ял сабран шляхам экспэдыцыйнага дасьледваньня на месцох у 1927 г. і ахоплів. 1926-27 бюджэтны год.

б) Гнезда дасьледваньня выбраны тыповыя для адпаведных с.-г. раёнаў (п. 4) як у адносінах прыродных і рыначных умоў, так і ў адносінах вытворчых тыпаў.

в) Тэрыторыя кожнага гнязда дасьледваньня не перавышае аднаго адміністрацыйнага раёну, займаючы значна меншую плошчу.

г) Аб'екты (селішча) у межах гнезда выбіраліся з захоўваньнем магчымага равенства і тыпавасьці ў адносінах глебавых умоў, рэльефу, разьмеру землякарыстаньня і суадносін абсалютных угодзьдзяў.

д) Узростны склад вывучаных аб'ектаў наступны: пасёлкі маюць ад 2-х да 5 год; у сярэднім па ўсіх гнездах некалькі звыш 3-х год. Такі-ж сярэдні ўзрост маюць калгасы. Атрубы—усе дарэвалюцыйнага пахаджэньня (1912—1913 г.г.). Хутары на $^3/_4$ таксама дарэвалюцыйнага пахаджэньня; сярэдні узрост іх каля 12 год (для бюджэтаў 10 год). Найбольш маладыя хутары ўзяты ў Бабруйскім гняздзе (каля 60% пасьлярэвалюцыйных).

е) Дасьледваньне зроблена па трох формулярах: 1) селішчнай манаграфіі, 2) падварнаму блянку (неперарыўнае) і 3) аграбюджэтнаму блянку (выбарачнае).

з) Сабраны матар'ял падлягаў наступнай апрацоўцы: 1) падворкі—асобна па кожнаму гнязду, у межах гнязда па формах землякарыстаньня і ў межах форм землякарыстаньня па эканамічных групах (3) і пaселішчах; эканамічнае групаваньне зроблена па двух прыметах: асноўных сродках вытворчасьці і сельска-гаспадарчай плошчы на адну гаспадарку; 2) аграбюджэтныя апісаньні распрацаваны рахункаводным мэтадам і зьведзены ў табліцы па індывідуальных гаспадарках, формах землякарыстаньня і гнездах.

II. Сельска-гаспадарчая вытворчасьць

Арганізацыя тэрыторыі

7. На арганізацыю тэрыторыі з тэхнічнага боку перш за ўсе робяць уплыў умовы с.-гасп. раёну. Раёны, па сумарнаму выразу ўсіх паказальнікаў тэхнічнай арганізаванасьці тэрыторыі (шмат-дробна-вузка-дальна-палосіцы), могуць быць пастаўлены ў наступны рад, пачынаючы з найбольш арганізаванага: Віцебскі, Менскі, Мазырскі і Бабруйскі.

8. Рэзка адрозьніваецца арганізаванасьць тэрыторыі на хутарох

розных раёнаў, што тлумачыцца рознай стадыяй эвалюцыі, у якой знаходзяцца хутары. У Віцебскім с.-г. раёне на сваей „гістарычнай радзіме", частка хутароў закончвае свае „натуральнае" разьвіцьцё раздрабленьня паміж членамі сямей тэрыторыі ня цэльнымі вучасткамі, а цераспалосна, паўтараючы на нашых вачох у мініятуры працэс утварэньня цераспалосных хутароў. У Мазырскай акрузе арганізаванасьць тэрыторыі хутароў таксама нізка, але тут гэта тлумачыцца тым, што частка хутароў знаходзіцца ў стадыі „станаўленьня" самацякучага збору паасобных палос шляхам абмену, да рэвалюцыі шляхам куплі і г. д. Менска-Слуцкі сельскагаспадарчы раён займае сярэднее месца, і ў ім цераспалосныя хутары ўтварыліся ў рэзультаце абодвух працэсаў.

9. Сумарная эфэктыўнасьць пасёлкаў і хутароў у інтэнсыўных раёнах (Віцебскім, Менска-Слуцкім) па земляўпарадкаванасьці тэрыторыі, мала розьніцца адна ад другое, але рэзка адрозьніваецца ад вёсак, тады як у экстэнсыўных раёнах (Бабруйскім і Мазырскім) назіраецца больш плаўнае і менш рэзкае падвышэньне эфэктыўнасьці ад вёсак к хутарам.

10. Эфэктыўнасьць арганізацыі тэрыторыі ў розных формах землякарыстаньня ў інтэнсыўных раёнах, вылічаная эмпірычна-норматыўна па эканоміі выдаткаў ад памяншэньня сярэдней адлегласьці і межнікаў, можа быць выражана ў наступных лічбах па разьліку на адзін гэктар с.-г. плошчы: на хутарох = 14 руб., пасёлках = 11,50, атрубох = 8,5. Адносіны каштоўнасьці выдаткаў выклікаемых паказанымі момантамі (сярэдняй адлегласьцю і межнікамі) наступныя: хутары = 1, пасёлкі = 1,5, атрубы 2,4 і вёскі 5,2.

11. Па эканамічных групах тэхнічная арганізацыя тэрыторыі найбольш „дыфэрэнцыявана" на хутарох, дзе бядняцкія гаспадаркі знаходзяцца ў адносна горшым становішчы, чымся ў пасёлках.

12. Асноўная зьмена ў складзе ўгодзьдзяў у новых формах землякарыстаньня зьмешчаецца ў падвышэньні адноснай вагі сядзібнай зямлі і выгану на хутарох.

Арганізацыя сродкаў вытворчасьці

13. Па разьмеру сродкаў вытворчасьці на 1 гаспадарку, на гэктар і на 1 душу новыя формы землякарыстаньня (пасёлкі, хутары) стаяць вышэй вёсак. Пасёлкі па усіх трох паказальніках маюць перавышку на 7—10%, тады як перавышка паказальнікаў хутароў менш роўнамерна, а менавіта: па разьліку на 1 гасп. хутары маюць сродкаў вытворчасьці на 40% больш вёсак, на 1 гэктар толькі на 17% і на 1 душу 31%.

Гэта сьведчыць аб тым, што павялічэньне разьмеру сродкаў вытворчасьці на хутарох абумоўліваецца, галоўным чынам, павялічэньнем разьмеру землякарыстаньня. Розьніца паміж пасёлкамі і хутарамі без Менскага гнёзда, дзе на пасёлкі вышлі, галоўным чынам, бядняцкія гаспадаркі значна менш, чымся па ўсіх чатырох гнёздах, а менавіта: на 1 гасп. і 1 душу на 12—13%, а на 1 га 2%.

14. У інтэнсыўных раёнах (Віцебскім і Менскім) розьніца—паміж вёскамі і новымі формамі значна больш, чымся ў экстэнсыўных, эканамічныя адсталасьць якіх, зьяўляючыся агульным тормазам разьвіцьця сельскай гаспадаркі, абумовіла менш рэзкае разыходжаньне.

15. Агульныя суадносіны (структура) асноўных сродкаў вытворчасьці (будынкаў, нажывога інвэнтару і жывога) па каштоўнасьці ў індывідуальных формах землякарыстаньня аднастайны; хістаньні ў розных формах землякарыстаньня па раёнах не перавышаюць 1—3%.

16. Суадносіны ў межах жывога інвэнтару, паміж працоўнай і прадукцыйнай жывёлай, рэзка адрозьніваюцца па формах землякарыстаньня, пры чым гэта розьніца больш яскрава выяўляецца ў натуральным лічэньні (па ліку галоў), чымся ў цэннастным (па каштоўнасьці). Па разьліку на 100 га с.-г. плошчы маюць прац. жывёлы: 1) галоў: вёскі—21, пасёлкі—18, хутары—16 і калгасы—6 шт.; 2) па каштоўнасьці: вёскі, пасёлкі і хутары амаль аднолькава па 20—23 р. на адзін гэктар, калгасы-ж 12 руб. Такім чынам у новых формах землякарыстаньня адбываецца антаганістычны працэс памяншэньня колькасьці галоў працоўнай жывёлы і павялічэньне каштоўнасьці (якасьці) адной галавы; разам з тым павялічваецца ўтрыманьне жывёлы. Па разьліку на 100 га с.-гасп. плошчы, гадавая эканамія ад утрыманьня працоўнай жывёлы ў параўнаньні з вёскамі: у пасёлках—36 руб., хутарох—120 руб і калгасах—1308 руб.

17. Прадукцыйная жывёла падлягае той-жа тэндэнцыі, але тут рост каштоўнасьці ў новых індывідуальных формах абганяе вёскі. З прычыны гэтага, якасны склад жывёлін (па каштоўнасьці адной галавы: вазе, удою адкорму) у новых формах землякарыстаньня значна вышэй, пры чым розьніца паміж імі асабліва рэзка выявілася ў каштоўнасьці каня (калгасы—204 руб., хутары—150 руб., пасёлкі—110 руб.). Па іншых відах паказальнікі хістаюцца.

18. Склад і суадносіны сродкаў вытворчасьці ў эканамічных групах, падлягаючы агульнай тэндэнцыі, уласьцівай дробным, сярэднім і буйным гаспадаркам, маюць па формах землякарыстаньня тую асаблівасьць, што розьніца ў каштоўнасьці сродкаў вытворчасьці на адну гаспадарку паміж групамі найбольш вяліка на хутарох, некалькі менш у вёсках і яшчэ менш у пасёлках. Такім чынам пасёлкі аказаліся найбольш „дэмакратычнымі“: розьніца паміж бядняцкай, серадняцкай і заможнай групай у іх самая спрыяючая. Тое-ж самае наглядаецца па другіх момантах арганізацыі сродкаў вытворчасьці, напр. якасным складзе жывёлы, каштоўнасьці складаных машын на 1 гаспадарку і г. д.

19. Тэмп намнажэньня сродкаў вытворчасьці найбольш высокі ў пасёлках = 35% ад сродкаў быўш. да земляўпарадкаваньня, менш на хутарох = 27% і яшчэ менш на атрубох = 12% (усюды для сярэдняй эканамічнай групы—II). Асноўнай прычынай прыросту зьяўляецца павялічэньне зямельнай тэрыторыі, якое ў пасёлках было максымальным, але калі ўлічыць гэту акалічнасьць, то ўсё-ж пасёлкі, па разьліку на 1 гэктар, маюць большае намнажэньне, прыкладам 45—46%, тады як хутары 32—33%. (Даныя атрыманы з невялікага ліку „дынамічных“ падворак).

Арганізацыя працы

20. У новых формах землякарыстаньня, агульная ступень скарыстаньня працы ніжэй вёсак: адносіны ўсіх выдаткаў працы: вёсак — 100, пасёлкі—96, атрубы—85, хутары—92, калгасы—68; вытворчых выдаткаў: вёскі—100; пасёлкі—95, атрубы—87, хутары—92, калгасы—78. Памяншэньне ступені выкарыстаньня працы характарызуе больш рацыянальную арганізацыю, але ў той жа час паказвае на недастатнасьць агульнай рэканструкцыі сельска-гаспадарчай вытворчасьці, г. зн. ашчаджаная праца не знаходзіць сабе поўнага дапасаваньня ў вытворчасьці. Асабліва гэта прыметна ў экстэнсыўных раёнах, дзе памяншэньне ступені скарыстаньня працы ў новых формах землякарыстаньня менш пакрываецца сустрэчным працэсам—інтэнсыфікацыяй, якая расьце на падставе вызваленай працы. Гэты працэс у некаторых інтэнсыўных раёнах (напры-

клад, Менска-Слуцкім) прыводзіць к таму, што выкарыстаньне працы ў новых формах становіцца вышэй вёсак.

21. Процант выкарыстаньня па ўзростных групах найменш спрыяючы на хутарох, дзе паўпрацаўнікі і дзеці нагружаны больш, чымся ў іншых формах.

22. Выдаткі працы на с.-г. у розных формах землякарыстаньня ў сярэднім па ўсіх 4-х гнёздах, амаль аднолькавы і складаюць 41—44% ад агульнага запасу; паміж земляробствам і жывёлагадоўляй праца разьмяркоўваецца прыкладам пароўнаму. Хістаньні па раёнах не перавышаюць 12%.

23. У індывідуальных формах выдаткі працы на земляробства па разьліку на 1 гэктар с.-г. плошчы (працаёмістасьць земляробства) хістаецца па раёнах у вельмі вузкіх межах (1—2 дні на гэктар), а у сярэднім па ўсіх 4-х гнёздах зусім аднолькавы. Калгасы маюць працаёмістасьць 14 дзён на 1 гэктар і моцна адрозьніваюцца ад індывідуальных форм, у якіх сярэдняя працаёмістасьць раўняецца 23 дням. Гэта памяншэньне працаёмістасьці ў калгасах належыць прыпісаць ня толькі падвышэньню землязабясьпечанасьці, з якою працаёмістасьць земляробства наогул знаходзіцца ў высокай сувязі (каэфіцыент карэляцыі $r = -0{,}89 \pm 0{,}09$), але і больш рацыянальным умовам вытворчасьці, уласьцівым калгасам. На апошняе непасрэдна паказвае павялічэньне розьніцы ў працаёмістасьці пасеву (на 1 га пасеву затрачваецца ў калгасах—18 дзён, у індывідуальных формах 36—37 дзён), пры прадукцыйнасьці земляробства, якая расьце ў калгасах. Выдаткі працы на 1 гэктар зерневых культур у калгасах ніжэй на 35—40%; на гэктар-жа бульбы амаль аднолькавы з індывідуальнымі формамі (каля 5%). Выдаткі працы ў індывідуальных формах адрозьніваюцца адны ад другіх незначна, у межах 10%, і не заўсёды ў карысьць новых форм.

24. Выдаткі на адну жывёлінную адзінку правільна растуць ад калгасаў праз вёскі і пасёлкі к хутарам, пры чым, гэты рост ідзе галоўным чынам, за кошт павялічэньня выдаткаў на летняе ўтрыманьне жывёлы (пасьбу). У асаблівасьці яскрава выяўляецца тая растрата працы, якая ўласьціва хутарскім (і атрубным) формам арганізацыі пасьбы. Лішак працоўных выдаткаў на 1 галаву прадукцыйнай жывёлы на хутарох, у параўнаньні з вёскамі, складае 30% і раўняецца 9-ці дням у год, на атрубох 12 дням.

25. Ступень выкарыстаньня цягавай сілы ў розных формах землякарыстаньня мае, за невялікім выключэньнем, адваротны, у параўнаньні з расходам працы, парадак, а менавіта: у калгасах выкарыстаньне цягі найбольш высокае, у вёсках-жа найменшае. Па раёнах праяўляецца агульная тэндэнцыя, уласьцівая ступені іх эканамічнага разьвіцьця: у інтэнсыўных раёнах выкарыстаньне цягавай сілы вышэй, чымся ў экстэнсыўных.

Вытворчыя тыпы сельскай гаспадаркі

26. Па выяўленасьці прагрэсуючых сыстэм сельскай гаспадаркі на першае месца належыць паставіць пасёлкі, за імі хутары, затым атрубы і вёскі. Пасёлкі будуюць сваю гаспадарку з шырокім ахопам асноўных напрамкаў сельска-гаспадарчага раёну. Не заўсёды дасягнуўшы вышыні колькасных паказальнікаў становішча асобных галін, якія маюцца ў другіх форм землякарыстаньня (напрыклад ураджайнасьці, удояў і інш.) пасёлкі маюць тую перавагу, што з якаснага боку іх арганізацыйны плян больш адпавядае тыпу раёну і аджываючыя сыстэмы гаспадаркі ў іх прадстаўлены найбольш слаба.

Агульная эфэктыўнасьць вытворчасьці

27. Становішча агульных рэзультатыўных паказальнікаў эфэктыўнасьці сельска-гаспадарчай вытворчасьці наступныя:

Формы	Прадукц. працы (на адз.н прац. дзень руб. валавога прыбытку)	Прадукц. зямлі (на 1 га с.-г. плошчы руб. валавога прыбытку)	Рэнтабэльн. г-кі (на руб. выдаткаў прыбытк. валавой прадукцыі.)	Рэнтны каэфіцыент
Вёскі	1,04	50,3	1,01	—10,1
Пасёлкі	1,01	53,6	1,01	—15,3
Хутары	1,17	61,4	1,03	— 8,1
Калгасы	2,17	51,8	1,29	+36,3

Асабліва яскрава выдзеляецца высокая эфэктыўнасьць калгасаў, у якіх: на адзін працоўн. дзень прыходзіцца 2 руб. 17 кап. валавога прыбытку (прадукцыйнасьць працы); на адзін рубель выдаткаў прыходзіцца 1 руб 29 кап. валавой прадукцыі (рэнтабельнасьць г кі) і якія могуць прадаваць сваю прадукцыю на 36,3% ніжэй рыначных цэн, тады як іншыя формы не акупаюць прадажнага сабекошту на 8,1—15,3% (рэнтны каэфіцыент).

Індывідуальныя формы землякарыстаньня параўнаўча мала адрозьніваюцца адна ад другое па агульнай эфэктыўнасьці, але ўсё-ж трэба адзначыць, што ўперадзе стаяць хутары, абагнаўшыя іншыя формы на 2—20% па розных паказальніках.

28 Прыведзенаму становішчу рэзультатных паказальнікаў адпавядаюць і прадпасылачныя паказальнікі, як-то: разьмер вытворчасьці, арганічная будова капіталу, тэхнічны ўзровень інтэнсыўнасьці гаспадаркі і інш.

29. Пасёлкі і хутары маюць падвышаную, у параўнаньні з вёскамі, і рэзка адрозьніваючуюся адну ад другое эфэктыўнасьць у інтэнсыўных раёнах. У экстэнсыўных-жа раёнах эфэктыўнасьць новых форм роўна вясковай альбо ніжэй іх, а паміж сабою яны розьняцца вельмі мала.

30. Агульная эфэктыўнасьць па эканамічных групах ва ўсіх формах землякарыстаньня павялічваецца з пераходам ад дробных к буйным гаспадаркам. Больш ці менш вызначаных адхіленьняў ад агульнай тэндэнцыі формы землякарыстаньня ня ўносяць. Эфэктыўнасьць адной і тойжа групы ў розных формах правільна ўзрастае ад вёсак к пасёлкам і хутарам.

31. Эфэктыўнасьць пасёлкаў і хутароў аднаго ўзросту (4 г.) па прадукцыйнасьці працы і рэнтабельнасьці гаспадаркі амаль аднолькава; па прадукцыйнасьці-ж зямлі пасёлкі маюць некаторую перавышку, а менавіта: у рублёх для сярэдняй групы Бабруйскага і Мазырскага гнязда.

	ПП	ПЗ	РГ
Пасёлкі	0,98	50,0	0,99
Хутары	1,01	46,0	1,00

32. Найвышэйшую тavarнасьць маюць калгасы (30%), за імі ідуць хутары (11,7%), затым вёскі (8,1%) і пасёлкі (6,9%). Невысокая таварнасьць пасёлкаў тлумачыцца пэрыядам першаістага росту, які яны перажываюць.

III. Вытворчыя адносіны

33. У новых формах землякарыстаньня суадносіны эканамічных груп больш спрыяючы, чымся ў вёсках: маецца меншы % бядняцкіх гаспадарак і больш сярэдніх і буйных. Але на хутарох гэты працэс ідзе адначасова з працэсам паглыбеньня разрыву паміж групамі, чаго няма ў пасёлках, дзе розьніца паміж дробнымі, сярэднімі і буйнымі гаспадаркамі найменшая.

У інтэнсыўных раёнах працэс перасоўкі груп ідзе больш шпарка, чымся ў экстэнсыўных.

34. У адносінах проценту гаспадарак, не маючых асноўных відаў жывёлы (коняй, кароў, сьвіней), формы землякарыстаньня вызначаных тэндэнцый не выяўляюць.

35. Разьмер сумеснага карыстаньня сродкамі вытворчасьці ў індывідуальных формах землякарыстаньня наогул не вялікі і хістаецца паміж асобнымі формамі ў межах ад 1,5 да 2,7% ад агульнай каштоўнасьці ўсіх сродкаў вытворчасьці. Сумеснае карыстаньне на хутарох тлумачыцца галоўным чынам наяўнасьцю нерасдалосных хутароў, якія атрымаліся ў выніку падзелу (канчатковая стадыя эвалюцыі хутара).

36. У адносінах уплыву на разьмер сумеснага карыстаньня інтэнсыўнасьці раёну і віду сродкаў вытворчасьці заўважваецца агульная тэндэнцыя з аграмаджаньнем у калгасах, а менавіта: найбольшы процант сумеснага карыстаньня падае на інтэнсыўныя раёны, а па відах сродкаў вытворчасьці больш усяго аграмаджаны машыны, за імі ідуць будынкі, потым жывёла.

37. Каапэраванасьць пасёлкаў і хутароў аднолькава, вёскі-ж процантаў на 80 стаяць ніжэй іх. Процант каапэраванасьці павялічваецца з ростам разьмеру гаспадарак ва ўсіх формах землякарыстаньня, але адносіны %% каапэраваньня беднякоў, сераднякоў і заможных па формах не аднолькавы: на хутарох каапэраван адносна большы процант буйных гаспадарак, чымся ў пасёлках і вёсках.

У адносінах каапэраванасьці розных форм па відах каапэрацыі асабліва рэзкая розьніца заўважваецца ў крэдытнай каапэрацыі, дзе хутары займаюць першае месца, за імі ідуць пасёлкі, затым вёскі.

38. Па найму (куплі і прадажу) працсілы на першым месцы стаяць хутары і атрубы, перавышаючыя пасёлкі і вёскі ў 2—3 разы.

39. Эканамічныя групы незалежна ад формы землякарыстаньня маюць цэлы шэраг „надформенных" тэндэнцый у пытаньні наймы працсілы (павялічэньне рыначнага звароту працсілы з узбуйненьнем гаспадаркі, „излюбленность" буйнымі гаспадаркамі зьдзельнага найму і г. д.), але формы ўносяць свае асаблівасьці. Як напрыклад, звычайная тэндэнцыя якая зьмяшчаецца ў тым, што буйныя гаспадаркі прадаюць працсілу па больш высокай цане, чымся купляюць, а дробныя наадварот, мае па формах землякарыстаньня тую асаблівасьць, што на хутарох яна выяўлена найбольш яскрава, тады як ў пасёлках, мае адваротны выгляд.

Плата за адзін працоўн. дзень падзённаму рабочаму: Руб.	Вёскі			Пасёлкі			Хутары		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
пры продажу	1,0	1,43	1,73	1,33	0,85	0,93	1,25	13,5	2
пры куплі	1,13	0,80	0,97	1,25	1,10	1,0	2,0	1,0	1,0

40. Арэндныя адносіны (па здачы і найму) найбольш ажыўлены ў пасёлках, за імі ідуць хутары, затым вёскі. Для пасёлкаў гэта тлумачыцца тым, што тут здаюць бядняцкія гаспадаркі, атрымаўшыя большы зямельны надзел і не пасьпеўшыя яшчэ асвоіць яго, а здымаюць буйныя гаспадаркі, маючыя адносна меншы разьмер зямлі, чымся буйныя гаспадаркі іншых форм. На хутарох становішча дыямэтральна процілеглае: здымаюць больш дробныя гаспадаркі, адносна горш землязабясьпечаныя.

Агульныя вывады.

41. Вытворчы эфэкт калгасаў і новых індывівуальных форм землякарыстаньня найбольш рэзка выяўляецца ў інтэнсыўных раёнах БССР, у якіх, з прычыны больш шпаркага тэмпу разьвіцьця сельскай гаспадаркі, хутчэй і паўней рэалізуюцца перавагі новых форм.

42 Вытворчы эфэкт вывучаных калгасаў, не гледзячы на іх маладасьць, аказаўся настолькі вышэй усіх індывідуальных форм сялянскага землякарыстаньня, што цалкам пацьвердзіў на практыцы тэарэтычныя прадпасылкі іх арганізацыі.

43. Сярод індывідуальных форм землякарыстаньня першае месца прыналежыць пасёлкам. Склад у іх вытворчых адносін, больш адпаведаючых нашу ладу, і шырокі абхоп пасёлкамі прагрэсыўных напрамкаў у разьвіцьці с.-гаспадаркі прымушаюць аддаваць перавагу ім перад другімі індывідуальнымі формамі. Перавышка пасёлкаў старымі хутарамі ў адносінах шэрагу паказальнікаў вытворчай эфэктыўнасьці тлумачыцца „маладасьцю" пасёлкаў і не мае пэрспэктыў, таму што есьць падстава дапушчаць, што тэмп разьвіцьця пасёлкаў вышэй тэмпу старых хутароў.

41. Хутары зьяўляюцца менш эластычнай і ўспрыймальнай формай для ўтварэньня новых вытворчых адносін, як па-за дворам, так і ўнутры яго. Вытворчая эфэктыўнасьць хутароў не настолькі вяліка, каб магла кампэнсаваць, хоць-бы часова, нежаданыя тэндэнцыі сацыяльнага характару, выражаныя ў іх найбольш яскрава і тыя невыгоды тэхнічнага характару, якія ствараюцца ў рэзультаце індывідуальнай комасацыі тэрыторыі для аграмаджаньня сельскай гаспадаркі.

IV. DIE HAUPTSÄCHLICHSTEN GRUNDSÄTZE.

I. Methodologie und Untersuchungsverfahren.

Als hauptsächlichter Unterschied der Arten von Landnutzung von ein ander ist der verschiedene social-rechtliche und technische Zustand der Landparzelle aufzufassen, inwiefern sie dem Nutzniesser zur Führung eines landwirtschaft lichen Betriebes überlassen wird. Der Einfluss der Form der Landnutzung auf die betriebstechnischen Beziehungen und die Betriebsart kann aufgefasst werden, als Einfluss eines Aufbaues auf der Grundlage im Gegenseitigkeitsverhältniss und kann prineipiell eingeschätzt werden nur vom Standpunkt einer grösseren oder geringeren Anpassung der Landnutzungart an die Entwickelung des fortschrittlichen Wirtschaftssystems und der ersprobten Betriebsverhältnisse, welche im Grunde von anderen mächtigeren Faktoren und Voraussetzungen abhängen.

2. Die Darstellung der Betätigung der Landnutzungsant kann vollzogen werden durch Vergleich der den Zustand charakterisierenden Merkmale und durch den Verlauf des ldw. Betriebes und der Betriebsverhälnisse bei verschiedenen Arten von Landnutzung. Da gleichzeitig mit den Arten der Landnutzung auch noch andere Faktoren auf den Betrieb und die Betriebsverhältnisse einwirken, so ist es erforderlich: 1) den Finfluss der Form analytisch festzustellen und 2) die Methode der Isolierung anzuwenden.

3. Ueber Anwendung des Isolierungsverfährens bei einer empirischen Untersuchung der wirtschaftlichen Entwicklung kann natürlich nur in höchst beschränktem Masse gesprochen werden und selbstoerständlich kann nicht davon die Rede sein, bei den untersuchten Objekten alle Bedingungen und Faktoren, ausserder Art der Landnutzung, vollständig kennen zu lernen. Immerhin ist dies bei einer ganzen Reihe derselben in gewissem Sinne erreichbar, entweder bei der Wahl des Objektes oder bei der Ausarbeitung.

Bei der Wohl des Objektes, dessen hauptsächlichste Vorbedingung Gleichkeit der Verhältnisse im Zusammenhange mit dem Raum (vor allem klimatischer Eigenheiten, Entfernung vom Markt u. dgl) ist, muss in territorialer Annäherung bestehen, Hieraus ergiebt sich eine nesterweise Anordnung der Objekte. Ferner muss innerhalb des Nestes „die Auswahl des Objektes" möglichst in Anpassung an die Eigentümliphkeiten des Bodens, das Verhältniss der einzelnen ldw, Nutzungsflächen, die Grösse der Landnutzung u. dgl. geschehen. Mit Rücksicht auf eine Ausgleichung der Vergleichsobjekte muss eine einheltliches Gruppierungsverfahren für alle zu untersuchenden Objekte eines Nestes angewandt werden.

4. Die Betätigungsart ein und derselben Form der Landnutzung ist unter verschiedenen natürlichen und öknomischen Bedingungen nicht gleichartig, daher ist für eine detaillirte Aeusserung der vegleichsweisen Betätigungsart und der beständigen Eigenheiten der Form eine Erforschung derselben in verschiedenen lbw. Gebieten erforderlich.

Vorliegende Untersuchung ist in 4 Gebieten, welche bei der Einteilung von BSSR in Kreise vom Leiter der Abth. für ldw. Oekonomik des Landplanes, L. G. Oprja ausgeschieden wurden: 1) im Witebsk-Gorodetzschen,

2) im Minsk-Slutzschen, 3) im Rogatschewschen (Kreis Bobruisk) und 4) im Poless'schen (Kreis Mosyr) ausgeführt. Die Gebiete sind in der Weise ausgewählt, das sie die hauptsächlichsten ldw. Typen umfassen und räumlich in den entgegengesetzen Teilen von BSSR: im Nordem-Süden, Westen-Osten gelegen sind.

5. Als fundamentale Objekte der Untersuchung dienten in Einzelbesitz befőndliche Formen von Landnutzung bei Selbstbetätigung, wie sie in BSSR zu meist vertreten sind: 1) in von der Landeinrichtung nicht berührten Dörfern, 2) in Siedelungen 3) auf Einzelhöfen. Daneben wurden, sofern sie im Nest auftraten, Einödhöfe und Streustücke der Untersuchung unterzogen.

Ausser der im Einzelbesitz befindlichen Form von Landnutzung wurden in 3 Nestern (Witebsk'schen, Minskischen und Mosyr'schen) Kallektiwirtschaften (Artelle=Arbeitsgenossenschaften und Kommunen) mit herangezogen, um sie mit den im Einzelbesitz befindlichen vergleichen zu können, in der Absicht einige Momente der Betätigungsart deutlicher hervortreten zu lassen.

6. Die Grundlagen des Untersuchungsverfahrens und der Bearbeitung des Materiales sind folgende: Das Material wurde von Untersuchungsexpeditionen gesammlt an Ort und Stelle im Jahre 1927, in dem das Budgetjahr 1926/27 mit ein bezogen wurde.

b) als Untersuchungsnester wurden solche gewählt, die für den betreffenden ldw. Kreis (Punkt 4) wie in Bezug auf die natürlichen und die Marktverhältnisse, als auch in Bezug auf die Betriebsart als typisch gelten können.

c) Das Gebiet eines jeden Untersuchungnestes übersteigt nirgends dasjenige eines administrativen Kreises, dabei eine bedeutend kleinere Fläche umfacsend.

d) Als Objekte (Ansiedelungen) innerhalb der Untersuchungsnester wurden mit Berücksichtigung einer müglichsten Gleichheit und Eigenartigkeit in Bezug auf Boden auf Bodenverhältnisse, Gelände, Grösse der Landnutzung und des Verhältnisses der ldw. Nuuzungsflächen zu einander in Betrucht gezogen.

e) Die Altersverhältnisse der Untersuchungsobjekte sind folgende: die Sidelungen sind 2 — 5 Jahre alt, im Mittel aller Nester etwas höher als 3 Jahr, ein ebenso hohes Alter besitzen im Mittel die Kollektivwirtschaften; dte Streustücke stammen aus der Zeit vor der Revolution (1912—1913); die Einzelhöfe sind zu 3/4 ebeufalls vorrevolutionieen Ursprungs, ihr Alter beträgt im Mittel 12 Jahre (10 Budgetjahre). Die jüngsten Einhöfe gelangten im Bobruiskischen Kreise zur Untersuchung (ca 60% nachrevolutionäre).

f) Die Untersuchung geschah nach 3 Formularen: 1) Monographie der Ansiedelung 2) Listen für die einzelnen Höfe (komplizierte) 3) Listen des Agrarbudgtes (auszügliche).

g) Das angesammelte Material wurde folgendermassen verarbeitet: 1) die Höfe gesondert in jedem Neste, innerhalb des Nestes nach der Art der Landnutzung und innerhalb der Art der Landnutzung nach ökonomischen Gruppen (3) und Ansiedelungen. Die ökonomische Gruppierung wurde nach 2 Richtlinien vorgenommen: nach den hauptsächlichsten Betriebsmitteln und nach der ldw. Fläche für jede Wirtschaft. 2) die Beschreibung des Agrarbudgets wurde nach dem Buchhaltungsverfahren ausgeführt und zusammengefasst in Tabellen noch den einzelnen Wirtschaften, den Formen der Landnutzung in den Nestern.

II. Der Landwirtschaftsbetrieb.

Die Anordnung des Landgebietes.

7. Auf die Anordnung des Landgebietes äussern in technischer Beziehung hauptsächlich die Verhältnisse des ldw. Kreises ihren Einfluss. Die Kreise können nach summarischer Bezeichnung aller Makmale technischer Einordnung des Landgebietes (viel-klein-eng-abgelegen-streifenförmig) in folgender Stufenfolge angeordnet werden indem der bestorganisierte zuerst steht: der Witebsk'sche, Minskische, Mosyrsche und Bobruiskische.

8. Scharf unterscheidet sich die territoriale Anordnung auf den Einzelhöfen verschiedener Kreise, was sich durch die verschiedenen Zeiträume der Evolution erklärt, in welcher sich die Einhöfe befinden. Im Witebskischen ldw. Gebiete, „auf seiner historischen Heimatsscholle" führt ein Teil der Einzelhöfe ihre „natürliche" Entwicklung zum Abschluss, in dem sie durch Aufteilung des Landbestandes an die einzelnen Fomilienglieder statt in abgesonderte einheitliche Stücke zur Streifenwirtschaft zurückkehrt, damit vor unseren Augen im Kleinen den Vorgang bei der Bildung streifenweiser Dörfer uns vorführend. Im Mosyrschen Kreise ist die Anordnung des Landgebietes der Einzelhöfe gleichfalls sehr niedrig, hier jedoch erklärt sich dies dadurch, dass sich ein Teil der Einzelhöfe hier im Stadium „des Zusammenschlusses", eines selbsttätigen Zusammenströmens abgelegener Streifen durch Umtausch—vor der Revolution durch Ankauf u. s. w. - befindet. Der Minskische Slutz'sche Kreis nehmen eine Mittelstellung ein, auch hier erscheint der streifenweise geteilte Einzehof als Ergebniss beider Processe.

9. Die summarische Betätigung von Siedelungen und Einzelhöfen in intensiveren Gebieten (dem Witebskischen, Minsk-Slutzkischen) in Bezug auf Landeinrichtung des Gebietes unterscheidet sich nur wenig von einander, dagegen um so schärfer von den Dörfern während in den extensiven Kreisen (dem Bobruiskischen und Mosyrschen) sich eine gleichmässigere, weniger scharf abweichende Zunahme der Betätigung von Dorf zum Einzelhof hin beobachten lässt.

10. Die Betätigung in der Gebitesanordnung in verschieden Arten der Landnutzung der intensiveren Kreise, welche empirisch-normatif aus der Ersparniss an Ausgaben durch Verminderung der durchschnittlichen Entfernungen und der Raine sich berechnen liess, kann in folgenden Zahlen auf je ein Hektar ldw. Fläche ausgedrückt werden: auf Einzelhöfen=14 Rbl., in Siedelungen 11,30; auf Streustücken 8,50 Rbl. Das Verhältniss des Betrages an Ausgaben, veranlasst durch die oben angeführten Momente (die durchschnittliche Entferkung, Raine) ist folgendes: im Einzelhof = 1; in der Siedelung 1,3, m Streustück 2,4, im Dorf. 5,2.

11. In den ökonomischen Gruppen ist die technische Anordnung des Landgebiets am stärksten „differenziert" auf den Einzelhöfen, wo die Armeleutewirtschaften sich in verhältnissmässig schlechteren Bedingungen befinden, als in den Siedelungen.

12. Eine grundsätzliche Aenderung im Bestande der ldw. Nutzflächen unter den neuen Formen der Landnutzung äussert sich in der Steigerung des specifischen Gewichtes des bäuerlichen Hofplatzes und der Weidetrift auf den Einzelhöfen.

Die Anordnung der Betriebsmittel.

13. In bezug auf den Gehalt an Betriebsmitteln auf je eine Wirtschaft, je ein Hektar und je einen Kopf der Bevölkerung stehen die neuen Arten

der Ladnutzung (Siedelungen, Einzelhöfe) höher als die Dörfer. Siedelungen haben nach allen drei Merkmalen eine Steigerung um 7—10% zu verzeichnen, während die Steigerung der Merkmale bei den Einzelhöfen weniger gleichmässig verläuft, und zwar besitzen sie an Betriebsmitteln gerechnet auf eine Einzelhofwirtschaft 40% mehr als die Dörfer, auf 1 Hektar berechnet jedoch nur 17%, auf einen Kopf der Bevölkerung 31%.

Dieses zeugt dafür, dass das Ansteigen des Gehaltes an Betriebsmitteln auf den Einzelhöfen hauptsächlich hervorgerufen wird durch eine Erhöhung des Gehaltes an Landnutzung. Der Unterschied zwischen Siedelungen und Einzelhöfen, mit Ausnahme des Minskischen Nestes, wo in die Siedelungen hauptsächlich Armeleutewirtschaften übergingen, ist bedeutend niedriger in allen 4 Nestern und zwar auf je eine Wirtschaft und einen Kopf der Bevölkerung um 12—13% und auf je ein Jahr um 2%.

14. In den intensiveren Kreisen (dem Witebskischen und Minskischen) ist der Unterschied zwischen den Dörfern und den neuen Formen erheblich grösser, als in den extensiveren, ihre ökonomische Bückständigkeit, welche den allgemeinen Hemmschuh für jedliche Entwicklung der Landwirtschaft bildet, bedingte ine weniger krasse Abweichung.

15. Die allgemeine Wechselbeziehung (Struktur) der hauptsächlichsten Betriebsmittel (Gebäudo, todtes und lebendes Inventar) ist in ihrem Werte in den individuellen Formen der Landnutzung ein förmig; Schwankungen in den verschiedenen Formen der Landnutzung je nach den Gebieten übersteigen nicht 1—3%.

16. Die Wechselbeziehungen nnerhalb des lebenden Inventars zwischen Arbeitstieren und produktvem Vieh unterscheiden sich scharf je nach den Formen ber Landnutzung, wobei sch dieser Untersched deutlicher in der Naturaberechnung (nach der Kopfzahl) als in der Wertberechung (nach dem Kostenpreise) äussert. Nach der Rechnung besitzen auf je 100 Hektar lbw. Fläche an Arbeitsvieh: die Dörfer 21 Stück, Siedelungen—18; Einzelhöfe 16 und Kollektivwirtschaften 6, 2) dem Werte nach: Dörfer, Siedelungen und Einzelhöfe-fast gleichviel zu 20—23 Rbl. auf 1 Hektar, Kollektivwirrschaften jedoch 12 Rb. Auf diese Weise vollzieht sich in den neuen Formen der Landnutzung ein antagonistscher Process der Verminderung der Anzahl an Arbeitsvieh zind einer Steigerung seines Wertes (seiner Qualität) pro Kopf; zugleich steigt der Unterhalt des Vieh's. Berechnet auf 100 Hektar ldw. Fläche ist die Ersparniss vom Unterhalt des Arbeitsviehes im Vergleich zu den Dörfern: in den Siedelungen—36 Rb., inden Einzelhöfen—120 Rb. und in den Kollektivwirtschaften 1308 Rb.

17. Das produktive Vieh unterzieht sich derselben Tendenz, hier jedoch überhalt das Anwachsen des Wertes n den neuen ndividuellen Formen das Dorf. In Folge dessen ist der qualitative Bestand der Tierc (nach dem Kopfpreise Gewicht, Melkergebniss, Mastfähigkeit) in den neuen Formen der Landnutzung bedeutend höher, wobei ein Unterschied sch besonders beim Pferde bemerkbar macht; in der Kollektivwrtschaft—204 Rb., im Einzelhof—150 Rb. in der Siedelung—110 Rb. Bei den anderen Tierarten schwonken die Weiser.

18. Der Bestand und die Wechselbeziehungen der Betriebsmittel in den ökonomischen Gruppen. der im Allgemeinen kleinen, mittleren und grossen Wirtschaften eigentümlichen Tendenz folgend, hat nach den Formen der Landnutzung die Eigenheit, dass der Unterschied im Werte der Produktionsmittel für eine Wirtschaft am grössten unter den Gruppen auf den Einzelhöfen ist, ein wenig niedriger in den Dörfern und noch niedriger in den Siedelungen; auf diese Weise erwiesen sich die Siedelungen als die „demo-

kratischsten". Der Unterschied zwischen armen, mittelbegüterten und wohlhabenden Gruppen ist hier am günstigsten. Dasselbe lässt sich bei den anderen Organisationsmomenten der Betriebsmittel beobachten, z. B. der qualitative Zustand des Viehes, Kostenpreis komplicierter Maschinen auf je eine Wirtschaft u. d. gl.

19. Der Geschwindihkeitsgrad zur Anhäufung von Betriebsmitteln ist am höchsten in den Siedelungen, 35% von den Mitteln, die xor der Landeinrichtung vorhanden waren, geringer auf den Einzelhöfen—27%, noch niedriger auf Streustücken--12% (überall für die durchschnittliche II oekonomische Gruppe). Die Hauptursache des Anwachsens liegt in der Vergrösserung des Landgebietes, welche in den Siedelungen ihr Maximum erreicht. Wenn man jedoch auch diesen Umstand berücksichtigt, se haben dennoch die Siedelungen, bei Umrechnung auf ein Hektar, eine grössere Anhäufung, beispielsweise 45—46%, während Einzelhöfe 32—33% aufweisem (Die Angaben wurden von einer nicht grossen Anzahi „dynamischer" Beihöfë genommen).

Die Anordnung der Arbeitsleistung.

20. In den neuen Formen der Landnutzung ist der allgemeine Grad der Ausnutzung der Arbeitsleistung niedriger als im Dorfe: im Dorf = 100, in den Siedelungen — 96; auf Strastücken — 85; auf Einzelhöfen — 92, in Kollektivwirtschaften—68; Betriebsausgaben im Dorf—100; in des Siedelung—95, auf Streustücken—87; auf Einzelhöfen—92, in Kollektivwirtschaften—76.

Eine Verminderung des Grades der Ausnutzung der Arbeitsleistung charakterisirt die rationellere Anordnuug, weist jedoch zugleich darauf hin, dass der ldw. Betrieb einen nicht befriedigenden Wiederaufbau erfahren hat, da die ersparte Arbeitsleistung keine volle Verwendung im Betriebe gefunden hat. Dieses springt besonders in den extensiveren Kreisen ins Auge, wo die Herabsetzung des Grades der Ausnutzung von Arbeitsleistungen in den neuen Formen der Landnutznng weniger gedeckt wird durch den gegenteiligen Process einer steigenden Intensiverung auf Grund der freigewordenen Arbeitsleistung. Dieser Process hat in einigen intensiveren Bezirken (z. B. dem Slutzk-Minskischen) dazu geführt, dass die Ausnutzung der Arbeitsleistung höher wurde als im Dorfe.

21. Der Procentgəhalt der Ausnutzung nbch den Altersgruppen stellt sich am ungünstigsten auf den Einzelhöfen, wo die Halbarbeiter und Kinder stärkər belastet sind, als in dcn anderen Nutzungsformen.

22. Der Aufwand von Arbeitsleistungen für die Landwirtschaft ist bei den einzelnen Formen von Landnutzung beinah gleich im Durchschnitt für alle 4 Nester und umfasst etwa 44—45% des Gesammtvorrates; zwischen Landbau und Vichaltung verteilt sich die Arbeitsleistung annähernd gleich. Die Schwankungen übersteigen je nach den Kreisen nicht 12%.

23. In den individuellen Formen des Arbeitsaufwandes für Landbau, berechnet auf 1 Hektar ldw. Fläche (das Arbeitsfassungsvermögen des Landbaues) schwankt in den Kreises in äussersst engen Grenzen (1—2 Tage auf ein Hektar), im Durchschnitt jedoch ist sie für alle 4 Nester vollkommen einheitlich. Kollektivwirtschaften besitzen ein Arbeitsfassungsvermögen von 14 Tagen auf 1 Hektar und unterscheiden sich stark von den individuellen Formen, wo das durchschnittliche Arbeitsfassungsvermögen 23 Tage beträgt. Diese Verminderung des Arbeitsffassungsvermögens in den Kollektivwirtschaften muss nicht nur der gesteigerten Versorgung mit Land, mit welcher das Arbeitsfassungsvermögen der Landbaues überhaupt im engsten Zusam-

menhange steht (der Koefficient der Korrelation ist = —0,89 ± 0,09) zu Gute geschrieben werden, sondern auch den rationelleren Bedingungen des Betribes, die den Kollektivwirtschaften eigen ist. Darauf weist geradezu der Unterscheid in dem Arbeitsfassungsvermögens für Ansaat hin (auf 1 Hektar Ausaat verbraucht man in der Kollektivwirtschaft—18 Tage, in den individuellen Frrmen 36—37 Tage bei sich steigernder Ertragsfähigkeit in den Kollektivwirtschaften; auf ein Hektar Kartoffeln aber beiuach ebensoviel, wie in den individuellen Formen (ca 5%). Der Arbeitsaufwand in den individuellen Formen weicht bedeutend von einander ab, in den Grenzcn von 10%, und nicht immer zum Uorteil der neuen Formen.

24. Der Aufwand für eine Vieheinheit wächst regelmässg von der Kollektivwirtschaft über das Dorf und die Siedelung bis zum Enzelhof, wobei diese Zunahme hauptsächlich der Steigerung des Aufwandes der Sommerhaltung des Viehes (Weidegang) zur Last zu schreiben ist. Besonders deutlich springt dieser Raub an Arbeitsleistung, der dem Einzelhof (und den Streustäcken) insbesondere bei ihrer Anordnung von Weidegang eigen ist, in die Acgen. Der Ueberschuss an Arbeitsaufwand für den Kopf des produktiven Viehes auf den Einzelhöfen beträgt m Verglech zum Dorf 30% und beträgt 9 Tage im Jahr, auf den Streustücken gar 12 Tage.

25. Der Grad der Ausnutzung der Zugkraft in den verschiedenen Arten der Landnutzung hat, mit wenigen Ausnahmen, einen umgekehrten Gang, im Vergleich mit dem Aufwand an Arbeitsleistung, in den Kollektivwirtschaften erfolgt die allerhöchste Ausnutzung der Zugkraft, im Dorf die allerniedrigste. Nach den Kreisen änssert sich die allgemeine Tendenz, welche den Stufen ihrer ökonomischen Entwickelung eigen ist: in den intensiveren Kreisen ist die Ausnutzung der Zugkraft höher, als in den extensiveren,

Die Betriebsformen der Landwirtschaft.

26 In Bezug auf Entwicklungsfähigkeit der fortschrittlichen Systeme der Landwirtschaft muss an erster Stelle die Siedelung genannt werden, auf diese folgen die Einzelhöfe, danach die Wirtschaften auf Streustücken und die Dörfer. Die Siedelungen bauen ihre Wirtschaft auf, in weitem Umfange die hauptsächlichsten Richtungen der Landwirtschaft des Kreises umfassend, in der Tat nicht überall die Gipfelepunkte der qualitativen Weser n dem Zustande der einzelnen Wirtschaftszweige, wie sie be anderen Formen der Landnutzung erzielt werden, erreichend z. B. m Ernteertrage, der Milchergiebigkeit u. s. w), die Siedelungen haben den Vorzug, dass ihr Organisationsplan in qualitativer Hinsicht zumeist dem Typus der Kreises entspricht und die sich auslebenden Wirtschaftsysteme in ihnen nur schwach vertreten sind.

Die allgemeine Betätigung des Betriebes.

27. Der Bestand der hauptsächlichsten resultativen Weiser der Betäigung des Landwirtschaftbetriebes sind folgende.

FORMEN	Leistungsfähigkeit der Arbeit (an Rbln. von der Roheinnahme auf einen Arbeitstag)	Leistungsfähigkeit des Landes (an Rbl. vom Rohertrag auf ein Hektar ldw. nutzbarer Fläche)	Ertragsfähigkeit der Wirtschaft (auf 1 Rbl. Aufwand entfällt an Rohertrag)	Ertragskoeffizient
Des Dorfes:	1,04	50,3	1,01	—10,1
Der Siedeglung	1,01	53,6	1,01	—15,3
Des Einzelhofes	1,17	61,4	1,03	— 8,1
Der Kollektivwirtschaft .	2,17	51,8	1,29	+36,3

Besonders deutlich äussert sich die hohe Betätigang vom Kollektivwirtschaften, bei denen auf jeden Arbeitstag—2 Rb. 17 Kop. von Rohertrag entfallen (Lestungsfähgkeit der Arbeit; einem Rubel vom Aufwande entsprechen 1 Rb. 29 Kop. des Rohertrages (Ertragsfähigkeit der Wirtschaft), und welche ihre Ernteerträge um 36,3% unter den Marktpreisen verkaufen können, während die anderen Betriebsarten den verkäuflichen Selbstkostenpreis um 8,1—15,3% nicht zu errechen vermögen (Ertragskoeffizient).

Die individuellen Formen von Landnutzung unterscheiden sich von einander verhältnissmässig nur wenig in Bezug auf ihre allgemeine Betätigung, dennoch muss bemerkt werden, dass der Einzelhof an der Spitze steht, in dem er die anderen Formen um 2—20% nach den verschiedenen Weisern übertrifft.

28. Dem obenangeführten Zustande der resultativen Weiser entsprechen auch die bedingungsweisen Weiser, als da sind der Umfang des Betriebes, der organische Aufbau des Kapitals, der technische Stand der Intensität der Wirtschaft u. s. w.

29. Die Siedelungen und Einzelhöfe besitzen im Vergleich zum Dorf eine erhöhte und von enander scharf unterschiedene Betätigung in den intensiveren Kreisen. In den extensiven dagegen ist die Betätigung der neuen Formen gleich der des Dorfes oder sogar niedriger, unter einander sind sie jedoch nur wenig verschieden.

30. Die allgemeine Betätigung nach den ökonomischen Gruppen steigert sich in allen Formen von Landnutzung mit dem Uebergange von kleinen zu grösseren Wirtschaftseinheiten. Mehr oder weniger ausgesprochene Abweichungen von der allgemeinen Tendenz der Landnutzungsart werden von den neuen Formen nicht hereingetragen. Die Betätigung ein und derselben Gruppe steigert sich regelmässig in den verschiedenen Formen vom Dorf über die Siedelung zum Einzelhof.

31. Die Betätigung von Siedelungen und Einzelhöfen eines Alters (4 j.) sind in Bezug auf Leistungsfähigkeit der Arbeit und Ertragsfähigkeit der Wirtschaft fast gleich, in Betreff der Leistungsfähigkeit des Landes jedoch weisen die Siedelungen einige Vorzüge auf und zwar in der Mittelgruppe des Bobruizskischen und des Mosyrschen Kreises in Rbln.

	Lf. d. Arb.	Lf. d. Lnd.	Ertf. d. W.
Siedelunhen	0,98	50,0	0,99
Einzelhöfe	1,01	46,0	1,00

32. Die grösste Marktfähigkeit (Menge an verkäuflichen Produkten) haben die Kollektivwirtschaften (30%), ihnen folgen die Einzelhöfe (11,7%), danach die Dörfer (8.1%) und Siedelungen (6,9%). Die gerinde Marktfähigkeit der Siedelungen erklärt sich durch das primäre Entwiekelungsstadium, das sie gegenwärtig durchzumachen haben.

III. Produktionsverhältnisse.

33. In den neuen Eormen der Landnutzung sind die Wechselbeziehungen der einzelnen Gruppen günstiger, als im Dorfe: es giebt hier weniger Armeleutewirtschaften und procentualiter mehr Mittel—und Grosswirtschaf-

ten. Auf den Einzelhöfen jedoch geht dieser Process gleichzeitig Hand in Hand mit der Verschärfung der Trennung der einzelnen Gruppen won einander, was in den Siedelungen nicht geschieht, wo der Unterschied zwischen kleinen, mitteleren undgrossen Wirtschaften der allergeringste ist.

In den intensiveren Kreisen geht der Process einer Verschiebung der Gruppen schneller vor sich, als in den extensiveren.

34. In Bezug auf den Procentgehalt an Wirtschaften, welche die hauptsächlichsten Arten von Vieh (Pferde, Rinder, Schweine) nicht besitzen, äussern die einzelnen Formen der Landnutzung keine ausgesprochene Tendenz.

35. Der Umfand einer gemeinsamen Nutzung von Betriebsmitteln ist in den individuellen Formen der Landnutzung nur gering und schwankt bei den einzelnen Arten in den Grenzen von 1,5—2,7°|₀ des Gesammtwertes aller Betriebsmittel. Die gemeinsame Nutzung auf den Einzelhöfen erklärt sich hauptsächlich aus dem Vorhandensein von streifenweise genutzen Einzelhöfen, welche das Ergebniss von Aufteilung sind. (das Schluss-Stadium in der Evolution des Einzelhofes).

36. In Bezug auf den Einfluss der Intensität des Kreises und der Art der Betriebsmittel auf den Umfang einer gemeinsamen Nutzung lässt sich bei den Kollektivwirtschaften die allgemeine Tendenz beobachten gemeingutliche Beziehungen zu pflegen und zwar: der höchste Prozentsatz auf gemeinsame Nutzung entfällt auf die intensiveren Kreise, aber nach den Arten der Betriebsmittel erfolgt am meisten eine gemeingutliche Nutzung von Maschienen, danach von Gebäuden und zuletzt von Vieh.

37. Der Zusammentritt zu Kooperativen ist bei Siedelungen und Einzelhöfen gleich, die Dörfer dagegen stehen in dieser Beziehung um 80°|₀ niedriger. Der Prozengehalt im Zusammenschluss zu Kooperativen steigert sich mit dem Wachstum des Umfangs der Wirtschaften in allen Formen der Landnutzung, das procentuale Verhältniss jedoch zu Kooperativen vereinigter armer Leute, mittlerer und wohlhabender Besitzer ist in den einzelnen Formen nicht gleich: in den Einzelhöfen ist ein verhältnissmässig grösserer Prozentsatz von grossen Wirtschatten kooperirt, als in den Siedelungen und Dörfern.

In Bezug auf den Zusammentritt zu verschieden Arten von Kooperativen lässt sich besonders eine scharfer Unterschied in den Verkaufsgenossenschaften beobachten, bei denen die Einzelhöfe an erster Stelle stehen, ihnen folgen die Siedelungen und darauf die Dörfer.

38. In Betreff von Miete (Kauf und Verkauf) von Arbeitskraft stehen an erster Stelle Einzelhöfe uud Streustücke, die um das 2—3 fache die Siedelungen und Dörfer übertreffen.

39. Die ökonomischen Gruppen besitzen, unabhängig von der Art der Landnutzung eine ganze Reihe „ausserartlicher" Tendenzen in Bezug auf Miete von Arbeitskräften (verstärkter Umsatz am Markt der Arbeitskräfte bei Vergrösserung der Wirtschaft, „die Liebhaberei" von grosseren Besitzern für Stücklohn arbeiten zu lassen u. dgl.) dennoch besitzen die einzelnen Formen ihre Besonderheiten, so z. B. die landläufige Tendenz, die darin besteht, dass grosse Wirtschaften ihre Arbetskräfte teuerer verkaufen, als sie dieselben kaufen, de kleinen Wirtschaften aber umgekehrt, nach der Art der Landnutzung äussert sich de Tatsache, dass obige Tendenz auf den Einzelhöfen schärfer hervortritt, während sie in den Siedelungen den entgegengesetzten Gang geht.

Lohn eines Tagelöhner für 1 Arbeitstag	Im Dorf			In der Siedelung			Auf dem Einzelhof		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Beim Verkauf	1,0	1,43	1,73	1,33	0,85	0,93	1,25	1,35	2,00
Beim Kauf	1,13	0,80	0,97	1,25	1,00	1,10	2,00	1,00	1,00

Die Pachtverhältnisse (Pacht und Verpachtung) sind am regsten in den Siedelungen, danach auf den Einzelhöfen, zuletzt in den Dörfern. In den Siedelungen erklärt sich dies daraus, dass hier die Armeleutewirtschaften ihr Land verpachten, da sie einen grösseren Landteil erhalten haben, als sie für's erste zwingen können, diegrossen Wirtschaften aber pachten, da sie verhältnissmässig weniger Land besitzen, als die grossen Wirtschaft in den anderen Formen der Landnutzung. Auf den Einzelhöfen liegen die Verhältnisse diametral entgegengesetzt, es pachten meist die kleinen Wirtschaften, welche verhältnissmässig schwach mit Land versorgt sind.

Allgemeine Schlussfolgerungen.

41. Die Wirtschaftliche Betätigung von Kollektivwirtschaften und individuellen Formen von Landnutzung äussert sich besonders scharf in den intensiver bewirtschaftenten Bezirken von BSSR, in denen in Folge des rascheren Fortschrittes der Entwickelung der Landwirtschaft, sich die Vorzüge der neuen Formen der Landnutzung rascher und vollständiger vollziechen.

42. Die wrtschaftlche Betätigung der untersuchten Kallektivwirtschaften erwiesen sich, ungeachtet ihrer Jugend, um so viel höher als bei allen individuellen Arten von bäuerlicher Landnutzung, dass sie in vollem Masse die teoretisch aufgestellten Voraussetzungen in der Praxis bestätigten.

43. Unter den indviduellen Formen von Landnutzung stehen die Siedelungen an erster Stelle. Der Aufbau der wirtschaftlichen Beziehungen in denselben, der unserem System am meisten entspricht und das sich weithin erstreckende Frfassen der Sedelungen aller fortschrittlichen Richtungen in der Entwikelung der Landwirtschaft zwingt uns ihnen vor den übrigen individuellen Formen, den Vorzug einzuräumen. Dass die Siedelungen in Bezug auf eine Reihe von Weisern der wirtschaftlichen Betätigung von den alten Einzelhöfen übertroffen werden lässt sich durch die „Iugendlichkeit" der Siedelungen vollauf erklären, und hat keine Aussicht auf Fortbestand da wir Anzeichen besitzen, die es wahrscheinlich machen, dass der Fortgang in der Entwiekelung der Siedelungen rascher vor sich gehen wird, als das bei den alten Einzelhöfen der Fall ist.

44. Die Einzelhöfe bieten en weniger elastisches und empfängliches Objekt dar, neue wrtschaftliche Beziehungen zu schaffen, sowohl innerhalb des Hofes, als auch ausserhalb desselben. Die wirtschaftliche Betätigung der Einzelhöfe ist so gross, dass se, wenn auch nur zeitweilig, die Tendenz socialer Art, welche in ihnen schärfer ausgeprägt sind, und die Unzulänglchkeiten technischer Art, welche sich als Resultat ener indvduellen Besitzergreifung des Landes der gemeingutlichen Ausbildung der Landwirtschaft entgegesstellen, kompensiren könnten.

ТАБЛІЦЫ

(Матар'ял падворных фармуляраў).

№№ табліц		Старонка
1.	Агульныя зьвесткі	2— 3
2.	Элямэнты абагульненьня	4— 5
3.	„ дыфэрэнцыяцыі	6— 7
4.	Наём рабочай сілы	8—11
5.	Таварнасьць	12—17
6.	Культурна-грамадзкая актыўнасьць	18—21
7.	Арганізацыя тэрыторыі	22—25
8.	Расходы па землеўпарадкаваньня	26
9.	Разьмер землекарыстаньня:	
	а) зьмены пасьля землеўпарадкаваньня	27
	б) землекарыстаньне ў 1926—27 г.	28—31
10.	Прапорцыя культур	32—35
11.	Цераспалосіца пасеву:	
	а) у 1926 - 27 г.	36—37
	б) зьмены пасьля землеўпарадкаваньня	38
12.	Вытворчасьць земляробства:	
	а) па сяленьнях	39
	б) па групах	40—43
13.	Асноўныя сродкі вытворчасьці:	
	а) у 1926—27 г. па групах	44—47
	б) „ па сяленьнях	48
	в) зьмены пасьля землеўпарадкаваньня	49
14.	Жывёлаводзтва:	
	а) у 1926—27 г.	50—53
	б) зьмены пасьля землеўпарадкаваньня	54—55

TABELLEN

(Materialen von Formularen zu den Bauernhöfen).

№ № der Tabellen		Seite
1.	Allgemeine Angaben	2— 3
2.	Die Elemente der Verallgemeinerung	4— 5
3.	„ „ der Differenzierung	6— 7
4.	Die Miethe von Arbeitskräften	8—11
5.	Die Markfähigkeit	12—17
6.	Kulturel-gesellschaftliche Betätigung	18—21
7.	Die Organisation des Geländes	22—25
8.	Die Ausgaben für Landeinrichtung	26
9.	Die Grösse der Landnutzung	
	a) Veränderung nach erfolgter Landeinrichtung	27
	b) Landnutzung in Jahre 1926—27	28—31
10.	Das Verhältniss der einzelnen Kulturen	32—35
11.	Die Saaten auf wechselnden Schnurländereien	
	a) im Jahre 1926—27	36—37
	b) Veränderungen nach erfolgter Landeinrichtung	38
12.	Die Ertragsfähigkeit der Landwirtschaft	
	a) nach den Ansiedelungen	39
	b) nach Gruppen	40—43
13.	Die der Wirtschaft als Grundlage dienendeu Betriebsmittel	
	a) im Jahre 1926—27 nach Gruppen	44—47
	b) „ „ „ nach den Ansiedelungen	48
	c) Veränderungen nach erfolgter Landeinrichtung	49
14.	Tierhaltuug und Viehzucht	
	a) im Jahre 1926—27	45—53
	b) Veränderungen nach erfolgter Landeinrichtung	50—55

Табліца 1. Агульныя зьвесткі

Акругі Kreise	Формы землекарыстаньня Art der Landnutzung	Назва сяленьня Benennungen der Ansiedelungen	Адміністрацыйны раён Administrative Bezirke	Адлегласьць ад (км.) Entferkung von in Km.: Чыгуначн. станцыі Eisen bahnstationen	Бліжэйшага рынку Nächstgelegenem Markte	Школы Der Schule	Каапэратыву Kooperativen	Год землеўпарадкаваньня Das Jahr der Landeinrichtung	Лік двароў Anzahl der Bauerhöfe	Разьмеркаваньне па групах Anordnung nach Gruppen: I	II	III	IV	Лік душ Anzahl der Seelen	С.-г. плошча ў гэкт. ldw. nutzbare Fläche in Ha.
Віцебская	Вёскі	Бачышча	Сіроцінскі	15	7	—	—	—	25	15	10	—	—	132	155
		Рыбчына		17	11	3	3	—	17	9	8	—	—	96	191
		Барсучына		17	12	—	5	—	23	8	10	5	—	124	215
	Разам			—	—	—	—	—	**65**	**32**	**28**	**5**	—	**352**	**561**
	Пасёлкі	Пагарэльцы		17	3	3	3	1925	11	3	7	1	—	73	83
		Бунцікі		17	3	3	3	1925	13	1	7	5	—	86	110
		Н. Кузьміно		17	2	—	2	1925	5	2	3	—	—	22	29
		С. Кузьміно		17	2	—	2	1925	5	1	3	1	—	30	44
	Разам			—	—	—	—	—	**34**	**7**	**20**	**7**	—	**211**	**266**
	Атрубы	Сіроціна		7	—	1	1	1913	28	13	15	—	—	140	132
	Хутары	Гаравое		16	8	1	1	1909	14	—	9	5	—	86	163
		Асінаўка		14	6	—	—	1924	7	—	4	3	—	33	85
		Крывенкі		15	4	3	4	1924	6	—	5	1	—	33	50
		Казлы		12	5	3	3	1913	4	—	4	—	—	15	36
		Жданаўка		25	9	2	2	1912	24	2	15	7	—	160	295
		Лукошчына		25	9	2	2	1922	5	3	2	—	—	25	36
		Шапанькі		25	9	2	2	1908	5	1	3	1	—	29	66
		Лазоўка*		20	13	1	5	1916—24	7	—	4	3	—	41	84
	Разам			—	—	—	—	—	**72**	**6**	**46**	**20**	—	**422**	**815**
Менская	Вёскі	Бадзежы	Грэскі	26	5	1	3	—	48	21	23	4	—	262	261
		Балговічы		25	4	—	4	—	56	15	29	12	—	278	420
	Разам			—	—	—	—	—	**104**	**36**	**52**	**16**	—	**540**	**681**
	Ваколіцы	Загараўшч.		14	5	1	1	—	17	5	8	4	—	98	179
		Рыматаўшч.		22	1	2	2	1923	8	—	3	5	—	42	78
	Разам			—	—	—	—	—	**25**	**5**	**11**	**9**	—	**140**	**257**
	Пасёлкі	Балговічы		25	4	—	4	1922	19	8	9	2	—	91	77
		Калінаўка		27	8	1	4	1925	11	4	5	2	—	49	79

У сяленьняхса знакам * узяты 50% двароў.

Tabele 1. Allgemeine Angaben

Акругі / Kreise	Формы землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Назва сяленьня / Benennungen der Ansiedelungen	Адміністрацыйны раён / Administrative Bezirke	Адлегласьць ад (км.) / Entferkung von in Km.: Чыгуначн. станцыі / Eisen bahnstationen	Бліжэйшага рынку / Nächstgelegenem Markle	Школы / Der Schule	Кааператыву / Kooperativen	Год землеўпарадкаваньня / Das Jahr der Landeinrichtung	Лік двароў / Anzahl der Bauerhöfe	Разьмеркаваньне па групах / Anordnung noch Gruppen: I	II	III	IV	Лік душ / Anzahl der Seeten	С.-г. плошча ў гэкт. / ldw. nutzdare Fläche in Ha.
Менская	Пасёлкі	Кастрычнік	Грэскі	27	6	1	4	1925	17	8	9	—	—	77	98
		Зацішша		24	4	2	4	1924	7	3	3	1	—	35	79
		Разам		—	—	—	—	—	54	23	26	5	—	252	333
	Атрубы	Слаб.Кучынка	Копыльскі	35	10	—	—	1912	20	7	8	5	—	100	112
	Хутары	Слаб.Кучынка		35	10	—	—	1912—22	17	5	3	6	3	99	112
		Андросаўскія		33	8	1	1	1893	29	2	5	18	4	179	372
		Розныя		—	—	—	—	—	10	—	2	4	4	40	95
		Разам		—	—	—	—	—	56	7	10	28	11	318	579
Бабруйская	Вёскі	Асінаўка*		25	12	1	1	—	41	8	27	6	—	244	370
		Надеждзіна*		20	7	—	7	—	31	10	19	2	—	178	240
		Разам		—	—	—	—	—	72	18	46	8	—	422	610
	Пасёлкі	БярозавыГай	Гарадзецкі	18	14	2	2	1923	19	3	12	4	—	112	155
		Зелён.Краж		35	10	3	3	1924	10	1	7	2	—	62	113
		Разам		—	—	—	—	—	29	4	19	6	—	174	268
	Хутары	Фундамінскія		18	12	2	1	1922	28	9	19	—	—	156	248
		Варварынскія		18	9	1	3	1915	32	8	14	10	—	210	328
		Башыцкія		25	16	1	3	1923	23	6	10	7	—	110	166
		Разам		—	—	—	—	—	83	23	43	17	—	476	742
Мазырская	Вёскі	Бобрык*	Пятрыкоўскі	25	40	—	—	—	46	22	19	5	—	290	296
		Сярэд.Рудня*		1	8	2	2	—	17	4	11	2	—	51	140
		Разам		—	—	—	—	—	63	26	30	7	—	341	436
	Ваколіцы	Бобрык*		25	40	—	—	—	16	—	3	13	—	109	138
	Пасёлкі	Серп і Молат		12	27	2	2	1922	20	5	12	3	—	98	128
		Пралятары		1	13	2	2	1923	8	5	3	—	—	43	65
		Разам		—	—	—	—	—	28	10	15	3	—	141	193
	Хутары	КраснаяНіва		7	10	—	5	1923	16	3	12	1	—	73	140
		Сьмятанічы		4	14	—	—	Старыя	12	3	5	4	—	73	94
		Замосьце		33	48	—	10	1900—17	25	2	12	11	—	161	187
		Бобрыкі		25	4	—	—	да рэв. 20 пасьля 9	29	7	18	4	—	154	165
		Муляроўка		1	13	2	2	Старыя	8	1	7	—	—	63	78
		Разам		—	—	—	—	—	90	16	54	20	—	524	664

Табліца 2. Элямэнты абагульненьня.

Дробам паказаны: у лічніку дробу—дадзенныя для нармальных хутароў, у назоўніку дробу—для церапалосных.

Акругі Kreise	Формы землякарыстаньне Art der Langnutzung	Групы Gruppen	Зям. угодзьдзі Landiwirtschaftliche Nutzungsflächen: Назва ўгодзьдзяў Benenug der ldw. Nutzunsflächen	Зям. угодзьдзі: % гаспадарак % der Wirtschaften	Машын Maschinen: % гаспадарак % der Wirtschaften	Машын Maschinen: % каштоўнасьці % des Kostenpreises	Жывёл Vichbestand: % гаспадарак % der Wirtschaften	Жывёл Vichbestand: % каштоўнасьці % des Kostenpreises	Будынку Gebäude: % гаспадарак % der Wirtschaften	Будынку Gebäude: % каштоўнасьці % des Kostenpreises	% кашт. сумес. карыстаньня % des Kostenpreises. bei gemeinzamer Landnutzung	% гаспад. якія ўваходзя. у скл. каапэр. % der in Kooperativverbänden stehenden Wirtschaften: Спажывецкае in Konsumverbäuden	Сельска-гаспадарчае in landwirtscheftlichen	Крэдытнае Kreditwerbänden	Разам in Ganzen	Лік падлічаных гаспадарак Anzahl der der Berechnung unterzogenen Wirtschafte
Віцебская	Вёскі	I	—	—	8	10,5	—	—	16	3,2	2,6	40	4	8	48	25
		II	Выган	10	19	7,8	—	—	26	20,0	4,0	40	—	10	48	31
		III	—	—	20	—	—	—	20	—	—	30	10	—	30	10
		Сярэдн.	—	4	14	6,2	—	—	21	5,1	2,7	38	3	8	45	66
	Пасёлкі	I	—	—	71	40,7	—	—	57	10,4	8,3	14	—	43	43	7
		II	—	—	32	8,4	—	—	8	0,5	1,2	16	—	52	68	25
		III	—	—	50	24,2	—	—	—	—	2,4	—	—	100	100	2
		Сярэдн.	—	—	41	15,1	—	—	18	1,7	2,3	15	—	53	65	34
	Атрубы	I	—	—	14	2,6	—	—	33	8,2	3,3	71	43	23	81	21
		II	—	—	14	2,1	—	—	—	—	0,2	57	43	100	86	7
		Сярэдн.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	Хутары	I	—	—	—	—	—	—	33/100	9,8/20,5	3,6/4,9	17/50	—	67/0	67/50	6/2
		II	Выган	0/100	37/70	6,8/22,4	—	—	13/70	3,3/10,8	2,2/6,5	30/62	13/0	70/23	83/84	30/13
		III	„	68/100	32/50	1,8/28,8	—	—	10/50	0,7/35,2	0,6/15,8	63/50	21/0	50/0	80/50	19/2
		Сярэдн.	„	22/90	31/59	4,1/21,6	—	—	15/60	2,3/14,8	1,5/7,4	40/59	15/0	65/18	80/77	55/17
Менская	Вёскі	I	Выган	35	19	21,6	8	2,5	—	—	5,7	27	8	—	35	26
		II	„	21	47	26	21	2,3	5	6,0	7,5	12	38	—	50	58
		III	„	35	30	3,0	60	3,5	—	—	2,2	5	60	—	65	20
		Сярэдн.	„	27	36,5	18,1	25	2,6	3	3,6	5,8	15	35	—	49	104
	Пасёлкі	I	Выган	20	—	—	—	—	—	—	—	40	30	—	70	10
		II	„	8	26	6,0	—	—	13	5,4	2,9	10	79	—	90	39
		III	„	20	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	100	5
		Сярэдн.	„	11	18,5	5,4	—	—	9	4,2	2,2	15	72	—	87	54
	Атрубы	I	Выган	50	—	—	—	—	—	—	—	83	—	—	83	6
		II	„	46	—	—	—	—	—	—	—	77	15	23	85	13
		Сярэдн	„	48	—	—	—	—	—	—	—	79	11	16	85	19

Tabele. 2. Die Elemente der Verallgemeinerung

Акругі Kreise	Формы землякарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Зям. угодзьдзі Landiwirtschaftliche Nutzungsflächen: Назва ўгодзьдзяў Benenung der ldw. Nutzungsflächen	Зям. угодзьдзі: % гаспадарак % der Wirtschaften	Машын Maschienen: % гаспадарак % der Wirtschaften	Машын: % коштоўнасьці % des Kostenpreises	Жывёл Vichbestand: % гаспадарак % der Wirtschaften	Жывёл: % коштоўнасьці % des Kostenpreises	Будынку Gebäude: % гаспадарак % der Wirtschaften	Будынку: % коштоўнасьці % des Kostenpreises	% кашт. сумес. карыстаньня % des Kostenpreises bei gemeinsamer Landnutzung	% гаспад. якія ўваходз. у скл. каапер. % der in Kooperativverbänden stehenden Wirtschaften: Спажывецкае in Konsumverbäuden	Сельска-гаспадарчае in landwirtschaftlichen	Крэдытнае Kreditverbänden	Разам in Ganzen	Лік падлічаных гаспадарак Anzahl der Berechnung unterzogenen Wirtschafte
Менская	Хутары	I	—	—	0 / 14	0 / 0,8	—	—	0 / 14	0 / 10,8	0 / 3,2	0 / 43	—	50 / 14	50 / 57	2 / 7
		II	—	—	0 / 75	0 / 36,1	—	—	0 / 50	0 / 10,6	0 / 10,1	14 / 25	14 / 50	57 / 0	85 / 75	7 / 4
		III	—	—	3 / 50	0,1 / 20,1	—	—	6 / 25	0,9 / 5.6	0,5 / 4,5	34 / 50	25 / 25	22 / 0	78 / 75	32 / 4
		Сярэдн.	—	—	2 / 40	0,1 / 22,0	—	—	5 / 27	0,8 / 8,4	0,4 / 5,7	29 / 40	22 / 20	30 / 9	78 / 67	41 / 15
	Вёскі	I	Выган	28	7	0,2	7	1,6	29	7,9	4,1	7	—	—	7	14
		II	„	55	13	0,3	—	—	26	4,9	1,7	24	—	3	24	38
		III	„	50	10	0,4	—	—	10	2,5	0,8	15	—	10	25	20
		Сярэдн.	„	49	11	0,4	1	0,2	22	4,6	1,7	18	—	4	21	72
	Пасёлкі	I	Выган	2	11	2,0	3	1,7	20	7,6	3,6	60	6	6	58	90
		II	„	4	7	4,7	8	0,4	8	2,0	1,5	50	5	12	54	169
		III	„	100	19	0,9	—	—	4	0,9	0,4	40	6	15	54	48
		Сярэдн.	„	18	10	3,4	6	0,6	12	2,8	1,6	51	5	10	55	307
Бабруйская	Хутары	I	—	—	0 / 9	—	—	—	—	—	—	0 / 9	0 / 18	—	0 / 27	0 / 11
		II	—	—	—	—	—	—	0 / 13	0 / 3,5	0 / 1,2	0 / 11	0 / 21	0 / 18	0 / 45	0 / 38
		III	—	—	0 / 10	0 / 1,2	—	—	0 / 24	0 / 5,1	0 / 1,8	0 / 14	0 / 24	0 / 43	0 / 71	0 / 21
		Сярэдн.	—	—	0 / 4	0 / 0,3	—	—	0 / 14	0 / 3,9	0 / 1,3	0 / 11	0 / 21	0 / 23	0 / 50	0 / 70
	Вёскі	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	15	26	19
		II	—	—	6	5,0	—	—	3	1,3	1,0	18	3	15	35	34
		III	—	—	9	6,6	—	—	—	—	1,0	18	27	—	45	11
		Сярэдн.	—	—	5	4,0	—	—	2	0,7	0,8	13	9	13	34	64
	Пасёлкі	II	Выган	11	—	—	—	—	—	—	—	54	—	—	54	28
Мазырская	Хутары	I	—	—	0 / 68	—	0 / 68	—	0 / 68	—	—	13 / 53	—	—	13 / 53	8 / 17
		II	—	—	0 / 49	—	0 / 49	—	0 / 49	—	—	33 / 65	4 / 0	13 / 0	50 / 65	24 / 23
		III	—	—	0 / 11	—	—	—	—	—	—	40 / 31	—	20 / 0	60 / 31	5 / 13
		Сярэдн.	—	—	0 / 47	—	0 / 44	—	0 / 44	—	—	30 / 53	3 / 0	11 / 0	44 / 53	37 / 53

Табліца 3. Элямэнты дыфэрэнцыяцыі.

Формы землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Віцебская акруга / Witebskischer Kreis: Лік гаспадарак Anzahl der Wirtschaften	Віцебская акруга: %гаспадарак бяз: / % der Wirtschaften ohne: Коняй Pferde	Віцебская акруга: %гаспадарак бяз: Кароў Kühe	Віцебская акруга: %гаспадарак бяз: Сьвіней Schweine	Віцебская акруга: Арандавалі / In Arrende genommen: % гаспадарак % der Wirtschaften	Віцебская акруга: Арандавалі: % ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land	Віцебская акруга: Здавалі / In Arrende gegeben: % гаспадарак % der Wirtschaft	Віцебская акруга: Здавалі: % ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land	Менская акруга / Minskiescher Kreis: Лік гаспадарак Anzahl der Wirtschaften	Менская акруга: %гаспадарак бяз: / % der Wirtschaften ohne: Коняй Pferde	Менская акруга: %гаспадарак бяз: Кароў Kühe	Менская акруга: %гаспадарак бяз: Сьвіней Schweine	Менская акруга: Арандавалі / In Arrende genommen: % гаспадарак % der Wirtschaften	Менская акруга: Арандавалі: % ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land	Менская акруга: Здавалі / In Arrende gegeben: % гаспадарак % der Wirtschaft	Менская акруга: Здавалі: % ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land
Вёскі	I	25	4,0	12,0	8,0	20,0	2.4	—	—	26	3,9	7,7	11,5	27,0	7,8	3,8	7,2
	II	31	—	—	3,2	6,4	2,6	—	—	58	3,5	1,7	3,5	8,6	1,8	5,2	0,9
	III	10	—	—	10,0	—	—	—	—	20	—	—	—	5,0	0,3	5,0	1,1
	Сяр.	**66**	**1,5**	**4,5**	**6,0**	**10,6**	**2,1**	—	—	**104**	**2,9**	**2,9**	**5,6**	**12,5**	**2,3**	**4,9**	**2,3**
Пасёлкі	I	7	—	—	14,2	14,2	3,0	14,2	2,3	10	20,0	10,0	40,0	—	—	20,0	15,7
	II	25	—	—	—	24,0	11,6	—	—	39	2,6	5,1	20,5	10,2	4,2	12,8	7,3
	III	2	—	—	50,0	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	Сяр.	**34**	—	—	**6,0**	**20,6**	**9,0**	**3,0**	**0,6**	**54**	**5,6**	**5,6**	**22,2**	**7,4**	**3,2**	**13,0**	**8,6**
Атрубы	I	21	19	—	28,5	57,0	17.1	9,5	1,7	6	16.7	—	—	66,6	21,9	—	—
	II	7	—	28,6	42,2	28,6	10,1	28,6	3,0	13	15,4	7,7	—	38,5	4,7	15,4	7,9
Хутары	I	6/2	16,6/0	—	16.6/0	17,6/100	1,8/6,0	—	—	2/7	0/14,3	—	—	100/71,4	17,8/26,2	—	—
	II	30/13	—	—	10,0/7,7	23,3/30,7	1,5/3,0	3,3/0	0.8/0	7/4	14,3/0	—	0/25,0	0/25,0	0/3,1	—	—
	III	19/2	—	—	15,7/50,0	5,3/50	0,1/4,1	16,0/0	0,7/0	32/4	—	—	3,1/0	25,0/0	8,6/0	—	—
	Сяр.	**55/17**	**1,8/0**	—	**12,7/12,0**	**16,4/41,1**	**1,0/3,4**	**7,3/0**	**0,4/0**	**41/15**	**2,4/6,7**	—	**6,7** (2,4/6,7)	**24,4/40,0**	**6,0/9,9**	—	—

Акругі / Kreise \ Формы землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Вёскі / Dörfer I: Па капіталу An Kapital	Вёскі I: Па зямлі An Erde	Вёскі II: Па капіталу An Kapital	Вёскі II: Па зямлі An Erde	Вёскі III: Па капіталу An Kapital	Вёскі III: Па зямлі An Erde	Усяго In Ganzen	Ваколіцы / Aussenhöf I: Па капіталу An Kapital	Ваколіцы I: Па зямлі An Erde	Ваколіцы II: Па капіталу An Kapital	Ваколіцы II: Па зямлі An Erde	Ваколіцы III: Па капіталу An Kapital	Ваколіцы III: Па зямлі An Erde	Усяго In Ganzen
Віцебская акруга														
Лік гаспадарак	32	24	28	31	5	10	65	—	—	—	—	—	—	—
% гаспадарак	49	37	43	48	8	15	100	—	—	—	—	—	—	—
Менская акруга														
Лік гаспадарак	36	33	52	66	16	5	104	5	5	11	12	9	8	25
% гаспадарак	35	32	50	63	15	5	100	20	20	44	48	36	32	100
Бабруйская акруга														
Лік гаспадарак	18	21	46	41	8	10	72	—	—	—	—	—	—	—
% гаспадарак	25	29	64	57	11	14	100	—	—	—	—	—	—	—
Мазырская акруга														
Лік гаспадарак	26	18	30	34	7	11	63	—	—	3	11	13	5	16
% гаспадарак	41	28	48	54	11	18	100	—	—	19	69	81	31	100

Дробам паказаны: у лічніку дробу—дадзеныя для нармальных хутароў, у назоўніку дробу-церазпалосных.

Tabelle 3. Elemente der Differaenzirung

Бабруйская акруга Bobruischer Kreis									Мазырская акруга Mosyrscher Kreis								
	% гаспадарак бяз: % der Wirtschaften ohne			Арандавалі In Arrende genommen		Здавалі In Arrende gegeben				% гаспадарак бяз: % der Wirtschaften ohne			Арандавалі In Arrende genommen		Здавалі In Arrende gegeben	
Лік гаспадарак Anzahl der Wirtschaften	Коняй Pferde	Кароў Kühe	Сьвіней Schweine	% гаспадарак % der Wirtschaften	% ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land	% гаспадарак % der Wirschaft	% ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land	Лік гаспадарак Anzahl der Wirtschaften	Коняй Pferde	Кароў Kühe	Сьвіней Schweine	% гаспадарак % der Wirtschaft	% ад сваёй зямлі % von Eigenbesizt an Land	% гаспадарак % der Wirschaft	% ад сваёй зямлі % von Eigenbesitz an Land
14	7,1	7,1	—	—	—	—	—	19	13,2	5,3	26,3	5,3	7,1	—	—
38	—	—	2,6	5,3	0,3	—	—	34	10,3	—	2,9	5,9	1,4	—	—
20	—	—	—	5,0	0,1	5,0	0,4	11	—	—	—	27,3	5,8	—	—
72	**1,4**	**1,4**	**1,4**	**4,2**	**0,1**	**1,4**	**0,1**	**64**	**9,4**	**1,6**	**9,4**	**9,4**	**3,7**	—	—
90	13,3	7,8	12,2	42,2	7,1	8,9	1,5	—	—	—	—	—	—	—	—
169	1,8	2,4	5,3	37,9	5,5	3,6	0,7	28	7,1	7,1	10,7	39,3	5,4	7,1	6,4
48	2,1	—	4,2	35 4	2,9	2,1	2,2	—	—	—	—	—	—	—	—
307	**5,2**	**3,6**	**7,1**	**38,4**	**5,1**	**4,9**	**1,3**	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0/11	0/9,1	—	0/54,5	0/9,1	0/1,2	—	—	8/17	25,0/11,8	12,5/0	25,0/0	0/35,3	0/17,9	—	—
0/38	0/7,9	—	0/18,4	0/23,7	0/2,0	0/2,6	0/0,3	24/23	4,2/0	—	—	4,2/17,4	2,1/3,6	0/4,3	0/0,3
0/21	—	—	0/9,5	0/14.4	0/1,6	—	—	5/13	—	—	—	0/7,7	0/1,5	—	—
0/70	**0/5,7**	—	**0/21,4**	**0/18,6**	**0/1,8**	**0/1,4**	**0/0,1**	**37/53**	**8,1/3,8**	**2,7/0**	**5,4/0**	**2,7/20,7**	**1,4/5,4**	**0/1,9**	**0/0,1**

ПАСЁЛКІ KLEINE DÖRFER							АТРУБЫ LOSSTELLEN							ХУТАРЫ EINZELHÖFE						
I		II		III			I		II		III			I		II		III		
Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Усяго In Ganzen	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Па капітаку An Kapital	Па зямлі An Erde	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Усяго In Ganzen	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Па капіталу An Kapital	Па зямлі An Erde	Усяго In Ganzen
7	8	20	24	7	2	34	13	20	15	8	—	—	28	6	8	46	43	20	21	72
20	24	60	70	20	6	100	46	71	54	28	—	—	100	8	11	64	60	28	29	100
23	20	26	34	5	—	54	7	11	8	9	5	—	20	7	13	10	24	28/11	19	56
43	37	48	63	9	—	100	35	55	40	45	25	—	100	12	23	18	43	50/20	34	100
4	7	19	12	6	10	29	—	—	—	—	—	—	—	23	18	43	51	17	14	83
14	24	65	41	21	35	100	—	—	—	—	—	—	—	28	22	52	61	20	17	100
10	—	15	28	3	—	28	—	—	—	—	—	—	—	16	26	54	47	20	17	90
36	—	53	100	11	—	100	—	..	—	—	—	—	—	18	29	60	52	22	19	100

Табліца 4. Наём працоўнай сілы

Акругі / Kreise	Формы землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	Душ на 1 гаспадарку / Seelenzahl in je einer Wirtschaft: Мужчын / Männliche („M")	Душ на 1 гаспадарку: Жанчын / Weibliche („W")	Душ на 1 гаспадарку: усіх / im Ganzen	Перавадных едакоў / Verrechnet auf Esser	Працоўнікоў / Arbeiter: усіх / im Ganzen	Працоўнікоў: з іх даросл. „м"+„ж" / Von allen Erwachsenen „M"+„W"	Прадажа працы / Verkauf (Angebot) der Arbeit: Пасьба руб. / Weidetrift Rubel	Штогадовая руб. / beständiger in Rubel	Сэзонная руб. / jahreszeitliches in Rubel	Падзённая / in Tagelohn: лік дзён / Anzahl der Tage: Мужчынскіх / Männliche	Падзённая: лік дзён: Конных / Pferde	Падзённая: Руб. / Rubel	Здзельная / im Stücklohn: Руб. / Rubel	Усяго руб. / im Ganzen Rubel
Віцебская	Вёскі	I	2,26	2,97	5,23	3,49	2,84	2,18	3,2	9,0	1,7	1,6	0,2	1,9	0,9	16,7
		II	2,70	2,80	5,50	3,86	3,32	2,67	0,1	14,1	—	1,2	0,2	1,1	5,2	20,5
		III	2,80	3,00	5,80	3,92	3,12	2,36	—	—	—	—	—	—	—	—
		Сярэдн.	**2,50**	**2,90**	**5,40**	**3,71**	**3,10**	**2,38**	**1,6**	**10,5**	**0,8**	**1,3**	**0,2**	**1,4**	**2,9**	**17,2**
	Пасёлкі	I	2,72	1,14	3,86	2,84	2,10	1,88	—	—	—	3,2	0,3	3,9	4,3	8,2
		II	3,10	3,10	6,20	4,10	3,30	2,55	1,0	11,8	—	1,7	—	1,4	6,3	20,5
		III	4,10	4,47	8,57	4,78	4,20	3,14	—	—	—	1,3	—	0,6	15,9	16,5
		Сярэдн.	**3,35**	**2,85**	**6,20**	**3,80**	**3,38**	**2,47**	**0,6**	**9,9**	—	**1,9**	**0,1**	**1,4**	**7,9**	**19,8**
	Атрубы	I	1,86	2,31	4,17	2.80	2,28	1,79	—	54,8	3,3	9,3	—	9,3	18,5	85,9
		II	2,79	2,94	5,73	3,72	2,84	2,21	—	—	—	0,9	0,3	1,5	50,9	52,4
		Сярэдн.	**2,36**	**2,64**	**5,00**	**3,32**	**2,64**	**2,01**	—	**25,4**	**1,8**	**4,8**	**0,2**	**5,1**	**35,9**	**68,2**
	Хутары	I	2,33	2,00	4,33	2,61	1,82	1,63	—	—	—	6,8	4,0	10,1	—	10,1
		II	2,90	3,03	5,93	3,81	2,96	2,14	—	—	—	1,1	0,4	1,6	11,7	13,3
		III	2,85	3,30	6.15	4,34	3,62	2,57	—	88,3	—	0,7	0,7	2,2	13,2	103,7
		Сярэдн.	**2,90**	**2,97**	**5,87**	**3,82**	**3,06**	**2,23**	—	**24,6**	—	**1,5**	**0,8**	**2,5**	**11,1**	**38,2**
Менская	Вёскі	I	1,92	2,43	4,35	3,17	2,86	2,39	3,9	2,5	—	4,3	0,5	7,9	0,1	14,4
		II	3,00	2,64	5,64	4,03	3,53	2,79	1,3	32,7	—	1,9	0,1	4,1	15,4	53,5
		III	2,76	2,82	5,58	4,89	3,22	2,65	—	—	—	3,0	0,3	4,8	16,6	21,4
		Сярэдн.	**2,59**	**2,60**	**5,19**	**3,82**	**3,26**	**2,63**	**2,0**	**17,3**	—	**2,9**	**0,3**	**5,2**	**10,3**	**33,8**
	Ваколіцы	I	2,40	2,40	4,80	2,84	2,80	2,16	—	—	—	3,5	—	4,6	—	4,6
		II	2,13	3,03	5,16	3,77	3,34	2,78	—	—	—	0,5	—	0,6	—	0,6
		III	3,02	3,65	6,67	4,30	3,40	3,00	—	—	—	—	—	—	—	—
		Сярэдн.	**2,48**	**3,12**	**5,60**	**3,82**	**3,20**	**2,86**	—	—	—	**0,9**	—	**1,2**	—	**1,2**
	Пасёлкі	I	1,55	2,36	3,91	2,68	2,19	1,95	1,5	19,8	—	2,1	1,5	3,8	10,6	35,7
		II	2,07	2,39	4,46	3,10	2,65	2,17	0,4	—	4,3	2,6	—	1,7	1,0	7,4
		III	3,60	4,00	7,60	5,48	5,00	3,44	—	—	—	4,4	—	5,5	—	5,5
		Сярэдн.	**2,08**	**2,52**	**4,60**	**3,12**	**2,70**	**2,19**	**0,8**	**8,4**	**2,0**	**2,3**	**0,6**	**2,8**	**5,0**	**19,0**
	Атрубы	I	2,31	2,32	4,63	3,27	2,87	2.28	—	—	—	6,6	2,3	11,0	—	11,0
		II	2,39	2,63	5,02	3,77	3,47	2,68	—	—	—	7,3	1,7	12,9	—	12,9
		III	2,60	3,00	5,60	4,04	3,48	3,04	—	—	—	2,2	0,4	4,3	50,0	54,3
		Сярэдн.	**2,40**	**2,60**	**5,00**	**3,63**	**3,23**	**2,63**	—	—	—	**6,3**	**1,6**	**10,4**	**12,3**	**22,7**

Tabelle 4. Das Miethen (Dingen) von Arbeitskräften.

Купля працы / Kauf (Nachfrage) der Arbeit								Аплата падзённага / Entlohung für eine Tage		На 1 гэкт. у рублёх / Für 1 Hektar im Rbln.		На 1 душу ў рублёх / Für 1 Seele in Rbln.	
			Падзённая / Im Tagelohn			Зьдзельная / im Stücklohn		пры прадажы / Beim Verkauf	пры куплі / Beim Kauf				
			Лік дзён / Anzahl der Tage										
Пасьба руб. / Weidetrift Rbl.	Штосачасовая руб. / Stundenpreis	Сэзонная руб. / Jahreizeitlicher Rbl.	„M"	Конных / Pferde	руб. / Rubel	руб.	Усяго руб. / Im Ganzen Rubel	руб. / Rubel	руб. / Rubel	Прададзена / Verkauft	Куплена / Gekauft	Прададзена / Verkauft	Куплена / Gekauft
0,3	—	—	0,4	0,1	0,5	—	0,8	1,1	1,0	2,6	0,1	3.2	0,1
0,1	—	—	2,9	0,1	2,0	0,6	2,7	0,9	0,7	2,5	0,3	3,9	0,5
8,4	—	—	1,8	—	2,0	—	10,4	—	1,1	—	0,8	—	1,8
0,8	—	—	**1,6**	**0,1**	**1,2**	**0,3**	**2,3**	**1,1**	**0,8**	**2,2**	**0,3**	**3,2**	**0,4**
—	—	—	0,5	—	0,3	—	0,3	1,2	0,6	1,5	0,05	2,1	0,1
—	—	—	2,2	—	3,1	—	3,1	0,8	1,4	3,7	0,4	4,1	0,5
—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	—	1,7	—	1,9	—
—	—	—	**1,4**	—	**1,9**	—	**1,9**	**0,8**	**1,3**	**2,8**	**0,3**	**3,2**	**0,3**
—	—	—	4,8	0,2	4,7	0,5	5,3	1,0	1,0	21,5	1,3	20,6	1,3
3,8	—	—	3,8	—	3,7	0,5	7,9	1,8	1,0	11,4	1,7	9,1	1,4
2,0	—	—	**4,3**	**0,1**	**4,2**	**0,5**	**6,7**	**1,1**	**1,0**	**15,9**	**1,6**	**13,6**	**1,3**
—	—	—	0,9	—	0,5	—	0,5	1,5	0,5	1,9	0,1	2,3	0.1
2,4	—	—	5,7	—	4.4	0,5	7,3	1,5	0,8	1,4	0,8	2,2	1,2
—	3,6	—	10,0	—	8,3	12,5	24,4	3,0	0,8	7,7	1,8	16,9	3,8
1,5	**1,0**	—	**6,5**	—	**5,2**	**3,9**	**11,6**	**1,7**	**0,8**	**3,8**	**1,1**	**6,5**	**2,0**
—	—	—	1,0	—	1,3	—	1,3	1,8	1,3	2,9	0,3	3,4	0,3
—	0,9	—	2,0	—	2,2	—	3,1	2,2	1,1	8,4	0,2	9,5	0,2
—	—	—	3,1	—	4,1	—	4,1	1,6	1,3	2,9	0,6	3,8	0,7
—	**0,5**	—	**1,8**	—	**2,2**	—	**2,6**	**1,8**	**1,2**	**5,8**	**0,4**	**6,6**	**0,5**
—	—	—	1,2	—	1,2	—	1,2	1,3	1,0	0,8	0,2	0,9	0,3
0,6	4,8	—	0,9	—	1,1	—	6,5	1,2	1,2	0,1	0,8	0,1	1,2
3,1	19,8	—	7,4	0,7	9,5	—	32,3	—	1,3	—	2,4	—	4,7
1,8	**9,2**	—	**2,7**	**0,2**	**4,1**	—	**15,1**	**1,3**	**1,2**	**0,1**	**1,6**	**0,2**	**2,6**
—	—	—	2,6	1,0	5,1	4,3	9,4	1,8	1,9	7,0	1,8	8,8	2,3
—	—	—	2,4	1,0	2,4	9,6	12,0	0,7	1,0	1,2	2,1	1,5	2,7
—	—	—	1,0	—	2,0	—	2,0	1,2	2,0	0,8	0,3	0,7	0,3
—	—	—	**2,4**	**0,9**	**3,5**	**6,6**	**10,1**	**1,4**	**1,5**	**3,4**	**1,8**	**4,1**	**2,2**
—	—	—	0,6	0,1	3,2	2,1	5,3	1,7	4,0	2,7	1,3	2,4	1,2
—	—	—	—	—	—	—	—	1,9	—	2,5	—	2,6	—
—	—	—	47,4	—	74,8	—	74,8	1,9	1.6	8,4	11,6	9,7	13,4
—	—	—	**11,8**	**0,05**	**18,6**	**0,7**	**19,3**	**1,7**	**1,6**	**4,4**	**4,0**	**4,5**	**4,1**

Табліца 4. Наём працоўнай сілы

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	Душ на 1 гаспадарку / Seelenzahl in je einer Wirtschaft: Мужчын / Männliche („M")	Душ на 1 гаспадарку: Жанчын / Weibliche („W")	Душ на 1 гаспадарку: усіх / im Ganzen	Пераводных едакоў / Verrechnet auf Esser	Працаўнікоў / Arbeiter: усіх / im Ganzen	Працаўнікоў: З іх даросл. „м"+„ж" / Von allen Erwachsenen „M"+„W"	Прадажа працы / Verkauf (Angebot) der Arbeit: Пасьба руб. / Weidetrift Rubel	Прадажа працы: Штогадовая руб. / beständiger in Rubel	Прадажа працы: Сэзонная руб. / jahreszeitliches in Rubel	Падзённая / in Tagelohn: лік дзён / Anzahl der Tage: Мужчынскіх / Männliche	Падзённая: лік дзён: Конных / Pferde	Падзённая: Руб. / Rubel	Зьдзельная / im Stücklohn: Руб. / Rubel	Усяго руб. / im Ganzen Rubel
Менская	Хутары	I	2,43	2,58	5,01	3,36	2,85	2,28	3,6	—	—	—	—	—	9,1	12,6
		II	2,10	2,80	4,90	2,95	2,90	2,48	—	—	—	18,1	2,3	25,5	—	25,5
		III	3,19	3,00	6,19	4,49	4,02	3,19	—	83,6	—	1,4	—	2,1	4,4	90.1
		IV	2,63	2,91	5,54	5,34	4,94	3,58	—	30,6	18,2	—	—	—	—	48,7
		Сярэдн.	**2,85**	**2,94**	**—**	**4,27**	**3,72**	**3,08**	**0,5**	**47,3**	**3,6**	**3,1**	**0,4**	**5,7**	**3,3**	**60,3**
Бабруйская	Вёскі	I	2,11	2,17	4,28	2,83	2,38	2,00	—	—	—	0,7	—	0,8	19,8	20,6
		II	3,03	3,15	6,18	4,25	3,46	2,97	3,4	0,9	3,2	2,4	0.5	3,9	13,5	24,8
		III	3,89	3,61	7,50	4,90	3,70	3,55	—	—	—	2,1	0,9	3,1	47,2	50,4
		Сярэдн.	**2,88**	**2,98**	**5,86**	**3,98**	**3,22**	**2,79**	**2,2**	**0,5**	**2,0**	**1,9**	**0,4**	**3,1**	**17,7**	**25,4**
	Пасёлкі	I	2.00	1,50	3,50	2,30	1,98	1,60	5,0	50,0	—	—	—	—	13,7	68,8
		II	2,50	3.24	5,74	3,86	3,03	2,64	3,1	—	—	4,0	0,9	2,8	40,8	46,7
		III	3,65	4,49	8,14	5,65	4,72	3,76	—	—	—	4,0	4,0	2,7	32,9	35,5
		Сярэдн.	**2,69**	**3,28**	**5,97**	**3,43**	**3,17**	**2,71**	**2,7**	**6,9**	**—**	**3,5**	**1,4**	**2,4**	**35,4**	**47,4**
	Хутары	I	1,91	2,43	4,34	2,85	2,21	1,91	—	3,3	—	1,3	1,0	2,9	61.0	67,2
		II	2,83	3,08	5,91	3,93	3,17	2,47	4,5	16,1	14,6	6,7	0,8	7,2	19,2	61,6
		III	4,05	4,33	8,38	5,75	4,82	3,69	—	54,1	—	5,1	0,3	9,0	44,9	108,0
		Сярэдн.	**2,80**	**3,05**	**5,85**	**3,94**	**3,18**	**2,57**	**2,3**	**17,5**	**7,7**	**4,9**	**0,7**	**6,4**	**36,1**	**70,0**
Мазырская	Вёскі	I	2,28	2,60	4.88	3,82	3,38	2,94	2,2	9,7	—	3,0	0,4	3,2	8,7	23,8
		II	2,78	2,92	5,70	3,64	2,92	2,27	—	—	—	1,2	—	1,1	8,0	9,1
		III	2,40	3,70	6,10	4,19	3,51	3,06	—	272,6	—	3,1	—	6,4	20,7	299,7
		Сярэдн.	**2,62**	**2,79**	**5,41**	**3,64**	**3,04**	**2,52**	**0,9**	**34,3**	**—**	**2,2**	**0,2**	**2,5**	**9,7**	**47,4**
	Ваколіцы	II	2,99	2,30	5.32	2,92	2,26	1,86	—	—	—	—	—	—	—	—
		III	4,16	3,02	7,18	4,88	4,02	3,34	1,6	36,9	—	0,18	—	0,2	—	38,7
		Сярэдн.	**3,93**	**2,87**	**6,80**	**3,76**	**3,61**	**2,94**	**1,3**	**30,0**	**—**	**0,15**	**—**	**0,1**	**—**	**31,5**
	Пасёлкі	I	2,10	2,30	4,40	2,69	2,65	2,22	4,0	—	11,5	9,7	4,0	9,3	20,1	44,9
		II	2,40	3,07	5,47	3,58	2,84	2,38	4,3	—	—	10,9	8,3	12,7	32,7	49,7
		III	2,31	2,70	5,01	3,30	2,93	2,66	—	—	--	4,3	3,3	5,7	58,0	63,7
		Сярэдн.	**2,30**	**2,70**	**5,00**	**3,03**	**2,84**	**2,34**	**3,7**	**—**	**4,1**	**9,9**	**6,2**	**10,7**	**31,0**	**49,5**
	Хутары	I	2,21	2,70	4,91	3,40	3,21	1,89	1,9	9,7	—	5,1	0,3	6,6	2,7	20,9
		II	2,78	2,78	5,56	3,81	3,14	2,58	1,3	4,4	—	4,4	1,1	6,4	11,8	23,9
		III	4,11	3,00	7,11	4,83	3,95	3,19	—	60,0	—	5,1	0,2	8,6	51,3	119,9
		Сярэдн.	**3,12**	**2,70**	**5,82**	**3,94**	**3,24**	**2,60**	**1,2**	**17,7**	**—**	**4,7**	**0,7**	**6,9**	**21,2**	**47,0**

Tabelle 4. Das Miethen (Dingen) von Arbeitskräften.

Купля працы / Kauf (Nachfrage) der Arbeit: Пасьба руб. / Weidetrift Rbl.	Купля працы: Шточасовая руб. / Stundenpreis	Купля працы: Сэзонная руб. / Jahreizeitlicher Rbl.	Падзённая / Im Tagelohn: Лік дзён / Anzahl der Tage: „М“	Падзённая: Лік дзён: Конных / Pferde	Падзённая: руб. / Rubel	Зьдзельная / im Stücklohn: Руб.	Усяго руб. / Im Ganzen Rubel	Аплата падзённага / Entlohung für eine Tage: пры прадажы / Beim Verkauf: руб. / Rubel	Аплата падзённага: пры куплі / Beim Kauf: руб. / Rubel	На 1 гэкт. у рублёх / Für 1 Hektar im Rbln.: Прададзена / Verkauft	На 1 гэкт.: Куплена / Gekauft	На 1 душу ў рублёх / Für 1 Seele in Rbln.: Прададзена / Verkauft	На 1 душу: Куплена / Gekauft
—	—	—	2,9	—	5,0	7,1	12,1	—	1,7	3,0	2,9	2,5	2,4
5,6	—	—	1,8	—	1,8	20,0	27,4	1,4	1,0	3,9	4,2	5,2	5,6
5,5	—	—	2,7	—	3,2	4,6	13,3	1,5	1,2	8,2	1,2	14,6	2,2
3,3	—	—	7,3	—	6,9	—	10,2	—	0,9	3,7	0,8	8,8	1,8
4,5	—	—	**3,5**	—	**3,9**	**6,3**	**14,7**	**1,4**	**1,1**	**6,1**	**1,5**	**10,4**	**2,6**
0,2	—	—	0,7	—	0,7	2,2	3,1	1,1	1,1	4,1	0,6	4,8	0,7
1,0	—	—	1,5	—	1,6	—	2,7	1,7	1,0	3,1	0,3	4,6	0,4
—	—	—	8,1	—	7,4	—	7,4	1,5	0,9	4,1	0,6	6,7	1,0
0,7	—	—	**2,1**	—	**2,2**	**0,6**	**3,5**	**1,6**	**1,1**	**3,4**	**0,4**	**4,6**	**0,6**
—	—	—	—	—	—	6,0	6,0	—	—	14,5	1,3	19,6	1,7
—	—	—	4,2	—	4,8	—	4,8	0,7	1,1	5,6	0,6	8,1	0,8
—	—	—	1,1	—	1,2	—	1,2	0,7	1,1	2,9	0,1	4,4	0,1
—	—	—	**3,4**	—	**3,4**	**0,8**	**4,2**	**0,7**	**1,0**	**5,5**	**0,5**	**7,9**	**0,7**
—	—	—	4,4	0,3	8,0	3,0	11,0	2,2	1,8	12,9	2,1	15,5	2,5
1,0	0,7	—	3,5	—	3,8	0,6	6,1	1,1	1,1	7,6	0,7	10,8	1,1
—	—	—	1,3	—	1,5	—	1,5	1,8	1,1	10,2	0,1	13,7	0,2
0,5	**0,4**	—	**3,3**	**0,1**	**4,5**	**1,2**	**6,6**	**1,3**	**1,4**	**8,6**	**0,8**	**12,1**	**1,1**
—	—	—	0.2	—	0,2	—	0,2	1,0	1,0	4,5	0,04	4,9	0,04
—	—	—	4,5	—	3,3	—	3,3	0,9	0,7	1,3	0,5	1,6	0,6
—	—	—	10,7	—	8,4	—	8,4	2,0	0,6	40,0	1,1	49,1	1,4
—	—	—	**3,3**	—	**2,6**	—	**2,6**	**1,2**	**0,7**	**7,2**	**0,4**	**8,8**	**0,5**
—	—	—	7,0	—	5,8	—	5,8	—	0,8	—	1,0	—	1,1
—	—	--	5,4	—	3,8	10,0	13,8	1,1	0,7	4,6	1,7	5,2	1,9
—	—	—	**5,7**	—	**4,2**	**8,1**	**12,2**	**1,0**	**0,7**	**4,0**	**1,6**	**4,6**	**1,8**
—	—	—	—	—	—	0,9	0,9	1,0	—	6,5	0,1	10,2	0,2
—	—	—	1,2	—	1,0	—	1,0	1,2	0,8	8,3	0,2	9,1	0,2
—	—	—	3,0	—	2,3	—	2,3	1,3	0,8	11,2	0,4	12,8	0,5
—	—	—	**1,0**	—	**0,8**	**0,3**	**1,1**	**1,1**	**0,8**	**7,9**	**0,2**	**9,9**	**0,2**
—	—	—	0,5	0,6	2,0	—	2,0	1,3	4,0	4,6	0,4	4,3	0,4
—	—	—	1,3	0,2	1,5	2,4	3.9	1,4	1,1	4,0	0,6	5,0	0,7
1,7	—	0,6	7,5	—	7,5	—	9,8	1,7	1,0	14,8	1,2	16,8	1,4
0,4	—	**0,1**	**2,5**	**0,3**	**2,5**	**1,3**	**4,4**	**1,5**	**1.6**	**7,0**	**0,7**	**8,1**	**0,8**

Табліца 5. Таварнасьць у 1926—27 г. (у руб.)

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На адну Für eine											
			Земляробства Ackerbau		У тым ліку Darunter									
					Жыта Roggen		Авёс Hafer		Ячмень Gerste		Бульба Kartoffel		Лён Flachs	
			В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein
Віцебская	Вёскі	I	9	— 8	—	— 8,3	0,6	— 0,7	—	—	0,1	— 1,9	6,0	+ 6,0
		II	17	—14	2,2	— 8,0	1,3	— 0,9	0,2	—1,6	1,4	— 0,7	11,1	+ 8,9
		III	55	+51	10,7	+10,7	6,8	+ 6,8	—	—	1,0	+ 1,0	36,8	+36,8
		Сярэдн.	**16**	**— 4**	**1,8**	**— 6,8**	**1,4**	**— 0,2**	**0,1**	**—0,9**	**0,7**	**— 1,2**	**10,6**	**+10,6**
	Пасёлкі	I	3	—11	0,2	— 5,8	0,2	— 1,0	—	—	—	— 0,4	2,8	+ 2,8
		II	13	— 3	1,2	— 3,9	3,6	+ 2,3	—	—0,5	0,9	— 0,1	7,3	+ 7,3
		III	37	+10	—	—16,2	1,4	+ 1,4	—	—1,0	14,8	+14,1	9,3	+ 9,3
		Сярэдн.	**16**	**— 2**	**0,8**	**— 6,8**	**2,5**	**+ 1,5**	**—**	**—0,5**	**3,6**	**+ 2,7**	**6,8**	**+ 6,8**
	Атрубы	I	10	—22	2,7	—11,4	—	— 3,4	0,5	—1,4	5,2	+ 5,1	0,5	+ 0,5
		II	37	— 1	11,0	+ 7,7	—	—18,3	1,7	+1,2	15,6	+15,4	—	— 0,2
		Сярэдн.	**24**	**—11**	**7,1**	**— 1,2**	**—**	**—11,4**	**1,1**	**—**	**10,8**	**+10,6**	**0,2**	**+ 0,1**
	Хутары	I	5	— 9	—	— 5,0	1,1	— 0,8	—	—0,8	1,0	+ 1,0	2,4	+ 1,9
		II	33	+ 7	1,8	—11,3	2,7	+ 0,5	0,1	—1,5	3,2	+ 1,7	18,7	+18,6
		III	63	+42	4,2	— 7,9	14,1	+11,5	1,1	—0,3	6,9	+ 6,6	21,8	+21,6
		Сярэдн.	**38**	**+15**	**2,3**	**— 9,8**	**5,7**	**+ 3,5**	**0,4**	**—1,1**	**4,1**	**+ 3,0**	**17,2**	**+17,1**
Менская	Вёскі	I	3	— 9	0,6	— 2,6	0,5	— 0,2	0,1	—0,5	0,6	— 1,8	0,2	— 0,3
		II	7	— 5	1,8	— 0,8	0,9	+ 0,2	0,9	+0,5	0,4	— 1,1	0,6	—
		III	24	+15	18,7	+18,5	1,4	+ 0,3	—	—0,5	—	— 0,3	0,2	— 0,1
		Сярэдн.	**8**	**— 3**	**4,1**	**+ 1,6**	**0,9**	**+ 0,1**	**0,5**	**—**	**0,4**	**— 1,3**	**0,4**	**— 0,2**
	Ваколіцы	I	1	— 6	0,9	— 1,6	—	—	—	—	—	— 0,8	—	— 0,8
		II	7	— 1	4,5	+ 3,1	—	— 0,8	—	—0,8	0,7	+ 0,7	0,4	+ 0,2
		III	54	+44	11,4	+11,4	18,2	+18,2	0,4	—0,2	1,8	+ 1,5	0,7	+ 0,7
		Сярэдн.	**23**	**+15**	**6,3**	**+ 5,2**	**6,5**	**+ 6,19**	**0,2**	**—0,4**	**0,9**	**0,7**	**0,4**	**+ 0,2**
	Пасёлкі	I	1	—52	—	—21,5	0,1	— 3,7	—	—2,3	0,3	— 7,5	—	— 5,8
		II	9	—34	—	—16,8	—	— 1,8	—	—1,2	1,5	— 4,7	—	— 0,3
		III	4	—95	0,6	—26,5	2,6	+ 2,6	—	—2,4	0,4	—43,0	—	— 0,8
		Сярэдн.	**4**	**—48**	**0,1**	**—20,1**	**0,3**	**— 2,2**	**—**	**—1,8**	**0,9**	**— 9,4**	**—**	**— 2,7**
	Атрубы	I	—	—22	—	— 7,3	—	— 1,5	—	—2,4	—	— 6,1	—	—
		II	1	—21	—	—13,7	—	— 3,4	—	—1,1	—	— 1,4	—	—
		III	1	—31	—	—14,6	—	— 3,6	—	—2,6	1,0	+ 1,0	—	— 1,6
		Сярэдн.	**1**	**—23**	**—**	**—11,7**	**—**	**— 2,8**	**—**	**—1,9**	**0,2**	**— 2,4**	**—**	**— 0,4**

Tabelle 5. Die Markfähigkeit im Jahre 1926—27 (in Rubeln)

ГАСПАДАРКУ Wirtschaft															
…уйнай рага- …ай жывёлы Rindvieh		У тым ліку малочных прадуктаў Davon Milchprodukte verkauft		Сьвіней Schweine		Авечак Schafe		Птушак Geflügel		Коняй Pferde		Усяго жывёлаводзтва Der gesammten Viehaltung		Усяго сельск.-гаспад. Der gesammten Landwirtschaft	
B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein	B. Roh	Ч. Rein
12	+ 8	—	— 0,1	1,0	— 0,7	0,5	— 0,5	0,9	+ 0,8	5	— 5	19	+ 2	28	— 6
23	+ 17	—	+ 0.8	6,2	+ 3,6	1,3	— 0,1	2,6	+ 2,0	12	— 3	45	+ 26	62	+ 12
25	+ 16	—	—	—	—	—	— 2,4	0,4	+ 0,4	10	— 12	36	+ 2	91	+ 53
18	**+ 12**	—	**— 0,4**	**3,2**	**+ 1,2**	**0,8**	**— 0,3**	**1,6**	**+ 1,3**	**8**	**— 5**	**32**	**+ 12**	**48**	**+ 8**
6	+ 4	—	—	7,1	+ 5,9	0,7	+ 0,1	1,9	+ 1,9	10	—	25	+ 12	28	+ 1
11	+ 5	0,1	+ 0,1	3,9	— 0,8	0,8	— 0,8	1,4	+ 1,4	—	— 7	17	+ 2	30	— 1
20	+ 19	—	—	16,9	+ 15,4	—	—	1,2	+ 1,2	16	+ 17	55	+ 52	92	+ 62
12	**+ 8**	—	—	**7,3**	**+ 4,9**	**0,6**	**0,5**	**1,5**	**+ 1,5**	**6**	**—**	**27**	**+ 14**	**43**	**+ 12**
4	— 10	—	— 1,7	2.3	— 0,4	—	— 3,4	0,2	+ 0,2	3	— 23	10	— 37	20	— 59
30	+ 24	0.7	—	18,3	+ 14,7	4.3	— 2,4	0,8	+ 0,5	14	— 17	76	+ 20	112	+ 19
23	**+ 8**	**0,4**	**— 0,8**	**10,9**	**+ 7,7**	**2,3**	**— 2,9**	**0,5**	**+ 0,2**	**9**	**— 20**	**45**	**— 7**	**69**	**— 17**
8	— 10	—	—	—	— 2,2	1,8	+ 1,2	0,7	+ 0,7	9	— 20	20	— 30	25	— 39
21	+ 15	3,3	+ 3.2	4,7	+ 0,5	1,6	+ 0.2	2,1	+ 1,3	14	+ 9	43	+ 25	77	+ 32
50	+ 34	7,9	+ 7,7	4,4	— 1,3	0,7	— 0,9	2,6	+ 2,6	6	— 7	64	+ 26	127	+ 68
24	**+ 14**	**4,2**	**+ 4,1**	**4,2**	**— 0,1**	**1,4**		**2,1**	**+ 1,6**	**12**	**— 4**	**51**	**+ 11**	**88**	**+ 27**
8	— 1	3,1	+ 2,8	3.7	+ 0,2	—	— 0,4	0,3	+ 0,3	11	+ 7	24	+ 6	27	— 3
36	+ 23	10,3	+ 10.1	6,7	+ 4,6	—	— 0,3	0,7	+ 0,7	16	+ 3	59	+ 31	67	+ 26
59	+ 54	26,9	+ 26,9	17,1	+ 12,7	0,3	— 0,4	1,1	+ 1,0	54	+ 1	132	+ 68	156	+ 83
30	**+ 19**	**10,4**	**+ 10,3**	**7,4**	**+ 4,4**	—	**— 0,4**	**0,6**	**+ 0,6**	**20**	**+ 4**	**59**	**+ 28**	**67**	**+ 25**
10	— 5	—	—	11.8	+ 11,8	—	—	0,3	+ 0,3	—	—	12	+ 7	13	+ 1
28	+ 24	11,4	+ 11,4	17,1	+ 13,9	0,5	— 0,2	0,9	— 0,9	5	— 13	51	+ 25	58	+ 24
8	+ 1	2,8	+ 2,8	31,8	+ 30,4	2,3	+ 1,6	0,6	+ 0,6	50	+ 50	93	+ 83	147	+ 128
17	**+ 10**	**6,0**	**+ 6,0**	**21,3**	**+ 19,4**	**1,0**	**+ 0,5**	**0,7**	**+ 0,7**	**20**	**+ 12**	**60**	**+ 43**	**84**	**+ 57**
29	+ 12	4,9	+ 3,8	12,4	+ 8,5	0,2	— 1,1	1,0	+ 1,0	12	— 17	55	+ 8	56	— 44
43	+ 40	10,8	+ 10,8	13,9	+ 10,0	2,1	+ 1,9	1,2	+ 1,2	22	+ 14	82	+ 67	91	+ 33
136	+ 128	21,0	+ 21,0	10,8	+ 8,2	—	— 7,2	1,5	+ 1,5	14	— 32	163	+ 99	166	+ 4
46	**+ 36**	**9,2**	**+ 8,8**	**13,0**	**+ 9,2**	**1,1**	**— 0,2**	**4,5**	**+ 4,5**	**17**	**— 4**	**81**	**+ 46**	**86**	**— 2**
29	+ 12	0.7	—	10,1	+ 6.1	0.7	— 0,1	1,4	+ 0,7	26	— 4	67	+ 15	67	— 7
35	+ 22	0,6	+ 0,6	2,2	— 0,5	—	— 1,6	2,0	+ 2,0	38	+ 12	77	+ 34	78	+ 14
102	+ 74		— 2,0	84,0	+ 84,0	0,6	— 1,8	1,5	+ 1,5	134	+ 134	322	+ 292	323	+ 261
50	**+ 32**	**0,5**	**— 0,3**	**25,9**	**+ 23,0**	**0,4**	**— 1,2**	**1,7**	**+ 1,4**	**58**	**+ 38**	**135**	**+ 92**	**136**	**+ 69**

Табліца № 5. Таварнасьць у 192—27 г. (у руб.).

Акругі Kreise	Форма землекарыстыньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На адну Für eine											
			Земляробства Ackerbau		У тым ліку Darunter									
					Жыта Roggen		Авёс Hafer		Ячмень Gerste		Бульба Kartoffel		Лён Flachs	
			В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein
Менская	Хутары	I	2	—16	—	7,9	—	--1,7	—	— 0,6	0,4	— 4,0	0,9	+ 0,9
		II	1	—34	—	13,0	—	—	—	0,8	—	— 2,1	—	—
		III	25	— 3	2,3	— 8,6	2,1	—0,7	0,7	+ 0,2	5,3	+ 3,8	1,0	+ 0,8
		IV	107	+80	14,0	+ 1,7	12,9	+8,6	—	— 0,5	2,7	+ 2,7	1,6	+ 1,2
		Сярэдн.	**44**	**+ 6**	**3,9**	**— 7,3**	**3,6**	**+1,2**	**0,3**	**— 0,2**	**3,3**	**+ 1,6**	**0,9**	**+ 0,8**
Бабруйская	Вёскі	I	2	—16	0,3	—10,7	—	—0,9	—	—	0,9	— 1,1	0,3	+ 0,3
		II	4	—22	—	—13,2	1,0	—0,6	—	0,1	1,6	— 4,6	0,6	+ 0,6
		III	29	+14	10,2	+ 6,9	2,8	+2,0	3,1	+ 3,1	7,5	+ 7,5	3,7	+ 3,7
		Сярэдн.	**6**	**—15**	**1,2**	**— 1,0**	**0,9**	**—0,3**	**0,3**	**— 0,2**	**2,1**	**— 1,7**	**1,0**	**+ 1,0**
	Пасёлкі	I	2	— 7	—	4,9	—	—	—	—	1,6	— 0,2	—	—
		II	4	—21	1,0	—16,2	2,2	+1,3	—	—	0,3	— 2,1	—	—
		III	5	—24	—	—23,0	3,7	+3,3	—	—	1,3	— 1,9	—	—
		Сярэдн.	**4**	**—22**	**0,6**	**— 1,6**	**2,2**	**—1,6**	**—**	**—**	**0,7**	**— 1,8**	**—**	**—**
	Хутары	I	7	—17	0,7	— 5,1	0,8	+0,4	—	--	3,2	— 2,4	0,2	+ 0,2
		II	29	— 5	5,8	— 3,3	2,4	+1,0	0,1	+ 0,1	9,5	— 6,6	8,1	+ 8,1
		III	34	— 6	8,8	— 7,7	6,9	+4,0	—	— 0,1	14,1	+13,6	0,5	+ 0,5
		Сярэдн.	**20**	**— 4**	**5,0**	**— 4,7**	**2,9**	**+1,4**	**0,02**	**+0,02**	**8,7**	**+ 5,3**	**0,6**	**+ 0,6**
Мазырская	Вёскі	I	1	—20	—	—11,9	0,2	—0,8	—	— 0,1	0,4	— 1,8	—	—
		II	2	—15	—	— 7,1	—	—1,2	—	—	1,3	— 0,6	—	—
		III	6	—19	3,8	— 7,6	—	—6,8	—	—	1,8	— 0,2	—	— 0,3
		Сярэдн.	**2**	**—19**	**0,4**	**+ 9,0**	**0,1**	**—1,8**	**—**	**—0,04**	**1,0**	**— 1,1**	**—**	**— 0,03**
	Ваколіцы	II	6	—18	—	—18,1	—	+0,7	—	—	1,7	+ 1,7	0,8	+ 0,8
		III	20	+ 2	3,8	— 2,3	3,1	—	—	— 0,1	7,3	+ 6,5	2,0	+ 1,8
		Сярэдн.	**16**	**+ 1**	**3,1**	**— 5,2**	**2,5**	**+2,4**	**—**	**— 0,1**	**6,2**	**+ 5,6**	**1,8**	**+ 1,6**
	Пасёлкі	I	3	—30	—	—20,5	—	-0,6	—	—	0,2	— 4,5	—	—
		II	3	—40	—	—21,4	—	—3,3	—	— 0,2	—	— 1,8	—	—
		III	—	—75	—	+36,7	—	—	—	—	—	— 0,7	—	—
		Сярэдн.	**3**	**—41**	**—**	**—22,2**	**—**	**—2,0**	**—**	**— 0,1**	**—0,1**	**— 2,7**	**—**	**—**
	Хутары	I	2	—20	—	—15,0	—	—	—	—	0,03	— 2,7	—	—
		II	7	—18	0,3	—14,6	—	—0,8	—	— 0,1	1,3	— 2,5	—	+ 0,02
		III	9	—31	0,9	—15,1	—	—3,5	—	— 0,1	1,5	—10,0	—	—
		Сярэдн.	**7**	**—20**	**0,4**	**—14,8**	**—**	**—1,3**	**—**	**— 0,1**	**1,4**	**— 3,7**	**—**	**— 0,01**

Tabelle 5. Die Markfähigkeit im Jahre 1926—27 (in Rubeln)

Г А С П А Д А Р К У / Wirtschaft																	
Буйнай рагатай жывёлы / Rindvieh		У тым ліку малочных прадуктаў / Davon Milchprodukte		Сьвіней / Schweine		Авечак / Schafe		Птушак / Geflügel		Коняй / Pferde		Усяго жывёлаводства [Der Gesamten Viehaltung		Усяго сельск. гаспадарк. / Der gesamten Landwirtchaft			
В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein		
24,0	+ 14,9	3,4	+ 3,4	21,4	+21,4	0,7	—0,6	2,2	+ 2,2	—	—	48	+ 38	51	+ 22		
137,0	+116,9	92,0	+ 92,0	30,2	+27,9	1,0	+0,5	1,8	+ 1,8	90	+41	260	+188	261	+15[illegible]		
52,0	+ 32,3	1,6	+ 1,6	43,6	+38,9	4,9	+4,1	1,9	+ 1,7	71	+42	174	+119	199	+116		
103,5	+ 91,4	37,0	+ 37,0	81,3	+74,4	1,5	+1,5	0,5	+ 0,3	95	+79	282	+247	38[illegible]	+327		
74,0	**+ 57,0**	**25,1**	**+ 25,1**	**45,9**	**+41,7**	**3,0**	**+2,3**	**1,6**	**+ 1,5**	**71**	**+51**	**195**	**+153**	**239**	**+160**		
7,2	+ 3,6	—	—	1,6	+ 0,2	0,2	+0,2	0,6	+ 0,6	—	—13	10	— 8	11	— 24		
16,6	+ 15,1	—	—	10,4	+ 9,0	0,2	+0,1	0,8	+ 0,8	24	+16	52	+ 41	56	+ 19		
37,8	+ 27,8	—	—	35,6	+ 35,6	—	—0,9	4,5	+ 4,5	30	+30	108	+ 97	137	+111		
16,6	**+ 13,7**	—	—	**11,6**	**+10,5**	**0,2**	**—0,04**	**1,1**	**+ 1,1**	**19**	**+10**	**48**	**+ 36**	**54**	**+ 20**		
—	— 1,5	—	—	4,5	+ 4,5	—	—	0,7	+ 0,7	—	—	5	+ 4	7	— 3		
13,8	+ 5,7	—	—	1,3	— 1,5	0,4	+0,4	2,9	+ 2,9	4	— 3,2	22	+ 4	26	— 16		
5,8	+ 5,8	—	—	5,0	+ 5,0	—	—1,8	4,0	+ 4,0	8	+ 1,0	22	+ 14	27	— 10		
10,3	**+ 4,7**	—	—	**2,4**	**+ 0,6**	**0,2**	**—0,1**	**2,8**	**+ 2,8**	**4**	**— 2,0**	**20**	**+ 6**	**23**	**— 16**		
12,7	+ 5,7	—	—	1,0	— 1,2	—	—0,7	1,6	+ 1,5	19	+ 9,0	35	+ 14	41	— 3		
19,4	+ 10,9	0,2	—	7,1	+ 6,0	0,4	—0,9	2,7	+ 2,7	14	+ 0,4	44	+ 19	73	+ 14		
37,2	+ 34,6	1,1	+ 1,1	—	— 4,5	1,5	+1,3	4,5	+ 4,4	56	+21,0	99	+ 56	133	+ 50		
19,3	**+ 12,9**	**0,3**	**+ 0,3**	**3,7**	**+ 1,8**	**0,5**	**—0,4**	**2,8**	**+ 2,7**	**24**	**+ 7,0**	**50**	**+ 24**	**70**	**+ 20**		
14,5	+ 14,5	0,1	+ 0,1	1,8	+ 1,5	0,2	+0,2	0,2	+0,2	3	+ 3,0	20	+ 19	20	— 1		
19,9	+ 19,1	0,1	+ 0,1	0,3	— 1,0	—	—0,3	0,5	—0,1	8	+ 4,0	29	+ 21	31	+ 6		
9,9	+ 9,9	—	—	0,4	— 1,1	1,0	—	0,5	—	—	—	12	— 1	17	— 20		
16,5	**+ 16,2**	**0,1**	**+ 0,1**	**0,9**	**+ 0,03**	**0,2**	**+0,01**	**0,4**	**+ 0,3**	**5**	**+ 3,0**	**23**	**+ 20**	**25**	**+ 0,5**		
21,7	+ 21,7	—	—	1,7	+ 1,7	—	—	2,0	+ 2,0	70	+70,0	95	+ 95	101	+ 77		
67,5	+ 61,8	2,5	+ 1,6	1,8	+ 1,8	—	—	0,8	+ 0,8	4	— 8,5	75	+ 56	95	+ 58		
63,0	**+ 57,6**	**2,0**	**+ 1,4**	**1,4**	**+ 1,4**	—	—	**1,0**	**+ 1,0**	**17**	**+ 6,0**	**79**	**+ 62**	**95**	**+ 63**		
13,0	+ 13,0	—	—	—	— 0,8	—	—0,6	0,1	+ 0,1	—	—10	13	+ 2	16	— 28		
17,5	+ 13,4	2,3	+ 2,3	0,5	— 1,8	—	—	0,3	+ 0,1	10	—20	28	— 8	31	— 48		
14,7	+ 14,7	—	—	5,0	— 1,3	3,5	+3,5	3,7	+ 3,7	—	—	27	+ 20	27	— 55		
17,6	**+ 13,4**	**1,3**	**+ 1,3**	**0,8**	**— 0,7**	**0,4**	**+0,2**	**0,9**	**+ 0,7**	**5**	**—14**	**23**	**+ 1**	**26**	**— 40**		
23,1	+ 22,8	—	—	1,4	+ 1,2	—	—	0,6	+ 0,5	2	— 6	27	+ 19	29	— 0,7		
24,1	+ 18,4	1,6	+ 1,5	3,3	+ 2,9	0.2	+0,03	0,5	+ 0,5	6	— 4,2	34	+ 18	41	—		
35,5	+ 23,5	—	—	0,5	— 0,7	0,4	+0,4	0,6	+ 0,6	20	+ 2	57	+ 26	66	— 6,0		
26,7	**+ 20,5**	**1,0**	**+ 0,9**	**2,3**	**+ 1,8**	**0,2**	**+0,1**	**0,5**	**+ 0,5**	**9**	**— 3**	**38**	**+ 20**	**45**	**— 0,3**		

Табліца 5. Таварнасьць у 1926—27 (у руб.)

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гэктар / Auf 1 Hektar: Земляробства / Ackerbau: В. Roh	На 1 гэктар: Земляробства: Ч. Rein	На 1 гэктар: Жывёлаводзтва / Viehzucht: В. Roh	На 1 гэктар: Жывёлаводзтва: Ч. Rein	На 1 гэктар: Усяго сельск.-гаспад. / Der gesammten Landwirtschaft: В. Roh	На 1 гэктар: Усяго сельск.-гаспад.: Ч. Rein	На 1 душу / Auf 1 Seele: Земляробства / Ackerbau: В. Roh	На 1 душу: Земляробства: Ч. Rein	На 1 душу: Жывёлаводзтва / Viehzucht: В. Roh	На 1 душу: Жывёлаводзтва: Ч. Rein	На 1 душу: Усяго сельск.-гаспад. / Der gesammten Landwirtschaft: В. Roh	На 1 душу: Усяго сельск.-гаспад.: Ч. Rein	Каэфіцыент таварнасьці земляробства / Koëffizient der Markfähigkeit der Ackerbauwirtschaft: Валавы / Roh	Каэфіцыент: Чысты / Rein	Прырост пасьля земляўпарадкаваньня / Zuwachs nach erfolgter Landeinrichtung: В. Roh	Прырост: Ч. Rein
Віцебская	Вёскі	I	1,3	— 1,1	2,7	+ 0,3	4,0	— 0,8	1,7	— 1,5	3,7	+ 0,4	5,4	— 1,1	3,9	— 3,4	—	—
		II	1,7	— 1,4	4,7	+ 2.7	6,4	+ 1,3	3,0	— 2,5	8,2	+ 4,7	11,2	+ 2,2	5,5	— 1,8	—	—
		III	3,7	+ 3,4	2,4	+ 0,1	6,1	+ 3,5	9,5	+ 8,7	6,2	+ 0,4	15,8	+ 9,1	12,4	+11,4	—	—
		Сяр.	**1,8**	**— 0,4**	**3,6**	**+ 1,4**	**5,4**	**+ 1,0**	**2,9**	**— 0,7**	**5,8**	**+ 2,3**	**8,7**	**+ 1,6**	**5,8**	**— 0,7**	—	—
	Пасёлкі	I	0,5	— 1,8	4,2	+ 2,0	4,8	+ 0,2	0,9	— 2,8	6,4	+ 3,2	7,4	+ 0,3	3,2	— 0,9	— 2,0	— 2,3
		II	1,6	— 0,3	2,0	+ 0,2	3,6	— 0,1	2,1	— 0,4	2,8	+ 0,3	4,9	— 0,2	4,8	+ 1,2	+ 7,8	+ 9,5
		III	3,1	+ 0,8	4,6	+ 4,3	7,7	+ 5,1	4,3	+ 1,1	6,4	+ 6,0	10,7	+ 7,1	5,8	+ 1,6	— 1,7	— 2,2
		Сяр.	**1,9**	**— 0,2**	**3,1**	**+ 1,7**	**5,0**	**+ 1,4**	**2,6**	**— 0,3**	**4,3**	**+ 2,3**	**6,9**	**+ 2,0**	**4,8**	**+ 0,9**	**+ 3,7**	**+ 4,3**
	Атрубы	I	2.5	— 5,3	2,4	— 9.1	4,8	—14,3	2,3	— 5,2	2,4	— 9,0	4,7	—14,2	4,7	— 6,0	—	—
		II	5,8	— 0,2	12,1	+ 3,2	17,9	+ 3,0	6,4	— 0,2	13,2	+ 3,5	19,6	+ 3,3	10,0	+ 1,0	+12,2	+11,0
		Сяр.	**4,6**	**— 2,0**	**8,6**	**— 1,3**	**13,1**	**— 3,3**	**4,8**	**— 2,1**	**9,1**	**— 1,3**	**13,9**	**— 3,4**	**8,1**	**— 1,4**	—	—
	Хутары	I	0,8	— 1,5	3,4	— 5,2	4,2	— 6,7	1,0	— 2,0	4,7	— 7,0	5,7	— 9,0	2,7	— 0,4	—	—
		II	3,1	+ 0,6	4,0	+ 2,4	7,1	+ 3,0	5,6	+ 1,1	7,3	+ 4,3	12,9	+ 5,4	7,3	+ 2,4	— 7,3	— 3,5
		III	4,3	+ 2,8	4,3	+ 1,8	8,6	+ 4,6	10,4	+ 6,8	10,4	+ 4,3	20,7	+11,1	9,1	+ 6,9	— 3,2	+ 3,7
		Сяр.	**3,3**	**+ 1,3**	**3,8**	**+ 1,0**	**7,1**	**+ 2,3**	**6,5**	**+ 2,6**	**7,4**	**+ 1,9**	**13,9**	**+ 4,6**	**7,9**	**+ 4,1**	**— 2,4**	**— 2,0**
Менская	Вёскі	I	0,6	— 1,7	4,3	+ 1,2	4,9	— 0,5	0,7	— 2,1	5,5	+ 1,5	6,2	— 0,6	1,0	— 1,5	—	—
		II	1,0	— 0,6	8,5	+ 4,4	9,5	+ 3,8	1,3	— 0,8	10,5	+ 5,5	11,8	+ 4,7	1,6	+ 0,4	—	—
		III	3,0	+ 1,9	16,0	+ 8,3	18,9	+10,1	4,4	+ 2,7	23,6	+12,1	28,0	+14,9	1,8	+ 0,7	—	—
		Сяр.	**1,3**	**— 0,4**	**8,7**	**+ 4,2**	**10,0**	**+ 3,7**	**1,6**	**— 0,6**	**11,1**	**+ 5,4**	**12,7**	**+ 4,8**	**1,5**	**— 0,4**	—	—
	Ваколіцы	I	0,2	— 1,1	2,2	+ 1,3	2,3	+ 0,1	0,2	— 1,3	2,6	+ 1,5	2,7	+ 0,1	0,3	— 1,3	—	—
		II	0,9	— 0,1	5,9	+ 2,9	6,8	+ 2,8	1,4	— 0,1	9,9	+ 4,9	11,4	+ 4,8	1,4	+ 0,5	—	—
		III	4,1	+ 3,3	7,0	+ 6,3	11,1	+ 9,6	8,2	+ 6,6	13,9	+12,5	22,1	+19,1	5,9	+ 4,9	—	—
		Сяр.	**2,4**	**+ 1,5**	**6,2**	**+ 4,4**	**8,6**	**+ 5,9**	**4,1**	**+ 2,6**	**10,8**	**+ 7,6**	**14,9**	**+10,2**	**3,7**	**+ 2,4**	—	—
	Пасёлкі	I	0,2	—11,3	12,0	+ 1,7	12,2	— 9,6	0,3	—12,8	13,6	+ 1,9	13,8	—10,9	0,2	—13,2	— 4,9	—10,8
		II	1,3	— 5,2	12,5	+10,2	13,8	+ 5,0	1,9	— 7,7	18,5	+15,1	20,4	+ 7,4	0,4	— 9,5	+ 1,1	+(—) 8,9
		III	0,4	—10,9	18,6	+11,3	19,0	+ 0,4	0,5	—12,5	21,4	+13,0	21,9	+ 0,5	0,6	—13,1	+ 1,4	+(—)27,1
		Сяр.	**0,8**	**— 8,1**	**13,7**	**+ 7,8**	**14,4**	**— 0,4**	**1,0**	**—10,5**	**17,7**	**+10,0**	**18,6**	**— 0,5**	**0,4**	**—10,2**	**— 1,7**	+(—) 1,7
	Атрубы	I	—	— 5.5	16,9	+ 3,8	16,9	— 1,8	—	— 4,8	14,6	+ 3,3	14,6	— 1,5	—	— 6,7	+ 0,5	+(—) 0,1
		II	0,2	— 3,4	12,8	+ 5,7	12,6	+ 2,3	0,2	— 4,1	15,3	+ 6,8	15,5	+ 2,7	0,2	— 5,8	—	+(—) 1,4
		III	0,1	— 4,3	45,4	+41,1	45,5	+36,9	0,2	— 5,5	57,5	+52,1	57,7	+46,6	0,1	— 8,5	—	— 7,1
		Сяр.	**0,1**	**— 4,1**	**23,6**	**+16,1**	**23,7**	**+12,1**	**0,1**	**— 4,7**	**27.1**	**+18,5**	**27,2**	**+13,8**	**0,2**	**— 6,8**	**+ 0,1**	**— 2,7**

Tabelle 5. Die Markafähigkeit im Jahre 1926—27 (in Rubeln).

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гэктар / Auf 1 Hektar						На 1 душу / Auf 1 Seele						Каэфіцыент тварнасьці земляробства / Koëffizient der Markfähigkeit der Ackerbauwirtschaft			
			Земляробства / Ackerbau		Жывёлаводзтва / Viehzucht		Усяго сельск.-гаспад. / Der gesammten Landwirtschaft		Земляробства / Ackerbau		Жывёлаводзтва / Viehzucht		Усяго сельск.-гаспад. / Der gesammten Landwirtschaft				Прырост пасьля земле-ўпарадкаваньня / Zuwachs nach erfolgter Landeinrichtung	
			В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	В. Roh	Ч. Rein	Валавы Roh	Чысты Rein	В. Roh	Ч. Rein
Менская	Хутары	I	0,5	— 2,9	9,0	+ 7,0	9,4	+ 4,2	0,5	— 3,1	9,6	+ 7,6	10,1	+ 4,5	0,4	— 5,7	+20,4	—+ 2,6
		II	0,1	— 4,4	34,3	+24,8	34,4	+20,4	0,2	— 6,9	53,1	+38,4	53,3	+31,5	0,1	— 6,0	—	+(—) 2,1
		III	1,9	— 0,2	13,6	+ 9,3	15,5	+ 9,1	4,0	— 0,5	28,1	+19,2	32,1	+18,7	2,4	+ 0,8	+ 7,5	+(—) 1,6
		IV	7,0	+ 5,2	18,4	+16,1	25,4	+21,3	19,4	+14,5	50,9	+44,5	70,3	+59,0	5,3	+ 2,9	—	—
		Сяр.	**3,0**	**+ 0,6**	**17,1**	**+13,4**	**20,1**	**+14,0**	**6,0**	**+ 1,1**	**34,3**	**+26,9**	**40,3**	**+28,0**	**3,1**	**+ 0,2**	**+ 0,3**	+(—) 3,2
Бабруйская	Вёскі	I	0,3	— 2,9	1,7	— 1,5	2,0	— 4,4	0,3	— 3,8	2,2	— 1,9	2,6	— 5,7	1,1	— 7,3	—	—
		II	0.4	— 2,4	5,9	+ 4,6	6,3	+ 2,2	0,6	— 3,5	8,5	+ 6,6	9,1	+ 3,1	0,7	— 4,5	—	—
		III	2,1	+ 1,1	8,0	+ 7,2	10,2	+ 8,2	3,9	+ 1,9	14,4	+12,9	18,2	+14,9	4,6	+ 2,8	—	—
		Сяр.	**0,7**	**— 1,8**	**5,6**	**+ 4,1**	**6,3**	**+ 2,3**	**1,0**	**— 2,6**	**8,2**	**+ 6,1**	**9,2**	**+ 3,5**	**1,4**	**— 3,7**	—	—
	Пасёлкі	I	0,3	— 1,3	0,9	+ 0,7	1,2	— 0,6	0,5	— 1,9	1,5	+ 1,1	1,9	— 0,9	0,7	— 2,2	—	—
		II	0,4	— 2,0	2,1	+ 0,4	2,5	— 1,6	0,7	— 3,6	3,8	+ 0,8	4,5	— 2,8	1,1	— 3,5	+ 0,2	— 2,6
		III	0,4	— 2,0	1,6	+ 1,0	2,0	— 1,0	0,6	— 3,0	2,7	+ 1,7	3,4	— 1,3	1,3	— 4,2	— 1,1	— 0,9
		Сяр.	**0,3**	**— 1,8**	**1,9**	**+ 0,6**	**2,2**	**— 1,6**	**0,6**	**— 3,8**	**3,3**	**+ 1,1**	**3,9**	**— 2,7**	**1,1**	**— 3,6**	—	—
	Хутары	I	1,2	— 3,2	6,2	+ 2,5	7,4	— 0,7	1,1	— 4,0	8,0	+ 3,2	9,1	— 0,8	2,4	— 6,2	+ 3,2	+ 5,6
		II	2,9	— 0,5	4,4	+ 1,9	7,3	+ 1,4	5,1	— 0,9	7,6	+ 3,3	12,7	+ 2,4	4,6	— 2,0	+ 4,0	+ 9,2
		III	2,5	— 0,4	7,2	+ 4,1	9,6	+ 3,7	4,3	— 0,7	12,6	+ 7,2	16,9	+ 6,5	5,0	+ 0,9	— 0,4	+ 5,8
		Сяр.	**2,2**	**— 0,4**	**5,5**	**+ 2,6**	**7,7**	**+ 2,2**	**3,5**	**— 0.7**	**8,7**	**+ 4,1**	**12,2**	**+ 3,4**	**4,3**	**— 1,9**	**+ 2,3**	**+ 7,6**
Мазырская	Вёскі	I	0,1	— 3,4	3,4	+ 3,3	3,5	— 0,1	0,1	— 4,1	4,0	+ 4,0	4,2	-- 0,1	0,4	—10,1	—	—
		II	0,3	— 2,0	3,8	+ 2,9	4,1	+ 0,8	0,4	— 2,6	5,0	+ 3,8	5,4	+ 1,1	0,8	— 5,4	—	—
		III	0,6	— 2,0	1,2	— 0,1	1,8	— 2,1	0,9	- 3,2	1,9	— 0,2	2,5	— 3,4	1,6	—13,3	—	—
		Сяр.	**0,3**	**— 2,6**	**3,2**	**+ 2,7**	**3,5**	**+ 0,1**	**0,4**	**—3,5**	**4,3**	**+ 3,6**	**4,6**	**+ 0,1**	**0,8**	**- 7,9**	—	—
	Вакол.	II	0,9	— 2,8	14,3	+14,3	15,2	+11,5	1,1	— 3,5	17,9	+17,9	19,0	+14,4	1,6	— 6,0	—	—
		III	2,2	+ 0,2	8,1	+ 6,1	10,3	+ 6,3	2,8	+ 0,3	10,4	+ 7,8	13,2	+ 8,1	4,2	— 0,6	—	—
		Сяр.	**1,8**	**+ 0,1**	**9,0**	**+ 7,3**	**10,8**	**+ 7,4**	**2,3**	**+ 0,2**	**11,5**	**+ 9,8**	**13.8**	**+10,0**	**3,8**	**—0,4**	—	—
	Пасёлкі	I	0,4	— 3,9	1,7	+ 0,3	2,1	— 3,6	0,7	— 6,7	3,0	+ 0,5	3,7	— 6,3	1,7	—14,5	+ 2,5	+(—)25,6
		II	0,4	— 5,6	4,0	— 1,2	4,4	— 6,8	0,5	— 7,3	5,1	— 1,6	5,7	— 8,9	1,2	—16,1	— 0,8	— 1,7
		III	—	—10,2	3,7	+ 2,8	3,7	— 7,5	—	—15,1	5,4	+ 4,1	5,4	—11,0	—	—26,0	—	—
		Сяр.	**0,4**	**— 5,9**	**3,1**	**+ 0,1**	**3,5**	**— 5,8**	**0,5**	**— 8,6**	**4,6**	**+ 0,2**	**5,1**	**— 8,4**	**1,3**	**—17,6**	—	—
	Хутары	I	0,4	— 3,7	5,1	+ 3,6	5,5	— 0,1	0,4	— 4,0	5,5	+ 3,8	5,9	— 0,1	0,8	—10,4	—	—
		II	0,9	— 2,3	4,5	+ 2,3	5,4	—	1,1	— 3,2	6,2	+ 3,2	7,4	—	2,6	— 6,3	—	—
		III	1,0	— 3,3	6,0	+ 2,7	7,0	— 0,6	1,3	— 4,4	8,0	+ 3,6	9,3	— 0,8	2,5	— 7,2	—	—
		Сяр.	**0,9**	**— 2,8**	**5,0**	**+ 2,6**	**5,9**	**— 0,2**	**1,1**	**— 3,5**	**6,6**	**+ 3,4**	**7,7**	**— 0,1**	**2,4**	**— 7,1**	—	—

Табліца 6. Культурна-грамадзкая актыўнасьць

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На 100 душ / Auf 100 Seelen: Дарослых мужчын Erwachsener Männer: З сярэдн. адукац. Mit Mittelschulbild	Чытаюць і пішуць Lesen und schreiben	Толькі чытаюць Nur lesen	Няпісьменных Ungeschulte	Дарослых жанчын Erwachsene Frauen: З сярэдн. адукац. Mit Mittelschulbild	Чытаюць і пішуць Lesen und schreiben	Толькі чытаюць Nur lesen	Няпісьменных Ungeschulte	Паўпрацаўнікаў Halber Arbeiter: Чытаюць і пішуць Lesen und schreiben	Толькі чытаюць Nur lesen	Вучацца Lernende	Няпісьменных Ungeschulte	Падлеткаў Halbwüchslinge: Чытаюць і пішуць Lesen und schreiben	Толькі чытаюць Nur lesen	Вучацца Lernende	Няпісьменных Ungeschulte	Дзяцей вучацца Schulkinder
Віцебская	Вёскі	I	—	56	—	44	—	25	—	75	58	5	21	16	14	7	50	29	8
		II	3	72	—	25	2	38	2	58	67	7	20	6	7	—	79	14	23
		III	—	86	—	14	—	17	—	83	50	—	50	—	—	—	100	—	—
		Сярэдн.	**1**	**66**	**—**	**33**	**1**	**31**	**1**	**67**	**61**	**6**	**22**	**11**	**10**	**3**	**65**	**21**	13
	Пасёлкі	I	—	63	—	37	—	50	—	50	—	—	—	—	25	—	50	25	—
		II	—	70	4	26	—	23	—	77	56	—	11	33	21	—	36	43	3
		III	5	79	—	16	—	44	—	56	67	—	33	—	—	—	100	—	—
		Сярэдн.	**2**	**72**	**2**	**24**	**—**	**32**	**—**	**68**	**58**	**—**	**17**	**25**	**19**	**—**	**48**	**33**	2
	Атрубы	I	—	58	25	17	—	29	7	64	44	28	14	14	50	—	50	—	—
		II	—	83	—	17	—	53	—	47	100	—	—	—	67	—	33	—	3
		Сярэдн.	**—**	**73**	**10**	**17**	**—**	**42**	**3**	**55**	**69**	**15**	**8**	**8**	**60**	**—**	**40**	**—**	2
	Хутары	I	—	80	—	20	--	50	—	50	—	—	—	100	—	—	100	—	—
		II	4	6	69	21	—	37	5	58	48	3	26	23	5	—	82	13	2
		III	4	83	3	10	4	50	—	46	67	—	33	—	7	13	67	13	10
		Сярэдн.	**3**	**75**	**5**	**17**	**1**	**41**	**3**	**55**	**51**	**2**	**27**	**20**	**6**	**3**	**77**	**14**	4
Менская	Вёскі	I	—	76	2	22	2	—	36	62	60	—	20	20	22	—	56	22	4
		II	3	73	—	24	—	33	—	67	69	—	19	12	39	—	61	—	7
		III	—	100	—	—	—	39	—	61	100	—	—	—	67	—	17	16	5
		Сярэдн.	**2**	**78**	**1**	**20**	**1**	**22**	**13**	**64**	**73**	**—**	**16**	**11**	**40**	**—**	**53**	**7**	6
	Ваколіцы	I	—	33	33	34	—	33	—	67	—	—	33	67	—	—	67	33	—
		II	20	67	—	13	—	26	5	69	33	—	17	50	25	—	75	—	—
		III	6	88	6	—	—	41	—	59	—	—	67	33	—	—	—	100	6
		Сярэдн.	**11**	**70**	**8**	**11**	**—**	**33**	**2**	**65**	**17**	**—**	**33**	**50**	**10**	**—**	**60**	**30**	3
	Пасёлкі	I	14	72	—	14	7	27	—	66	29	—	28	43	—	—	17	83	17
		II	—	69	—	31	—	41	—	59	10	—	60	30	8	—	75	17	22
		III	—	80	—	20	—	56	—	44	75	—	25	—	40	—	60	—	33
		Сярэдн.	**5**	**72**	**—**	**23**	**3**	**37**	**—**	**60**	**29**	**—**	**42**	**29**	**13**	**—**	**57**	**30**	21
	Атрубы	I	25	38	—	37	20	30	—	50	—	—	—	100	67	—	—	33	—
		II	—	82	—	18	—	46	—	54	—	—	—	100	25	—	75	—	—
		III	—	63	12	25	—	67	11	22	—	—	—	—	50	—	—	50	25
		Сярэдн.	**7**	**63**	**4**	**6**	**6**	**47**	**3**	**44**	**—**	**—**	**—**	**75**	**45**	**—**	**33**	**22**	7

Tabelle 6. Die kulturel-gesellschaftliche Betätigung.

На 100 душ / Auf je 100 Seelen				Лік наведваньняў у год на 100 душ / Anzahl der Beniche im Jahr auf je 100 Seelen							Лік зьвяртаньняў на 100 гаспад. / Anzahl der von 100 Wirtschaften sich wendenden an		% гаспад., якія зьвярталіся / % der Wirtschaften, die sichwandten	
				Дар. мужч. / Erwachsener Monner		Дар. жанч. / Erwachsener Frauen			Усяго насел. / der Gesammt Bevölkerung					
Членаў каапэрац. працуюць па выбарах / Kooperativ-Mitglider, arbeiten als Gewählte	Гаспадарак — членаў Камітэту Узаемадапамогі / Wirtschaften — Glider des Komites für gegenseitige Unterstützung	Дарослых і падлеткаў — членаў Партыі і К. С. М. / Erwachsene und Halbwüchsl. Mitgl. der Part. und der K.S.J.	Дарослых — займаюць савецкія пасады / Erwachsene, die Sowetische A emter bekleiden	Культ-установы / Kulturelle Einricht.	Цэрквы / Kirchen	Культ. установы / Kulturelle Einricht.	Цэрквы / Kirchen	Культ. установы / Kulturelle Einricht.	Культ. установы / Kulturelle Einricht.	Цэрквы / Kirchen	Да агранома / Agronomen	Да вэтэрынара / Veterinärarzt	Да агранома / An den Agronomen	Да вэтэрынара / An den Veterinärarzt
—	53	5	3	134	55	32	38	66	23	15	6	62	3	34
—	57	5	1	76	35	25	61	30	35	24	—	85	—	50
—	80	7	—	3	9	—	23	173	25	1	—	20	—	20
—	**57**	**5**	**2**	**94**	**41**	**27**	**48**	**55**	**29**	**18**	**3**	**68**	**15**	**40**
—	—	—	—	28	23	—	128	37	29	19	43	14	14	14
8	25	3	—	109	12	8	40	48	20	18	95	55	35	35
11	29	11	6	240	9	64	31	163	19	10	43	29	43	29
8	**20**	**5**	**3**	**143**	**15**	**25**	**44**	**68**	**21**	**16**	**74**	**41**	**33**	**29**
11	62	3	8	456	17	121	89	527	30	20	31	108	8	46
—	60	5	—	270	60	56	143	325	73	30	13	93	7	33
5	**61**	**4**	**3**	**344**	**42**	**84**	**120**	**422**	**57**	**26**	**2**	**100**	**7**	**39**
25	60	—	—	150	6	20	23	233	8	5	20	20	20	20
4	24	4	4	132	45	66	60	146	32	13	37	80	17	37
—	30	9	2	127	38	82	54	70	37	13	45	130	25	55
4	**26**	**5**	**3**	**132**	**40**	**69**	**56**	**127**	**32**	**13**	**38**	**89**	**19**	**40**
—	14	5	—	114	16	18	32	106	24	9	208	61	19	39
—	6	5	—	47	48	20	39	158	30	19	273	98	38	40
—	50	—	2	74	44	20	97	61	49	15	313	313	63	68
—	**15**	**4**	**—**	**70**	**40**	**19**	**45**	**119**	**31**	**17**	**255**	**118**	**36**	**44**
—	—	—	—	—	33	—	45	—	27	49	—	180	—	40
—	—	—	6	69	35	1	32	20	22	17	27	82	9	45
66	—	—	—	4	9	—	18	33	10	8	22	156	22	67
33	**—**	**—**	**3**	**30**	**24**	**—**	**28**	**18**	**18**	**19**	**20**	**128**	**12**	**52**
4	4	2	7	11	18	11	22	20	14	11	170	422	30	65
—	12	—	8	25	30	2	55	62	26	12	96	92	19	35
—	20	—	—	3	11	6	18	13	7	1	80	40	40	40
1	**13**	**1**	**3**	**16**	**22**	**6**	**37**	**38**	**19**	**11**	**126**	**228**	**28**	**48**
—	43	5	—	37	35	17	25	120	33	16	—	14	—	14
—	50	4	8	45	4	27	8	34	8	7	38	—	25	—
—	80	6	12	67	16	11	27	—	24	14	20	40	20	40
—	**55**	**4**	**7**	**50**	**17**	**19**	**19**	**59**	**17**	**12**	**20**	**15**	**15**	**15**

Табліца 6. Культурна-грамадзкая актыўнасьць.

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 100 душ / Auf 100 Seelen																
			Дарослых мужчын / Erwachsener Männer				Дарослых жанчын / Erwachsene Frauen				Паўпрацаўнікоў / Halber Arbeiter				Падлеткаў / Halbwüchslinge				
			З сярэдн. адукац. / Mit Mittelschulbild.	Чытаюць і пішуць / Lesen und schreiben	Толькі чытаюць / Nur lesen	Напісьменных / Ungeschulte	З сярэдн. адукац. / Mit Mittelschulbild.	Чытаюць і пішуць / Lesen und schreiben	Толькі чытаюць / Nur lesen	Напісьменных / Ungeschulte	Чытаюць і пішуць / Lesen und schreiben	Толькі чытаюць / Nur lesen	Вучыцца / Lernende	Напісьменных / Ungeschulte	Чытаюць і пішуць / Lesen und schreiben	Толькі чытаюць / Nur lesen	Вучыцца / Lernende	Напісьменных / Ungeschulte	Дзяцей вучыцца / Schulkinder
Менская	Хутары	I	—	75	—	25	—	50	10	40	67	—	—	33	40	—	60	—	13
		II	—	92	—	8	—	56	—	44	50	—	50	—	—	—	100	—	—
		III	9	83	—	8	8	49	—	43	60	—	40	—	—	—	75	25	4
		VI	19	81	—	—	—	71	4	22	100	—	—	—	100	—	—	—	—
		Сяр.	**8**	**83**	—	**9**	**4**	**56**	**2**	**38**	**63**	—	**33**	**4**	**12**	—	**73**	**15**	**4**
Менская	Вёскі	I	—	65	—	35	—	10	5	85	50	—	25	25	20	—	60	20	—
		II	2	52	1	45	1	10	7	82	50	6	6	38	17	—	22	61	—
		III	17	78	—	5	—	8	—	92	67	—	17	16	—	—	50	50	—
		Сяр.	**4**	**59**	**1**	**36**	**1**	**10**	**6**	**83**	**54**	**4**	**11**	**31**	**16**	—	**32**	**52**	—
Мазырска-Бабруйская	Пасёлкі	I	25	50	—	25	—		—	100	—	100	—	—	—	—	100	—	—
		II	—	82	18	—	—	22	4	74	33	—	17	50	11	—	56	33	44
		III	—	62	—	38	—	18	—	82	50	—	50	—	—	—	40	60	—
		Сяр.	**2**	**73**	**11**	**14**	—	**20**	**2**	**78**	**37**	**9**	**27**	**27**	**7**	—	**53**	**40**	**30**
	Хутары	I	—	80	—	20	—	27	3	70	—	—	50	50	—	—	57	43	3
		II	4	72	10	14	2	19	8	71	56	4	12	28	4	—	38	58	6
		III	—	74	—	26	—	26	8	66	63	—	25	12	27	—	55	18	—
		Сяр.	**2**	**74**	**5**	**19**	**1**	**23**	**7**	**69**	**51**	**3**	**19**	**27**	**10**	—	**45**	**45**	**4**
	Вёскі	I	—	56	—	44	2	10	—	88	20	—	30	50	—	—	56	44	—
		II	—	51	—	49	—	22	—	78	17	—	50	33	21	—	29	50	2
		III	—	67	—	33	—	33	—	67		—	50	50	—	—	80	20	—
		Сяр.	—	**55**	—	**45**	**1**	**16**	—	**83**	**17**	—	**42**	**41**	**13**	—	**42**	**45**	**1**
	Ваколіцы	II	—	100	—	—	—	100	—	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—
		III	4	93	—	3	5	28	—	67	44	—	22	34	17	—	50	33	8
		Сяр.	**3**	**94**	—	**3**	**5**	**35**	—	**60**	**50**	—	**20**	**30**	**14**	—	**43**	**43**	**6**
	Пасёлкі	I	—	82	—	18	—	14	—	86	33	—	—	67	—	—	40	60	—
		II	—	42	—	58	—	33	—	67	60	—	—	40	38	—	50	12	7
		III	—	100	—	—	20	20	—	60	—	—	—	—	—	—	100	—	100
		Сяр.	—	**64**	—	**36**	**3**	**25**	—	**72**	**50**	—	—	**50**	**20**	—	**53**	**27**	**13**
	Хутары	I	—	50	—	50	—	10	—	90	—	—	83	17	—	—	27	73	—
		II	—	55	—	45	—	18	—	82	32	—	32	36	10	—	45	45	1
		III	—	80	—	20	3	21	—	76	73	—	27	—	21	—	79	—	10
		Сяр.	—	**62**	—	**38**	**1**	**18**	—	**81**	**39**	—	**38**	**23**	**11**	—	**46**	**43**	**3**

Tabelle 6. Die kulturel-gesellschaftliche Betätigung.

На 100 душ Auf je 100 Seelen				Лік наведваньняў у год на 10 душ Anzahl der Besuche im Jahr auf je 10 Seelen							Лік зьвяртаньняў на 100 гаспад. Anzahl der von 100 Wirtschaften sich Wendenden an		% гаспад., якія зьвярталіся % der Wirtschaften, die sich wendten	
				Дар. мужч. Erwachsener Männer		Дар. жанч. Erwachsene Frauen			Усяго насел. der G sammt Bevölkerung					
Членаў кааперац. працуюць па выбарах Kooperativ-Mitglider, arbeiten a's Gewählte	Гаспадарак—членаў камітэту Узаемадапамогі Wirtschaften—Gliderder Komites für gegenseitige Unterstützung	Дарослых і падлеткаў—членаў Партыі і К. С. М. Erwachsene und Halbwüchsl. Mitgl. der Partei und der K. S. J.	Дарослых—займаюць савецкія пасады Erwachsene, die Sowetische Aemter bekleiden	Культ. установы Kulturelle Einricht.	Цэрквы Kirchen	Культ. установы Kulturelle Einricht.	Цэрквы Kirchen	Культ. установы Kulturelle Einricht.	Культ. установы Kulturelle Einricht.	Цэрквы Kirchen	Да агранома Agronomen	Да вэтэрынара Veterinärarzt	Да агранома An den Agronomen	Да вэтэрынара An den Veterinärarzt
—	43	—	—	60	24	—	67	—	35	3	—	29	—	14
—	50	—	—	4	10	—	28	7	15	8	10	70	10	40
—	36	1	—	10	18	—	30	31	18	9	193	118	32	29
—	9	2	2	15	4	24	18	—	13	6	155	145	55	64
—	34	1	1	15	14	6	30	21	18	7	139	104	29	36
—	38	—	8	1	36	—	19	9	22	10	11	144	6	50
—	22	1	4	4	24	2	36	—	22	9	20	104	13	52
—	—	3	3	2	28	—	32	10	16	16	38	163	13	63
—	24	1	4	3	27	1	33	3	21	11	19	121	11	53
—	25	12	14	125	27	—	33	—	15	3	25	50	25	50
—	53	—	6	1	16	—	48	—	18	3	184	26	53	21
—	33	—	12	—	12	—	44	—	25	4	817	167	67	50
—	45	1	8	12	16	—	46	—	21	3	279	59	52	31
—	9	—	8	15	31	1	48	—	27	4	4	39	4	17
—	16	—	4	35	18	11	58	9	20	10	35	84	12	37
20	29	1	1	39	46	2	89	23	43	13	106	42	35	23
7	17	—	4	32	30	6	64	11	28	10	41	63	14	27
—	42	—	—	9	29	2	46	—	30	9	100	31	31	4
14	60	2	3	9	28	—	35	31	16	7	10	17	10	10
33	29	4	4	25	45	12	27	—	32	11	400	43	43	14
16	48	2	2	11	28	2	39	18	26	8	90	25	22	8
—	33	—	—	—	38	—	75	—	23	12	167	—	33	—
27	54	—	4	7	20	—	16	—	13	6	385	69	38	38
22	50	—	4	6	22	—	21	—	14	7	344	56	38	31
—	—	7	—	42	4	11	76	562	27	19	80	20	30	20
—	20	—	—	4	11	5	17	9	7	13	67	47	47	33
—	33	11	—	95	—	4	14	20	5	19	133	33	33	33
—	14	4	—	153	7	5	37	202	13	15	79	36	39	29
—	19	—	—	1	19	—	22	—	15	8	13	—	7	—
—	35	—	2	4	35	3	50	3	24	21	163	26	26	16
—	35	2	4	15	16	—	36	—	13	14	115	25	25	5
—	32	1	2	7	28	2	43	2	20	17	137	21	22	11

Табліца 7. Арганізацыя тэрыторыі.

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	Усяго палос на гаспад. / Gesamtanzahl von Streifen in der Wirtschaft	Групаваньне па сел.-гаспад. плошчы / Gruppirung nach ldw. Nutzungsflächen — Пахаць / Ackerland: Палос на гаспадарку / Streifen in einer Wirtschaft	Пахаць — Разьмер у гэктар / Grössenverhältnisse in Ha: Большай / Mehr	Пахаць — Разьмер у гэктар: Меншай / Weniger	Пахаць — Разьмер у гэктар: Пераважнай / Vorherrschende	Пахаць — Адлегл. у кілям. / Entfernung in Km.: Бліжэйшае / Nahe	Пахаць — Адлегл. у кілям.: Дальняе / Weite	Пахаць — Адлегл. у кілям.: Пераважнае / Vorherrschende	Луг / Wiesen: Палос на гаспадарку / Streifen in einer Wirtschaft	Луг — Разьмер у гэктар / Grössenverhältnisse in Ha: Большай / Mehr	Луг — Разьмер у гэктар: Меншай / Weniger	Луг — Разьмер у гэктар: Пераважнай / Vorherrschende	Луг — Адлегл. у кілям. / Entfernung in Km.: Бліжэйшае / Nahe	Луг — Адлегл. у кілям.: Дальняе / Weite	Луг — Адлегл. у кілям.: Пераважнае / Vorherrschende
Віцебская	Вёскі	1	103	60	0,1	0,02	0,05	0,15	0,9	0,56	41	0,1	0,01	0,05	0,18	1,3	0,57
		II	115	64	0,2	0,02	0,07	0,11	1,3	0,60	48	0,1	0,01	0,04	0,12	1,3	0,60
		III	119	70	0,3	0,02	0,09	0,09	1,8	0,60	48	0,2	0,01	0,01	0,10	1,9	0,60
		Сярэдн.	**111**	**63**	**0.2**	**0,02**	**0,07**	**0,12**	**1,2**	**0,60**	**46**	**0,1**	**0,01**	**0,04**	**0,14**	**1,4**	**0,61**
	Пасёлкі	1	13	9	0,5	0,15	0,28	0,07	0,3	0,17	3	0,9	—	0,10	0,12	0,3	—
		II	17	10	0,7	0,28	0,44	0,12	0,5	0,25	5	0,6	—	0,14	0,20	0,5	0,20
		III	12	9	1,3	0,32	0,75	—	0,3	0,16	2	0,6	0,50	—	0,20	0,3	—
		Сярэдн.	**15**	**9**	**0,7**	**0,28**	**0,42**	**0,10**	**0,4**	**0,23**	**4**	**0,8**	—	**0,14**	**0,20**	**0,4**	**0,20**
	Атрубы	1	11	5	0,9	0,30	0,70	0,56	1,1	0,70	5	0,7	0,12	0,30	0,40	0,9	0,70
		II	6	4	1,1	0,25	0,54	0,26	0,5	0,40	—	2,1	0,32	1,43	0,20	0,5	0,40
	Хутары нармальныя	I	7	4	1,4	0,24	0,48	0,01	0.1	0,09	2	—	—	1,05	—	—	0,12
		II	9	5	2,2	0,47	1,24	0,03	0.2	0.11	3	2,1	0,44	2,00	0,12	0,5	0,22
		III	14	7	2,1	0,25	0,80	0,03	0,3	0,13	4	2,5	0,44	0,91	0,03	0,3	0,14
		Сярэдн.	**10**	**6**	**2,1**	**0,37**	**1,16**	**0,03**	**0,2**	**0,12**	**3**	**2,2**	**0,44**	**1,05**	**0,09**	**0,4**	**0,18**
	Хутары цераспалосныя	I	18	15	0,2	0,07	0,08	0,03	0,2	0,08	3	0,8	0,66	0,71	0,54	2,1	0,30
		II	28	14	0,5	0,12	0,26	0,08	0,3	0.20	12	0,6	0,11	0,25	0,17	0.3	0,20
		III	30	11	1,0	0,15	0,30	—	0,3	0,15	18	0,2	0,02	0,10	0.22	0,11	—
		Сярэдн.	**26**	**14**	**0,6**	**0,12**	**0,25**	**0,07**	**0,3**	**0,17**	**12**	**0,6**	**0,15**	**0,28**	**0,20**	**0,5**	**0,20**
Менская	Вёскі	I	22	10	0,5	0.18	0,31	0,13	1,4	0,53	10	0,2	0,07	0,11	0,11	0,8	0,37
		II	18	8	0,9	0,25	0,40	0,17	1,1	0,46	8	0.4	0,09	0,23	0,19	1,5	0,50
		III	19	9	2,0	0,33	0,67	0,22	1,4	0,49	8	0,7	0,07	0,25	0.14	1.2	0,37
		Сярэдн.	**18**	**8**	**0,8**	**0,25**	**0,43**	**0,18**	**1,2**	**0,50**	**8**	**0,4**	**0,08**	**0,20**	**0,16**	**1,2**	**0,44**
	Пасёлкі	I	14	5	0,7	0,38	0,54	0,27	0,6	0.60	7	0,5	0,07	0,19	0.18	1,5	0,50
		II	—	—	1,0	0,47	0,71	0,15	0,8	0,35	4	0.6	0,20	0,41	0.30	3,2	0,45
		III	15	5	1,4	0,57	0.94	0,02	0,6	0,50	7	0,5	0,10	0,29	0,10	2,7	1,30
		Сярэдн.	**12**	**5**	**1,0**	**0,45**	**0,78**	**0,20**	**0,7**	**0,40**	**5**	**0,6**	**0,18**	**0,36**	**0,26**	**2,5**	**1,01**
	Атрубы	I	8	4	1,5	0,28	—	—	—	—	2	1,1	0,47	—	—	—	1,00
		II	6	3	2,8	0,31	—	0,50	1,2	0,50	1	1,8	1,10	—	—	—	0,90
		III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Сярэдн.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Хутары нармальныя	I	5	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1,37	0,06	0,6	—
		II	5	1	1,7	0,25	—	0,23	0,6	—	1	1,1	—	1,02	—	0,8	—
		III	4	1	5,2	2,66	—	0.17	0,4	0,20	1	2,7	—	—	1,1	1,6	—
		Сярэдн.	**4**	**1**	—	—	—	**0,18**	**0,4**	**0,20**	**1**	—	—	—	—	—	—

Tabelle 7. Die Organisation des Geländes.

Форма землякарыстаньня / Art der Landnutzung	Групаваньне па асноўных сродках вытворчасьці / Gruppirung nach den grundlegenden Betriebsmitteln											
	Пахаць / Ackerland						Луг / Wiesen					
	Палос / Streifen		Разьмер / Grössenverhältnisse		Адлегласьць / Entfernung		Палос / Streifen		Разьмер / Grössenverhältnisse		Адлегласьць / Entfenung	
	На гаспад. / Auf eine Wirtschaft	На гэктар / Auf 1 Hektar	Большай / Grösserer	Меншай / Kleinerer	Бліжэйшае / Nahe	Дальняе / Weite	На гаспад. / Auf eine Wirtschaft	На гэктар / Auf 1 Hekter	Большай / Grösserer	Меншай / Kleinerer	Бліжэйшае / Nahe	Дальнае / Weite
Вёскі	61	18	0,1	0,01	0,09	1,4	44	16	0,1	0,01	0,13	1,4
	64	13	0,2	0,01	0,11	1,4	44	13	0,2	0,01	0,12	1,4
	53	7,4	0,4	0,02	0,10	1,9	63	10	0,1	0,02	0,11	2,0
	63	**14**	**0,2**	**0,01**	**0,10**	**1,4**	**46**	**13**	**0,1**	**0,01**	**0,12**	**1,5**
Пасёлкі	9	2,7	0,6	0,21	0,05	0,4	5	3,3	0,6	0,35	0,19	0,4
	9	2,3	0,7	0,26	0,10	0,4	4	2,1	0,7	0,40	0,21	0,4
	9	1,6	1,0	0,54	0,04	0,4	3	1,0	1,1	0,68	0,21	0,4
	9	**2,0**	**0,8**	**0,31**	**0,07**	**0,4**	**4**	**2,0**	**0,7**	**0,44**	**0,20**	**0,4**
Атрубы	5	2,2	1,4	0,66	0,36	0,9	6	4,2	0,9	0,30	0,42	0,9
	5	2,2	1,1	0,37	0,35	0,9	3	2,0	1,3	0,6	0,30	0,8
Хутары сярэднія	6	2,2	0,7	0,34	0,01	0,1	2	1	1,4	1,20	0,25	0,5
	7	1,4	1,9	0,48	0,16	0,3	5	1,5	1,8	0,81	0,05	0,6
	—	0,2	2,1	0,42	0,01	0,3	4	1	1,9	0,66	0,02	0,3
	8	**1,5**	**1,9**	**0,46**	**0,01**	**0,3**	**4**	**1,2**	**1,7**	**0,79**	**0,06**	**0,5**
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Вёскі	10	2,8	0,7	0,20	0,13	1,3	10	8,0	0,3	0,13	0,14	0,9
	8	1,2	1,0	0,34	0,14	1,1	8	5,3	0,4	0,08	0,17	1,0
	8	1,6	0,9	0,14	0,11	1,2	8	4,0	0,6	0,05	0,14	2,8
	9	**2,1**	**0,9**	**0,26**	**0,15**	**1,2**	**8**	**5,6**	**0,4**	**0,09**	**0,15**	**1,2**
Пасёлкі	4	1,4	0,9	0,53	0,20	0,5	5	4,0	0,6	0,27	0,20	2,6
	5	1,4	1,0	0,52	0,16	0,6	5	3,3	0,7	0,21	0,23	2,5
	5	1,2	1,1	0,37	0,07	0,5	5	2,6	0,6	0,10	0,20	0,6
	5	**1,3**	**1,0**	**0,50**	**0,17**	**0,5**	**5**	**3,5**	**0,6**	**0,22**	**0,21**	**2,3**
Атрубы	1	0,6	2,4	1,90	0,76	1,3	1	0,8	1,4	1,35	1,23	1,5
	2	0,8	2,6	1,57	0,19	0,8	2	0,6	1,7	1,50	0,92	1,2
	1	0,3	4,1	4,1	0,74	0,7	1	0,5	2,6	2,33	0,43	0,8
	1	**0,5**	**2,8**	**2,32**	**0,52**	**1,0**	**1**	**0,6**	**1,8**	**1,65**	**0,90**	**1,2**
Хутары сярэднія	2	0,7	2,1	1,77	0,28	0,5	2	1,4	1,2	0,73	0,41	0,8
	1	0,3	4,0	3,10	0,10	0,3	1	1,3	0,9	0,83	0,47	0,6
	2	0,2	6,1	5,30	0,18	0,3	1	0,5	1,9	1,8	0,19	0,7
	2	**0,3**	**5,7**	**4,80**	**0,18**	**0,3**	**1**	**0,7**	**1,8**	**1,40**	**0,30**	**0,6**

Табліца 7. Арганізацыя тэрыторыі.

Акругі / Kreisen	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	Усяго палос на гаспад. / Gesamtanzahl von Streifen in der Wirtschaft	Групаваньне па сельска-гаспад. плошчы / Gruppirung nach ldw. Nutzungsflächen — Пахаць / Ackerland: Палос на гаспадарку / Streifen in einer Wirtschaft	Пахаць — Разьмер у гэкт. / Grössenverhältnisse in Ha: Большай / Mehr	Меншай / Weniger	Пераважнай / Vorherrschende	Пахаць — Адлегл. у кілям. / Entfernung in Km.: Бліжэйшае / Nahe	Дальняе / Weite	Пераважнай / Vorherrschende	Луг / Wiesen: Палос на гаспадарку / Streifen in einer Wirtschaft	Луг — Разьмер у гэкт. / Grössenverhältnisse in Ha: Большай / Mehr	Меншай / Weniger	Пераважнай / Vorherrschende	Луг — Адлегл. у кілям. / Entfernung in Km.: Бліжэйшае / Nahe	Дальняе / Weite	Пераважнай / Vorherrschende
Менская	Хутары церазпалосныя	I	8	4	1,8	0,70	1,50	—	—	—	2	1,1	0,53	1,04	0.65	1,1	1,0
		II	7	4	2,7	1,37	1,99	—	0,3	—	2	1,1	0,27	0,64	0,17	0,5	—
		III	12	7	4,7	0,91	3,55	—	1,0	—	3	2,7	0,77	0,80	0,42	4,0	0,6
		Сярэдн.	**9**	**5**	**2,7**	**0,88**	**2,64**	—	**0,7**	**0,7**	**2**	**1,4**	**0,58**	**0,77**	**0,47**	**1,6**	**0,7**
Бабруйская	Вёскі	I	36	24	0,3	0,03	0,08	0,20	3,7	1,36	10	0,5	0,05	0,11	0,56	8.8	2,31
		II	48	28	0,5	0,05	0,10	0,22	4,5	1,39	14	0,7	0,06	0,15	0,24	9,8	1,68
		III	67	40	0,6	0,04	0,14	0,18	4,6	1,64	22	1,3	0,06	0,14	0,24	15,1	2,50
		Сярэдн.	**51**	**31**	**0,5**	**0,04**	**0,11**	**0,20**	**4,6**	**1,46**	**16**	**0,8**	**0,06**	**0,14**	**0,30**	**11,2**	**2,08**
	Пасёлкі	I	24	12	0,5	0,32	0,32	0,42	1,0	0,55	9	0,3	0,04	0,12	0,24	9.8	1,05
		II	28	14	1,0	0.12	0,35	0,34	1,5	0,78	10	0,4	0,08	0,19	0.39	12,4	1,00
		III	16	2	1,6	0,21	0,55	0,26	1,3	0,64	11	0,6	0,15	0,32	0.34	12.4	0.94
		Сярэдн.	**25**	**11**	**1,0**	**0,25**	**0,34**	**0,38**	**1,3**	**0,70**	**10**	**0,4**	**0,08**	**0,19**	**0,34**	**12,0**	**1,03**
	Хутары церазпалосныя	I	4	1	1,6	1,00	—	—	—	—	2	0.8	0,48	0,72	0,67	4,5	1,63
		II	6	1	4,1	—	—	—	—	—	3	1,2	0,73	1,00	0,97	4.5	3,30
		III	6	1	6,6	0,48	—	—	—	--	3	1,8	0,81	1,60	1,18	6,7	3,50
		Сярэдн.	**6**	**1**	**4,6**	—	—	—	—	—	**3**	**1,3**	**0,71**	**1,26**	**0,97**	**5,2**	**3,16**
Мазырская	Вёскі	I	17	14	0,3	0,07	0,17	0,95	3.8	2.0	3	1,0	0,56	0,7	1,4	13,0	8,0
		II	17	12	0,4	0.07	0,20	0,42	3,8	2,0	4	0,8	0,26	0,5	1,3	15,0	2,8
		III	15	10	1,1	0,24	0,31	0,34	3.4	1,9	5	1,4	0,40	1,3	0,8	7,8	0,8
		Сярэдн.	**16**	**12**	**0,5**	**0,10**	**0,22**	**0,58**	**3,7**	**1,9**	**4**	**0,9**	**0,37**	**0,7**	**1,2**	**13,2**	**4,0**
	Пасёлкі	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	--	—	—
		II	9	4	0,9	0,30	0,57	0,25	0,4	—	3	1,9	0,85	1,2	4,6	18,2	11,5
		III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Сярэдн.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Хутары нармальн.	I	2	1	—	—	3,2	—	—	—	1	—	—	—	—	0,5	—
		II	3	1	—	—	3,2	0,10	1,5	—	1	—	—	—	0,1	2,5	—
		III	2	1	—	—	4,3	0,10	0,15	—	1	—	—	—	0,2	6,8	—
		Сярэдн.	**3**	**1**	—	—	**3,4**	**0,10**	—	—	**1**	—	—	—	**0,2**	**3,4**	**0,2**
	Хутары церазпалосныя	I	12	9	0,9	0,10	0,4	0,15	2,5	0.8	3	0,9	0,27	0,4	3,0	12,0	3,9
		II	16.	11	1.2	0,20	0,3	0,08	2,0	0,6	4	1.5	0,52	0,8	2,0	13,7	2,5
		III	18	14	1,2	0,22	1,3	0,15	1,5	0,8	5	1,9	0,52	0,9	0,8	5,3	1,5
		Сярэдн.	**16**	**11**	**1,1**	**0,20**	**0,6**	**0,12**	**2,0**	**0,7**	**4**	**1,4**	**0,47**	**0,7**	**2,0**	**10,7**	**2,1**

Tabelle 7. Die Organisation des Geländes.

Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групаваньне па асноўных сродках вытворчасьці / Gruppirung nach den grundlegenden Betriebsmitteln: Пахаць / Ackerland — Палос / Streifen: На гаспад. / Auf eine Wirtschaft	На гэктар / Auf 1 Hektar	Разьмер / Grössenverhältniss: Большай / Grösserer	Меншай / Kleinerer	Адлегласьць / Entfernung: Бліжэйшае / Nahe	Дальняе / Weite	Луг / Wiesen — Палос / Streifen: На гаспад. / Auf eine Wirtschaft	На гэктар / Auf 1 Hektar	Разьмер / Grössenverhältniss: Большай / Grösserer	Меншай / Kleinerer	Адлегласьць / Entfernung: Бліжэйшае / Nahe	Дальняе / Weite
Ваколіцы	7	2,2	0,3	0,10	0,11	0,7	4	2,2	0,6	0,16	0,10	25,2
	8	1,6	0,7	0,27	0,09	0.8	5	2,3	0,7	0,12	0,09	19,7
	10	1,4	1,1	0.22	0,07	0,7	5	1,0	0,8	0,16	0,08	9,0
	9	**1,6**	**0,8**	**0,24**	**0,09**	**0,7**	**5**	**1,7**	**0,7**	**0,13**	**0,09**	**17,1**
Вёскі	[illegible]	9,2	0,3	0,04	0,24	3,1	14	9,9	0,3	0,04	0,55	7,5
	[illegible]	6,8	0,5	0,05	0,19	4,7	16	5,5	0,8	0,06	0,23	11,8
	39	5,6	0,7	0,04	0,11	5,5	19	4,1	1,5	0,08	0,36	17,8
	31	**6,9**	**0,5**	**0,04**	**0,19**	**4,4**	**16**	**5,8**	**0,8**	**0,06**	**0,31**	**11,3**
Пасёлкі	11	3,8	0.2	0,03	0,17	0,9	10	10,5	0,2	0,02	0,20	21,0
	11	2,0	0,8	0,04	0,16	0,8	10	5,6	0,4	0,02	0,21	21,0
	11	1,4	1,1	0,07	0,12	0,8	10	3,8	0,6	0,05	0.19	21,0
	11	**2,0**	**0,9**	**0,05**	**0,16**	**0,8**	**10**	**5,4**	**0,4**	**0,03**	**0,20**	**21,0**
Хутары	1	0,3	3,8	3,80	0,24	0,3	2	1,5	0,9	0,61	0,94	5,0
	1	0,2	6,4	5,57	0,05	0,2	3	1,2	1,4	0,81	0,92	8,4
	1	0,2	6,6	4,15	0,05	0,4	3	0,9	2,1	1,16	1,13	5,2
	1	**0,2**	**5,7**	**4,84**	**0,09**	**0,3**	**3**	**1,2**	**1,5**	**0,83**	**0,96**	**6,8**
Вёскі	14	4,7	0,3	0,06	0,64	3,8	5	2,4	0,8	0,32	2,0	13,9
	13	3,6	0,6	0,14	0,38	3,8	4	1,3	1,1	0.36	2,0	13,7
	10	2.6	0,9	0,05	0,70	5.1	4	1,2	1,7	0,67	1,2	11,9
	12	**3,9**	**0,5**	**0,10**	**0,52**	**3,9**	**4**	**1,7**	**1,1**	**0,37**	**1,9**	**13,4**
Пасёлкі	4	2,1	0,6	0,32	0,14	0,6	3	0,6	2,3	1,36	3,0	17,0
	4	2,5	0,5	0,32	0,15	0,4	3	0,9	2,9	0,83	6,0	19.0
	3	2,5	0,9	0,30	0,10	0,2	4	1,2	1,5	0,60	3,4	20,2
	4	**2,4**	**0,8**	**0,31**	**0,12**	**0,4**	**3**	**0,8**	**1,9**	**0,98**	**4,8**	**18,4**
Хутары (сярэднія)	6	2,6	1,8	1,60	0,20	2.7	2	1,0	1,6	1,47	4,4	13,1
	5	1,6	2,1	1,54	0,11	1.7	3	0,9	2,1	1,47	1,5	9,2
	7	1,8	2,6	2,30	0,09	1,3	2	0,7	2,6	1,48	0,5	6,8
	6	**1,8**	**2,2**	**1,70**	**0,11**	**1,8**	**3**	**0,9**	**2,1**	**1,47**	**1,7**	**9,3**
Ваколіцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	18	7,8	0,2	0,05	0›02	1,5	9	2,5	0,7	0,05	0.2	2,6
	18	—	0,5	0,08	0.07	2,1	13	2,9	0,7	0,11	0,2	0,6
	18	**—**	**0,4**	**0,07**	**0,06**	**1,9**	**12**	**2,6**	**0,7**	**0,09**	**0,2**	**2,0**

Табліца 8. Расходы па землеўпарадкаваньні (руб.)
Tabelle 8. Die Ausgaben für Landeinrichtung (in Rubeln)

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На землеўпарадкав. für Landeinrichtung				На перасяленьне für die Ueber siedel.				На калодзежы і інш. für Brunnen und dergl.				Усяго im Ganzen				% гаспад., якія атрымалі дзярж. дапамогу / % der Wirtsch., die eine Staatsunterstützung erhielten
			Сродкі гасп-кі / Mittel aus der Wirtschaft		Дзярж. дапамога / Staatliche Beihilfe		Сродкі гасп-кі / Mittel aus der Wirtschaft		Дзярж. дапамога / Staatliche Beihilfe		Сродкі гасп-кі / Mittel aus der Wirtschaft		Дзярж. дапамога / Staatliche Beihilfe		Сродкі гасп-кі / Mittel aus der Wirtschaft		Дзярж. дапамога / Staatliche Beihilfe		
			Усяго im Ganzen	У тым ліку сваёй працы davon persönliche Arbeit	Сума Summe	% к сваім расходам % zu den Eigenausgab.	Усяго im Ganzen	У тым ліку сваёй працы davon persönliche Arbeit	Сума Summe	% к сваім расходам % zu den Eigenausgab.	Усяго im Ganzen	У тым ліку сваёй працы davon persönliche Arbeit	Сума Summe	% к сваім расходам % zu den Eigenausgab.	Усяго im Ganzen	У тым ліку сваёй працы davon persönliche Arbeit	Сума Summe	% к сваім расходам % zu den Eigenausgab.	
Віцебская	Пасёлкі	I	44	31	10	22	68	49	5	7	5	3	0,2	4	117	82	15	12	100
		II	37	22	15	41	54	27	1	2	2	2	0,1	4	93	50	17	18	100
		III	63	31	23	36	133	58	—	—	—	—	—	—	196	89	23	12	100
		Сярэдн.	**40**	**24**	**15**	**37**	**61**	**33**	**2**	**3**	**2**	**2**	**0,1**	**4**	**104**	**59**	**17**	**16**	**100**
	Атрубы	I	10	9	—	—	26	110	67	25	12	6	—	—	286	125	67	24	19
		II	4	3	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	12	11	—	—	43
	Хутары	I	15	9	1	3	147	113	20	14	10	8	1	12	177	130	22	12	50
		II	20	9	4	20	306	204	42	14	13	8	8	61	310	200	52	17	60
		III	15	6	24	154	521	310	41	8	10	5	14	138	515	150	71	14	40
		Сярэдн.	**18**	**8**	**8**	**43**	**309**	**205**	**38**	**12**	**11**	**6**	**8**	**69**	**340**	**177**	**53**	**16**	**53**
Менская	Пасёлкі	I	11	6	11	93	186	64	52	28	8	7	—	—	205	77	63	31	30
		II	11	6	19	170	223	93	58	26	13	7	2	14	248	106	79	32	54
		III	15	6	6	38	208	89	50	24	—	—	—	—	223	94	56	25	40
		Сярэдн.	**12**	**6**	**16**	**140**	**215**	**87**	**56**	**26**	**11**	**7**	**1**	**12**	**237**	**101**	**74**	**32**	**48**
	Атрубы	I	6	5	—	—	—	—	—	—	17	8	—	—	23	13	—	—	—
		II	13	11	64	—	116	81	32	28	50	35	7	14	180	126	104	58	23
	Хутары	I	6	5	—	—	51	33	—	—	60	47	—	—	115	84	—	—	—
		II	4	4	—	—	105	40	—	—	13	10	—	—	122	55	—	—	—
		III	10	7	—	—	300	170	6	2	124	72	11	9	434	248	17	38	3
		Сярэдн.	**8**	**6**	**—**	**—**	**221**	**123**	**4**	**2**	**115**	**56**	**7**	**6**	**311**	**184**	**11**	**34**	**2**
Бабруйская	Пасёлкі	I	12,5	6	2	9	84	48	3	4	4	3	—	—	99	56	4	4	9
		II	19	8	2	13	105	69	7	7	8	6	—	—	129	83	10	8	10
		III	24	9	9	38	142	97	5	4	7	5	—	—	172	111	14	12	33
		Сярэдн.	**18**	**8**	**3**	**18**	**94**	**68**	**6**	**6**	**6**	**5**	**—**	**—**	**128**	**80**	**9**	**7**	**13**
	Хутары	I	22	8	—	—	75	44	—	—	7	3	—	—	104	55	—	—	—
		II	29	9	—	1	105	51	3	3	19	7	3	15	152	67	6	4	3
		III	29	13	4	26	136	73	6	5	18	10	—	—	183	95	11	6	10
		Сярэдн.	**28**	**10**	**2**	**6**	**112**	**58**	**4**	**3**	**17**	**7**	**2**	**10**	**156**	**75**	**7**	**5**	**4**
Мазырсакя	Пасёлкі	II	25	12	2	7	130	89	4	3	5	3	—	—	160	104	5	3	11
	Хутары	II	48	31	22	45	139	115	14	10	7	4	1	18	194	150	36	19	21
		III	51	35	3	7	13	13	—	—	—	—	—	—	65	45	3	5	20

Табліца 9-а Зьмена разьмераў землекарыстаньня пасьля земляўпарадкаваньня

(павяліч. +, памянш.—)

Tabelle 9-a. Veränderung in der Grösse der Landnutzung nach erfolgter Landeinrichtung

(Zunahme +, Abnahme —)

Акругі / Kreise	Формы землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	Удобнае зямлі на гаспадарку / Nutzbaren Landes auf eine Wirtschaft	На 100 гэктар. удобнае зямлі / auf 100 Hektar nutzbaren Landes: Сядзібнае / Hofland	Пахаці / Ackerland	Пасеву / Saaten	Невянятага папару / Unbestellten Ackerlandes	Залежы / Liegengelassene Flächen	Сенажаці / Heuschlag	Выгану / Wiedertriften	На 100 душ / auf 100 Seelen: Усяго удобіцы / Im Ganzen nutzbaren Landes	Пахаці / Ackerland	Пасеву / Saaten	На 100 гэктараў удобнай зямлі (сваёй) / auf 100 Hektar nutzbaren (Landes seines): Арэндавалі / gepachtet: Пахаці / Ackerland	Арэндавалі / gepachtet: Сенажаці / Heuschlag	Здавалі / verpachtet: Пахаці / Ackerland	Здавалі / verpachtet: Сенажаці / Heuschlag
Віцебская	Пасёлкі	I	+0,2	+ 3,1	+ 6,8	+ 8,0	+ 2,3	—	— 9,9	—	+ 5	+12	+14	— 0,1	—	—	—
		II	+0,2	+ 4,5	— 3,7	+ 8,4	— 7,0	—	— 0,7	—	+ 3	— 2	+13	— 2,9	— 2,7	—	—
		III	+0,3	+ 3,2	— 0,9	+ 9,0	— 6,8	—	— 2,3	—	— 14	— 8	+ 6	— 2,1	—	—	—
		Сяр.	**+0,3**	**+ 3,7**	**— 1,9**	**+ 8,5**	**— 6,0**	**—**	**— 1,8**	**—**	**— 1,1**	**— 2**	**+10**	**— 1,5**	**— 1,5**	**—**	**—**
	Атрубы	II	+0,4	— 1,6	— 9,0	— 1,2	— 9,5	—	+ 6,0	—	+ 4	+ 4	+ 1	+ 4,5	+ 6,2	—	—
	Хутары	II	+0,8	+ 0,3	— 1,7	+ 0,1	— 3,2	+0,5	+ 1,4	—	+ 26	—22	—11	— 0,4	— 1,7	—	—
		III	—0,2	+ 1,0	— 7,3	+ 1,3	—11,3	+2,6	+ 4,7	+1,6	— 22	—25	— 7	—	—	—	—
Менская	Пасёлкі	I	+3,4	+12,4	—11,4	—10,7	+ 6,1	—	— 0,8	—	+ 77	+52	+54	—29,0	—16,4	—	—
		II	+4,1	+10,5	—13,4	— 9,8	+ 1,7	+0,4	+ 5,0	—2,1	+ 99	+53	+57	—52,7	—17,4	—	—
		III	+5,9	— 0,5	+ 5,5	+ 0,5	+11,9	—	— 6,0	—	+ 76	+53	+48	—	—15,1	—	—
		Сяр.	**+3,9**	**+10,1**	**—10,4**	**— 9,0**	**+ 4,7**	**+0,2**	**+ 1,3**	**—0,9**	**+ 85**	**+52**	**+54**	**—37,5**	**—14,4**	**—**	**—**
	Атрубы	I	+2,2	— 0,8	+ 2,2	+ 0,6	+ 2,0	—	— 1,4	—	+ 35	+25	+19	—	—	+39,6	+14,2
		II	+0,8	+ 3,9	— 8,2	+ 3,3	— 8,9	—	+ 4,5	—0,2	+ 55	+20	+28	+ 3,6	—12,9	—	—
		III	+0,8	+ 1,8	+ 5,6	+ 5,3	+ 0,9	—	— 5,8	—1,6	+ 33	+26	+24	—	— 0,5	—	—
		Сяр.	**+1,0**	**+ 2,2**	**— 1,3**	**+ 3,6**	**— 2,7**	**—**	**— 0,4**	**—0,5**	**+ 44**	**+25**	**+26**	**+ 1,5**	**— 5,2**	**+ 7,8**	**+ 2,8**
	Хутары	I	+0,5	+ 3,1	+ 2,1	+ 1,1	—	+2,1	+ 0,5	—5,7	+ 12	+ 8	+ 7	—	—	—	—
		II	+0,5	— 0,7	— 0,8	+ 1,2	—	—	+ 8,3	—6,8	+ 6	+ 5	+13	+ 1,8	— 9,2	—	—
		III	+3,2	+ 2,6	— 0,2	— 0,1	+ 1,2	—0,8	— 1,2	—1,2	+ 70	+35	+39	—	— 2,7	—	—
		IV	+3,5	+ 0,9	+ 4,1	+10,5	— 7,0	+0,3	— 3,2	—1,9	+ 55	+39	+40	+ 1,1	—	—	—
		Сяр.	**+2,4**	**+ 2,0**	**+ 0,6**	**+ 1,3**	**+ 0,9**	**—0,6**	**— 0,0**	**—2,6**	**+ 47**	**+26**	**+25**	**+ 0,2**	**— 3,0**	**—**	**—**
Бабруйская	Пасёлкі	II	+3,9	+ 7,3	+ 0,6	+17,4	— 0,2	+0,5	— 4,8	—3,1	+ 53	+36	+53	— 7,2	— 7,4	—	—
		III	+3,3	+ 8,5	+ 1,1	+11,9	— 2,0	—	— 6,6	—3,0	+ 32	+22	+33	— 3,4	— 5,0	—	—
	Хутары	I	+0,2	— 1,0	—11,8	— 5,4	— 1,3	—5,4	+10,9	+0,2	— 5	—21	—10	— 4,2	— 8,3	—	+ 9,8
		II	+3,7	— 3,0	—11,1	— 9,2	— 2,7	—0,1	+13,8	+0,3	+ 56	—	+18	— 1,6	— 1,8	—	—
		III	+3,9	— 1,2	—11,1	— 4,3	— 7,5	—0,5	+ 7,1	+5,2	+ 31	+ 7	+11	— 4,3	— 6,1	—	—
		Сяр.	**+3,6**	**— 2,1**	**—11,1**	**— 7,2**	**— 4,7**	**—0,7**	**+11,1**	**+2,1**	**+ 44**	**+17**	**+14**	**— 3,5**	**— 6,3**	**—**	**+ 6,0**
Мазырская	Пасёлкі	I	+4,7	+ 6,5	—14,5	—24,4	+12,1	—	+ 8,0	—	+104	+22	+ 4	—18,8	—13,3	—	—
		II	+3,3	+10,2	—10,7	—10,2	+ 7,1	+0,9	+ 0,5	—	+ 52	+ 6	+ 5	+ 5,8	— 5,9	—	—

Табліца 9-б. Разьмер землекарыстаньня ў 1926—27 г.

(без арэнды)

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гаспадарку / Auf eine Wirtschaft: Сядзібнае / Hofland	На 1 гаспадарку: У тым ліку / Darunter: Саду-гароду / Obst-und Gemüsegarten	На 1 гаспадарку: У тым ліку / Darunter: Пасеву / Saaten	На 1 гаспадарку: У тым ліку / Darunter: Сенажаці / Heuschlag	На 1 гаспадарку: Пахаці / Ackerland	На 1 гаспадарку: У тым ліку / Darunter: Пасеву / Saaten	На 1 гаспадарку: У тым ліку / Darunter: Незанят. папару / unbestellte Brache	На 1 гаспадарку: Сенажаці / Heuschlag	На 1 гаспадарку: Выгану і кустарнікаў / Weidetrift und Buschland	На 1 гаспадарку: Усяго ўдобіцы / Im Ganzen nutzbaren Landes	На 1 гаспадарку: Няўдобіцы / Oedland	На 1 гаспадарку: Усяго / Im Ganzen	На 100 гэктараў / auf 100 Hektar: Сядзібнае / Hofland	На 100 гэктараў: Саду-гароду / Obst-und Gemüsegarten	На 100 гэктараў: Пахаці / Ackerland	На 100 гэктараў: Пасеву / Saaten
Віцебская	Вёскі	I	0,3	0,1	0,2	—	3,7	2,4	1,3	2,9	—	6,9	0,1	7,0	5,1	0,8	53	38
		II	0,5	0,1	0,3	—	5,4	3,5	1,8	3,6	—	9,5	0,2	9,7	4,9	0,6	57	40
		III	0,7	0,2	0,4	—	7,8	5,3	2,5	6,5	—	15,0	0,6	15,6	4,5	1,3	52	38
		Сярэдн.	**0,4**	**0,1**	**0,3**	—	**4,7**	**3,1**	**1,6**	**3,5**	—	**8,6**	**0,2**	**8,8**	**4,9**	**0,8**	**55**	**39**
	Пасёлкі	I	0,6	0,1	0,4	0,1	3,8	2,7	1,1	1,6	—	6,0	—	6,0	10,1	0,7	63	52
		II	0,8	0,1	0,6	0,1	4,5	3,5	1,0	2,2	—	7,5	0,1	7,6	10,5	0,7	59	54
		III	1,1	0,1	0,7	0,3	6,7	5,4	1,3	3,2	—	11,0	0,1	11,1	9,7	0,8	60	55
		Сярэдн.	**0,8**	**0,1**	**0,5**	**0,2**	**4,7**	**3,7**	**1,0**	**2,3**	—	**7,8**	**0,1**	**7,9**	**10,2**	**0,8**	**60**	**54**
	Атрубы	I	0,3	—	0,2	—	2,6	1,9	0,7	1,4	0,1	4,4	—	4,4	6,0	0,7	58	48
		II	0,4	0,1	0,2	—	2,6	2,1	0,5	1,9	0,1	5,0	—	5,0	7,6	1,5	51	46
		Сярэдн.	**0,3**	**0,1**	**0,2**	—	**2,6**	**2,0**	**0,6**	**1,7**	**0,1**	**4,7**	—	**4,7**	**6,9**	**1,1**	**54**	**47**
	Хутары	I	0,3	—	0,2	—	2,9	1,9	1,0	2,0	0,6	5,8	0,2	6,0	4,7	0,2	49	36
		II	0,7	0,2	0,4	0,1	5,3	3,8	1,4	3,6	1,0	10,6	0,1	10,7	6,2	1,8	50	39
		III	0,9	0,2	0,5	0,1	7,0	5,5	1,4	5,1	1,9	14,9	0,1	15,0	6,0	1,5	47	40
		Сярэдн.	**0,7**	**0,2**	**0,4**	**0,1**	**5,5**	**4,1**	**1,4**	**3,9**	**1,2**	**11,3**	**0,1**	**11,4**	**6,0**	**1,6**	**48**	**39**
Менская	Вёскі	I	0,3	0,1	—	—	3,7	3,4	0,3	1,2	0,2	5,4	0,2	5,6	5,0	2,2	69	63
		II	0,3	0,1	—	—	4,7	4,5	0,1	1,6	0,4	7,0	—	7,0	4,1	2,0	68	65
		III	0,3	0,1	—	—	5,6	5,6	—	1,9	0,2	8,0	0,2	8,2	3,3	1,7	69	69
		Сярэдн.	**0,3**	**0,1**	—	—	**4,5**	**4,4**	**0,1**	**1,5**	**0,3**	**6,6**	**0,1**	**6,7**	**4,3**	**2,0**	**68**	**65**
	Пасёлкі	I	0,9	0,1	0,5	0,1	3,4	3,1	0,3	1,2	0,1	5,6	—	5,6	15,0	2,1	60	62
		II	0,8	0,1	0,3	0,1	3,8	3,7	0,1	1,6	0,2	6,4	—	6,4	13,0	2,0	59	64
		III	0,8	0,2	0,3	0,1	5,1	4,5	0,6	1,8	0,2	7,9	—	7,9	9,8	2,6	65	61
		Сярэдн.	**0,8**	**0,1**	**0,4**	**0,1**	**3,7**	**3,5**	**0,2**	**1,5**	**0,2**	**6,2**	—	**6,2**	**13,5**	**2,4**	**60**	**63**
	Ваколіцы	I	0,2	0,1	—	—	3,3	2,4	0,9	1,8	0,3	5,6	—	5,6	3,3	1,7	60	—
		II	0,4	0,1	—	—	5,6	4,2	1,4	2,1	0,6	8,7	—	8,7	4,0	1,6	64	48
		III	0,6	0,4	—	—	7,9	6,8	1,1	4,8	1,6	14,9	—	14,9	4,2	2,3	54	46
		Сярэдн.	**0,4**	**0,2**	—	—	**5,9**	**4,7**	**1,2**	**3,0**	**1,0**	**10,3**	—	**10,3**	**4,1**	**2,0**	**58**	**46**
	Атрубы	I	0,3	0,1	0,1	0,1	2,4	2,1	0,4	1,5	0,1	4,3	0,1	4,4	7,7	1,7	56	49
		II	0,5	0,1	0,2	·	2.8	2,4	0,3	2,2	0,3	5,8	—	5,8	9,3	1,3	48	46
		III	0,5	0,1	0,1	0,1	4,2	3,9	0,4	2,2	0,2	7,1	—	7,1	7,0	2,0	60	58
		Сярэдн.	**0,5**	**0,1**	**0,1**	—	**3,0**	**2,7**	**0,4**	**1,9**	**0,2**	**5,6**	—	**5,6**	**8,1**	**1,7**	**54**	**50**

Tabelle 9-6. Grösseneverhältnisse der Landnutzung im Jahre 1926—27

(o hne Pachtland)

удобнае зямлі nutzbaren Landes: Незанятага папару Unbestelte Brache	Залежы Verlegene	Сенажаці Heuschlag	Выгану і кустарніку Weidetrift und Buschland	Няўдобіцы Oedland	На 100 душ Auf 100 Seelen: Пасеву Saaten	Пахаці Ackerland	Усяго удобіцы Im Ganzen nutzbaren Landes	На 100 гэкт. удобн. зямлі (сваёй) Auf 100Hekt. nutzb. Landes (Eigenbesitz): Арандаваў га Gepachtet: Пахаці Ackerland	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Сенажаці Heuschlag	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Здаваў га Verpachtet: Пахаці Ackerland	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Сенажаці Heuschlag	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	На 1 гаспадарку пры групаваньні па зямлі Auf eine Wirtschaft mit Anordnung nach dem Lande: Пахаці Ackerland	Сенажаці Heuschlag	Усяго удобіцы Im Ganzen nutzbaren Landes
18	0,3	42	—	1,4	51	71	133	1,6	1,0	1,7	1,3	2,2	—	—	—	3,0	1,9	5,2
19	0,8	38	0,5	2,3	69	97	172	0,5	0,9	0,5	1,0	—	—	—	—	4,9	3,7	9,1
21	—	43	—	4,0	98	134	277	—	—	—	—	—	—	—	—	8,4	6,5	15,5
19	**0,5**	**40**	**0,2**	**2,2**	**62**	**87**	**162**	**0,9**	—	**0,9**	—	**0,9**	—	—	—	**4,7**	**3,5**	**8,6**
18	—	27	—	0,4	80	99	155	2,6	3,0	—	—	2,2	0,2	—	—	2,7	2,0	5,5
13	—	30	0,9	1,0	65	72	121	3,1	2,0	3,5	3,5	—	—	—	—	5,1	2,1	8,0
12	—	31	—	1,1	70	78	128	6,4	2,5	2,9	3,0	—	—	—	—	8,6	4,7	14,5
13	—	**30**	**0,5**	**1,0**	**68**	**77**	**127**	**4,0**	—	**2,8**	—	**0,3**	—	—	—	**4,7**	**2,3**	**7,8**
15	—	34	2,5	0,8	51	62	105	2,2	0,5	3.2	1,7	4,8	0,2	6,8	--	2,3	1,2	3,9
9	—	37	3.7	0,2	41	45	88	15,3	0,7	9,2	0,8	—	—	—	—	3,3	3,3	7,4
12	—	**36**	**3,0**	**0,4**	**44**	**51**	**95**	**9,7**	—	**6,6**	—	**2,0**	—	**2,9**	—	**2,6**	**1,7**	**4,7**
18	—	34	11,5	0,4	50	66	134	0,6	1,0	—	—	—		—	—	2,5	1,8	4,7
13	0,7	35	9,7	0,8	69	89	197	0,9	0,6	0,8	6,0	0.4	1,1	—	—	4.9	3,4	9,9
10	0,4	35	11,7	0,4	99	114	242	0,4	0,8	0,4	12,0	0,2	—	—	—	8,1	5,8	17,1
12	**0,5**	**35**	**11,0**	**0,8**	**75**	**94**	**194**	**0,7**	—	**0,6**	—	**0,3**	—	—	—	**5,5**	**3,9**	**11,3**
5	—	22	3,3	3,8	80	87	127	—	—	3,4	2,2	2,2	0,6	0,4	0,6	2,9	1,0	4,4
2	1	23	5,6	0,3	80	84	124	0,8	1.6	0,8	4,5	1,1	—	0,3	—	5,0	1,7	7,3
—	—	24	3,8	2,8	99	99	147	1,8	0,6	1,8	2,0	—	—	—	—	8,2	2,8	11,6
2,3	**0,7**	**23**	**4,7**	**1,8**	**83**	**87**	**127**	**0,7**	—	**1,5**	—	**1,2**	—	**0,3**	—	**4,5**	**1,5**	**6,6**
5	—	23	2,9	—	86	83	138	—	—	—	—	15,6	0,3	1,9	1,2	2,7	1,1	4,7
1	0,2	26	2,9	0,2	91	82	143	2,2	0,1	1,0	0,3	—	—	—	—	4.2	1,6	6,9
7	—	23	2,8	—	64	67	104	5,6	0,5	5,6	1,6	—	—	—	—	—	—	—
4	**0,1**	**25**	**2,6**	—	**85**	**81**	**115**	**1,8**	—	**1,1**	—	**6.0**	—	**0,7**	—	**3,7**	**1,5**	**6,2**
—	—	32	4,9	—	50	70	117	—	—	—	—	—	—	—	—	3,1	1,2	4,9
16	—	25	7,0	—	81	108	168	—	—	—	—	—	—	—	—	5,1	2,0	7,9
8	—	31	10,8	—	100	116	219	2,9	0,5	—	—	—	—	13,9	2,0	8,6	5,2	16,2
12	—	**29**	**8,7**	—	**85**	**107**	**184**	**1,5**	—	—	—	—	—	**7,3**	—	**5,9**	**3,0**	**10,3**
9	—	35	1,3	2,7	46	53	95	1,5	1,5	8,9	1,6	14,9	1,1	5,2	0,1	2,2	1,5	4,3
6	—	38	4.7	—	52	56	114	2,3	1,0	2,3	0,5	-	—	—	—	3,8	2,4	6,8
5	—	31	2,0	—	71	76	126	—	—	8,5	1,3	—	—	—	—	—	—	—
6	—	**36**	**3,0**	**0,7**	**56**	**60**	**111**	**1,3**	—	**6,1**	—	**4,1**	—	**1,5**	—	**3,0**	**1,9**	**5,6**

Табліца 9-б. Разьмер землекарыстаньня ў 1926–27 г.

(без арэнды)

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На 1 гаспадарку Auf eine Wirtschaft: Сядзібнае Hofland	У тым ліку Darunter: Саду-гароду Obst-und Gemüsegarten	У тым ліку Darunter: Пасеву Saaten	У тым ліку Darunter: Сенажаці Heuschlag	Пахаці Ackerland	У тым ліку Darunter: Пасеву Saaten	У тым ліку Darunter: Незанят. папару unbestellte Brache	Сенажаці Heuschlag	Выгану і кустарнікаў Weidetrift und Buschland	Усяго ўдобіцы Im Ganzen nutzbaren Landes	Няўдобіцы Oebland	Усяго Im Ganzen	На 100 гэктараў auf 100 Hektar: Сядзібнае Hofland	Саду-гароду Obst-und Gemüsegarten	Пахаці Ackerland	Пасеву Saaten
Менская	Хутары	I	0,3	0,1	—	—	2,5	2,3	0,2	1,3	0,4	4,5	—	4,5	6,5	2,1	56	50
		II	0,5	0,2	—	—	4,7	4,4	0,3	1,0	1,0	7,1	—	7,1	6,6	2,7	66	62
		III	0,7	0,4	—	—	7,1	6,5	0,6	2,4	1,8	12,0	—	12,0	5.7	2,9	59	55
		IV	1,1	0,5	—	—	8,9	8,1	0,7	2,5	2,0	14,5	0,1	14,6	7,6	3,4	61	56
		Сярэдн.	**0,7**	**0,3**	—	—	**6,4**	**5,9**	**0,5**	**2,0**	**1,6**	**10,7**	—	**10,8**	**6,4**	**3,0**	**60**	**56**
Бабруйская	Вёскі	I	0,2	0,1	—	—	3,3	2,3	1,0	1,7	0,4	5,5	—	6,0	3,3	1,3	60	44
		II	0,2	0,1	—	—	5,1	3,3	1,7	3,1	0,3	8,8	0,4	9,2	2,8	1,1	58	38
		III	0,6	0,3	0,1	—	7,7	5,2	2,5	4,9	0,1	14,4	0,4	13,8	4,2	2,0	58	40
		Сярэдн.	**0,3**	**0,1**	**0,1**	—	**4,9**	**3,3**	**1,6**	**3,0**	**0,3**	**8,5**	**0,3**	**8,8**	**3,1**	**1,3**	**58**	**39**
	Пасёлкі	I	0,9	0,2	0,6	—	3,2	22,9	0,7	1.1	—	5,2	0.2	5,4	17,0	3,3	62	60
		II	1,2	0,2	0,8	—	5,9	4,2	1,7	2,0	—	9,1	0,3	9,4	12,9	2,7	65	55
		III	1,5	0,2	1,1	—	8,6	6,1	2,5	2,9	—	13,0	0,4	13,4	11,7	1,0	66	56
		Сярэдн.	**1,2**	**0,2**	**0,9**	—	**6,0**	**4,4**	**1,6**	**2,0**	—	**9,2**	**0,2**	**9,4**	**12,9**	**2,4**	**65**	**55**
	Хутары	I	0,2	—	—	—	3,9	2,7	1,1	1,4	0,1	5,7	—	5,7	2,9	0,6	70	49
		II	0,3	0,1	—	—	6,6	4,6	1,9	2,4	0,4	9,7	0,1	9,8	2,9	1,2	68	48
		III	0,3	0,1	—	—	7,1	5,5	1,6	3,4	0,6	11,4	0,2	11,6	2,5	1,3	63	49
		Сярэдн.	**0,2**	**0,1**	—	—	**5,9**	**4,2**	**1,5**	**2,3**	**0,3**	**8,7**	—	**8,7**	**2,7**	**1,2**	**67**	**48**
Мазырская	Вёскі	I	0,3	0,1	—	—	3,3	2,4	2,8	2,2	—	5,8	0,1	5,8	4,0	1,5	57	43
		II	0,3	0,1	0,1	—	3,9	3,2	0,5	3,4	—	7.6	—	7,6	3,7	1,0	51	44
		III	0,4	0,1	0,1	—	4,2	3,5	0,6	3,9	—	8,5	—	8,5	4,6	1,3	49	43
		Сярэдн.	**0,3**	**0,1**	**0,1**	—	**3,6**	**2,9**	**0,6**	**3,0**	—	**7,0**	—	—	**3,9**	**1,2**	**53**	**43**
	Пасёлкі	I	0,8	0,1	0,4	0,1	2,1	1,6	0,5	4,5	0,2	7,5	0,2	7,8	10,1	1,0	27	21
		II	1,0	0,1	0,6	—	1,6	1,3	0,3	3,8	0,1	6,6	0,2	6,8	14,9	1,9	25	30
		III	1,1	1,1	0,9	—	1,4	1,4	—	3,6	—	6,2	—	6,2	17,6	1,7	23	25
		Сярэдн.	**0,9**	**0,1**	**0,6**	—	**1,7**	**1,4**	**0,3**	**4,0**	**0,1**	**6,8**	**0,1**	**6,9**	**13,3**	**1,6**	**26**	**29**
	Ваколіцы	II	0,3	0,1	—	—	2,6	2,6	—	3,8	—	6,6	—	6,6	3,8	0,8	39	39
		III	0,3	0,1	—	—	4,0	3,8	0,2	4,8	—	9,1	—	9,1	3,1	1,2	44	45
		Сярэдн	**0,3**	**0,1**	—	—	**3,7**	**3,5**	**0,1**	**4,6**	—	**8,6**	—	**8,6**	**3,3**	**1,1**	**44**	**42**
	Хутары	I	0,4	0,1	0,1	—	2,6	2,1	0,4	2,0	—	5,0	0,1	5,0	7,1	2.0	53	45
		II	0,4	0,1	0,1	—	3,6	3,0	0,5	3,3	0,2	7,5	—	7,5	5,7	1,6	48	41
		III	0,5	0,2	—	—	4,6	4,1	0,4	3,8	0,1	8,9	—	8,9	5,3	2,7	51	46
		Сярэдн.	**0,4**	**0,1**	**0,1**	—	**3,6**	**3,1**	**0,4**	**3,2**	**0,1**	**7,3**	—	**6,6**	**5,7**	**1,9**	**49**	**43**

Tabelle 9-6. Grössenverhältnisse der Landnutzung im Jahre 1926—27

(ahne Pachtland)

удобнае зямлі nutzbaren Landes					На 100 душ Auf 100 Seelen			На 100 гэкт. удобн. зямлі (сваёй) Auf 100 Hekt. nutzb. Landes (Eigenbesitz)								На 1 гаспадарку пры групаваньні па зямлі Auf eine Wirtschaft mit Anordnung nach dem Lande		
								Арандаваў Gepachtet				Здаваў Verpachtet						
Незанятага папару Unbestelte Brache	Залежы Verlegene	Сенажаці Heuschlag	Выгану і кустарніку Weidetrift und Buschland	Няўдобіцы Oedland	Пасеву Saaten	Пахаці Ackerland	Усяго ўдобіцы Im Ganzen nutzbaren Landes	Пахаці Ackerland	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Сенажаці Heuschlag	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Пахаці Ackerland	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Сенажаці Heuschlag	Адлегл. у кілям. Entfernung in Km.	Пахаці Ackerland	Сенажаці Heuschlag	Усяго ўдобіцы Im Ganzen nutzbaren Landes
5	1,2	30	7,5	—	46	51	91	14,1	1,1	3,3	2,0	—	—	—	—	2,5	1,4	4,5
4	—	13	14,3	—	90	95	100	0,3	0,5	6,2	2,0	—	—	—	—	5,7	1,5	8,8
5	—	20	15,3	0,3	105	115	190	2,9	1,7	3,4	2,4	—	—	—	—	9,1	3,1	17,0
5	—	17	14,2	0,6	152	160	261	4,6	2,6	0,6	3,0	—	—	—	—	—	—	—
5	**0,1**	**19**	**13,7**	**—**	**104**	**113**	**187**	**3,3**	**—**	**3,1**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**6,5**	**2,0**	**10,8**
19	—	30	7,7	—	55	76	128	—	—	—	—	—	—	—	—	2,8	1,5	5,2
19	0,6	36	3,4	4,8	55	82	142	0,2	3,7	—	—	0,2	1,0	—	—	4,9	2,9	8,3
19	—	37	0,8	3,0	71	103	178	—	—	—	—	—	—	—	—	9,0	5,6	15,5
19	**0,4**	**35**	**3,8**	**3,7**	**57**	**85**	**146**	**0,1**	**—**	**—**	**—**	**0,2**	**—**	**—**	**—**	**4,9**	**3,0**	**8,6**
13	—	21	—	3,1	89	92	148	2,5	2,0	2,3	0,3	—	—	—	—	2,9	1,1	4,9
19	0,3	23	—	3,2	86	102	119	5,7	1,5	7,1	2,3	—	—	—	—	5,2	1,7	8,0
19	—	22	—	3,2	89	106	160	4,1	1,7	2,9	0,8	—	—	—	—	9,3	3,1	13,9
18	**0,2**	**22**	**—**	**3,2**	**86**	**102**	**156**	**5,0**	**—**	**5,6**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**6,1**	**2,0**	**9,3**
20	0,7	26	1,5	0,4	64	91	103	0,6	1,2	0,4	3,0	—	—	1,5	0,7	3,1	1,2	4,5
20	0,7	26	4,4	0,6	81	115	170	0,2	3,0	1,2	6,5	—	—	—	—	5,8	2,4	8,7
14	—	30	5,0	1,9	70	90	144	1,1	1,0	2,0	6,7	—	—	—	—	10,0	3,8	15,2
18	**0,5**	**26**	**4,0**	**0,3**	**74**	**103**	**155**	**0,5**	**—**	**1,3**	**—**	**—**	**—**	**0,3**	**—**	**6,0**	**2,4**	**8,8**
14	1,7	38	—	1,7	51	68	117	—	—	—	—	—	—	—	—	2,1	1,8	4,1
7	1,0	45	0,2	0,2	58	67	132	—	—	2,9	21,0	—	—	—	—	4,0	2,8	7,1
7	—	45	0,5	—	60	69	139	—	—	13,8	10,0	—	—	—	—	5,0	5,6	11,0
9	**1,1**	**43**	**0,2**	**0,8**	**55**	**68**	**128**	**—**	**—**	**3,4**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**3,7**	**3,0**	**7,0**
7	—	60	2,8	2,8	45	47	171	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	0,4	59	1,6	3,0	36	30	120	5,8	1,8	1,2	12,5	—	—	—	—	1,8	4,0	6.9
—	—	59	—	—	46	29	123	11,8	2,0	5,8	15,0	—	—	—	—	—	—	—
6	**0,1**	**59**	**1,9**	**2,7**	**40**	**36**	**137**	**4,1**	**—**	**1,1**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**1,8**	**4,0**	**6,9**
—	—	57	—	—	46	46	124	—	—	—	—	—	—	—	—	2,9	3,8	6,9
2	0,2	52	—	—	53	56	126	—	—	—	—	—	—	—	—	5,6	6,5	12,0
2	**0,2**	**53**	**—**	**0,4**	**53**	**55**	**126**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**3,8**	**5,3**	**8,6**
8	1,3	40	—	2,3	45	44	99	1,1	0.1	4,5	4,0	—	—	—	—	2,1	1,7	4,0
7	1,9	44	2,6	0,3	54	65	136	—	—	—	—	—	—	—	—	3,8	3,4	7,8
5	0,5	43	0,7	—	57	64	125	2,6	2,7	3,7	25,0	0,2	2,0	—	—	5,4	4,8	10,9
6	**1,4**	**43**	**1,7**	**0,4**	**54**	**62**	**126**	**0,8**	**—**	**1,6**	**—**	**0,1**	**—**	**—**	**—**	**3,6**	**3,2**	**7,3**

Табліца 10. Прапорцыя культур.

АКРУГІ KREISE	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На 1 гаспад. ў гэктарах auf eine Wirtschaft in Hektar						На 100 гэк auf 100 Hek						
			Жыта і пшаніцы Roggen und Weizen	Аўса Hafer	Ячменю Gerste	Бульбы Kartoffel	Валакністых Faserpflanzen	Траў Gräser	Азімага жыта Winterroggen	Азімае пшаніцы Winterweizen	Яравога жыта Sommerroggen	Яравой пшаніцы Sommerweizen	Аўса Hafer	Ячменю Gerste	Проса Hirse
Віцебская	Вёскі	I	1,4	0,6	0,4	0,3	0,2	0,03	40,0	0,3	—	1,6	21,0	14,9	—
		II	1,6	0,8	0,5	0,5	0,2	0,1	38,7	0,2	—	3,0	20,6	13,4	—
		III	2,2	1,4	0,7	0,6	0,5	0,3	38,5	0,4	—	0,6	24,8	12,1	—
		Сярэдн.	**1,4**	**0,7**	**0,5**	**0,4**	**0,2**	**1,0**	**39,2**	**0,2**	—	**2,1**	**21,4**	**13,8**	—
	Пасёлкі	I	1,0	0,5	0,5	0,4	0,2	0,2	30,5	—	—	3,3	16,8	17,5	—
		II	1,4	0,7	0,7	0,5	0,3	0,3	31,3	—	—	2,9	17,8	16,7	—
		III	2,0	1,0	1,0	0,8	0,5	0,3	29,1	—	—	5,1	17,1	16,1	—
		Сярэдн.	**1,4**	**0,7**	**0,7**	**0,5**	**0,3**	**0,3**	**30,5**	—	—	**3,6**	**17,4**	**16,6**	—
	Атрубы	I	0,9	—	0,5	0,4	0,1	0,1	34,6	0,4	1,7	6,6	1,4	24,5	—
		II	1,1	0,2	0,6	0,6	—	0,1	34,5	—	—	6,6	7,6	22,7	—
		Сярэдн.	**1,0**	**0,1**	**0,6**	**0,5**	**0,1**	**0,1**	**34,4**	**0,2**	**0,7**	**6,6**	**5,1**	**23,4**	—
	Хутары	I	0,9	0,4	0,4	0,3	0,1	—	40,0	—	—	3,5	18,4	16,6	—
		II	1,5	0,7	0,5	0,5	0,4	0,4	32,5	0,2	—	3,8	18,3	12,2	—
		III	2,0	1,3	0,7	0,7	0,5	0,6	29,7	0,1	—	3,5	22,4	11,1	—
		Сярэдн.	**1,5**	**0,9**	**0,5**	**0,5**	**0,4**	**0,4**	**31,7**	**0,2**	—	**3,7**	**19,9**	**11,9**	—
Менская	Вёскі	I	1,2	0,7	0,4	0,4	0,2	0,4	30,0	4,9	—	0,3	19,3	12,9	—
		II	1,6	1.0	0,5	0,6	0,2	0,7	28,6	5,2	0,1	0,3	21,9	10,6	—
		III	1,8	1,2	0,6	0,7	0,2	0,8	29,3	4,1	—	0,4	22,1	9,9	—
		Сярэдн.	**1,5**	**0,9**	**0,5**	**0,5**	**0,2**	**0,6**	**29,2**	**4,9**	—	**0,3**	**21,3**	**11,1**	—
	Ваколіцы	I	1,1	0,4	0,3	0,3	0,1	0,1	42,3	2,8	—	—	15,2	12,4	—
		II	1,8	0,9	0,3	0,5	0,1	0,5	37,4	4,1	—	0,2	21,8	7,2	—
		III	2,4	1,5	0,3	0,8	0,2	1,5	31,0	4,2	—	—	21,4	5,0	—
		Сярэдн.	**1,9**	**1,0**	**0,5**	**0,6**	**0,2**	**0,7**	**34,7**	**4,0**	—	**0,1**	**20,9**	**6,6**	—
	Пасёлкі	I	1,2	0,6	0,4	0,5	0,2	0,4	29,0	5,2	—	1,2	17,7	9,9	0,6
		II	1,5	0,9	0,4	0,6	0,2	0,6	27,5	5,9	—	0,7	20,0	8,8	—
		III	1,8	1,3	0,6	0,8	0,2	0,3	30,0	4,9	—	—	24,7	12,7	—
		Сярэдн.	**1,4**	**0,8**	**0,4**	**0,6**	**0,2**	**0,5**	**28,3**	**5,5**	—	**0,8**	**19,8**	**9,7**	**0,2**
	Атрубы	I	1,1	0,3	0,2	0,4	0,1	—	43,6	2,4	—	3,9	14,9	8,9	—
		II	1,4	0,5	0,2	0,5	0,1	—	39,5	4,5	—	3,6	16,0	6,2	—
		III	1,7	0,6	0,2	0,7	0,1	0,1	34,1	2,7	—	4,1	16,0	5,5	0,6
		Сярэдн.	**1,3**	**0,5**	**0,2**	**0,5**	**0,1**	—	**38,6**	**3,4**	—	**3,8**	**15,8**	**6,7**	**0,2**

Tabelle 10. Das Verhältniss der einzelnen Kulturen

тарах пасеву tar besäter Fläche													На 100 гэкт. пасеву да землеўпарадкав. auf 100 Hektar Ansaat vor der Landeinrichtung						
							Канюшына Klee												
Грэчкі Buchweizen	Бульбы Kartoffel	Коранэплодаў Hackfrüchte	Льну Flachs	Канапель Hanf	Вікі Wicke	Сэрадэлі Seradella	I г. 1 j.	II г. 2 j.	III г. 3 j.	Лубіну Lupine	Іншых культур Sonstige Kulturen	Усяго im Ganzen	Жыта Roggen	Аўса Hafer	Ячменю Gerste	Бульбы Kartoffel	Льну Flachs	Вікі Wicke	Канюшыны Klee
—	11,4	0,2	7,7	0,1	1,4	—	—	—	—	—	1,4	100	—	—	—	—	—	—	—
—	12,2	0,1	5,8	0,2	3,8	—	0,1	—	—	—	1,9	100	—	—	—	—	—	—	—
—	10,7	0,02	8,8	0,02	5.1	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
—	**11,7**	**0,1**	**6,9**	**0,1**	**3,0**	**—**	**0,1**	**—**	**—**	**—**	**1,4**	**100**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
—	14,2	—	7,6	0,3	4,8	—	—	—	—	—	5,0	100	35,0	18,0	15,0	13,6	9,0	5,5	—
—	12,3	—	6,6	0,2	8,0	—	—	—	—	—	4,2	100	37,6	19,0	15,6	10,5	8,5	2,4	—
—	13,7	—	8,0	0,1	5,8	—	—	—	—	—	5,0	100	38,0	19,0	14,0	10,8	6,9	0,9	—
—	**13,0**	**—**	**7,2**	**0,2**	**6,9**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**4,6**	**100**	**36,8**	**18,6**	**14,8**	**11,6**	**8,1**	**2,9**	**—**
—	20,8	—	2,5	0,3	3,1	—	1,0	—	—	—	3,1	100	—	—	—	—	—	—	—
—	20,7	0,1	1,6	0,2	3,2	—	—	0,3	—	—	2,5	100	39,0	6,3	31,7	16,6	3,3	—	—
—	**20,7**	**0,1**	**2,0**	**0,2**	**3,2**	**—**	**0,4**	**0,2**	**—**	**—**	**2,8**	**100**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
—	14,2	—	4,9	—	1,5	—	—	—	—	—	0,9	100	—	—	—	—	—	—	—
—	11,3	0,3	8,9	0,1	5,4	—	3,4	0,1	—	—	3,5	100	37,0	25,5	10,3	10,3	6,3	1,2	—
0,1	12,0	1,2	7,7	0,4	5,7	—	2,9	1,1	0,4	—	1,7	100	36,1	24,1	12,0	8,5	8,5	4,5	—
—	**11,6**	**0,7**	**8,3**	**0,2**	**5,4**	**—**	**3,1**	**0,5**	**0,1**	**—**	**2,7**	**100**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
1,9	12,3	0,2	3,8	0,6	0,3	—	11,3	0,2	—	0,6	1,4	100	—	—	—	—	—	—	—
0,7	12,9	0,1	3,7	0,5	0,8	—	13,4	—	—	0,4	0,8	100	—	—	—	—	—	—	—
0,5	12,4	0,9	3,0	0,5	1,6	—	13,2	—	—	1,4	0,7	100	—	—	—	—	—	—	—
1,0	**12,6**	**0,3**	**3,6**	**0,6**	**0,8**	**—**	**12,8**	**0,1**	**—**	**0,6**	**1,0**	**100**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
2,3	14,3	—	4,2	0,7	1,4	—	4,4	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
2,8	11.2	—	3,1	0,2	1,3	0,2	8,2	1,2	—	0,7	0,4	100	—	—	—	—	—	—	—
2,1	11,4	—	2,5	0,3	2,6	—	13,2	5,4	—	0,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
2,4	**11,6**	**—**	**2,9**	**0,3**	**2,0**	**0,1**	**10,4**	**3,2**	**—**	**0,7**	**0,1**	**100**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
1,6	14.7	0,5	4,5	0,7	5,2	0,7	5,2	—	—	0,5	2,8	100	36,0	16,5	12,0	19,3	1,6	2,8	6,9
2,5	13,3	1,0	3,0	0,6	3,5	2,0	4,1	4,1	—	1,2	1,8	100	37,0	20,0	12,0	21,0	2,3	—	3,7
1,9	15,3	—	3,9	0,4	—	—	5,6	—	—	—	0,6	100	44,0	21,0	5,0	18,0	0,3	—	—
2,2	**14,0**	**0,7**	**3,6**	**0,6**	**3,6**	**1,3**	**4,6**	**2,3**	**—**	**0,8**	**2,0**	**100**	**39,0**	**19,0**	**9,7**	**19,4**	**3,3**	**1,0**	**3,5**
2,1	18,1	—	3,2	0,1	—	—	0,6	—	—	1,8	0,4	100	38,0	15,0	15,0	20,7	3,0	—	—
5,3	17,0	0,5	3,8	1,0	0,4	—	—	—	—	1,9	0,5	100	36,0	18,0	6,4	20,1	2,7	—	—
6,3	18,5	—	1,9	0,6	1,4	0,6	1,4	—	—	6,3	—	100	36,0	18,0	7,5	17,3	2,5	1,0	—
4,8	**17,8**	**0,2**	**3,0**	**0,6**	**0,6**	**0,2**	**0,6**	**—**	**—**	**3,4**	**0,3**	**100**	**37,0**	**16,7**	**9,3**	**19,0**	**2,7**	**0,3**	**—**

Табліца 10. Прапорцыя культур.

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гаспад. ў гэктарах / auf eine Wirtschaft in Hektar: Жыта і пшаніцы / Roggen und Weizen	Аўса / Hafer	Ячменю / Gerste	Бульбы / Kartoffel	Валакністых / Faserpflanzen	Траў / Gräser	На 100 гэк / auf 100 Hek: Азімага жыта / Winterroggen	Азімае пшаніцы / Winterweizen	Яравога жыта / Sommerroggen	Яравой пшаніцы / Sommerweizen	Аўса / Hafer	Ячменю / Gerste	Проса / Hirse
Менская	Хутары	I	1,1	0,4	0,3	0,5	0,1	0,1	33,0	5,4	—	0,8	15,4	11,7	0,6
		II	1,7	0,8	0,3	0,6	0,1	0,8	26,7	6,3	—	3,7	17,0	7,2	—
		III	2,2	1,5	0,3	0,8	0,2	1,3	24,5	5,2	—	1,4	21,5	4,7	—
		IV	2,8	1,6	0,4	1,0	1,2	1,6	27,6	4,6	—	0,4	18,7	4,4	—
		Сярэдн.	**2,1**	**1,3**	**0,3**	**0,8**	**0,2**	**1,2**	**26,0**	**5,2**	—	**1,4**	**19,9**	**5,3**	—
Бабруйская	Вёскі	I	1,0	0,3	0,1	0,3	0,1	—	42,0	—	—	5,4	16,3	3,5	1,7
		II	1,7	0,5	0,1	0,5	0,1	—	44,6	—	—	5,4	15,9	2,6	2,3
		III	2,6	1,1	—	0,7	0,2	0,2	42,3	—	—	5,0	20,1	0,8	2,3
		Сярэдн.	**1,6**	**0,6**	**0,1**	**0,5**	**0,1**	**0,1**	**43,7**	—	—	**5,4**	**16,7**	**2,4**	**2,2**
	Пасёлкі	I	0,3	0,6	0.1	0,5	0,1	0,1	28,3	—	—	3,5	18,0	3,2	2,7
		II	1,7	1,1	0,1	0,8	0,2	0,2	30,8	—	—	3,7	21,2	2,1	1,8
		III	2,5	1,6	0,1	1,3	0,2	0,1	30,3	—	—	4,7	21,6	1,1	1,9
		Сярэдн.	**2,7**	**1,1**	**0,1**	**0,9**	**0,2**	**0,1**	**30,4**	—	—	**4,0**	**21,1**	**1,9**	**1,9**
	Хутары	I	1,4	0,4	—	0,5	0,1	0,1	43,3	—	—	5,6	14,2	0,7	1,5
		II	2,3	0,7	0,1	0,7	0,2	0,2	43,3	—	0,2	5,5	15,1	2,3	1,9
		III	2,6	0,8	0,1	0,8	0,2	0,4	40,0	—	—	6,0	15,2	1,7	1,3
		Сярэдн.	**2,1**	**0,6**	**0,1**	**0,6**	**0,2**	**0,2**	**42,4**	—	**0,1**	**5,6**	**15,0**	**1,9**	**1,7**
Мазырская	Вёскі	I	1,2	—	0,1	0,5	0,1	—	45,8	—	1,1	0,4	1,7	4,0	5,8
		II	1,6	0,2	0,1	0,6	0,2	—	45,5	0,1	1,2	0,4	4,9	3,8	4,4
		III	1,8	0,3	0,1	0,6	0,1	—	46.8	—	1.5	0,3	7,1	1,6	4,0
		Сярэдн.	**1,4**	**0,1**	**0,1**	**0,6**	**0,2**	—	**45,7**	**0,1**	**1,2**	**0,4**	**4,1**	**3,6**	**4,8**
	Ваколіцы	II	1,1	0,3	—	0,5	0,1	—	40,5	—	4,1	0,8	13,2	1,7	3,3
		III	2,0	0,5	0,1	0,7	0,2	—	38,4	0,6	7,2	2,2	11,0	2,7	2,5
		Сярэдн.	**1,8**	**0,4**	**0,1**	**0,6**	**0,1**	—	**38,7**	**0,5**	**6,7**	**2,1**	**11,3**	**2,6**	**2,6**
	Пасёлкі	I	1,1	—	—	0,3	0,2	—	54,5	—	—	—	4,8	—	5,8
		II	1,0	0,2	—	0,4	0,1	0,2	44,3	—	—	0,7	8,5	0,3	8,6
		III	1,2	0,1	—	0,4	0,2	—	49,9	—	—	1,6	5,6	—	10,3
		Сярэдн.	**1,0**	**0,1**	—	**0,4**	**0,1**	**0,2**	**48,1**	—	—	**0,6**	**7,0**	**0,2**	**8,0**
	Хутары	I	1,0	—	—	0,4	0,1	—	43,9	—	0,3	0,9	1,6	2,0	7,4
		II	1,6	0,1	0,1	0,6	0,1	—	48,0	—	0,7	1,3	3,9	1,9	6,1
		III	2,1	0,4	0,1	0,9	0,2	—	49,5	—	0,3	0,4	8,2	1,9	4,2
		Сярэдн.	**1,6**	**0,2**	**0,1**	**0,6**	**0,1**	—	**47,9**	—	**0,6**	**1,0**	**4,9**	**1,9**	**5,7**

Tabelle 10. Das Verhältniss der einzelnen Kulturen

тарах пасеву													На 100 гэкт. пасеву да землеўпарадкав. Auf 100 Hektar Ansaat vor der Landeinrichtung						
Грэчкі Buchweizen	Бульбы Kartoffel	Коранплодаў Hackfrüchte	Льну Flachs	Канапель Hanf	Вікі Wicke	Сэрадэлі Seradella	Канюшына Klee I г. I j.	II г. II j.	III г. III j.	Лубіну Lupine	іншых культур Sonstige Kulturen	Усяго Im Ganzen	Жыта Roggen	Аўса Hafer	Ячменю Gerste	Бульбы Kartoffel	Льну Flachs	Вікі Wicke	Канюшыны Klee
5,7	19,0	—	2,9	0,3	1,4	—	2,3	—	—	1,1	0,6	100	54,0	25,0	3,0	12,5	—	—	—
4,8	12,3	0,1	2,1	0,3	4,4	—	11,4	1,2	—	2,0	0,5	100	42,0	10,8	6,0	20,0	2,4	—	—
4,7	11,4	0,2	2,8	0,3	4,9	0,6	12,5	0,3	—	4,1	0,9	100	32,0	21,0	6,5	11,5	3,2	4,1	6,2
2,0	12,1	0,7	2,5	0,3	1,6	0,5	16,5	—	—	7,1	1,0	100	46,0	28,0	5,0	12,5	1,3	—	1,3
4,1	**12,1**	**0,3**	**2,7**	**0,3**	**3,8**	**0,4**	**12,9**	**0,3**	—	**4,5**	**0,8**	**100**	**44,0**	**21,2**	**5,1**	**14,0**	**1,7**	**1,0**	**1,9**
11,3	14,3	—	3,8	0,9	0,8	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
9,2	14,8	—	3,17	0,8	1,2	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
10,2	12,8	—	2,3	0,8	3,4	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
9,7	**14,4**	—	**3,1**	**0,8**	**1,6**	—	—	—	—	—	—	**100**	—	—	—	—	—	—	—
20,7	16,2	—	3,9	—	3.5	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
16,0	16,0	0,4	3,8	—	3,0	0,1	—	—	—	0,6	0,5	100	49,1	15,3	1,8	12,2	5,1	—	—
18,1	18,1	—	3,3	—	0,7	—	—	—	—	—	0,3	100	49,6	13,2	3,0	15,6	4,3	—	—
17,0	**16,7**	**0,2**	**3,7**	—	**2,4**	—	—	—	—	**0,4**	**0,4**	**100**	—	—	—	—	—	—	—
11,3	16,2	—	3,4	0,5	3,1	—	—	—	—	0,1	0,1	100	53,2	14,3	2,7	11,3	3,4	—	—
10,3	14,3	—	3,2	1,1	2,0	—	0,2	0,3	—	—	0,3	100	48,0	15,3	2,6	14,5	3,9	0,5	—
10,3	15,0	—	2,5	0,7	4,6	—	2,2	0,3	—	—	0,2	100	46,4	16,5	4,0	11,0	3,9	1,2	—
10,4	**14,9**	—	**3,0**	**0,9**	**2,9**	—	**0,7**	**0,3**	—	—	**0,2**	**100**	**49,2**	**15,0**	**3,1**	**12,3**	**3,7**	**0,6**	—
16.8	18.3	—	4,3	1,5	—	0,2	0.1	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
14,4	18,7	—	4,0	1,3	—	—	1,3	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
16,9	17,5	—	2,9	0,8	—	0,3	0,3	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
15,5	**18,3**	—	**4,0**	**1,3**	—	**0,1**	**0,8**	—	—	—	—	**100**	—	—	—	—	—	—	—
11,6	21,5	—	3,3	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
11,5	16,2	0,9	3,5	0.3	1,8	0,1	0,6	—	—	0,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
11,5	**16,9**	**0,8**	**3,4**	**0,3**	**1,6**	**0,1**	**0,5**	—	—	**0,4**	—	**100**	—	—	—	—	—	—	—
8,7	17,9	—	7,7	0,6	—	—	—	—	—	—	—	100	61,3	2,9	—	32,4	0,1	—	—
12,7	18,8	—	4,0	1,4	—	—	—	0,7	—	—	—	100	48,8	9,4	—	20,7	4,7	—	—
4,8	19,0	—	5,6	3,2	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
10,5	**18,5**	—	**5,3**	**1,4**	—	—	—	**0,4**	—	—	—	**100**	—	—	—	—	—	—	—
18,5	19,3	—	3,9	1,4	—	—	—	—	—	0,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
14,6	18,4	—	3.9	0,7	—	—	—	0,1	—	0,2	0,2	100	—	—	—	—	—	—	—
8,9	20,2	—	3,1	0,4	—	—	0,4	0,2	—	1,5	0,8	100	—	—	—	—	—	—	—
13,4	**19,0**	—	**3,7**	**0,7**	—	—	**0,1**	**0,1**	—	**0,7**	**0,3**	**100**	—	—	—	—	—	—	—

Табліца 11-а Церазпалосіца пасеву 1926—27 г.

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Жыта Roggen: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Жыта Roggen: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Дальняе Weite	Жыта Roggen: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Бліжняе Nahe	Авёс Hafer: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Авёс Hafer: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Дальняе Weite	Авёс Hafer: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Бліжняе Nahe	Ячмень Gerste: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Ячмень Gerste: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Дальняе Weite	Ячмень Gerste: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Бліжняе Nahe	Бульба Kartoffel: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Бульба Kartoffel: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Дальняе Weite	Бульба Kartoffel: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Бліжняе Nahe	Лён Flachs: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Лён Flachs: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Дальняе Weite	Лён Flachs: Адлегл. у кілям. Entfern. in Km. — Бліжняе Nahe
Віцебская	Вёскі	I	18,6	1,3	0,2	10,6	1,1	0,2	5,4	0,6	0,1	4,1	0,5	—	3,5	1,0	0,6
		II	23,1	1,2	0,3	11,5	1,1	0,3	6,8	0,6	0,1	4,9	0,6	0,2	3,5	0,7	0,5
		III	19,4	1,1	0,1	11,3	1,7	0,4	8,4	1,4	—	5,6	1,1	—	5,4	0,6	0,4
		Сярэдн.	**20,4**	**1,2**	**0,2**	**11,1**	**1,3**	**0,3**	**6,8**	**0,9**	**0,1**	**4,8**	**0,7**	**0,1**	**4,1**	**0,8**	**0,5**
	Пасёлкі	I	2,4	0,2	0,1	1,3	0,2	0,2	2,1	0,2	—	1,7	0,2	—	1,0	0,2	—
		II	3,8	0,4	0,1	2,2	0,4	0,3	2,4	0,2	0,1	2,3	0,2	—	1,7	0,2	0,2
		III	3,0	0,3	0,2	2,0	0,3	0,1	2,1	0,3	—	2,4	0,2	—	2,0	0,3	0,1
		Сярэдн.	**3,3**	**0,3**	**0,1**	**1,9**	**0,3**	**0,2**	**2,3**	**0,2**	—	**2,2**	**0,2**	—	**1,6**	**0,2**	**0,1**
	Атрубы	I	2,5	0,7	0,5	2,0	0,8	0,4	1,9	0,7	0,6	2,1	0,5	0,1	1,0	0,4	0,4
		II	2,6	0.4	0.3	1,4	0,6	0,5	2.1	0,5	0,3	2,4	0,4	0,1	1,3	0,3	0,3
		Сярэдн.	**2,5**	**0,5**	**0,4**	**1,7**	**0,7**	**0,5**	**2,0**	**0,6**	**0,5**	**2,2**	**0,5**	**0,1**	**1,2**	**0,4**	**0,4**
	Хутары	I	2.0	0,1	0,1	1,3	0,1	0,1	1,3	—	—	1.5	—	—	1,0	0,3	0,3
		II	2,9	0,1	0,1	2,3	0,1	0,1	1,8	0,1	—	2,4	0,1	—	1,6	0,2	0,1
		III	2,9	0,2	0,2	3,7	0,2	0,1	2,8	0,1	—	[illegible]	0,1	—	1.5	0,2	0,2
		Сярэдн.	**2,6**	**0,1**	**0,1**	**2,4**	**0,1**	**0,1**	**2,0**	**0,1**	—	**2,1**	**0,1**	—	**1,4**	**0,2**	**0,2**
Менская	Вёскі	I	3,2	1,0	0,3	2,1	0,9	0,4	1.8	0,4	0,3	2,0	0,7	0,4	2,1	0,5	0,3
		II	3,0	1,0	0,3	2,5	0,9	0,4	2,4	0,5	0,3	2,1	0,6	0,4	2.3	0,4	0,2
		III	2,5	0,7	0,3	2,3	0,8	0,3	2,1	0,4	0,3	2,3	0,5	0,3	2,2	0,5	0,2
		Сярэдн.	**2,9**	**0,9**	**0,3**	**2,3**	**0,9**	**0,4**	**2,1**	**0,4**	**0,3**	**2,1**	**0,6**	**0,4**	**2,2**	**0,5**	**0,2**
	Ваколіцы	I	3,0	0,6	0,1	3,2	0,6	0,2	2,0	0,3	0,2	2,4	0,3	0,2	1,8	0,3	0,2
		II	3,3	0,6	0,1	2,9	0,4	0,2	1,5	0,3	0,2	2.0	0,3	0,2	1,5	0.2	0,1
		III	3,3	0,9	0,2	3,0	0,4	0,2	1,3	0,3	0,2	2,1	0,5	0,3	1,6	0,2	0,1
		Сярэдн.	**3,2**	**0,7**	**0,1**	**3,0**	**0,5**	**0,2**	**1,6**	**0,3**	**0,2**	**2,2**	**0,4**	**0,2**	**1,6**	**0,2**	**0,1**
	Пасёлкі	I	1,6	0,4	0,3	1,5	0,4	0,3	1,2	0,3	0,2	1,3	0,3	0,3	1,3	0,4	0,3
		II	2,0	0,4	0,3	1,6	0,3	0,3	1,4	0,2	0,2	1,4	0,3	0,3	1,1	0,3	0,2
		III	2,8	0,3	0,2	1,6	0,4	0,3	1,2	0,4	0,4	2,0	0,5	0,2	2,4	0,5	0,2
		Сярэдн.	**2,1**	**0,4**	**0,3**	**1,6**	**0,4**	**0,3**	**1,3**	**0,3**	**0,3**	**1,6**	**0,4**	**0,3**	**1,6**	**0,4**	**0,2**
	Атрубы	I	1,1	1,6	1,4	1,0	1,4	1,4	1,1	0,9	0,7	1,3	1,4	1,4	1,2	1,2	1,2
		II	1.5	0,8	0,5	1,4	0,7	0,5	1,1	0,8	0,7	1,3	0,8	0,6	1,4	0,9	0,6
		III	1,0	0,8	0,6	1,2	0,8	0,8	1,3	0,5	0,5	1,2	0,8	0,4	1.0	0,6	0,6
		Сярэдн.	**1,2**	**1,1**	**0,8**	**1,2**	**1,0**	**0,9**	**1,2**	**0,7**	**0,6**	**1,3**	**1,0**	**0,8**	**1,2**	**0,9**	**0,8**
	Хутары	I	1,9	0,7	0,1	1,7	0,7	0,1	1,0	0,1	0,1	1,6	0,7	0.2	1,3	0,2	0,1
		II	1,8	0,3	0,3	1,7	0,4	0,3	1,2	0,3	0,1	1,2	0,1	0,1	1,2	0,3	0,3
		III	1,6	0,3	0,1	1,7	0,4	0,2	1,1	0,2	0,2	1,4	0,3	0,2	1,2	0,2	0,2
		IV	1,3	0,2	0,2	1,5	0,2	0,1	1,0	0,1	0,1	1,0	0,1	0,1	1,1	0,1	0,1
		Сярэдн.	**1,8**	**0,4**	**0,2**	**1,7**	**0,4**	**0,2**	**1,1**	**0,2**	**0,1**	**1,3**	**0,3**	**0,2**	**1,2**	**0,2**	**0,2**

Tabelle II-a Saaten auf wechsel den Schnurländereien im Jahre 1926—27

Акругі KREISE	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Жыта Roggen: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Жыта Roggen: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Дальняе Weite	Жыта Roggen: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Бліжняе Nahe	Авёс Hafer: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Авёс Hafer: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Дальняе Weite	Авёс Hafer: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Бліжняе Nahe	Ячмень Gerste: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Ячмень Gerste: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Дальняе Weite	Ячмень Gerste: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Бліжняе Nahe	Бульба Kartoffel: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer Wirtschaft	Бульба Kartoffel: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Дальняе Weite	Бульба Kartoffel: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Бліжняе Nahe	Лён Flachs: На 1 гасп. палос Anzahl von Streifen in einer irtschaft	Лён Flachs: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Дальняе Weite	Лён Flachs: Адлегл. у кіллям. Entfern. in Km. Бліжняе Nahe
Бабруйская	Вёскі	I	7,5	2,2	0,4	3,1	1,7	0,6	1,9	1,3	0,7	2,7	1,5	0,4	1,7	1,5	1,2
		II	8,1	3,1	0,4	4,5	1,9	0,5	1,6	1,2	0,7	3,5	1,4	0,4	2,2	1,3	0,7
		III	9,8	4,3	0,3	5,1	3,0	0.4	1,5	0,5	0,2	3,5	0,9	0,4	1,7	2,5	1,7
		Сярэдн.	**8,5**	**3,2**	**0,3**	**4,2**	**2,2**	**0,5**	**1,7**	**1,0**	**0,5**	**3,2**	**1,3**	**0,4**	**1,9**	**1,8**	**1,2**
	Пасёлкі	I	2,8	0,6	0,4	2,3	0,6	0,5	1,0	0,2	0,2	2,0	0,5	0,1	1,0	0,3	0,3
		II	2,5	0,5	0,4	2.4	0,6	0,5	1,1	0,2	0,2	2,2	0,4	0,1	1,3	0,3	0,3
		III	2,8	0,7	0,2	2,2	0,6	0.6	1,0	0.5	0,2	2,3	0,4	0,1	1,2	0,4	0,4
		Сярэдн.	**2,7**	**0,6**	**0,3**	**2,3**	**0,6**	**0,5**	**1,0**	**0,3**	**0,2**	**2,2**	**0,4**	**0,1**	**1,2**	**0,3**	**0,3**
	Хутары	I	1,3	0,6	0,5	1,3	0,3	0,2	1,0	—	—	1,2	0,5	0,2	1.2	0,1	—
		II	1,4	0,3	0,1	1,5	0.2	0,1	1,0	0,1	0,1	1,2	0,1	0,1	1,3	0,2	0,1
		III	1,4	0,6	0.1	1,4	0.1	—	1,1	—	—	1,2	0,1	—	1,3	0,1	—
		Сярэдн.	**1,4**	**0,5**	**0,2**	**1,4**	**0,2**	**0,1**	**1,0**	—	—	**1,2**	**0,2**	**0,1**	**1,3**	**0,1**	—
Мазырская	Вёскі	I	6,1	2,9	0.9	2,0	0,9	0,5	1,3	0,5	0,4	2,8	1,7	0,9	1,7	1,1	0,8
		II	6,2	3,2	0,6	1,6	0,6	0,4	1,2	0.5	0,4	3,1	1,9	0,6	2,0	1,1	0,6
		III	5,9	3,9	0,7	2,2	2,0	1,1	1,5	0,3	—	4,0	2,4	0,7	2,6	1,8	0,6
		Сярэдн.	**6,1**	**3,3**	**0,7**	**1,0**	**1,2**	**0,7**	**1,3**	**0,4**	**0,2**	**3,3**	**2,0**	**0,7**	**2,3**	**1,3**	**0,7**
	Ваколіцы	II	7,0	0,5	0,1	3,7	0,4	—	1,0	1,0	—	3,3	0,6	0,2	1,0	0,2	0.2
		III	8,8	0,9	0,2	4,1	0,5	0,2	1,7	0,5	0,3	5,8	0,6	0,2	2,5	0,5	0,2
		Сярэдн.	**7,9**	**0,7**	**0,1**	**3,9**	**0,4**	**0,1**	**1,3**	**0,7**	**0,1**	**4,5**	**0,6**	**0,2**	**1,7**	**0,3**	**0,2**
	Пасёлкі	I	2,3	0,5	0,3	1,0	0,2	0,2	—	—	—	1,6	0,3	0,2	1,0	0,4	0,4
		II	2,4	0,4	0,1	1,2	0,1	0,1	1,0	—	—	2,5	0,4	0,3	1,5	0,9	0,1
		III	2,0	0,3	—	1,5	0,1	0,1	—	—	—	2,0	0,1	0,1	1,0	0,1	0.1
		Сярэдн.	**2,2**	**0,4**	**0,1**	**1,2**	**0,1**	**0,1**	**0,3**	—	—	**2,0**	**0,3**	**0,2**	**1,1**	**0,4**	**0,2**
	Хутары	I	4,5	1,2	0,5	1,5	0,2	0,1	1,3	2,1	0,5	1,9	0,7	0,4	2,0	0,2	0,1
		II	3,2	0,9	0,2	1,3	0,2	0,1	1,0	1,0	0,1	2,3	0,6	0,2	1,2	0,3	0,1
		III	3,9	0,6	0,1	1,5	0,2	0,1	1,3	0,2	0,1	2,4	0,4	0,1	1,6	0,2	0,2
		Сярэдн,	**3,5**	**0,9**	**0,2**	**1,4**	**0,2**	**0,1**	**1,2**	**1,1**	**0,2**	**2,2**	**0,5**	**0,2**	**1,6**	**0,2**	**0,1**

Табліца 11-б Зьмена пасьля земляўпарадкаваньня
(павяліч. +, памянш».—)

Tabelle II-b Veränderungen nach er folgter Landeinrichtung
(Zunahme +, Abnahme —)

Акругі Kreise	Форма землекарыстан. Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Жыта Roggen: Лік палос Anzahl der Streifen	Жыта: Адлегласьць у кілям. Entfernung in Km. Далейшай Weite	Жыта: Блiжэйшай Nahe	Авёс Hafer: Лік палос Anzahl der Streifen	Авёс: Адлегласьць у кілям. Entfernung in Km. Далейшай Weite	Авёс: Блiжэйшай Nahe	Ячмень Gerste: Лік палос Anzahl der Streifen	Ячмень: Адлегласьць у кілям. Entfernung in Km. Далейшай Weite	Ячмень: Блiжэйшай Nahe	Бульба Kartoffel: Лік палос Anzahl der Streifen	Бульба: Адлегласьць у кілям. Entfernung in Km. Далейшай Weite	Бульба: Блiжэйшай Nahe	Лён Flachs: Лік палос Anzahl der Streifen	Лён: Адлегласьць у кілям. Entfernung in Km. Далейшай Weite	Лён: Блiжэйшай Nahe
Віцебская	Пасёлкі	I	—21	—0,4	—	— 6,7	—0,1	—	—2,3	—	—0,6	—3,1	+0,1	+0,1	—1,3	—0,2	—
		II	—18	—0,3	+0,1	— 7,2	—0,2	+0,2	—5,3	—0,1	—	—4,1	—0,1	—0,1	—1,7	—0,2	—
		III	—26	—0,2	+0,1	—13,1	—0,2	+0,1	—6,0	—	—	—4,5	—0,3	—	—4,0	—0,1	—
		Сяр.	**—22**	**—0,3**	—	— **9,0**	**—0,2**	**+0,1**	**—4,6**	—	**—0,2**	**—3,9**	**—0,1**	—	**—2,3**	**—0,2**	—
	Атрубы	II	— 4,4	—0,5	—	— 3,0	—	—0,3	—5,2	—0,5	—0,1	—2,5	—0,3	—	—0,7	—0,4	—0,3
	Хутары	II	—13	—1,0	—0,1	— 5,5	—0,9	—0,1	—2,2	—0,7	—	—1,5	—0,4	—0,1	—1,2	—0,5	—0,4
		III	—29	—0,6	—	— 6,6	—0,8	—0,1	—2,7	—0,4	—0,1	—1,0	—0,4	—	—1,7	—0,4	+0,1
		Сяр.	**—21**	**—0,6**	—	— **6,0**	**—0,8**	**—0,1**	**—2,4**	**—5,2**	**—0,1**	**—1,2**	**—0,4**	**—0,1**	**—1,4**	**—0,4**	**—0,2**
Менская	Пасёлкі	I	+ 0,4	—0,5	—0,7	— 0,1	+2,0	—0,3	—0,1	—0,5	—0,5	—0,1	—0,8	—0,8	+0,5	—0,1	—0,1
		II	— 1,0	—0,5	—0,5	+ 6,0	—0,4	—0,6	—0,3	—0,4	—0,4	+0,2	—0,3	—0,4	+0,9	—0,1	—0,1
		III	+ 2,0	—1,1	—	—	—0,9	—0,6	—	—0,6	—	+0,5	—0,8	—	+2,0	—	—
		Сяр.	+ **0,8**	**—0,8**	**—0,4**	+ **2,0**	**+0,2**	**—0,5**	**—0,1**	**—0,5**	**—0,3**	**+0,2**	**—0,6**	**—0,4**	**+1,1**	**—0,1**	**—0,1**
	Атрубы	I	—	—0,2	—0,2	—	—0,2	—0,2	—	+0,2	+0,2	—	+0,2	—	+1,0	+0,5	+0,5
		II	— 2,5	—1,2	+0,1	— 1,2	—0,7	+0,1	—0,3	—0,4	—0,5	—1,3	—0,9	+0,1	+0,5	+0,1	—0,3
		III	— 2,0	—0,2	+0,7	— 1,7	—0,5	+0,6	—0,2	—0,2	+0,2	—0,4	+0,2	+0,5	—0,7	+0,1	+0,6
		Сяр.	— **1,5**	**—0,5**	**+0,2**	— **1,0**	**—0,5**	**+0,2**	**—0,2**	**—0,1**	**—0,1**	**—0,6**	**—0,2**	**+0,2**	**—0,1**	**+0,2**	**+0,3**
	Хутары	I	— 2,5	—	—0,1	+ 1,0	+1,0	—	—	—	—	—	+0,6	—	—	—	—
		II	—	—1,3	—0,2	— 2,5	—1,8	—0,3	—0,7	—0,3	—0,4	—1,4	—0,5	—0,5	—0,7	+0,5	—
		III	— 0,5	—1,3	—0,1	— 2,3	—1,4	—0,2	—0,2	—7,0	—5,4	—0,5	—1,3	—0,4	—0,3	—0,9	—0,4
		IV	— 2,5	—1,5	—0,5	— 1,5	—1,7	—1,6	—1,0	—1,9	—	+0,5	—0,4	—0,3	+0,5	—2,0	—0,2
		Сяр.	— **1,3**	**—1,0**	**—0,2**	— **1,3**	**—0,9**	**—0,5**	**—0,4**	**—2,3**	**—1,4**	**—0,3**	**—0,4**	**—0,2**	**—0,1**	**—0,6**	**—0,1**
Бабруйская	Пасёлкі	II	— 9,7	—2,8	—1,5	— 1,0	—2,5	—1,4	—0,3	—1,3	—1,2	—0,7	—1,6	—0,7	—0,6	—1,5	—1,3
		III	— 9,0	—2,0	—1,7	— 1,6	—2,0	—1,0	—2,6	—0,8	—1,0	—2,3	—1,2	—1,0	—1,1	—1,3	—1,3
		Сяр.	— **6,2**	**—1,6**	**—1,0**	— **0,8**	**—1,5**	**—0,8**	**—0,9**	**—0,7**	**—0,7**	**—1,0**	**—0,9**	**—0,5**	**—0,5**	**—0,9**	**—0,8**
	Хутары	I	— 6,0	—1,2	—0,9	— 0,4	—1,5	—0,4	—3,0	—	—	—	—0,7	—0,6	+0,7	—0,4	—0,4
		II	— 7,1	—1,7	—0,5	— 2,4	—1,3	—0,6	+0,3	—0,8	—0,4	—1,0	—1,3	—0,5	—0,1	—0,7	—0,5
		III	— 7,4	—1,4	—0,2	— 3,4	—1,8	—0,2	—0,6	—0,7	—0,2	—1,4	—0,6	—0,1	—0,4	—0,4	—0,2
		Сяр.	— **7,0**	**—1,4**	**—0,5**	— **2,0**	**—1,5**	**—0,4**	**—1,5**	**—0,5**	**—0,2**	**—0,8**	**—0,8**	**—0,4**	**+0,1**	**—0,5**	**—0,4**
Мазырская	Пасёлкі	I	— 0,8	+0,1	—0,1	—	+0,1	+0,1	—	—	—	—	—0,2	—0,3	—	—1,5	—1,5
		II	— 0,2	—0,8	—1,2	— 0,2	—1,6	—1,5	—	—	—	+0,9	—0,5	—0,5	—0,3	—	—
		Сяр.	— **0,5**	**—0,3**	**—0,6**	— **0,1**	**—0,7**	**—0,7**	—	—	—	**+0,4**	**—0,4**	**—0,4**	**—0,1**	—	—

Табліца 12-а Вытворчасьць земляробства па сяленьнях

Tabelle 12-a Die Ertragsfähigkeit der Landwirtschaft nach der Ansiedelungen

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Назва сяленьня Benennung der Ansiedelung	Урадж. на 1 гэктар у цэнтнэрах Ertrag von einem Hekt. in Centnern: Жыта Roggen	Аўса Hafer	Ячмень Gerste	Бульбы Kartoffel	Льну Flachs: Насеньня Saat	Льну Flachs: Валакна Faser	Сена лугавога Wiesenheu	Валавы збор у руб. Rohertrag in Rub: На 1 гэкт. пасеву auf ein Hektar Aussaat	На 1 душу auf eine Seele	% прыросту валавой прадукцыі пасьля землеўпарадкаваньня % der Zunahme des Rohertrages nach der Landeinrichtung: Групы Gruppen	На 1 гэктар auf ein Hektar	На 1 душу auf eine Seele
Віцебская	Вёскі	Бачышча	6,0	4,9	5,2	97,3	2,4	2,3	7,4	73	31	—	—	—
		Рыбчына	5,0	4,5	5,5	53,0	2,4	3,0	6,0	53	38	—	—	—
		Барсучына	6,1	6,8	7,7	67,0	3,6	4,2	7,6	71	46	—	—	—
	Пасёлкі	Пагарэльцы	6,4	3,9	5,7	62,0	2,3	2,0	10,7	75	31	I	+ 2	+ 6
		Бунцікі	6,3	3,3	4,9	60,1	2,4	2,0	12,5	53	34	II	+15	+12
		Нов. Кузьміна	5,2	4,5	6,7	49,7	1,0	1,3	11,6	54	29	III	+24	+11
		Стар. Кузьміна	4,0	4,6	5,2	76,8	2,7	2,7	17,1	72	35	Усяго	+17	+11
	Атрубы	Сіроціна	8,6	7,8	6,9	113,7	1,0	1,0	15,0	105	40	II	+ 9	+26
	Хутары	Гаравое	6,5	5,8	6,7	130,1	2.8	2,4	9,4	87	59	II	+12	— 6
		Асінаўка	4,5	5,5	7,0	100,1	2,5	2,5	11,2	73	65	III	+16	+ 8
		Крывянкі	8,3	6,8	7,3	98,5	2,0	2,0	12,4	91	48	Усяго	+13	— 3
		Жданаўка	4,9	5,5	6,0	97,6	2,2	2,4	8,8	72	42	—	—	—
Менская	Вёскі	Бадзёжы	8,9	7,9	8,0	90,3	3,4	1,7	12,1	93	48	—	—	—
		Балговічы	8,0	7,1	7,5	90,0	2,2	0,9	15,0	87	66	—	—	—
	Ваколіцы	Загаротаўшчын.	7,2	7,7	6,4	125,2	2.5	1,4	8,7	94	59	—	—	—
		Рыльгтоўшчына	8,4	9,2	7,5	99,7	4,6	1,7	13,3	78	76	—	—	—
	Пасёлкі	Балговічы	7,7	5,3	7,4	89,5	3,3	1,2	13,0	86	44	I	—17	+37
		Калінаўка	6,0	6,2	3,8	90,0	2,2	1,0	16,4	77	51	II	+13	+91
		Кастрычнік	6,6	5,6	6,3	90,0	2,4	0,6	20,8	102	74	III	+65	—
		Заціша	6,9	7,8	9,1	89,8	3,6	2,8	14,7	102	53	Усяго	+ 3	—94
	Атрубы	Слаб. Кучынка	8,0	7,4	6,3	98,9	3,9	1,7	16,5	97	52	I	+19	+61
	Хутары	Слаб. Кучынка	8,8	8,1	7,9	100,5	4,1	2,0	22,2	87	44	I	+62	+87
												II	+73	+77
		Андрусаўка	7,0	6,0	5,2	94,6	3,3	1,6	13,5	83	71	III	+34	+79
Бабруйская	Вёскі	Асінаўка	7,4	10,0	3,6	109,5	3,8	3,4	15,7	93	47	—	—	—
		Надзеждзіна	6,3	7,0	6,3	116,5	3,3	2,2	15,7	81	32	—	—	—
	Пасёлкі	Бярозавы Гай	6,4	6,9	5,9	92,6	1,3	2,4	15,8	81	51	II	+10	+62
		Зялёны краж	4,5	6,5	5,2	80,3	1,0	2,0	14,0	74	44	III	— 4	+20
	Хутары											I	—29	—32
		Фундаменка	6,9	7,4	6,3	115,4	2,3	2,0	18,4	87	55	II	+12	+87
		Варварыно	6,6	8,3	7,6	108,1	4,4	2,9	15,2	84	45	III	+39	+78
												Усяго	+19	+76
Мазырская	Вёскі	Бобрык	4,3	5,3	4,4	35,5	2,4	1,2	11,3	56	24	—	—	—
		Сярэдняя Рудня	4,3	8,5	3,6	65,4	5,0	4,7	11,1	88	33	—	—	—
	Пасёлкі	Серп і молат	5,9	5,9	3,0	44,1	2,0	0,6	14,3	75	21	I	—14	+97
		Муляраўка	2,7	7,6	—	32,9	2,0	0,4	11,5	40	13	II	—39	+ 7
	Ваколіцы	Бобрык	6,3	6,4	5,7	59,1	4,1	1,7	14,6	88	36	—	—	—
	Хутары	Красная Ніва	4,4	5,0	3,4	43,4	3,2	0,9	21,0	39	27	—	—	—
		Замосьце	5,3	6,1	6,7	42,6	3,0	0,9	16,6	62	35	—	—	—
		Бобрык	4,8	5,5	4,0	58,4	2,7	0,9	14,3	54	29	—	—	—

Табліца 12-б Вытворчасць земляробства па групах

АКРУГІ KREISE	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Ураджай з 1 гэктара у цэнтн. Ernteertrag von einem Hektar in Cent.										Валавы Roher — На адну гаспадарку Von einer Wirtschaft					
							Лён Flachs		Сенажаці Heuschlag									
			Азімае жыта Winterroggen	Авёс Hafer	Ячмень Gerste	Бульба Kartoffel	Семя Saat	Валокны Faser	Канюшына 1 гаду Einj. Klee	Залiўны Rieselwiese	Сухадольны Trockene Wiese	Балотны Sumpfiger Heuschlag	Зерня Getreide	Бульба Kartoffel	Лён Flachs	Сена Heu	Іншыя Sonstiges	Усяго im Ganzen
Віцебская	Вёскі	I	5,2	5,1	5,6	54,2	2,4	2,5	—	—	6,9	5,0	90	35	19	59	3	206
		II	6,3	5,7	6,2	83,2	3,3	3,8	75,1	17,5	7,5	—	145	81	29	98	5	358
		III	5,6	6,4	7,5	55,0	2,5	3,5	—	—	5,3	—	218	70	57	123	12	479
		Сярэдн.	**5,7**	**5,6**	**6,3**	**69,0**	**2,8**	**3,2**	**—**	**—**	**6,9**	**—**	**123**	**58**	**26**	**81**	**4**	**292**
	Пасёлкі	I	5,4	3,7	4,6	56,9	1,7	1,3	—	—	15,8	—	84	53	12	89	7	245
		II	5,4	3,8	6,0	71,2	2,4	2,2	—	—	11,1	—	117	71	22	91	11	312
		III	6,2	3,6	4,8	70,4	2,3	1,8	15,0	—	14,9	—	181	120	34	180	25	540
		Сярэдн.	**5,7**	**3,8**	**5,4**	**67,2**	**2,2**	**1,9**	**—**	**—**	**12,9**	**—**	**123**	**78**	**22**	**109**	**13**	**345**
	Атрубы	I	6,9	6,4	4,9	113,7	0,8	1,2	48,0	15,0	10,1	13,8	79	104	2	57	—	242
		II	10,3	7,9	8,4	113,7	1,2	0,7	—	30,0	12,6	—	160	133	2	85	5	384
		Сярэдн.	**8,6**	**7,8**	**6,9**	**113,7**	**1,0**	**1,0**	**—**	**25,7**	**11,5**	**—**	**122**	**119**	**2**	**72**	**4**	**319**
	Хутары	I	5,3	6,8	5,9	70,9	2,8	3,2	—	16,9	10,0	—	78	45	12	71	—	205
		II	5,7	5,6	5,9	99,7	2,7	2,7	40,0	9,4	10,4	7,5	132	99	36	141	10	418
		III	6,0	6,5	6,2	112,8	2,5	2,4	38,0	13,5	10,5	—	209	173	40	243	5	670
		Сярэдн.	**5,7**	**6,1**	**6,1**	**103,3**	**2,6**	**2,6**	**39,0**	**11,9**	**10,4**	**—**	**149**	**115**	**35**	**168**	**8**	**475**
Менская	Вёскі	I	7,6	7,0	6,8	76,0	2,4	1,0	29,3	26,7	13,6	7,5	140	77	10	124	4	354
		II	8,4	6,9	8,1	86,0	2,8	1,3	31,4	17,7	12,8	8,8	197	120	15	172	3	506
		III	8,3	8,1	9,0	109,4	3,2	1,3	31,8	10,7	13,0	15,0	249	175	16	213	8	661
		Сярэдн.	**8,1**	**7,0**	**7,9**	**102,8**	**2,7**	**1,2**	**31,0**	**15,5**	**13,1**	**9,7**	**185**	**113**	**13**	**161**	**4**	**477**
	Ваколіцы	I	7,2	9,7	6,9	126,8	1,1	0,6	31,3	—	20,0	10,0	108	102	4	72	2	289
		II	7,5	8,0	6,5	124,5	3,6	2,1	26,5	12,0	12,3	10,7	183	140	16	105	12	456
		III	7,8	8,7	6,5	110,2	3,1	1,2	16,0	—	16,9	5,9	289	202	17	226	27	761
		Сярэдн.	**7,6**	**8,7**	**6,5**	**117,1**	**3,0**	**1,5**	**19,9**	**12,0**	**15,3**	**7,6**	**206**	**155**	**14**	**142**	**16**	**533**
	Пасёлкі	I	6,8	6,0	6,4	90,2	2,2	1,0	15,6	13,8	13,9	12,5	115	106	12	80	6	319
		II	6,9	5,8	5,6	92,4	2,8	1,1	27,5	49,2	13,4	9,6	113	125	11	113	13	375
		III	7,2	6,5	6,0	82,3	3,3	1,7	29,4	—	21,8	12,0	212	152	22	166	5	557
		Сярэдн.	**6,9**	**6,0**	**5,9**	**90,4**	**2,6**	**1,1**	**23,5**	**33,4**	**14,8**	**10,7**	**124**	**120**	**13**	**106**	**9**	**371**
	Атрубы	I	7,6	6,7	6,1	103,6	4,0	1,6	50,0	—	21,3	19,1	96	87	8	104	2	298
		II	8,4	7,3	7,8	105,7	4,4	1,9	—	—	16,6	15,6	129	122	16	100	8	376
		III	7,8	7,8	5,7	97,1	2,6	1,5	30,0	—	12,8	15,0	158	172	8	79	12	429
		Сярэдн.	**8,0**	**7,4**	**6,3**	**98,9**	**3,9**	**1,7**	**35,3**	**—**	**16,6**	**16,5**	**125**	**121**	**11**	**97**	**7**	**362**

Tabelle 12-b Die Ertragsfähigkeit der Landwirtschaft (nach Gruppen)

збор у рублёх / trag in Rubel															Адносіны / Verhältnisszahlen			
На 1 гэкт. удобн. зямлі / Von einem Hektar nutzbaren Landes						На 1 душу / Auf ein Seele						На 1 жыв. адзін. / Auf einen tierischen Esser			На 1 гэкт. / Auf 1 Ha		На 1 душу / Auf 1 Seele	
							У тым ліку / Darunter											
Зерневыя / Getreide	Бульба / Kartoffel	Лён / Flachs	Сена / Heu	Іншыя / Sonstiges	Усяго / Im Ganzen	Усяго / Im Ganzen	Збожжавых / Brotgetreide	Крупяных / Graupenkorn	Бульбы / Kartoffel	Валакністых / Fasergew.	Аўса + ячменю / Hafer + Gerste	Прапашных / Hackfrüchte	Сена / Heu	У межах формы / Innerhalb der Form	Паміж формамі / Zwischennutzung	У межах формы / Innerhalb der Form	Паміж формамі / Zwischennutzung
13	5	3	8	—	29	39	9	—	7	4	13	11	19	100	100	100	100
15	9	3	10	—	37	64	15	—	15	5	14	18	22	128	128	163	163
14	5	4	8	1	32	83	18	—	12	10	19	12	20	109	109	209	209
14	**7**	**3**	**9**	**—**	**33**	**54**	**12**	**—**	**11**	**5**	**14**	**14**	**20**	**—**	**100**	**—**	**100**
14	9	2	15	1	41	63	13	—	14	3	11	16	26	100	140	100	161
15	9	3	11	1	39	50	10	—	11	4	14	18	23	93	133	80	127
15	10	3	15	2	45	63	13	—	14	4	10	18	27	110	155	99	160
15	**9**	**3**	**13**	**2**	**41**	**56**	**11**	**—**	**12**	**4**	**12**	**18**	**25**	**—**	**122**	**—**	**103**
19	25	1	14	—	58	58	13	—	25	1	14	62	34	100	203	100	150
25	21	—	13	1	61	67	18	—	23	1	17	40	26	109	208	113	169
23	**22**	**—**	**14**	**—**	**60**	**64**	**16**	**—**	**24**	**1**	**16**	**47**	**28**	**—**	**178**	**—**	**118**
13	8	2	12	—	35	47	9	—	10	3	14	17	27	100	120	100	120
12	9	3	14	1	39	62	12	—	17	6	13	22	31	109	134	152	182
14	11	3	16	—	44	114	17	—	28	7	16	27	37	127	153	230	276
13	**10**	**3**	**15**	**—**	**41**	**81**	**14**	**—**	**20**	**6**	**14**	**23**	**34**	**—**	**122**	**—**	**150**
25	14	2	22	1	64	81	18	1	12	2	20	24	38	100	100	100	100
28	17	2	24	—	72	90	19	—	21	3	21	28	40	111	111	111	111
30	21	2	26	1	79	117	22	—	31	3	23	33	40	123	123	145	145
28	**17**	**2**	**24**	**1**	**71**	**92**	**19**	**—**	**22**	**3**	**21**	**28**	**39**	**—**	**100**	**—**	**100**
19	18	1	13	—	51	60	13	—	21	1	14	31	21	100	79	100	74
21	16	2	12	1	52	90	20	1	27	3	15	26	20	102	81	149	116
22	15	1	17	2	57	114	24	1	30	3	18	27	31	111	88	190	141
21	**16**	**1**	**15**	**2**	**54**	**95**	**20**	**1**	**23**	**2**	**—**	**—**	**—**	**—**	**77**	**—**	**104**
28	25	3	18	1	75	78	16	—	28	3	20	46	35	100	104	100	96
17	19	2	17	2	57	83	18	1	28	3	16	33	30	84	88	123	103
24	17	2	19	1	63	73	15	1	20	3	23	33	36	94	98	108	91
26	**20**	**2**	**18**	**2**	**67**	**80**	**17**	**1**	**26**	**3**	**18**	**37**	**32**	**—**	**87**	**—**	**87**
24	22	2	26	1	74	65	15	—	19	2	13	37	45	100	115	100	79
21	20	2	17	1	61	75	18	1	24	3	10	31	25	84	96	115	93
20	22	1	10	2	55	77	19	2	31	2	12	42	19	74	85	118	95
21	**21**	**2**	**17**	**1**	**63**	**72**	**17**	**1**	**24**	**2**	**12**	**36**	**28**	**—**	**88**	**—**	**80**

Табліца 12-б Вытворчасьць земляробства (па групах)

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	Ураджай з 1 гэктара у цэнтн. Ernteertrag von einem Hektar in Cent.: Азімае жыта Winterroggen	Авёс Hafer	Ячмень Gerste	Бульба Kartoffel	Лён / Flachs: Семя Saat-	Лён / Flachs: Валокны Faser-	Канюшына 1 гаду Einj. Klee	Сенажаці / Heuschlag: Заліўны Rieselwiese	Сенажаці / Heuschlag: Сухадольны Trockene Wiese	Сенажаці / Heuschlag: Балотны Sumpfiger Heuschlag	Валавы Roher …: На адну гаспадарку / Von einer Wirtschaft: Зернявыя Getreide	Бульба Kartoffel	Лён Flachs	Сена Heu	Іншыя Sonstiges	Усяго Im Ganzen
Менская	Хутары	I	9,1	8,5	6,2	76,6	3,6	2,6	56,3	22,0	16,6	17,0	136	95	11	84	1	328
		II	8,7	7,0	5,7	128,2	3,8	1,8	30,5	18,0	14,2	—	175	171	13	137	5	501
		III	7,8	6,3	6,5	99,2	3,0	1,4	30,2	—	16,3	21,0	248	175	19	291	15	748
		IV	9,3	8,5	8,1	113,6	3,6	2,0	35,6	—	16,5	—	374	289	29	403	39	1134
		Сярэдн.	**8,4**	**7,0**	**6,6**	**105,1**	**3,3**	**1,6**	**32,3**	**21,0**	**16,2**	**19,5**	**246**	**187**	**19**	**256**	**16**	**725**
Бабруйская	Вёскі	I	6,9	8,0	6,2	113,3	3,2	1,8	—	61,2	16,6	18,8	84	45	10	60	10	209
		II	7,0	9,5	5,6	138,9	4,8	1,7	—	22,1	15,2	15,6	149	129	15	134	8	434
		III	7,4	9,4	7,5	118,0	3,9	1,9	—	35,5	11,2	12,8	244	149	20	144	38	595
		Сярэдн.	**7,0**	**9,1**	**5,8**	**131,6**	**4,4**	**1,7**	**—**	**27,8**	**14,7**	**15,6**	**143**	**110**	**14**	**117**	**12**	**396**
	Пасёлкі	I	6,2	8,3	7,7	97,4	1,3	1,7	—	29,4	15,4	—	97	90	7	56	38	288
		II	5,4	6,8	5,4	91,4	1,0	1,8	—	28,1	13,2	—	144	133	11	92	35	415
		III	6,1	6,5	4,7	80,0	1,0	2,4	—	22,2	10,9	—	203	191	17	104	45	560
		Сярэдн.	**5,7**	**6,8**	**5,5**	**88,2**	**1,0**	**2,0**	**—**	**26,5**	**12,7**	**—**	**151**	**139**	**12**	**90**	**38**	**429**
	Хутары	I	6,2	7,8	8,3	108,3	3,3	1,5	—	—	16,0	14,3	99	90	9	62	16	275
		II	6,8	7,6	6,6	114,2	3,7	1,2	49,3	31,6	17,7	13,3	180	139	15	109	29	472
		III	7,0	9,0	8,0	120,8	4,8	2,4	41,1	—	18,6	17,0	223	185	23	166	33	631
		Сярэдн.	**6,8**	**7,7**	**7,0**	**114,8**	**3,8**	**1,5**	**43,0**	**31,6**	**17,5**	**15,1**	**167**	**134**	**15**	**108**	**26**	**450**
Мазырская	Вёскі	I	3,9	9,3	4,5	36,8	1,3	3,0	—	12,5	10,3	12,6	52	47	11	55	18	182
		II	6,3	6,2	3,6	53,9	1,3	2,4	52,8	14,2	9,6	10,7	87	94	15	83	20	298
		III	4,9	6,2	7,9	54,9	1,3	5,0	47,0	12,0	6,5	8,4	102	99	13	95	26	335
		Сярэдн.	**4,5**	**6,6**	**4,2**	**48,3**	**1,3**	**2,9**	**50,4**	**13,8**	**9,3**	**11,1**	**74**	**75**	**13**	**73**	**20**	**254**
	Ваколіцы	II	7,3	7,2	6,0	71,0	1,9	5,6	—	—	—	14,4	94	94	11	117	16	332
		III	6,2	6,2	5,4	57,2	1,3	3,5	—	—	15,6	14,3	162	108	13	121	35	439
		Сярэдн.	**6,3**	**6,4**	**5,7**	**59,1**	**1,6**	**3,8**	**—**	**—**	**—**	**14,3**	**149**	**105**	**13**	**120**	**31**	**419**
	Пасёлкі	I	3,3	8,0	—	35,1	—	—	—	—	21,6	12,6	35	30	3	119	5	193
		II	4,5	5,7	—	45,3	0,7	2,1	—	—	19,4	14,7	50	52	7	115	16	240
		III	5,4	3,5	—	50,0	0,8	2,6	—	—	19,5	14,3	65	61	11	121	21	279
		Сярэдн.	**4,2**	**6,0**	**—**	**43,2**	**—**	**2,3**	**—**	**—**	**20,1**	**14,0**	**46**	**45**	**6**	**117**	**13**	**227**
	Хутары	I	4,9	6,2	4,0	59,3	1,1	2,7	—	22,1	16,5	14,6	50	72	18	47	12	199
		II	5,0	4,4	4,5	45,9	0,8	2,8	—	20,9	9,6	12,2	83	73	10	93	20	279
		III	6,8	5,5	4,8	41,3	0,8	2,2	19,2	21,2	15,0	14,7	125	99	10	145	21	399
		Сярэдн.	**6,2**	**5,0**	**4,5**	**46,2**	**0,9**	**2,6**	**—**	**21,3**	**11,6**	**14,4**	**86**	**78**	**10**	**96**	**19**	**289**

Tabelle 12-b Die Ertragsfähigkeit der Landwirtschaft (nach Gruppen)

збор у рублёх / Ertrag in Rubel: На 1 гэкт. удобн. зямлі / Von einem Hektar nutzbaren Landes: Зерняв ыя Getreide	Бульба Kartoffel	Лён Flachs	Сена Heu	Іншыя Sonstiges	Усяго Im Ganzen	На 1 душу / Auf ein Seele: Усяго Im Ganzen	У тым ліку / Darunter: Збожжавых Brotgetreide	Крупяных Graupenkorn	Бульбы Kartoffel	Валакністых Fasergew.	На 1 жыв. адзін. / Auf einen tierischen Esser: Аўса + ячменю Hafer + Gerste	Прапашных Hackfrüchte	Сена Heu	Адносіны / Verhältnisszahlen: На 1 гэкт. / Auf 1 Ha: У межах формы Innerhalb der Form	Паміж формамі Zwischennutzung	На 1 душу / Auf 1 Seele: У межах формы Innerhalb der Form	Паміж формамі Zwischennutzung
22	18	2	17	1	60	66	17	1	19	2	16	32	28	100	94	100	81
23	22	2	18	1	65	102	24	1	35	3	16	45	36	109	102	156	126
19	14	1	23	1	58	121	24	2	27	3	18	31	51	97	90	185	150
24	19	2	26	3	73	204	41	2	52	5	18	36	50	121	114	311	252
21	**16**	**2**	**23**	**1**	**63**	**128**	**26**	**1**	**33**	**3**	**18**	**34**	**47**	**—**	**89**	**—**	**140**
14	8	2	10	2	35	49	14	2	11	2	7	12	16	100	100	100	100
17	15	2	15	1	50	70	17	3	21	2	7	21	22	143	143	145	145
18	11	2	11	3	44	79	21	5	20	3	12	21	20	126	126	162	162
16	**13**	**2**	**13**	**1**	**45**	**68**	**17**	**3**	**19**	**2**	**8**	**20**	**21**	**—**	**100**	**—**	**100**
18	16	1	10	7	53	83	16	10	26	2	17	35	22	100	151	100	169
14	13	1	9	3	40	72	14	6	23	2	13	29	20	77	116	87	147
15	13	1	7	3	40	69	16	5	23	2	13	28	16	76	116	84	142
14	**13**	**1**	**9**	**4**	**41**	**72**	**15**	**6**	**23**	**2**	**13**	**29**	**19**	**—**	**90**	**—**	**107**
17	15	2	11	3	48	63	17	3	21	2	11	38	26	100	136	100	130
18	14	2	11	5	49	82	23	4	24	3	11	31	24	100	136	130	130
19	16	2	14	4	54	81	20	4	24	3	11	31	28	111	210	127	165
18	**15**	**2**	**12**	**4**	**50**	**78**	**21**	**4**	**23**	**2**	**11**	**32**	**26**	**—**	**107**	**—**	**116**
9	8	2	10	3	31	37	9	4	10	2	3	14	17	100	100	100	100
11	12	2	11	2	37	52	13	4	16	3	3	17	15	121	121	139	139
11	10	1	10	2	34	55	13	4	16	2	3	13	12	110	110	145	145
10	**10**	**2**	**10**	**3**	**35**	**46**	**11**	**4**	**13**	**2**	**3**	**16**	**15**	**—**	**100**	**—**	**100**
14	14	2	18	3	50	52	13	3	18	2	3	13	16	100	160	100	166
18	11	1	13	4	48	61	18	4	15	2	4	10	12	96	154	99	164
17	**11**	**2**	**14**	**5**	**49**	**62**	**17**	**4**	**16**	**2**	**3**	**11**	**12**	**—**	**136**	**—**	**133**
5	4	—	15	1	25	44	7	2	7	1	3	11	44	100	81	100	118
7	8	1	15	2	34	44	7	3	9	1	3	13	29	134	108	100	117
9	9	2	15	3	38	56	12	4	12	2	1	16	32	150	122	127	149
7	**6**	**1**	**15**	**2**	**31**	**45**	**8**	**3**	**9**	**1**	**3**	**13**	**34**	**—**	**89**	**—**	**98**
9	14	1	9	2	35	38	9	2	15	2	1	23	15	100	114	100	102
11	10	1	13	3	38	50	13	4	13	2	2	15	19	104	118	130	133
12	10	1	15	2	41	56	14	2	14	1	65	12	18	118	134	146	149
11	**10**	**1**	**13**	**2**	**38**	**50**	**13**	**3**	**14**	**2**	**23**	**15**	**18**	**—**	**109**	**—**	**108**

Табліца 13-а Аснаўныя сродкі вытворчасьці (у рублёх) у 1926—27 г.

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гаспадарку / Auf eine Wirtschaft: Будынкаў / Gebäude: Усяго / Im Ganzen	З іх / Davon: Сельска-гаспад. / Landwirtschaftliches	З іх / Davon: Для сям'і / Für die Familie	Няж. інвэнт. / Totes Invent.: Усяго / Im Ganzen	Сельск.-гасп. / Landwirtschaftliches	Жыв. інвэнтар / Lebendes Invent.: Працоўная / Arbeitsvieh	Прадукц. / Produktionsvieh	Усяго / Im Ganzen	Агулам / Im Ganzen[1]: Сел.-гаспад. / Landwirtschaftliche	Не с/г. / Nicht-landwirtschaftliche	Усяго / Im Ganzen
Віцебская	Вёскі	I	226	108	117	38	37	79	101	180	326	118	444
		II	470	238	230	97	89	160	190	350	677	239	916
		III	792	368	424	289	283	270	261	531	1182	430	1612
		Сярэдн.	**374**	**184**	**190**	**83**	**78**	**129**	**152**	**280**	**543**	**194**	**737**
	Пасёлкі	I	240	114	125	44	44	104	123	227	385	125	510
		II	387	200	187	68	67	157	191	347	614	188	802
		III	724	357	367	183	183	350	397	746	1286	367	1652
		Сярэдн.	**444**	**232**	**212**	**86**	**86**	**186**	**219**	**405**	**723**	**212**	**935**
	Атрубы	I	347	110	237	33	33	45	76	121	264	237	501
		II	769	301	468	96	89	170	186	356	745	476	1221
		Сярэдн.	**528**	**177**	**351**	**67**	**63**	**112**	**135**	**247**	**483**	**359**	**842**
	Хутары	I	193	73	119	35	35	63	111	174	282	120	402
		II	420	225	195	101	98	79	217	295	619	197	816
		III	917	481	433	278	247	313	379	692	1420	466	1886
		Сярэдн.	**538**	**283**	**255**	**144**	**134**	**202**	**253**	**455**	**872**	**265**	**1138**
Менская	Вёскі	I	220	96	123	59	59	107	90	197	353	121	474
		II	449	241	204	134	115	197	178	376	731	228	959
		III	727	457	270	289	286	285	252	536	1280	273	1552
		Сярэдн.	**412**	**224**	**186**	**132**	**122**	**181**	**148**	**329**	**674**	**189**	**863**
	Ваколіцы	I	205	109	96	26	26	115	86	201	336	96	432
		II	470	291	179	85	85	229	154	383	759	179	938
		III	984	578	406	338	338	483	319	802	1718	406	2124
		Сярэдн.	**605**	**361**	**244**	**156**	**156**	**298**	**190**	**488**	**1005**	**244**	**1249**
	Пасёлкі	I	262	92	171	57	57	95	86	181	329	171	500
		II	415	204	212	108	108	192	172	364	675	212	887
		III	863	523	340	112	112	235	279	514	1148	340	1488
		Сярэдн.	**392**	**186**	**206**	**87**	**87**	**156**	**145**	**300**	**574**	**206**	**780**
	Атрубы	I	321	189	132	26	26	63	127	190	404	132	536
		II	523	257	266	96	96	208	170	378	729	267	997
		III	1465	601	864	117	115	318	268	586	1302	866	2168
		Сярэдн.	**707**	**326**	**381**	**79**	**78**	**78**	**179**	**364**	**768**	**380**	**1148**

Tabelle 13-a Die der Wirtschaft als Grundlage dienerenden Betriebsmittel im Jahre 1926/27 (in Rubeln)

На 1 гэктар удобнае зямлі / Auf 1 Hektar nutzbaren Landes											На 1 душу / Auf 1 Seele					На 100 г. шт. Auf 100 Hekt. Stückzahl	
Будынкаў Gebäude	Няжывога інвэнт. Totes Inventar	У тым ліку Darunter: Прыл. апр. Ackerb. gerüte	Машын Maschinen	Транспарту Transporten	Жывога інвэнтару Lebendes Inventar	У тым ліку Darunter: Коняй Pferde	Раг. жывёлы Rinder	Авечак Schafe	Сьвіней Schweine	Усяго Im Ganzen	Будынкаў для сям'і Gebäude für die Familie	Няжывога інвэнт. Totes Inventar	Коняй Pferde	Прадукц. жывёлы Produktives Vieh	Усяго сельск.-гасп. сярэдн. прадукц. Im Ganzen ldw. Betriebsmittel	Плугоў Pflüge	Калёсаў Wagen
16	5	1,3	0,5	3,0	26	11	10	1,8	2,8	48	22	7	15	19	62	13	14
25	9	1,4	1,7	4,8	37	17	14	1,8	3,1	71	42	16	29	35	123	11	14
24	19	2,3	8,8	6,8	35	18	13	1,4	2,3	78	73	49	47	45	204	11	19
21	**9**	**1,5**	**2,2**	**4,3**	**32**	**15**	**12**	**1,8**	**2,5**	**62**	**35**	**14**	**24**	**28**	**100**	**12**	**14**
19	7	2.2	0,3	3,8	38	17	15	3,2	1,8	64	33	11	27	32	100	19	17
26	9	2,3	—	5,4	46	21	18	3,2	3,7	81	30	11	25	30	99	13	16
33	17	3,3	2,9	8,4	68	32	24	4,1	6,8	118	43	21	41	46	150	13	19
29	**11**	**2,5**	**0,8**	**6,0**	**51**	**23**	**19**	**3,4**	**4,3**	**91**	**34**	**14**	**30**	**35**	**101**	**14**	**17**
25	8	1.8	—	4.5	27	10	16	—	1,2	60	57	8	11	18	63	16	14
59	18	3,5	—	12,3	68	31	28	2,3	6,2	146	82	16	29	32	130	20	24
37	**12**	**2,0**	**—**	**9,0**	**52**	**23**	**22**	**1,4**	**4,1**	**102**	**70**	**13**	**22**	**27**	**97**	**18**	**19**
13	6	1,5	—	3,5	30	11	14	2,5	2,1	48	28	8	15	26	65	17	11
21	9	2,1	1,4	4,5	28	7	15	2.4	2.4	58	33	17	13	37	104	10	12
32	17	2,5	4,3	7,2	46	21	18	2,5	3,4	95	71	40	51	62	231	11	13
25	**12**	**2,4**	**2,4**	**5,4**	**40**	**18**	**16**	**2,5**	**2,7**	**76**	**44**	**23**	**35**	**43**	**149**	**11**	**13**
18	11	2,5	—	5,2	36	20	11	1,3	3,3	64	29	14	25	21	82	17	16
34	16	3,1	0.5	7,7	53	28	15	1,9	8,4	104	36	20	35	32	130	14	16
57	35	4,4	12,1	12.2	67	35	20	2,3	8,3	159	48	51	51	45	229	14	17
34	**18**	**3,2**	**2,5**	**7,8**	**49**	**27**	**15**	**1,8**	**5,5**	**101**	**36**	**23**	**35**	**29**	**130**	**16**	**16**
17	4	1,3	—	1,7	31	18	8	1,2	4,0	52	20	6	24	18	70	13	14
33	10	2,4	—	4,7	44	26	11	1.6	4.7	87	35	16	44	30	147	15	15
38	22	3,2	6,3	7,6	53	32	13	2,4	4,7	114	59	49	71	47	251	13	13
35	**15**	**2.8**	**3,3**	**5,9**	**47**	**29**	**12**	**2,0**	**4,7**	**96**	**44**	**28**	**53**	**34**	**180**	**14**	**14**
16	10	2,2	—	6,0	32	17	11	1,1	3,0	58	42	14	23	21	81	13	13
32	17	3.8	0,1	9,0	56	30	18	2.2	5,8	105	48	24	43	39	151	12	13
66	14	2,9	0,7	8,1	65	30	25	3,1	6,3	144	45	15	31	37	151	10	14
30	**14**	**3,2**	**0,1**	**8,0**	**48**	**25**	**16**	**1,8**	**4,8**	**92**	**45**	**16**	**34**	**31**	**124**	**10**	**14**
42	6	1,7	—	3,6	43	14	20	2,1	5,6	91	29	6	14	27	87	14	9
44	17	3,2	0,1	10,3	64	36	18	2,1	7,6	126	53	19	41	34	145	17	17
84	16	3,0	—	8,6	82	44	29	2,9	4,8	182	155	21	57	48	233	14	14
57	**14**	**2,7**	**—**	**8,0**	**64**	**33**	**23**	**2,4**	**6,1**	**135**	**76**	**16**	**37**	**36**	**154**	**15**	**14**

Табліца 13-а Аснаўныя сродкі вытворчасьці (у рублёх) у 1926—27 г.

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На 1 гаспадарку / Auf eine Wirtschaft — Будынкаў / Gebäude: Усяго / Im Ganzen	Будынкаў / Gebäude — З іх / Davon: Сельска-гаспад. / Landwirtschaftliche	Будынкаў / Gebäude — З іх / Davon: Для сям'і / Für die Familie	Няж. інвэнт. / Totes Invent.: Усяго / Im Ganzen	Няж. інвэнт. / Totes Invent.: Сельск.-гасп. / Landwirtschaftliches	Жыв. інвэнтар / Lebendes Invent.: Працоўнага / Arbeitsvieh	Жыв. інвэнтар / Lebendes Invent.: Прадукц. / Produktionsvieh	Жыв. інвэнтар / Lebendes Invent.: Усяго / Im Ganzen	Агулам / Im Ganzen: Сел.-гаспад. / Landwirtschaftlichen	Агулам / Im Ganzen: Не с/г. / Nicht-landwirtschaftlichen	Агулам / Im Ganzen: Усяго / Im Ganzen
Менская	Хутары	I	260	168	91	61	60	79	120	199	427	93	520
		II	433	217	216	158	142	219	216	435	794	232	1026
		III	962	462	492	232	220	361	270	632	1314	513	1827
		IV	1535	820	716	631	611	819	463	1281	2712	735	3447
		Сярэдн.	**894**	**450**	**439**	**276**	**262**	**390**	**279**	**670**	**1382**	**457**	**1839**
Бабруйская	Вёскі	I	229	92	138	34	32	56	74	131	254	139	394
		II	385	208	173	66	58	137	156	293	559	185	744
		III	885	352	207	217	217	364	264	629	1197	533	1730
		Сярэдн.	**384**	**176**	**172**	**75**	**69**	**142**	**146**	**289**	**535**	**214**	**749**
	Пасёлкі	I	249	82	168	27	27	55	96	149	257	168	425
		II	424	206	218	62	53	132	207	339	598	227	825
		III	787	391	396	151	138	240	253	493	1022	409	1431
		Сярэдн.	**464**	**222**	**242**	**73**	**67**	**143**	**178**	**322**	**611**	**248**	**859**
	Хутары	I	198	51	82	36	26	49	80	129	205	158	363
		II	374	200	173	108	67	123	188	311	578	215	793
		III	686	364	322	250	174	337	284	621	1159	399	1558
		Сярэдн.	**388**	**189**	**179**	**96**	**77**	**146**	**177**	**323**	**589**	**217**	**806**
Мазырская	Вёскі	I	128	43	85	34	34	69	74	143	219	85	304
		II	219	94	125	56	54	156	136	192	340	127	467
		III	501	152	321	202	200	309	226	535	887	352	1239
		Сярэдн.	**227**	**94**	**130**	**63**	**62**	**137**	**120**	**257**	**413**	**134**	**547**
	Ваколіцы	II	298	106	192	76	76	198	204	402	584	192	776
		III	427	252	175	155	155	311	330	632	1038	176	1214
		Сярэдн.	**398**	**220**	**178**	**140**	**140**	**283**	**307**	**589**	**949**	**179**	**1128**
	Пасёлкі	I	96	24	72	21	21	63	96	159	204	72	276
		II	262	121	141	81	·81	140	158	298	502	141	642
		III	368	192	177	117	100	267	229	495	787	193	980
		Сярэдн.	**214**	**94**	**120**	**63**	**62**	**126**	**144**	**270**	**425**	**122**	**547**
	Хутары	I	84	39	44	30	30	59	83	141	210	45	255
		II	227	90	137	53	52	155	145	300	442	138	580
		III	507	298	209	129	128	294	256	550	976	210	1186
		Сярэдн.	**264**	**127**	**137**	**66**	**65**	**169**	**159**	**327**	**519**	**138**	**657**

Tabelle 13-a Die der Wirtschaft als Grundlage dienerenden Betriebsmittel im Jahre 1926/27 (in Rubeln)

На 1 гэктар удобнае зямлі / Auf 1 Hektar nutzbaren Landes											На 1 душу / Auf 1 Seele					На 100 г. шт. / Auf 100 Hekt. Stückzahl	
		У тым ліку / Darunter				У тым ліку / Darunter											
Будынкаў / Gebäude	Няжывога інвэнт. / Totes Inventar	Прыл. апр. / Ackerb. geräte	Машын / Maschinen	Транспарту / Transporten	Жывога інвэнтару / Lebendes Inventar	Коняй / Pferde	Раг. жывёлы / Rinder	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго / Im Ganzen	Будынкаў для сям'і / Gebäude für die Familie	Няжывога інвэнт. / Totes Inventar	Коняй / Pferde	Прадукц. жывёлы / Produktives Vieh	Усяго сельск.-гасп. сярадн. прадукц. / Im Ganzen ldw. Betriebsmittel	Плугоў / Pflüge	Калёсаў / Wagen
37	13	2,5	—	6,9	43	17	17	4,1	4,2	92	18	12	16	24	85	19	18
30	20	3,5	2,2	9,1	60	30	22	1,5	6,0	110	44	29	45	44	164	14	14
38	18	2,4	4,1	7,3	52	30	16	2,0	3,6	108	79	20	58	44	212	12	12
56	42	5,3	14,7	14,1	86	56	22	2,9	5,8	184	129	110	148	84	489	12	16
42	**24**	**3,3**	**6,5**	**9,3**	**58**	**34**	**18**	**2,3**	**4,5**	**125**	**77**	**46**	**69**	**49**	**244**	**13**	**14**
16	6	1,3	0,5	3,1	24	10	8	1,9	3,0	46	32	8	13	17	59	18	20
22	7	1,2	0,4	3,	33	15	10	2,3	4,3	62	29	9	22	25	90	11	11
26	16	1,5	7,4	6,0	46	27	11	2,4	4,6	88	28	29	49	35	160	11	14
20	**8**	**1,4**	**1,5**	**3,9**	**33**	**16**	**10**	**2,2**	**4,1**	**61**	**29**	**12**	**24**	**25**	**91**	**13**	**16**
16	5	0,8	—	3,8	28	10	8	2,5	6.5	49	48	8	16	27	74	5	19
22	6	1.4	—	3.7	36	13	9	2,5	9,9	65	43	10	26	40	116	11	12
30	11	1,2	4,9	3,8	37	18	10	2,3	6,8	78	33	17	30	31	126	9	13
23	**7**	**1,3**	**1,4**	**3,8**	**34**	**15**	**9**	**2,5**	**7,0**	**65**	**41**	**11**	**24**	**30**	**102**	**10**	**13**
9	4	1,1	—	2.6	22	9	11	1,1	1,2	36	19	6	11	18	47	14	12
20	7	1,1	1,2	3,5	32	12	13	2,7	3,2	59	30	11	22	33	101	10	11
32	16	1,8	5,1	6,8	53	29	15	3,7	5,2	100	41	22	43	36	148	11	14
21	**9**	**1,3**	**2,0**	**4,1**	**35**	**16**	**13**	**2,6**	**3,3**	**65**	**31**	**12**	**25**	**31**	**102**	**11**	**12**
7	6	1,4	—	3,6	24	12	10	0,8	1,5	38	17	7	14	15	45	14	16
12	7	1,4	—	4,3	38	20	13	1,4	2,4	56	22	10	28	24	70	12	12
18	23	1,5	9,3	7,2	61	36	19	2,2	4,2	103	53	33	51	37	145	10	13
11	**9**	**1,4**	**1,3**	**4,3**	**37**	**20**	**13**	**1,2**	**2,3**	**56**	**24**	**11**	**25**	**22**	**76**	**14**	**14**
16	11	1,8	1,5	6,5	60	30	22	1,8	6,8	87	36	14	37	38	109	12	15
28	17	2.2	1,7	9,6	69	34	27	2,0	5,9	113	24	22	43	46	145	11	15
25	**16**	**2,0**	**1,6**	**9,2**	**68**	**33**	**26**	**1,9**	**6,0**	**108**	**26**	**21**	**42**	**45**	**139**	**11**	**15**
3	3	0,9	—	1,3	21	8	10	0,6	1,9	27	17	5	14	22	46	9	6
18	12	1,7	—	8,7	45	21	21	0,7	2,1	75	26	15	26	29	92	14	14
31	16	2,4	—	12,1	79	43	27	1,3	5,9	125	35	20	53	46	157	16	16
13	**9**	**1,5**	**—**	**6,2**	**38**	**18**	**16**	**0,7**	**2,4**	**61**	**24**	**12**	**25**	**29**	**85**	**13**	**12**
8	6	1,6	0,3	3,0	28	12	12	1,5	2,2	42	9	6	12	17	43	24	10
12	7	1,8	0,1	3,9	39	20	14	1,3	3,2	58	25	9	28	26	79	13	13
33	14	1,7	1,7	8,5	61	33	21	1,9	4,5	108	29	18	42	36	137	12	10
17	**9**	**1,8**	**0,5**	**5,0**	**44**	**23**	**16**	**1,6**	**3,4**	**70**	**24**	**11**	**29**	**27**	**89**	**13**	**13**

Табліца 13-б Аснаўныя сродкі вытворчасьці па сяленьнях у рублёх

Tabelle 13-b Die hauptsächlichsten Betriebsmittel nach den Ansiedelungen in Rubeln

Акругі / Kreise	Формы землякарыстаньня / Art der Landnutzung	Сяленьні / Ansiedelungen	Будынак / Gebäude: Для сям'і на 1 душу / Für die Familie auf 1 Seele	Будынак / Gebäude: Сельск.-гаспад. на 1 гэктар / Ldw. auf 1 Hektar	Будынак: Усяго / Im Allgemeine: На 1 гасп. / Auf 1 Wirtsch.	Будынак: Усяго: На 1 гэкт. / Auf 1 Hektar	Будынак: Усяго: На 1 душу / Auf 1 Seele	Няжывы інвэнтар / Totes Inventar: С/гасп. / Ldw.: На 1 гэкт. / Auf 1 Hektar	Няжывы інвэнтар: С/гасп.: На 1 душу / Auf 1 Seele	Няжывы інвэнтар: Прамысл. на 1 гасп. / Gewerbliche auf 1 Wirtschaft	Няжывы інвэнтар: Усяго / Im Ganzen: На 1 гасп. / Auf 1 Wirtsch.	Няжывы інвэнтар: Усяго: На 1 гэкт. / Auf 1 Hektar	Няжывы інвэнтар: Усяго: На 1 душу / Auf 1 Seele	Жывы інвэн. / Lebend. Inventar: Усяго / Im Ganzen: На 1 гасп. / Auf 1 Wirtsch.	Жывы інвэн.: Усяго: На 1 гэкт. / Auf 1 Hektar	Жывы інвэн.: Усяго: На 1 душу / Auf 1 Seele
Віцебск.	Хутары	Гаравое	44	25	585	47	95	12	25	—	151	12	25	496	40	81
		Асінаўка	62	26	607	49	128	17	45	5	234	19	50	575	47	122
		Крывенкі	48	31	516	65	94	12	18	1	104	13	19	368	46	67
		Жданаўка	42	24	571	48	86	10	18	13	131	11	20	431	36	65
Менск.	Пасёлкі	Балговічы	38	33	357	58	75	11	14	—	65	11	13	341	56	71
		Калінаўка	49	60	514	70	115	12	19	—	83	12	19	255	35	57
		Кастрычнік	44	32	364	60	80	21	27	—	122	21	27	259	43	57
		Заціпша	33	36	663	63	73	15	17	—	86	14	17	338	59	68
Бабруйск.	Пасёлкі	Бярозавы гай	42	37	489	57	83	9	13	12	90	11	15	222	27	40
		Зялёны краж	33	33	436	40	71	5	7	2	48	5	8	284	26	46
Мазырск.	Хутары	Фундаменка	20	26	275	31	49	5	8	3	46	5	8	226	26	41
		Варварына	21	36	461	45	70	12	17	92	203	20	31	380	37	57
	Хутары	Чырвоная Ніва	45	15	280	32	61	5	11	—	50	5	11	266	30	58
		Замосьце	22	28	322	38	52	13	15	3	99	13	15	388	51	62
		Бобрык	12	15	173	27	30	7	8	—	48	7	8	204	32	34

Акругі / Kreise	Формы / Art der Landnutzung	Сяленьні / Ansiedelungen	Жывы інвэнтар / Lebendes Inventar: На 100 гэкт. жыв. адз. / Auf 100 Hekt. tierische Esser: Працоўн. / Arbeitstiere	На 100 гэкт.: Прадукц. / Produktive	На 100 гэкт.: Усяго / Im Ganzen	На 100 д. жыв. адз. / Auf 100 S. tier. Esser: Працоўн. / Arbeitstiere	На 100 д.: Прадукц. / Produktive	На 100 кароў / Auf 100 Kühe: Маладняку / Jungvieh	На 100 кароў: Сьвіней / Schweine	На 100 кароў: Авечак / Schafe	На 100 авеч. сьвіней / Auf 100 Schafe Schweine	Кошт жыв. адзінкі / Preis einer tier. Einheit: Працоўн. / Arbeitstiere	Кошт жыв. адзінкі: Прадукц. / Produktive	Усяго рублёў / Im Ganzen Rubeln: На 1 гаспад. / Auf 1 Wirtschaft	Усяго рублёў: На 1 гэктар / Auf 1 Hektar	Усяго рублёў: На 1 душу / Auf 1 Seele
Віцебск.	Хутары	Гаравое	7	31	38	23	64	111	96	400	24	167	69	1232	99	201
		Асінаўка	14	36	50	37	94	77	82	335	25	149	55	1416	115	300
		Крывенкі	13	38	51	20	55	58	58	283	21	131	75	988	124	180
		Жданаўка	12	27	39	23	48	56	107	307	35	139	55	1133	94	170
Менск.	Пасёлкі	Балговічы	15	46	61	20	58	59	128	307	43	165	65	764	125	159
		Калінаўка	14	23	37	23	36	53	17	67	44	140	67	852	117	191
		Кастрычнік	18	31	49	23	42	75	21	84	36	134	63	746	124	164
		Заціпша	23	33	56	27	37	48	11	56	21	139	81	1087	136	158
Бабруйск.	Пасёлкі	Бярозавы гай	21	38	59	29	56	39	184	384	48	71	50	801	94	138
		Зялёны краж	13	28	41	24	49	58	275	541	59	125	59	768	71	125
Мазырск.	Хутары	Фундаменка	12	29	41	20	46	41	89	239	37	82	54	547	62	99
		Варварына	15	32	47	23	49	24	11	332	34	137	52	1045	102	158
	Хутары	Чырвоная Ніва	17	34	51	33	67	38	119	358	33	98	39	596	67	130
		Замосьце	26	75	101	31	122	82	106	187	56	102	34	809	102	129
		Бобрык	27	61	88	31	96	72	64	166	39	68	21	426	66	72

Табліца 13-в Зьмена пасьля земляўпарадкаваньня
(павяліч. +, памянш. —) у рублёх

Tabelle 13-c Veränderungen nach erfolgter Landeinrichtung
(Zunahme +, Abnahme —) in Rubl

Акругі Kreise	Форма землекарыстаньня Art der Landnutzung	Групы Gruppen	На адну гаспадарку Auf eine Wirtschaft: Будынак Gebäude: С/гаспад. Landwirtsch.	Будынак Gebäude: Усяго Im Ganzen	Няжыв. інв. Totes Inventar: С/гаспад. Landwirtsch.	Няжыв. інв. Totes Inventar: Усяго Im Ganzen	Жывы інвэнтар Lebendes Invent.: Працоўн. Arbeitsvieh	Жывы інвэнтар Lebendes Invent.: Прадукц. Produktives	Жывы інвэнтар Lebendes Invent.: Усяго Im Ganzen	Усяго сел.-гаспад. Im Ganzen an landwirtschaftlichen: На 1 гаспадарку Auf eine Wirtsch.	На 1 гэктар Auf eine Hektar	На 1 душу Auf eine Seele	Зьмена % складу Veränderungen im % Gehalte: Будынак Gebäude	Няжывы інвэнтар Totes Inventar	Працоўн. жывёл Arbeitsvieh	Прадукц. жывёлы Produktives Vieh
Віцебская	Пасёлкі	I	— 34	—	— 5	— 5	+ 22	+ 16	+ 38	— 1	— 3	—	— 7,9	— 1.2	+ 5,3	+ 3,8
		II	— 10	+ 17	+ 8	+ 8	+ 43	+ 7	+ 50	+ 48	+ 3	+ 5	— 4,5	+ 0,5	+ 5,5	— 1.5
		III	— 7	+ 45	+ 67	+ 67	+ 2	+ 58	+ 60	+ 120	+ 14	+ 5	— 3,8	+ 4,2	— 2,3	+ 1,9
		Сяр.	**— 18**	**+ 2**	**+ 19**	**+ 19**	**+ 31**	**+ 20**	**+ 51**	**+ 52**	**+ 4**	**+ 4**	**— 4,8**	**+ 1,8**	**+ 2,5**	**+ 0,5**
	Атрубы	II	— 57	+ 41	+ 3	+ 3	— 70	+ 22	— 48	— 102	— 20	— 18	— 2,5	+ 1,8	— 6,5	+ 7,2
	Хутары	II	+ 3	+ 53	+ 9	+ 9	— 1	— 32	— 33	— 21	— 6	— 30	+ 1,6	+ 2,0	+ 0.7	— 4,3
		III	+ 73	+ 46	+ 63	+ 56	+184	— 68	+116	+ 252	+ 20	+ 17	— 0,8	+ 1,7	+ 9,7	—10,6
Менская	Пасёлкі	I	+ 14	+ 50	+ 54	+ 54	+ 62	- 1	+ 61	+ 129	— 21	+ 22	— 1.6	+10,7	+ 6,3	—15,4
		II	+ 56	+131	+ 35	+ 35	+ 91	+ 53	+143	+ 234	— 48	+ 56	+ 5,5	— 3,2	+ 2,2	— 4,5
		III	+358	+391	+ 84	+ 84	+ 58	+122	+180	+ 622	—113	+ 75	+11,3	+ 3,5	— 8,7	— 6,1
		Сяр.	**+ 73**	**+127**	**+ 48**	**+ 48**	**+ 75**	**+ 38**	**+113**	**+ 234**	**— 38**	**+ 48**	**+ 5,8**	**+ 1,8**	**+ 0,2**	**— 7,8**
	Атрубы	I	+ 15	+140	— 24	— 24	— 60	— 57	— 4	— 13	— 41	— 12	+ 5,2	— 5,5	—14,5	+14,8
		II	+158	+345	+ 20	+ 20	+ 65	+ 4	+ 69	+ 247	+ 27	+ 92	+10,4	— 1,4	— 0,2	- 8,8
		III	+495	+310	+ 54	+ 54	+ 60	— 53	+ 7	+ 556	+ 59	+121	+27,1	— 1,0	— 7,7	—18,4
		Сяр.	**+238**	**+288**	**+ 21**	**+ 21**	**+ 36**	**— 3**	**+ 33**	**+ 292**	**+ 27**	**+ 92**	**+16,9**	**— 1,4**	**— 4,6**	**—10,5**
	Хутары	I	+ 48	+ 58	+ 33	+ 35	+ 53	+ 19	+ 75	+ 156	+ 25	+ 31	— 6,9	+ 5,4	+ 7,2	— 5.7
		II	+ 30	+ 97	+ 37	+ 90	+ 83	+137	+220	+ 287	+ 56	+ 56	—11,0	+ 1,3	— 2,2	+11,9
		III	+127	+242	+ 72	+ 72	+ 75	+ 66	+141	+ 340	+ 6	+ 78	+ 3,4	+ 2,9	— 4,0	— 2,3
		IV	+460	+577	+346	+347	+680	+262	+942	+1748	+138	+237	—17,9	+ 7,7	+14,5	— 4,3
		Сяр.	**+156**	**+253**	**+105**	**+114**	**+169**	**+104**	**+273**	**+ 534**	**+ 33**	**+108**	**— 1,4**	**+ 3,9**	**+ 0,2**	**— 2,7**
Бабруйская	Пасёлкі	II	+ 35	+ 77	+ 10	+ 6	+ 21	+ 77	+ 98	+ 143	— 14	+ 15	— 3,2	— 0,6	— 2,3	+ 6,1
		III	+ 88	+ 88	+ 77	+ 89	+108	+ 43	+151	+ 316	+ 6	+ 32	— 5,7	+ 4,8	+ 4,6	— 3,7
	Хутары	I	+108	+133	+ 27	+ 27	+ 70	— 6	+ 64	+ 199	+ 28	+ 37	+31,4	— 0,3	+15,1	—46,1
		II	+ 96	+ 92	+ 20	+ 21	— 5	+ 81	+ 77	+ 193	— 12	+ 3	+ 6,1	— 0,1	—10,6	+ 4,6
		III	+ 60	+ 83	+100	+133	+225	+132	+358	+ 518	+ 22	+ 49	—15,2	+ 5,2	+10,2	— 0,2
		Сяр.	**+ 80**	**+ 87**	**+ 46**	**+ 57**	**+ 74**	**+ 91**	**+165**	**+ 291**	**+ 3**	**+ 37**	**— 3,1**	**+ 2,4**	**— 0,4**	**+ 1,1**
Мазырская	Пасёлкі	I	+ 21	+ 51	— 8	— 8	— 16	— 25	— 42	— 29	— 32	— 6	+13,5	—2,8	— 5,6	— 5,1
		II	+ 65	+129	+ 50	+ 50	+ 48	— 13	+ 36	+ 151	— 18	+ 22	+ 9,5	+6,7	+ 1,2	— 1,8

Табліца 14-а Жывёлаводзтва ў 1926—27 г.

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гаспадарку галоў / Auf eine Wirtschaft Köpfe: Коняй / Pferde: Працоўных / Arbeits	Коняй / Pferde: Усяго ж. адз. / Im Ganzen	Рагатае жывёлы / Rindvieh: Кароў / Kühe	Рагатае жывёлы / Rindvieh: Усяго ж. адз. / Im Ganzen	Авечак / Schafe: Галоў / Kopfzahl	Авечак / Schafe: Дарос. перав. / Erw. übergef.	Сьвіней / Schweine: Галоў / Kopfzahl	Сьвіней / Schweine: Дарос. перав. / Erw. übergef.	Усяго жывёл. адз. / Im Ganz. Tiereinheiten	Птушак / Geflügel	На 100 гэк. удобнае зямлі дарослых пераводных / Auf 100 Hektar Nutzland an übergeführten Erwachsenen: Коняй / Pferde	Рагатае жывёлы / Rindvieh	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзін. / Im Ganz. an Köpfen
Віцебская	Вёскі	I	0,9	1,1	1,3	1,5	4,0	3,1	1,6	1,0	3,2	6,8	15	22	44	15	45
		II	1,2	1,3	2,0	2,4	5,1	4,0	3,2	2,0	4,6	8,2	14	25	41	21	48
		III	1,6	1,8	2,6	3,1	7,6	6,1	3,6	2,3	6,1	17,8	12	20	40	15	40
		Сярэдн.	**1,1**	**1,2**	**1,7**	**2,0**	**4,8**	**3,7**	**2,4**	**2,1**	**4,1**	**8,2**	**14**	**22**	**42**	**18**	**45**
	Пасёлкі	I	1,0	1,1	1,6	1,6	5,6	4,5	1,4	0,8	3,4	7,1	18	27	73	14	55
		II	1,1	1,2	1,7	2,0	6,1	4,7	2,4	1,4	4,0	6,4	16	26	63	19	53
		III	1,7	1,8	2,8	3,4	9,4	7,7	3,0	2,7	6,7	11,1	17	31	70	25	61
		Сярэдн.	**1,2**	**1,3**	**1,9**	**2,1**	**6,8**	**5,3**	**2,3**	**1,6**	**4,3**	**7,5**	**17**	**28**	**67**	**20**	**57**
	Атрубы	I	0,6	0,7	0,8	0,9	—	—	0,5	0,4	1,7	2,2	15	20	—	9	38
		·II	1,1	1,2	1,3	1,6	2,0	1,6	2,7	1,5	3,3	4,2	23	32	31	30	66
		Сярэдн.	**0,9**	**0,9**	**1,1**	**1,3**	**—**	**—**	**1,7**	**1,0**	**2,7**	**3,2**	**20**	**27**	**31**	**21**	**53**
	Хутары	I	0,8	0,8	1,2	1,3	3,3	2,7	1,5	1,1	2,7	6,7	14	22	47	19	45
		II	1,2	1,3	1,9	2,3	6,4	4,9	1,9	1,4	4,5	7,0	13	22	46	13	42
		III	1,7	1,8	2,4	3,4	8,4	6,5	3,6	2,8	6,6	10,5	12	23	43	18	43
		Сярэдн.	**1,3**	**1,4**	**2,0**	**2,6**	**6,7**	**5,1**	**2,3**	**1,8**	**4,9**	**7,8**	**12**	**22**	**45**	**15**	**42**
Менская	Вёскі	I	1,0	1,2	1,3	1,4	2,8	2,4	2,3	1,4	3,1	3,0	22	26	44	26	59
		II	1,3	1,4	1,7	2,0	4,4	3,7	3,4	2,2	4,3	4,0	20	28	52	32	61
		III	1,4	1,6	2,4	2,6	5,5	4,7	5,0	2,7	5,4	6,1	19	32	58	34	66
		Сярэдн.	**1,2**	**1,4**	**1,7**	**1,9**	**4,1**	**3,5**	**3,3**	**2,0**	**4,2**	**4,1**	**20**	**28**	**52**	**31**	**61**
	Ваколіцы	I	1,0	1,1	1,4	1,5	3,6	3,0	2,6	1,6	3,3	2,0	20	27	54	29	59
		II	1,6	2,0	2,0	2,2	5,5	4,6	4,3	2,5	5,3	5,9	22	26	53	29	60
		III	1,9	2,4	2,9	3,3	10,4	8,3	6,4	3,7	7,4	8,2	15	22	55	26	49
		Сярэдн.	**1,6**	**1,9**	**2,2**	**2,5**	**6,9**	**5,6**	**4,7**	**2,7**	**5,7**	**6,0**	**18**	**24**	**54**	**27**	**54**
	Пасёлкі	I	0,8	0,9	1,0	1,0	1,8	1,6	1,7	1,1	2,3	4,7	15	18	27	19	41
		II	1,1	1,2	1,4	1,8	4,1	3,3	3,3	1,8	3,7	4,7	18	28	51	29	59
		III	1,0	1,2	2,2	2,5	5,6	4,8	3,6	2,0	4,7	4,8	15	31	60	25	58
		Сярэдн.	**0,9**	**1,1**	**1,3**	**1,6**	**3,2**	**2,7**	**2,6**	**1,5**	**3,4**	**4,7**	**17**	**25**	**43**	**24**	**53**
	Атрубы	I	0,6	0,6	1,1	1,2	2,7	2,2	1,6	1,2	2,3	2,3	14	27	49	28	53
		II	1,0	1,3	1,3	1,7	3,8	3,0	3,5	2,7	4,0	4,5	22	30	53	46	69
		III	1,0	1,1	1,6	2,1	6,2	4,8	2,8	2,0	4,2	4,0	15	29	68	28	58
		Сярэдн.	**0,8**	**1,0**	**1,3**	**1,6**	**4,0**	**3,2**	**2,65**	**2,1**	**3,4**	**3,5**	**18**	**29**	**56**	**35**	**61**

Tabelle 14-a Tierhaltung und Viehzucht im Jahre 1926—27

На 100 душ / Auf 100 Seelen					На 100 кароў / Auf 100 Kühe			На 100 авечак сьвіней / Auf 100 Schafe an Schweinen	На100дарос.сьв. / Auf 100 erwachs. Schweine		Коштдарос. руб. / Preis Erwachsener in Rubeln				Вага дарослае ў кгр. / Gewicht der erwachsene Tiere in Kg.					Вышэйшы даёніны удой ў літр. / Höchster täglicher Milchertrag in Litern
Працоўн. коняй / Arbeitspferde	дарос. перав. / Übergeführte Erwachsene: Раг. жыв. / Rindvieh	дарос. перав. / Übergeführte Erwachsene: Авечак / Schafe	дарос. перав. / Übergeführte Erwachsene: Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзін. / Im Ganz. an Köpfen	Нецелей / Güstzstehende	Цялят / Kälber	Авечак дар. пераводн. / Erwachsene Schafe übergeführte		Падсьвінкаў / Halbschweine	Парасят / Ferkel	Коні / Pferde	Каровы / Kühe	Авечкі / Schafe	Сьвіньні / Schweine	Коні / Pferde	Каровы / Kühe	Авечкі / Schafe	Сьвіньні / Schweine	Адкормл. кабана / Gemästete Schweine	
17	29	59	20	60	28	25	246	40	165	206	65	46	4,7	19	317	237	21	50	69	2,8
22	43	72	36	83	30	29	203	62	128	195	121	57	5,0	19	349	249	29	62	85	3.6
28	53	105	40	104	31	23	234	47	150	200	138	64	3,7	14	346	243	21	37	94	3,1
20	**37**	**68**	**29**	**73**	**29**	**27**	**222**	**51**	**142**	**197**	**105**	**54**	**4,7**	**19**	**336**	**243**	**24**	**56**	**76**	**3,1**
26	43	116	22	87	8	8	284	25	407	507	97	55	4,9	15	286	253	19	48	72	4,8
18	32	76	23	65	24	32	279	39	167	256	127	68	6,0	27	330	280	26	67	93	4,9
20	40	90	31	78	29	29	272	32	351	74	193	81	6,7	44	357	267	32	82	122	6,8
19	**35**	**85**	**25**	**71**	**22**	**28**	**278**	**34**	**235**	**221**	**141**	**69**	**6,0**	**30**	**330**	**267**	**27**	**70**	**94**	**5,2**
15	22	27	20	40	9	9	117	—	387	100	68	77	8,4	14	286	296	—	48	66	7,9
19	28	—	26	58	40	20	—	136	209	382	141	86	—	28	340	291	34	60	99	10,6
17	**26**	—	**20**	**51**	**29**	**16**	—	—	**228**	**342**	**117**	**83**	—	**26**	**323**	**293**	—	**60**	**85**	**9,4**
19	30	63	25	61	15	15	233	45	488	294	75	63	6,7	20	304	261	29	57	66	5,8
20	40	83	24	77	31	34	257	30	202	142	128	67	6,0	24	360	290	34	61	85	7,3
27	52	105	45	106	54	31	269	43	264	143	171	80	7,1	26	374	318	35	70	100	10,7
22	**44**	**88**	**30**	**84**	**38**	**32**	**260**	**35**	**234**	**146**	**140**	**72**	**6,4**	**25**	**361**	**298**	**34**	**64**	**88**	**8,1**
24	34	56	33	75	29	9	192	81	54	138	94	42	3,4	15	389	267	27	59	108	4,3
22	35	65	40	77	25	11	211	77	30	97	138	50	4,0	20	405	256	29	74	139	5,2
24	47	85	51	96	16	16	199	91	13	145	174	61	4,4	27	411	309	29	90	166	6,4
23	**36**	**66**	**39**	**78**	**24**	**12**	**206**	**81**	**30**	**114**	**133**	**50**	**3,9**	**21**	**401**	**270**	**29**	**74**	**138**	**5,2**
21	32	63	34	70	14	14	217	72	40	120	112	33	2,9	16	313	240	27	61	85	5,0
32	43	89	49	102	23	—	230	77	44	150	127	43	3,5	19	322	269	32	70	115	5,3
28	48	121	54	108	27	8	286	62	69	193	191	57	4,8	29	441	306	32	72	163	6,1
29	**44**	**100**	**49**	**101**	**24**	**5**	**255**	**68**	**54**	**165**	**152**	**49**	**4,0**	**23**	**373**	**282**	**32**	**70**	**128**	**5,6**
20	25	39	26	57	4	31	166	91	112	174	110	58	4,3	22	387	304	29	66	101	5,1
24	41	74	41	85	43	13	233	81	37	167	161	65	4,6	23	468	298	32	77	117	6,8
13	32	63	26	61	18	18	218	64	14	143	175	81	5,8	31	425	325	32	70	125	11,2
21	**34**	**59**	**33**	**71**	**27**	**20**	**210**	**79**	**49**	**160**	**103**	**65**	**4,7**	**24**	**334**	**304**	**30**	**74**	**112**	**6,6**
12	26	48	28	51	13	13	200	58	14	43	87	76	5,1	17	304	317	26	76	131	7,6
20	34	61	54	79	50	30	244	93	100	80	165	63	4,9	26	326	286	29	85	150	9,2
18	37	86	36	81	50	25	302	45	125	125	308	101	5,3	23	416	293	18	82	160	8,0
17	**33**	**64**	**40**	**69**	**38**	**23**	**246**	**66**	**76**	**76**	**188**	**78**	**5,1**	**23**	**347**	**298**	**22**	**82**	**147**	**8,3**

Табліца 14-а Жывёлаводзтва ў 1926—27 г.

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гаспадарку галоў / Auf eine Wirtschaft Köpfe: Коняй / Pferde: Працоўных / Arbeits	Коняй / Pferde: Усяго ж. адз. / Im Ganzen	Рагатае жывёлы / Rindvieh: Кароў / Kühe	Рагатае жывёлы / Rindvieh: Усяго ж. адз. / Im Ganzen	Авечак / Schafe: Галоў / Kopfzahl	Авечак / Schafe: Дарос. перав. / Erw. übergef.	Сьвіней / Schweine: Галоў / Kopfzahl	Сьвіней / Schweine: Дарос перав. / Erw. übergef.	Усяго жывёл. адз. / Im Ganz. Tiereinheiten	Птушак / Geflügel	На 100 гэк. удобнае зямлі дарослых пераводных / Auf 100 Hektar Nutzland an übergeführten Erwachsenen: Коняй / Pferde	Рагатае жывёлы / Rindvieh	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзін. / Im Ganz. an Köpfen
Менская	Хутары	I	0,7	0,7	1,3	1,5	5,7	4,6	2,4	1,3	3,1	3,0	16	32	100	28	65
		II	0,9	1,0	1,8	2,1	2.8	2,2	3,1	2,1	3,8	5,2	14	30	31	29	54
		III	1,3	1,6	2,0	2,8	6,5	5,1	4,6	3,1	5,7	7,1	13	23	42	26	47
		IV	1,9	2,2	3,1	4,1	10,5	8,3	5,4	4,0	8,1	6,8	15	27	56	27	55
		Сяр.	**1,3**	**1,5**	**2,1**	**2,7**	**6,5**	**5,2**	**4,2**	**2,9**	**5,4**	**6,2**	**14**	**25**	**48**	**26**	**51**
Бабруйская	Вёскі	I	1.3	1,4	1,1	1,4	3,3	2,7	2,8	2.3	3,7	3,8	26	26	49	42	67
		II	1,7	2.1	1,9	2,4	6,8	5,6	6,2	4,0	6,1	4,8	23	27	62	45	68
		III	1,9	2,3	2,1	2,9	8,8	7,1	6,3	4.7	7,1	9,4	17	21	52	35	52
		Сяр.	**1,7**	**1,9**	**1,8**	**2,2**	**6,2**	**5,0**	**5,4**	**3,7**	**5,5**	**5,1**	**22**	**26**	**58**	**42**	**64**
	Пасёлкі	I	0,8	0,8	1,0	1,0	3,5	2,7	3,3	2,1	2,6	4,8	14	20	51	39	49
		II	1,4	1,6	1,4	1,8	5,9	4,9	3,8	3.1	4,7	6,8	17	19	53	34	50
		III	2,2	2,3	2,2	2,7	8,2	5,6	5,0	4,1	6,6	7,5	17	21	50	31	51
		Сяр.	**1,5**	**1,6**	**1,5**	**1,6**	**6,0**	**4,9**	**4,0**	**3,2**	**4,5**	**6,7**	**17**	**20**	**52**	**33**	**51**
	Хутары	I	0,7	0,8	1,1	1,2	1,5	1,2	0,7	0,5	2,3	3,6	15	22	21	9	41
		II	1,3	1,4	1,7	2,1	5,7	4,6	3,2	2,2	4,5	9,2	14	21	47	22	46
		III	1,7	1,8	2,1	2,8	7,9	6,5	3,9	3,0	6,0	10,5	15	24	57	26	52
		Сяр.	**1,2**	**1,3**	**1,6**	**2,0**	**5,0**	**4,0**	**2,7**	**1,9**	**4,2**	**7,9**	**15**	**21**	**44**	**22**	**46**
Мазырская	Вёскі	I	0,4	0,5	1,6	2,3	2,5	2,3	2.1	1.2	3,3	2.3	7	41	40	20	57
		II	0,8	0,9	2,4	3,7	4,6	4.1	3,1	2,1	5,5	3,7	11	48	54	27	71
		III	1,3	1,4	3,7	5,0	7,9	6,7	4,4	3,0	7.8	5,1	16	58	77	34	90
		Сяр.	**0,7**	**0,7**	**2,2**	**3,3**	**4.1**	**3,6**	**2,8**	**1,8**	**4,8**	**3,3**	**11**	**47**	**52**	**26**	**69**
	Ваколіцы	II	1,0	1,3	1.0	4,7	5,7	4,7	7,7	4,2	7,5	3,3	17	70	71	63	110
		III	1.1	1,5	1,9	7,0	7,8	7,0	7,6	5,0	10,4	2,7	17	75	75	54	112
		Сяр.	**1,1**	**1,4**	**1,8**	**6,5**	**7,4**	**6,6**	**7,6**	**4,8**	**9,8**	**2,8**	**16**	**74**	**75**	**54**	**112**
	Пасёлкі	I	0,5	0,6	1,3	1,7	1,9	1,7	1,4	1.0	2,7	2,7	7	22	22	13	35
		II	0,9	1,0	1,9	2,6	2,9	2,5	1,9	0,9	4,1	4,7	14	39	37	14	60
		III	0,3	0,3	2,0	2,8	3,3	2,9	2,3	1,5	3.8	7,7	5	45	47	24	61
		Сяр.	**0,7**	**0,8**	**1,7**	**2,3**	**2,6**	**2,2**	**1,8**	**1,0**	**3,5**	**4,3**	**11**	**45**	**32**	**14**	**62**
	Хутары	I	0,4	0,4	0,8	2,1	3,4	3,0	2.0	1.5	3,2	2,8	7	42	59	30	62
		II	0,7	0,8	1,1	3,1	4,9	4,4	3,4	2,3	4,9	4,1	11	41	57	30	65
		III	1,4	1,6	1,0	5,0	7,6	6,4	5,4	3,7	8,1	6,5	18	55	71	41	90
		Сяр.	**0,8**	**0,9**	**1,0**	**3,3**	**5,3**	**4,6**	**3,6**	**2,5**	**5,3**	**4,4**	**12**	**44**	**61**	**33**	**71**

Tabelle 14-a Tierhaltung und Viehzucht im Jahre 1926—27

На 100 душ / Auf 100 Seelen: Працоўн. коняй / Arbeitspferde	На 100 душ, дарос. перав. / Übergeführte Erwachsene: Раг. жыв. / Rindvieh	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзін. / Im Ganz. an Köpfen	На 100 кароў / Auf 100 Kühe: Нецеляй / Göststehende	Цялят / Kälber	Авечак дарос. пераводн. / Erwachsene Schafe übergeführte	На 100 авечак сьвіней / Auf 100 Schafe an Schweinen	На 100 дарос. сьв. / Auf 100 erwachs. Schweine: Падсьвінкаў / Halbschweine	Парасят / Ferkel	Кошт дарос. руб. / Preis Erwachsener in Rubeln: Коні / Pferde	Каровы / Kühe	Авечкі / Schafe	Сьвіньні / Schweine	Вага даросл. ў кгр. / Gewicht der erwachsene Tiere in Kg.: Коні / Pferde	Каровы / Kühe	Авечкі / Schafe	Сьвіньні / Schweine	Адкормл. кабана / Gemästete Schweine	Вышэйшы дняўны удой у літр. / Höchster täglicher Milchertrag in Litern
14	30	92	26	60	22	33	355	43	42	201	107	53	4,8	15	336	269	30	59	101	7,8
18	43	46	42	79	33	11	124	111	80	130	207	72	6,1	32	421	267	35	83	142	8,6
21	44	83	50	91	50	26	252	71	140	163	220	69	5,6	19	454	341	34	58	154	9,2
34	75	150	72	146	44	29	268	51	135	112	384	80	6,0	31	504	342	37	78	192	10,8
22	**48**	**91**	**51**	**97**	**43**	**25**	**246**	**64**	**122**	**147**	**259**	**72**	**5,6**	**24**	**454**	**323**	**34**	**67**	**157**	**9,4**
31	33	64	55	87	45	10	245	85	100	96	47	31	4,0	10	253	208	22	41	67	1,7
28	39	90	65	98	46	21	288	91	87	143	68	36	3,8	14	251	219	26	52	78	2,4
25	38	95	63	95	41	18	334	71	84	79	158	51	5,1	15	302	237	31	55	92	2,0
28	**38**	**86**	**63**	**95**	**45**	**19**	**287**	**87**	**89**	**119**	**73**	**37**	**4,1**	**13**	**258**	**219**	**26**	**51**	**77**	**2,2**
21	29	77	59	73	—	25	270	93	40	120	73	42	5,0	24	363	256	32	40	75	4,1
25	31	85	54	81	46	4	354	65	53	50	80	45	5.0	29	347	243	32	73	103	4,5
27	34	81	50	83	38	—	304	61	35	41	94	47	4,8	20	368	237	32	48	80	3,8
25	**32**	**82**	**53**	**81**	**40**	**47**	**332**	**66**	**47**	**53**	**84**	**44**	**4,9**	**26**	**355**	**242**	**32**	**63**	**95**	**4,3**
17	29	28	12	54	17	20	112	44	269	131	54	52	5,1	16	280	250	31	48	58	4,5
23	36	81	39	79	22	24	272	56	87	127	81	53	5,7	20	286	238	34	54	93	4,5
22	36	83	39	76	34	9	309	49	75	69	183	61	6,8	30	349	272	35	70	107	6,0
23	**35**	**70**	**33**	**73**	**23**	**19**	**250**	**53**	**89**	**107**	**108**	**55**	**6,1**	**23**	**304**	**247**	**34**	**60**	**87**	**4,9**
9	48	48	24	68	43	36	144	83	67	193	53	25	2,1	8	345	193	19	38	51	1,8
14	65	71	36	96	48	25	169	67	49	100	93	28	2,6	11	313	206	18	31	72	2,6
21	82	109	48	127	27	12	180	56	50	108	158	33	3,0	15	393	205	19	41	101	2,7
14	**61**	**67**	**33**	**89**	**43**	**26**	**164**	**69**	**53**	**123**	**96**	**28**	**2,5**	**11**	**338**	**202**	**18**	**34**	**67**	**2,3**
19	88	89	79	140	—	10	142	135	43	186	93	31	3,0	14	357	259	25	53	123	6,6
16	97	97	69	144	52	31	174	98	44	110	121	36	2,9	14	353	217	24	44	105	5,9
17	**96**	**96**	**71**	**144**	**44**	**27**	**169**	**103**	**43**	**122**	**116**	**35**	**2,9**	**14**	**334**	**224**	**25**	**45**	**108**	**6,1**
11	39	39	23	61	46	31	131	74	125	125	66	44	2,6	22	275	289	25	44	53	7,3
17	47	46	16	73	42	25	133	65	10	200	123	54	2,3	16	309	—	46	66	69	5,7
7	56	58	31	76	33	33	147	70	—	75	202	61	3,0	25	400	280	18	84	123	6,1
14	**45**	**45**	**20**	**70**	**43**	**30**	**134**	**68**	**35**	**153**	**112**	**53**	**2,5**	**20**	**312**	**—**	**23**	**65**	**86**	**6,3**
8	42	60	31	64	108	31	205	58	69	78	44	29	2,9	9	261	198	20	34	63	3,8
13	56	78	42	89	34	33	196	69	74	117	100	34	2,7	12	321	238	20	40	77	4,4
20	69	90	51	114	54	31	201	71	67	103	141	38	3,0	15	329	246	23	46	87	4,4
14	**57**	**79**	**42**	**92**	**42**	**32**	**199**	**68**	**71**	**110**	**111**	**35**	**2,8**	**13**	**301**	**231**	**20**	**39**	**80**	**4,3**

Табліца 14-б Зьмена пасьля землеўпарадкаваньня
(павялічэньне +, памяншэньне —)

Акругі / Kreise	Форма землекарыстаньня / Art der Landnutzung	Групы / Gruppen	На 1 гаспадарку дарослых пераводных / Auf eine Wirtschaft erwachsene-übergeführte: Коняй / Pferde	Рагатае жывёлы / Rindvieh	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзінак / Im Ganz. Häupter	На 100 гэктараў удобіцы дарослых—пераводных / Auf 100 Hektar an erwachsene, übergeführt: Коняй / Pferde	Рагатае жывёлы / Rindvieh	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзінак / Im Ganz. Häupter	На 100 пера... / Auf 100 ... wachsenen: Коняй / Pferde	Рагатае жывёлы / Rindvieh
Віцебская	Пасёлкі	I	+0,1	+0,2	+0,2	—0,5	+0,2	—	+ 2	+ 1	— 9	—	—	+ 4
		II	+0,2	+0,3	+0,4	—0,4	—0,1	+ 2	— 5	+ 2	— 6	— 5	+ 2	— 5
		III	—	—0,4	+0,7	—0,3	—0,3	+ 1	— 3	+ 8	— 2	— 1	—	— 9
		Сярэдн.	**+0,1**	**—0,2**	**+0,4**	**—0,4**	**—0,1**	**+ 1**	**— 4**	**+ 4**	**— 5**	**— 3**	**+ 2**	**— 5**
	Атрубы	II	—0,3	—	+0,1	—1,8	—0,7	— 7	— 2	— 1	—37	—19	— 3	— 1
	Хутары	II	—	—0,4	—0,4	—0,2	—0,6	— 1	— 5	— 8	— 4	— 7	— 7	— 9
		III	+0,3	+0,5	—0,9	—2,7	—	+ 2	+ 4	— 6	—19	+ 1	— 2	— 4
Менская	Пасёлкі	I	+0,5	—0,2	—	—0,4	—	— 5	—26	—40	—27	—42	+ 9	— 5
		II	+0,2	+0,2	+0,9	+0,5	+1,0	—28	—38	—43	—11	—74	—	+ 3
		III	+0,3	+1,2	+3,3	+0,5	+2,0	—23	—34	+17	—37	—63	+ 4	+16
		Сярэдн.	**+0,3**	**—**	**+0,8**	**+0,1**	**+1,0**	**—17**	**—31**	**—34**	**—20**	**—56**	**+ 4**	**+ 3**
	Атрубы	I	—0,5	—0,9	+4,0	+1,3	—1,0	—14	—35	+68	+17	—38	—15	—25
		II	+0,3	—0,4	+1,2	+0,5	—	+ 2	—10	+14	+ 4	+10	+ 7	— 3
		III	—0,7	—1,2	—1,5	—3,1	—3,0	—11	—20	—30	—49	—47	— 7	—16
		Сярэдн.	**—0,2**	**—0,8**	**+0,9**	**—0,6**	**—**	**— 7**	**—19**	**+ 4**	**—17**	**—29**	**— 2**	**—11**
	Хутары	I	+0,5	—1,2	+2,4	+0,5	—	+10	+35	+46	+ 8	—19	+10	—10
		II	+0,3	+0,8	—0,6	+3,1	—2,0	+ 4	+14	—27	+72	+33	— 1	— 6
		III	—	—0,1	+0,2	+0,8	—	— 5	— 8	—14	+ 2	—14	— 4	—12
		IV	+1,1	+0,9	+5,5	+2,9	+3,0	+ 6	— 3	—37	+22	+12	+10	+12
		Сярэдн.	**+0,2**	**—**	**+1,1**	**—1,5**	**+1,0**	**— 2**	**+ 9**	**— 4**	**+28**	**+ 9**	**+ 1**	**— 3**
Бабруйская	Пасёлкі	II	+0,1	+0,3	+3,7	+1,4	+1,0	— 8	— 7	+23	— 2	—12	— 2	— 3
		III	—	+0,2	+1,5	—	—	— 6	— 4	— 1	—10	—13	— 4	— 2
	Хутары	I	+0,8	—0,2	—	—1,3	—	+12	— 3	— 1	—22	+ 4	+13	+16
		II	+0,1	+0,6	+3,1	—0,6	+1,0	—11	— 8	+18	—36	—26	— 2	— 6
		III	+0,3	+0,7	+2,6	—1,3	+1,0	— 4	— 3	+ 1	—31	—33	— 1	—
		Сярэдн.	**+0,2**	**+0,6**	**+2,7**	**—1,1**	**+1,0**	**— 6**	**— 4**	**+11**	**—33**	**—18**	**— 1**	**+ 3**
Мазырская	Пасёлкі	I	—0,4	—0,1	—0,1	+0,2	—	—20	—28	—24	— 8	—61	—11	—22
		II	+0,6	—0,1	—1,0	+0,8	+1,0	—	—30	—42	+ 4	—33	+ 8	— 7

Tabelle 14-b Veränderunden nach erfolgter Landeinrichtung

(Zunahme +; Abnahme —)

душ дарослых водных / Seelen an er- übergeführt			На 100 кароў штук / Auf 100 Kühe an Stückzahl		На 100 авец сьвіней / Auf 100 Schafe Schweine	На 100 даросл. сьв. падсьвінк. / Auf 100 erwach. Schw. Halbschw.	Кошт дарослай (руб.) / Preis eines erwachsenen Tieres in Rubeln				Вага дарослай галавы у кгр. / Gewicht eines erwachsenen Tieres in Kg.			
Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзінак / Im Ganz. Häupter	Нецеляй / Güst stehende	Цялят / Kälber			Коні / Pferde	Каровы / Kühe	Авечкі / Schafe	Сьвіньні / Schweine	Коні / Pferde	Каровы / Kühe	Авечкі / Schafe	Сьвіньні / Schweine
+ 5	—10	+ 4	— 1	— 1	— 2	+100	—	+ 7	—	— 6	+ 19	—	+24	— 8
+ 4	— 7	— 4	+ 8	+19	+150	+ 98	+ 12	+ 4	—	+ 4	+ 23	— 8	+ 5	—
+ 3	— 6	— 9	+13	+22	—127	+280	—	+ 9	+ 2	+15	— 12	—	+ 5	+12
+ 4	**— 7**	**— 5**	**+ 8**	**+19**	**— 13**	**+152**	**+ 10**	**+ 8**	**+ 1**	**+ 7**	**+ 5**	**— 8**	**+ 5**	**+ 3**
—	—28	—12	+23	+11	—154	—	— 47	+22	+ 3	—	—104	+ 27	+ 5	—
—30	—12	—27	— 5	+ 3	— 9	—	+ 5	+ 1	—	+ 1	— 33	+ 3	+ 2	—11
—22	—43	—10	+13	—	— 64	—	+ 77	+ 3	+ 4	—	+ 42	— 3	+ 5	—
— 2	— 9	+ 4	—	—	— 5	— 29	+ 7	+12	+ 1	— 5	+ 63	+ 50	+17	—
+21	+11	+13	—	—15	+ 6	+ 50	+ 56	+21	— 1	+ 7	+115	+ 16	+12	+ 1
+42	+ 5	+25	—53	+30	— 73	+ 33	— 25	+31	+ 1	—20	+ 37	— 49	— 8	—48
+15	**+ 2**	**+12**	**— 5**	**+11**	**— 1**	**+ 23**	**+ 29**	**+22**	**—**	**— 2**	**+ 62**	**+ 22**	**+11**	**— 7**
+80	+25	—19	—	+50	—	—	—	+60	+ 5	+ 2	—	+104	—24	+11
+39	+25	+31	+57	+25	— 1	+ 47	+ 15	+16	—	+10	+ 40	+ 36	— 9	+54
— 9	—42	—32	+38	—12	— 37	+ 95	+159	+14	+ 1	+ 8	+ 81	+114	— 3	+40
+30	**— 1**	**— 3**	**+39**	**+15**	**— 27**	**+ 26**	**+ 80**	**+24**	**+ 1**	**+ 5**	**+ 34**	**+ 81**	**— 3**	**+35**
+48	+10	— 7	—17	+50	+ 25	—100	+105	+27	+ 1	+ 5	— 24	+ 3	— 5	+16
—19	+65	+33	+41	+19	+104	+230	— 35	+32	+ 2	+13	— 8	+ 19	+13	+35
+ 4	+19	+ 3	+ 3	+33	+ 16	+ 38	+ 58	+26	+ 1	+ 5	— 1	+ 62	+ 4	+15
+76	+39	+48	+11	+12	— 27	+121	+293	+43	—	+11	+ 24	+ 15	— 5	—32
+22	**+27**	**+14**	**+ 4**	**+29**	**+ 20**	**+ 63**	**+ 88**	**+30**	**+ 1**	**+ 7**	**— 6**	**+ 35**	**+ 2**	**+ 7**
+52	+17	+11	+38	—	— 35	— 13	+ 4	+ 5	+ 1	+ 7	+ 45	+ 10	—	+13
+15	— 3	—	+ 7	—	— 26	— 2	+ 38	+ 9	—	+ 2	+ 5	+ 12	—	+ 3
— 4	—32	+ 2	+33	+13	— 21	— 52	+ 27	+15	+ 1	— 5	+ 64	+ 35	+ 8	—12
+48	—13	+10	—10	+20	—113	+ 30	— 11	+13	+ 1	+ 3	— 1	+ 18	+ 6	+ 2
+20	—31	— 4	+14	+17	— 50	— 13	+103	+23	+ 1	+16	+ 70	+ 37	+13	+28
+36	**—22**	**+ 4**	**+ 3**	**+16**	**— 72**	**+ 10**	**+ 35**	**+17**	**+ 1**	**+ 8**	**+ 28**	**+ 28**	**+10**	**+16**
— 2	+ 5	— 9	+17	+17	—	—	— 4	— 9	— 1	—35	— 8	— 43	—	— 5
—24	+13	+ 5	+23	+ 8	+ 81	—	— 19	+ 3	—	—39	— 8	—137	— 1	—32

ТАБЛІЦЫ

(Матар'ял бюджэтных фармуляраў)

№№ табліц		Старонка
15	Агульныя зьвесткі	58 — 63
16	Наём рабочай сілы	64 — 69
17	Гадавы баланс працы	70 — 75
18	Сродкі вытворчасьці	76 — 81
19	Цяговая сіла	82 — 85
20	Зямельная плошчаў бюджэтным годзе	86 — 91
21	Прыбытак ад сельскай гаспадаркі: (Арганізац.-вытворч. структура)	92 — 97
21а	„ „ „ „ Прыбытак жывёлаводства	98 —103
21б	Народна-гаспадарчая структура	104 —109
22	Сярэднія паказальнікі	110 —111
23	Цэны	112

Tabellen

(Materialen zu den Budget Formularen)

№№ der Tabellen		Seite
15	Allgemeine Angaben	58 — 63
16	Das Mieten von Arbeitskräften	64 — 69
17	Jahresbilanz der Arbeit	70 — 75
18	Die Betriebsmittel	76 — 81
19	Die Zugkräfte	82 — 85
20	Die Bodenfläche in Budgetjahre	86 — 9a
21	Einnahmen von der Landwirtschaft (Organisation der Grundstücke und der ldw. Nutzunhsflächen).	92 — 97
21a	Einnahmen von der Viehhalluug	98 —103
21б	Volkswirtschaftliche Struktur	104 —109
22	Mittlere Weiser	110 —111
23	Preise	112

Табліца 15. Агульныя зьвесткі

Акругі / Kreise	Формы землекарыстаньня / Formen der Landnutzung	№№ па парадку / №№ der Reihenfolge	Групы па разьмеру / Gruppen nach den Grössenverhältnissen: Асн. сродкі вытв. / Mittlere Grundbter.	Групы па разьмеру / Gruppen nach den Grössenverhältnissen: С.-гасп. плошчы / Ldw. Flächen	Спосаб утварэньня гаспадаркі / Bildungsweise der Wirtschaften	Год утварэньня гаспадаркі / Jahr der Entstehung der Wirtsch.	Назва паселішча / Benennungen der Ansiedelungen	Склад / Bestand der — Мужчын / Männer: Да 10 год / Bis 10 Jahr	10—17	18—60	60—65	Ст. 65 год. / Über 65 Jahr	Усяго / Im Ganzen
Віцебская	Вёскі	1	I	I	Спадчына	1861	Барсучына	1	—	1	—	—	2
		2	I	II	„	1907	„	1	1	1	—	—	3
		3	II	II	Падзел	1898	„	—	—	2	—	—	2
		4	III	III	Спадчына	1918	„	—	—	1	—	—	1
		5	I	II	Падзел	1918	Рыбчына	1	—	1	—	—	2
		6	I	II	Спадчына	1900	„	1	3	1	—	—	5
		7	II	III	„	1910	„	1	2	2	—	—	5
							Разам	5	6	9	—	—	20
	Пасёлкі	8	I	II	Падзел	1922	Пагарэльцы	—	—	1	—	—	1
		9	I	I	Спадчына	—	Ст. Кузьміно	—	2	1	—	—	3
		10	II	II	„	—	„	—	1	4	—	—	5
		11	II	II	„	1925	„	—	1	3	—	—	4
		12	III	II	„	1907	Бунцікі	1	—	2	—	—	3
		13	III	III	„	1900	„	—	2	2	—	—	4
							Разам	1	6	13	—	—	20
	Атрубы	14	II	I	„	1913	Сіроціна	1	—	1	—	1	3
		15	II	II	„	1913	„	—	1	1	—	—	2
		16	II	II	„	1913	„	1	—	2	1	—	4
		17	III	II	„	1913	„	2	—	1	—	—	3
							Разам	4	1	5	1	1	12
	Хутары	18	I	I	„	1912	Жданаўка	—	1	1	—	—	2
		19	II	II	Куплена	1910	„	1	2	1	—	—	4
		20	II	II	Падзел	1922	„	2	—	1	—	—	3
		21	III	III	Куплена	1908	„	—	2	1	—	—	3
		22	II	II	Падзел	1920	Крывенка	2	—	1	—	—	3
		23	III	III	Спадчына	1913	Казлы	1	1	2	—	—	4
							Разам	6	6	7	—	—	19
	Калгасы	24	—	—	Дзяржфонд.	1925	Арцель „Трактар"	8	—	8	—	—	16
		25	—	—	„	1919	Камуна „Прагрэс"	6	3	10	—	—	19
							Разам	14	3	18	—	—	35
Менская	Вёскі	1	I	I	Спадчына	1906	Бадзяжы	—	—	—	1	—	1
		2	I	I	Падзел	1918	„	1	—	1	—	—	2
		3	II	II	Спадчына	1900	„	1	1	1	—	—	3
		4	II	II	„	1877	„	—	2	1	—	1	4
		5	III	II	„	1880	„	1	—	4	—	—	5
		6	III	II	Падзел	1901	„	1	1	2	—	—	4
							Разам	4	4	9	1	1	19

Tabelle 15. Allgemeine Angaben

сям'і Familien — Жанчын Weiber: Да 10 год Bis 10 Jahr	10—15	16—55	55—60	Ст. 60 г. über 60 Jahr	Усяго Im Ganzen	Усяго абодвых радоў Im Ganzen beiderbei Geschlechtes	Работнікаў у пераводзе Verrechnet in Arbeiter: Усяго Im Ganzen	З заліч. працаздольн. Mit Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	Едакоў у пераводзе Umgerechnet auf Esser	Харчовых дзён Verpflegungstage: Па-за сваёй гаспадарк. Ausserhalb der eigenen Wirtschaft	Чужых у сваёй гасп-ы Fremde in der eigenen Wirtschaft	Дзён хваробы пераводных Krankheitstage berechnet	З складу сям'і Aus dem Bestande der Familie: Пісьменных Des Lesens und Schreibens Kundige	Няпісьменных Des Lesens und Schreibens Nichtkundige	Вучняў Schulkinder	Сяброў каапэратыву Mitglieder von Kooperativgenossenschaft	Абагульнена сродкаў вытвор. на суму Verallgemeinerte Betriebsmittel im Befrage von: Будынкаў An Gebäuden	Мёртв. інвэнтару An totem Inventar	Жывога інвэнтару An lebend. Inventar
1	—	1	—	1	3	5	1,8	1,8	3,0	18	—	9,6	—	3	—	—	—	—	—
3	—	1	—	—	4	7	2,2	2,2	3,85	—	—	10,0	—	2	1	—	20	—	—
—	2	2	—	—	4	6	4,2	4,2	4,3	—	—	48,0	4	1	—	—	10	—	—
3	—	2	—	—	5	6	2,6	2,6	3,55	—	—	4,0	2	1	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	2	4	1.8	1.8	2,65	—	—	8,0	1	1	—	1	—	—	—
—	—	1	—	—	1	6	3.8	3,3	4,5	—	—	162,0	3	2	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	1	6	3,6	3,6	4.7	30	—	22,0	2	1	2	1	—	—	—
8	**2**	**9**	—	**1**	**20**	**40**	**20,0**	**19,5**	**26,55**	**48**	—	**263,6**	**12**	**11**	**3**	**2**	**30**	—	—
2	—	1	—	—	3	4	1,8	1,8	2,4	30	—	—	—	2	—	1	—	—	—
1	—	1	—	—	2	5	3,0	3,0	3,45	24	14,2	218,4	3	1	—	1	70	—	—
—	—	3	—	—	3	8	6,8	6,8	6,95	—	2,0	96,0	6	1	1	1	—	—	—
1	—	2	—	—	3	7	5,0	5,0	5,45	—	—	15,0	3	2	—	1	—	—	—
1	—	2	—	—	3	6	3,6	3,6	4,4	7	99,0	—	2	2	—	1	—	—	—
1	—	3	—	—	4	8	5,2	5,2	5,8	—	4,0	149,0	4	3	—	1	—	—	—
6	—	**12**	—	—	**18**	**38**	**25,4**	**25,4**	**28,45**	**61**	**119,2**	**478,4**	**18**	**11**	**1**	**6**	**70**	—	—
1	—	1	—	1	3	6	2,4	2,4	3,8	16,8	28,8	19,6	3	1	—	1	—	—	—
—	—	1	—	—	1	3	2,6	2,6	2,6	6,0	—	30,4	1	2	—	1	—	—	—
—	—	2	—	—	2	6	4,4	4,4	4,95	3.0	—	13,6	4	1	—	1	—	—	—
1	—	1	—	1	3	6	2,2	1,9	3.30	13,3	16,2	16,4	1	2	—	1	—	—	—
2	—	**5**	—	**2**	**9**	**21**	**11,6**	**11,3**	**14,65**	**39,1**	**45,0**	**80,0**	**9**	**6**	—	**4**	--	—	—
—	—	3	—	—	3	5	4,2	4,2	4,2	21,6	7,0	32,0	2	3	—	1	—	—	—
—	1	1	—	—	2	6	3,2	3,2	4,05	5,0	5,0	67,8	—	3	1	1	—	23	—
1	—	1	—	—	2	5	1,8	1,8	2,95	-	—	19,8	2	—	—	1	—	10	—
2	1	2	—	—	5	8	4,0	4,0	4,7	—	6,3	24,4	2	2	1	1	—	—	—
—	—	1	—	—	1	4	1,8	1,8	2,2	30,0	32,4	6,8	2	—	—	1	—	—	—
1	—	2	—	1	4	8	4,6	4,6	5,35	—	12,4	—	3	2	1	1	—	—	—
4	**2**	**10**	—	**1**	**17**	**36**	**19,6**	**19,6**	**23,45**	**56,6**	**63,1**	**150,8**	**11**	**10**	**3**	**6**	—	**33**	—
6	1	5	—		12	28	12,5	12,5	17,1	140	144	74	9	4	—	1	*	*	*
5	4	12	—	—	21	40	23,1	23,1	28,5	—	—	245	12	10	9	1	*	*	*
11	**5**	**17**	—	—	**33**	**68**	**35,6**	**35,6**	**45,6**	**140**	**144**	**319**	**21**	**14**	**9**	**2**	*	*	*
—	—	1	1	—	2	3	2,2	2,2	2.2	—	—	30,6	1	2	—	—	—	—	—
—	—	1	—	1	2	4	1,8	1,8	2,4	—	—	—	1	1	—	—	—	7	—
—	—	2	—	—	2	5	3,0	3.0	3,7	—	—	18,0	2	3	—	—	—	—	—
—	—	2	—	—	2	6	4,2	4,2	4,75	—	—	52,8	3	2	1	—	—	—	—
—	—	2	—	—	2	7	5,6	5,6	5,7	2.0	—	30,0	5	1	—	—	—	—	—
—	—	3	—	—	3	7	4,8	4,8	5,05	—	1,0	19,6	4	1	1	—	—	—	—
—	—	**11**	**1**	**1**	**13**	**32**	**21,6**	**21,6**	**23,8**	**2,0**	**1,0**	**151,0**	**16**	**10**	**2**	—	—	**7**	—

* Усё абагульнена.

Табліца 15. Агульныя зьвесткі

Акругі / Kreise	Формы землякарыстаньня / Formen der Landnutzung	№№ па парадку / № der Reihenfolge	Групы па разьмеру / Gruppen nach den Grössenverhältnissen: Асн. сродк. вытв. / Mittlere Grundbetr.	С. гасп. плошчы / Ldw. Flächen	Спосаб утварэньня гаспадаркі / Bildungsweise der Wirtschaften	Год утварэньня гаспадаркі / Jahr der Entstehung der Wirtssh.	Назва паселішча / Benennungen der Ansiedelungen	Склад / Bestand der — Мужчын / Männer: Да 10 год / Bis 10 Jahr	10—17	18—60	60—65	Ст. 65 год / Über 65 Jahr	Усяго / Im Ganzen
Менская	Ваколіцы	7	II	II	Падзел	1902	Загароўшчына	—	—	2	—	—	2
		8	II	II	Спадчына	1900	„	—	—	1	—	—	1
							Разам	—	—	3	—	—	3
	Пасёлкі	9	I	I	Дзярж. фонд	1924	Балговічы	—	—	1	—	—	1
		10	I	I	„	1925	„	—	1	1	—	—	2
		11	II	II	Спадчына	1922	„	—	2	1	—	—	3
		12	II	II	Дзярж. фонд	1922	„	—	2	1	—	—	3
		13	II	II	„	1921	„	—	1	2	—	—	3
		14	III	II	„	1922	„	1	—	3	—	—	4
							Разам	1	6	9	—	—	16
	Атрубы	15	I	I	Спадчына	1912	Слабада Кучынка	2	1	1	—	—	4
		16	II	II	Падзел	1902	„	—	—	1	1	—	2
		17	II	II	„	1925	„	—	1	1	—	—	2
		18	III	II	Спадчына	1912	„	—	—	3	—	—	3
							Разам	2	2	6	1	—	11
	Хутары	19	I	I	Падзел	1920	Слабада Кучынка	3	—	1	—	—	4
		20	I	II	„	1920	„	1	—	1	—	1	3
		21	III	III	Спадчына	1902	„	—	—	2	—	—	2
		22	III	II	„	1900	„	—	—	2	—	—	2
		23	IV	III	Падзел	1892	„	1	—	2	1	—	4
		24	IV	III	Спадчына	1905	„	—	—	2	—	—	2
							Разам	5	—	10	1	1	17
	Калгасы	25	—	—	Дзяржфонд	1925	Арцель „Леккерт"	1	4	10	—	—	15
		26	—	—	„	1925	Арцель „Прагрэс"	3	1	12	—	—	16
							Разам	4	5	22	—	—	31
Бабруйская	Вёскі	1	I	I	Падзел	1922	Надзеждзіна	1	—	1	—	—	2
		2	II	II	Спадчына	1898	„	1	—	2	—	—	3
		3	II	II	Падзел	1898	„	2	—	1	1	—	4
		4	III	III	„	1918	„	2	2	2	—	—	6
		5	II	II	„	1923	Асінаўка	1	—	1	—	—	2
		6	III	III	„	1918	„	—	1	1	—	—	2
		7	II	I	„	1919	„	2	—	1	—	—	3
							Разам	9	3	9	1	—	22
	Паселкі	8	—	—	Спадчына	1907	Бярозавы гай	2	—	2	—	—	4
		9	—	—	„	1887	„ „	—	—	2	1	—	3
		10	—	—	„	1917	Нов. слабада	1	—	1	—	—	2
		11	—	—	„	1920	„	1	2	1	—	—	4
							Разам	4	2	6	1	—	13

Tabelle 15. Allgemeine Angaben

Сям'і Familien — Жанчын Weiber: Да 10 год Bis 10 Jahr	10—15	16—55	55—60	Ст. 60 г. über 60 Jahr	Усяго Im Ganzen	Усяго ѓбодвых радоў Im Ganzen beiderbei Geschlechtes	Работнікаў у пераводзе Verrechnet in Arbeiter: Усяго Im Ganzen	З залiч. працаздольн. Mit Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	Едакоў у пераводзе Umgerechnet auf Esser	Харчовых дзён Verpflegungstage: Па-за сваёй гаспадарк. Ausserhalb der eigenen Wirtschaft	Чужых у сваёй гасп-ы Fremde in der eigenen Wirtschaft	Дзён хваробы пераводных Krankheitstage berechnet	З складу сям'і Aus dem Bestande der Familie: Пiсьменных Des Lesens und Schreibens Kundige	Няпiсьменных Des Lesens und Schreibens Nichtkundige	Вучняў Schulkinder	Сябраў кааператыву Mitglieder von Kooperativgenossenschaft	Абагульнене сродкаў вытвор. на суму Verallgemeinerte Betriebsmittel im Betrage von: Будынкаў An Gebäuden	Мёртв. інвэнтару An totem Inventar	Жывога інвэнтару An lebend. Inventar
—	—	2	—	—	2	4	3,6	3,6	3,6	10,4	—	34,0	2	2	—	—	—	—	—
—	—	2	—	—	2	3	2,6	2,6	2,6	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
—	**—**	**4**	**—**	**—**	**4**	**7**	**6,2**	**6,2**	**6,2**	**10,4**	**—**	**34,0**	**2**	**5**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
1	—	2	—	—	3	4	2,6	2,6	2,9	—	—	15,2	1	2	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	1	3	2,6	2,6	2,6	—	3	—	2	1	—	1	—	—	13
2	—	1	—	—	3	6	3,0	3,0	3,75	—	—	18,4	—	2	2	1	—	—	—
1	1	1	—	—	3	6	3,4	3,4	4,0	16,0	28,8	12,0	5	—	—	1	—	—	—
2	1	4	—	—	7	10	6,4	6,4	7,2	—	—	44,8	7	1	1	1	—	—	—
—	1	2	—	—	3	7	5,0	5,0	5,7	—	—	9,6	5	2	—	1	—	—	—
6	**3**	**11**	**—**	**—**	**20**	**36**	**23,0**	**23,0**	**26,15**	**16,0**	**31,8**	**100,0**	**20**	**8**	**3**	**5**	**—**	**—**	**13**
1	—	1	—	—	2	6	2,2	2,2	3,05	54,0	—	—	3	—	—	1	—	—	—
—	—	2	—	1	3	5	3,8	3,8	4,0	17,8	—	17,0	5	—	—	1	—	—	—
—	—	2	—	—	2	4	3,0	3,0	3,15	—	—	32,0	2	2	—	1	—	—	—
—	—	2	—	—	2	5	4,6	4,6	4,6	20,0	22,0	3,0	3	2	—	1	—	—	—
1	**—**	**7**	**—**	**1**	**9**	**20**	**13,6**	**13,6**	**14,8**	**91,8**	**22,0**	**52,0**	**13**	**4**	**—**	**4**	**—**	**—**	**—**
2	1	1	—	—	4	8	2,2	2,2	3,90	—	—	4,6	1	1	3	—	—	—	—
—	—	2	—	—	2	5	3,2	2,6	3,7	15,4	—	3,2	4	—	—	1	—	—	—
—	1	2	—	—	3	5	4,0	4,0	4,15	—	0,8	48,0	2	3	—	1	—	—	—
—	—	1	—	—	1	3	2,8	2,8	2,8	—	68,4	—	2	1	—	1	—	—	—
1	—	4	1	—	6	10	6,6	6,6	6,8	8,0	1,8	9,8	7	1	—	1	—	—	—
1	1	2	—	1	5	7	4,6	4,6	4,9	—	3,2	18,0	4	2	—	1	—	—	—
4	**3**	**12**	**1**	**1**	**21**	**38**	**23,4**	**22,8**	**26,25**	**23,4**	**74,2**	**83,6**	**20**	**8**	**3**	**5**	**—**	**—**	**—**
2	4	10	—	—	16	31	22,8	22,8	—	—	505	14	4	10	2	*	*	*	*
1	2	10	—	—	13	29	22,0	22,0	—	—	495	19	3	4	2	*	*	*	*
3	**6**	**20**	**—**	**—**	**29**	**60**	**44,8**	**44,8**	**—**	**—**	**1000**	**33**	**7**	**14**	**4**	*	*	*	*
1	—	1	—	—	2	4	1,8	1,80	2,45	35,0	1,6	—	1	1	—	1	100	—	—
—	—	3	—	—	3	6	4,4	4,4	4,95	78,4	—	—	4	1	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	2	6	3,2	2,8	3,8	15,0	1,6	—	2	2	—	—	90	30	—
1	—	1	—	—	2	8	4,4	4,2	5,55	24,0	15,2	—	4	1	—	—	—	—	—
1	—	2	—	1	4	6	2,6	2,60	3,8	—	—	4,6	2	2	—	—	80	—	—
2	—	3	—	—	5	7	4,2	3,56	5,0	15,0	14,5	—	1	4	—	—	600	—	—
1	—	1	—	—	2	5	1,8	1,80	2,95	15,0	—	15,0	—	—	—	—	—	—	—
6	**—**	**12**	**1**	**1**	**20**	**42**	**22,4**	**21,16**	**28,5**	**182,4**	**32,9**	**19,6**	**14**	**11**	**—**	**1**	**870**	**30**	**—**
—	—	1	—	—	1	5	2,8	2,8	3,1	34,0	8,0	2,4	2	1	—	1	—	36	—
2	—	2	—	—	4	7	4,4	4,4	5,0	20,0	—	30,0	—	5	—	1	—	66	—
2	—	1	—	1	4	6	2,2	2,2	3,1	8,3	—	56,0	1	2	—	1	—	—	—
—	—	2	—	—	2	6	3,4	3,4	4,0	—	4,0	16,4	3	—	2	1	150	—	—
4	**—**	**6**	**—**	**1**	**11**	**24**	**12,8**	**12,8**	**15,2**	**62,3**	**12,0**	**104,8**	**6**	**8**	**2**	**4**	**150**	**102**	**—**

*Усё абагульнена

Табліца 15. Агульныя зьвесткі

Акругі / Kreise	Формы землякарыстаньня / Formen der Landnutzung	№№ па парадку / № der Reihenfolge	Групы па разьмеру / Gruppen nach den Grössenverhältnissen: Асн. сродк. вытв. / Mittlere Grundbetr.	С. гасп. плошчы / Ldw. Flächen	Спосаб утварэньня гаспадаркі / Bildungsweise der Wirtschaften	Год утварэньня гаспадаркі / Jahr der Entstehung der Wirtsch.	Назва паселішча / Benennungen der Ansiedelungen	Склад / Bestand der — Мужчыны / Männer: Да 10 год / Bis 10 Jahr	10—17	18—60	60—65	Ст. 65 год / Über 65 Jahr	Усяго / Im Ganzen
Бабруйская	Хутары	12	I	I	Дзярж. фонд	1923	Асінаўка	1	—	1	—	—	2
		13	II	II	„	1923	Башыцы	1	-	1	—	1	3
		14	II	II	Падзел	1907	Фундаменка	—	1	2	—	—	3
		15	II	III	Дзярж. фонд	1922	„	—	2	3	—	—	5
		16	II	II	Падзел	1916	Варварына	1	1	1	—	—	3
		17	III	II	„	1907	„	2	1	2	—	—	5
		18	III	III	Спадчына	1916	„	—	—	5	—	—	5
							Разам	**5**	**5**	**15**	—	**1**	**26**
Мазырская	Вёскі	1	II	II	Спадчына	1917	Сярэдняя Рудня	1	—	1	—	—	2
		2	II	II	„	1887	„	—	—	2	—	—	2
		3	II	II	„	1905	„	1	—	1	1	—	3
		4	II	II	„	1924	Бобрык	—	—	1	—	—	1
		5	II	II	Падзел	1923	„	2	—	2	—	—	4
							Разам	**4**	—	**7**	**1**	—	**12**
	Ваколіцы	6	II	II	Спадчына	1918	Бобрык	3	—	1	—	—	4
		7	III	III	Куплена	1901	„	—	2	2	—	—	4
							Разам	**3**	**2**	**3**	—	—	**8**
	Пасёлкі	8	I	III	Дзярж. фонд	1923	Пралетары	—	—	1	—	—	1
		9	I	III	„	1924	„	—	—	2	—	—	2
		10	II	III	„	1923	„	—	1	—	1	—	2
		11	II	II	Спадчына	1910	Серп і молат	—	—	2	—	—	2
		12	II	II	„	1907	„	1	—	1	—	—	2
		13	I	II	„	1924	„	—	—	1	—	—	1
		14	II	II	Дзярж. фонд	1926	„	—	1	2	—	—	3
							Разам	**1**	**2**	**9**	**1**	—	**13**
	Хутары	15	I	I	Абмен	1921	Касяк	1	—	1	—	—	2
		16	I	II	Куплена	1914	Вяроўкі	1	1	2	—	—	4
		17	I	III	Дзярж. фонд	1919	Падысока	—	1	1	—	—	2
		18	II	II	Спадчына	1909	Зацёс	1	2	1	—	—	4
		19	II	II	„	1923	Касяк	—	—	1	—	—	1
		20	II	II	Дзярж. фонд	1924	Чырв. Ніва	3	—	1	—	—	4
		21	II	II	„	1924	„	—	1	1	—	—	2
		22	II	III	„	1924	„	—	—	1	—	—	1
		23	II	I	Падзел	1912	Замосьце	1	—	1	—	1	3
		24	III	III	Куплена	1910	„	1	1	3	—	—	5
		25	III	III	„	1897	„	—	—	1	—	—	1
		26	III	II	„	1911	„	1	1	1	1	—	4
		27	III	III	„	1914	Калодзеж	—	1	3	—	—	4
							Разам	**9**	**8**	**18**	**1**	**1**	**37**
	Калгасы	28	—	—	Дзярж. фонд	1924	Арцель „Чыр. Кастр."	10	3	11	—	—	24
		29	—	—	„	1924	Арцель „Чыр. Сьцяг"	5	6	12	—	—	23
							Разам	**15**	**9**	**23**	—	—	**47**

Tabelle 15. Allgemeine Angaben

Сям'і Familien — Жанчын Weiber: Да 10 год Bis 10 Jahr	10—15	16—55	55—60	Ст. 60 г. über 60 Jahr	Усяго Im Ganzen	Усяго абодвых радоў Im Ganzen beiderbei Geschlechtes	Работнікаў у пераводзе Verrechnet in Arbeiter: Усяго Im Ganzen	З заліч. працаздольн. Mit Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	Едакоў у пераводзе Umgerechnet auf Esser	Харчовых дзён Verpflegungstage: Па-за сваёй гаспадарк. Ausserhalb der eigenen Wirtschaft	Чужых у сваёй гасп-ы Fremde in der eigenen Wirtschaft	Дзён хваробы пераводных Krankheitstage berechnet	З складу сям'і Aus dem Bestande der Familie: Пісьменных Des Lesens und Schreibens Kundige	Няпісьменных Des Lesens und Schreibens Nichtkundige	Вучняў Schulkinder	Сябраў каапэратыву Mitglieder von Kooperativgenossenschaft	Абагульнена сродкаў вытвор. на суму Verallgemeinerte Betriebsmittel im Betrage von: Будынкаў An Gebäuden	Мёртв. інвэнтару An totem Inventar	Жывога інвэнтару An lebend. Inventar
1	—	1	—	—	2	4	1,8	1,8	2,7	—	—	5,0	1	1	—	1	—	—	—
2	—	1	—	—	3	6	1,8	1,8	3,0	5,0	11,0	—	1	2	—	1	—	—	—
—	1	2	—	—	3	6	5,2	5,2	5,2	62,0	11,2	23,0	4	2	—	1	—	—	—
1	—	1	—	—	2	7	3,6	3,36	5.2	—	—	15,0	3	1	2	1	—	—	—
—	1	2	—	—	3	6	3,8	3,56	4,25	12,0	1,0	19,2	1	3	1	—	—	—	—
—	1	2	—	—	3	8	4,8	4.6	5,8	30,0	—	8,2	5	1	—	1	—	—	—
1	—	4	—	—	5	10	8,2	8,2	8,5	82,0	—	30,0	4	5	—	—	—	—	—
5	**3**	**13**	—	—	**21**	**47**	**29,2**	**28,52**	**34,65**	**191,0**	**23,2**	**100,4**	**19**	**15**	**3**	**5**	—	—	—
1	1	1	—	—	3	5	2,2	2,2	3,2	14,0	8,8	45,4	1	1	—	—	—	25	—
—	—	—	1	—	1	3	2,4	2.4	2,4	18,0	17,8	—	1	2	—	—	—	—	—
2	1	1	—	1	5	8	2,6	2.6	4.65	—	—	4,0	—	3	3	—	—	—	—
3	—	1	—	—	4	5	1.8	1.8	2,95	23,0	8,8	15.6	1	1	—	1	—	—	—
1	—	1	—	1	3	7	3,2	3,2	4,35	60,0	7,2	2,0	2	2	—	1	—	—	—
7	**2**	**4**	**1**	**2**	**16**	**28**	**12,2**	**12,2**	**17,55**	**115,0**	**42,6**	**67,0**	**5**	**9**	**3**	**2**	—	**25**	—
1	1	1	—	—	3	7	2,4	2,1	3,65	—	—	3.2	4	—	—	1	—	—	—
—	—	4	—	—	4	8	6,2	6,2	6,35	-	—	11,0	8	—	—	1	—	—	—
1	**1**	**5**	—	—	**7**	**15**	**8,6**	**8,3**	**10,0**	—	—	**14,2**	**12**	—	—	**2**	—	—	—
—	1	—	1	—	2	3	2,0	2.0	2,15	3,0	5,0	—	1	1	1	—	—	—	—
—	—	1	—	1	2	4	2,8	2.8	3,4	2,0	—	—	1	3	—	1	—	—	—
—	—	1	—	—	1	3	2,4	2,0	2,4	—	3,0	56,0	2	1	—	1	—	—	—
—	1	1	—	—	2	4	3,4	3,4	3,4	—	—	18,0	1	3	—	1	—	80	—
1	—	1	—	—	2	4	1,8	1,8	2,4	12,0	10,2	29,6	1	1	—	1	—	—	—
2	—	1	—	—	3	4	1,8	1,8	2,4	—	33,0	12,0	1	1	—	—	—	—	—
—	1	3	—	—	4	7	5,6	4,4	5,75	28,0	5,0	31,6	3	4	—	1	—	—	—
3	**3**	**8**	**1**	**1**	**16**	**29**	**19,8**	**18,2**	**21,9**	**45,0**	**56,2**	**147,2**	**10**	**14**	**1**	**5**	—	**80**	—
1	—	1	—	—	2	4	1,8	1,8	2,4	—	—	18,0	—	2	—	—	—	—	—
—	1	2	1	—	4	8	5,0	4,9	5,85	7,0	—	20,0	1	3	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	2	4	2,2	2,2	2,9	—	14	33,6	1	3	—	—	—	—	—
1	—	2	—	—	3	7	3.8	3.8	4,4	—	—	—	3	2	—	1	—	—	—
4	—	1	—	—	5	6	1,8	1,8	3,25	—	1,6	11,0	1	1	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	1	5	1,8	1,8	2,7	23,0	—	—	1	1	—	1	—	—	—
—	—	1	—	—	1	3	2,2	2,2	2,35	—	—	34,8	1	1	1	1	—	—	—
3	—	1	—	—	4	5	1,8	1.8	2,7	—	8,0	—	1	1	—	1	—	—	—
—	1	1	—	—	2	5	2,8	2,8	3,3	12,0	—	54.8	1	3	—	1	—	—	—
1	1	2	—	—	4	9	5.4	4,55	6,3	—	—	8,0	7	—	—	1	—	—	—
1	2	2	—	—	5	6	3,6	3,6	4,05	7,0	17,6	7,2	3	2	—	1	—	—	—
1	—	2	—	—	3	7	4.2	4,2	4.8	—	46,4	16,0	2	3	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	1	5	4,6	4,6	4,6	20,0	1,6	42,6	4	1	—	—	—	—	—
13	**5**	**18**	**1**	—	**37**	**74**	**41,0**	**40,05**	**49,6**	**69,0**	**89,2**	**246,0**	**26**	**23**	**1**	**7**	—	—	—
11	3	11	—	—	25	49	22,6	22,6	34,0	—	—	305,0	19	9	5	2	*	*	*
8	5	13	—	—	26	49	29,0	29,0	37,0	—	—	116,0	20	13	3	2	*	*	*
19	**8**	**24**	—	—	**51**	**98**	**51,6**	**51,6**	**71,0**	—	—	**421,0**	**39**	**22**	**8**	**4**	*	*	*

* Усё абагульнена.

Табліца 16. Наймы працсілы.

Акругі / Kreise	№№ па парадку / №№ der Reihenfolge	Від работы / Art der Tätigkeit	Промыслы і заработкі па найму / Gewerbe und Erwerb im Mietsverhältnisse — бяз с.-г. інвэнтару / ohne ldw. Inventar — Усяго / Im Ganzen — Дзён „М"—Tage	Рублёў / Rubel	З іх падзён. / Davon in Tagelohn — Дзён „М"—Tage	Рублёў / Rubel	з с.-г. інвэнтар. / Mit ldw. Inventar — Дзён / Tage — „М"	Жывога інвэнтару / lebenden Invetares	Мёртвага інвэнтару / totes Inventares	Зароблена рубл. / erworben in Rbln.	Усяго / Im Ganzen — Дзён „М"—Tage	Рублёў / Rubel	Купля / Kauf — Від работы / Art der Tätigkeit
Віцебская	1	Плотнік	18	18	18	18	—	—	—	—	18	18	—
Віцебская	2	Шавец	50	74	—	—	—	—	—	—	50	74	—
Віцебская	3	Вазацтва, плотнік	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Віцебская	4	Сталяр	10	27	—	—	—	—	—	—	10	27	Сэзонн. работн.
Віцебская	5	Вазацтва, плотнік	3	5	—	—	4	4	—	8	7	13	—
Віцебская	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Віцебская	7	Вываз лясн. прам.	30	20	30	20	18	18	—	27	48	47	—
		Разам	**111**	**144**	**38**	**38**	**22**	**22**	—	**35**	**133**	**179**	—
Віцебская	8	Вазьба і калоцьце дроў	30	30	—	—	6	6	—	10,5	36	40	—
Віцебская	9	Касьба, ворыва, рэзка дроў	12	10	12	10	7	7	—	10	19	20,5	(Зьдзельна) прадз. і тканьне
Віцебская	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Віцебская	11	Служба	220	220	—	—	—	—	—	—	220	220	—
Віцебская	12	Выраб скур, плотн., ворыва, вазьба дроў	70	70	—	—	19	19	—	20	89	90	Падпасак
Віцебская	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Разам	**332**	**330**	**12**	**10**	**32**	**32**	—	**40,5**	**364**	**370,5**	—
Віцебская	14	Вазацтва	—	—	—	—	14	14	—	46	14	46	Выбір. бульбы, жніво
Віцебская	15	Рэзка дроў, касьба, вазацтва	9	11	6	6	43	43	—	72	52	83	—
Віцебская	16	Каваль, адходны пром.	230	233	—	—	—	—	—	—	230	233	—
Віцебская	17	Шапавал, вазацтва	50	50	—	—	10	10	—	20	60	70	Касьба, жніво, малацьба выбіраньне бульбы
		Разам	**289**	**294**	**6**	**6**	**67**	**67**	—	**138**	**356**	**432**	—
Віцебская	18	Падзён. жніво, прадзеньне, тканьне	140	65,8	16	14	—	—	—	—	140	65,8	—
Віцебская	19	Вазацтва	—	—	—	—	1	1	—	3	1	3	—
Віцебская	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Прадзеньне (зьдз.)
Віцебская	21	Вазацтва	—	—	—	—	34	34	—	100	34	100	Касьба, жніво, вазьба бульбы малацьба
Віцебская	22	Вазацтва	—	—	—	—	30	30	—	110	30	110	Мяць лён, накід. гной
Віцебская	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Касьба, жніво, уборка ільну малацьба
		Разам	**140**	**65,8**	**16**	**14**	**65**	**65**	—	**213**	**205**	**278,8**	—
Віцебская	24	На млыне	300	—	—	—	—	10	—	—	300	1100	Жніво, выбіраньне бульбы, пастух
Віцебская	25	„	300	—	—	—	—	—	—	—	300	756	Поліва гароду
		Разам	**600**	—	—	—	—	**10**	—	—	**600**	**1856**	—
Менская	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Менская	2	Вазацтва	—	—	—	—	5	5	—	15	5	15	—
Менская	3	Плотнік	6	12	6	12	—	—	—	—	6	12	—
Менская	4	Касьба	2	3	2	3	—	—	—	—	2	3	—
Менская	5	Вазьба дроў, касьба, рам. будынак	4	8	4	8	4	4	—	8	8	16	—
Менская	6	Плотнік	14	20	—	—	—	—	—	—	14	20	Касьба
		Разам	**26**	**43**	**12**	**23**	**9**	**9**	—	**23**	**35**	**66**	—

Tabelle 16. Miete der Arbeitskräfte

Працоўнай сілы / der Arbeitskräfte — Бяз с.-г. інвэнтару / ohne ldw. Inventar — Усяго / Im Ganzen — Дзён „М" / „M"—Tage	Бяз с.-г. інвэнтару — Усяго — Рублёў / Rubl	Бяз с.-г. інвэнтару — З іх падзён. / Davon in Tagelohn — Дзён „М" / „M"—Tage	З іх падзён. — Рублёў / Rubl	з с.-г. інвэнтаром / Mit ldw. Inventar — Дзён / Tage — „М"	з с.-г. інвэнтаром — Дзён — Жывога інвэнтару / lebenden Inventares	з с.-г. інвэнтаром — Дзён — Мёртвага інвэнтару / toten Inventares	з с.-г. інвэнтаром — Заплочана рублёў / bezahlen in Rbln.	Усяго / Im Ganzen — Дзён „М" / „M"—Tage	Усяго — Рублёў / Rubl	Адработ / Abarbeitungen — За што адроблена / Wofür wurde abgearbeitet	„М" дзён / „M"—Tage — Атрымаў / erhielt	„М" дзён — Даў / leistete	Конскіх дзён / Pferde-Tage — Атрымаў / erhielt	Конскіх дзён — Даў / leistete
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Талака (малацьба) . . .	13,4	13,4	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ (засеў і заворван.)	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
146	47,6	—	—	—	—	—	—	146	47,6	Талака (малацьба) . . .	3,1	3,1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
146	**47,6**	—	—	—	—	—	—	**146**	**47,6**	—	**16,5**	**16,5**	**1**	**1**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Талака (паляв. работа) .	14	14	4	4
—	7,9	—	—	—	—	—	—	—	7,9	„ „ „ . .	14,2	12	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ (мяць лён) . . .	2	2	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28,8	19,3	—	—	—	—	—	—	28,8	19,3	Талака (паляв. работа) .	19,4	19,4	15	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ (вазьба гною) . .	4	4	4	4
28,8	**27,2**	—	—	—	—	—	—	**28,8**	**27,2**	—	**53,6**	**51,4**	**26**	**30**
12	14,1	12	14,1	—	—	—	—	12	14,1	Талака (паляв. работа) .	16,8	16,8	8	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ (узворван. баран.)	—	—	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16,3	17,2	16,3	17,2	—	—	—	—	16,3	17,2	Талака (паляв. раб.) . .	13,3	13,3	2,5	2,5
28,3	**31,3**	**28,3**	**31,3**	—	—	—	—	**28,3**	**31,3**	—	**30,1**	**30,1**	**13,5**	**13,5**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Талака (паляв. работа) .	7	56	7	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ (мял. ільну) . . .	5	5	—	—
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
27,6	16,5	27,6	16,5	—	—	—	—	27,6	16,5	Шытво адзежы, за тканьне	4,8	4,8	—	—
6,3	7,0	6,3	7,0	—	—	—	—	6,3	7	—	—	—	—	—
12,4	11,6	12,4	11,6	—	—	—	—	12,4	11,6	—	—	—	—	—
46,3	**38,1**	**46,3**	**35,1**	—	—	—	—	**46,3**	**38,1**	—	**16,8**	**65,8**	**7**	—
304	211,7	160	166,7	—	—	—	—	304	211,7	—	—	—	—	—
48	30,0	48	30,0	—	—	—	—	48	30,0	—	—	—	—	—
352	**241,7**	**208**	**196,7**	—	—	—	—	**352**	**241,7**	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	За арэнду 1 гэкт. сенажаці	—	19	—	1,5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1,5	1	1,5	—	—	—	—	1	1,5	—	—	—	—	—
1	**1,5**	**1**	**1,5**	—	—	—	—	**1**	**1,5**	—	—	**19**	—	**1,5**

Табліца 16. Наймы працсілы

Акругі Kreise	№№ па парадку №№ der Reihenfolge	Від работы Art der Tätigkeit	Промыслы і заработкі па найму (Gewerbe und Erwerb im Mietsverhältnisse): бяз с.-г. інвэнтару (ohne ldw. Inventar), Усяго (Im Ganzen): Дзён „М" („M"—Tage)	бяз с.-г. інвэнтару, Усяго: Рублёў (Rubel)	бяз с.-г. інвэнтару, З іх падзён. (Davon in Tagelohn): Дзён „М" („M"—Tage)	бяз с.-г. інвэнтару, З іх падзён.: Рублёў (Rubel)	з с.-г. інвэнтар. (Mit ldw. Inventar), Дзён (Tage): „М"	з с.-г. інвэнтар., Дзён: Жывога інвэнтару (lebenden Inventares)	з с.-г. інвэнтар., Дзён: Мёртвага інвэнтару (toten Inventares)	з с.-г. інвэнтар.: Зароблена рублёў (erworben in Rbln.)	Усяго (im Ganzen): Дзён „М" („M"—Tage)	Усяго: Рублёў (Rubel)	Купля (Kauf): Від работы (Art der Tätigkeit)
Менская	7	Зозка каменьн., жніво, плотнік і сталярная	40,5	69	10,5	13	3	3	—	5	43,5	74	—
	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Разам . . .	**40,5**	**69**	**10,5**	**13**	**3**	**3**	—	**5**	**43,5**	**74**	—
	9	Жніво, выбіраньне бульбы, касьба, малацьба . .	19,4	18,9	6,4	5,9	—	—	—	—	19,4	18,9	—
	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	11	Пасьба	60	15	—	—	—	—	—	—	60	15	Плотнік . . . . .
	12	Вазацтва, кравец . .	24	45	—	—	22	22	—	45	46	90	Жніво, убіран. бульб. тканьне
	13	Кузнец, сталяр . .	44	42	—	—	—	—	—	—	44	42	—
	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Разам . .	**147,4**	**120,9**	**6,4**	**5.9**	**22**	**22**	—	**45**	**169,4**	**165.9**	—
	15	Ткач, жніво, малацьба пасьба	38	23,1	6	2	—	—	—	—	38	23,1	—
	16	Вазацтва, малацьба, жніво, выбіраньне бульбы . .	17,8	26	17,8	26	8	8	—	20	25,8	46	—
	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	18	Вазацтва, шавец, плотнік	60	110	20	30	21	21	—	42	81	152	Плотнік, печнік . .
		Разам . .	**115,8**	**159,1**	**43,8**	**58**	**29**	**29**	—	**62**	**144,8**	**221,1**	—
	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Наём каня . . . .
	20	Плотн., выбір. бульбы, жніво	17,4	19,4	17,4	19,4	—	—	—	—	17,4	19.4	—
	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Выбіраньне бульбы
	22	Вазацтва, плотнік .	3	4,5	3	4,5	2	2	—	3,5	5	8	Жніво, пасад. бульбы, плотн.
	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Малацьба . . . .
	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Жніво . . . . . .
		Разам . .	**20,4**	**23.9**	**20,4**	**23,9**	**2**	**2**	—	**3,5**	**22,4**	**27,4**	—
	25	Лясны промысал . .	—	—	—	—	80	100	—	300	80	300	Сыравар. паляв. работы
	26	Вазацтва	—	—	—	—	60	20	—	100	60	100	таксама
		Разам . .	—	—	—	—	**140**	**120**	—	**400**	**140**	**400**	—
Бабруйская	1	Лясны промысал . .	—	—	—	—	35	14	—	54	35	54	Выбіраньне бульбы, плотнік, слясарн. работы . . .
	2	Лясны пром., жніво .	78,4	36	6,4	6	—	—	—	—	78,4	36	—
	3	Вазацтва лесу . . .	—	—	—	—	15	15	—	45	15	45	Выбіраньне бульбы .
	4	Вазацтва лесу, малац.	—	—	—	—	46	24	22	100	46	100	Выбір. бульбы, жніво
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	6	Лясны промысал . .	30	50	—	—	15	30	—	70	45	120	Касьба, жніво . . .
	7	На млыне, вазацтва дроў пал. раб.	4	7,5	4	7,5	11	11	—	25	15	32,5	—
		Разам . .	**112,4**	**93,5**	**10,4**	**13,5**	**122**	**94**	**22**	**294**	**234,4**	**387,5**	—
	8	Вазацтва, плотнік, музыкант	126	168,7	14	20,7	19	30	—	36,3	145	205	Жніво . . . . .
	9	Вазацтва, рэзка дроў, сталяр	54	57	—	—	32	32	—	32,5	86	89,5	—
	10	Вазацтва, паляв. работы .	2	1,5	2	1,5	13	13	—	14	15	15,5	—
	11	Вазацтва, стораж, плотнік	90,2	78	—	—	7	7	—	10	97,2	88	Выбір. бульбы, жніво
		Разам . .	**272,2**	**305,2**	**16**	**22,2**	**71**	**82**	—	**92,8**	**343,2**	**398,0**	—

Tabelle 16. Miete der Arbeitskräfte

працоўнай сілы / der Arbeitskräfte: Бяз с.-г. інвэнтару / ohne ldw. Inventar: Усяго / Im Ganzen: Дзён „М" / „M"—Tage	Бяз с.-г. інвэнтару: Усяго: Рублёў / Rubl	Бяз с.-г. інвэнтару: З іх падзён. / Davon in Tagelohn: Дзён „М" / „M"—Tage	Бяз с.-г. інвэнтару: З іх падзён.: Рублёў / Rubl	з с.-г. інвэнтаром / Mit ldw. Inventar: Дзён / Tage: „М"	з с.-г. інвэнтаром: Дзён: Жывога інвэнтару / lebenden Inventares	з с.-г. інвэнтаром: Дзён: Мёртвага інвэнтару / toten Inventares	з с.-г. інвэнтаром: Заплочана рублёў / bezahlen in Rbln.	Усяго / Im Ganzen: Дзён „М" / „M"—Tage	Усяго: Рублёў / Rubl	Адработ / Abarbeitungen: За што адроблена / Wofür wurde abgearbeitet	„М" дзён / „M"—Tage: Атрымаў / erhielt	„М" дзён: Даў / leistete	Конскіх дзён / Pferde-Tage: Атрымаў / erhielt	Конскіх дзён: Даў / leistete
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	За арэнду 0,6 гэкт. сенажаці	—	4	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—
19,2	22	9,6	12	—	—	—	—	19,2	22	Талака (за ткан.,вазац.)	19,2	11	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22,2	**25**	**9,6**	**12**	—	—	—	—	**22,2**	**25**	—	**19,2**	**11**	—	**6**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	28	20	20	—	—	—	—	22	28	—	—	—	—	—
22	**28**	**20**	**20**	—	—	—	—	**22**	**28**	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	34,5	—	65	—	65	За работу каня . . .	—	10	20	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,8	0,5	0,8	0,5	—	—	—	—	0,8	0,5	—	—	—	—	—
68,4	142,8	6,4	7,8	—	—	—	—	68,4	142,8	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,8	—	1,8	8	1,8	8	За арэнду 0,15 пахаці	—	8	—	—
3,2	5,6	3,2	5,6	—	—	—	—	3,2	5,6	—	—	—	—	—
72,4	**148,9**	**10,4**	**13,9**	**1,8**	**34,5**	**1,8**	**73**	**74,2**	**221,9**	—	—	**18**	**20**	—
622	855	520	585	—	—	—	—	622	855	—	—	—	—	—
962	1265	782	665	—	—	—	—	962	1265	—	—	—	—	—
1584	**2120**	**1302**	**1250**	—	—	—	—	**1584**	**2120**	—	—	—	—	—
22,6	31	1,6	1	—	—	—	—	22,6	31	Талака (паляв. раб.) .	8,7	8,7	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,6	1	1,6	1	—	—	—	—	1,6	1	—	—	—	—	—
15,2	16	15,2	16	—	—	—	—	15,2	16	Талака (паляв. раб.) .	10	10	4,4	4,4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14,5	27,6	14,5	27,6	—	—	—	—	14,5	27,6	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53,9	**75,6**	**32,9**	**45,6**	—	—	—	—	**53,9**	**75,6**	—	**18,7**	**18,7**	**4,4**	**4,4**
8	10	8	10	—	—	—	—	8	10	За арэнду пах. 0,55 г. сенажаці 0,29 г. · .	—	60	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Дарэм. дапамог., малац	6	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	За выг., кузьню, пал. раб.	—	2,5	—	—
4	4	4	4	—	—	—	—	4	4	Дарэмн. дапам. у хат. гасп.	77,6	—	—	—
12	**14**	**12**	**14**	—	—	—	—	**12**	**14**	—	83,6	62,5	—	30

Табліца 16. Наймы працсілы

Акругі / Kreise	№№ па парадку / №№ der Reihenfolge	Від работы / Art der Tätigkeit	Промыслы і заработкі па найму / Gewerbe und Erwerb im Mietsverhältnisse: бяз с.-г. інвэнтару / ohne ldw. Inventar: Усяго / Im Ganzen: Дзён „М" / „M"—Tage	Рублёў / Rubel	З іх падзён. / Davon in Tagelohn: Дзён „М" / „M"—Tage	Рублёў / Rubel	з с.-г. інвэнтар. / Mit ldw. Inventar: Дзён / Tage: „М"	Жывога інвэнтару / lebenden Invetares	Мёртвага інвэнтару / totes Inventares	Зароблена рубл. / erworben in Rbln.	Усяго / Im Ganzen: Дзён „М" / „M"—Tage	Рублёў / Rubel	Купля / Kauf: Від работы / Art der Tätigkeit
Бабруйская	12	Лясны сторож	80	41,4	—	—	—	—	—	—	80	41,4	—
	13	Вазацтва, камісіонных	15	10	—	—	5	5	—	10	20	20	Плотнік рыцьцё калодз.
	14	Лясны пром., пал. раб.	62	68,3	8	8,3	—	—	—	—	62	68,3	Баранаваньне, жніво, выбіраньне бульбы, печнік
	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	16	Вазацтва, лясны пром.	—	—	—	—	29	41	—	101	29	101	Касьба
	17	Лясны пром. ваз. саматуж.	95,2	137,5	30	43,5	97	116	—	233	192,2	370,5	—
	18	Рэзка дроў ваз. плотн. жніво	162	257,9	82	147,9	10	10	—	20	172	277,9	—
		Разам	**414,2**	**515,1**	**120**	**199,7**	**141**	**172**	—	**364**	**555,2**	**879,1**	—
Мозырская	1	Вазьба гною, людзей, лесаматар'ял, пахацi	—	—	—	—	30	25	—	71	30	71	Касьба, жніво
	2	Вазьба гною, лесу, касьба, плотнік	7	7,8	1	1,3	11	11	—	11,5	18	19,3	Касьба, жніво, выбір. бульбы
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	4	Бондар, касьба, лясны пром.	15	14,7	3	6,7	20	20	—	35	35	49,7	Выбіраньне бульбы, жніво
	5	Вазацтва, плотнік	69	137,0	—	—	6	6	—	12	75	149	—
		Разам	**91**	**159,5**	**4**	**8,0**	**67**	**62**	—	**129,5**	**158**	**289**	—
	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Разам	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	8	Вазацтва	—	—	—	—	3	3	—	5	3	5	Касьба
	9	Пілка і пагрузка дроў	10	11,6	—	—	—	—	—	—	10	11,6	—
	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Касьба
	11	Вазацт., нарыхт. і вовку дроў	48	60	—	—	53	53	—	83,5	101	143,5	—
	12	Лясны пром.	—	—	—	—	12	12	—	15	12	15	Капаньне і перавозку бульбы
	13	Лясны пром.	6	6,7	—	—	20	20	—	35	26	41,6	Пахата, пасеў, касьба
	14	Лясны промыс. сталярная, пасьба, жніво, тканьне	26,4	84,2	3,2	3,2	6	2	—	8	32,4	92,2	Плотнік
		Разам	**90,4**	**162,5**	**3,2**	**3,2**	**94**	**90**	—	**146,5**	**184,4**	**309,0**	—
	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	16	Лясны пром.	—	—	—	—	7	7	—	15	7	15	—
	17	Выбіраньне карней	—	—	—	—	6	6	—	12	6	12	Касіць, жаць
	18	Вазацтва	—	—	—	—	21	21	—	60	21	60	—
	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	20	Вазьба лесу, праца па млыне	8	16	—	—	23	23	—	43,5	31	59,5	—
	21	Нарыхтоўка дроў	—	—	—	—	24	7	—	41	24	41	—
	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Жніво, выбіраньне бульбы
	23	Вазьба лесу	--	—	—	—	12	12	—	18	12	18	—
	24	Лясны промысал	64	82,5	—	—	54	54	—	85	118	167,5	—
	25	Пілка дроў	7	10	—	—	—	—	—	—	7	13	Касьба, жніво
	26	Рубка дроў	10	13	—	—	—	—	—	—	10	13	Жніво, полка ільну
	27	Лясны промысал	—	—	—	—	20	20	—	42,3	20	42,3	—
		Разам	**89**	**121,5**	—	—	**167**	**150**	--	**316,8**	**256**	**438,3**	—
	28	Вазьба лесу	—	—	—	—	40	40	—	138	40	138	Выбір. бульбы, плотн.
	29	таксама	—	—	—	—	60	60	—	160	60	160	Жніво, выбір. бульбы
		Разам	—	—	—	—	**100**	**100**	—	**298**	**100**	**298**	—

Tabelle 16. Miete der Arbeitskräfte

працоўнай сілы der Arbeitskräfte										Адработ Abarbeitungen				
Бяз с.-г. інвэнтару ohne ldw. Inventar				з с.-г. інвэнтаром Mit ldw. Inventar				Усяго Im Ganzen		За што адроблена Wofür wurde abgearbeitet	„M" дзён „M"—Tage		Конскіх дзён Pferde-Tage	
Усяго Im Ganzen		З іх падзён. Davon in Tagelohn		Дзён Tage										
Дзён „M" „M"—Tage	Рублёў Rubl	Дзён „M" „M"—Tage	Рублёў Rubl	„M"	Жывога інвэнтару lebenden Inventares	Мёртвага інвэнтару toten Inventares	Заплочана рубл. bezahlen in Rbln.	Дзён „M" „M"—Tage	Рублёў Rubl		Атрымаў erhielt	Даў leistete	Атрымаў erhielt	Даў leistete
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	20	2	2	—	—	—	—	11	20	Талака (паляв. раб.) . .	11,2	11,2	2,3	2,3
11,2	17,4	11,2	17,4	—	—	—	—	11,2	17,4	Талака (паляв. раб.) . .	10,0	10,0	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1,5	1	1,5	—	—	—	—	1	1,5	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Талака (паляв. раб.) . .	1,6	1,6	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23,2	**38,9**	**14,2**	**20,9**	—	—	—	—	**23,2**	**38,9**	—	**22,8**	**22,8**	**2,3**	**2,3**
8,8	10,5	8,8	10,5	—	—	—	—	8,8	10,5	—	—	—	—	—
17,8	14,0	17,8	14,0	—	—	—	—	17,8	14,0	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8,8	6,7	8,8	6,7	—	—	—	—	8,8	6,7	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	За жніва і збор бульбы, плотніку	6,4	3	—	—
35,4	**31,2**	**35,4**	**31,2**	—	—	—	—	**35,4**	**31,2**	—	**6,4**	**3**	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	2	—	—	—	—	2	2	За шыцьцё адзеньня, збор бул.	3	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	4,5	3	4,5	—	—	—	—	3	4,5	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,2	2	3,2	2	4	4	—	4	7,2	6	Дарэм. дапам., вазьба бул.	3	—	3	—
23	17,5	23	17,5	—	—	—	—	23	17,5	—	—	—	—	—
1	0,8	1	0,8	—	—	—	—	1	0,8	За шытво адзен., плотн., жніва і арацьбу . . .	4	5,6	—	4
32,2	**26,8**	**32,2**	**26,8**	**4**	**4**	—	**4**	**36,2**	**30,8**	—	**10**	**5,6**	**3**	**4**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	13,5	14	13,5	—	—	—	—	14	13,5	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Дарэмная дапам., адр. за арэнду	1,6	4	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	4,6	8	4,6	—	—	—	—	8	4,6	За сена, (0,5) плотн. раб.	18	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17,6	33,6	17,6	33,6	—	—	—	—	17,6	33,6	За ткан. 32 арш. палатна	—	—	3	—
46,4	23,4	46,4	23,4	—	—	—	—	46,4	23,4	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	За касьбу, полка . . .	1,6	1	—	—
86	**75,1**	**86**	**75,1**	—	—	—	—	**86**	**75,1**	—	**21,2**	**5**	**3**	**2**
61	52,5	61	52,5	—	—	—	—	61	52,5	—	—	—	—	—
96	69	96	69	—	—	—	—	96	69	За арэнд. сенажаці і пахаці	130	—	80	—
157	**121,5**	**157**	**121,5**	—	—	—	—	**157**	**121,5**	—	**130**	—	**80**	—

Табліца 17. Гадавы балянс працы

(у днёх дарослага работніка „М“)

Акругі Kreise	№№ гаспадаркі №№ der Wirtschaften	ПРЫХОД / EINNAHME: Усіх дзён у годзе / Sämmtlicher Tage im Jahre: сваёй сям'і / der eigenen Familie	са стараны / Auswärtiger	Разам / im Ganzen	Не працоўных дзён / von Nichtarbeitstagen: сьвяточных / feiertäglicher	па хваробе / wegen Krankheiten	Разам / Im Ganzen	Агульны запас працоўных дзён / Gesammtvorrat aller Arbeitstage: без уліччэння працаздольнасьці / Ohne Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	з уліччэньнем працаздольнасьці / mit Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	РАСХОД / AUS…: на старане / auswärts	Вытвор… / Bet…: У сваёй / in eige…: сад—гарод / Obst-und Gemüsegärten	паляводатва / Ackerbau	лугаводзтва / Wiesenbau	Усё земляробства / alle Ldw.-Betriebe
Віцебская	1	657	13	670	144	10	154	516	516	31	13	74	22	109
	2	803	—	803	176	10	186	617	617	50	11	135	33	179
	3	1533	—	1533	336	48	384	1149	1149	..	14	114	28	156
	4	949	149	1098	208	4	212	886	886	13	18	206	49	273
	5	657	—	657	144	8	152	505	505	7	10	117	21	148
	6	1387	—	1387	304	162	466	921	800	—	17	160	19	196
	7	1314	—	1314	288	22	310	1004	1004	48	26	182	23	231
		7300	**162**	**7462**	**1600**	**264**	**1864**	**5598**	**5477**	**149**	**109**	**988**	**195**	**1292**
	8	657	14	671	144	—	144	527	527	50	9	92	8	109
	9	1095	14	1109	240	218	458	651	651	33	4	84	16	104
	10	2482	2	2484	544	96	640	1844	1844	2	3	194	27	223
	11	1825	—	1825	400	15	415	1410	1410	220	23	194	46	263
	12	1314	48	1362	288	—	288	1074	1074	108	14	138	15	167
	13	1898	4	1902	416	149	565	1337	1337	4	25	220	35	281
		9271	**82**	**9353**	**2032**	**478**	**2510**	**6843**	**6843**	**417**	**78**	**922**	**147**	**1147**
	14	876	29	905	192	20	212	693	693	31	12	107	19	138
	15	949	—	949	208	30	238	711	711	52	6	86	24	116
	16	1606	—	1606	352	14	366	1240	1240	230	14	133	15	162
	17	803	30	833	176	16	192	641	558	73	16	134	59	209
		4234	**59**	**4293**	**928**	**80**	**1008**	**3285**	**3202**	**386**	**48**	**460**	**117**	**625**
	18	1533	7	1540	336	32	368	1172	1172	196	10	75	16	101
	19	1168	5	1173	256	68	324	849	849	6	9	134	32	175
	20	657	—	657	144	20	164	493	493	—	16	89	38	143
	21	1460	6	1466	320	24	344	1122	1122	34	18	211	29	258
	22	657	32	689	144	7	151	538	538	35	24	78	19	121
	23	1679	12	1691	368	—	368	1323	1323	—	38	208	60	306
		7154	**62**	**7216**	**1568**	**151**	**1719**	**5497**	**5497**	**271**	**115**	**795**	**194**	**1104**
	24	4380	304	4684	832	74	906	3778	3600	300	100	654	—	754
	25	8394	48	8442	1866	245	2111	6331	6152	300	234	1005	76	1315
		12774	**352**	**13126**	**2698**	**319**	**3017**	**10109**	**10109**	**600**	**334**	**1659**	**76**	**2069**
Менская	1	803	—	803	176	31	207	596	596	—	16	101	6	123
	2	657	—	657	144	—	144	513	513	5	3	90	7	101
	3	1095	—	1095	240	18	258	837	837	6	20	195	15	230
	4	1533	—	1533	336	53	389	1144	1144	21	7	139	32	178
	5	2044	—	2044	448	30	478	1566	1566	8	21	218	36	275
	6	1752	1	1753	384	20	404	1349	1349	14	17	173	15	205
		7884	**1**	**7885**	**1692**	**152**	**1880**	**6005**	**6005**	**54**	**84**	**916**	**111**	**1111**

Tabelle 17. Jahresbilanz der Arbeit

(in Tagen eines erwachsenen Arbeiters „M“)

Х О Д / G A B E — чыя затраты / riebs-Unkosten — сельскай гаспадарцы на / ner Wirtschaft auf: коняй Pferde	буйн. рог. жывёлы Rindvieh	аўчарства Schafhaltung	сьвінарства Schweinezucht	птушніцтва Geflügelzucht	Усё жывёлаводства der gesammten Viehhaltung	Уся сел. гасп. aller Ldw.-Betriebe	па-за сел. гасп. / ausserhalb der Wirtschaft: перапрацоўка прадуктаў Umarbeitung der Produkte	агульн. гаспад. allgemeinwirtschaftlicher	Агулам im Ganzen	Усяго вытворчых затрат aller Betriebsunkosten	грамадзкія ды іншыя расходы Gemeinde- und sonstige Ausgaben	хатняя гаспадарка Haus-Wirtschaft	Усяго ў расходзе im Ganzen an Ausgaben	з улічэньнем працаздольнасьці Ueberschuss bei Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit
80	54	12	32	4	182	291	40	43	83	405	13	95	513	4
44	47	12	31	2	136	315	94	37	131	496	7	62	565	52
123	112	21	56	4	316	473	100	90	190	663	2	63	728	421
53	54	11	47	2	167	440	77	40	117	570	3	112	685	201
94	39	14	—	—	147	295	51	33	84	386	7	68	461	44
171	62	11	66	—	311	506	91	66	157	663	10	46	719	81
137	64	12	39	—	252	483	71	101	172	703	22	73	798	206
702	**432**	**93**	**271**	**12**	**1510**	**2802**	**524**	**410**	**934**	**3885**	**64**	**519**	**4468**	**1009**
52	35	15	27	1	130	239	46	50	96	385	5	97	487	40
120	108	6	29	2	265	369	—	59	59	461	5	24	490	161
189	139	20	46	2	396	619	46	175	221	842	30	110	982	862
104	132	15	52	7	310	573	113	58	171	964	36	138	1138	272
90	54	14	31	1	189	356	80	101	181	645	111	119	875	199
123	85	16	63	18	305	586	92	118	210	800	24	128	952	385
678	**553**	**86**	**248**	**31**	**1595**	**2742**	**377**	**561**	**938**	**4097**	**211**	**616**	**4924**	**1919**
73	79	—	53	1	206	344	—	33	33	408	14	85	507	186
81	53	—	31	1	166	282	—	29	29	363	2	77	442	269
58	58	11	31	1	159	321	—	51	51	602	16	115	733	507
29	63	4	5	1	102	311	33	60	93	477	20	101	598	40
241	**253**	**15**	**120**	**4**	**633**	**1258**	**33**	**173**	**206**	**1850**	**52**	**378**	**2280**	**916**
90	109	25	30	2	256	357	30	68	98	651	3	81	735	437
69	84	21	32	2	208	383	82	29	111	500	6	58	564	285
80	34	12	31	2	159	302	20	32	52	354	15	101	470	23
63	119	22	—	2	206	463	148	64	212	709	15	115	839	283
29	39	11	13	1	93	214	—	72	72	321	15	87	423	115
105	137	11	39	3	295	601	146	79	225	826	21	99	946	377
436	**522**	**102**	**145**	**12**	**1217**	**2321**	**426**	**344**	**770**	**3362**	**75**	**541**	**3978**	**1519**
124	430	42	237	16	849	1603	—	166	166	2069	232	—	2301	1477
303	547	125	350	2	1327	2642	—	193	193	3135	317	—	3452	2879
427	**977**	**167**	**587**	**18**	**2176**	**4245**	**—**	**359**	**359**	**5204**	**549**	**—**	**5753**	**4356**
74	42	13	22	3	154	277	89	28	117	394	8	82	483	113
45	23	4	7	1	80	181	33	40	73	259	2	85	346	167
88	49	10	14	3	164	394	128	59	187	587	26	56	669	168
74	49	8	28	2	161	339	53	46	99	459	5	125	589	577
84	109	9	62	—	264	539	46	55	101	648	19	150	817	749
34	56	4	2	—	96	301	67	90	157	472	10	101	583	766
399	**328**	**48**	**135**	**9**	**919**	**2030**	**416**	**318**	**734**	**2818**	**70**	**599**	**3487**	**2518**

Табліца 17. Гадавы балянс працы

(у днёх дарослага работніка „М“)

Акругі Kreise	№№ гаспадаркі №№ der Wirtschaften	Прыход Einnahme — Усіх дзён у годзе Sämmtlicher Tage im Jahre: сваёй сям'і der eigenen Familie	са стараны Auswärtiger	Разам im Ganzen	Не працоўных дзён von Nichtarbeitstagen: сьвяточных feiertäglicher	па хваробе wegen Krankheiten	Разам Im Ganzen	Агульны запас працоўных дзён Gesammtvorrat aller Arbeitstage: без уліч҃ваньня працаздольнасьці Ohne Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	з улічаньнем працаздольнасьці mit Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	Расход Ausgabe — Вытвор Betrieb: на старане auswärts	У сваёй in eigenen: сад—гарод Obst-und Gemüsegärten	паляводзтва Ackerbau	лугаводзтва Wiesenbau	Усё земляробства alle Ldw.-Betriebe
Менская	7	1314	—	1314	288	34	322	992	992	48	11	155	52	218
	8	949	—	949	208	—	208	741	741	—	18	149	23	190
		2263	**—**	**2263**	**496**	**34**	**530**	**1733**	**1733**	**48**	**29**	**304**	**75**	**408**
	9	949	—	949	208	15	223	726	726	19	—	119	9	128
	10	1095	—	1095	240	18	258	837	837	—	10	129	16	155
	11	949	3	952	208	—	208	744	744	60	13	92	18	123
	12	1241	38	1279	272	12	284	995	995	57	13	173	23	209
	13	2336	—	2336	512	45	557	1779	1779	44	14	235	38	287
	14	1825	—	1825	400	10	410	1415	1415	—	43	274	18	335
		8395	**41**	**8436**	**1840**	**100**	**1940**	**6496**	**6496**	**180**	**93**	**1022**	**122**	**1237**
	15	803	—	803	176	—	176	627	627	38	19	78	20	117
	16	1387	—	1387	304	17	321	1066	1066	26	12	132	30	174
	17	1095	—	1095	240	32	272	823	823	—	15	104	14	134
	18	1679	—	1679	368	3	371	1308	1308	81	20	221	31	271
		4864	**—**	**4864**	**1088**	**52**	**1140**	**3824**	**3824**	**145**	**66**	**535**	**95**	**695**
	19	803	—	803	176	5	181	622	622	10	11	73	28	112
	20	1168	—	1168	256	3	259	909	738	17	4	88	21	213
	21	1460	1	1461	320	48	368	1093	1093	—	19	153	27	199
	22	1022	—	1012	224	—	224	798	798	5	27	186	35	248
	23	2409	2	2411	528	10	538	1873	1873	8	11	178	29	218
	24	1679	3	1682	368	18	386	1296	1296	—	27	206	25	258
		8541	**6**	**8547**	**1872**	**84**	**1956**	**6591**	**6420**	**40**	**99**	**884**	**165**	**1248**
	25	8321	622	8943	1824	505	2329	6614	6614	80	39	1214	513	1766
	26	8030	962	8992	1760	495	2255	6737	6737	60	355	774	444	1573
		16351	**1584**	**17935**	**3584**	**1000**	**4584**	**13351**	**13351**	**140**	**394**	**1988**	**957**	**3339**
Бабруйская	1	803	31	834	144	—	144	690	690	44	23	103	17	143
	2	1606	—	1606	352	—	352	1254	1254	78	5	136	30	171
	3	1168	2	1170	256	—	256	914	799	15	20	126	22	168
	4	1606	25	1631	352	—	352	1279	1279	56	41	246	53	340
	5	949	—	949	208	5	213	736	736	—	13	132	13	158
	6	1533	15	1548	336	—	336	1212	1027	45	19	261	43	323
	7	803	—	803	144	15	159	644	644	15	5	117	9	131
		8468	**73**	**8541**	**1792**	**20**	**1812**	**6729**	**6429**	**253**	**126**	**1121**	**187**	**1434**
	8	1022	8	1030	224	2	226	804	804	205	14	174	27	215
	9	1606	6	1612	352	30	382	1230	1230	86	28	210	34	272
	10	803	—	803	176	56	232	571	571	18	7	90	18	115
	11	1241	82	1323	272	16	288	1034	1034	97	14	118	21	153
		4672	**96**	**4768**	**1024**	**104**	**1128**	**3640**	**3640**	**406**	**63**	**592**	**100**	**755**

Tabelle 17. Jahresbilanz der Arbeit

(in Tagen eines erwachsenen Arbeiters „M“)

Х О Д / G A B E														
чыя затраты / riebs-Unkosten														
сельскай гаспадарцы на / ner Wirtschaft auf							па-за сел. гасп. / ausserhalb der Wirtschaft							
коняй / Pferde	буйн. рог. жывёлы / Rindvieh	аўчарства / Schafhaltung	сьвінарства / Schweinezucht	птушніцтва / Geflügelzucht	усё жывёлаводзтва / der gesammten Viehaltung	уся сел. гасп. / alle Ldw.-Betriebe	перапрацоўка прадуктаў / Umarbeitung der Produkte	агульн. гаспад. / allgemeinwirtschaftlicher	агулам / im Ganzen	усяго вытворчых затрат / aller Betriebsunkosten	грамадзкія ды іншыя расходы / Gemeinde- und sonstige Ausgaben	хатняя гаспадарка / Haus-Wirtschaft	усяго ў расходзе / im Ganzen an Ausgaben	з улічаньнем праздольнасьці / Ueberschuss bei Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit
85	51	11	16	1	164	382	51	87	138	568	4	139	711	281
80	56	7	34	4	181	371	79	42	121	492	4	65	561	180
165	**106**	**18**	**50**	**5**	**345**	**753**	**130**	**129**	**259**	**1060**	**8**	**204**	**1272**	**461**
63	44	6	27	6	146	274	34	48	82	375	10	110	495	231
52	95	16	17	1	181	336	46	62	108	444	2	95	541	276
28	57	20	22	1	128	251	47	58	105	416	2	77	495	249
54	70	12	56	7	199	408	—	55	55	520	9	98	627	368
39	108	15	38	2	202	489	48	85	133	666	3	78	747	1032
51	118	19	88	8	284	619	71	91	162	781	11	128	919	496
287	**492**	**88**	**249**	**23**	**1139**	**2377**	**246**	**399**	**645**	**3201**	**37**	**586**	**3824**	**2672**
86	79	—	26	3	195	312	35	49	84	434	3	142	579	48
58	33	9	16	1	117	291	52	49	102	418	8	59	485	581
44	120	7	18	3	192	326	23	27	50	376	11	58	445	378
63	67	5	39	13	187	458	17	92	109	648	3	81	732	576
251	**300**	**21**	**99**	**20**	**691**	**1386**	**127**	**218**	**345**	**1876**	**25**	**340**	**2241**	**1583**
25	94	6	23	1	149	261	48	52	100	371	2	186	559	63
40	108	4	11	1	164	378	51	73	124	519	2	95	616	122
59	110	17	15	8	209	407	72	25	97	504	3	73	580	513
51	100	5	49	4	209	457	—	102	102	564	6	34	604	194
80	55	9	27	2	173	390	137	40	177	576	—	159	735	1138
150	114	14	58	5	341	599	117	59	176	775	15	70	860	436
405	**581**	**55**	**183**	**21**	**1245**	**2493**	**425**	**351**	**776**	**3309**	**28**	**617**	**3954**	**2466**
245	558	—	—	—	803	2569	414	83	497	3146	148	—	3294	3320
240	568	—	112	—	920	2493	630	168	798	3352	103	—	3454	3283
485	**1126**	**—**	**112**	**—**	**1723**	**5062**	**1044**	**251**	**1295**	**6498**	**251**	**—**	**6748**	**6603**
133	82	10	37	9	271	414	66	51	117	575	30	144	749	− 59
50	38	13	32	8	141	312	114	37	151	541	6	104	651	603
81	41	15	42	29	208	376	87	42	130	521	8	98	627	172
155	185	25	84	5	454	794	158	146	304	1154	47	238	1439	−160
31	46	6	21	6	110	268	108	36	144	412	6	93	511	225
74	62	14	39	7	196	519	117	48	165	729	10	118	857	170
58	55	12	32	5	162	293	74	48	122	430	10	96	536	108
582	**509**	**95**	**287**	**69**	**1542**	**2976**	**724**	**409**	**1133**	**4362**	**117**	**891**	**5370**	**1059**
118	49	16	62	5	250	465	70	49	119	789	21	136	946	−142
132	53	16	56	7	264	536	74	45	119	741	14	137	892	338
76	30	—	34	2	142	257	53	29	82	357	2	171	530	41
86	40	5	39	2	172	325	54	35	89	511	7	97	615	419
412	**172**	**37**	**191**	**16**	**828**	**1583**	**251**	**158**	**409**	**2398**	**44**	**541**	**2983**	**657**

Табліца 17. Гадавы balance працы

(у днёх дарослага работніка „М“)

АКРУГІ KREISE	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	ПРЫХОД EINNAHME: Усіх дзён у годзе Sämmtlicher Tage im Jahre: сваёй сям'і der eigenen Familie	са стараны Auswärtiger	Разам im Ganzen	Не працоўных дзён von Nichtarbeitstagen: сьвяточных feiertäglicher	па хваробе wegen Krankheiten	Разам Im Ganzen	Агульны запас працоўных дзён Gesammtvorrat aller Arbeitstage: без улічэньня працаздольнасьці Ohne Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	з улічэньнем працаздольнасьці mit Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit	РАС AUS: на старане auswärts	Вытвор Bet…: У сваёй in eige…: сад—гарод Obst-und Gemüsegärten	паляводства Ackerbau	лугаводства Wiesenbau	Усё земляробства alle Ldw.-Betriebe
Бабруйская	12	803	—	803	144	5	149	654	654	80	8	80	12	100
	13	803	22	825	144	—	144	681	681	31	28	111	22	161
	14	1898	21	1919	416	23	439	1480	1480	72	20	213	32	265
	15	1314	—	1314	288	15	303	1011	944	—	5	219	19	243
	16	1387	1	1388	304	19	323	1065	998	29	12	142	22	176
	17	1752	2	1754	384	8	392	1361	1305	194	27	138	105	270
	18	2993	—	2993	656	30	686	2307	2307	172	22	210	75	307
		10950	**46**	**10996**	**2336**	**100**	**2436**	**8560**	**8370**	**578**	**122**	**1113**	**287**	**1522**
Мазырская	1	803	9	812	176	45	221	590	590	30	3	133	29	164
	2	876	18	894	192	—	192	702	702	18	3	144	22	170
	3	949	—	949	208	4	212	737	737	—	16	186	47	249
	4	657	9	666	144	16	160	506	506	35	9	110	14	133
	5	1168	6	1174	256	2	258	916	916	78	10	112	25	147
		4453	**42**	**4495**	**976**	**67**	**1043**	**3452**	**3452**	**161**	**41**	**635**	**137**	**863**
	6	876	—	876	192	3	195	681	596	—	16	113	17	146
	7	2263	—	2263	496	11	507	1756	1756	—	21	142	59	222
		3139	**—**	**3139**	**688**	**14**	**702**	**2437**	**2352**	**—**	**37**	**255**	**76**	**368**
	8	730	5	735	160	—	160	575	575	3	11	106	22	139
	9	1022	—	1022	224	—	224	798	798	10	9	120	15	144
	10	876	3	879	192	56	248	631	526	—	11	68	9	88
	11	1241	—	1241	272	18	290	951	951	101	5	111	28	144
	12	657	10	667	144	30	174	494	494	12	10	89	41	140
	13	657	33	690	144	12	156	534	534	26	13	104	34	151
	14	2044	5	2049	448	32	480	1569	1233	38	15	109	24	148
		7227	**56**	**7283**	**1584**	**148**	**1732**	**5551**	**5111**	**190**	**74**	**707**	**173**	**954**
	15	657	—	657	144	18	162	495	495	—	6	138	20	165
	16	1825	—	1825	400	20	420	1405	1377	7	17	141	26	184
	17	803	14	817	176	34	210	607	607	6	6	150	57	213
	18	1387	—	1387	304	—	304	1083	1083	21	—	72	23	95
	19	657	2	659	144	11	155	504	504	4	12	158	42	212
	20	657	—	657	144	—	144	513	513	31	17	153	24	195
	21	803	—	803	176	35	211	592	592	24	12	99	24	135
	22	657	26	683	144	—	144	539	539	—	5	162	42	209
	23	1022	—	1022	224	55	279	743	743	12	6	81	25	112
	24	1971	—	1971	432	8	440	1531	1290	118	15	137	20	172
	25.	1314	18	1332	288	7	295	1036	1036	7	6	163	29	198
	26	1533	46	1579	336	16	352	1227	1227	10	6	220	34	260
	27	1679	2	1681	368	43	411	1270	1270	21	20	229	66	315
		14965	**108**	**15073**	**3280**	**247**	**3527**	**11546**	**11277**	**261**	**128**	**1903**	**432**	**2463**
	28	8249	61	8310	1808	305	2113	6197	6197	40	177	1045	562	1784
	29	10585	226	10811	2320	116	2436	8375	8375	60	154	1235	317	1706
		18834	**287**	**19121**	**4128**	**421**	**4549**	**14572**	**14572**	**100**	**331**	**2280**	**879**	**3490**

Tabelle 17 Jahresbilanz der Arbeit

(in Tagen eines erwachsenen Arbeiters „M“)

Х О Д G A B E															
ч ы я з а т р а т ы r i e b s - U n k o s t e n															я улічаньнем працаздольнасьці Ueberschuss bei Berücksichtigung der Arbeitsfähigkeit
сельскай гаспадарцы на n e r W i r t s c h a f t a u f							па-за сел. гасп. ausserhalb der Wirtschaft.								
коняй Pferde	буйн. рог. жывёлы Rindvieh	аўчарства Schafhaltung	Сьвінарства Schweinezucht	Птушніцтва Geflügelzucht	Усё жывёлаводатва der gesammten Viehaltung	Уся сел. гасп. aller Ldw. Betriebe	перапрацоўка прадуктаў Umarbeitung der Produkte	агульн. гаспад. allgemeinwirtschaftlicher	Агулам im Ganzen	Усяго вытворчых затрат aller Betriebsunkosten	грамадзкія ды іншыя расходы Gemeinde—und sonstige Ausgaben	хатняя гаспадарка Haus-Wirtschaft	Усяго ў расходзе im Ganzen an Ausgaben		
24	59	5	21	4	113	213	56	53	109	402	12	116	530	124	
61	88	14	37	—	200	360	59	62	121	512	25	140	677	4	
61	169	43	55	6	334	600	73	85	158	830	23	89	942	538	
49	72	11	42	9	183	426	40	33	73	499	2	111	612	332	
86	115	19	50	4	274	450	112	51	163	642	8	149	799	199	
122	121	27	40	3	313	584	149	95	244	1022	21	241	1284	21	
74	94	25	76	10	279	585	157	56	213	970	40	330	1340	967	
477	**718**	**144**	**321**	**36**	**1696**	**3218**	**646**	**435**	**1081**	**4877**	**131**	**1176**	**6184**	**2186**	
52	60	8	37	9	166	329	58	53	111	470	3	102	575	15	
35	63	5	16	4	122	243	522	39	91	402	—	91	493	209	
62	131	17	17	4	231	480	56	70	126	606	3	70	679	58	
50	49	11	38	2	150	284	23	59	82	401	15	122	538	— 32	
33	31	7	7	2	80	227	44	34	78	382	11	142	535	381	
232	**334**	**48**	**115**	**21**	**750**	**1613**	**703**	**255**	**488**	**2261**	**32**	**527**	**2820**	**632**	
83	72	12	31	13	211	357	64	78	142	499	12	94	605	— 9	
63	191	23	35	5	317	539	114	139	253	792	19	236	1047	709	
146	**263**	**35**	**66**	**18**	**528**	**896**	**178**	**217**	**395**	**1291**	**31**	**330**	**1652**	**700**	
53	73	—	37	4	167	306	—	52	52	361	14	40	416	141	
103	34	5	15	2	159	303	56	56	111	424	5	92	521	277	
105	55	8	41	2	211	299	24	77	101	400	10	92	502	24	
110	50	15	16	3	194	337	64	33	97	535	6	112	653	298	
48	37	—	4	5	94	234	33	89	122	368	10	154	532	38	
79	44	12	25	4	164	315	27	20	47	388	4	64	456	78	
74	126	22	109	3	334	482	61	197	258	778	12	116	906	327	
572	**419**	**62**	**247**	**23**	**1323**	**2276**	**265**	**524**	**789**	**3255**	**61**	**670**	**3986**	**1565**	
36	41	10	17	2	106	270	30	17	47	318	9	64	391	104	
39	143	4	32	2	220	404	138	33	171	582	25	166	773	604	
49	119	4	10	1	183	396	41	40	81	483	5	97	585	22	
31	180	25	18	4	258	353	—	82	82	456	6	82	544	539	
33	85	10	26	3	157	369	50	35	85	458	6	65	529	25	
68	75	7	13	1	164	359	41	81	122	512	8	109	629	—116	
49	113	6	12	1	181	316	23	74	97	437	10	40	487	105	
44	101	10	31	8	194	403	37	58	95	498	7	110	615	— 76	
84	66	4	20	2	176	288	68	19	87	387	2	79	468	275	
40	113	46	77	19	295	466	64	41	105	689	14	90	793	497	
20	142	40	57	9	268	466	95	40	135	608	4	77	689	347	
38	209	10	46	8	311	571	60	17	77	657	2	106	765	462	
101	241	11	25	4	382	697	40	29	69	787	20	77	884	386	
632	**1628**	**187**	**384**	**64**	**2895**	**5359**	**687**	**566**	**1253**	**6872**	**118**	**1162**	**8152**	**3127**	
530	737	56	—	—	1323	3107	—	75	75	3222	71	—	3293	2904	
486	410	42	221	40	1199	2905	—	316	316	3281	323	—	3604	4771	
1016	**1147**	**98**	**221**	**40**	**2522**	**6012**	**–**	**391**	**391**	**6503**	**394**	**—**	**6897**	**7675**	

Табліца 18. Сродкі вытворчасьці

Акругі Kreise	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Будынкі (рубл.) Gebäude (in Rbln) — Для сям'і Für die Familie — пачат. году In Beginn des Jahres	Для сям'і Für die Familie — канец году Zum Schluss des Jahres	Сельскае гаспадаркі Ldw. Gebäude — пачат. году In Beginn des Jahres	Сельскае гаспадаркі Ldw. Gebäude — канец году Zum Schluss des Jahres	Усяго Im Ganzen — пачат. году In Beginn des Jahres	Усяго Im Ganzen — канец году Zum Schluss des Jahres	Мёртвы інвэнтар (руб.) Totes Inventar (in Rbln.) — Сельскае гаспадаркі Landwirtschaftliches — пачат. году In Beginn des Jahres	Сельскае гаспадаркі Landwirtschaftliches — канец году Zum Schluss des Jahres	Усяго Im Ganzen — пачат. году In Beginn des Jahres	Усяго Im Ganzen — канец году Zum Schluss des Jahres	Жывы Leben — Галоў да пачатку году Kopfzahl zu Beginn des Jahres — Коняй Pferde — рабоч. валоў Arb.-Ochsen	Коняй Pferde — Усяго Im Ganzen	Буйная рагат. жывёлы Rindvieh — кароў/быкоў Kühe/Stiere	Буйная рагат. жывёлы Rindvieh — маладняк Jungvieh	Буйная рагат. жывёлы Rindvieh — Усяго Im Ganzen	Авечак Schafe	Сьвіней Schweine — Усяго Im Ganzen	Сьвіней Schweine — у тым ліку дарослых Davon an Erwachsenen
Віцебская	1	105	100	58	55	163	155	50	36	50	36	1	1	1	—	1	9	2	2
	2	90	86	123	116	213	202	71	61	83	73	1	1	1	—	1	9	1	1
	3	112	110	156	148	268	258	112	96	114	98	1	1	1	—	1	3	—	—
	4	601	590	471	460	1072	1050	435	394	587	546	1	2	2	1	3	5	2	—
	5	57	50	91	80	148	130	26	21	30	24	1	2	3	1	4	6	1	1
	6	160	150	180	175	340	325	61	52	63	53	1	1	2	1	3	5	2	1
	7	63	50	208	195	271	245	47	39	48	40	1	1	2/1	1	4	12	4	4
		1188	**1136**	**1287**	**1229**	**2475**	**2365**	**802**	**698**	**974**	**869**	**7**	**9**	**12/1**	**4**	**17**	**49**	**12**	**9**
	8	64	60	72	70	136	130	30	33	33	36	1	1	1	—	2	5	3	1
	9	93	90	164	160	257	250	87	77	90	80	1	1	2	—	2	3	—	—
	10	578	415	257	247	835	662	155	133	212	190	1	2	3	1	4	8	2	2
	11	452	440	489	460	941	900	65	55	70	60	1	2	2	2	4	9	1	1
	12	522	500	708	680	1230	1180	96	99	99	102	1	1	3	2	5	8	3	1
	13	432	490	343	341	775	761	188	162	2525	225	2	2	4/1	3	8	11	4	2
		2141	**1925**	**2033**	**1958**	**4174**	**3883**	**620**	**560**	**756**	**693**	**7**	**9**	**15/1**	**8**	**25**	**44**	**13**	**7**
	14	132	90	168	160	300	250	180	157	180	157	1	1	2	—	2	—	5	5
	15	129	120	175	170	304	296	45	39	47	41	1	1	1	—	1	—	2	2
	16	860	830	820	800	1718	1665	95	82	157	144	1	1	2	—	2	8	2	—
	17	117	250	488	500	605	750	67	64	68	67	1	1	2	2	4	4	—	—
		1238	**1290**	**1651**	**1630**	**2927**	**2955**	**387**	**342**	**453**	**408**	**4**	**4**	**7**	**2**	**9**	**12**	**9**	**7**
	18	104	100	102	95	206	195	58	42	61	44	1	1	—	1	1	3	1	—
	19	243	260	260	250	503	450	58	48	61	50	1	2	2	—	2	5	3	3
	20	308	300	169	160	477	460	100	84	190	164	1	2	2	—	2	9	2	2
	21	220	215	358	350	578	565	205	186	210	193	1	1	2/1	—	3	8	—	—
	22	125	120	263	250	388	370	69	58	169	150	1	2	4/1	—	5	12	4	2
	23	1613	1000	557	530	1570	1530	575	514	581	519	2	2	1	2	3	5	—	—
		2013	**1935**	**1709**	**1635**	**3722**	**3570**	**1066**	**932**	**1270**	**1118**	**7**	**10**	**11/2**	**3**	**16**	**42**	**10**	**7**
	24	1360	1330	1385	1650	2744	2980	1526	1375	1608	1453	7	7	12/3	12	27	42	12	12
	25	1524	2770	5105	3920	5629	6690	890	858	890	858	6	6	7/3	8	18	29	13	13
		2884	**4100**	**6490**	**5570**	**8873**	**9670**	**2416**	**2233**	**2407**	**2310**	**13**	**13**	**19/6**	**20**	**45**	**71**	**25**	**25**
Менская	1	53	50	87	85	140	135	57	49	57	52	1	1	1	1	2	3	—	—
	2	44	40	123	116	167	156	71	66	75	70	1	1	1	—	1	2	5	1
	3	107	100	125	210	232	310	127	116	132	121	2	2	1	2	3	2	—	—
	4	71	65	179	170	250	235	59	48	59	48	1	1	2	1	3	2	2	2
	5	135	100	269	260	404	360	397	368	457	423	1	2	4	1	5	9	2	2
	6	265	250	364	340	629	590	521	484	549	511	1	1	2	1	3	5	—	—
		675	**605**	**1147**	**1181**	**1822**	**1786**	**1232**	**1131**	**1280**	**1225**	**7**	**8**	**11**	**6**	**17**	**23**	**9**	**5**
	7	211	200	219	200	430	400	67	78	84	94	1	2	2	2	4	5	4	—
	8	105	100	257	300	362	400	57	50	60	53	1	1	2	—	2	5	1	1
		316	**300**	**476**	**500**	**792**	**800**	**124**	**128**	**144**	**147**	**2**	**3**	**4**	**2**	**6**	**10**	**5**	**1**
	9	73	70	63	70	136	140	54	53	54	59	1	1	2	1	3	4	2	2
	10	135	120	105	100	240	220	46	48	49	51	1	1	3	—	3	8	3	3
	11	156	150	481	455	637	605	67	56	71	59	1	1	1	—	1	4	—	—
	12	314	300	308	300	622	600	154	135	237	208	1	1	2/1	1	4	7	7	3
	13	448	400	477	450	895	850	81	63	184	166	1	2	2	1	3	10	8	4
	14	114	100	429	555	543	655	224	196	230	202	1	1	2	3	5	8	14	7
		1210	**1140**	**1863**	**1930**	**3073**	**3070**	**626**	**551**	**825**	**745**	**6**	**7**	**12/1**	**6**	**19**	**41**	**34**	**19**

Tabelle 18. Betriebsmittel

I Н В Э Н Т А Р
DES INVENTAR

Гадавых галсў (у перавод. на даросл.) Kopfzahl von Jährlingen: Коняй/валоў Pferde Ochsen	буйн. рагатай жывёлы Rindvieh	авечак Schafe	сьвіней Schweine	Усяго жыв. адзінак Im Ganzen lebende Einheiten	Кошт да пачатку году (рубл.) Kostenbetrag zu Beginn des Jahres (in Rbln): Коняй Валоў Pferde Ochsen — пачат. году In Beginn des Jahres	Коняй Валоў Pferde Ochsen — канец году Zum Schluss des Jahres	буйн. рагатай жывёлы Rindvieh	авечак Schafe	сьвіней Schweine	птушкі і пчолы Geflügel und Bienen	Усяго прадукцыйнай жывёлы Im Ganzen an produktiven Vieh — пачат. году In Beginn des Jahres	Усяго прадукцыйнай жывёлы Im Ganzen an produktiven Vieh — канец году Zum Schluss des Jahres	Сельска-гаспад. запасаў der lndw. Vorärte — пачат. году In Beginn des Jahres	Сельска-гаспад. запасаў der lndw. Vorärte — канец году Zum Schluss des Jahres	Усяго сельск. гасп. сродкаў вытворчасьці Im Ganzen an ldw. Betriebsmitteln — пачат. году In Beginn des Jahres	Усяго сельск. гасп. сродкаў вытворчасьці Im Ganzen an ldw. Betriebsmitteln — канец году Zum Schluss des Jahres
1,06	1,00	5,6	2,40	3,22	60	75	70	18	30	6	124	105	157	145	449	416
1,19	1,00	4,7	1,36	3,00	60	160	60	24	25	14	123	84	89	98	464	519
1,21	2,18	3,9	1,44	4,14	200	260	115	17	24	6	162	170	132	131	762	805
1,67	3,41	3,1	3,48	6.26	150	250	220	22	60	10	312	300	337	396	1705	1800
1,00	1,41	7,4	—	3,15	20	15	40	9	—	2	51	61	42	52	230	229
1,50	2,31	3,3	2,28	4,71	65	85	85	21	6	6	118	114	167	137	591	563
1,75	2,87	3,4	1,24	5,27	240	280	140	16	40	2	198	162	119	141	812	817
9,38	**14,18**	**31,4**	**12,20**	**29,75**	**795**	**1125**	**730**	**127**	**185**	**46**	**1088**	**936**	**1042**	**1100**	**5013**	**5149**
1,00	1,50	3,8	0,96	3.12	10	50	60	16	8	3	87	96	46	78	245	327
1.25	1,50	1,3	0,84	3,09	60	120	120	7	—	3	130	63	111	86	551	506
2.23	3,01	6,3	2,60	6,52	200	260	240	17	50	5	312	305	208	189	1131	1134
2,13	3,57	6,6	1,64	6,77	200	225	120	35	20	10	185	265	166	156	1105	1161
1,00	3,52	6,0	1,12	5,40	200	170	270	28	50	8	356	342	196	132	1558	1423
2,00	5,43	9,5	2,53	9,01	300	300	400	—	60	70	530	540	272	286	1653	1629
9,61	**18,53**	**33,5**	**9,69**	**33,91**	**970**	**1125**	**1210**	**103**	**188**	**99**	**1600**	**1611**	**998**	**926**	**6222**	**6180**
1,00	1,75	—	3,88	3,72	200	216	150	—	120	2	272	122	208	245	1028	900
1,00	1,00	—	1,30	2,34	150	160	100	—	50	3	153	152	88	68	612	588
1.00	2,00	5,3	1,35	3,87	150	150	130	20	30	5	185	165	167	156	1417	1354
1,66	1,25	2,3	0,25	3,20	30	130	139	22	—	5	166	83	129	113	881	890
4,66	**6,00**	**7,6**	**6,81**	**13,13**	**530**	**656**	**519**	**42**	**200**	**15**	**776**	**522**	**592**	**581**	**3937**	**3731**
1,00	0,88	2,3	0,51	2,23	70	100	60	7	5	3	74	97	57	44	362	379
1,50	1,51	3,2	2,50	3,95	100	130	100	13	30	3	146	79	177	139	741	645
0,75	2,01	3,3	2.30	3,66	450	350	120	33	40	16	209	181	109	126	1037	901
2,00	2.06	3,9	—	4,45	350	350	185	17	—	13	216	268	242	281	1371	1435
1,00	2,20	3,5	1.55	3,94	120	130	206	23	—	4	233	81	181	91	866	610
2,44	4,75	7,7	2,65	8,62	270	330	280	28	35	64	407	356	602	270	2411	2000
8,69	**13,41**	**23,9**	**9,51**	**26,87**	**1360**	**1390**	**951**	**121**	**110**	**103**	**1285**	**1063**	**1368**	**952**	**6788**	**5971**
6,00	12,50	28,5	15,50	25,22	1600	1650	1045	88	195	31	1359	1912	1225	1173	7512	7331
7,00	17,80	36,9	12,50	31.62	1800	1600	985	147	400	44	1576	1533	1927	1117	10880	9456
13,00	**30,30**	**65,4**	**28,00**	**56,84**	**3400**	**3250**	**2030**	**235**	**595**	**75**	**2935**	**3445**	**3152**	**2290**	**18392**	**16787**
1,48	1,50	2,40	1,17	3,51	150	90	40	11	—	2	53	84	56	57	403	365
1,33	1.00	1,86	1.40	2,87	100	110	25	4	18	2	49	53	80	79	423	424
2,00	1,62	2,00	0,20	3.87	250	280	47	10	—	3	60	103	143	183	710	892
1,00	2,06	3,40	1.15	3,69	200	240	110	16	35	2	163	145	116	127	717	730
1,37	3,62	5,80	4,25	6.63	230	280	167	21	30	10	228	214	278	361	1402	1483
1,00	2,25	2,40	0,03	3,50	300	300	130	14	—	—	144	145	143	175	1472	1444
8,18	**12,05**	**17,86**	**8,20**	**24,07**	**1230**	**1300**	**519**	**76**	**83**	**19**	**697**	**744**	**815**	**983**	**5121**	**5339**
2,00	3,01	3,30	1,30	5,67	140	175	100	9	8	4	121	29	97	126	644	608
1,25	1,12	3,28	1,48	3,07	150	205	80	13	12	4	108	94	99	120	672	769
3,25	**4,13**	**6,58**	**2,78**	**8,74**	**290**	**380**	**180**	**22**	**20**	**8**	**229**	**123**	**196**	**246**	**1316**	**1377**
1,00	1,57	3,20	2,11	3,41	130	200	77	16	30	5	128	143	77	67	452	533
1,00	2,27	3,65	2,25	4,20	30	200	160	17	39	9	225	148	106	168	512	664
1,00	2,00	4,32	0,65	3,59	130	250	50	9	—	2	61	80	70	69	809	910
1,00	2,51	5,30	4,95	5,28	200	230	116	16	52	8	192	223	85	124	939	1012
1,25	3,17	6,20	8,94	7,27	270	170	145	34	68	2	249	200	139	108	1216	991
1,00	3,04	4,42	3.92	5,47	200	300	370	32	104	17	523	424	203	210	1579	1685
6,25	**14,56**	**27,09**	**22,82**	**29,22**	**960**	**1350**	**918**	**124**	**293**	**43**	**1378**	**1218**	**680**	**747**	**5507**	**5796**

Табліца 18. Сродкі вытворчасьці

Акругі / Kreise	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaften	Будынкі (рубл,) Gebäude (in Rbln): Для сям'і / Für die Familie — пачат. году / In Beginn des Jahres	Для сям'і — канец году / Zum Schluss des Jahres	Сельскае-спадаркі / Ldw. Gebäude — пачат. году / In Beginn des Jahres	Сельскае-спадаркі — канец году / Zum Schluss des Jahres	Усяго / Im Ganzen — пачат. году / In Beginn des Jahres	Усяго — канец году / Zum Schluss des Jahres	Мёртвы інвэнтар (руб.) Totes Inventar (in Rbln): Сельска-гаспадарчы / Landwirtschaftliches — пачат. году / In Beginn des Jahres	Сельска-гаспадарчы — канец году / Zum Schluss des Jahres	Усяго / Im Ganzen — пачат. году / In Beginn des Jahres	Усяго — канец году / Zum Schluss des Jahres	Жывёлы / Lebewesen — Галоў да пачатку году / Kopfzahl zu Beginn des Jahres: Коняй / Pferde — рабоч. валоў / Arb.-Ochsen	Коняй — Усяго / Im Ganzen	Буйнай рагат. жывёлы / Rindvieh — кароў быкоў / Kühe Stiere	маладняк / Jungvieh	Усяго / Im Ganzen	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine — Усяго / Im Ganzen	у тым ліку дарослых / Davon an Erwachsenen
Менская	15	83	80	82	90	165	170	69	63	74	68	—	—	2	—	2	—	4	1
	16	258	250	280	270	538	520	100	117	157	170	1	1	2	2	4	4	2	2
	17	215	200	470	450	685	650	87	77	89	79	1	2	2	1	3	2	1	1
	18	231	400	405	390	636	790	192	175	210	191	1	1	3	1	4	8	11	2
		787	**930**	**1237**	**1200**	**2024**	**2130**	**448**	**432**	**530**	**508**	**3**	**4**	**9**	**4**	**13**	**14**	**18**	**6**
	19	91	80	159	210	250	290	25	24	29	27	—	—	2	1	3	9	1	1
	20	36	30	94	84	130	114	64	54	66	55	1	1	2	—	2	5	3	2
	21	318	300	526	500	844	800	144	150	168	173	1	1	3	—	3	9	6	2
	22	208	500	413	400	621	900	254	218	268	231	1	1	1	2	3	4	3	1
	23	523	500	601	650	1124	1150	230	211	230	211	2	4	3	1	4	12	6	1
	24	312	300	766	750	1078	1050	281	248	284	251	2	3	3	2	5	12	5	2
		1488	**1710**	**2559**	**2594**	**4047**	**4304**	**998**	**905**	**1045**	**948**	**7**	**10**	**14**	**6**	**20**	**51**	**24**	**9**
	25	1550	2500	4145	4780	6635	8110	1403	1849	1403	1849	10	10	22/1	3	26	—	—	—
	26	1870	1800	2531	2955	4401	4755	1140	1527	1140	1527	5	5	26/1	5	32	—	6	6
		3420	**4300**	**6676**	**7655**	**11036**	**12865**	**2543**	**3376**	**2543**	**3376**	**15**	**15**	**48/2**	**8**	**58**	**—**	**6**	**6**
Бабруйская	1	36	150	70	43	106	193	41	32	43	34	2	3	1	1	2	2	3	3
	2	612	600	126	120	738	720	35	35	38	38	2	3	2	1	3	8	5	1
	3	170	180	201	180	371	360	128	105	133	109	1	2	2	3	5	5	7	3
	4	158	150	320	332	478	482	339	324	342	327	2	3	3	3	6	7	4	5
	5	224	230	222	183	446	413	94	82	96	84	1	1	2	2	4	9	3	3
	6	529	500	336	320	974	920	324	301	365	341	3	4	3	1	4	12	5	5
	7	260	240	173	165	433	405	134	118	136	120	1	1	2	—	2	8	9	4
		1989	**2050**	**1448**	**1343**	**3546**	**3493**	**1095**	**997**	**1153**	**1035**	**12**	**17**	**15**	**11**	**26**	**51**	**36**	**24**
	8	151	140	303	290	454	430	135	126	135	126	2	2	2	1	3	7	6	6
	9	311	300	344	330	655	630	108	98	115	105	1	3	2	—	2	8	5	5
	10	149	145	31	55	180	200	37	32	39	34	1	1	1	1	2	—	1	1
	11	153	150	126	123	279	273	42	34	45	37	2	2	2	—	2	4	4	4
		764	**735**	**804**	**798**	**1568**	**1533**	**322**	**290**	**334**	**302**	**6**	**8**	**7**	**2**	**9**	**19**	**16**	**16**
	12	209	200	104	100	313	300	49	44	56	50	1	1	1	1	2	4	4	4
	13	207	200	201	213	408	413	89	84	95	90	1	1	1	1	2	5	2	2
	14	312	300	337	322	649	622	96	97	101	102	1	1	2/1	—	3	8	3	3
	15	107	100	281	264	388	364	170	158	179	165	2	3	2/1	—	3	6	6	1
	16	217	200	319	308	536	508	86	77	146	133	2	2	2	3	5	7	6	2
	17	122	115	405	395	527	510	196	149	205	157	2	2	1	1	2	6	3	3
	18	348	341	382	375	730	716	145	119	179	149	2	3	2	1	3	12	6	2
		1522	**1456**	**2029**	**1977**	**3551**	**3433**	**831**	**728**	**961**	**846**	**11**	**13**	**11/2**	**7**	**20**	**48**	**30**	**17**
Мазырская	1	313	300	82	80	395	380	75	62	78	64	1	1	3/1	2	6	11	8	6
	2	94	90	40	37	134	127	135	122	138	125	1	1	3	3	6	7	2	2
	3	511	500	163	160	674	660	108	98	113	102	1/2	1	3	2	5	9	1	1
	4	252	200	170	160	422	360	74	65	77	68	1	1	2/2	—	4	8	3	3
	5	125	120	83	65	208	185	110	98	138	116	2	2	2	1	3	3	5	5
		1295	**1210**	**538**	**502**	**1833**	**1712**	**502**	**445**	**544**	**475**	**6/2**	**6**	**13/3**	**8**	**24**	**38**	**19**	**17**

Tabelle 18. Betriebsmitrel

І Н В Э Н Т А Р / DES INVENTAR																
Гадавых галоў (у пеoавод. на даросл.) Kopfzahl von Jührlingen					Кошт да пачатку году (рубл.) Kostenbetrag zu Beginn des Jahres (in Rbln)								Селска-гаспад. запасаў der ldw. Vorräte		Усяго сельск. гасп. сродкаў вытворчасьці Im Ganzen an ldw. Betriebsmitteln	
Коняй/валоў Pferde Ochsen	буйн. рагатай жывёлы Rindvieh	авечак Schafe	сьвіней Schweine	Усяго жыв. адзінак Im Ganzen lebende Einheiten	Коняй валоў Pferde Ochsen: пачат. году In Beginn des Jahres	Коняй валоў Pferde Ochsen: канец году Zum Schluss des Jahres	буйн. рагатай жывёлы Rindvieh	авечак Schafe	сьвіней Schweine	птушкі і пчолы Geflügel und Bienen	Усяго прадукцыйнай жывёлы Im Ganzen an produktiven Vieh: пачат. году In Beginn des Jahres	Усяго прадукцыйнай жывёлы Im Ganzen an produktiven Vieh: канец году Zum Schluss des Jahres	пачат. году In Beginn des Jahres	канец году Zum Schluss des Jahres	пачат. году In Beginn des Jahres	канец году Zum Schluss des Jahres
0,92	2,00	—	3,47	3,78	—	50	140	—	37	3	180	166	42	51	373	420
1,23	2,37	2,87	1,24	4,20	100	200	152	16	45	3	216	200	117	100	813	887
0,96	1,31	1,60	1,55	2,83	60	150	85	8	20	2	115	139	45	67	777	883
1,00	2,16	3,80	2,58	4,18	300	300	195	24	77	26	322	261	159	147	1378	1274
4,11	**7,84**	**8.27**	**8,84**	**14,99**	**460**	**700**	**572**	**48**	**179**	**34**	**833**	**766**	**364**	**365**	**3341**	**3463**
—	1,98	5,50	1,65	3,09	—	—	170	30	40	1	241	179	236	236	661	649
1,00	2,00	3,10	2,48	3,93	150	200	100	16	27	5	148	143	67	58	523	539
1,00	3,00	5,15	2,13	5,06	400	400	320	42	80	55	497	406	193	179	1760	1636
1,04	1,92	2,53	2,65	3,87	300	370	180	12	22	18	232	209	340	389	1539	1586
2,37	3,64	9,50	4,17	8,00	920	900	250	46	55	7	358	449	310	443	2419	2653
2,50	3,65	6,92	4,25	7,90	1020	1210	164	27	36	6	233	310	341	299	2641	2817
7,91	**16,19**	**32,70**	**17,33**	**31,70**	**2790**	**3080**	**1174**	**173**	**260**	**92**	**1709**	**1696**	**1487**	**1604**	**9453**	**9879**
10,00	26,80	—	—	36,80	2500	2700	1895	—	—	—	1895	2830	1912	2666	11855	14745
6,90	24,90	—	5,00	33,05	800	1000	2775	—	66	—	2841	2850	1109	2560	8422	10892
16,90	**51,70**	—	**5,00**	**69,85**	**3300**	**3700**	**4670**	—	**66**	—	**4736**	**5680**	**3021**	**5226**	**20277**	**25637**
2,50	1,50	1,75	2,62	4,83	85	135	43	6	18	2	69	85	184	123	449	418
2,50	2,00	5,80	3,63	5,98	100	115	85	16	15	3	119	96	192	202	572	568
1,75	3,00	3,90	2,76	5,83	48	80	83	13	54	22	172	153	204	175	753	693
2,50	4,20	5,70	4,15	8,30	185	260	150	19	27	2	198	299	397	412	1439	1627
1,00	3,00	5,70	1,00	4,82	250	250	130	37	60	4	231	214	288	198	1085	927
3,00	3,46	7,10	6,66	8,84	270	270	180	44	35	10	269	281	253	374	1452	1546
1,00	2,00	5,60	7,02	5,31	150	154	80	26	67	2	175	128	90	147	722	712
14,25	**19.16**	**35,55**	**27,84**	**43,91**	**1088**	**1264**	**751**	**161**	**276**	**45**	**1233**	**1256**	**1608**	**1631**	**6472**	**6491**
2,25	2,75	5,35	8,45	7,65	280	300	140	26	95	7	268	314	187	223	1173	1253
2,13	2,01	5,80	4,75	5,90	115	155	80	32	60	4	176	169	160	173	903	925
1,00	1,06	1,08	3,10	2,95	95	90	75	—	15	2	92	123	41	61	296	361
2,00	1,88	3,90	2,77	4,96	100	100	70	14	65	5	154	139	120	143	542	539
7,38	7.70	**16,13**	**19,07**	**21,46**	**590**	**645**	**365**	**72**	**235**	**18**	**690**	**745**	**508**	**600**	**2914**	**3078**
1,00	1,25	3,00	3,22	3,36	100	100	58	16	30	2	106	70	132	135	491	449
1,00	1,50	2,83	1,83	3,24	150	125	100	16	12	3	131	131	100	150	671	703
1,00	3,04	6,45	1,92	5,17	100	80	165	30	25	2	222	241	252	199	1007	939
2,38	3,00	4,27	2,77	6,50	130	80	70	14	25	8	117	191	146	117	844	810
2,00	2,75	5,00	4,08	6,27	250	200	119	25	70	3	217	183	229	189	1101	957
2,00	1,77	4,90	1,62	4.66	600	600	170	20	36	6	232	295	136	178	1569	1617
2,50	2,77	8,40	4,33	7,20	250	350	130	78	52	14	274	257	261	317	1312	1418
11,88	**16,08**	**34,85**	**19.77**	**36,40**	**1580**	**1535**	**1334**	**199**	**250**	**37**	**1299**	**1368**	**1257**	**1285**	**6996**	**6893**
1,00	4,79	8,30	5,43	7,98	150	150	170	25	107	14	316	286	171	1254	794	703
1,00	4,75	5,30	2,55	6,92	125	120	215	14	65	3	296	293	120	108	717	660
0,38 / 2	3,38	6,65	1,50	6,79	43 / 100	15 / 150	150	19	10	5	184	162	95	161	693	746
1,00	4,01	6,30	2,50	6,26	120	120	175	17	45	3	240	258	112	97	716	690
2,00	2,53	3,00	2,50	5,45	150	200	70	9	40	2	121	106	57	51	520	520
5,38 / 2	19,46	29,55	14,48	33,4	588 / 100	605 / 150	780	84	267	27	1157	1105	555	1671	3440	3318

Табліца 18. Сродкі вытворчасьці

Акругі / Kreise	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaften	Будынкі (рубл.) / Gebäude (in Rbln): Для сям'і / Für die Familie — пачат. году / In Beginn des Jahres	Для сям'і / Für die Familie — канец году / Zum Schluss des Jahres	Сельскае гаспадаркі / Ldw. Gebäude — пачат. году / In Beginn des Jahres	Сельскае гаспадаркі / Ldw. Gebäude — канец году / Zum Schluss des Jahres	Усяго / Im Ganzen — пачат. году / In Beginn des Jahres	Усяго / Im Ganzen — канец году / Zum Schluss des Jahres	Мёртвы інвэнтар (руб.) / Totes Inventar (in Rbln): Сельска-гаспадарчы / Landwirschaftliches — пачат. году / In Beginn des Jahres	Сельска-гаспадарчы / Landwirschaftliches — канец году / Zum Schluss des Jahres	Усяго / Im Ganzen — пачат. году / In Beginn des Jahres	Усяго / Im Ganzen — канец году / Zum Schluss des Jahres	Жывёлы / Leben: Галоў да пачатку году / Kopfzahl zu Beginn des Jahres — Коней / Pferde: рабоч. валоў / Arb.-Ochsen	Коней / Pferde: Усяго / Im Ganzen	Буйнай рагат. жывёлы / Rindvieh: кароў/быкоў / Kühe/Stiere	Буйнай рагат. жывёлы / Rindvieh: маладняк / Jungvieh	Буйнай рагат. жывёлы / Rindvieh: Усяго / Im Ganzen	Авечак / Schafe	Сьвіней / Schweine: Усяго / Im Ganzen	Сьвіней / Schweine: утым ліку дарослых / Davon an Erwachsenen
Мазырская	6	104	100	131	127	235	227	195	172	326	296	1/2	1	3/1	1	5	6	3	3
	7	156	150	218	207	374	357	117	104	135	122	1/2	2	6/3	5	14	12	4	4
		260	**250**	**349**	**334**	**609**	**584**	**312**	**276**	**461**	**418**	**2/4**	**3**	**9/4**	**6**	**19**	**18**	**7**	**7**
	8	86	80	37	30	123	110	81	70	81	70	1	1	3	—	3	4	2	2
	9	30	25	12	10	42	35	66	51	69	53	1	1	2	1	3	9	1	1
	10	105	100	38	35	143	135	100	82	100	82	1	1	2	1	3	5	6	6
	11	306	300	214	207	520	507	92	96	96	99	1	2	2/1	1	4	7	3	—
	12	262	250	159	150	421	400	74	61	74	61	0/2	—	2/1	1	4	—	5	1
	13	46	40	31	30	77	70	64	54	66	56	1	1	1	—	1	5	4	—
	14	153	150	128	359	281	509	33	23	4 1	31	0/2	—	2	3	5	8	4	2
		988	**945**	**619**	**821**	**1607**	**1766**	**510**	**437**	**527**	**452**	**5/4**	**6**	**14/2**	**7**	**23**	**38**	**25**	**12**
	15	65	60	88	85	153	145	44	36	45	37	0/2	—	2	—	2	3	1	—
	16	55	50	88	83	143	133	72	59	73	60	1	1	1	2	3	4	1	1
	17	108	100	145	159	253	240	60	53	60	53	1	2	3	2	5	9	1	1
	18	223	250	163	152	386	402	75	63	77	65	0/2	—	3/2	1	6	4	1	1
	19	62	60	121	118	183	178	39	30	40	31	0/2	—	3	2	5	1	2	1
	20	265	250	59	55	324	305	35	68	40	72	1	1	1/1	1	3	5	3	3
	21	54	73	41	55	95	128	89	89	92	92	1	1	1	1	2	9	8	3
	22	208	240	63	140	271	380	73	64	76	67	1	1	1/1	2	4	8	1	1
	23	204	200	102	100	306	300	52	47	52	47	1	2	3/1	1	5	3	1	1
	24	57	50	257	245	314	295	116	98	126	106	1	1	2	3	5	12	6	6
	25	205	200	406	350	611	550	41	64	49	72	0/1	—	3/1	2	6	11	3	3
	26	209	240	393	340	602	580	21	135	26	140	1	1	3/2	1	6	15	2	2
	27	215	200	299	290	514	490	108	92	109	93	0/2	—	4	3	7	5	2	2
		1930	**1973**	**2225**	**2172**	**4155**	**4126**	**825**	**898**	**865**	**936**	**8/9**	**10**	**30/8**	**21**	**59**	**89**	**32**	**25**
	28	8019	7540	4192	3560	12511	14100	940	3675	940	3675	9	9	16/5	8	29	78	28	17
	29	778	690	889	740	1666	1430	801	1001	802	1001	7/2	9	17/1	11	29	48	—	—
		1796	**8230**	**5081**	**4300**	**1417[illegible]**	**15530**	**1741**	**4676**	**1742**	**4676**	**16/2**	**18**	**33/6**	**19**	**58**	**126**	**28**	**17**

Tabelle 18. Betriebsmittel

ІНВЭНТАР / DES INVENTAR — Гадавых галоў (у перавод. на даросл.) / Kopfzahl von Jührlingen: Коняй/валоў / Pferde / Ochsen	буйн. рагатай жывёлы / Rindvieh	авечак / Schafe	сьвіней / Schweine	Усяго жыв. адзінак / Im Ganzen lebende Einheiten	Кошт да пачатку году (рубл.) / Kostenbetrag zu Beginn des Jahres (in Rbln): Коняй Валоў / Pferde Ochsen — пачат. году / In Beginn des Jahres	Коняй Валоў / Pferde Ochsen — канец году / Zum Schluss des Jahres	буйн. рагатай жывёлы / Rindvieh	авечак / Schafe	сьвіней / Schweine	птушкі і пчолы / Geflügel und Bienen	Усяго прадукцыйнай жывёлы / Im Ganzen an produktiven Vieh — пачат. году / In Beginn des Jahres	Усяго прадукцыйнай жывёлы / Im Ganzen an produktiven Vieh — канец году / Zum Schluss des Jahres	Сельска-гаспад. запасаў / der ldw. Vorräte — пачат. году / In Beginn des Jahres	Сельска-гаспад. запасаў / der ldw. Vorräte — канец году / Zum Schuss des Jahres	Усяго сельск. гасп. сродкаў вытворчасьці / Im Ganzen an ldw. Betriebsmitteln — пачат. году / In Beginn des Jahres	Усяго сельск. гасп. сродкаў вытворчасьці / Im Ganzen an ldw. Betriebsmitteln — канец году / Zum Schluss des Jahres
1,00 / 2	4,38	4,00	2,15	8,32	100 / 120	80 / 140	190	11	45	8	254	168	188	194	988	881
1,50 / 1,66	10,50	9,80	3,5	15,51	180 / 120	250 / 140	365	26	50	4	445	388	187	190	1267	1279
2,50 / 3,66	**14,88**	**13,80**	**5,65**	**23,83**	**280 / 240**	**330 / 280**	**555**	**37**	**95**	**12**	**699**	**556**	**375**	**384**	**2255**	**2160**
1,00	3,33	—	3,70	5,28	120	100	165	—	50	2	217	194	91	90	546	484
1,00	1,00	7,10	1,53	3,09	80	70	88	22	8	2	120	94	60	50	338	275
1,00	2,75	3,16	7,65	5,98	60	60	160	12	39	6	217	296	59	63	474	536
1,18	3,28	5,55	3,20	5,82	230	150	160	13	30	3	206	180	140	148	882	781
0 / 2,00	3,51	—	0,45	5,62	0 / 100	0 / 130	120	—	24	5	149	140	91	34	573	515
1,0	1,04	3,88	0.65	2,59	60	60	95	13	3	2	113	76	41	41	309	261
0 / 2.00	2,77	6,35	5,10	6,68	0 / 105	0 / 80	84	4	25	2	115	165	47	55	428	682
5,18 / 4,00	**17,68**	**26,04**	**22,28**	**35,06**	**550 / 205**	**440 / 210**	**872**	**64**	**179**	**22**	**1137**	**1145**	**529**	**481**	**3550**	**3534**
0 / 2.00	3,20	3,00	0,75	5,69	0 / 60	0 / 100	60	9	2	3	74	75	68	62	334	358
1,00	2,36	2,90	1,10	3,93	60	10	75	8	10	6	99	126	67	86	386	364
1.46	3,31	6,40	2,40	6,01	129	100	98	20	10	2	130	115	107	95	571	522
0 / 1,33	4,17	4,10	1,95	6,40	0 / 150	0 / 150	185	8	10	7	210	126	28	58	626	549
0 / 2,00	4,14	1,05	1,18	6,54	0 / 100	0 / 120	106	3	12	3	124	143	47	37	431	448
1,00	2,25	4,66	2,04	4,23	120	155	62	10	55	3	130	134	74	44	418	456
0,96	1,50	6,13	2,20	3,62	50	65	80	11	53	2	146	124	87	86	412	419
0,67	2.50	6,10	1,00	4,03	50	—	150	18	4	6	178	187	90	65	454	456
1.73	4,27	2,00	1,10	6.47	160	220	155	9	10	2	176	197	66	47	556	611
1,50	3,48	7,30	7,51	7,53	150	200	130	28	42	56	256	265	179	84	958	892
0 / 1,00	4,48	5,83	2,75	6,75	0 / 50	0 / 51	155	25	25	5	210	232	117	86	824	783
1,52	6,03	10.07	2,42	9,16	150	270	190	30	18	6	244	423	136	137	944	1305
1,00 / 2	4,81	4,83	1,60	8,69	200 / 150	50 / 150	136	15	17	3	171	170	87	72	1015	824
10,84 / 8,33	**46,50**	**64,37**	**28,00**	**79,05**	**1069 / 510**	**1070 / 571**	**1582**	**194**	**268**	**104**	**2148**	**2317**	**1152**	**957**	**7929**	**7985**
7,70 / 6,50	30,30	41,80	—	48,68	1270 / 400	1310 / 1000	1080	164	—	—	1244	2520	1921	1167	9967	13232
7,50 / 5,40	21,60	24,80	15,40	40,83	990 / 0	1116 / 350	1040	186	307	51	1584	1312	1292	1803	5556	6322
15,20 / 11,90	**51,90**	**66,60**	**15,40**	**89,51**	**2260 / 400**	**2426 / 1350**	**2120**	**350**	**307**	**51**	**2828**	**3832**	**3213**	**2970**	**15523**	**19554**

Табліца 19. Цягавая сіла

АКРУГІ KREISE	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Сабекошт гадавога утрыманьня каня (Selbstkostenpreis der Haltung eines Pferdes im Lauf eines Jahres): кошт корму Kosten des Futters	агульныя выдаткі allgemeine Unkosten	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Прырост, ня зьвязаны з працай каня Zuwachs, der nicht im zusammenhange mit dem Arbeitspferde steht	Агульны сабекошт працы каня allgemeiner Selbstkostenpreis der Pferdearbeit	Сабекошт 1-го конскага дня (Selbstkostenpreis eines Pferdetages): матар'яльныя страты materielle Ausgaben	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Усяго im Ganzen	Расходвана конскіх дзён на працягу году (Verausgabt an Pferdetagen im Lauf eines Jahres für): сад і гарод Obst- und Gemüsegärten	паляводзтва Feldwirtschaft	лугаводзтва Wiesenbau	усё земляробства für alle Ldw. Betriebszweige	усё жывёлаводзтва die gesammte Viehhaltung	уся сел.-гаспадарка die gesammte Landwirtschaft	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	грамадзкія выдаткі Gemeinde Ausgaben	хатняя гаспадарка Hauswirtschaft	на старане aus wärtige	Усяго im Ganzen
Віцебская	1	89,5	6,2	79,5	+ 24,5	150,6	1,2	1,3	2,5	1	22	4	27	4	31	13	—	16	—	60
	2	110,8	1,6	44,2	+ 84,7	71,9	0,3	0,5	0,8	2	54	3	59	1	60	16	1	11	—	88
	3	131,3	3,7	122,7	+ 66,5	191,3	1,0	1,7	2,7	3	38	2	43	3	46	14	—	11	—	71
	4	120,3	6,2	53,2	+ 76,5	103,2	0,3	0,3	0,6	9	128	5	142	4	146	11	—	18	—	175
	5	54,7	1,9	93,7	+ 6,2	144,1	0,5	1,3	1,9	1	55	2	59	—	59	5	—	13	—	77
	6	138,8	0,8	170,8	+ 32,9	277,5	0,9	1,4	2,3	7	82	3	92	1	93	18	—	14	—	126
	7	124,8	4,4	137,2	+ 58,0	208,4	0,6	0,8	1,4	6	77	3	85	—	85	20	—	30	18	153
		770,2	**24,8**	**701,3**	**+349,3**	**1147,0**	**4,8**	**7,3**	**12,2**	**29**	**456**	**22**	**507**	**13**	**520**	**98**	**1**	**113**	**18**	**750**
	8	57,2	5,2	52,2	— 5,1	119,8	1,0	0,7	1,7	2	37	1	40	1	41	12	—	12	7	72
	9	95,1	1,3	120,3	+ 69,8	146,9	0,3	1,5	1.8	1	37	1	39	3	42	15	—	12	14	83
	10	135,7	7,1	189,3	+ 78,6	253,4	0,6	1,8	2,4	1	72	2	75	1	76	13	—	16	—	105
	11	144,7	10,5	104,0	+120,7	138,5	0,3	0,9	1,2	1	77	3	81	4	85	22	—	10	—	117
	12	107,8	4,6	90,1	— 15,7	218,3	1,1	0,7	1,8	3	58	2	63	2	65	21	1	15	19	121
	13	289,3	4,4	123,0	+ 24,0	392,6	1,9	0,8	2,7	4	102	5	111	1	112	11	—	26	—	149
		829,8	**33,1**	**678,9**	**+272,3**	**1269,5**	**5,2**	**6,4**	**11,6**	**12**	**383**	**14**	**409**	**12**	**421**	**94**	**1**	**91**	**40**	**647**
	14	160,8	1,6	73,0	+ 16,5	218,9	1,5	0,7	2,2	2	53	3	58	1	59	9	—	17	14	99
	15	92,3	7,8	80,8	+ 19,0	161,8	0,8	0,8	1,6	1	35	2	38	—	38	5	—	11	46	100
	16	83,3	1,2	57,5	+ 9,3	132,8	0,9	0,7	1,6	2	61	3	66	—	66	17	—	—	—	83
	17	114,8	1,6	28,5	— 7,0	151,9	1,1	0,2	1,3	3	58	7	68	2	70	12	—	25	10	117
		451,2	**12,2**	**239,8**	**+ 37,8**	**665,4**	**4,3**	**2,4**	**6,7**	**8**	**207**	**15**	**230**	**3**	**233**	**43**	**—**	**53**	**70**	**399**
	18	52,0	1,9	90,0	+ 33,6	110,4	0,6	3,0	3,5	3	24	1	28	—	28	—	—	3	—	31
	19	167,3	3,9	68,7	+ 46,2	193,7	1,5	0,8	2,3	3	53	3	59	1	60	14	—	10	1	85
	20	114,5	4,4	80,4	+ 7,0	192,3	1,6	1,1	2,7	5	34	3	42	2	44	18	—	9	—	71
	21	275,8	32,4	62,9	+ 20,8	350,3	1,7	0,2	2,0	4	114	1	119	—	119	13	—	7	34	173
	22	163,0	0,6	29,6	+ 18,6	174,6	1,2	0,2	1,4	5	44	2	51	2	53	27	—	15	30	125
	23	173,4	2,5	105,0	+103,5	177,4	0,6	0,8	1,4	6	91	5	102	1	103	17	—	7	—	127
		946,0	**45,7**	**436,6**	**+229,5**	**1198,7**	**7,2**	**6,1**	**13,3**	**26**	**360**	**15**	**401**	**6**	**407**	**89**	**—**	**51**	**65**	**612**
	24	2174,8	52,5	124,0	— 57,3	2408,7	3,7	0,2	3,9	45	294	—	339	11	350	152	—	124	—	626
	25	1348,1	29,9	303,2	+581,3	1099,9	0,9	0,3	1,2	49	630	15	694	4	698	111	—	81	—	890
		3522,9	**82,4**	**427,2**	**+524,0**	**3508,6**	**4,6**	**0,5**	**5,1**	**94**	**924**	**15**	**1033**	**15**	**1048**	**263**	**—**	**205**	**—**	**1516**

Tabelle 19. Zugkräfte

Акругі KREISE	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Сабе кошт гадавога утрымання каня / Selbstkostenpreis der Haltung eines Pferdes im Lauf eines Jahres: кошт корму Kosten des Futters	агульныя выдаткі allgemeine Unkosten	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Прырост, ня зьвязаны з працай каня / Zuwachs, der nicht im zusammenhange mit dem Arbeitspferde steht	Агульны сабекошт працы каня / allgemeiner Selbstkostenpreis der Pferdearbeit	Сабекошт 1-го конскага дня / Selbstkostenpreis eines Pferdetages: матар'яльныя страты materielle Ausgaben	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Усяго im Ganzen	Расходвана конскіх дзён на працягу году / Verausgabt an Pferdetagen im Lauf eines Jahres für: сад і гарод Obst- und Gemüsegärten	паляводзтва Feldwirtschaft	лугаводзтва Wiesenbau	усё земляробства für alle Ldw. Betriebszweige	усё жывёлаводзтва die gesammte Viehhaltung	уся сел.-гаспадарка die gesammte Landwirtschaft	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	грамадзкія выдаткі Gemeinde ausgaben	хатняя гаспадарка Hauswirtschaft	на старане aus wärtige	Усяго im Ganzen
Менская	1	123,1	1,0	74,0	+ 90,2	107,9	0,6	1,4	2,1	1	36	1	38	1	39	9	—	5	—	53
	2	110,0	0,8	45,0	+ 47,6	108,3	1,0	0,7	1,8	—	25	1	26	1	27	21	—	8	5	61
	3	259,2	8,2	87,5	+ 60,0	294,8	2,3	1,0	3,2	2	59	2	63	1	64	20	—	7	—	91
	4	168,5	1,1	74,3	+ 44,5	199,4	1,6	0,9	2,5	—	47	4	51	2	53	18	1	7	—	79
	5	189,9	1,5	83,7	+110,8	164,3	0,7	0,7	1,4	2	63	3	68	—	68	25	—	18	4	115
	6	188,6	6,4	33,8	+ 12,0	216,7	1,6	0,3	1,9	2	69	1	72	—	72	19	—	22	—	113
		1039,3	**19,0**	**398,3**	**+365,1**	**1091,4**	**7,8**	**5,0**	**12,9**	**7**	**299**	**12**	**318**	**5**	**323**	**112**	**1**	**67**	**9**	**512**
	7	190,7	10,0	85,3	+ 47,2	238,8	1,3	0,7	2,0	1	37	18	56	1	57	38	—	20	3	118
	8	96,1	1,0	80,0	+ 68,0	109,1	0,3	1,0	1,3	1	53	7	62	—	62	22	—	2	—	86
		286,8	**11,0**	**165,3**	**+115,2**	**347,9**	**1,6**	**1,7**	**3,3**	**2**	**90**	**25**	**118**	**1**	**119**	**60**	**—**	**22**	**3**	**204**
	9	115,5	0,7	63,3	+ 76,5	102,9	0,7	1,0	1,7	—	40	1	41	4	45	8	—	9	—	62
	10	94,6	1,9	52,0	+ 66,6	82,0	0,2	0,4	0,7	1	58	1	60	3	63	48	—	11	—	122
	11	129,0	1,7	28,0	+ 75,5	83,2	0,9	0,4	1,3	2	34	1	37	1	38	9	—	17	—	64
	12	139,8	0,8	54,6	+ 33,4	161,8	0,9	0,5	1,4	3	50	2	55	3	58	28	—	10	22	118
	13	164,4	1,0	39,0	+ 61,9	142,5	0,7	0,2	0,9	2	101	2	105	—	105	47	3	1	—	156
	14	138,0	0,9	50,7	+105,3	84,2	0,3	0,4	0,6	7	72	3	82	4	86	35	11	2	—	134
		781,3	**7,0**	**287,6**	**+419,2**	**656,6**	**3,7**	**2,9**	**6,6**	**15**	**355**	**10**	**380**	**15**	**395**	**175**	**14**	**50**	**22**	**656**
	15	99,2	4,9	86,2	+ 6,4	183,9	2,0	1,8	3,8	1	22	3	26	3	29	12	—	7	—	48
	16	120,5	2,3	57,7	+ 77,8	102,7	0,6	0,7	1,3	1	40	2	43	3	46	9	6	11	8	80
	17	63,7	4,0	43,6	+ 55,0	56,4	0,2	0,6	0,8	1	35	3	39	1	40	20	3	5	-	68
	18	171,7	0,5	63,0	+ 6,2	228,9	0,5	0,5	1,0	2	51	5	58	8	66	33	6	4	21	130
		455,1	**11,7**	**250,5**	**+145,4**	**571,9**	**3,3**	**3,6**	**6,9**	**5**	**148**	**13**	**166**	**15**	**181**	**74**	**15**	**27**	**29**	**326**
	19	65,0	—	25,0	—	90,0	—	—	1,7	1	20	3	24	1	24	24	—	7	—	55
	20	98,9	1,7	39,8	+ 55,2	85,2	0,7	0,7	1,4	—	23	4	27	1	28	22	—	10	—	60
	21	171,0	7,6	56,5	+ 8,2	226,9	2,5	0,8	3,3	1	47	1	49	1	50	7	—	11	—	68
	22	206,4	13,1	51,0	+ 83,5	187,0	1,6	0,6	2,2	4	53	5	62	3	65	10	—	6	2	83
	23	507,6	8,7	80,4	+240,3	356,3	3,0	0,8	3,8	1	70	1	72	3	75	14	—	6	—	95
	24	408,2	14,1	149,5	+208,0	363,8	1,7	1,2	2,9	2	71	2	75	5	80	24	6	18	—	128
		1457,1	**45,2**	**402,2**	**+595,2**	**1309,2**	**9,5**	**4,1**	**15,3**	**9**	**285**	**16**	**310**	**14**	**322**	**101**	**6**	**58**	**2**	**489**
	25	2258,8	173,0	245,0	+366,3	2310,6	1,7	0,2	1,9	7	753	155	915	—	915	175	—	140	—	1230
	26	1010,0	81,0	240,0	+181,5	1149,5	1,1	0,3	1,4	58	465	63	586	2	588	185	—	51	20	844
		3268,8	**254,0**	**485,0**	**+547,8**	**3460,1**	**2,8**	**0,5**	**3,3**	**65**	**1218**	**218**	**1501**	**2**	**1503**	**360**	**—**	**191**	**20**	**2074**

Табліца 19. Цягавая сіла

АКРУГІ KREISE	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Сабекошт гадавога утрыманьня каня Selbstkostenpreis der Haltung eines Pferdes im Lauf eines Jahres			Прырост, ня зьвязаны з працай каня Zuwachs, der nicht im zusammenhange mit dem Arbeitspferde steht	Агульны сабекошт працы каня allgemeiner Selbstkostenpreis der Pferdearbeit	Сабекошт 1-го конскага дня Selbstkostenpreis eines Pferdetages			Расходвана конскіх дзён на працягу году Verausgabt an Pferdetagen im Lauf eines Jahres für:										
		кошт корму Kosten des Futters	агульныя выдаткі allgemeine Unkosten	кошт дагляду Unkosten für Pflege			матар'яльныя страты materielle Ausgaben	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Усяго im Ganzen	сад і гарод Obst—und Gemüsegärten	паляводзтва Feldwirtschaft	лугаводзтва Wiesenbau	усё земляробства für alle Ldw. Betriebszweige	усё жывёлаводзтва die gesammte Viehhaltung	уся сел.-гаспадарка die gesammte Landwirtschaft	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	грамадзкія выдаткі Gemeinde Ausgaben	хатняя гаспадарка Hauswirtschaft	на старане aus wärtige	Усяго im Ganzen
Бабруйская	1	81,0	0,4	133,4	+ 59,9	154,9	0,2	1,0	1,2	3	74	2	79	1	80	8	20	11	14	133
	2	95,2	0,5	49,7	+ 37,9	107,5	0,5	0,4	0,9	1	97	8	106	1	107	12	1	5	—	125
	3	88,6	2,0	80,6	+ 37,5	133,7	0,5	0,8	1,4	1	54	5	60	1	61	13	—	10	15	99
	4	170,3	4,3	154,6	+ 90,4	238,8	0,4	0,7	1,0	3	150	10	163	2	165	40	3	7	24	239
	5	78,8	0,2	30,9	+ 5,0	104,9	0,9	0,4	1,3	4	52	1	57	—	57	11	—	11	—	79
	6	215,1	3,1	73,5	+ 63,8	227,9	0,6	0,3	0,9	3	159	20	182	—	182	20	—	20	30	252
	7	62,3	1,5	57,5	+ 8,0	113,2	0,7	0,8	1,5	—	37	8	45	2	47	9	—	12	11	79
		791,3	**12,0**	**580,2**	**+302,6**	**1080,9**	**3,8**	**4,4**	**8,2**	**15**	**623**	**54**	**692**	**7**	**699**	**113**	**24**	**76**	**94**	**1006**
	8	182,2	2,6	118,0	+ 30,3	272,5	1,1	0,8	1,9	2	70	5	77	5	82	8	12	7	32	142
	9	162,0	1,1	131,5	+ 52,7	241,9	0,6	0,8	1,4	2	109	9	120	2	122	10	7	6	32	176
	10	67,6	2,4	75,5	+ 5,6	140,0	0,8	1,0	1,8	1	43	8	52	—	52	8	—	5	13	78
	11	115,1	3,7	86,1	+ 13,5	191,4	1,1	0,9	2,1	2	61	7	70	1	71	8	—	6	7	92
		526,9	**9,8**	**411,1**	**+102,1**	**845,8**	**3,6**	**3,5**	**7,1**	**7**	**283**	**29**	**319**	**8**	**327**	**34**	**19**	**24**	**84**	**488**
	12	52,4	0,8	24,0	+ 4,6	72,6	0,7	0,4	1,1	1	24	2	27	3	30	34	—	6	—	70
	13	62,5	2,8	60,9	+ 4,4	121,8	0,7	0,7	1,4	2	40	5	47	3	50	10	10	17	5	92
	14	87,5	1,1	60,8	— 11,0	160,3	0,8	0,5	1,3	4	77	2	83	2	85	16	5	14	—	120
	15	155,8	4,0	48,8	+ 3,8	204,8	1,2	0,4	1,6	—	101	5	106	1	107	14	—	7	—	128
	16	156,6	1,7	85,6	— 46,5	290,4	1,3	0,5	1,8	1	75	7	83	1	84	24	3	6	41	158
	17	259,6	2,9	122,3	+ 15,8	369,1	1,0	0,5	1,5	2	53	32	87	2	89	21	4	17	116	247
	18	174,9	3,1	73,6	+119,6	132,0	0,4	0,5	0,9	1	96	20	117	—	117	15	—	13	10	155
		949,3	**16,4**	**476,0**	**+ 90,7**	**1351,0**	**6,1**	**3,5**	**9,6**	**11**	**466**	**74**	**551**	**12**	**562**	**134**	**22**	**80**	**172**	**970**
Мазырская	1	87,0	3,9	51,7	+ 8,3	134,3	0,8	0,5	1,4	—	34	7	41	2	43	12	—	15	28	98
	2	68,2	1,3	35,0	+ 0,5	104,0	0,8	0,4	1,2	—	33	8	41	2	43	11	—	19	11	84
	3	64,7 (64,6)	0,6 (2,3)	40,5 (22,0)	+ 13,5 + (59)	92,3 (30,1)	0,8 (0,5)	0,2 (0,5)	1,0 (1,0)	1	74	12	87	1	88	14	—	17	—	119
	4	57,4	1,5	50,0	+ 7,5	101,4	0,7	0,7	1,3	1	15	3	19	—	19	14	12	11	20	76
	5	79,8	9,3	33,4	+ 56,8	65,8	0,4	0,4	0,8	2	29	7	38	—	38	13	7	18	6	82
		421,7	**18,9**	**232,6**	**+145,6**	**527,9**	**4,0**	**2,7**	**6,7**	**4**	**185**	**37**	**226**	**5**	**231**	**64**	**19**	**80**	**65**	**359**
	6	47,0 (58,0)	3,0 (1,4)	64,8 (18,5)	— 14,0 + (27)	128,8 (50,9)	1,0 (1,7)	1,0 (1,0)	2,0 (2,7)	1 —	19 (19)	7 —	27 (19)	— —	27 (19)	20	8	10	—	65 (19)
	7	71,9 (61,9)	12,0 (7,4)	33,8 (29,0)	+ 73,7 + (44)	44,7 (54,3)	0,1 (1,2)	0,5 (1,4)	0,6 (2,6)	1 (1)	9 (20)	27 —	37 (21)	2 —	39 (21)	11	14	10	—	74 (21)
		238,8	**23,8**	**146,1**	**+130,7**	**277,7**	**4,0**	**3,9**	**7,9**	**3**	**67**	**34**	**104**	**2**	**106**	**31**	**22**	**20**	**—**	**179**

Tabelle 19. Zugkräfte

АКРУГІ KREISE	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Сабекошт гадавога утрыманьня каня Selbstkostenpreis der Haltung eines Pferdes im Lauf eines Jahres: кошт корму Kosten des Futters	агульныя выдаткі allgemeine Unkosten	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Прырăст, ня зьвязаны з працай каня Zuwachs, der nicht im zusammenhange mit dem Arbeitspferde steht	Агульны сабекошт працы каня allgemeiner Selbstkostenpreis der Pferdearbeit	Сабекошт 1-го конскага дня Selbstkostenpreis eines Pferdetages: матар'яльныя страты materielle Ausgaben	кошт дагляду Unkosten für Pflege	Усяго im Ganzen	Расходвана конскіх дзён на працягу году Verausgabt an Pferdetagen im Lauf eines Jahres für: сад і гарод Obst- und Gemüsegärten	паляводзтва Feldwirtschaft	лугаводзтва Wiesenbau	усё земляробства für alle Ldw. Betriebszweige	усё жывёлаводзтва die gesammte Viehhaltung	уся сел.-гаспадарка die gesammte Landwirtschaft	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	грамадзкія выдаткі Gemeinde ausgaben	хатняя гаспадарка Hauswirtschaft	на старане aus wärtige	Усяго im Ganzen
Мазырская	8	42,9	5,9	53,9	— 15,0	117,7	0,7	0,6	1,4	2	31	3	36	1	37	12	6	29	3	87
	9	39,9	0,5	102,6	— 3,0	145,9	0,7	1,6	2,2	—	34	4	38	—	38	17	—	11	—	66
	10	33,2	2,6	105,0	+ 2,9	137.9	(0,5)	(1,5)	(2,0)	(3)	(23)	(1)	(27)	1	(28)	(19)	—	(22)	—	(69)
	11	90,9	0,9	109,7	+ 58,8	142,8	0,3	1,1	1,4	1	22	9	32	—	32	7	—	10	53	102
	12	(52,6)	(2,3)	(47,6)	+ (38,1)	(64,5)	(0,2)	(0,6)	(0,8)	(1)	(24)	(13)	(38)	—	(38)	(23)	—	(7)	(12)	(80)
	13	44,9	7,1	79,2	+ 15,4	115,8	0,4	1,0	1,4	1	29	18	48	1	49	6	—	7	20	82
	14	(36,8)	(0,5)	(73,6)	— (16,3)	(127,1)	(0,4)	(0,5)	(0,9)	(3)	(35)	(2)	(40)	—	(40)	(88)	—	(8)	(2)	(138)
		341,2	**19,8**	**571,6**	**+ 80,9**	**851,7**	**3,2**	**6,9**	**10,1**	**11**	**198**	**50**	**259**	**3**	**262**	**172**	**6**	**94**	**90**	**624**
	15	(51,6)	(0,6)	(36,0)	+ (49,9)	(38,3)	(0,1)	(0,6)	(0,6)	—	(41)	(8)	(49)	(1)	(50)	(2)	(3)	(6)	—	(60)
	16	53,3	0,6	39,0	— 39,1	132,0	1,1	0,5	1,6	2	39	12	53	—	53	7	12	6	7	85
	17	74,9	0,5	49,1	+ 19,1	105,4	0,7	0,6	1,3	1	37	9	47	—	47	15	2	14	6	84
	18	(46,5)	(4,8)	(30,8)	+ (8,0)	(74,1)	(0,6)	(0,5)	(1,1)	—	(26)	(3)	(29)	(1)	(30)	(10)	—	(8)	(21)	(69)
	19	(69,6)	(2,0)	(33,0)	+ (25,6)	(79,0)	(0,6)	(0,4)	(1,0)	(3)	(46)	(12)	(61)	(1)	(62)	(10)	—	(8)	—	(80)
	20	94,6	1,0	68,5	+ 39,8	124,3	0,4	0,6	0,9	1	45	11	57	—	57	27	—	25	23	132
	21	93,1	4,1	48,5	+ 23,8	121,9	0,9	0,6	1,6	1	35	7	43	—	43	22	—	6	7	78
	22	47,5	1,2	44,3	— 3,3	96,3	0,5	0,4	1,0	1	54	12	67	1	68	28	—	5	—	101
	23	79,0	5,1	84,0	+ 64,9	103,3	0,3	1,3	1,6	—	25	8	33	1	34	8	—	12	12	66
	24	75,1	1,4	40,1	+ 4,2	112,4	0,6	0,3	0,9	4	47	2	53	1	54	5	—	11	54	124
	25	(46,2)	(2,4)	(20,6)	+ (8,5)	(60,1)	(0,7)	(0,3)	(1,0)	(1)	(39)	(5)	(45)	—	(45)	(8)	—	(8)	—	(61)
	26	156,2	3,0	37,6	+ 7,0	189,8	2,1	0,5	2,6	1	61	3	65	—	65	5	—	2	—	72
	27	68,0	1,1	73,0	—147,0	289,1	1,9	0,7	2.6	4	47	10	61	2	63	5	15	10	20	113
		(63,5)	(4,1)	(28,0)	+ (6,0)	(89,5)	(1,6)	(0,7)	(2,3)	—	(39)	—	(39)	—	(39)	—	-	—	—	(39)
		1019,1	**31,9**	**631,9**	**+ 67,4**	**1615,5**	**12,1**	**8,0**	**20,1**	**19**	**581**	**102**	**702**	**8**	**710**	**152**	**32**	**121**	**150**	**1164**
	28	783,2	17,8	318.0	+283,8	835,2	1,2	0.6	1,9	9	328	8	345	—	345	67	—	35	20	467
		(547,3)	(15,8)	(212,5)	+(697,8)	(77,9)	—	—	(0,4)	(10)	(189)	(0)	(249)	—	(249)	(25)	—	(25)	(20)	(319)
	29	744,3	137,0	405,0	+496,5	789,8	0,4	0,4	0,8	24	667	33	724	—	724	110	3	110	60	1007
		(521,5)	(31,2)	(81,0)	+(107,8)	(526,0)	(2,3)	(0,4)	(2,7)	—	(132)	(10)	(142)	—	(142)	(25)	(25)	—	—	(192)
		2596,3	**201,8**	**1016,5**	**+1585,9**	**2228,9**	**3,9**	**2,1**	**—**	**43**	**1316**	**101**	**1460**	**—**	**1460**	**227**	**28**	**170**	**100**	**1985**

Увага: у дужках ( ) пададзены даныя аб валавой цязе; без дужак—аб конскай; падрахункі—агульныя.

Табліца 20. Зямельная плошча ў бюджэтным годзе.

Акругі Kreise	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaft.	Зямлеўпарадкаванасьць Die Landeinrichtung: Вонкавае церазпалосьсе auswörtiger Wechsel der Schnurländereien: лік вучасткаў Anzahl der Grundstücke: Ральлі Ackerland	сенажаць Heuschlag	мяшанае Gemenglendereien	усяго im Ganzen	Разьм. гект Umfang in Hektar: Найбольшае allergröste	Найменшае allerkleinnste	унутран. церазп. innerer Wechsel der Schnurländer. лік вуч. Anzahl der Parz.: ральлі Ackerland	сенажаці Heuschlag	Сярэдняя адлегласьць у кілям. Mittlere Entfernung in Kilometr: ральлі Ackerland	сенажаці Heuschlag	Агульная im Ganzen	С В А Е Й des Eigenbesitzstandes: сядзіба Hofland	прысядзібныя землі Hofländereien: сад Obstgarten	гарод Gemüsegarten	пасевы Saaten	сенажаць Heuschlag	разам im Ganzen	Ральля Ackerland: пасеў Aussaat	незанятыя папар unbesetzte Brache	завалі і аблогі Brachacker und Oedland	разам im Ganzen	Сенажаць Heuschlag: сухадольн. Trockenwiesen	балотн. sumpfiger	разам im Ganzen
Віцебская	1	15	9	27	51	0.20	0.02	43	36	0.42	0.58	0.45	0.11	0.03	0.04	0.09	0.05	0.32	2.08	0.72	—	2.80	2.31	—	2.31
	2	16	11	44	71	0.40	0.01	55	50	0.24	0.41	0.28	0.06	—	0.05	0.17	—	0.28	3.74	1.76	—	5.50	2.75	—	2.75
	3	30	30	27	87	0.10	0.01	55	56	0.52	1.15	0.57	0.17	0.09	0.07	0.49	—	0.82	2.64	1.01	—	3.63	3.30	—	3.30
	4	35	16	36	87	0.25	0.01	71	52	0.74	0.86	0.75	0.06	0.05	0.05	0.66	—	0.82	5.83	1.87	—	7.70	6.60	—	6.60
	5	14	2	7	23	1.50	0.05	20	14	0.24	0.37	0.26	0.05	—	0.05	0.17	—	0.27	1.83	1.01	—	2.84	3.30	—	3.30
	6	32	16	46	94	0.25	0.01	70	60	0.39	0.70	0.46	0.05	--	0.11	0.39	—	0.55	3.90	1.99	—	5.89	4.40	—	4.40
	7	30	19	21	70	0.30	0.01	52	39	0.37	2.00	0.53	0.05	—	0.17	0.88	—	1.10	4.40	2.75	1.65	8.80	6.60	—	6.60
		172	**103**	**208**	**483**	3.00	0.12	**366**	**307**	2.92	6.07	3.30	0.55	0.17	0.56	2.85	0.05	4.18	24.42	11.11	1.65	37.16	29.26	—	29.26
	8	9	2	1	12	0.90	0.10	9	2	0.19	0.35	0.20	0.04	—	0.08	0.27	0.17	0.56	4.13	1.15	—	5.28	0.82	—	0.82
	9	7	1	2	10	1.10	0.10	8	2	0.07	0.09	0.07	0.04	—	0.02	0.87	—	0.93	2.04	0.88	—	2.92	2.20	—	2.20
	10	7	2	1	10	1.50	0.70	7	2	0.12	0.17	0.12	0.02	—	0.03	0.77	—	0.82	5.01	2.20	—	7.21	3.30	—	3.30
	11	8	1	2	11	1.50	0.23	9	1	0.19	0.16	0.19	0.03	0.02	0.22	0.17	0.39	0.83	5.80	1.98	—	7.78	4.95	—	4.95
	12	10	2	1	13	1.50	0.20	11	2	0.19	0.46	0.20	0.05	0.10	0.27	0.66	—	1.08	2.94	0.44	—	3.38	3.30	—	3.30
	13	9	2	2	13	1.50	0.40	10	2	0.23	0.79	0.26	0.28	0.17	0.17	1.05	—	1.65	7.70	1.54	—	9.24	4.40	—	4.40
		50	**10**	**9**	**69**	7.00	1.73	**54**	**11**	0.99	2.02	1.04	0.46	0.29	0.79	3.78	0.56	5.88	27.62	8.18	—	35.80	18.07	—	18.07
	14	1	2	5	8	2.25	0.06	6	5	0.86	1.32	0.89	0.05	—	0.05	0.94	0.06	1.10	2.44	0.17	—	2.61	1.24	—	1.24
	15	—	—	1	1	6.30	6.30	7	2	0.49	0.58	0.50	—	—	0.01	—	—	0.01	2.74	0.28	—	3.02	3.30	—	3.30
	16	2	—	1	3	5.35	0.20	9	1	0.20	0.06	0.19	0.24	—	0.22	—	—	0.46	2.86	0.88	—	3.74	1.65	—	1.65
	17	—	—	1	1	9.30	9.30	12	2	0.73	0.84	0.74	0.03	0.02	0.01	0.48	—	0.54	2.47	0.83	—	3.30	5.39	—	5.39
		3	**2**	**8**	**13**	23.20	15.86	**34**	**10**	2.78	2.80	2.32	0.32	0.02	0.29	1.42	0.06	2.11	10.51	2.16	—	12.67	11.58	—	11.58
	18	—	—	1	1	5.90	5.90	16	2	0.14	0.22	0.15	0.22	—	0.17	—	—	0.39	2.59	0.99	—	3.58	1.93	—	1.93
	19	—	—	1	1	11.23	11.23	21	5	0.14	0.15	0.14	0.11	0.06	0.05	—	—	0.22	4.24	0.77	—	5.01	3.30	—	3.30
	20	—	—	1	1	9.35	9.35	11	1	0.08	0.14	0.09	0.05	0.22	0.17	0.22	—	0.44	3.63	—	—	3.63	3.30	—	3.30
	21	—	—	1	1	15.40	15.40	12	1	0.07	0.10	0.07	0.38	—	0.17	—	—	0.55	6.60	0.55	—	7.15	0.55	4.95	5.50
	22	—	—	1	1	5.78	5.78	12	1	0.12	0.30	0.13	0.06	—	0.05	—	—	0.11	3.19	—	—	3.19	1.93	—	1.93
	23	—	—	1	1	15.13	15.13	17	2	0.16	0.30	0.17	0.11	—	0.17	—	—	0.28	6.33	—	—	7.15	2.20	2.20	4.40
		—	—	**6**	**6**	62.78	62.78	**89**	**12**	0.71	1.21	0.75	0.93	0.28	0.77	0.22	—	1.98	26.57	3.13	—	29.70	13.20	7.15	20.35
	24	—	—	1	1	49.98	49.98	9	1	0.14	0.20	0.16	3.32	—	—	—	—	3.32	34.98	3.00	—	37.98	4.71	—	4.71
	25	—	—	1	1	101.25	101.25	6	1	0.20	0.10	0.18	5.50	4.95	4.95	—	—	15.40	49.00	3.85	—	52.85	15.40	—	15.40
		—	—	**2**	**2**	151.23	151.23	**15**	**2**	0.34	0.30	0.34	8.82	4.95	4.95	—	—	18.72	83.98	6.85	—	90.83	20.11	—	20.11
Менская	1	6	3	2	11	0.35	0.01	12	3	0.77	0.20	0.75	0.09	—	0.06	—	—	0.15	1.78	—	—	1.78	—	0.55	—
	2	3	—	9	12	0.46	0.08	12	9	0.94	0.34	0.90	0.09	0.06	0.02	—	—	0.17	2.25	—	—	2.25	—	0.98	—
	3	3	3	2	8	1.30	0.05	4	4	0.30	0.31	0.30	0.17	—	0.06	—	—	0.23	4.84	—	—	4.84	—	1.10	—
	4	5	1	5	11	1.45	0.15	10	7	0.55	2.33	0.74	0.11	—	0.05	0.06	—	0.22	3.85	—	—	3.85	—	1.65	—
	5	3	2	4	9	2.00	0.30	6	4	0.98	0.32	0.94	0.16	0.06	0.05	—	—	0.27	5.94	—	—	5.94	—	3.30	—
	6	5	—	9	14	1.80	0.10	14	9	0.70	0.20	0.64	0.16	0.06	0.06	—	—	0.28	6.76	—	—	6.76	—	2.20	—
		25	**9**	**31**	**65**	7.36	0.69	**58**	**36**	4.24	3.70	4.27	0.78	0.18	0.30	0.06	—	1.32	25.43	—	—	25.43	—	9.78	—

Tabelle 20. Die Bodenfläche im Budgetjahre

З Я М Л І								Агульная плошча землякарыстан. Gesammtfläche des nutzbaren Landes	Пасевы на сваёй і арэндаванай зямлі Aussaaten auf einenen und gepachteten Grundstücken												
						Арэнда Pacht											Канюшына Klee				
Сталы выган Bestandige Weide	лес і хмызнік Wald-und Buschland		Усяго прыгоднай im Ganzen an produktivem Lande	няўдобной an unproduktiven	усяго зямлі im Ganzen on Land	ральля Ackerland	сенажаць Heuschlag		Жыта Roggen	Пшаніца Weizen	Авёс Hafer	Ячмень Gerste	Грэчка Buchweizen	Бульба Kartoffeln	Лён Flachs	Віка Wicke	1-га году ein-Jährig	2-га году 2-Jährig	Люпін Lupine	Іншыя Sonstige	Усяго im Ganzen
—	—	—	5.43	—	5.43	—	—	5.43	0.88	0.12	0.54	0.28	—	0.22	0.13	—	—	—	—	—	2.17
—	—	—	8.53	—	8.53	—	—	8.53	1.65	0.17	0.72	0.55	—	0.28	0.38	—	—	—	—	0.16	3.91
0.45	—	—	8.20	—	8.20	—	—	8.20	1.10	0.33	0.66	0.44	—	0.44	0.11	—	—	—	—	0.05	3.13
—	—	—	15.17	0.55	15.67	—	—	15.67	2.20	0.22	1.43	0.99	—	0.55	0.55	0.28	—	—	—	0.27	6.49
—	—	—	6.41	0.14	6.55	—	—	6.55	0.90	—	0.44	0.28	—	0.27	0.11	—	—	—	—	—	2.00
—	—	—	10.84	0.11	10.95	—	—	10.95	1.93	0.05	1.10	0.44	—	0.33	0.39	—	—	—	—	0.05	4.29
—	—	—	16.50	—	16.50	—	—	16.50	2.40	0.28	1.10	0.59	—	0.39	0.28	0.22	(0.05)	—	—	0.11	5.28
0.45	—	—	**71.03**	**0.80**	**71.83**	—	—	**71.83**	**11.06**	**1.17**	**5.98**	**3.48**	—	**2.48**	**1.95**	**0.50**	(0.05)	—	—	**0.64**	**27.27**
—	—	—	6.65	—	6.65	—	—	6.65	1.32	—	0.99	0.79	—	0.31	0.28	0.44	—	—	—	0.27	4.40
—	—	—	6.05	—	6.05	—	—	6.05	1.10	—	0.33	0.66	—	0.66	0.16	—	—	—	—	—	2.91
—	—	—	11.33	—	11.33	—	—	11.33	2.20	0.44	0.82	1.07	—	0.98	0.27	—	—	—	—	—	5.78
—	—	—	13.56	—	13.56	—	—	13.56	2.26	0.47	1.32	0.77	—	0.88	0.27	—	—	—	—	—	5.97
—	—	—	7.75	0.08	7.8[illegible]	0.22	—	8.06	1.05	0.27	0.44	0.41	—	0.55	0.22	0.66	—	—	—	0.22	3.82
—	—	—	15.29	0.55	15.[illegible]4	—	—	15.84	2.09	1.16	1.98	0.99	—	0.88	0.55	0.66	—	—	—	0.44	8.75
—	—	—	**60.65**	**0.63**	**61.28**	**0.22**	—	**61.50**	**10.01**	**2.34**	**5.89**	**4.69**	—	**4.25**	**1.75**	**1.76**	—	—	—	**0.93**	**31.62**
—	—	—	4.95	—	4.95	0.88	0.55	6.38	0.88	0.32	0.33	1.63	—	0.55	—	0.44	—	—	—	0.11	4.26
—	—	—	6.33	—	6.33	0.05	—	6.38	0.99	—	—	0.77	—	0.55	0.28	—	—	—	—	0.15	2.74
0.75	—	—	6.60	—	6.60	1.10	—	7.70	1.15	—	0.55	1.27	—	0.88	—	—	—	—	—	0.11	3.96
—	—	—	9.23	0.12	9.35	—	—	9.35	1.10	—	0.33	0.77	—	0.47	0.12	—	—	—	0.03	0.13	2.95
0.75	—	—	**27.11**	**0.12**	**27.23**	**2.03**	**0.55**	**29.81**	**4.12**	**0.32**	**1.21**	**4.44**	—	**2.45**	**0.40**	**0.44**	—	—	**0.03**	**0.50**	**13.91**
—	—	—	5.90	—	5.90	—	—	5.90	1.10	0.11	0.55	0.33	—	0.11	0.28	—	—	—	—	0.11	2.59
1.10	1.10	—	10.73	0.50	11.23	—	—	11.23	1.10	0.22	1.10	0.44	—	0.55	0.55	0.28	—	—	—	—	4.24
0.33	1.65	—	9.35	—	9.35	—	—	9.35	1.10	0.38	0.28	0.66	—	0.55	0.11	0.55	—	—	—	0.22	3.85
—	2.20	—	15.40	—	15.40	—	—	15.40	1.54	0.44	0.77	0.55	—	0.55	1.10	0.77	(1.54) 0.44	0.44	—	—	6.60
—	0.55	—	5.78	—	5.78	—	—	5.78	0.99	0.17	0.38	0.38	—	0.72	0.11	0.44		—	—	—	3.19
3.30	—	—	—	—	15.13	—	—	15.13	2.09	0.11	1.16	0.77	0.11	0.77	0.77	0.55	(1.10)	—	—	—	6.33
4.73	**5.50**	—	**62.26**	**0.50**	**62.76**	—	—	**62.76**	**7.92**	**1.43**	**4.24**	**3.13**	**0.11**	**3.25**	**2.92**	**2.59**	**0.44**	**0.44**	—	**0.33**	**26.80**
—	—	—	46.01	3.97	49.98	11.74	—	61.72	5.43	7.07	6.52	2.20	—	3.77	—	6.60	5.43	5.13	1.68	—	44.13
—	14.85	—	98.50	2.75	101.25	—	—	101.25	14.05	3.30	4.40	5.25	—	3.30	1.65	5.50	6.60	1.65	—	3.30	49.00
—	**14.85**	—	**144.51**	**6.73**	**151.23**	**11.74**	—	**162.97**	**19.48**	**10.37**	**10.92**	**7.45**	—	**7.07**	**1.65**	**12.10**	**12.03**	**7.08**	**1.68**	**3.30**	**93.13**
0.55	0.88	—	3.37	—	3.37	—	1.10	4.47	0.50	0.06	0.33	0.18	—	0.33	0.06	—	0.33	—	—	—	1.78
0.98	0.28	—	3.68	—	3.68	—	—	3.68	0.50	0.14	0.38	0.29	—	0.38	0.11	0.06	0.28	—	—	0.11	2.25
1.10	0.33	—	6.50	—	6.50	—	—	6.50	1.43	0.16	0.55	0.50	—	0.66	0.22	—	1.32	—	—	—	4.84
1.65	0.28	—	5.99	—	5.99	—	1.10	7.09	1.21	0.22	0.33	0.74	—	0.55	0.06	—	0.80	—	—	—	3.91
3.30	0.55	0.83	10.89	—	10.89	—	—	10.89	2.37	0.33	1.10	0.38	—	0.55	0.11	—	1.10	—	—	—	5.94
2.20	0.55	—	9.79	—	9.79	—	—	9.79	2.03	0.28	0.83	0.66	0.11	0.83	0.16	0.38	1.26	—	—	0.22	6.76
9.78	**2.86**	**0.83**	**40.19**	—	**40.22**	—	**2.20**	**42.42**	**8.04**	**1.19**	**3.52**	**2.75**	**0.11**	**3.30**	**0.72**	**0.44**	**5.09**	—	—	**0.33**	**25.49**

Увага: 1) Знак—у графе „арэнда“ азначае здачу зямлі ў арэнду, 2) Дужкі ( ) у графе „канюшына 1-га году“ азначае пасеў канюшыны пад покрыўнымі расьлінамі.

Табліца 20. Зямельная плошча ў бюджэтным годзе.

Акругі / Kreise	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaft.	Земляўпарадкаваньнасьць / Die Landeinrichtung											С В А Е Й / des Eigenbesitzstandes												
		Бонкавае церазпалосьсе / auswörtiger Wechsel der Schnurländereinen						унутран. церазп. / innerer Wechsel der Schnurländer.		Сярэдняя адлегласьць у кілям. / Mittlere Entfernung in Kilometr				прысядзібныя землі / Hofländereien					Ральля / Ackerland				Сенажаць / Heuschlag		
		лік вучасткаў / Anzahl der Grundstücke				Разьм. гэкт / Umfang in Hektar		лік вуч. / Anzahl der Parz.																	
		ральлі / Ackerland	сенажаць / Heuschlag	мяшанае / Gemenglendereien	усяго / im Ganzen	Найбольшае / allergröste	Найменшае / allerkleinste	ральлі / Ackerland	сенажаці / Heuschlag	ральлі / Ackerland	сенажаці / Heuschlag	Агульная / im Ganzen	сядзіба / Hofland	сад / Obstgarten	гарод / Gemüsegarten	пасевы / Saaten	сенажаць / Heuschlag	разам / im Ganzen	пасеў / Aussaat	незанятыя папар / unbesetzte Brache	завалі і аблогі / Brachacker und Oedland	разам / im Ganzen	сухадольн. / Trockenwiesen	балотн. / sumpfiger	разам / im Ganzen
Менская	7	5	6	1	12	1,95	0,15	12	6	0,56	25,10	3,46	0,16	0,03	0,03	—	—	0,22	3,03	0,74	—	3,77	—	—	3,02
	8	5	1	2	8	1,50	0,20	6	1	0,31	26,52	1,53	0,22	0,11	0,11	—	—	0,44	3,08	0,66	—	3,74	—	0,11	1,65
		10	**7**	**3**	**20**	**3,45**	**0,35**	**18**	**7**	**0,87**	**51,62**	**4,99**	**0,38**	**0,14**	**0,14**	—	—	**0,66**	**6,11**	**1,40**	—	**7,51**	—	**0,11**	**4,67**
	9	4	3	5	12	0,06	0,03	8	7	0,32	0,12	0,31	0,22	0,05	—	—	0,28	0,55	2,09	—	—	2,09	—	0,79	—
	10	3	3	3	9	0,95	0,10	8	7	0,61	0,33	0,59	0,05	0,05	0,17	0,28	—	0,55	3,02	0,11	—	3,13	—	1,44	—
	11	7	9	1	17	0,75	0,10	8	11	0,13	0,38	0,17	0,27	—	0,08	0,75	—	1,10	2,19	0,27	0,05	2,51	—	2,71	—
	12	1	3	1	5	3,00	0,54	2	4	0,26	0,40	0,28	0,20	0,04	0,07	0,59	—	0,90	2,78	—	0,66	3,45	—	2,48	—
	13	5	5	4	14	1,25	0,15	10	7	0,69	0,39	0,64	0,27	0,11	0,17	—	—	0,55	6,00	—	—	6,00	—	2,80	—
	14	5	3	3	11	1,75	0,15	8	6	0,34	0,20	0,33	0,06	0,05	0,11	0,33	—	0,55	5,00	—	—	5,00	—	2,37	—
		25	**26**	**17**	**68**	**8,36**	**1,07**	**44**	**42**	**2,35**	**1,82**	**2,32**	**1,07**	**0,30**	**0,60**	**1,95**	**0,28**	**4,20**	**21,00**	**0,38**	**0,71**	**22,18**	—	**12,58**	—
	15	—	1	2	3	3,00	0,09	5	2	0,91	1,17	0,97	0,03	—	0,05	0,04	—	0,12	1,65	—	—	1,65	—	1,65	—
	16	1	1	1	3	3,00	0,40	3	2	0,45	1,25	0,55	0,11	0,11	0,06	—	—	0,28	3,74	—	—	3,74	—	0,82	0,83
	17	1	1	1	3	3,00	1,00	7	2	1,61	2,00	1,71	0,22	—	0,05	0,50	(0,33	1,10	2,31	0,22	—	2,53	—	1,10	0,55
	18	1	1	1	3	5,70	0,70	9	2	1,00	1,00	1,00	0,55	0,09	0,13	—	—	0,77	5,61	1,10	—	6,71	—	—	2,20
		3	**4**	**5**	**12**	**14,70**	**2,19**	**24**	**8**	**3,97**	**5,42**	**4,23**	**0,91**	**0,20**	**0,29**	**0,54**	**0,33**	**2,27**	**13,31**	**1,32**	—	**14,63**	—	**3,57**	**3,58**
	19	4	1	—	5	1,75	0,56	3	1	0,22	0,50	0,27	0,16	—	0,03	—	—	0,19	2,06	—	—	2,06	—	1,93	—
	20	1	2	1	4	1,00	0,75	5	3	0,94	1,14	0,98	0,05	—	0,02	—	—	0,07	1,53	—	0,15	1,68	—	—	1,93
	21	—	—	1	1	5,00	5,00	3	1	0,10	0,10	0,10	0,11	0,08	0,09	—	—	0,28	3,30	—	—	3,30	—	1,65	—
	22	—	1	1	2	4,80	1,20	9	2	0,09	0,41	0,12	0,11	0,16	0,06	—	—	0,33	4,40	—	—	4,40	—	1,65	—
	23	—	—	1	1	9,50	9,50	4	1	0,17	0,15	0,17	0,28	0,06	0,05	0,11	—	0,50	6,60	—	—	6,60	—	3,30	—
	24	—	—	1	1	9,25	9,20	8	1	0,08	0,10	0,08	0,28	—	0,16	—	—	0,44	5,83	0,33	—	6,16	—	3,30	—
		5	**4**	**5**	**14**	**31,30**	**26,21**	**32**	**9**	**1,60**	**2,40**	**1,72**	**0,99**	**0,30**	**0,41**	**0,11**	—	**1,81**	**23,72**	**0,33**	**0,15**	**24,20**	—	**11,83**	**1,93**
	25	1	2	1	4	60	4,00	4	5	0,50	10,60	4,20	1,10	—	1,10	—	2,20	4,40	64,63	26,40	12,37	103,40	—	47,30	—
	26	—	—	2	2	70	36,70	9	3	0,90	1,50	1,20	2,75	0,83	0,55	—	—	4,13	45,93	4,40	4,67	55,00	11,27	9,90	16,50
		1	**2**	**3**	**6**	**130**	**40,70**	**13**	**8**	**1,40**	**12,10**	**5,40**	**3,85**	**0,83**	**1,65**	—	**2,20**	**8,53**	**110,56**	**30,80**	**17,04**	**158,40**	**11,27**	**57,20**	**16,50**
Бабруйская	1	15	17	13	45	0,65	0,02	31	33	1,34	1,39	1,67	0,04	0,03	0,02	0,06	—	0,15	2,20	0,88	—	3,08	—	1,03	0,62
	2	25	18	7	50	0,75	0,02	27	19	1,05	1,28	1,07	0,16	—	0,06	0,13	—	0,35	3,66	1,84	—	5,50	—	1,65	1,92
	3	21	26	3	50	0,38	0,01	23	27	1,87	0,81	1,76	0,05	0,06	0,19	—	—	0,30	2,76	1,04	0,51	4,31	—	1,43	0,50
	4	22	10	1	33	0,95	0,02	24	10	0,55	1,24	0,96	0,06	0,03	0,11	0,09	—	0,29	6,49	1,36	—	7,85	—	3,41	2,23
	5	25	12	1	38	0,36	0,03	26	12	1,01	3,48	1,15	0,11	0,06	0,11	0,11	—	0,39	3,83	1,46	0,22	5,51	0,08	2,79	—
	6	38	18	1	57	2,15	0,05	40	20	2,19	7,24	2,77	0,27	0,09	0,09	0,43	—	0,88	6,23	2,31	0,35	8,89	0,14	5,50	—
	7	19	18	24	61	1,03	0,13	46	42	1,61	1,57	1,60	0,11	—	0,05	—	—	0,16	2,97	1,43	—	4,40	0,14	0,62	—
		165	**119**	**50**	**334**	**5,67**	**0,28**	**217**	**164**	**10,42**	**17,01**	**10,98**	**0,80**	**0,27**	**0,63**	**0,82**	—	**2,52**	**28,14**	**10,32**	**1,08**	**39,54**	**0,36**	**16,43**	**5,27**
	8	8	8	6	22	0,90	0,03	17	11	0,22	5,48	0,72	0,12	—	0,16	0,71	—	0,99	3,10	1,03	—	4,13	0,26	1,32	—
	9	10	8	4	22	0,67	0,15	19	11	0,58	3,82	0,80	0,11	0,22	—	0,66	—	0,99	4,78	1,75	—	6,53	0,39	2,04	—
	10	10	5	7	22	1,07	0,03	33	7	1,42	6,74	1,78	0,05	—	0,04	0,31	—	0,40	2,39	0,49	0,04	2,92	0,20	0,61	—
	11	10	4	8	22	1,08	0,04	32	9	1,82	5,60	2,13	0,06	0,02	0,12	0,06	—	0,26	3,74	1,08	—	4,82	0,33	1,40	—
		38	**25**	**25**	**88**	**3,72**	**0,25**	**101**	**27**	**4,04**	**21,64**	**5,43**	**0,33**	**0,24**	**0,32**	**1,74**	—	**2,64**	**14,01**	**4,35**	**0,04**	**18,40**	**1,18**	**5,37**	—

Tabelle 20. Die Bodenfläche im Budgetjahre

З Я М Л І						Арэнда Pacht			Пасевы на сваёй і арэндаванай зямлі Aussaaten auf einenen und gepachteten Grundstücken								Канюшына Klee				
Сталы выган Bestandige Weide	лес і хмызнік Wald-und Buschland		Усяго прыгоднай im Ganzen an produktivem Lande	няўдобной an unproduktiven	усяго зямлі im Ganzen on Land	ральля Ackerland	сенажаць Heuschlag	Агульная плошча землякарыстан. Gesammtfläche des nutzbaren Landes	Жыта Roggen	Пшаніца Weizen	Авёс Hafer	Ячмень Gerste	Грэчка Buchweizen	Бульба Kartoffeln	Лён Flachs	Віка Wicke	1-га году ein-Jährig	2-га году 2-Jährig	Люпін Lupine	Іншыя Sonstige	Усяго im Ganzen
3,02	—	—	7,01	—	7,01	—	0,66	7,67	0,94	0,33	0,44	0,33	—	0,55	0,16	0,11	0,17	—	—	—	3,03
1,76	—	—	5,94	—	5,94	—	—	5,94	1,32	0,11	0,66	0,28	—	0,49	0,11	—	—	0,11	—	—	3,08
4,78	—	—	12,95	—	12,95	—	0,66	13,61	2,26	0,44	1,10	0,61	—	1,04	0,27	0,11	0,17	0,11	—	—	6,11
0,79	0,36	—	3,79	—	3,79	—	—	3,79	0,64	0,24	0,40	0,29	—	0,32	0,04	0,02	(0,29) —	0,09	—	0,05	2,09
1,44	0,38	—	5,50	—	5,50	—	—	5,50	1,42	0,05	0,47	0,28	—	0,52	0,11	0,16	0,20	—	—	0,09	3,30
2,71	0,28	—	6,60	—	6,60	—	—	6,60	1,10	0,14	0,55	0,47	—	0,33	0,11	—	0,24	—	—	—	2,94
2,48	0,82	—	7,65	—	7,65	—	—	7,65	0,88	0,13	0,55	0,33	0,17	0,55	0,22	—	0,44	—	—	0,11	3,37
2,80	0,55	—	9,90	—	9,90	—	—	9,90	1,81	0,22	0,99	1,16	—	0,61	0,22	0,27	0,72	—	—	—	6,00
2,37	0,88	—	8,80	—	8,80	—	—	8,80	1,87	0,22	0,83	0,66	0,17	0,55	0,16	0,16	(0,70)	0,28	—	—	5,34
12,58	3,28	—	42,24	—	42,24	—	—	42,24	7,72	1,00	3,78	3,18	0,34	2,88	0,87	0,61	0,44 (2,04) (0,99)	0,37	—	0,25	23,04
1,65	—	—	3,42	—	3,42	—	—	3,42	0,82	—	0,22	0,33	—	0,26	0,06	—	—	—	—	—	1,69
1,65	0,22	—	5,89	—	5,89	—	—	5,89	1,11	0,17	0,84	0,14	0,11	0,60	0,11	—	—	0,11	0,55	—	3,74
1,65	0,77	—	6,05	—	6,05	—	—	6,05	1,27	0,27	0,33	0,39	0,11	0,33	0,11	—	—	—	—	—	2,81
2,20	0,82	—	10,50	—	10,50	—	—	10,50	2,20	0,55	0,83	0,27	0,27	0,83	0,11	—	—	—	0,55	—	5,61
7,15	1,71	—	25,86	—	25,86	—	—	25,86	5,40	0,99	2,22	1,13	0,49	2,02	0,39	—	—	0,11	1,10	—	13,85
1,93	0,11	—	4,29	—	4,29	0,55	—	4,84	0,90	0,19	—	0,66	0,22	0,55	0,11	—	(0,10) —	—	—	0,04	2,61
1,93	—	—	3,68	—	3,68	0,27	—	3,95	0,64	0,11	0,27	0,22	—	0,45	0,11	—	—	—	—	—	1,80
1,65	0,27	—	5,50	—	5,50	—	—	5,50	0,94	0,16	0,39	0,39	0,27	0,55	0,11	—	0,27	—	—	0,22	3,30
1,65	0,22	—	6,60	—	6,60	—	—	6,60	1,43	0,22	0,99	0,44	—	0,66	—	0,33	0,33	—	—	—	4,40
3,30	0,27	—	10,67	—	10,67	0,17	—	10,84	1,32	0,88	1,65	0,66	—	0,83	0,22	—	1,10	—	—	0,22	6,88
3,50	0,27	—	10,17	—	10,17	—	—	10,17	1,65	0,77	0,88	0,11	0,22	0,66	0,11	0,16	0,55	—	0,44	0,28	5,83
13,76	1,14	—	40,91	—	40,91	0,99	—	41,90	6,88	2,33	4,18	2,42	0,71	3,70	0,66	0,49	(0,10) (2,25)	—	0,44	0,76	24,82
47,30	—	—	155,10	4,40	159,50	—	— 11,00	148,50	15,40	2,20	22,55	3,30	2,75	4,12	—	3,86	3,85	—	4,95	1,65	64,63
37,67	—	9,90	106,70	—	106,70	—	— 6,60	100,10	13,20	1,10	7,70	3,85	1,65	4,40	2,20	0,83	7,15	—	3,85	—	45,93
84,97	—	9,90	261,80	4,40	266,20	—	— 17,60	248,60	28,60	3,30	30,25	7,15	4,40	8,52	2,20	4,69	11,00	—	8,80	1,65	110,56
1,65	0,06	1,10	6,04	—	6,04	—	--	6,04	0,78	0,23	0,51	—	0,31	0,22	0,11	0,09	—	—	—	—	2,25
3,57	0,06	1,10	10,58	—	10,58	—	--	10,58	1,65	0,24	0,34	0,11	0,55	0,73	0,11	—	—	—	—	0,06	3,79
1,93	0,22	0,41	7,17	1,10	8,27	—	—	8,27	0,95	0,09	0,53	0,11	0,66	0,27	0,09	—	—	—	—	0,06	2,76
5,64	0,14	0,74	14,66	2,75	17,41	—	--	17,41	2,05	0,27	1,21	0,30	0,99	0,75	0,16	0,74	—	—	—	0,11	6,58
2,87	0,19	—	8,95	—	8,95	—	—	8,95	1,67	0,11	0,62	0,14	0,22	0,61	0,17	0,37	—	—	—	0,03	3,94
5,64	—	—	15,41	—	15,41	—	—	15,41	3,03	0,33	1,29	—	0,66	0,90	0,14	0,31	—	—	—	—	6,66
0,76	—	—	5,32	—	5,32	—	—	5,32	1,32	0,11	0,67	—	0,02	0,64	0,13	—	—	—	—	0,08	2,97
22,06	0,67	3,35	68,13	3,85	71,98	—	—	71,98	11,45	1,38	5,17	0,66	3,41	4,12	0,91	1,51	—	—	—	0,34	28,95
1,58	—	—	6,70	0,22	6,92	1,65	0,93	9,50	1,10	0,44	1,76	—	1,20	0,70	0,20	—	—	—	—	0,06	5,46
2,43	—	—	9,96	0,33	10,29	0,55	0,47	11,31	1,70	0,11	1,78	0,09	0,71	1,10	0,29	0,11	—	—	—	0,11	6,00
0,81	—	—	4,13	0,14	4,27	—	—	4,27	0,44	0,09	0,88	—	0,38	0,55	0,16	0,09	—	—	—	0,11	2,70
1,73	—	—	6,81	0,20	7,01	—	—	7,01	1,03	0,24	0,90	0,26	0,19	0,58	0,12	0,35	—	—	—	0,13	3,80
6,55	—	—	27,60	0,89	28,49	2,20	1,40	32,09	4,27	0,88	5,32	0,35	2,48	2,93	0,77	0,55	—	—	—	0,41	17,96

Табліца 20. Зямельная плошча ў бюджэтным годзе.

Акругі / Kreise	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaft.	Землеўпарадкаванасьць / Die Landeinrichtung: Вонкавае церазпалосьсе / auswärtiger Wechsel der Schnurländereinen: лік вучасткаў / Anzahl der Grundstücke: ральлі / Ackerland	сенажаць / Heuschlag	мяшанае / Gemenglendereien	усяго / im Ganzen	Разьм. гэкт / Umfang in Hektar: Найбольшае / allergröste	Найменшае / allerkleinnste	унутран. церазп. / innerer Wechsel der Schnurländer. лік вуч. / Anzahl der Parz.: ральлі / Ackerland	сенажаці / Heuschlag	Сярэдняя адлегласьць у кілям. / Mittlere Entfernung in Kilometr: ральлі / Ackerland	сенажаці / Heuschlag	Агульная / im Ganzen	Свая ўласнасьць / des Eigenbesitzstandes: сядзіба / Hofland	прысядзібныя землі / Hofländereien: сад / Obstgarten	гарод / Gemüsegarten	пасевы / Saaten	сенажаць / Heuschlag	разам / im Ganzen	Ральля / Ackerland: пасеў / Aussaat	незанятыя папар / unbesetzte Brache	завалі і аблогі / Brachacker und Oedland	разам / im Ganzen	Сенажаць / Heuschlag: сухадольн. / Trockenwiesen	балотн. / sumpfiger	разам / im Ganzen
Бабруйская	12	—	2	1	3	3,50	0,50	8	2	0,08	3,25	0,36	0,11	—	0,06	—	—	0,17	2,42	1,10	—	3,53	—	0,55	0,55
	13	—	2	1	3	5,50	1,00	12	2	0,06	3,18	0,38	0,15	—	0,09	—	—	0,24	4,21	1,65	—	5,86	—	0,92	1,28
	14	—	1	1	2	9,97	0,50	8	2	0,12	1,17	0,24	0,09	—	0,05	0,02	—	0,16	5,20	1,26	—	6,46	—	2,86	0,55
	15	—	2	1	3	10,50	1,25	9	2	0,05	3,64	0,37	0,13	0,15	—	—	—	0,28	6,82	3,58	—	10,40	—	3,03	—
	16	—	2	1	3	6,25	0,84	13	2	0,03	0,25	0,15	0,11	0,17	—	—	—	0,28	4,67	1,93	—	6,60	—	2,20	—
	17	1	4	1	6	4,53	0,15	11	6	0,17	8,47	2,03	0,05	0,04	0,12	—	—	0,21	4,29	0,73	—	5,02	—	0,71	2,66
	18	1	1	1	3	9,65	0,75	7	3	0,18	4,00	0,55	0,16	0,11	—	—	—	0,27	5,17	2,66	—	7,83	—	0,55	4,40
		2	**14**	**7**	**23**	**48,95**	**5,99**	**68**	**19**	**0,69**	**23,96**	**2,15**	**0,80**	**0,47**	**0,32**	**0,02**	—	**1,61**	**32,78**	**12,92**	—	**45,70**	—	**10,82**	**9,44**
Мазырская	1	6	3	1	10	1,00	0,09	7	4	1,11	1,54	1,16	0,09	0,01	0,02	0,10	—	0,22	4,24	—	—	4,24	1,10	1,10	0,9[illegible]
	2	6	4	2	12	1,50	0,09	6	4	0,41	0,39	0,41	0,08	—	0,02	—	—	0,10	3,96	—	—	3,96	—	2,20	2,2[illegible]
	3	12	7	—	19	1,20	0,15	12	7	1,13	0,91	1,35	0,22	—	0,11	—	0,11	0,44	4,29	—	0,44	4,73	2,86	1,82	—
	4	14	3	—	17	1,30	0,15	14	3	1,55	2,10	1,62	0,11	—	0,05	—	—	0,16	3,19	—	0,94	4,13	—	—	2,2[illegible]
	5	17	7	1	25	1,00	0,10	17	7	1,96	2,00	1,96	0,05	—	0,06	—	—	0,11	2,75	—	—	2,75	—	—	2,3[illegible]
		55	**24**	**4**	**83**	**6,00**	**0,58**	**56**	**25**	**6,16**	**7,40**	**6,50**	**0,55**	**0,01**	**0,26**	**0,10**	**0,11**	**1,03**	**18,43**	—	**1,38**	**19,81**	**3,96**	**5,12**	**7,59**
	6	20	9	—	29	0,50	0,03	20	9	0,56	1,77	0,77	0,11	—	0,05	—	—	0,16	2,65	—	0,10	2,75	—	—	2,7[illegible]
	7	19	10	1	30	1,25	0,10	20	10	1,06	2,45	1,34	0,27	0,13	0,14	—	—	0,55	5,23	0,50	—	5,72	—	—	6,8[illegible]
		39	**19**	**1**	**59**	**1,75**	**0,13**	**40**	**19**	**1,62**	**4,22**	**2,11**	**0,38**	**0,14**	**0,19**	—	—	**0,71**	**7,88**	**0,50**	**0,10**	**8,47**	—	—	**9,6**[illegible]
	8	5	2	1	8	3,00	0,30	7	2	0,29	9,80	0,49	0,05	—	0,06	0,44	—	0,55	2,47	—	1,65	4,12	—	—	4,12
	9	5	2	1	8	3,00	0,32	6	2	0,49	9,80	1,23	0,11	—	0,01	0,43	—	0,55	2,32	0,44	—	2,76	—	—	5,50
	10	4	3	1	8	2,00	0,15	4	3	0,35	1,00	0,41	0,05	—	0,06	—	0,44	0,55	2,59	0,77	0,33	3,79	—	2,20	3,30
	11	3	4	1	8	1,50	0,40	5	4	0,19	15,20	1,52	0,22	—	0,11	0,70	—	1,03	1,32	—	—	1,32	0,33	—	3,03
	12	4	4	1	9	1,25	0,25	5	4	0,32	11,80	2,06	0,16	—	0,11	0,83	—	1,10	1,43	—	—	1,43	—	—	3,55
	13	6	2	1	9	3,00	0,60	13	2	0,35	1,00	0,40	0,20	—	0,05	0,85	—	1,10	0,99	—	—	0,99	—	—	3,30
	14	3	4	1	8	1,25	0,20	4	4	0,23	15,25	2,86	0,27	—	0,11	0,17	—	0,55	2,29	0,55	—	2,84	—	—	3,85
		30	**21**	**7**	**58**	**15,00**	**2,22**	**44**	**21**	**2,22**	**63,85**	**8,97**	**1,08**	—	**0,51**	**3,43**	**0,44**	**5,43**	**13,52**	**1,76**	**1,98**	**17,26**	**0,33**	**2,20**	**27,55**
	15	4	2	1	7	1,00	0,10	5	2	0,10	13,90	1,46	0,04	—	0,07	—	—	0,11	2,86	0,22	—	3,08	—	—	1,98
	16	—	2	1	3	3,00	1,00	12	3	0,06	14,50	1,33	0,11	0,11	0,11	—	—	0,33	2,75	—	—	2,75	—	—	2,20
	17	6	3	1	10	2,05	0,10	7	4	0,51	3,20	0,93	0,11	—	0,02	—	—	0,13	4,40	—	—	4,40	—	3,30	2,20
	18	—	2	1	3	4,75	0,50	9	3	0,07	1,53	0,25	0,27	—	—	—	—	0,27	1,93	—	1,93	3,86	—	—	4,12
	19	3	4	1	8	3,40	0,10	14	6	0,06	12,14	2,53	0,11	—	0,05	—	0,11	0,27	3,35	0,55	0,06	3,96	—	0,55	2,75
	20	—	1	1	2	5,50	3,30	12	2	0,21	3,00	0,90	0,16	0,11	0,11	0,39	0,33	1,10	2,82	1,58	—	4,40	3,30	—	—
	21	—	1	1	2	5,80	3,83	13	2	0,26	2,50	0,55	0,11	—	0,05	—	—	0,16	4,15	1,08	—	5,23	3,30	—	—
	22	—	1	1	2	7,70	3,37	11	5	0,09	5,00	0,65	0,22	—	0,01	—	—	0,23	2,97	—	—	2,97	3,30	—	—
	23	10	2	1	13	1,50	0,05	10	2	0,19	5,11	1,28	0,10	—	0,03	—	—	0,13	2,31	—	—	2,31	—	—	2,20
	24	—	1	1	2	6,00	0,60	8	2	0,06	1,14	0,23	0,11	0,11	0,05	—	—	0,27	3,30	0,28	—	3,58	—	—	2,75
	25	—	2	1	3	3,00	0,25	5	3	0,08	0,10	0,08	0,11	—	0,05	—	—	0,16	3,30	—	—	3,30	—	—	3,30
	26	—	—	1	1	8,90	8,90	7	1	0,08	0,25	0,11	0,11	—	0,05	—	—	0,16	4,40	—	—	4,40	—	—	4,40
	27	5	8	1	14	3,70	0,15	11	9	0,49	3,52	0,98	0,16	0,22	0,06	0,33	—	0,77	5,39	0,55	1,98	1,32	—	—	4,40
		28	**29**	**13**	**70**	**56,36**	**22,31**	**124**	**44**	**2,86**	**65,89**	**11,28**	**1,74**	**0,55**	**0,68**	**0,72**	**0,44**	**4,13**	**43,92**	**4,26**	**3,97**	**52,14**	**9,90**	**3,85**	**30,29**
	28	—	—	1	1	19,00	4,57	9	2	0,25	0,42	0,30	3,15	—	1,91	—	—	5,06	48,40	17,60	6,60	72,60	—	49,06	—
	29	1	3	1	5	29,00	2,60	9	3	0,30	12,10	3,50	18,15	2,20	0,55	—	—	20,90	52,52	46,20	33,28	132,00	110,00	—	—
		1	**3**	**2**	**6**	**48**	**7,17**	**18**	**5**	**0,55**	**12,52**	**3,80**	**21,30**	**2,20**	**2,46**	—	—	**25,96**	**100,92**	**63,80**	**39,88**	**204,60**	**110,00**	**49,06**	—

Tabelle 20. Die Bodenfläche im Budgetjahre

З Я М Л І									Пасевы на сваёй і арэндаванай зямлі Aussaaten auf einenen und gepachteten Grundstücken												
						Арэнда Pacht											Канюшына Klee				
Сталы выган Bestandige Weide	лес і хмызнік Wald-und Buschland		Усяго прыгоднай im Ganzen an produktivem Lande	няўдобной an unproduktiven	усяго зямлі im Ganzen on Land	ральля Ackerland	сенажаць Heuschlag	Агульная плошча землякарыстан. Gesammtfläche des nutzbaren Landes	Жыта Roggen	Пшаніца Weizen	Авёс Hafer	Ячмень Gerste	Грэчка Buchweizen	Бульба Kartoffeln	Лён Flachs	Віка Wicke	1-га году ein-Jährig	2-га году 2-Jährig	Люпін Lupine	Іншыя Sonstige	Усяго im Ganzen
1.10	—	—	4.79	0.27	5.06	—	—	5.06	0.66	0.11	0.55	—	0.39	0.55	0.16	—	—	—	—	—	2.42
2.20	—	—	8.30	0.06	8.36	—	—	8.36	1.65	0.13	0.55	—	1.10	0.55	0.17	—	—	—	—	0.06	4.21
3.41	0.44	—	10.47	—	10.47	—	—	10.47	2.04	0.47	0.55	—	0.66	0.77	0.16	0.46	—	—	—	0.11	5.22
3.03	0.27	—	13.98	0.27	14.25	—	—	14.25	3.36	0.22	0.82	—	1.10	0.82	0.11	0.11	—	—	—	0.28	6.82
2.20	—	—	9.08	—	9.08	—	1.10	10.18	2.20	0.27	0.83	0.06	—	0.82	0.16	0.27	—	—	—	0.06	4.67
3.37	0.27	0.64	9.52	0.06	9.58	0.55	0.57	10.70	1.98	0.50	0.44	0.16	—	0.64	0.13	0.33	—	—	—	0.11	4.29
4.95	2.20	—	15.25	1.10	16.35	—	1.65	18.00	2.64	0.27	0.83	—	0.27	0.83	0.27	—	—	—	—	0.06	5.17
20.26	**3.18**	**0.64**	**71.39**	**1.76**	**73.15**	**0.55**	**3.32**	**77.02**	**14.53**	**1.97**	**4.57**	**0.22**	**3.52**	**4.98**	**1.16**	**1.17**	—	—	—	**0.68**	**32.80**
2.86	0.27	—	7.59	—	7.59	—	—	7.59	2.43	—	0.10	0.27	0.68	0.42	0.17	—	—	—	—	0.27	4.34
4.40	0.45	—	8.91	2.75	11.66	—	—	11.66	1.98	—	0.60	—	0.44	0.49	0.11	—	—	—	—	0.33	3.96
4.69	0.22	0.94	11.00	0.44	11.44	—	—	11.44	1.87	—	0.11	—	1.21	0.77	0.11	—	—	—	—	0.22	4.29
2.20	—	—	6.49	—	6.49	—	—	6.49	1.54	0.16	0.11	0.06	0.50	0.38	0.11	—	—	—	—	0.33	3.19
2.53	—	—	5.39	—	5.39	—	—	5.39	1.76	0.08	—	0.02	0.33	0.31	0.09	—	—	—	—	0.16	2.75
16.67	**0.94**	**0.94**	**39.39**	**3.19**	**42.58**	—	—	**42.58**	**9.57**	**0.24**	**0.92**	**0.35**	**3.16**	**2.38**	**0.58**	—	—	—	—	**1.32**	**18.52**
2.75	5.50	—	11.16	—	11.16	—	—	11.16	1.24	0.11	0.22	0.11	0.25	0.55	0.06	—	—	—	—	0.11	2.65
6.87	—	—	13.14	—	13.14	—	—	13.14	2.91	—	0.62	0.15	0.44	0.94	0.11	—	—	—	—	0.06	5.23
9.62	**5.50**	—	**24.30**	—	**24.30**	—	—	**24.30**	**4.15**	**0.11**	**0.84**	**0.26**	**0.69**	**1.49**	**0.17**	—	—	—	—	**0.17**	**7.88**
4.12	0.28	1.37	10.45	—	10.45	0.22	—	10.67	0.66	—	0.61	—	0.88	0.49	—	—	0.33	—	—	0.16	3.13
5.50	—	1.37	10.18	—	10.18	—	—	10.18	1.10	0.22	0.17	—	0.44	0.39	0.11	—	—	—	—	0.33	2.76
5.50	—	0.89	10.72	—	10.72	—	—	10.72	0.82	—	0.22	0.06	0.99	0.50	0.06	—	—	—	—	0.05	2.70
3.03	—	—	6.31	—	6.31	1.10	0.55	7.96	1.21	—	0.17	—	0.55	0.59	0.17	—	—	—	—	0.44	3.12
3.85	—	—	6.38	—	6.38	0.27	—	6.65	1.42	—	—	—	0.50	0.14	0.09	—	—	—	—	0.17	2.32
3.30	0.11	—	5.50	—	5.50	—	—	5.50	0.72	—	0.11	—	0.26	0.36	0.06	—	—	—	—	0.33	1.84
3.85	—	—	7.24	0.55	7.79	—	—	7.79	0.99	—	—	—	0.69	0.33	0.22	—	—	—	—	0.22	2.45
30.05	**0.39**	**3.63**	**56.80**	**0.55**	**57.35**	**1.59**	**0.55**	**59.49**	**6.92**	**0.22**	**1.28**	**0.06**	**4.31**	**2.80**	**0.70**	—	**0.33**	—	—	**1.70**	**18.32**
1.98	—	—	5.17	—	5.17	—	—	5.17	0.99	—	0.17	—	0.55	0.66	0.16	—	—	—	—	0.33	2.86
2.20	0.22	—	5.50	—	5.50	—	—	5.50	1.29	0.14	—	0.11	0.27	0.44	0.13	—	0.09	—	—	0.28	2.75
5.50	0.28	—	10.31	—	10.31	—	—	10.31	1.38	0.11	0.22	—	1.81	0.55	0.11	—	—	—	—	0.22	4.40
4.12	—	—	8.25	1.10	9.35	—	—	9.35	0.61	—	—	0.05	0.33	0.55	0.06	—	—	—	—	0.33	1.93
3.30	—	—	7.53	—	7.53	0.22	—	7.75	1.92	0.11	0.06	—	0.44	0.49	0.11	—	—	—	—	0.44	3.57
3.30	—	—	8.80	—	8.80	—	—	8.80	1.21	0.08	0.04	—	0.88	0.64	0.19	—	—	—	—	0.16	3.20
3.30	—	0.11	8.80	0.83	9.63	—	— 0.55	9.08	2.04	—	0.27	0.16	0.96	0.55	0.06	—	—	—	—	1.10	4.15
3.30	1.10	—	7.60	3.47	11.07	0.55	—	11.62	1.87	0.11	—	0.22	0.33	0.55	0.11	—	—	—	—	0.33	3.52
2.20	—	—	4.64	—	4.94	—	—	4.64	1.27	—	—	—	0.39	0.55	0.05	—	—	—	—	0.05	2.31
2.75	—	—	6.60	—	—	—	—	6.60	1.65	—	0.22	0.07	—	1.10	0.11	—	—	—	—	0.15	3.30
3.30	—	—	6.76	—	—	—	—	6.76	1.38	—	0.11	—	0.50	1.21	0.05	—	—	—	—	0.05	3.30
4.40	—	—	8.96	—	8.96	—	—	8.96	2.20	—	0.33	—	0.44	0.77	0.22	—	—	—	—	0.44	4.40
4.40	—	—	13.10	—	13.10	—	—	13.10	2.48	—	—	0.49	1.05	1.04	0.44	—	—	—	—	0.22	5.72
44.05	**1.60**	**0.11**	**102.03**	**5.40**	**107.42**	**0.77**	**— 0.55**	**107.64**	**20.26**	**0.55**	**1.42**	**1.11**	**7.94**	**9.11**	**1.80**	—	**0.09**	—	—	**3.12**	**45.40**
49.06	4.07	53.90	184.69	9.88	194.57	—	—	194.57	19.80	1.10	5.50	2.75	8.80	4.40	2.20	—	1.65	—	1.10	1.10	48.49
110.00	18.70	11.00	292.60	—	292.60	— 13.20	— 66.00	213.40	35.20	0.27	2.20	—	1.65	7.70	1.10	—	2.20	—	—	2.20	52.52
159.06	**22.77**	**64.90**	**477.29**	**9.88**	**487.17**	**— 13.20**	**— 66.00**	**407.97**	**55.00**	**1.37**	**7.70**	**2.75**	**10.45**	**12.10**	**3.30**	—	**3.85**	—	**1.10**	**3.30**	**100.92**

Табліца 21. Прыбытак ад сельскай гаспадаркі:

а) арганізацыя — вытворчая структура

Акругі Kreise	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	ПАЛЯВОДЗТВА Ackerlanbetieb — Валавая прадукцыя брутто Rohproduktion Brutto: жыта Roggen	пшаніца Weizen	авёс Hafer	ячмень Gerste	грэчка і проса Buchweizen und Hirse	бульба Kartoffeln	прадыльн. Faserpflanzen	травы Gräser	іншыя Sonstige	усяго im Ganzen	Страты Unkosten: насеньне Saatgut	угнаеньне Düngung	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	за арэнду ральлі für Pacht des Ackerland.	агульныя выдаткі Allgemeine Ausgaben	усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss
Віцебская	1	85,0	10,4	52,2	40,9	—	29,2	29,8	—	—	247,4	31,7	22,5	55,6	73,8	—	34,0	217,6	+ 29,9
	2	90,2	11,3	33,8	34,6	—	35,0	42,7	—	4,8	252,3	51,6	26,0	45,0	135,6	—	23,5	281,6	— 29,4
	3	97,8	15,8	51,5	39,9	—	161,0	30,9	—	3,5	400,2	46,5	22,0	102,3	114,2	—	62,0	347,0	+ 53,1
	4	162,5	19,2	101,3	112,6	—	70,0	73,9	30,8	13,5	583,8	116,9	111,5	75,6	206,0	—	90,5	600,5	— 16,8
	5	41,6	—	19,9	17,7	—	21,0	9,0	—	—	109,0	31,0	17,5	103,7	117,3	—	29,8	299,3	— 190,3
	6	100,4	1,7	74,6	47,1	—	52,5	35,0	—	3,9	325,2	74,4	27,8	189,5	159,6	—	74,6	526,0	— 200,8
	7	150,2	14,2	55,2	53,2	—	52,5	22,0	14,1	1,3	362,6	73,7	49,2	104,7	182,0	—	70,6	480,1	— 117,5
		737,6	**72,6**	**388,3**	**345,9**	—	**421,2**	**243,1**	**44,9**	**26,9**	**2280,4**	**425,8**	**276,5**	**676,4**	**988,5**	—	**385,0**	**2752,1**	**— 471,7**
	8	53,0	—	23,1	39,8	—	31,5	24,2	37,6	13,5	222,7	50,7	13,5	63,0	92,4	—	33,7	253,0	— 30,3
	9	51,0	—	16,7	58,5	—	157,5	11,9	—	—	295,6	51,1	15,0	78,0	84,0	—	52,4	280,5	+ 15,1
	10	143,2	48,6	44,3	65,3	—	192,5	19,6	—	—	513,5	99,5	78,9	174,5	193,8	—	82,[illegible]	629,7	— 116,2
	11	99,2	35,9	63,9	43,6	—	140,0	29,8	—	—	411,8	99,8	15,0	91,8	194,2	—	57,9	458,6	— 46,9
	12	58,2	23,8	53,4	47,3	—	52,5	43,8	40,4	9,8	329,1	70,2	67,5	105,8	137,7	—	68,5	449,7	— 120,6
	13	164,0	101,0	77,2	82,8	—	175,0	—	124,5	31,3	755,8	129,9	120,0	268,8	220,1	—	117,2	856,0	— 100,3
		568,6	**209,3**	**278,6**	**336,7**	—	**749,0**	**129,2**	**202,5**	**54,6**	**2528,3**	**501,2**	**309,9**	**781,9**	**922,2**	—	**412,5**	**2927,5**	**— 399,2**
	14	215,5	54,0	61,2	129,0	—	210,0	—	74,5	35,5	779,7	81,6	55,0	116,7	107,0	30,0	78,7	469,0	+ 310,7
	15	46,4	—	—	12,6	—	87,5	—	—	5,5	152,0	38,4	26,0	61,0	85,7	—	18,5	229,6	— 77,6
	16	112,4	—	18,4	59,8	—	105,0	—	—	30,5	326,0	61,2	30,0	96,7	132,9	20,0	50,5	391,3	- 65,3
	17	170,5	—	19,9	87,9	—	192,5	11,3	—	6,0	488,0	46,1	30,6	77,8	125,9	—	84,0	364,3	+ 123,7
		544,7	**54,0**	**99,5**	**289,3**	—	**595,0**	**11,3**	**74,5**	**77,5**	**1745,8**	**227,3**	**141,6**	**352,2**	**451,5**	**50,0**	**231,7**	**1454,2**	**+ 291,5**
	18	38,9	2,6	20,8	13,0	—	17,5	11,9	—	3,6	108,3	30,5	8,5	84,9	74,9	—	29,3	228,1	— 119,8
	19	58,1	15,4	39,8	25,4	—	105,0	54,9	30,0	—	328,6	69,9	40,0	120,7	134,6	—	48,4	413,6	— 85,0
	20	72,5	23,0	19,9	49,3	—	175,0	19,9	18,2	6,3	384,1	58,6	24,5	91,3	89,1	—	38,3	301,[illegible]	+ 82,4
	21	193,9	69,4	59,9	44,5	—	210,0	101,0	414,2	—	1092,9	96,4	32,5	230,3	210,4	—	147,5	717,1	+ 376,0
	22	92,9	28,1	21,1	28,3	—	105,0	5,5	61,9	—	342,8	50,2	40,2	61,9	66,8	—	70,5	289,6	+ 53,2
	23	190,7	8,2	74,7	73,1	15	157,5	61,3	45,0	—	625,4	92,0	92,5	127,8	207,1	—	107,9	627,4	— 2,0
		647,0	**146,7**	**236,1**	**233,6**	**15**	**770,0**	**254,5**	**569,3**	**9,9**	**2882,1**	**397,8**	**238,2**	**716,8**	**782,9**	—	**441,9**	**2577,5**	**+ 304,6**
	24	1245,1	860,1	759,0	384,2	—	1575,0	—	3250,0	—	8073,4	627,6	305,0	1132,7	654,0	—	956,7	3676,0	+ 4397,4
	25	1338,5	205,4	637,4	581,6	—	1050,0	301,7	1430,5	107,5	5652,6	702,9	482,2	777,0	1005,0	—	645,7	3613,0	+ 2039,6
		2583,6	**1065,5**	**1396,4**	**965,8**	—	**2625,0**	**301,7**	**4680,5**	**107,5**	**13726,0**	**1330,5**	**787,2**	**1909,7**	**1659,0**	—	**1602,4**	**7289,0**	**+ 6437,0**
Менская	1	70,0	8,8	41,2	25,0	—	78,0	5,1	56,3	—	285,2	24,8	17,0	72,7	100,5	—	30,1	245,2	+ 40,0
	2	62,8	27,1	55,2	26,4	—	70,5	5,0	87,2	0,5	334,8	43,0	19,5	45,8	90,0	—	52,2	250,6	+ 84,2
	3	151,0	14,0	54,3	60,8	—	156,0	25,4	232,1	—	693,6	68,4	62,0	199,0	194,7	—	92,9	617,0	+ 76,5
	4	133,6	19,8	55,3	48,4	—	124,8	8,7	141,7	—	532,2	64,5	13,5	118,9	138,8	—	86,1	421,9	+ 110,3
	5	185,6	54,2	147,7	83,1	—	195,0	18,6	166,0	—	850,6	94,6	57,5	90,5	217,5	—	75,9	535,9	+ 314,[illegible]
	6	147,5	24,6	50,3	31,5	4,2	146,3	11,0	282,6	2,9	700,7	104,9	39,4	133,8	172,5	—	132,6	583,2	+ 117,5
		751,4	**148,5**	**404,0**	**275,2**	**4,2**	**770,6**	**73,8**	**965,9**	**3,4**	**3397,1**	**400,3**	**208,9**	**660,7**	**914,0**	—	**469,9**	**2653,8**	**+ 743,3**

Tabelle 21. Einnahmen von der Landwirtschaft.

a) organisatorisch-betriebstechnische Struktur.

ЛУГАВОДЗТВА Wiesenwirtschaft							САД—ГАРОД Obst—und Gemüsegärten								Разам земляробства Im Ganzen an Feldwirtschaft				
	Страты Unkosten							Страты Unkosten											
Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	за арэнду сенажаці an Pacht für Heuschlag	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	усяго im Ganzen	чыстая астача Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto	Saatgut насеньне	угнаеньне Düngung	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	усяго im Ganzen	чыстая астача Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	чыстая астача Reiner Ueberschuss	пашло прац. дзён сваёй сям'і на земл. Verbraucht an Arbeitstagen der eigenen Familie im Ackerbau	Сель-гасп. прыбыт. ад земляробства Landw. Einnahme von Ackerbau.
93,5	7,6	22,4	—	13,8	43,8	+ 49,7	21,4	1,7	4,0	2,0	13,2	3,2	24,1	— 2,7	362,2	285,4	+ 76,9	109,4	186,2
182,3	2,0	32,7	—	23,3	58,0	+ 124,3	14,0	0,8	4,0	2,0	11,0	1,4	19,2	— 5,2	448,6	358,9	+ 89,8	179,3	269,1
165,0	5,7	28,6	—	32,2	66,4	+ 98,6	13,8	1,9	5,0	7,3	13,5	1,9	29,6	— 15,9	578,9	443,1	+ 135,9	156,3	292,2
150,2	2,8	48,7	—	13,0	64,5	+ 85,6	142,8	5,0	2,5	5,3	18,2	12,5	43,4	+ 99,4	876,7	708,5	+ 168,2	272,9	441,1
81,4	4,1	21,0	—	13,6	38,7	+ 42,7	1,0	—	7,5	2,4	10,5	0,3	20,7	— 19,7	191,4	358,7	— 167,3	148,7	18,6
165,0	6,0	19,6	—	26,9	51,9	+ 113,1	5,0	0,1	10,0	16,4	16,9	0,8	44,2	— 39,2	495,2	622,0	— 126,9	195,5	68,6
137,5	3,6	22,7	—	15,9	42,1	+ 95,4	20,3	—	7,5	7,5	26,3	4,9	46,2	— 25,9	520,4	568,3	— 48,0	231,0	182,9
974,8	**31,8**	**195,0**	—	**138,6**	**365,4**	**+ 609,4**	**218,1**	**9,5**	**40,5**	**42,9**	**109,4**	**25,0**	**227,4**	**— 9,3**	**3473,4**	**3345,0**	**+ 128,4**	**1293,0**	**1421,6**
45,2	1,7	8,1	—	7,8	17,6	+ 27,6	14,1	1,0	1,5	3,0	8,6	2,0	16,1	— 2,0	282,0	286,6	— 4,6	109,1	104,5
59,4	1,8	16,2	—	9,5	27,5	+ 31,9	7,0	0,4	2,5	1,8	3,6	1,0	9,2	— 2,2	362,0	317,3	+ 44,7	103,8	148,5
110,0	3,6	20,5	—	20,3	50,4	+ 59,6	15,1	1,9	7,5	3,1	3,0	1,6	17,1	— 2,1	638,6	697,2	— 58,7	223,4	164,8
158,0	3,6	46,4	—	19,3	69,3	+ 88,7	14,0	1,1	3,8	0,7	22,5	1,2	29,2	— 14,7	584,3	557,1	+ 27,2	263,1	290,3
101,0	2,8	14,8	—	18,7	36,3	+ 64,2	19,2	0,7	7,4	5,0	14,1	2,9	30,1	— 11,0	449,3	516,0	— 66,8	166,6	99,8
220,0	12,7	35,2	—	22,1	70,0	+ 150,0	64,4	1,4	12,5	10,5	25,5	4,7	54,6	+ 9,8	1040,2	980,6	+ 59,5	280,6	340,3
693,6	**26,2**	**147,3**	—	**97,7**	**271,1**	**+ 422,6**	**134,2**	**6,5**	**35,2**	**24,1**	**77,2**	**13,4**	**156,4**	**— 22,1**	**3356,4**	**3354,9**	**+ 1,3**	**1146,6**	**1148,2**
126,5	7,5	18,6	12,0	13,4	51,5	+ 75,1	26,9	3,2	7,5	4,4	11,6	2,8	29,5	— 2,7	933,0	549,9	+ 383,0	137,2	520,2
82,5	3,2	24,6	—	8,9	36,8	+ 45,7	2,4	1,3	1,5	2,4	5,9	0,2	11,4	— 9,2	236,7	277,7	— 41,0	116,2	75,2
110,0	4,9	12,6	—	21,0	40,5	+ 69,5	16,4	2,0	5,0	4,0	14,1	2,2	27,2	— 10,6	452,6	459,0	— 6,4	161,6	155,2
182,5	9,1	60,7	—	57,6	127,4	+ 55,1	20,5	2,0	10,0	4,5	16,1	4,2	36,8	— 16,3	691,0	528,5	+ 162,5	185,5	348,0
501,5	**24,7**	**118,5**	**12,0**	**100,9**	**256,1**	**+ 245,4**	**66,2**	**8,5**	**24,0**	**15,3**	**47,7**	**9,4**	**104,8**	**— 38,8**	**2313,3**	**1815,1**	**+ 498,1**	**600,4**	**1098,5**
44,0	3,7	16,2	—	12,9	32,9	+ 11,1	11,1	0,9	2,2	8,9	10,1	2,1	24,2	— 13,1	163,4	285,2	— 121,8	101,3	20,6
165,0	6,8	31,8	—	18,7	57,3	+ 107,7	11,2	1,6	10,0	6,8	9,0	1,5	28,9	— 17,4	504,7	499,8	+ 5,9	175,4	180,3
165,0	8,7	38,6	—	18,7	66,0	+ 99,0	20,7	4,9	7,5	13,6	15,7	2,1	43,7	— 23,0	569,8	411,5	+ 158,3	143,3	301,7
63,0	2,4	29,0	—	4,9	36,4	+ 26,6	15,8	1,9	10,0	8,1	17,6	2,0	39,6	— 23,8	1171,7	793,0	+ 378,4	250,0	628,6
137,5	2,1	12,0	—	36,9	58,0	+ 79,5	41,2	1,6	6,2	7,0	23,9	7,1	45,9	— 4,4	521,8	393,5	+ 128,3	93,2	221,5
220,0	7,0	60,4	—	27,2	94,5	+ 125,5	64,7	4,0	7,5	7,7	37,6	6,8	63,6	+ 1,1	910,1	785,5	+ 124,6	293,5	418,2
794,5	**30,7**	**195,0**	—	**119,3**	**345,1**	**+ 449,4**	**165,0**	**14,9**	**43,4**	**52,1**	**114,0**	**21,6**	**245,9**	**— 80,9**	**3841,5**	**3168,5**	**+ 673,0**	**1056,7**	**1729,7**
—	—	—	—	—	—	—	1228,2	24,2	12,5	172,1	100,0	132,0	440,8	+ 787,4	9301,6	4116,8	+ 5184,8	587,8	5772,6
855,0	18,6	75,7	—	78,8	173,0	+ 682,0	926,3	3,8	—	60,2	234,4	77,7	376,1	+ 550,2	7433,4	4161,6	+ 3271,8	1285,6	4557,4
855,0	**18,6**	**75,7**	—	**78,8**	**173,0**	**+ 682,0**	**2154,5**	**28,0**	**12,5**	**232,3**	**334,4**	**209,7**	**816,9**	**+ 1337,6**	16735,0	**8278,4**	**+ 8456,6**	**1873,4**	10330,0
74,4	2,3	6,4	25,0	3,4	37,1	+ 37,3	11,0	0,4	0,5	2,1	16,0	1,3	20,3	— 9,3	370,6	302,6	+ 68,0	122,0	190,9
53,3	1,3	7,4	—	8,4	17,1	+ 36,3	10,8	0,1	1,5	0,7	3,2	1,2	6,8	+ 4,0	398,9	274,4	+ 124,5	100,6	225,1
130,0	6,5	15,2	—	15,0	36,7	+ 93,4	30,6	2,5	3,0	4,9	19,9	3,8	34,1	— 3,5	854,2	687,8	+ 166,5	229,8	396,3
137,0	10,6	32,4	20,0	14,4	77,4	+ 59,6	8,8	0,2	0,5	1,0	6,7	2,0	10,4	— 1,5	678,0	509,6	+ 168,4	177,9	346,3
133,3	8,2	36,3	—	9,4	53,9	+ 79,4	51,8	2,0	2,5	2,6	21,1	4,0	32,3	+ 19,5	1035,7	622,2	+ 413,5	274,9	688,4
113,8	2,6	15,9	—	16,9	35,4	+ 78,4	18,7	0,4	6,3	3,8	16,9	2,7	30,2	— 11,5	833,1	648,8	+ 184,4	203,8	388,2
641,7	**31,5**	**113,6**	**45,0**	**67,5**	**257,6**	**+ 384,3**	**131,7**	**5,6**	**14,3**	**15,1**	**83,8**	**15,0**	**133,9**	**— 2,2**	**4170,4**	**3045,2**	**+ 1125,2**	**1110,0**	**2235,2**

Табліца 21. Прыбытак ад сельскай гаспадаркі:

a) арганізацыя—вытворчая структура

АКРУГІ / KREISE	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaften	ПАЛЯВОДЗТВА / ACKERBAUBETRIEB — Валавая прадукцыя брутто / Rohproduktion Brutto: жыта / Roggen	пшаніца / Weizen	авёс / Hafer	ячмень / Gerste	грэчка і проса / Buchweizen und Hirse	бульба / Kartoffeln	прадыльн. / Faserpflanzen	травы / Gräser	іншыя / Sonstige	усяго / im Ganzen	Страты / Unkosten: насеньне / Saatgut	угнаеньне / Düngung	конная цяга / Pferdezugkraft	рабочая сіла / Arbeitskraft	за арэнду ральлі / für Pacht des Ackerland.	агульныя выдаткі / Allgemeine Ausgaben	усяго / im Ganzen	Чыстая астача / Reiner Ueberschuss
Менская	7	174,3	39,0	51,2	30,8	—	226,2	12,6	28,2	—	562,2	65,5	30,5	76,3	154,7	—	109,8	436,8	+ 125,4
	8	113,4	7,5	58,4	33,1	—	92,1	11,9	6,0	—	322,4	56,1	33,1	66,4	149,3	—	41,5	346,1	— 24,0
		287,7	**46,5**	**109,6**	**63,9**	—	**318,3**	**24,5**	**34,2**	—	**884,6**	**121,6**	**63,6**	**142,7**	**304,0**	—	**151,3**	**783,2**	+ **101,4**
	9	81,6	25,5	41,3	31,9	—	86,0	6,4	54,4	7,1	334,2	43,9	26,3	66,1	119,0	—	35,1	290,4	+ 43,8
	10	121,8	3,8	47,8	21,0	—	158,4	15,0	50,4	0,6	418,7	58,9	21,0	39,1	129,3	—	59,7	308,1	+ 110,6
	11	67,7	19,6	30,8	57,7	—	78,0	6,3	54,1	—	314,2	58,0	13,5	44,7	92,1	—	51,8	260,0	+ 54,1
	12	77,4	19,7	41,8	15,2	8,8	125,0	37,2	44,0	7,4	376,4	73,2	17,0	68,7	172,1	—	50,0	381,0	— 4,5
	13	217,0	20,4	66,1	78,6	—	165,4	22,9	71,0	—	641,4	102,4	55,0	92,1	235,2	—	90,8	575,4	+ 66,0
	14	178,4	23,6	90,4	50,8	9,0	179,8	15,5	96,0	—	643,3	86,1	25,0	45,5	273,4	—	79,7	509,7	+ 133,6
		744,4	**112,6**	**318,2**	**255,2**	**17,8**	**796,4**	**103,3**	**369,8**	**15,1**	**2728,1**	**422,5**	**157,8**	**356,2**	**1021,1**	—	**367,1**	**2324,5**	+ **403,6**
	15	100,2	—	20,9	22,0	—	90,1	4,6	—	—	237,7	33,1	20,0	84,4	78,0	—	12,5	228,0	+ 9,7
	16	82,0	14,5	83,0	17,5	8,1	74,0	16,8	—	26,9	322,8	70,8	21,0	51,4	132,1	—	50,3	325,6	— 2,7
	17	54,0	13,7	10,1	41,8	4,2	64,4	3,7	—	—	191,8	49,4	22,0	29,0	104,3	—	27,2	231,9	— 40,1
	18	252,5	47,1	98,5	28,3	20,2	175,5	8,9	—	12,0	643,6	98,1	41,5	89,4	220,6	—	106,6	556,2	+ 86,5
		488,7	**75,3**	**212,5**	**109,6**	**32,5**	**404,0**	**34,0**	—	**38,9**	**1395,3**	**251,4**	**104,5**	**254,2**	**535,1**	—	**196,6**	**1341,7**	+ **53,6**
	19	98,6	16,1	—	61,2	12,5	156,8	15,0	—	6,4	366,5	54,1	22,0	31,5	72,9	—	10,0	190,7	+ 175,8
	20	98,9	12,8	27,0	25,0	—	91,3	10,0	—	—	265,7	39,7	14,0	33,8	88,2	6,3	43,3	225,2	+ 40,5
	21	111,0	33,2	82,5	80,6	13,3	195,0	22,4	91,5	4,2	636,7	72,9	42,5	156,5	152,6	—	44,3	468,7	+ 168,0
	22	148,4	25,5	129,3	39,2	—	167,0	—	86,5	9,6	606,2	82,6	40,0	118,9	186,2	—	117,7	545,4	+ 60,8
	23	169,0	240,0	251,4	39,7	—	293,3	20,5	313,3	4,8	1332,9	125,7	82,5	262,9	184,5	—	77,7	733,2	+ 599,7
	24	232,6	132,0	161,0	16,0	21,0	156,8	34,6	151,1	18,9	924,8	116,0	63,8	202,0	207,4	—	52,3	641,6	+ 283,2
		858,4	**460,5**	**651,9**	**262,5**	**46,8**	**1060,9**	**102,5**	**645,4**	**43,9**	**4132,8**	**491,0**	**264,8**	**805,6**	**891,8**	**6,3**	**345,3**	**2804,8**	+ **1328,0**
	25	1078,0	202,1	2440,5	217,0	157,5	975,0	—	637,1	67,5	5775,0	1114,8	394,5	1414,7	1213,8	—	514,9	4653,0	+ 1122,0
	26	985,0	26,1	392,3	221,5	87,0	1560,0	—	1915,3	—	5187,0	750,1	252,0	634,8	773,5	—	422,3	2832,0	+ 2354,0
		2063,0	**228,2**	**2832,8**	**438,5**	**244,5**	**2535,0**	—	**2552,4**	**67,5**	10962,0	**1864,9**	**646,5**	**2049,5**	**1987,3**	—	**937,2**	**7485,0**	+ **3477,0**
Бабруйская	1	67,4	19,3	32,1	—	13,3	73,5	6,2	6,0	—	218,7	33,3	15,9	86,5	102,4	—	43,3	280,3	— 61,7
	2	166,0	35,8	44,3	7,1	38,3	69,0	14,8	—	—	375,2	66,4	50,0	83,1	135,5	—	43,8	378,8	— 3,6
	3	90,9	12,3	42,4	4,0	44,7	122,3	7,3	—	—	324,1	44,8	44,0	74,4	125,7	—	70,9	359,8	— 35,7
	4	177,6	26,9	127,2	21,2	60,3	186,0	18,8	53,3	—	671,4	112,0	58,0	151,4	246,4	—	132,9	760,6	— 29,2
	5	175,4	6,9	67,4	—	12,8	217,5	12,1	33,5	—	525,0	76,3	28,0	69,6	132,1	—	75,7	381,7	+ 144,1
	6	340,1	46,1	120,1	—	52,1	250,0	11,7	36,3	—	856,3	102,9	32,5	143,7	265,8	—	137,6	682,6	+ 173,8
	7	129,6	13,2	59,0	—	18,7	138,5	18,3	—	—	377,3	53,7	13,5	53,4	117,5	—	31,9	269,6	+ 107,7
		1147,0	**160,2**	**492,7**	**32,3**	**240,4**	**1056,8**	**89,4**	**130,0**	—	**3348,9**	**489,4**	**241,9**	**662,1**	**1124,9**	—	**536,1**	**3051,4**	+ **295,0**
	8	98,1	46,2	246,9	—	71,4	174,0	11,8	—	—	648,3	115,5	32,5	134,9	176,1	80,0	73,4	612,4	+ 35,9
	9	139,5	12,7	147,5	2,0	33,5	174,0	12,6	3,3	—	524,9	91,8	27,5	150,0	209,6	5,0	73,9	557,8	— 32,9
	10	56,9	9,3	52,6	—	16,9	76,5	8,3	2,9	—	223,4	38,6	17,5	77,6	90,1	—	18,4	242,3	— 18,8
	11	124,5	22,2	66,1	16,7	26,6	135,0	9,5	25,5	—	426,1	72,6	32,5	126,3	117,6	—	40,2	389,2	+ 36,9
		419,0	**90,3**	**513,1**	**18,7**	**148,4**	**559,5**	**42,2**	**31,7**	—	**1822,8**	**318,5**	**110,0**	**488,8**	**593,4**	**85,0**	**205,9**	**1801,7**	+ **21,1**

Tabelle 21. Einnahmen von der Landwirtschaft.

a) organisatorisch-betriebstechnische Struktur.

ЛУГАВОДЗТВА Wiesenwirtschaft	Страты Unkosten						САД—ГАРОД Obst- und Gemüsegärten	Страты Unkosten							Разам земляробства Im Ganzen an Feldwirtschaft				
Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	за арэнду сенажацi an Pacht für Heuschlag	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	усяго im Ganzen	чыстая астача Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto	Saatgut насеньне	угнаеньне Düngung	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі allgemeine Ausgaben	усяго im Ganzen	чыстая астача Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	чыстая астача Reiner Ueberschuss	пашло прац. дзён сваёй сям'і на зямл. Verbraucht an Arbeitstagen der eigenen Familie im Ackerbau	Сельгасп. прыбыт. ад земляробства Landw. Einnahme von Ackerbau
117,8	36,2	51,9	—	19,6	107,8	+ 10,0	5,1	0,2	1,0	2,6	11,0	1,5	16,2	— 11,1	685,1	560,8	+ 124,3	217,6	342,0
67,4	8,8	23,2	—	6,9	39,6	+ 28,1	54,1	1,4	1,3	1,4	17,7	7,3	29,1	+ 25,0	443,9	414,1	+ 29,5	190,1	219,6
185,2	**45,0**	**75,1**	—	**26,5**	**146,7**	**+ 38,5**	**59,2**	**1,6**	**2,3**	**4,0**	**28,6**	**8,8**	**45,3**	**+ 13,9**	**1129,0**	**975,2**	**+ 153,8**	**407,7**	**561,6**
85,3	2,2	9,0	—	7,1	18,3	+ 67,0	—	—	—	—	—	—	—	—	419,5	308,7	+ 110,8	128,0	238,5
93,6	0,5	16,0	—	10,6	27,0	+ 65,9	69,5	1,6	3,0	0,9	9,8	8,3	23,6	+ 45,9	581,1	358,7	+ 222,4	155,1	377,0
139,5	1,3	17,8	—	8,6	27,7	+ 112,0	29,8	1,0	2,5	2,0	13,3	2,1	20,9	+ 8,9	483,7	308,7	+ 175,1	123,3	298,3
163,5	2,6	22,7	—	17,4	42,7	+ 120,8	33,8	1,3	3,0	4,2	12,8	4,3	25,6	+ 8,2	573,8	449,3	+ 124,5	189,7	314,2
136,5	1,9	37,6	—	13,2	52,8	+ 83,7	15,8	1,2	3,0	1,7	14,4	2,4	22,8	— 7,0	793,7	650,9	+ 142,8	287,2	429,9
104,5	1,6	18,1	—	7,7	27,4	+ 77,1	79,8	4,0	5,0	4,4	43,4	6,1	62,9	+ 16,8	827,5	600,0	+ 227,5	334,8	562,4
722,5	**10,0**	**121,3**	—	**54,0**	**195,9**	**+ 526,6**	**228,7**	**9,1**	**16,5**	**13,2**	**93,8**	**23,2**	**155,8**	**+ 72,9**	**3679,3**	**2676,3**	**+ 1003,1**	**1218,1**	**2221,2**
182,0	11,9	20,0	—	9,1	41,0	+ 141,0	14,2	0,5	1,5	3,1	18,8	1,0	24,9	— 10,7	433,9	293,9	+ 140,0	116,7	256,7
109,5	2,7	29,5	—	13,4	45,6	+ 63,9	19,4	1,2	2,5	0,9	12,0	2,8	19,4	—	451,8	390,5	+ 61,3	173,6	234,9
91,6	3,3	14,0	—	12,5	29,8	+ 61,8	12,3	0,8	1,0	0,9	15,4	2,1	20,2	— 7,9	295,7	281,8	+ 13,8	133,7	147,5
117,0	8,8	31,0	—	13,6	53,4	+ 63,6	16,7	—	2,0	3,5	19,7	2,1	27,4	— 10,6	776,7	637,0	+ 139,7	271,3	411,0
500,1	**26,7**	**94,5**	—	**48,6**	**169,7**	**+ 330,3**	**62,7**	**2,5**	**7,0**	**8,1**	**65,1**	**8,0**	**91,9**	**— 29,2**	**1958,0**	**1603,2**	**+ 354,8**	**695,3**	**1050,1**
221,0	5,0	28,0	—	5,2	38,1	+ 182,9	46,9	1,1	2,5	1,4	11,2	1,6	17,1	+ 29,9	634,4	245,9	+ 388,6	112,1	500,6
129,5	5,2	21,5	—	18,1	44,8	+ 84,5	33,1	0,7	1,0	0,4	3,7	4,6	10,4	+ 22,7	427,9	280,3	+ 147,6	113,4	261,0
150,0	5,0	26,6	—	6,4	38,0	+ 112,0	27,2	1,5	1,5	2,3	18,8	1,3	25,4	+ 1,8	813,9	532,1	+ 281,8	197,5	479,2
182,0	11,0	35,2	—	31,1	77,3	+ 104,7	16,7	0,5	5,0	9,9	26,7	6,3	48,5	— 31,8	804,9	671,2	+ 133,7	240,3	374,0
260,0	5,3	28,7	—	13,7	47,6	+ 212,4	28,9	1,3	1,9	1,6	10,7	1,2	16,6	+ 12,3	1621,9	797,5	+ 824,4	215,5	1040,2
137,0	5,7	24,6	—	20,8	51,1	+ 85,9	81,6	3,8	3,8	4,9	27,4	12,7	52,5	+ 29,1	1143,4	745,2	+ 398,2	255,1	653,4
1079,5	**37,2**	**164,4**	—	**95,3**	**296,9**	**+ 782,3**	**234,5**	**8,9**	**15,6**	**20,5**	**98,4**	**27,1**	**170,4**	**+ 64,0**	**5446,5**	**3272,1**	**+ 2174,4**	**1134,2**	**3308,5**
2925,0	291,2	513,0	—	172,8	977,0	+ 1948,0	115,7	—	26,2	13,2	38,9	7,9	86,1	+ 29,6	8815,4	5715,7	+ 3099,7	1180,3	4280,0
2600,0	85,7	444,0	—	127,2	656,9	+ 1943,1	2133,3	20,0	78,7	78,2	355,4	109,1	641,4	+ 1491,8	9920,6	4130,0	+ 5789,6	997,4	6787,0
5525,0	**376,9**	**957,0**	—	**300,0**	**1633,9**	**+ 3891,1**	**2249,3**	**20,0**	**104,9**	**91,4**	**394,2**	**117,0**	**727,5**	**+ 1521,4**	**18736,0**	**9846,7**	**+ 8889,3**	**2177,7**	**11067,0**
95,0	2,2	16,6	—	17,4	36,3	+ 58,8	21,6	1,1	1,9	3,5	23,2	3,7	33,4	— 11,8	335,3	350,0	— 14,7	141,2	126,5
106,5	7,2	30,4	—	11,3	48,8	+ 58,0	14,8	1,4	5,0	0,6	4,7	1,5	13,2	+ 1,5	496,8	440,9	+ 56,0	170,6	226,6
132,9	6,4	22,3	—	14,0	42,7	+ 90,2	63,9	0,5	6,0	1,1	20,3	6,4	34,2	+ 29,7	520,9	436,7	+ 84,2	168,3	252,4
206,3	9,9	53,3	—	15,7	17,9	+ 127,5	54,9	2,1	10,0	2,6	41,2	5,4	61,3	— 6,4	932,7	840,8	+ 91,9	324,9	416,7
105,0	0,6	12,9	—	9,1	22,6	+ 83,0	94,9	0,9	8,0	5,3	13,4	8,2	35,8	+ 59,1	726,4	440,1	+ 286,3	158,3	444,0
252,3	18,0	50,0	—	34,6	102,5	+ 149,8	72,0	1,9	5,0	2,7	19,4	9,8	38,8	+ 34,1	1181,5	823,9	+ 357,7	307,7	665,3
52,8	11,3	8,7	—	3,9	23,9	+ 28,9	21,2	0,4	1,5	0,3	4,8	1,9	9,0	+ 12,3	451,3	302,4	+ 148,8	130,6	279,4
951,8	**55,6**	**194,2**	—	**106,0**	**355,7**	**+ 596,1**	**344,2**	**8,3**	**37,4**	**16,1**	**127,0**	**36,9**	**225,7**	**+ 118,5**	**4644,3**	**3634,8**	**+ 1010,1**	**1401,5**	**2411,7**
158,4	10,0	26,7	2,0	17,8	56,5	+ 101,9	13,4	3,4	5,0	3,8	13,8	3,1	29,1	— 15,7	820,1	698,1	+ 122,0	206,6	328,6
146,3	12,5	33,9	12,5	17,5	70,4	+ 75,8	33,5	1,2	10,0	2,5	28,0	5,1	46,8	— 13,3	704,6	674,1	+ 29,7	271,5	301,2
47,3	14,5	17,9	—	3,5	35,8	+ 11,4	15,7	0,9	5,0	1,8	7,3	1,2	16,2	— 0,5	286,4	294,3	— 7,9	115,2	107,3
80,6	14,1	30,6	—	7,3	42,1	+ 38,5	32,8	3,9	7,0	4,2	14,3	2,7	32,0	+ 0,6	539,3	463,2	+ 76,0	148,5	224,5
432,6	**51,3**	**99,1**	**14,5**	**40,1**	**204,8**	**+ 227,6**	**95,1**	**9,4**	**27,0**	**12,3**	**63,4**	**12,1**	**124,1**	**— 28,9**	**2350,3**	**2130,5**	**+ 219,8**	**741,8**	**961,6**

Табліца 21. Прыбытак ад сельскай гаспадаркі:

а) арганізацыя—вытворчая структура

Акругі / Kreise	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaften	Паляводзтва / Ackerbaubetrieb — Валавая прадукцыя брутто / Rohproduktion Brutto: жыта / Roggen	пшаніца / Weizen	авёс / Hafer	ячмень / Gerste	грэчка і проса / Buchweizen und Hirse	бульба / Kartoffeln	прадыльні / Faserpflanzen	травы / Gräser	іншыя / Sonstige	Усяго / im Ganzen	Страты / Unkosten: насеньне / Saatgut	угнаеньне / Düngung	конная цяга / Pferdezugkraft	рабочая сіла / Arbeitskraft	за арэнду ральлі / für Pacht des Ackerland.	агульныя выдаткі / Allgemeine Ausgaben	усяго / im Ganzen	Чыстая астача / Reiner Ueberschuss
Бабруйская	12	86.5	9.2	66.2	—	14.0	120.0	22.9	—	—	318.8	46.8	14.0	24.1	80.2	—	46.3	211.8	+ 107.0
	13	122.1	2.1	29.8	—	60.8	91.4	21.9	—	—	328.2	62.8	49.3	52.3	110.6	—	42.7	317.6	+ 10.5
	14	218.9	26.5	39.1	—	31.4	239.1	10.9	23.7	—	589.6	90.6	32.8	103.6	216.0	—	57.5	500.4	+ 89.2
	15	292.0	9.9	31.3	—	53.9	210.0	1.9	3.4	—	602.4	88.0	23.8	160.7	218.6	—	57.4	548.5	+ 53.9
	16	220.3	32.9	92.6	11.6	20.1	161.0	22.0	19.1	—	579.7	81.7	47.1	137.8	142.1	—	71.8	480.4	+ 99.3
	17	197.4	65.5	54.1	15.6	5.2	137.1	6.9	50.7	—	532.4	74.5	30.9	80.3	138.3	—	68.3	392.4	+ 140.0
	18	204.9	49.6	95.1	—	45.4	232.0	16.0	—	—	643.0	86.0	70.0	81.8	209.5	—	62.3	509.6	+ 133.3
		1342.0	**195.7**	**408.2**	**27.2**	**230.9**	**1190.6**	**102.5**	**96.9**	—	**3593.9**	**530.4**	**267.9**	**640.9**	**1115.3**	—	**406.3**	**2960.7**	**+ 633.2**
Мазырская	1	151.5	—	7.6	11.2	64.9	92.0	15.8	—	—	343.0	59.4	62.8	48.4	133.4	—	40.4	344.3	— 1.3
	2	86.0	—	26.6	—	44.9	82.8	14.1	15.0	—	269.4	52.9	29.0	40.5	140.3	—	25.4	288.1	— 18.7
	3	189.7	—	12.5	—	49.6	156.4	13.0	—	—	421.2	71.8	32.5	76.4	186.1	--	42.2	409.1	+ 12.1
	4	118.0	6.5	10.1	2.8	36.3	69.0	16.4	—	3.4	262.5	59.2	30.8	20.5	107.4	—	47.6	265.4	— 2.9
	5	105.7	5.4	—	1.6	30.2	63.0	7.7	—	—	213.6	38.3	16.6	23.8	106.7	—	30.9	216.2	— 2.6
		650.9	**11.9**	**56.8**	**15.7**	**226.0**	**463.2**	**67.0**	**15.0**	**3.4**	**1509.8**	**281.5**	**171.7**	**209.6**	**673.9**	—	**186.5**	**1523.1**	**— 13.3**
	6	106.9	7.3	17.4	6.5	22.1	131.1	10.5	—	—	301.9	42.6	32.5	88.9	113.0	—	32.9	309.8	— 7.9
	7	218.9	—	46.0	11.7	33.3	170.2	19.6	—	—	499.7	90.1	29.0	67.9	142.0	—	57.6	386.6	+ 113.1
		325.6	**7.3**	**63.4**	**18.2**	**55.5**	**301.3**	**30.1**	—	—	**801.6**	**132.7**	**61.5**	**156.8**	**255.0**	—	**90.5**	**696.4**	**+ 105.2**
	8	32.4	—	39.4	—	46.6	139.6	—	18.4	13.6	289.9	51.6	19.[illegible]	41.6	105.9	6.0	30.8	254.0	+ 35.0
	9	72.5	6.1	7.0	—	36.7	64.4	8.6	—	—	195.2	36.0	31.1	74.9	119.6	—	38.3	300.6	— 105.4
	10	69.3	—	5.2	1.1	60.3	55.2	6.3	—	—	197.3	43.0	15.7	46.7	67.8	—	35.3	208.3	— 11.0
	11	96.6	—	41.2	—	48.7	96.6	15.6	—	—	298.8	55.3	35.9	34.1	110.6	16.0	32.4	284.2	+ 14.5
	12	75.8	—	—	—	37.7	27.6	8.0	—	—	149.1	28.4	23.5	19.1	87.6	5.6	63.4	227.8	— 78.7
	13	49.7	—	7.4	—	25.1	82.8	6.5	—	—	171.6	31.5	34.9	42.6	96.2	—	17.7	222.8	— 51.4
	14	104.5	—	—	—	37.1	92.4	10.3	—	—	244.3	44.0	20.1	32.4	108.8	—	29.0	234.3	+ 10.1
		500.7	**6.1**	**100.2**	**1.1**	**292.2**	**558.6**	**55.3**	**18.4**	**13.6**	**1546.1**	**289.8**	**180.8**	**291.7**	**696.4**	**27.6**	**246.8**	**1733.0**	**— 186.9**
	15	62.0	—	11.0	—	41.9	82.8	6.4	—	—	204.1	36.2	26.5	26.3	138.3	—	15.5	242.8	— 38.7
	16	85.6	11.4	—	8.4	28.0	69.0	20.4	15.0	2.6	240.3	40.9	30.6	60.8	141.1	—	50.7	323.6	— 83.3
	17	96.8	1.9	13.3	—	52.8	80.5	4.6	—	4.3	254.1	48.8	41.3	46.1	149.5	—	27.8	313.6	— 59.5
	18	42.1	—	—	—	12.5	89.2	—	—	1.7	145.5	30.3	25.6	27.2	72.3	—	29.2	184.0	— 38.5
	19	103.2	4.5	3.6	—	46.2	69.0	16.4	—	3.3	246.3	42.6	17.3	45.8	157.8	5.0	17.6	286.0	— 39.8
	20	100.8	3.8	3.8	—	27.7	124.2	23.2	—	7.7	291.1	57.3	20.0	42.6	153.4	—	33.5	306.8	— 15.7
	21	133.9	—	16.2	4.7	48.9	80.5	7.4	—	—	291.6	80.8	25.6	54.2	98.6	—	48.0	307.2	— 15.7
	22	117.8	8.9	—	7.1	22.5	46.0	12.8	—	—	215.1	42.6	17.5	51.9	158.3	3.0	25.2	298.5	— 83.4
	23	104.8	—	—	—	27.3	92.0	13.0	—	—	237.0	33.4	17.0	39.9	81.5	—	15.5	187.4	+ 49.7
	24	152.0	—	21.7	6.2	2.3	69.0	11.2	—	3.4	265.8	86.8	23.0	42.0	137.2	—	17.1	306.0	— 40.2
	25	136.3	—	6.4	—	16.6	161.0	16.8	—	—	337.1	66.7	28.5	38.2	171.8	—	34.5	339.6	— 2.6
	26	127.2	—	19.7	—	25.1	138.0	3.9	—	17.0	330.8	72.4	30.0	162.7	210.2	—	31.8	507.1	— 176.2
	27	148.5	—	—	19.9	52.1	142.6	29.6	—	—	392.7	73.9	19.5	208.5	228.5	—	65.9	596.3	— 203.6
		1410.7	**30.5**	**95.8**	**46.4**	**403.8**	**1243.8**	**165.7**	**15.0**	**39.9**	**3451.6**	**712.6**	**321.2**	**846.2**	**1898.6**	**8.0**	**412.3**	**4198.9**	**— 747.3**
	28	1435.0	61.5	486.8	119.5	440.0	1380.0	—	95.4	128.0	4146.1	630.0	365.1	677.3	1044.8	—	455.2	3172.3	+ 974.0
	29	1858.5	12.1	117.0	—	90.1	2116.0	190.4	212.0	—	4596.0	651.0	343.8	884.6	1254.7	—	370.3	3504.4	+ 1091.6
		3293.5	**73.6**	**603.8**	**119.5**	**530.1**	**3496.0**	**190.4**	**307.4**	**128.0**	**8742.3**	**1281.0**	**708.9**	**1562.9**	**2299.5**	—	**825.5**	**6676.7**	**+ 2065.6**

Tabelle 21. Einnahmen von der Landwirtschaft.

a) organisatorisch-betriebstechnische Struktur.

ЛУГАВОДЗТВА / Wiesenwirtschaft							САД-ГАРОД / Obst-und Gemüsegärten								Разам земляробства / Im Ganzen an Feldwirtschaft				
Агульная прадукцыя брутто / Rohertrag Brutto	Страты / Unkosten: конная цяга / Pferdezugkraft	рабочая сіла / Arbeitskraft	за арэнду сенажаці / an Pacht für Heuschlag	агульныя выдаткі / allgemeine Ausgaben	усяго / im Ganzen	чыстая астача / Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто / Rohertrag Brutto	Страты / Unkosten: насеньне / Saatgut	угнаеньне / Düngung	конная цяга / Pferdezugkraft	рабочая сіла / Arbeitskraft	агульныя выдаткі / allgemeine Ausgaben	усяго / im Ganzen	чыстая астача / Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто / Rohertrag Brutto	Страты / Unkosten	чыстая астача / Reiner Ueberschuss	пшило прац. дзён сваёй сям'і на земл. / Verbraucht an Arbeitstagen der eigenen Familie im Ackerbau	Сель-гасп. прыбыт. ад земляробства / Landw. Einnahme von Ackerbau
50,3	2,6	12,1	—	5,8	20,5	+ 29,8	16,0	0,2	2,5	1,0	7,6	2,4	13,8	+ 2,2	385,0	246,0	+ 139,0	100,0	238,9
90,0	6,8	22,0	—	9,5	38,3	+ 51,7	25,4	1,4	7,5	2,6	28,1	2,0	41,6	— 16,2	443,6	397,5	+ 46,1	160,7	206,8
159,8	3,1	33,0	—	16,5	53,2	+ 106,6	39,6	3,9	6,0	5,2	20,4	22,7	58,3	— 18,7	788,9	611,9	+ 177,0	245,0	422,0
157,5	8,3	19,0	—	13,4	40,7	+ 116,8	9,0	—	8,8	0,6	5,1	1,8	16,3	— 7,3	768,8	605,4	+ 163,4	242,7	406,1
137,4	12,9	22,0	20,0	18,4	73,2	+ 64,2	109,5	0,9	5,0	1,8	12,4	4,6	24,7	+ 84,8	826,6	578,3	+ 248,2	174,9	423,2
283,5	47,7	105,2	20,0	32,8	205,7	+ 77,8	36,8	2,2	4,0	2,7	26,9	4,6	40,5	— 3,7	852,7	638,6	+ 214,1	270,5	484,6
238,5	17,1	75,0	40,0	20,6	152,7	+ 85,8	58,0	1,8	5,0	0,6	21,9	5,4	34,7	+ 23,3	939,5	697,0	+ 242,4	306,5	548,9
1116,9	**98,5**	**288,9**	**80,0**	**117,0**	**584,3**	**+ 532,6**	**294,2**	**10,4**	**38,8**	**14,5**	**122,4**	**43,5**	**229,7**	**+ 64,5**	**5005,0**	**3774,7**	**+ 1230,2**	**1500,3**	**2730,5**
134,0	9,6	30,8	—	12,5	53,0	+ 81,0	7,2	0,4	10,0	0,4	2,5	0,7	13,9	— 6,8	484,2	411,2	+ 73,0	156,2	229,2
142,0	9,9	22,6	—	11,0	43,4	+ 98,6	27,6	—	1,0	0,5	3,4	2,1	6,9	+ 20,7	439,0	338,4	+ 100,6	152,2	252,8
205,3	11,8	47,4	—	16,0	75,2	+ 130,1	11,2	1,0	2,5	1,2	15,5	0,8	21,0	— 9,9	637,6	505,2	+ 132,4	248,9	381,3
71,8	3,6	14,6	—	16,4	34,5	+ 37,2	14,4	—	3,0	1,3	9,1	3,2	16,7	— 2,4	348,6	316,7	+ 32,0	124,6	156,5
80,0	4,5	24,6	—	2,8	32,0	+ 48,1	25,3	—	4,0	1,2	9,7	2,1	16,9	+ 8,4	318,9	265,1	+ 53,9	137,1	191,0
633,1	**39,4**	**140,0**	**—**	**58,7**	**238,0**	**+ 395,0**	**85,5**	**1,4**	**20,5**	**4,6**	**40,2**	**8,9**	**75,5**	**+ 10,0**	**2228,4**	**1836,6**	**+ 391,8**	**819,0**	**1210,8**
145,3	13,9	16,8	—	7,7	38,4	+ 106,8	17,0	1,8	2,5	1,4	16,0	0,7	22,4	— 5,4	464,2	370,7	+ 93,5	145,7	239,3
175,0	5,4	58,6	—	10,8	74,8	+ 100,2	89,3	—	3,0	3,3	20,9	5,6	32,8	+ 56,5	763,9	494,2	+ 269,8	221,5	491,2
320,3	**19,3**	**75,4**	**—**	**18,5**	**113,2**	**+ 207,0**	**106,3**	**1,8**	**5,5**	**4,7**	**36,9**	**6,3**	**55,2**	**+ 51,1**	**1228,1**	**864,9**	**+ 363,3**	**367,2**	**730,5**
35,0	4,0	18,9	—	3,8	26,8	+ 8,2	21,0	—	6,0	3,1	11,0	2,5	22,6	— 1,7	345,8	304,2	+ 41,6	133,8	175,4
50,8	8,4	14,8	—	7,6	30,8	+ 20,0	2,3	0,8	0,6	0,4	9,2	1,0	12,1	— 9,8	248,2	343,5	— 95,3	143,6	48,3
34,0	2,0	10,1	—	5,7	17,1	+ 16,2	16,9	—	2,0	6,1	11,0	2,8	21,9	— 4,9	248,3	248,0	+ 0,3	84,4	84,7
119,5	12,6	27,7	10,5	8,2	59,0	+ 60,5	21,1	0,6	3,5	0,8	5,4	2,4	12,7	+ 8,4	439,4	356,0	+ 83,4	143,7	227,2
71,8	10,9	40,9	—	19,4	71,1	+ 0,6	4,1	—	2,5	0,5	10,4	1,9	15,3	— 11,3	224,9	314,2	— 89,4	136,9	47,6
109,0	25,7	26,2	—	7,5	59,4	+ 49,7	4,9	0,6	1,1	1,8	12,8	0,5	16,8	— 11,9	285,4	299,1	— 13,7	117,7	104,0
63,0	2,3	24,0	—	8,9	35,2	+ 27,8	11,3	1,2	10,0	2,3	14,5	2,3	30,3	— 19,0	318,6	299,8	+ 18,9	147,3	166,2
483,1	**65,9**	**162,6**	**10,5**	**61,1**	**300,0**	**+ 183,0**	**81,5**	**3,2**	**25,7**	**15,0**	**74,4**	**13,4**	**131,7**	**— 50,2**	**2110,6**	**2164,8**	**— 54,2**	**907,4**	**853,3**
76,0	3,8	20,3	—	4,5	28,5	+ 47,4	4,6	0,3	1,0	0,2	6,0	0,8	8,2	— 3,6	284,7	279,6	+ 5,1	164,6	169,7
75,4	18,7	26,0	—	14,2	58,9	+ 16,6	10,6	—	2,3	2,6	17,3	2,9	25,1	— 14,5	326,4	407,6	— 81,2	184,4	103,2
149,8	11,9	56,9	—	14,3	83,1	+ 66,7	15,6	0,8	1,0	0,9	6,3	2,1	11,1	+ 4,4	419,4	407,8	+ 11,6	198,8	210,4
115,2	3,7	22,9	—	10,9	37,5	+ 77,7	—	—	—	—	—	—	—	—	260,7	221,5	+ 39,2	95,2	134,3
108,5	11,8	41,8	—	3,7	57,4	+ 51,1	6,6	0,5	1,5	2,5	12,1	0,4	17,0	— 10,4	361,3	360,4	+ 0,9	211,7	212,6
220,0	11,0	24,4	—	20,9	56,2	+ 163,8	21,6	—	2,5	1,3	17,4	2,3	23,5	— 1,9	532,7	386,5	+ 146,2	195,2	341,4
120,0	11,7	23,5	—	18,1	53,3	+ 66,7	12,6	—	1,9	1,3	12,4	1,9	17,4	— 4,8	424,2	377,9	+ 46,3	134,5	180,8
114,0	11,4	42,0	—	—	53,4	+ 60,6	5,0	2,0	—	0,8	5,2	2,1	10,1	— 5,1	334,0	362,0	— 28,0	200,9	173,0
105,0	11,8	25,1	—	6,1	43,0	+ 62,0	2,0	—	0,5	0,3	5,7	1,4	7,8	— 5,8	344,0	238,2	+ 105,9	112,3	218,2
135,4	1,8	19,5	—	11,1	32,4	+ 103,0	6,7	2,7	2,0	4,0	14,8	0,3	23,8	— 17,1	407,9	362,2	+ 45,7	171,5	217,2
105,0	4,6	31,8	—	8,6	45,0	+ 60,0	3,9	—	1,0	1,5	6,2	1,9	10,6	— 6,7	446,0	395,2	+ 50,8	180,6	231,4
179,0	7,9	34,0	—	9,2	51,0	+ 128,0	4,2	0,9	1,5	1,8	5,5	0,2	9,9	— 5,7	514,0	568,0	— 54,0	237,9	183,9
112,5	26,4	66,3	—	15,6	108,2	+ 4,2	38,7	6,9	7,0	10,7	19,7	6,2	50,4	— 11,7	544,0	754,8	— 210,9	314,5	103,6
1615,7	**136,4**	**434,1**	**—**	**137,2**	**707,9**	**+ 907,9**	**132,1**	**14,1**	**22,1**	**27,8**	**128,5**	**22,5**	**214,9**	**— 82,9**	**5199,3**	**5121,7**	**+ 77,7**	**2402,1**	**2479,8**
1630,0	33,0	561,5	—	123,7	718,0	+ 911,6	526,0	27,5	75,0	20,4	177,0	41,3	341,2	+ 184,8	6302,0	4232,0	+ 2070,0	1719,0	3789,0
1800,0	53,5	317,0	—	91,4	461,9	+ 1338,2	1589,0	10,0	75,0	18,0	153,9	149,0	405,9	+ 1183,2	7985,0	4372,0	+ 3613,0	1656,0	5269,0
3430,0	**86,5**	**878,5**	**—**	**215,1**	**1180,0**	**+ 2249,8**	**2115,0**	**37,5**	**150,0**	**38,4**	**330,9**	**190,3**	**747,1**	**+ 1368,0**	**14287,0**	**8604,0**	**+ 5683,0**	**3375,0**	**9058,0**

а) арганізацыйна-вытворчая структура

АКРУГІ KREISE	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Буйная рагатая жывёла Rindvieh								Аўчарства Schafhaltung						Сьвінаводзтво Schweinezucht					
		Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto		Страты Unkosten							Страты Unkosten						Страты Unkosten				
		Усяго im Ganzen	у тым ліку малака Davon an Milch	корму і падсьцілкі Futter und Streu	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	корму і падсьцілкі Futter und Streu	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	корму і подсьцілкі Futter und Streu	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen
Віцебская	1	29,7	13,6	57,7	1,0	54,5	16,6	129,8	—100,1	49,4	20,3	11,7	9,0	40,9	+ 8,4	80,7	55,6	7,7	31,7	14,3	109,3
	2	67,8	55,0	94,3	—	47,4	15,8	157,5	— 89,7	55,5	39,7	12,0	6,3	58,3	— 2,9	65,2	24,1	0,4	30,5	8,6	63,6
	3	125,7	88,0	98,8	1,4	112,6	28,8	241,5	—115,9	23,9	58,4	20,9	4,8	84,1	— 60,2	122,0	57,1	5,4	55,9	14,9	133,3
	4	252,2	110,0	171,0	—	53,5	33,1	257,5	— 5,3	72,9	40,0	11,4	6,7	58,1	+ 14,8	228,2	62,9	2,2	47,0	21,3	133,4
	5	50,0	33,0	41,6	—	39,2	22,8	103,6	- 52,8	14,0	23,1	13,8	5,0	42,2	— 28,2	—	—	—	—	—	—
	6	92,1	66,0	87,7	0,5	62,3	13,8	164,2	- 72,1	3,7	28,9	10,7	3,1	42,7	— 38,9	70,3	41,0	2,8	66,1	10,8	120,7
	7	124,1	66,0	107,0	—	64,0	59,3	230,3	—106,3	20,5	43,6	12,3	5,7	61,6	— 41,2	87,4	19,6	—	38,9	15,7	74,3
		742,3	**431,6**	**653,9**	**2,9**	**433,5**	**190,2**	**1284,5**	**—542,2**	**239,9**	**254,3**	**92,8**	**40,9**	**383,0**	**—148,1**	**654,0**	**260,3**	**18,5**	**270,4**	**85,6**	**634,7**
	8	55,0	38,5	46,9	—	34,5	10,7	92,1	— 36,2	30,2	12,2	14,6	4,7	31,5	— 1,3	57,4	6,9	1,0	26,9	8,3	43,1
	9	83,1	67,2	89,7	1,9	108,1	18,5	218,1	—134,8	10,7	—	5,7	2,2	7,9	+ 2,8	76,1	49,0	2,6	28,9	8,5	88,9
	10	152,0	132,0	129,7	1,1	138,7	30,0	299,5	—147,5	57,0	35,0	19,8	10,5	65,3	- 8,3	89,7	64,7	—	46,1	23,7	134,5
	11	236,9	148,5	109,7	0,8	132,1	45,6	288,2	— 51,3	42,9	43,5	15,2	9,4	63,1	— 25,2	165,8	62,9	3,0	51,5	20,8	138,2
	12	190,5	99,0	66,6	—	53,6	60,8	180,7	+ 9,8	46,6	41,7	14,4	8,8	64,9	— 18,3	96,6	30,3	2,9	30,7	14,5	78,4
	13	555,2	308,0	213,4	—	85,2	57,8	356,6	+198,6	89,7	33,1	16,1	10,2	59,4	+ 30,3	175,5	98,0	1,3	63,2	21,6	184,2
		1273,8	**793,2**	**656,0**	**3,8**	**552,2**	**223,2**	**1435,2**	**—161,4**	**277,0**	**165,5**	**85,8**	**45,8**	**297,0**	**— 20,0**	**661,2**	**311,8**	**10,8**	**247,6**	**97,2**	**667,4**
	14	195,5	154,0	156,8	0,7	79,5	29,0	265,9	— 70,4	—	—	—	—	—	—	125,2	102,5	2,0	53,0	12,7	170,2
	15	75,5	49,5	35,9	—	53,2	9,5	98,6	— 23,1	—	—	—	—	—	—	81,9	32,6	0,5	30,6	10,0	73,6
	16	127,2	99,0	54,6	—	58,0	51,8	164,4	— 37,2	43,1	43,5	10,7	13,1	67,2	— 24,1	103,4	41,3	—	31,0	16,1	88,3
	17	91,3	59,4	101,3	1,5	63,4	23,7	190,0	— 98,7	18,5	30,0	3,7	4,2	37,9	— 19,4	71,8	89,1	1,3	5,4	12,9	108,7
		489,5	**361,9**	**348,6**	**2,2**	**254,1**	**114,0**	**718,9**	**—229,4**	**61,6**	**73,5**	**14,4**	**17,3**	**105,1**	**— 43,5**	**382,3**	**265,6**	**3,8**	**120,0**	**51,7**	**440,7**
	18	37,8	—	19,3	—	109,0	9,4	137,7	— 99,9	17,4	17,5	25,4	3,6	46,5	— 29,1	16,6	3,4	—	30,1	2,5	36,0
	19	74,6	44,0	83,5	0,8	83,7	14,5	182,5	—107,9	30,1	24,7	21,1	4,4	50,1	— 20,0	74,3	28,3	0,5	32,3	11,1	72,1
	20	247,1	220,2	131,9	1,2	33,6	40,8	207,6	+ 39,4	47,5	47,0	11,8	6,4	65,2	— 17,8	165,2	69,5	2,4	31,0	19,6	122,0
	21	217,7	154,0	286,4	—	119,4	41,4	447,2	—229,5	27,7	28,5	21,6	6,6	56,7	— 29,0	—	—	—	—	—	—
	22	201,1	165,0	96,5	2,0	38,6	37,2	174,3	+ 26,9	28,6	26,3	10,7	6,8	43,7	— 15,1	80,4	51,0	1,1	12,9	13,3	78,4
	23	345,8	242,8	183,0	—	137,1	37,5	357,9	— 12,1	63,3	56,6	10,8	6,5	73,9	— 10,6	180,8	67,5	0,5	38,8	14,2	121,4
		1124,0	**826,0**	**800,7**	**4,0**	**521,5**	**180,9**	**1507,1**	**—383,2**	**214,5**	**200,5**	**101,4**	**34,3**	**336,2**	**—121,7**	**517,3**	**219,2**	**4,9**	**145,1**	**60,7**	**429,9**
	24	1079,3	550,0	3004,3	—	430,0	247,1	3681,4	—2601,5	197,6	147,5	41,6	50,7	239,8	— 42,2	1766,5	517,8	3,9	236,8	212,5	970,9
	25	1311,5	726,0	2114,5	1,9	547,4	145,2	2808,9	—1497,4	357,2	404,4	124,7	31,9	561,1	—203,9	1688,3	1048,3	2,2	349,4	147,4	1547,4
		2391,3	**1276,0**	**5118,8**	**1,9**	**977,4**	**392,3**	**6490,3**	**—4098,9**	**554,8**	**551,9**	**166,3**	**82,6**	**800,9**	**—246,1**	**3454,8**	**1566,1**	**6,1**	**586,2**	**359,9**	**2518,3**
Менская	1	117,0	87,5	92,0	0,5	42,2	11,3	146,1	— 29,1	14,5	9,7	12,6	1,9	25,2	— 10,7	68,5	36,4	1,0	22,0	5,6	65,2
	2	50,9	37,1	67,7	—	23,2	15,0	105,9	— 55,0	12,1	21,0	3,6	2,7	27,3	— 15,2	84,1	47,3	1,2	7,2	16,6	72,3
	3	142,8	103,1	227,1	1,4	49,0	25,1	302,6	—159,8	9,2	33,8	10,6	1,7	46,1	— 36,9	37,2	14,4	1,8	13,8	7,8	37,7
	4	146,2	127,2	149,4	—	49,0	22,7	221,1	— 74,9	18,3	38,7	8,2	3,3	50,2	— 31,9	62,0	70,1	3,8	28,0	8,0	109,8
	5	292,0	212,0	279,3	—	109,0	34,2	422,5	—130,5	22,8	46,5	9,2	2,5	58,2	— 35,4	251,2	155,8	—	62,1	16,0	234,0
	6	181,8	106,0	192,7	—	55,8	37,2	285,7	—103,9	34,6	44,8	4,4	10,0	59,2	— 24,7	2,9	4,8	0,1	2,2	3,1	10,2
		930,7	**672,9**	**1008,2**	**1,9**	**328,2**	**145,5**	**1483,9**	**—553,3**	**111,5**	**194,5**	**48,7**	**22,1**	**266,3**	**—154,8**	**505,0**	**328,8**	**7,9**	**135,3**	**57,1**	**529,2**

organisatorisch-betriebstechnische Struktur.

чыстая астача Reiner Ueberschuss	Дробныя галіны Fuselzuchte: Агульная прадукцыя брутто gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі Algemeine Ausgaben	усяго im ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Усё прадукцыйнае жывёлаводства Gesammte produktive Fiehrhaltung: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Кошт сваёй рабсілы Kosten der eigenen Arbeitskraft	С. г. прыбытак ад жывёлаводства Lanw. Ertrag von der gesammten Viehhaltung	Баланс земляробства і прадукт жывёлагад. Bilanz des Ackerbaues an Produkten an Vieh: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Пашло сваёй прац. сілы на с. г. Verbrauch an eigener Arbeitskraft für die Wirtschaft: непасрэдна на земляр. і жывёлаводства Unmittelbar für Acketbau und Viehhaltung	на догляд за раб. жывёлай für Pflеg der Arbeitstiere	частка агульна-гаспад. allgemeine-wirtschaftlicher Teil	разам im Ganzen	сель.-гасп. прыбытак сям'і Einnahme von der Ackerbau-wirtschaft
−28,6	19,9	6,4	4,5	2,9	13,8	+6,1	179,6	293,8	−114,2	102,4	−11,7	541,8	579,1	−37,3	211,8	79,5	31,5	322,8	285,5
+1,6	42,5	3,6	1,5	5,4	10,4	+32,1	231,0	290,0	−59,0	91,3	+32,3	679,6	648,8	+30,8	270,6	44,3	28,5	343,3	374,1
−11,3	12,1	6,9	4,2	2,4	13,5	−1,4	283,6	472,1	−188,8	193,6	+4,8	862,5	915,5	−52,9	349,9	122,8	25,5	498,1	445,2
+94,8	41,7	18,2	1,8	3,7	23,7	+18,0	594,9	472,6	+122,3	113,7	+236,0	1471,6	118,1	+290,5	386,6	53,3	15,5	455,4	745,8
—	3,4	1,5	—	1,1	2,5	+0,9	68,3	148,1	−80,1	53,0	−27,1	259,6	507,1	−247,5	201,7	93,8	18,0	313,5	66,0
−50,3	27,1	7,2	—	5,3	12,6	+14,6	193,6	340,1	−146,8	139,4	−7,4	688,7	962,5	−273,7	334,9	170,8	16,0	521,7	248,0
+13,2	7,5	3,5	—	1,7	5,2	+2,3	239,4	371,4	−132,0	115,2	−16,9	759,8	939,8	−180,0	346,1	137,2	40,0	523,3	343,3
+19,3	**154,1**	**47,2**	**12,0**	**22,5**	**81,7**	**+72,1**	**1790,3**	**2388,9**	**−598,6**	**808,3**	**+210,0**	**5263,6**	**5733,8**	**−470,2**	**2101,5**	**701,7**	**175,0**	**2978,1**	**2507,9**
+14,4	6,1	2,6	1,5	1,4	5,4	+0,7	149,6	172,1	−22,5	77,5	+55,0	431,6	458,7	−27,1	186,6	52,3	30,0	268,8	241,7
−12,5	8,2	7,6	1,9	1,0	10,5	−2,3	178,5	325,4	−146,8	144,6	−2,3	540,5	612,6	−102,1	248,1	120,3	27,3	395,9	293,8
−45,2	19,6	4,1	1,5	2,1	8,2	+11,4	318,3	507,9	−189,6	206,4	+16,3	956,8	1205,1	−248,2	429,8	189,3	24,0	643,1	394,8
+27,8	22,3	4,5	7,0	8,0	19,5	+2,8	468,0	513,9	−45,9	205,9	+160,0	1052,3	1071,0	−18,7	469,0	104,0	44,6	617,6	598,8
+18,2	11,7	2,6	1,4	1,3	5,3	+6,4	345,4	329,3	+16,1	100,2	+116,3	794,7	845,3	−50,5	265,8	90,1	43,4	400,3	349,7
−8,8	42,2	2,0	17,5	5,6	25,7	+16,5	862,5	625,9	+236,6	182,1	+418,7	1902,7	1606,5	+296,1	462,8	123,9	63,0	648,8	944,9
−6,1	**110,2**	**24,2**	**30,8**	**19,7**	**74,7**	**+35,5**	**2322,3**	**2474,4**	**−152,1**	**916,5**	**+764,5**	**5578,5**	**5829,2**	**−150,7**	**2063,3**	**679,0**	**232,2**	**2974,5**	**2823,7**
−44,9	5,7	3,5	0,8	0,6	4,9	+0,8	326,4	440,9	−114,5	133,2	+18,7	1259,4	990,8	+268,6	270,3	73,0	19,6	363,0	631,5
+8,3	3,4	3,5	1,5	0,3	5,3	−1,9	160,8	177,5	−16,7	85,4	+68,6	397,5	455,3	−57,7	201,5	80,8	12,1	244,3	236,6
+15,1	9,1	0,5	1,5	1,3	3,3	+5,8	282,8	323,2	−40,5	101,2	+60,7	735,4	782,3	−46,9	262,8	57,5	39,2	359,5	312,6
−36,9	6,5	8,9	0,9	0,9	10,6	−4,1	188,1	347,3	−159,2	73,4	−85,8	879,2	875,8	+3,4	258,8	28,5	16,2	303,5	306,9
−58,4	**24,7**	**16,4**	**4,7**	**3,1**	**24,1**	**+0,6**	**958,1**	**1288,9**	**−330,8**	**393,1**	**+62,3**	**3271,4**	**3104,1**	**+167,3**	**993,4**	**239,8**	**87,1**	**1320,3**	**1487,6**
−19,4	7,2	3,2	1,6	1,1	5,8	+1,4	79,0	226,1	−147,1	166,1	+19,0	242,4	511,3	−268,9	267,4	90,0	20,0	377,4	108,5
+2,2	5,6	6,6	1,7	1,0	9,3	−3,7	184,6	314,0	−129,4	138,8	+9,4	689,4	813,8	−124,4	314,2	68,7	19,6	402,5	278,1
+43,2	19,8	1,8	2,2	1,0	4,9	+14,9	479,5	399,8	+79,7	78,6	+158,3	1049,3	811,3	+238,0	221,9	80,4	22,4	324,7	562,7
—	6,1	5,9	2,0	0,9	8,8	−2,7	251,4	512,6	−261,2	143,0	−118,2	1423,1	1305,7	+117,4	393,0	62,9	31,2	487,1	604,5
+1,9	5,4	5,2	0,7	0,9	6,8	−1,5	315,4	303,2	+12,3	62,9	+75,2	837,2	696,7	+140,6	156,1	29,6	66,8	252,5	393,0
+59,3	2,4	12,8	3,5	1,7	18,0	−15,6	592,3	571,2	+21,1	190,2	+211,3	1502,4	1356,7	+145,7	483,7	105,0	47,6	636,3	782,0
+87,4	**46,5**	**35,5**	**11,7**	**6,6**	**53,7**	**−7,2**	**1902,3**	**2326,9**	**−424,7**	**779,6**	**+354,9**	**5743,8**	**5495,4**	**+248,4**	**1836,3**	**436,6**	**207,6**	**2480,4**	**2728,8**
+795,6	36,5	6,4	16,0	3,7	26,1	+10,4	3080,0	4918,0	−1838,0	724,0	−1114,0	12382,0	9035,0	+3347,0	1312,0	124,0	167,0	1603,0	4950,0
+140,9	156,6	29,5	1,8	12,6	43,9	+112,7	3514,0	4961,0	−1447,0	1023,0	−424,0	10947,0	9123,0	+1824,0	2309,0	303,0	192,0	2804,0	4628,0
+936,5	**193,1**	**35,9**	**17,8**	**16,3**	**70,0**	**+123,1**	**6594,0**	**9879,0**	**−3285,0**	**1747,0**	**−1538,0**	**23329,0**	**18158,0**	**+5171,0**	**3621,0**	**427,0**	**359,0**	**4407,0**	**9578,0**
+3,3	3,0	—	3,0	0,5	3,5	−0,5	203,0	240,0	−37,0	79,8	+42,8	573,5	542,6	+30,9	202,7	74,0	15,2	291,9	331,1
+11,9	4,1	1,3	0,8	0,6	2,7	+1,4	151,2	208,2	−57,0	34,8	−22,2	550,1	482,6	+67,5	135,5	45,0	24,5	205,0	272,4
−0,5	4,5	—	3,2	0,5	3,7	+0,8	193,7	390,1	−196,5	76,6	−119,9	1047,8	1077,9	−30,1	306,4	85,5	42,8	434,8	404,8
−47,8	2,9	1,5	1,6	0,4	3,6	−0,7	229,4	384,7	−155,3	86,8	−68,5	907,4	894,3	+13,1	264,7	74,3	36,7	375,7	388,8
+17,2	18,0	—	—	1,4	1,4	+16,7	584,0	716,1	−132,1	180,3	+48,2	1619,6	1338,2	+281,4	455,2	83,7	43,9	582,7	864,2
−8,2	0,3	—	—	—	—	+0,3	218,7	355	−136,5	62,4	−74,1	1051,8	1003,9	+47,8	266,3	33,8	49,0	349,0	396,8
−24,2	**32,8**	**2,8**	**8,6**	**3,4**	**14,8**	**+18,0**	**1580,0**	**2294,3**	**−714,4**	**520,7**	**−191,7**	**5750,2**	**5339,5**	**+410,8**	**1630,8**	**396,3**	**212,0**	**2239,1**	**2658,0**

a) арганізацыйна-вытворчая структура

Акругі Kreise	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Буйная рагатая жывёла Rindvieh: Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto: Усяго im Ganzen	у тым ліку малака Davon an Milch	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Аўчарства Schafhaltung: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Сьвінарства Schweinezucht: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen
Менская	7	104,6	69,8	131,0	—	50,0	39,2	220,1	—115,5	25,5	17,1	11,3	6,8	35,1	— 9,6	87,8	48,6	1,6	16,3	14,6	81,1
	8	111,0	77,9	92,7	—	56,0	13,2	161,9	— 51,0	36,1	22,8	7,0	4,2	34,0	+ 2,1	73,0	38,5	—	33,8	7,4	79,7
		215,6	**147,7**	**223,7**	—	**106,0**	**52,4**	**382,0**	**—166,5**	**61,0**	**39,9**	**18,3**	**11,0**	**69,1**	— **7,5**	**160,8**	**87,1**	**1,6**	**50,1**	**22,0**	**160**
	9	159,2	119,6	142,5	1,1	43,9	24,9	212,4	— 53,2	24,6	18,1	6,1	5,6	29,8	— 5,1	63,3	80,5	4,7	27,1	5,4	117,7
	10	149,1	127,2	159,1	—	94,7	22,2	276,0	—126,9	50,7	26,3	16,0	5,5	47,8	+ 2,9	87,9	108,7	1,1	16,8	16,2	142,8
	11	144,1	137,8	113,3	—	56,8	16,7	186,8	— 42,8	41,0	36,8	20,5	3,1	60,4	— 19,5	65,8	44,4	1,5	21,6	4,7	72,2
	12	250,8	176,4	159,0	0,7	69,5	49,8	279,0	— 28,3	40,0	48,0	12,3	9,4	69,6	— 29,6	295,2	111,8	2,9	56,2	34,3	205,1
	13	431,9	295,7	140,9	—	108,1	34,4	283,4	+148,5	75,2	42,5	14,9	9,2	66,6	+ 8,5	107,3	120,0	—	37,8	12,6	170,4
	14	348,6	293,6	219,7	0,4	118,0	36,6	374,7	— 26,0	64,2	32,5	18,9	5,1	56,5	+ 7,7	216,5	191,9	2,4	88,6	28,0	310,9
		1483,6	**1150,3**	**934,5**	**2,2**	**491,0**	**184,6**	**1612,5**	**—128,7**	**295,7**	**204,2**	**88,7**	**37,9**	**330,8**	— **35,1**	**836,0**	**657,4**	**12,6**	**248,1**	**101,2**	**1019**
	15	333,3	303,3	160,7	—	79,3	27,4	267,3	+ 66,0	—	—	—	—	—	—	102,5	96,0	8,5	26,4	11,1	142,0
	16	265,0	195,4	107,8	0,3	33,0	16,1	157,3	+107,7	25,4	23,8	8,5	8,0	40,3	— 14,8	60,6	47,5	2,3	16,5	8,1	74,4
	17	146,9	99,9	65,2	—	120,0	21,5	206,7	— 59,8	15,9	13,0	7,0	5,0	25,0	— 9,0	49,5	22,0	0,4	18,1	1,5	42,0
	18	302,9	211,7	181,1	8,8	66,9	66,6	323,4	— 20,5	17,8	22,8	5,0	6,8	34,6	— 16,8	104,8	102,0	4,4	38,8	11,5	156,6
		1048,0	**810,3**	**514,7**	**9,1**	**299,2**	**131,6**	**954,6**	**+ 93,4**	**59,2**	**59,5**	**20,5**	**19,8**	**99,8**	— **40,6**	**317,4**	**267,5**	**15,6**	**99,7**	**32,2**	**415,0**
	19	205,1	117,8	231,9	0,6	94,3	14,3	341,1	—136,0	52,3	43,5	5,8	10,8	60,0	— 7,7	141,5	76,1	0,4	22,8	4,9	104,0
	20	321,6	296,8	95,0	0,5	107,6	44,1	247,2	+ 74,4	24,7	20,1	4,2	12,0	36,2	— 11,6	70,8	50,5	0,4	11,4	10,0	72,4
	21	366,7	315,9	246,5	—	109,7	24,5	380,7	— 14,0	63,1	28,1	17,0	3,5	48,6	+ 14,5	167,7	39,9	2,2	14,8	7,0	63,8
	22	152,5	90,5	152,6	0,3	100,1	66,7	319,7	—167,2	27,0	13,0	5,2	6,2	24,4	+ 2,5	225,4	110,5	4,9	48,8	34,6	198,9
	23	362,2	242,7	303,1	—	54,9	48,6	406,6	— 44,4	101,2	98,6	8,5	6,5	113,6	— 12,4	227,5	204,5	5,4	27,0	12,4	249,6
	24	302,3	210,3	257,5	—	113,8	120,3	491,7	—189,4	70,8	30,4	14,0	25,2	69,6	+ 1,3	168,0	136,7	12,7	58,0	68,2	275,4
		1710,4	**1274,0**	**1286,6**	**1,4**	**580,4**	**318,5**	**2187,0**	**—476,6**	**339,1**	**233,5**	**54,6**	**64,2**	**352,4**	— **13,4**	**1000,9**	**618,2**	**26,0**	**182,8**	**137,1**	**964,1**
	25	3881,0	2807,0	4193,0	—	558,0	431,7	5183,0	— 1302,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		8690,0	—	5724,0	—	414,0	271,2	6410,0	+ 2280,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	26	3236,0	2011,0	5334,0	—	568,0	505,0	6407,0	— 3171,0	—	—	—	—	—	—	302,0	184,5	2,0	112,0	16,5	315,0
		4407,0	—	3209,0	—	630,0	146,7	3985,0	+ 422,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		20214,0	4818,0	18460.0	—	2170,0	1354,6	21985,0	— 1771,0	—	—	—	—	—	—	302,0	184,5	2,0	112,0	16,5	315,0
Бабруйская	1	68,2	35,3	56,6	—	81,5	23,9	162,0	— 93,8	13,1	19,9	9,5	3,9	33,3	— 20,2	82,2	47,8	1,2	37,1	19,0	105,1
	2	69,4	38,5	51,9	—	38,2	16,2	106,3	— 36,9	26,5	25,3	13,2	7,4	45,9	— 19,5	60,6	51,6	0,6	32,2	8,1	92,5
	3	81,1	16,1	77,7	0,2	41,5	30,5	149,9	— 68,9	28,7	29,1	14,8	6,5	50,4	— 21,7	27,0	80,1	0,4	42,0	10,2	132,7
	4	224,9	137,0	207,5	0,4	185,5	63,3	456,7	—231,8	31,7	45,0	25,3	7,2	77,5	— 45,9	197,4	131,6	1,9	83,6	32,7	249,8
	5	121,8	53,0	154,8	—	45,8	20,3	220,9	— 99,1	39,8	40,5	6,0	4,3	50,8	— 11,0	93,2	85,1	0,4	20,8	8,6	114,9
	6	132,7	64,2	172,2	—	62,4	33,2	267,8	—135,1	40,2	72,6	13,6	8,6	94,8	— 54,6	238,8	125,6	—	39,2	26,4	191,3
	7	75,6	56,7	75,4	0,3	54,9	17,9	148,5	— 72,9	38,6	22,2	11,7	3,8	37,7	+ 0,9	116,0	85,4	1,9	32,3	10,9	130,6
		773,6	**401,7**	**796,1**	**0,9**	**509,8**	**205,3**	**1512,1**	**—738,5**	**218,5**	**254,6**	**94,1**	**41,7**	**390,3**	**—171,8**	**815,2**	**607,2**	**6,4**	**287,2**	**115,9**	**1016,8**
	8	131,6	90,0	148,6	1,6	49,0	30,4	229,6	— 98,0	34,9	36,0	15,8	8,3	60,1	— 25,1	193,7	114,7	5,5	62,0	27,0	209,1
	9	91,2	67,2	102,5	—	52,9	22,1	177,5	— 86,3	39,9	36,0	15,8	7,6	59,4	— 19,5	116,2	117,6	1,5	56,4	18,6	194,1
	10	29,2	26,8	40,8	—	30,4	4,9	76,1	— 46,9	6,5	9,6	—	2,5	12,0	— 5,5	64,2	43,6	—	34,4	4,5	82,5
	11	91,5	63,6	95,1	0,4	39,9	15,9	151,3	— 59,8	23,3	23,2	5,4	3,2	31,8	— 8,5	74,3	85,6	1,4	38,7	11,8	137,6
		343,4	**247,6**	**387,0**	**2,0**	**172,2**	**73,3**	**634,5**	**—291,1**	**104,8**	**104,8**	**37,0**	**21,5**	**163,3**	— **58,6**	**448,4**	**361,6**	**8,4**	**191,5**	**61,9**	**623,4**

organisatorisch-betriebstechnische Struktur.

чыстая астача Reiner Ueberschuss	Дробныя галіны Fuselzuchte: Агульная прадукцыя брутто gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі Algemeine Ausgaben	усяго im ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Усё прадукцыйнае жывёлаводства Gesammte produktive Fiehrhaltung: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Кошт сваёй рабсілы Kosten der eigenen Arbeitskraft	С. г. прыбытак ад жывёлаводства Lanw. Ertrag von der gesammten Viehhaltung	Баланс земляробства і прадукт жывёлагад. Bilanz des Ackerbaues an Produkten an Vieh: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Пашло сваёй прац. сілы на с. г. Verbrauch an eigener Arbeitskraft für die Wirtschaft: непасрэдна на земляр. і жывёлаводства Unmittelbar für Ackerbau und Viehhaltung	на догляд за раб. жывёлай für Pfleg der Arbeitstiere	частка агульна-гаспад. allgemeine-wirtschaftlicher Teil	разам im Ganzen	сель.-гасп. прыбытак сям'і Einnahme von der Ackerbau-wirtschaft
+6,7	4,5	3,3	1,2	0,9	5,4	−0,9	222,4	341,7	−119,3	79,2	−40,2	907,5	902,5	+5,0	296,8	82,3	64,0	446,1	451,0
−6,7	7,2	—	4,0	0,6	4,6	+2,6	227,3	280,2	−53,0	100,9	+47,9	671,2	694,6	−23,4	291,0	80,0	18,7	389,7	366,2
—	**11,7**	**3,3**	**5,2**	**1,5**	**10,6**	**+1,7**	**449,7**	**621,9**	**−172,3**	**180,1**	**+7,7**	**1578,7**	**1597,1**	**−18,4**	**587,8**	**162,3**	**82,7**	**835,8**	**817,2**
−54,4	7,9	—	5,6	0,[illegible]	6,4	+1,5	255,0	366,3	−111,3	82,7	−28,7	674,5	675,0	−0,5	210,7	63,3	36,3	310,3	309,8
−54,9	10,8	3,4	1,2	1,6	6,2	+4,7	298,5	472,7	−174,2	128,7	−45,6	879,6	831,4	+48,2	283,8	52,0	52,0	387,9	436,1
−6,4	4,8	1,8	0,9	0,3	3,0	+1,7	255,6	322,5	−66,9	99,9	+33,0	739,3	631,1	+108,1	223,2	28,0	29,2	280,4	388,5
+90,1	23,2	—	6,8	3,0	9,8	+13,4	609,2	563,6	+45,6	144,8	+190,4	1182,9	1012,9	+170,1	334,5	54,6	32,1	421,2	591,3
−63,1	4,8	3,9	1,7	0,8	6,4	−1,6	619,1	526,9	+92,2	162,6	+254,8	1412,8	1177,7	+235,0	449,7	39,0	60,8	549,5	784,5
−94,4	40,4	—	8,0	2,6	10,6	+29,8	669,7	752,7	−83,0	233,5	+150,5	1497,2	1352,7	+144,6	568,3	50,7	47,6	666,0	811,2
−183,3	**91,8**	**9,1**	**24,2**	**9,0**	**42,3**	**+49,5**	**2707,1**	**3004,7**	**−297,6**	**852,2**	**+554,7**	**6386,3**	**5680,8**	**+705,5**	**2070,3**	**287,6**	**258,0**	**2615,9**	**3321,3**
−39,5	13,0	3,9	3,2	0,6	7,7	+5,3	448,8	417,0	+31,8	108,9	+140,7	882,7	710,9	+171,7	225,6	86,2	14,0	325,8	497,6
−13,8	2,8	1,7	3,2	0,4	3,3	−0,5	353,7	275,2	+78,5	59,2	+137,7	805,5	665,8	+139,7	232,8	57,7	28,4	318,9	458,6
+7,5	5,4	—	3,2	0,8	4,0	+1,4	217,7	277,6	−59,9	148,3	+88,4	513,4	559,5	−46,1	282,0	43,6	16,0	341,5	295,4
−51,8	32,9	1,3	13,0	3,9	18,2	+14,7	458,4	532,8	−74,4	123,7	+49,3	1235,1	1169,8	+65,3	395,0	63,0	36,0	494,0	559,3
−97,6	**54,1**	**6,9**	**20,6**	**5,7**	**33,2**	**+20,9**	**1478,6**	**1502,6**	**−24,0**	**440,1**	**+416,1**	**3436,7**	**3106,0**	**+330,7**	**1135,4**	**250,5**	**94,1**	**1480,2**	**1810,9**
+37,5	3,1	3,9	0,8	0,2	4,9	−1,8	402,0	510,2	−108,2	123,7	+15,5	1036,5	756,0	+280,5	235,8	25,0	15,0	275,8	556,3
−1,6	7,0	2,2	1,2	0,8	4,2	+2,8	424,0	360,1	+63,9	124,4	+188,3	851,9	640,4	+211,6	237,8	39,8	41,0	318,5	530,1
+103,9	27,2	4,1	7,9	1,2	13,2	+14,0	624,7	506,3	+118,4	149,4	+267,8	1438,6	1038,4	+400,2	346,9	56,5	11,3	414,7	814,9
+26,5	3,5	—	4,0	2,7	6,7	−3,2	408,4	549,7	+141,3	158,1	+16,8	1213,3	1220,8	−7,5	398,4	51,0	38,0	487,4	479,9
−22,1	6,4	4,5	1,6	—	6,2	+0,2	6 7,3	775,9	−78,6	92,2	+13,6	2319,2	1573,4	+745,7	308,0	80,4	11,6	400,0	1145,8
−107,4	10,1	2,6	5,4	3,8	11,8	−1,7	551,2	848,4	−297,2	141,1	−106,1	1694,6	1593,6	+101,0	446,2	149,5	35,0	630,7	731,7
+36,8	**57,3**	**17,3**	**20,9**	**8,8**	**47,0**	**+10,3**	**3107,6**	**3550,6**	**−443,0**	**788,9**	**+395,9**	**8554,1**	**6822,6**	+1731,5	**1973,1**	**402,2**	**151,9**	**2527,2**	**4258,7**
—	—	—	—	—	—	—	3881,0	5183,0	−1302,0	558,0	−744,0	12697,0	10899,0	+1798,0	1883,0	245,0	82,0	2210,0	6289,0
—	—	—	—	—	—	—	8690,0	6410,0	+2280,0	144,0	+2424,0	8690,0	6410,0	+2280,0					
−13,0	—	—	—	—	—	—	3538,0	6722,0	−3184,0	620,0	−2564,0	13459,0	10853,0	+2606,0	1618,0	240,0	168,0	2026,0	5053,0
—	—	—	—	—	—	—	4407,0	3985,0	+422,0	—	+422,0	4407,0	3985,0	+422,0					
−13,0	—	—	—	—	—	—	20516,0	22300,0	−1784,0	1322,0	−462,0	39253,0	32147,0	+7106,0	**3501,0**	**485,0**	**250,0**	**4236,0**	11342,0
−23,0	9,4	2,8	9,1	2,1	14,0	−4,6	172,9	314,4	−141,6	137,2	−4,3	508,1	664,4	−156,2	278,4	133,4	49,4	461,2	305,0
−32,0	12,3	3,7	8,0	1,7	13,4	−1,1	168,8	258,2	−89,4	91,6	+2,2	665,6	699,0	−33,4	262,2	49,7	30,7	342,6	309,1
−105,7	40,3	5,2	28,8	5,7	39,7	+0,6	177,0	372,6	−195,6	127,0	−68,6	697,9	809,3	−111,5	295,3	80,6	24,6	400,5	289,0
−52,4	12,5	—	5,4	1,5	6,9	+5,6	466,4	790,9	−324,5	299,6	−24,9	1399,0	1631,7	−232,6	624,5	154,6	73,8	852,9	620,3
−21,8	10,8	1,3	6,4	0,9	8,6	+2,1	265,5	395,2	−129,7	79,0	−50,7	991,9	835,3	+156,5	237,3	30,9	22,5	290,7	447,3
+47,3	23,9	1,9	7,2	2,2	11,2	+12,7	435,6	565,0	−129,5	122,4	−7,0	1617,1	1389,0	+228,2	430,0	73,5	47,0	550,6	778,7
−14,5	9,0	3,6	5,2	0,6	9,3	−0,3	239,2	326,0	−86,7	104,1	+17,4	690,5	628,4	+62,1	234,7	57,5	14,5	306,7	368,8
−201,7	118,2	**18,4**	**70,1**	**14,7**	103,2	**+15,0**	**1925,4**	**3022,3**	−1097,0	**960,9**	**−136,1**	**6570,1**	**6657,1**	**−87,0**	**2362,4**	**580,3**	**262,5**	**3205,2**	**3118,2**
−15,4	42,0	8,0	5,0	4,0	17,0	+25,0	402,3	515,8	−113,5	131,8	+18,3	1222,4	1213,9	+8,6	338,4	118,0	33,3	489,7	498,2
−77,9	17,6	6,6	7,2	1,6	15,4	+2,2	264,9	446,5	−181,6	132,3	−49,3	969,5	1121,4	−151,9	403,9	131,5	29,3	564,7	412,8
−18,3	4,2	1,5	1,9	0,3	3,7	+0,5	104,1	174,3	−70,3	66,7	−3,5	390,4	468,6	−78,2	181,9	75,5	10,8	268,2	190,1
−63,3	12,0	3,2	1,7	0,9	5,7	+6,3	201,0	326,4	−125,3	85,7	−39,6	740,3	789,6	−49,3	234,2	86,1	14,1	334,4	285,1
−175,0	**75,8**	**19,2**	**15,8**	**6,8**	**41,8**	**+34,0**	**972,3**	**1463,0**	**−490,7**	**416,5**	**−74,1**	**3322,6**	**3593,5**	**−270,8**	**1158,4**	**411,1**	**87,5**	**1656,9**	**1386,2**

а) арганізацыйна-вытворчая структура

Акругі Kreise	№№ гаспадарак №№ der Wirtschaften	Буйная рагатая жывёла Rindvieh: Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto: Усяго im Ganzen	у тым ліку малака Davon an Milch	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Аўчарства Schafhaltung: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Сьвінарства Schweinezucht: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	конная цяга Pferdezugkraft	рабочая сіла Arbeitskraft	агульныя выдаткі algemeine Ausgaben	Усяго im Ganzen
Бабруйская	12	65,8	42,9	65,8	0,5	58,9	11,5	136,7	— 69,9	18,3	22,4	4,9	4,7	32,0	— 13,6	102,2	110,2	2,5	20,8	19,3	152,8
	13	155,8	74,0	81,2	—	88,1	25,7	195,0	— 39,2	32,5	20,4	14,4	3,3	38,0	— 5,5	109,8	60,1	3,2	37,0	12,0	112,4
	14	150,0	101,7	162,0	0,4	168,5	30,5	361,5	—211,5	39,3	57,8	43,1	5,6	106,5	— 67,2	91,4	75,0	1,3	55,2	12,2	143,7
	15	146,6	101,8	103,6	—	72,0	20,5	196,0	— 49,4	35,2	34,4	11,2	4,3	49,9	— 13,7	130,0	108,5	0,9	42,4	10,4	162,3
	16	242,7	181,9	131,7	0,6	115,0	49,6	296,8	— 54,1	37,2	25,1	19,5	8,7	53,3	— 16,1	73,2	122,9	1,1	50,1	19,9	194,0
	17	148,4	88,6	136,8	0,7	121,2	36,0	294,7	—146,3	56,1	72,4	26,3	8,1	106,9	— 50,8	75,7	87,5	1,6	40,0	11,9	141,0
	18	237,7	187,9	156,9	0,1	94,8	28,9	280,7	— 43,0	63,3	49,3	24,8	11,5	85,6	— 22,3	98,8	117,6	0,3	76,0	9,9	203,7
		1148,0	**778,8**	**838,0**	**2,3**	**718,4**	**202,7**	**1761,4**	**—613,4**	**232,9**	**218,8**	**144,2**	**46,2**	**472,2**	**—189,2**	**681,1**	**681,8**	**10,9**	**321,5**	**95,6**	**1109,9**
Мазырская	1	178,1	108,0	131,5	—	60,4	28,3	220,2	— 42,1	58,0	29,3	7,7	14,9	51,9	+ 6,1	65,1	75,0	0,8	36,6	9,5	121,9
	2	238,7	168,0	132,2	0,3	62,9	52,4	247,8	— 9,1	30,8	21,7	5,0	3,4	30,1	+ 0,7	95,5	52,1	1,1	16,0	12,8	81,9
	3	149,9	91,0	92,1	—	131,2	26,8	250,1	—100,2	29,9	45,9	16,8	3,9	66,5	— 36,7	41,4	83,9	0,5	16,9	4,5	105,9
	4	196,0	123,8	79,0	—	49,1	44,2	172,3	+ 23,7	29,2	20,3	11,0	6,0	37,2	— 8,0	105,2	33,1	0,6	37,7	18,9	90,2
	5	84,3	51,8	73,4	—	31,2	33,6	138,2	— 53,9	6,3	10,6	6,6	2,2	19,5	— 13,2	68,0	35,9	—	6,6	9,8	52,3
		847,0	**542,6**	**503,2**	**0,3**	**334,8**	**185,3**	**1028,5**	**—181,6**	**154,2**	**127,8**	**47,1**	**30,4**	**205,3**	**— 51,1**	**375,1**	**280,0**	**3,0**	**113,8**	**55,5**	**452,3**
	6	171,2	124,2	105,3	—	71,6	50,8	227,7	— 56,5	14,6	22,1	11,8	3,0	36,9	— 22,2	81,5	66,7	—	30,8	9,4	106,9
	7	291,0	189,0	224,4	—	191,1	78,8	494,3	—203,3	31,3	23,2	23,1	7,8	54,1	— 22,8	89,0	86,1	0,6	35,0	9,5	131,2
		462,2	**314,2**	**329,7**	**—**	**262,7**	**129,6**	**722,0**	**—259,4**	**45,9**	**45,3**	**34,9**	**10,8**	**91,0**	**— 45,0**	**170,5**	**152,8**	**0,6**	**65,3**	**18,9**	**238,1**
	8	156,1	136,1	139,7	—	72,8	44,6	257,1	—101,1	—	—	—	—	—	—	89,9	69,4	2,0	37,6	11,7	120,6
	9	72,9	45,4	35,2	—	34,3	33,2	103,7	— 30,8	34,4	17,6	5,2	13,5	36,3	— 1,9	44,6	31,3	—	14,8	6,8	53,0
	10	111,4	75,6	67,6	—	55,1	30,6	153,3	— 41,9	20,2	9,3	8,0	4,6	21,9	— 1,7	145,4	29,3	1,6	41,4	25,7	98,0
	11	190,4	115,2	136,7	—	49,6	23,1	209,4	— 19,3	27,9	16,4	14,9	2,4	33,6	— 5,7	84,5	40,0	—	16,0	6,7	63,6
	12	77,3	16,2	64,1	—	36,4	48,9	149,4	— 72,1	—	—	—	—	—	—	5,8	—	—	4,2	1,5	5,7
	13	90,7	56,1	72,1	—	43,5	16,8	132,4	— 41,7	9,9	25,0	12,2	0,9	38,1	— 28,3	30,6	37,1	0,7	24,6	4,8	67,2
	14	94,0	54,0	55,9	—	125,6	17,5	199,0	—105,0	32,5	23,3	22,0	3,4	48,7	— 16,2	162,1	27,0	—	109,0	17,7	153,7
		792,4	**498,0**	**572,2**	**—**	**417,4**	**214,3**	**1204,2**	**—411,8**	**124,9**	**91,6**	**62,3**	**24,3**	**178,6**	**— 53,7**	**562,9**	**235,0**	**4,3**	**247,6**	**74,9**	**561,7**
	15	115,6	101,8	79,4	—	41,4	9,6	130,5	— 14,8	5,5	16,8	9,6	0,3	26,8	— 21,3	43,5	33,5	0,2	17,0	2,9	53,6
	16	64,8	29,2	79,8	—	143,2	13,5	236,5	—171,9	11,0	21,1	3,6	2,1	26,8	— 15,7	38,1	11,1	0,1	31,8	7,2	50,1
	17	119,0	86,4	93,9	—	119,1	26,8	239,8	—120,8	27,6	22,5	4,2	4,9	31,6	— 4,1	50,8	22,9	—	9,6	6,1	38,6
	18	145,6	63,2	108,3	—	180,3	27,2	315,8	—170,2	9,1	22,1	24,7	3,3	50,1	— 41,0	66,8	39,0	0,5	17,8	9,8	67,1
	19	130,4	94,8	123,9	—	85,2	32,1	241,1	—110,7	4,2	7,3	10,0	0,4	17,7	— 13,5	24,5	36,1	1,0	25,8	1,6	64,5
	20	192,0	132,5	80,1	—	75,0	25,1	180,2	+ 11,8	18,6	46,8	6,6	2,0	55,3	— 36,8	106,9	47,6	—	12,7	10,4	70,6
	21	135,2	109,1	66,6	—	113,1	27,9	207,6	— 72,5	29,5	28,1	5,5	4,5	38,1	— 8,6	98,8	52,2	0,6	12,2	14,6	79,6
	22	112,7	43,2	62,1	0,2	101,1	38,4	201,9	— 89,2	23,7	40,0	9,5	7,6	57,2	— 33,6	58,8	17,2	0,5	31,0	5,2	53,9
	23	126,1	99,4	101,2	0,1	65,6	26,6	193,4	— 67,2	7,2	14,0	3,5	5,4	22,8	— 15,6	96,2	16,1	0,7	20,2	5,3	42,3
	24	103,6	61,6	109,6	0,4	113,5	12,5	236,0	—132,4	42,5	35,0	46,1	3,0	84,1	— 41,6	48,8	64,1	0,6	77,0	5,2	146,9
	25	274,4	194,4	103,3	—	142,1	33,5	278,9	— 4,5	51,8	29,2	39,6	5,8	74,6	— 22,8	81,5	53,4	—	57,0	10,0	120,3
	26	516,8	243,0	225,0	—	209,5	39,2	473,9	+ 42,9	50,7	35,0	10,0	16,2	61,2	— 10,5	58,6	67,9	—	46,0	4,3	118,2
	27	109,6	90,4	97,1	—	241,0	35,1	373,3	—263,7	11,5	29,6	11,3	6,8	47,7	— 36,8	40,7	66,3	4,7	24,8	6,8	102,6
		2145,7	**1349,0**	**1330,3**	**0,7**	**1630,1**	**347,7**	**3308,8**	**—1163,3**	**292,8**	**347,5**	**184,2**	**62,3**	**594,0**	**—301,2**	**814,0**	**527,4**	**8,9**	**382,9**	**89,4**	**1008,5**
	28	2776,3	1836,0	1360,0	—	737,0	279,5	2376,5	+399,9	182,5	225,0	56,0	45,8	326,8	—144,3	—	—	—	—	—	—
	29	2698,9	1790,2	1807,6	—	410,0	250,9	2468,5	+230,5	375,5	375,0	42,0	23,5	440,5	— 65,0	593,6	75,8	—	220,8	59,5	356,1
		5475,2	**3626,2**	**3167,6**	**—**	**1147,0**	**530,4**	**4845,0**	**+630,2**	**558,0**	**600,0**	**98,0**	**69,3**	**767,3**	**—209,3**	**593,6**	**75,3**	**—**	**220,8**	**59,5**	**356,1**

organisatorisch-betriebstechnishe Struktur.

чыстая астача Reiner Ueberschuss	Дробныя галіны Fuselzucht: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten: корму і подсьцілкі Futter und Streu	Страты Unkosten: рабочая сіла Arbeitskraft	Страты Unkosten: агульныя выдаткі Algemeine Ausgaben	Страты Unkosten: усяго im Ganzen	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Усё прадукцыйнае жывёлаводства Gesammte produktive Fierhaltung: Агульнаяпрадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Страты Unkosten	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Кошт сваёй рабсілы Kosten der eigenen Arbeitskraft	С.-г. прыбытак ад жывёлаводства Landw. Ertrag von der gesammten Viehhaltung	Баляяс земляробства і прадукт. жывёлагад. Bilanz des Ackerbaues an Produkten an Vieh: Агульная прадукцыя брутто Gesammter Rohertrag Brutto	Unkosten Страты	Чыстая астача Reiner Ueberschuss	Пашло сваёй прац. сілы на с.-г. Verbrauch an eigener Arbeitskraft für die Wirtschaft: непасрэдна на земляр. і жывёлаводства Unmittelbar für Ackerbau und Viehhaltung	на догляд за раб. жывёлай für Pfleg der Arbeitstiere	частка агульна-гаспад. allgemeine-wirtschaftlicher Teil	Разам im Ganzen	сель.-гасп. прыбытак сям'і Einnahme der Familie von der Ackerbauwirtschaft
−50,6	7,2	3,3	4,0	1,0	8,3	−1,1	194,6	329,8	−135,2	88,6	−46,6	579,3	575,8	+3,5	188,5	24,0	33,5	246,0	249,8
−2,6	17,9	3,0	—	1,5	4,5	+13,4	316,0	349,8	−33,8	139,5	+105,7	759,5	747,3	+12,2	300,2	60,4	15,0	375,6	387,8
−52,3	11,6	3,0	6,6	1,1	10,7	+0,9	292,1	622,1	−330,0	273,1	−56,9	1081,3	1234,3	−153,0	518,4	60,8	38,5	617,7	464,7
−32,3	48,9	8,0	8,8	4,6	21,4	+27,5	361,7	429,7	−68,0	134,5	+66,5	1130,5	1035,0	+95,5	377,1	48,8	11,5	437,4	532,9
−120,8	12,5	5,8	3,8	1,9	11,5	+1,0	365,5	555,6	−190,1	183,4	−1,7	1192,1	1134,0	+58,2	363,3	85,6	38,8	487,7	545,9
−65,3	42,4	1,2	3,4	4,7	9,3	+33,1	322,3	552,0	−229,3	190,0	−38,4	1175,3	1190,5	−15,2	461,4	122,3	37,9	621,6	606,4
−104,9	80,0	6,5	9,6	7,3	23,4	+56,6	479,8	593,1	−113,3	205,2	+91,6	1419,3	1290,4	+128,9	511,7	73,6	68,0	653,3	782,2
−428,8	220,5	30,8	36,2	21,1	89,1	+131,4	2332,6	3432,7	−1100,0	1220,5	+120,5	7337,6	7207,3	+130,4	2720,6	475,5	243,2	3439,3	3569,6
−56,8	8,6	0,8	9,1	0,8	10,7	−2,1	309,7	404,7	−94,9	113,8	+18,8	793,0	815,0	−22,0	270,0	51,7	21,5	343,2	321,2
+13,7	4,5	2,5	3,6	0,5	6,6	−2,1	359,5	356,3	+3,2	87,4	+90,6	808,5	704,7	+103,8	239,7	35,0	16,0	290,7	394,4
−64,5	6,4	0,8	4,0	0,8	5,6	+0,8	227,5	428,1	−200,6	168,9	−31,7	865,2	933,3	−68,1	417,7	62,5	24,5	504,7	436,6
+15,0	8,2	0,8	2,4	1,4	4,6	+3,6	338,6	304,4	+34,2	100,1	+134,3	637,2	621,1	+66,2	224,7	50,0	38,0	312,7	378,8
+15,6	3,6	1,3	2,4	0,4	4,1	−0,5	162,2	214,1	−52,0	46,8	−5,2	481,1	479,2	+2,0	183,9	33,4	21,5	238,8	240,7
−77,2	31,3	6,2	21,5	3,9	31,6	−0,3	1407,6	1717,7	−310,1	517,0	+206,9	3635,9	3554,2	+81,7	1336,0	232,6	121,5	1690,0	1771,7
−25,4	20,9	0,3	13,0	2,0	15,3	+5,6	288,3	386,9	−98,6	127,2	+28,6	752,7	757,5	−5,0	272,9	83,3	22,0	378,2	373,2
−42,1	5,9	2,7	4,8	0,4	7,9	−1,9	417,3	687,4	−270,1	254,0	−16,2	1181,2	1181,6	−0,4	475,5	62,8	45,0	584,3	583,9
−67,5	26,8	3,0	17,8	2,4	23,2	+3,7	705,6	1074,3	−368,7	381,2	+12,4	1933,9	1939,1	−5,4	743,4	146,1	63,0	952,5	957,1
−30,8	4,9	—	4,0	0,4	4,5	+0,5	250,9	382,3	−131,3	114,4	−16,9	595,7	686,5	−89,7	248,2	53,9	24,0	326,1	236,4
−8,1	—	—	2,4	—	2,4	−2,4	151,8	195,3	−43,5	56,7	+13,2	400,0	538,8	−138,8	200,3	102,8	19,0	321,9	183,1
+47,9	22,0	3,7	2,0	3,6	9,3	+12,7	299,0	282,4	+16,3	106,5	+123,0	547,2	530,4	+16,7	190,0	105,0	33,0	328,0	345,7
+20,9	17,5	—	3,2	1,2	4,4	+13,1	320,1	311,0	+9,1	83,6	+92,8	759,5	666,9	+92,5	227,4	109,7	9,8	346,9	439,5
+0,2	6,6	—	5,4	2,3	7,7	−1,1	89,8	162,7	−73,0	46,0	−27,0	314,6	477,0	−162,4	182,9	47,6	64,5	295,0	132,7
−36,6	4,0	—	4,0	0,3	4,3	−0,4	135,1	242,1	−107,0	84,4	−22,7	420,5	541,1	−120,7	202,0	79,2	10,4	291,6	170,9
+8,1	3,3	—	3,2	0,3	3,5	−0,2	291,9	404,9	−113,0	259,8	+146,8	610,5	704,6	−94,2	407,1	73,6	38,4	519,1	424,9
+1,2	58,2	3,7	24,2	8,1	36,0	+22,2	1538,1	1930,5	−442,1	751,4	+309,3	3649,0	4145,3	−496,3	1653,3	571,6	199,1	2429,5	1933,2
−10,2	4,5	0,5	1,6	0,3	2,4	+2,1	169,1	213,3	−44,2	69,7	+25,4	453,8	492,9	−39,1	234,2	35,0	9,0	279,2	240,1
−12,0	4,0	—	2,0	0,8	2,8	+1,3	117,8	316,2	−198,4	180,6	−17,8	444,2	723,7	−279,5	355,0	39,0	38,0	442,0	162,5
+12,2	1,2	1,0	1,2	0,2	2,3	−1,2	198,5	312,3	−113,9	134,1	+20,2	617,9	720,2	−102,3	332,0	49,1	16,0	398,0	295,7
−0,4	9,9	—	4,0	1,3	5,3	+4,6	231,4	438,3	−207,0	226,8	+19,9	492,1	659,8	−167,8	322,0	30,8	26,8	379,6	211,8
−39,9	6,6	1,7	3,2	0,5	5,4	+1,2	165,7	328,7	−163,0	124,2	−38,8	527,0	689,1	−162,0	335,9	33,0	12,0	380,9	218,9
+36,3	6,9	1,2	1,0	0,6	2,7	+4,1	324,3	308,9	+15,4	95,2	+110,6	856,0	695,4	+161,6	290,4	68,5	35,0	393,9	555,5
+19,2	6,6	—	1,9	1,0	3,0	+3,6	270,1	328,3	−58,2	132,8	+74,6	694,3	706,2	−11,9	267,2	48,5	42,0	357,7	345,8
+4,9	7,3	—	8,0	3,1	11,2	−3,9	202,5	324,2	−121,7	149,6	+27,9	536,5	686,1	−149,7	350,5	44,3	16,6	411,4	261,8
+53,9	4,0	—	1,6	0,2	1,8	+2,2	233,5	260,3	−26,8	90,9	+64,1	577,6	498,5	+79,1	203,2	84,0	8,0	295,2	374,4
−98,0	15,8	3,7	19,2	0,6	23,5	−7,7	210,7	490,4	−279,7	255,8	−23,9	618,6	852,7	−234,0	427,3	40,1	—	467,4	233,9
−38,9	8,1	—	9,0	0,5	9,5	−1,4	415,8	483,3	−67,5	247,7	+180,2	861,8	878,5	−16,8	428,3	20,0	21,0	469,3	452,5
−59,7	10,1	6,3	8,0	0,6	14,9	−4,8	636,2	668,3	−32,2	273,5	+241,3	1150,1	1236,3	−86,2	511,4	37,6	5,0	554,0	467,8
−61,9	—	—	4,0	—	4,0	−4,0	161,8	527,6	−365,8	281,1	−84,7	705,8	1282,4	+576,7	595,6	101,0	22,0	718,6	141,9
−194,6	84,8	14,4	64,7	9,6	88,7	−3,9	3337,2	5000,1	−1662,9	2262,0	+599,1	8536,5	10122,0	−1585,3	4664,0	631,9	251,4	5547,2	3962,0
—	—	—	—	—	—	—	2958,7	2703,2	+255,5	793,0	+1048,5	9261,0	6935,0	+2326,0	2512,0	530,0	146,0	3188,0	5514,0
+237,6	176,2	76,6	39,6	21,2	137,4	+38,8	3844,2	3402,4	+441,8	712,4	+1154,2	11829,0	7775,0	+4054,0	2369,0	486,0	235,0	3090,0	7144,0
+237,6	176,2	76,6	39,6	21,2	137,4	+38,8	6302,9	6105,6	+697,3	1505,4	+2202,7	21090,0	14710,0	+6380,0	4881,0	1016,0	381,0	6278,0	12758,0

Табліца 21[б] Народна-гаспадачая структура

Акругі / Kreise	№№ гаспадарак / №№ der Wirtschaften	Агульная прадукцыя брутто / Rohertrag Brutto: Ад земляробства і прадукцыйнага жывёлаводства / Von der Feldwirtschaft und der produktiven Viehhaltung	Ад рабочай жывёлы / vom Arbeitsvie: Прырост, ня зьвязаны з работай / Zuwachs unabhängig vom Arbeitsvieh	Ад рабочай жывёлы / vom Arbeitsvie: Кошт коннай цягі затрачанай па за сел. гасп. / Wert der Pferdezugkraft, verbraucht ausserhalb der Wirtschaft	Усяго / im Ganzen	Страты ўнутры гасп. звароту / Ausgaben innerhalb des wirtschaftlichen Umsatzes: Насеньне / Saatgut	Корму і подсьцілкі / Futter und Streu	Гной / Dünger	Разам / im Ganzen	Агульная прадукцыя — нэтто / Gesammt-Produktion — Netto
Віцебская	1	541,8	+ 24,5	41,5	607,8	33,3	229,5	26,5	289,3	318,5
	2	679,6	+ 84,8	8,9	773,3	52,4	272,6	30,0	354,9	418,3
	3	862,5	66,5	29,9	958,9	48,4	352,5	27,0	427,7	531,2
	4	1471,6	+ 76,5	10,8	1558,9	121,8	412,3	114,0	648,1	910,8
	5	259,6	+ 6,3	24,4	290,3	31,0	121,2	25,0	177,2	113,1
	6	688,7	+ 32,9	33,3	754,9	74,6	303,6	37,8	416,0	438,9
	7	759,8	+ 58,0	65,6	883,3	73,7	298,7	54,7	427,1	456,2
		5263,6	**+349,4**	**214,4**	**5827,4**	**436,1**	**1990,3**	**315,0**	**2740,4**	**3086,9**
	8	431,5	— 5,1	30,3	456,8	51,7	125,8	15,0	192,5	264,3
	9	540,5	+ 69,8	34,3	644,6	51,5	241,4	17,5	310,0	334,6
	10	956,8	+ 78,6	38,8	1074,2	101,4	369,4	86,4	557,3	516,9
	11	1052,2	+120,8	11,4	1184,4	100,8	365,4	18,7	485,0	699,4
	12	794,7	— 15,7	61,2	840,1	70,9	248,8	75,0	394,7	445,4
	13	1902,6	+ 24,0	67,0	1993,6	131,3	636,4	132,5	900,3	1093,4
		5678,3	**+272,4**	**243,0**	**6193,7**	**607,5**	**1987,1**	**345,1**	**2839,7**	**3354,0**
	14	1259,4	+ 16,5	68,9	1344,8	84,8	423,5	62,5	570,8	773,9
	15	397,5	+ 19,0	86,7	503,2	39,8	164,3	27,5	231,6	271,6
	16	735,4	+ 9,3	—	744,7	63,1	223,2	35,0	321,3	423,5
	17	879,2	— 7,0	44,9	917,1	48,0	343,2	40,6	431,8	485,3
		3271,5	**+ 37,8**	**200,5**	**3509,8**	**235,7**	**1154,2**	**165,6**	**1555,5**	**1954,3**
	18	242,4	+ 33,6	3,5	279,5	31,4	95,4	10,8	137,5	142,0
	19	689,8	+ 46,2	25,1	761,0	71,5	310,3	50,0	431,8	329,2
	20	1049,3	+ 6,9	25,1	1081,4	63,5	364,1	32,0	459,6	621,7
	21	1423,1	+ 20,8	83,2	1527,0	98,3	596,7	42,5	737,5	789,6
	22	837,2	+ 18,6	63,4	919,2	51,8	341,9	46,5	440,2	479,0
	23	1502,4	+108,5	9,3	1620,2	96,1	493,3	100,0	689,3	930,9
		5744,2	**+234,6**	**209,6**	**6188,4**	**412,6**	**2201,7**	**281,7**	**2896,0**	**3292,4**
	24	12382,0	— 57,0	698,0	13023,0	652,0	5850,0	317,0	6820,0	6203,0
	25	10947,0	+581,0	102,0	11630,0	707,0	4945,0	375,0	6026,0	5604,0
		23329,0	**+524,0**	**800,0**	**24653,0**	**1359,0**	**10795,0**	**692,0**	**12846,0**	**11807,0**
Менская	1	573,5	+ 90,2	18,5	682,2	25,2	261,5	17,5	304,2	378,0
	2	550,1	+ 47,6	23,0	620,7	43,2	247,3	21,0	311,5	309,2
	3	1047,8	+ 60,0	22,1	1129,9	71,0	534,5	65,0	670,5	459,5
	4	907,4	+ 44,5	17,5	969,4	64,7	428,3	14,0	507,0	462,5
	5	1619,6	+110,8	30,8	1761,2	96,7	671,5	60,0	828,2	933,0
	6	1051,8	+ 12,0	42,9	1106,7	105,4	430,8	45,6	581,8	524,8
		5750,2	**+365,1**	**154,8**	**6270,2**	**406,2**	**2573,9**	**223,1**	**3203,2**	**3067,0**

Tabelle 21[6] Volkswirtschaftliche Structur

Іншыя страты / Sonstige Ausgaben: Амартызацыя і рамонт асноўных сродкаў вытворчасьці / Ammortisation und Remonte der hauptsächlichsten Betriebsmittel	Іншыя страты / Sonstige Ausgaben: Розныя бягучыя расходы / Verschiedene laufende Ausgaben	Іншыя страты / Sonstige Ausgaben: Разам / im Ganzen	Агульны прыбытак / Rohertrag	Кошт прац. сілы / Wert der Arbeitskr.: Найманай / gemieteter	Кошт прац. сілы / Wert der Arbeitskr.: Свaёй / eigener	Разам / im Ganzen	Чысты прыбытак / Reinertrag	Арэнда / Pacht	Падатак / Abgaben	Чыстая астача / Reiner Ueberschuss
14,7	7,1	21,8	296,7	1,2	322,8	324,0	— 27,3	—	10,0	— 37,3
29,0	7,8	36,7	381,5	1,6	343,3	344,9	+ 36,7	—	5,9	+ 30,8
58,3	15,8	74,1	457,1	—	498,1	498,1	— 41,0	—	11,9	— 52,9
83,2	29,5	112,7	798,1	3,1	455,4	458,5	+ 339,6	—	49,1	+ 290,5
21,5	20,2	41,7	71,4	0,4	313,5	313,8	— 242,5	—	5,0	— 247,5
43,7	30,3	74,0	264,9	1,9	521,7	523,6	— 258,7	—	15,0	— 273,7
31,0	45,0	75,9	380,3	0,9	523,3	524,2	— 143,9	—	36,1	— 180,0
281,3	**155,7**	**437,0**	**2650,0**	**9,1**	**2978,1**	**2987,1**	**— 337,1**	**—**	**133,0**	**— 470,2**
9,4	6,8	16,2	248,1	1,4	268,8	270,2	— 22,1	—	5.0	— 27,1
27,1	6,1	33,2	301,4	—	395,9	395,9	— 94,5	—	7,6	— 102,1
85,2	36,9	122,1	394,8	—	643,1	643,1	— 248,2	—	—	— 248,2
47,9	35,7	83,6	615,8	—	617,6	617,6	— 1,7	—	17,0	— 18,7
48,1	15,3	63,3	382,1	21,7	400,3	421,9	— 39.8	—	10.8	— 50,6
88,0	18,7	106,7	986,6	6,7	648,8	655,5	+ 331,1	—	35,0	+ 29 1
305.7	**119,5**	**425,2**	**2928,8**	**29,8**	**2974,5**	**3004,2**	**— 75,2**	**—**	**75,3**	**— 1 ,7**
27,8	49,2	77,0	696,9	14,1	362,9	377,0	+ 319,9	42	9,3	+ 68,6
12,3	14.0	26,3	245,3	—	294,3	294,3	— 49,0	—	8,7	— 57,7
43,3	28,0	71,3	352,1	—	359,5	359,5	— 7,4	20	19,5	— 46,9
87,8	73,4	161,2	324,1	17,2	303,5	320,7	+ 3,4	—	—	+ 3,4
171,2	**164,6**	**335,8**	**1618,4**	**31,3**	**1320,3**	**1351,6**	**+ 266,8**	**62**	**37,5**	**+ 167,3**
35,8	—	35,8	106,2	—	377,3	377,3	— 271,2	—	—	— 271.2
26,9	14,3	41,2	288,1	—	402,5	402,5	— 114,4	—	10,0	— 124,4
32,0	9,9	41,9	579,9	9,2	324,6	333,8	+ 246,0	—	8,0	+ 238,0
110,5	46,6	157,1	632,5	7,0	487,1	494,1	+ 138,4	—	21,0	+ 117,4
29,9	23,7	53,5	425,4	21,6	252,1	273,7	+ 151,8	—	11,2	+ 140,6
54,2	58,6	112,8	818,1	11,6	636,3	647,9	+ 170,1	—	24,4	+ 145,7
289,3	**153,1**	**442,3**	**2850,2**	**49,4**	**2479,9**	**2529,3**	**+ 320,7**	**—**	**74,6**	**+ 246,1**
368,0	522,0	890,0	5313,0	260,0	1603,0	1863,0	3450,0	—	103,0	+3347,0
282,0	454,0	736,0	4868,0	30,0	2804,0	2834,0	2034,0	—	210,0	+1824,0
650,0	**976,0**	**1626,0**	**10181,0**	**290,0**	**4407,0**	**4697,0**	**5484,0**	**—**	**313,0**	**+ 5171,0**
9,6	11,0	20,6	357.4	—	291,9	291,9	+ 65,5	25	9,5	+ 31,0
23,0	9,5	32,5	276.7	—	205,0	205,0	+ 71,7	—	4,2	+ 67,5
27,5	14,9	42,4	417,1	—	434,8	434,8	— 17,7	—	12,4	— 30,0
33,2	6,9	40,1	422,4	1,0	375,6	376,6	+ 45,7	20	12,6	+ 13,1
56,5	2,1	58,6	874,4	—	582,8	582,8	+ 291,6	—	10,2	+ 281,4
85,0	28,0	113,0	411,8	4,8	349,0	353,8	+ 58,0	—	10,2	+ 47,8
234,8	**72,4**	**307,2**	**2759,7**	**5,8**	**2239,1**	**2244,8**	**+ 514,8**	**45**	**59,1**	**+ 410,8**

Табліца 21[6] Народна-гаспадарчая структура

Акругі Kreise	№№ гаспадарак №№ Wirtschaften	Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto: Ад земляробства і прадукцыйнага жывёлаводства Von der Feldwirtschaft und der produktiven Viehhaltung	Ад рабочай жывёлы Vom Arbeitsvieh: Прырост, нязьвязаны з работай Zuwachs unabhängig von Arbeitsvieh	Ад рабочай жывёлы Vom Arbeitsvieh: Кошт коннай цягі, затрачанай па за сел. гасп. Wert der Pferdezugkraft, verbraucht ausserhalb der Wirtschaft	Усяго im Ganzen	Страты ўнутры гасп. звароту Ausgaben innerhalb des wirtschaftlichen Umsatzes: Насеньне Saatgut	Корму і падсьцілкі Futter und Streu	Гной Dünger	Разам im Ganzen	Агульная прадукцыя—нэтто Gesammt—Produktion—Netto
Менская	7	907,5	+ 47,1	46.0	1000,7	65,6	385,2	31,5	482,4	518,3
	8	671,2	+ 68,0	17,7	756,8	57,5	250,0	34,4	341,9	414,9
		1578,7	**+115,1**	**63,7**	**1757,5**	**123,1**	**635,2**	**65,9**	**824,3**	**933,2**
	9	674,5	+ 76.5	14,7	765,7	43,9	356.6	26,2	426,6	339,2
	10	879,6	+ 66,6	7,1	953,3	60,5	392,0	24,0	476,6	476,7
	11	739,3	+ 75,5	22,0	836,7	59,0	325,2	16,0	400.2	436,5
	12	1182,9	+ 33,5	44.2	1260,6	75,2	458,5	20,0	553,7	706,8
	13	1412,8	+ 61,9	1,0	1475,6	103,6	471,7	58,0	633,3	842,3
	14	1497,2	+105,3	6,6	1609,1	90,1	582,0	30,0	702,1	907,0
		6386,3	**+419,3**	**95,6**	**6901,1**	**432,3**	**2586,0**	**174,2**	**3192,5**	**3708,6**
	15	882,7	+ 6,4	45,7	934,8	33,6	359,7	21,5	414,9	519,9
	16	805,5	+ 77,8	24,5	907,7	72,0	301,3	23,5	396,8	511,0
	17	513,4	+ 55,0	12,0	580,4	50.3	164,0	23,0	237,2	343,2
	18	1235,1	+ 6,2	82,3	1323,6	98,1	478,9	43,5	620,5	703,1
		3436,7	**+145,4**	**164,5**	**3746,6**	**254,0**	**1303,9**	**111,5**	**1669,4**	**2077,2**
	19	1036,5	—	45,2	1081,7	55,2	420,4	24,5	500,1	581,6
	20	851,9	+ 55,2	13,4	920,5	40,3	266,7	15,0	322,0	598,5
	21	1438,6	+ 8,2	37,4	1484,2	74,4	490,1	44,0	608,5	875,7
	22	1213,3	+ 83,5	16,5	1313,3	83,1	482,5	45,0	610,6	702,7
	23	2319,2	+240.3	38,3	2597,8	127,0	1118,5	84,4	1329,9	1267,9
	24	1694,6	+208,0	48,7	1951,3	119,8	835,3	67,3	1022,7	928,6
		8554,1	**+595,2**	**199,5**	**9348,8**	**499,8**	**3613,5**	**280,2**	**4393,8**	**4955,0**
	25	21387,0	+366,0	591,0	22344,0	1115,0	12176,0	421,0	13712,0	8632,0
	26	17866,0	+182,0	238,0	18286,0	770,0	9737,0	331,0	10838,0	7448,0
		39253,0	**+548,0**	**829,0**	**40630,0**	**1885,0**	**21913,0**	**752,0**	**24550,0**	**16080,0**
Бабруйская	1	508,1	+ 59,9	28,9	596,9	34,4	208,1	17,8	260,3	336,6
	2	665,5	+ 37,9	4,3	707,7	67,8	227,7	55,0	350,4	357,3
	3	697,8	+ 37,5	34,1	769,4	45,2	280,8	50,0	376,0	393,4
	4	1399,0	+ 90,4	50,7	1540,2	114,1	554,5	68,0	736,6	803,6
	5	991,9	+ 5,0	14,9	1011,8	77,2	360,5	36,0	473,7	538,1
	6	1617,1	+ 63,8	36,3	1717,2	104,8	587,5	37,5	729,8	987,4
	7	690,5	+ 8,1	32,9	730,5	54,1	248,8	15,0	317,9	413,6
		6570,0	**+302,6**	**202,1**	**7074,7**	**397,6**	**2567,9**	**279,3**	**3244,8**	**3829,9**
	8	1222,4	+ 30,3	76,0	1328,6	118,9	489,5	37,5	645,9	682,8
	9	969,5	+ 52,7	55,1	1077,3	93,0	424,6	37,5	555,1	522,2
	10	390,4	+ 5,6	36,1	432,1	39,5	163,1	22,5	225,1	206,9
	11	740,3	+ 13,5	27,3	781,1	76,5	322,1	39,5	438,1	342,9
		3322,6	**102,1**	**194,5**	**3619,1**	**328,0**	**1399,3**	**137,0**	**1864,2**	**1754,9**

Tabelle 21[6] Volkswirtschaftliche Structur

Іншыя страты / Sonstige Ausgaben			Агульны прыбытак / Rohertrag	Кошт прац. сілы / Wert der Arbeitskr.		Разам / im Ganzen	Чысты прыбытак / Reinertrag	Арэнда / Pacht	Падаткі / Abgaben	Чыстая астача / Reiner Ueberschuss
Амартызацыя і рамонт асноўных сродкаў вытворчасьці / Ammortisation und Remonte der hauptsächlichsten Betriebsmittel	Розныя бягучыя расходы / Verschiedene laufende Ausgaben	Разам / im Ganzen		Найманай / gemieteter	Сваёй / eigener					
28,9	20,2	49,0	469,3	12,4	446,0	458,4	+ 10,9	—	5,9	+ 5.0
29,5	7,0	36,5	378,4	3,0	389,7	392,7	— 14,3	—	9,2	— 23,5
58,4	**27,2**	**85,5**	**847,7**	**15,4**	**835,7**	**851,1**	**— 3,4**	—	**15,1**	**— 18,5**
10,4	6,4	16,9	322,3	9,0	310,3	319,3	+ 3.0	—	3,6	— 0,5
19,7	10,3	30,0	446,8	—	387,9	387,9	+ 58,9	—	10,7	+ 48,2
47,8	0,2	48,0	388,5	—	280,4	280,4	+ 108,1	—	—	+ 108,1
25.8	43,6	69,4	637,5	39,2	421.2	460,4	+ 177,1	—	7,1	+ 170.1
42,6	6.5	49,1	793,3	—	549,5	549,5	+ 243,8	—	8,8	+ 235,0
46,3	46,6	92,9	814,1	—	666,6	666,6	+ 147,5	—	2,9	+ 144,6
192,6	**113,6**	**306,3**	**3402,5**	**48,2**	**2615,9**	**2664,0**	**+ 738,4**	—	**33,1**	**+ 705,5**
11,8	10,5	22,4	497,6	—	325,8	325,8	+ 171,7	—	—	+ 171.7
32,2	12,1	44,2	466.8	4,0	318,9	322,9	+ 143,9	—	4,1	+ 139,7
28,7	8,3	37.0	306,2	2,0	341,5	343,5	— 37,3	—	8,8	— 46,1
49.8	37,0	86,8	616,3	36,0	494,0	530,0	+ 86,3	—	21,0	+ 65,3
122,5	**67,9**	**190,4**	**1886,8**	**42,0**	**1480,2**	**1522,2**	**+ 364,6**	—	**33,9**	**+ 330,6**
9,4	7,8	17,2	564,3	8,0	275,8	283,8	+ 280.5	—	—	+ 280,5
38,7	11,3	50,0	548,5	8,0	318,5	326,5	+ 221.9	6,3	4.1	+ 211,6
41,8	10.9	52.7	823,0	0,5	414,7	415,2	+ 407,8	—	7,6	+ 400.2
91,8	99,1	190,9	511,7	15,8	487,4	503,2	+ 8,5	—	16,0	— 7,5
47,2	22,3	69,5	1198,4	31,0	400,0	431.0	+ 767,3	—	21,6	+ 745,7
51,0	85,9	136,9	791.8	35,8	630,7	666,5	+ 125,2	—	24,2	+ 101,0
279,0	**237,3**	**517,2**	**4437,7**	**99,1**	**2527,1**	**2626,3**	**+1811,3**	**6,3**	**73.5**	**+1731,5**
470,0	626,0	1096,0	7536,0	998,0	2210,0	3198,0	+4338,0	—	26 ,0	+4078,0
387,0	638,0	1025,0	6423,0	1325,0	2025,0	3350,0	+3073,0	—	45,0	+3028,0
857,9	**1264,0**	**2121,0**	**13959,0**	**2323,0**	**4235,0**	**6548,0**	**+7411,0**	—	**305,0**	**+7106,0**
10,1	7,4	17,5	319,1	5,4	461,2	466,6	— 147,5	—	8,7	— 156,2
15,0	13,5	28,4	328,9	8,9	342,6	351,5	— 22,7	—	10,8	— 33,5
69,9	13,0	82,9	310.5	8,2	400.5	408,7	— 98,2	—	13,3	— 111,5
105,4	25,6	131,0	672,6	27,3	852,9	880,2	— 207.6	—	25,0	— 232.6
56,8	14.5	71,3	466.8	9,1	290,7	299,8	+ 167.0	—	10,5	+ 156,5
57,4	20,7	78,1	909,3	49.4	550,6	600,0	+ 309.4	—	81,2	+ 228,2
32,7	9,0	41,7	371,9	3,1	306,7	309,8	+ 62,1	—	—	+ 62,1
347,3	**103,7**	**450,9**	**3379,1**	**111,4**	**3205,2**	**3316,6**	**+ 62,5**	—	**149,5**	**— 87,0**
46,6	18,1	64,7	618,1	27.4	489,7	517,1	+ 100,9	82,0	10,4	+ 8,6
39,3	15,2	54,5	457,8	15,5	564,6	580,1	— 122,4	17,5	12,0	— 151,9
7,0	3,3	10,3	196,8	6,7	268.2	274.9	— 78,2	—	—	— 78,2
21,5	15,8	37,3	305.6	13,4	334,4	347,8	— 42,1	—	7,2	— 49,3
114,4	**52,4**	**163,7**	**1578,2**	**63,0**	**1656,9**	**1719,9**	**— 141,7**	**99,5**	**29,6**	**— 270,8**

Табліца 21[6] Народна-гаспадачая структура

АКРУГІ KREISE	№№ гаспадарак №№ Wirtschaften	Агульная прадукцыя брутто Rohertrag Brutto: Ад земляробства і прадукцыйнага жывёлаводства Von der Feldwirtschaft und der produktiven Viehhaltung	Агульная прадукцыя брутто: Ад рабочай жывёлы Vom Arbeitsvieh: Прырост, ня зьвязаны з работай Zuwachs unabhängig vom Arbeitsvieh	Агульная прадукцыя брутто: Ад рабочай жывёлы Vom Arbeitsvieh: Кошт коннай цягі, затрачанай па за сел. гасп. Wert der Pferdezugkraft, verbraucht ausserhalb der Wirtschaft	Агульная прадукцыя брутто: Усяго im Ganzen	Страты ўнутры гасп. звароту Ausgaben innerhalb des wirtschaftlichen Umsatzes: Насеньне Saatgut	Страты ўнутры гасп. звароту: Корму і падсьцілкі Futter und Streu	Страты ўнутры гасп. звароту: Гной Dünger	Страты ўнутры гасп. звароту: Разам im Ganzen	Агульная прадукцыя—нэтто Gesammt-Produktion—Netto
Бабруйская	12	579,6	+ 4,6	6,3	590,5	47,0	254,1	16,5	317,6	272,9
	13	759,5	+ 4,4	43,1	806,9	64,2	227,1	56,7	348,0	458,9
	14	1081,3	— 11,0	24,8	1095,1	94,5	385,2	38,8	518,5	576,7
	15	1130,5	+ 3,7	11,9	1146,1	88,0	410,3	32,5	530,8	615.3
	16	1192,1	— 46,5	89,0	1234,6	82,6	442,1	52,2	576,9	657,8
	17	1175,3	+ 15,7	204,3	1395,4	76,7	557,5	34,9	669,1	726,3
	18	1419,3	+ 119,6	19,0	1557,9	87,8	505,1	75,0	667,9	889,9
		7337,6	**+ 90,5**	**398,5**	**7826,5**	**540,8**	**2781,4**	**306,6**	**3628,8**	**4197,8**
Мазырская	1	793,9	+ 8,2	58,5	860,7	59,8	323,5	72,8	456,1	404,6
	2	808,5	+ 0,5	37,5	846,4	52,9	276,8	30,0	359,7	486,8
	3	865,2	+ 72,5	17,4	955,1	72,8	352,0	35,0	459.8	495,2
	4	687,2	+ 7,5	41,4	736,2	59,2	190,6	33,8	283,6	452,6
	5	481,1	+ 56,8	18,9	556,7	38,3	202,1	20,5	260,9	295,8
		3635,9	**+ 145,4**	**173,7**	**3955,0**	**283,0**	**1345,0**	**192,1**	**1820,1**	**2135,0**
	6	752,5	+ 13,0	43,7	809,2	44,4	299,4	35,0	378.8	430.4
	7	1181,2	+ 117,1	6,1	1304,4	90.1	470,1	32,0	592,2	712,1
		1933,7	**+ 130,1**	**49,8**	**2113,6**	**134,5**	**769,5**	**67,0**	**971,0**	**1142,5**
	8	596.7	— 15,0	50,6	632,4	51,5	252,0	25,0	328,5	303,8
	9	400,0	— 3,0	24,4	421,5	36,8	124,9	32,5	194.2	227,2
	10	547,2	+ 2,9	45,7	595,9	43,0	143,1	17,5	203.6	392,3
	11	759,5	+ 58,8	88,6	906,8	55,9	284,9	39,4	380,1	526,6
	12	314,6	+ 38,1	12,9	365,6	28,4	116,8	26,0	171,2	194,4
	13	420.5	+ 15,4	36,3	472,1	32,1	179,1	36,0	247.2	224.9
	14	610,5	— 16,3	82,8	677,0	44,8	143,1	30,0	217,9	459,1
		3649,0	**+ 80,9**	**341,3**	**4071,3**	**292,5**	**1243.9**	**206,4**	**1742,7**	**2328,3**
	15	453,8	+ 49,9	3,9	507,6	36,5	181,9	27,5	245.9	261,7
	16	444.2	— 39,1	20,1	425,2	40,9	165,3	32,3	238,4	186,7
	17	617,9	+ 19.1	24.9	661,9	49,6	215,2	42,3	307,1	354.8
	18	492.1	+ 8,0	32,0	532.1	30,3	215.9	25.0	271.2	260.9
	19	527,0	— 25 6	7.9	560,6	43.1	238,6	18,8	300,4	260,2
	20	856,9	+ 39,8	44,5	941,2	57,3	270,2	22,5	350.0	591,2
	21	694,3	+ 23,8	19,9	738,0	80,8	240,0	27,5	348,4	389,7
	22	536,5	— 3,3	14.4	547,6	44,6	166,9	17,5	229,0	318,5
	23	577,6	+ 64,9	45,6	688,0	33,4	210.3	17.5	261,2	426,8
	24	618,6	+ 4,2	58,6	681,4	89,4	287,4	25,0	401,9	279,5
	25	861.7	+ 8,5	—	870,3	66,7	232,0	29,5	328,2	542.1
	26	1150,1	+ 7.0	5,3	1162,4	73,3	490,6	31.5	595,4	567.0
	27	705,8	— 140,9	77,2	642,1	80,8	324,5	26.5	431,8	210,3
		8536,5	**+ 67,5**	**354,3**	**8958,2**	**726.7**	**3238,8**	**343,4**	**4308,8**	**4649,4**
	28	9261,0	+ 981,0	49.0	10291,0	657,0	2915,0	440,0	4012,0	6279,0
	29	11829,0	+ 604,0	210,0	12643,0	661,0	3601,0	419,0	4681,0	7962,0
		21090,0	**+1585,0**	**259,0**	**22934,0**	**1318,0**	**6516,0**	**859,0**	**8693,0**	**14241,0**

Tabelle 21[6] Volkswirtschaftliche Structur

Іншыя страты Sonstige Ausgaben			Агульны прыбытак Rohertrag	Кошт прац. сілы Wert der Arbeitskr.			Чысты прыбытак Reinertrag	Арэнда Pacht	Падатак Abgaben	Чыстая астача Reiner Ueberschuss
Амартызацыя і рамонт асноўных сродкаў вытворчасьці Ammortisation und Remonte der hauptsächlichsten Betriebsmittel	Розныя бягучыя расходы Verschiedene laufende Ausgaben	Разам im Ganzen		Найманай gemieteter	Сваёй eigener	Разам im Ganzen				
10,3	5,4	15,7	257,2	2,4	246,0	248,4	+ 8.8	—	5,0	+ 3,8
42,2	14,4	56,5	402.2	9,0	375,6	384,6	+ 17,7	—	5,4	+ 12,3
40,6	61,4	102,0	474,6	9,8	617,7	627,6	— 152,9	—	—	— 152,9
37,2	11,6	48,9	566,5	—	437,4	437,4	+ 129,7	—	33,6	+ 95,5
53,5	20,4	73,9	584,0	1,5	487,7	489,2	+ 94,8	20	16,6	+ 58,2
57,9	33,0	90,9	635,4	—	621,6	621,6	+ 13,8	20	9,0	+ 15,2
31,0	34,6	65,5	824,4	—	653,3	653,3	+ 171,2	40	2,3	+ 128,9
272,7	**180,8**	**453,5**	**3744,2**	**12,7**	**3439,3**	**3462,0**	**+ 282,3**	**80**	**71,9**	**+ 130,4**
29,7	16,0	45,7	358,9	28,2	343.2	371,4	— 12,5	—	9,5	— 22,0
22,7	3,9	26,6	460.2	26,0	290,7	316,7	+ 143.6	—	39,8	+ 103,8
33,2	10,3	43,6	451,6	—	504,7	504,7	— 53,1	—	15,0	— 68,1
23.9	19,4	43,3	409,3	18,1	312,7	330,8	+ 78,5	—	12,4	+ 66,2
40,3	2,4	42,6	253,2	12,5	238,8	251,3	+ 1,9	—	—	+ 1,9
149,8	**52,0**	**201 ,8**	**1933,2**	**84,8**	**1690,1**	**1774,8**	**+ 158,4**	**—**	**76,7**	**+ 81,7**
29,1	8,1	37,2	393,2	12.7	378.2	390,9	+ 2,3	—	7,4	— 5,0
87,7	12,4	100,1	612,0	5,2	584,3	589,4	+ 22,6	—	23,0	— 0,4
116,8	**20,5**	**137,3**	**1005,2**	**17,9**	**962,5**	**980,3**	**+ 25,0**	**—**	**30,4**	**— 5,4**
18,3	8,2	26,5	277,4	23,0	326,1	349,1	— 71,7	6,0	12,0	— 89,7
22,5	1,3	23,8	203,4	16,0	321.9	337,9	— 134,5	—	4,3	— 138.8
30,0	2,6	32,6	359,7	4,5	328,9	383.4	+ 26,3	—	9,4	+ 16,9
31,0	12,1	43,1	483,5	10,1	346,9	357,0	+ 126.6	26,5	7,5	+ 92,6
33,0	9.5	42,5	151,9	9,2	295.0	304,2	+ 152,3	5,5	4,6	— 162,3
17,6	9,8	27,4	197,5	22,3	291.6	313,9	— 116,4	—	4,3	— 120,7
19,6	4,0	23,6	435,5	2,0	519,1	521,1	— 85,6	—	8,6	— 94,2
172,0	**47,5**	**219,4**	**2108,9**	**87,1**	**2429,5**	**2516,6**	**— 407,6**	**38.0**	**50,7**	**— 496,3**
10,0	2,7	12,7	249,1	4,4	279,2	283,7	— 34,6	—	4,5	— 39,1
16,0	1,3	17,3	169,5	—	442,0	442,0	— 272,6	—	7,0	— 279,6
18,5	3,8	22,3	332,5	15,4	398 0	413,4	— 80,9	—	21,4	— 102,3
35,1	3,1	38,2	222,7	—	379,6	379,6	— 156,9	—	10,9	— 167,8
11,1	8,5	19,6	240,6	10,7	380,9	391,6	— 151,0	5,0	6,0	— 162,0
16,6	1,4	18,0	573,1	9.1	393,9	403,1	+ 170,1	—	8,5	+ 161.6
7,6	11,2	18.8	370,9	10,1	357,7	367,8	+ 3,1	—	15,0	— 11,9
14,9	15,3	30,2	288,4	20,1	411,4	431,5	— 143,2	3,0	3,5	— 149,7
11,5	14,3	25,8	401,0	20,2	295.2	315,3	+ 85,7	—	6,6	— 79,1
31,9	7,0	38,8	240,7	—	467,4	467,4	226,7	—	7,3	— 234,0
35,8	13,5	49,3	492,8	34,2	469,3	503,5	— 10,7	—	6.1	— 16,8
39,6	13,4	53,0	514,0	24,2	554,0	578,2	— 64,2	—	22.0	— 86,2
25,7	6,6	3,3	177,4	50,	718,6	723,6	— 545,7	—	31.0	— 576,7
274.3	**102,1**	**376,3**	**4273,2**	**153,4**	**5547,2**	**5700,7**	**+1427,6**	**8,0**	**149,7**	**— 1585,3**
341,0	210,0	551,0	5728,0	88.0	3188,0	3276,0	+2452,0	—	126.0	+2326,0
393,0	146,0	539,0	7423,0	69,0	3090,0	3159,0	+4264,0	—	210,0	+4054,0
734,0	**356,0**	**1090,0**	**13151,0**	**157,0**	**6278,0**	**6435,0**	**+6716,0**	**—**	**336,0**	**+6380,0**

Табліца 22. Сярэднія паказальнікі

Акругі / Kreise	Форма землякарыстаньня / Art der Landnutzung	На адну гаспадарку / auf je eine Wirtschaft — сярэдняя адлегласьць у кілям. / durchnittliche Entfernung in Kilometern: Ральлі / der Ackerlandes	Сенажаці / des Heusclages	Агульнага / im Allgemeinen	зямлі у гэктарах / Land im Hektaren: Ральлі / des Ackerlandes	Сенажаці / des Heuslandes	Усяго / im Ganzen	сродкі вытворчас. ў пачатку году / Betriebmittel zu Beginn des Jahres: аснаўных / ursprügliche	запасаў / in Vorrat	усяго / im Ganzen	Работнікоў у пераводзе ў „М" / Arbeiter umgorechnet in „M"	Агульная прадукцыя нэтто / Gesammtproduktion Netto	с.-гаспадарчы прыбытак / Landw. Einnahme von: Ад палаводзтва / von der Feldwirtschaft	Ад сенажаці / von Wiesenbau	Усей гаспадаркі / von der Gesammtwirtsc.	Агульны прыбытак / Gesammter Rohertag
Віцебская	Вёскі	0,46	0,88	0,64	5,71	4,19	10,15	569	147	716	2,8	441	73,6	115	358	379
	Пасёлкі	0,17	0,36	0,22	6,62	3,25	10,15	871	166	1037	4,2	559	87,0	95	466	486
	Атрубы	0,54	0,70	0,62	4,03	3,05	7,42	836	148	984	2,9	488	184,0	88	372	404
	Хутары	0,13	0,22	0,16	4,99	3,39	10,38	903	228	1131	3,2	549	176,0	106	455	475
	Калгасы	0,18	0,14	0,17	45,30	10,05	78,12	7620	1575	9195	17,8	5903	3965,0	379	4789	5091
Менская	Вёскі	0,70	0,62	0,70	4,24	2,00	7,07	718	136	854	3,6	511	276	84	443	460
	Ваколіцы	0,43	25,6	2,60	3,75	2,73	6,80	560	98	658	3,10	466	203	57	409	424
	Пасёлкі	0,43	0,33	0,39	4,02	2,14	7,04	798	113	911	3,83	618	234	108	554	567
	Атрубы	0,95	1,32	1,08	3,79	1,87	6,43	744	91	835	3,40	514	147	106	452	472
	Хутары	0,18	0,35	0,24	4,22	2,28	6,82	1325	246	1571	3,80	826	367	158	710	740
	Калгасы	0,64	6,60	3,0	79,20	34,80	122,1	8628	1510	10138	22,40	8040	2438	2186	5671	6980
Бабруйская	Вёскі	1,55	3,15	1,70	5,76	3,15	9,73	697	230	927	3,02	547	198,2	110,9	447	483
	Пасёлкі	1,00	5,05	1,27	5,59	1,99	7,80	601	127	728	3,20	436	150,1	81,6	344	392
	Хутары	0,09	3,67	0,55	6,61	3,37	10,75	791	180	971	4,07	600	248,4	116,6	507	535
Мазырская	Вёскі	1,18	1,23	1,21	3,98	3,36	7,88	577	111	688	2,44	427	126,6	105,6	354	387
	Ваколіцы	0,90	1,97	1,17	4,23	4,81	12.15	940	187	1127	4,15	571	180,9	141,2	479	503
	Пасёлкі	0,34	8,63	1,15	3,18	4,45	8,42	432	75	507	2,60	332	71,8	46,7	276	300
	Хутары	0,25	4,22	0,83	4,12	3,38	7,86	521	89	610	3,05	358	86,6	101,7	304	328
	Калгасы	0,28	7,10	2,00	95,70	47,80	199,0	6024	1607	7631	25,80	7120	2134,5	1544,9	6379	6575

Tabelle 22. Millere weiser

На аднаго работніка „М“ auf je eine mânlichen Arbeiter „М“: Зямлі ў гэктарах Landw. im Hektar	На аднаго работніка „М“: С.-гасп. сродк. вытворч. Landw. Betriebsmittel	На аднаго работніка „М“: Працоўных дзён у годзе Arbeitstage im Jahre	На аднаго работніка „М“: С.-гасп. прыбытак Landw. Gesammtertrag	На адзін працоўны дзень Auf je einen Arbeitstag: с.-гаспадарч. прыбытак Landw. Einnahme von: Земляробства von der Feldwirtschaft	На адзін працоўны дзень: с.-гаспадарч. прыбытак Landw. Einnahme von: усей с.-гаспадаркі von der gesammten Landwirtschaft	На адзін працоўны дзень: Агульны прыбытак Gesammter Rohertrag	На адзін гэктар ужытнай зямлі Auf je ein Hektar nutzboren Landes: с.-гасп. прыбытак Landw. Einnahme von: Земляробства von der Feldwirtschaft	На адзін гэктар ужытнай зямлі: с.-гасп. прыбытак Landw. Einnahme von: усей с.-гаспадаркі von dergesammten Landwirtschaft	На адзін гэктар ужытнай зямлі: Агульны прыбытак Gesamter Rohertrag	На 1 руб. аснаўнога капіталу с.-г. прыбытку auf ein Rub des uroprünglichen Kapitals des Landwirtschaft	Зямельная рэнта на 1 гэктар Landrente auf je ein Hektar	Рэнта вытворч. на 1 гаспад. Betriebsrente auf je eine Wirtschaft	Рэнтны кафіцыент Renten koëfficient	% таварнасьці % der Manktfähigkeit: Агульны von Rohertrage	% таварнасьці % der Manktfähigkeit: Чысты von Reinbetrage
3,6	256	153	126,0	1,10	0,84	0,88	20,0	35,3	37,3	0,50	— 5,3	— 110,0	— 25,0	13,0	10,0
2,4	247	117	110,6	1,00	0,93	0,96	19,0	47,8	48,0	0,44	— 7,2	— 87,3	— 15,6	7,0	3,0
2,6	339	117	128,9	1,83	1,12	1,23	37,0	50,1	54,5	0,37	+ 1,0	— 17,2	— 3,5	19,0	14,0
3,2	351	126	142,1	1,63	1,10	1,12	27,7	44,0	45,7	0,40	— 1,4	— 26,8	— 4,9	17,0	12,0
4,4	516	124	269,0	5,51	2,17	2,31	66,2	61,3	65,1	0,52	+ 28,0	+2008,0	+ 34,4	20,7	20,4
1,9	237	103	123,3	2,01	1,19	1,23	52,7	62,6	65,1	0,52	+ 4,8	+ 17,3	+ 3,3	6,0	4,3
2,2	212	135	131,8	1,37	0,98	1,00	41,3	60,1	62,3	0,60	— 6,1	— 48,7	— 10,4	16,5	15,0
1,9	240	114	145,6	1,83	1,22	1,28	52,6	78,7	80,5	0,61	+ 9,7	+ 64,5	+ 10,4	9,3	7,1
1,9	245	109	133,2	1,51	1,22	1,24	40,6	70,4	73,4	0,54	+ 6,2	+ 31,5	+ 6,1	5,4	— 0,6
1,8	413	111	187,0	2,91	1,70	1,75	78,9	104,0	108,6	0,45	+ 30,3	+ 194,3	+ 23,5	11,1	9,5
5,4	445	95	253,0	5,08	1,73	2,13	45,3	46,4	57,2	0,56	+ 25,4	+2948,0	+ 36,7	57,0	34,0
3,2	307	151	147,9	1,72	0,97	1,02	33,5	45,9	49,5	0,48	— 4,8	— 70,1	— 12,8	9,8	9,1
2,4	228	129	107,5	1,30	0,83	0,90	30,8	44,1	50,3	0,47	— 10,1	— 111,3	— 25,5	5,2	— 1,2
2,6	240	120	124,6	1,82	1,03	1,09	36,3	47,2	49,8	0,52	— 1,7	— 39,6	— 6,6	13,7	9,5
3,2	282	139	145,2	1,48	1,05	1,09	30,7	45,0	49,2	0,51	— 1,2	— 25,0	— 5,8	3,8	— 2,0
2,9	268	116	113,9	1.98	0,99	1,03	30,0	39,3	41,3	0,42	— 4,5	— 70,3	— 12,3	12,0	11,0
3,2	196	134	106,2	0,95	0,80	0,84	14,5	32,7	35,6	0,54	— 10,5	— 101,3	— 30,6	6,0	1,0
2,5	198	138	98,6	1,03	0,71	0,75	24,2	38,8	41,7	0,50	— 19,4	— 158,5	— 44,4	5,0	— 0,7
7,7	295	132	247,2	2,68	2,03	2,10	23,1	32,0	33,0	0,84	+ 14,4	+ 273,0	+ 38,3	12,2	7,0

Таб. 23. Цэны, якія прыняты пры распрацоўцы матар'ялу (у рублёх).

№№	НАЗВА ПРАДМЕТА	Мера	Акруга				№№	НАЗВА ПРАДМЕТА	Мера	Акруга			
			Віцебская	Менская	Бабруйская	Мазырская				Віцебская	Менская	Бабруйская	Мазырская
1	Жыта азімая . .	цэнтн.	8,54	7,93	8,42	9,46	37	Буракі кормавыя	цэнтн.	1,20	1,20	1,35	1,50
2	Пшаніца „ . .	„	10,98	10,38	11,28	11,59	38	Бручка	„	1,83	1,83	1,83	1,53
3	Авёс	„	7,81	8,84	7,93	10,49	39	Буракі сталовыя .	„	2,14	2,44	1,83	2,44
4	Ячмень	„	8,63	7,93	7,56	9,64	40	Капуста	„	2,44	3,05	2,14	2,74
5	Ячм. крупа . . .	„	18,49	17,91	15,26	18,91	41	Цыбуля	„	17,69	13,10	10,06	14,03
6	Проса	„	10,98	9,76	12,50	8,67	42	Часнок	„	19,82	18,30	18,30	19,82
7	Пшано	„	19,82	17,20	21,35	17,69	43	Гуркі	100 ш.	0,50	0,30	0,40	0,40
8	Грэчка	„	9,15	7,32	7,93	8,24	44	Морква	цэнтн.	2,44	2,14	2,14	2,14
9	Грачн. крупа . .	„	21.96	18,91	14,94	17,81	45	Фасоля	„	12,44	12,20	10,06	9,15
10	Гарох	„	7,62	7,32	7,32	10,37	46	Табак	кгр.	1,00	1,25	1,25	1,25
11	Жыта яравая . .	„	8,24	7,62	7,93	8,84	47	Ягады	„	0,15	0,07	0,07	0,15
12	Льнян. насеньне .	„	10,68	10,98	11,28	11,17	48	Грыбы сухія . .	„	1,50	1,45	1,50	1,50
13	„ валакно .	„	25,62	39,04	25,01	45,75	49	Яблыкі	цэнтн.	5,18	4,58	6,10	8,84
14	Канап. насеньне .	„	12,20	10,68	10,98	9,15	50	Грушы	„	5,49	4,27	6,41	7,75
15	Пянька	„	36,60	42,70	33,14	55,51	51	Сьлівы	„	5,49	4,58	6,10	7,62
16	Канюш.-насеньне	„	153,72	108,58	121.00	165,31	52	Вішні	„	14,03	14,03	14,03	14,03
17	Лубін „ . .	„	13,42	7,32	8,54	10,98	53	Малако цэльн. .	кгр.	0,08	0,07	0,07	0,07
18	Віка „ . .	„	8,54	8,24	9,64	10,49	54	„ зьнятое .	„	0,02	0,02	0,02	0,02
19	Вотрубі пшан. . .	„	6,71	6.96	5,61	7,51	55	Сьмятана	„	0,38	0,43	0,38	0,38
20	„ ячмен. .	„	6,40	4,58	4,88	6,10	56	Сыр прасты . .	„	0,25	0,30	0.28	0,20
21	Жмакі	„	6,71	7,62	5,49	8,84	57	Масла кароўе . .	„	1,33	1,63	1,55	1,63
22	Кулі саломы . .	„	2,14	2,74	2,14	2,14	58	Сала сьвіное . .	„	1,13	1,00	0,95	1,13
23	Салома пшан. . .	„	1,71	2,32	1,83	1.40	59	Мяса кароўе . .	„	0,50	0,38	0,38	0,33
24	„ жытная .	„	1,53	2,14	1,71	1,53	60	„ авечае . .	„	0,33	0,38	0,38	0,35
25	„ ячмен. .	„	1,83	2,44	1,83	1,83	61	„ сьвіное . .	„	0,68	0,50	0,38	0,40
26	„ аўсян. .	„	1,83	2,44	1,95	1,83	62	Скуры кароўе . .	1 шт.	10,50	11,20	8,80	9,20
27	„ прасян. .	„	1,83	2,44	1,83	1,83	63	„ конскія .	„	8,00	9,20	8,00	7,40
28	„ грачнёв.	„	1,53	2,14	1,34	1,22	64	Аўчыны сырыя .	„	2,40	2,40	1,80	1,15
29	„ вікав. . .	„	2,14	2,44	2,14	2,14	65	„ вырабл.	„	2,40	3,90	1,80	1,15
30	Мякіна (аусян.) .	„	2.14	3,05	2,14	2,44	66	Пух	1 кгр.	2,50	2,50	4,38	2,25
31	Зялён. трава . .	„	0,49	0,61	0,37	0,49	67	Воўна	„	2,50	2,50	2,50	2,00
32	Сена сухад. . . .	„	3,36	3,97	2,74	3,05	68	Каўбаса	„	1,25	0,88	1,00	0,58
33	„ балотнае .	„	2,14	2,32	1,83	2,14	69	Яйкі	10 шт.	0,34	0,30	0,30	0,33
34	„ канюшынае	„	4,58	4,58	3,97	3,23	70	Шчаціна	1 кгр.	2,75	2,00	3,75	2,00
35	Бульба	„	2,14	2,38	1,83	2,80	71	Цялячыя скуры .	1 шт.	2,90	2,90	2,40	1,80
36	Бульбян. бацьвін.	„	0,49	0,49	0,43	0,49							

Заўважаныя памылкі

У тэкставай частцы:

Стар.	Строчка	Надрукавана		Трэба чытаць	
20	табл. 7 графа 8 і 9	15,08	—	6,10	—
„	„	4,36	10,72	2,01	4,09
„	„	6,96	8,12	5,23	0,87
„	„	2,88	12,20	1,43	4,67
„	„	20,58	—	7,94	—
„	„	7,78	12,80	3,92	4,02
„	„	12,09	8,54	9,51	–1,56
„	„	5,00	15,58	2,43	5,51

(У графах 6 і 7 табл. 7 прыведзены даныя на 1 гасп.)

Стар.	Строчка	Надрукавана	Трэба чытаць
21	26	пас.=11,5 р., атр.=8,5 р., хут.=14,0 р.	пас.=4,0, атр.=0,0, хут.=5.0 р.
35	9	105	119
„	„	116	116 (бяз крэдыту 110)
80	21	хут.=14 р., пас.=11,5 р. атр.=8,5 р,	хут.=5,0 р., пас.=4,0 р., атр.—0,0 р.
80	24	атрубы 2,4 і вёскі 5,2	атрубы 3,8 і вёскі 3,7

У таблічнай частцы:

Стар.	Строчка	Надрукавана	Трэба чытаць
19,21	загаловак табл. 6	на 100 душ	на 100
19	„	лік наведваньняў у год на 100 душ	лік наведваньняў у год на 10 душ
19,21	загаловак графы 9	культустановы	культустановы подрасткамі
45,47	„ табл. 13а	усяго сельск.-гасп. сярэдн. прадукц.	усяго сельск.-гасп. сродкаў вытворчасьці
71,73,75	„ табл. 17	з падлікам працаздольнасьці	астача з падлікам працаздольнасьці
76,78,80	„ табл. 18	працоўных валоў	працоўных валоў
88—91	„ табл. 20	сухадольны	заліўны
„	„	балотны	сухадольны
„	„	усяго	балотны
„	„	пастаянны выган	усяго
„	„	лес і хмызьняк	пастаянны выган
„	„	(графа бяз назвы)	лес і хмызьняк

(таксама на стар. 86 і 87 для вёсак Менскай акругі)

Стар.	Строчка	Надрукавана	Трэба чытаць
92,94,96	Загаловак табл. 21	арганізацыя	арганізацыйна

стар.	стр.	Надрукавана	Трэба чытаць
13	2	+3	–3
„	4	—5	—2
„	8	—5	+5
„	10	30	38
14	1	7,9	—7,9
„	2	13,0,8	—13, — 0,8
„	9	— 0,2	+0,2
„	10	4,9	—4,9
„	13	—1,6, —1,6	—16, +1,6
„	15	— 6,6, 8,1, +8,1	+6,60, 0,8, +0,8
„	17	—4	+7
„	21	+9,0	—9,0
„	23	—	+2,8
„	24	+1	—1,0
„	27	+36,7	– 36,7
15	17	+20	+17
„	24	—6,0, 63	+6,0, 62
19	4	15	1,5
23	13	—	10

стар.	стр.	надрукавана	трэба чытаць
32	4	1,0	0,1
40	19	102,8	86,1
45	8	101	111
53	13	47	4,7
52	28	45,62	50,32
60	7	II	III
76	30	8873	8373
79	37	1254	125
„	38	660	680
„	40	690	700
„	42	1671, 3318	542,3349
87	26	—	15,13
103	38	+5767	— 5767
109	20	+26,3	—26,3
„	22	+152,3	—152,3
„	39	+1427,6	—1427,6
111	1	—5,3	—9,0
„	19	+273,0	+2730

1964 -

B0000002208600